

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΗ¹

Τρίτη 21 Δεκεμβρίου 1999

Αθήνα, σήμερα στις 21 Δεκεμβρίου 1999, ημέρα Τρίτη και ώρα 11.10' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Δραματικές για όλους μας μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, συγκλονιστικές για τα πανελλήνιο που παρακολουθούσε τη συνεδρίαση από την τηλεόραση και τραγικές για την οικογένεια και τους φίλους του στην ακριτική Θράκη, που παρακολουθούσαν επίσης οι κόρες του και η γυναίκα του την ομιλία του, οι στιγμές που πέρασε χθες ο συνάδελφός μας Δημήτρης Τσετινές, Βουλευτής Ροδόπης, πάνω στο ιερό Βήμα του Κοινοβουλίου δίνοντας την τελευταία μάχη της ζωής του.

'Επεισος κυριολεκτικά στις επάλξεις του καθήκοντος ένας από τους πιο αγνούς, πιο συνεπείς, πιο γνήσιους εκπροσώπους του ελληνικού λαού, δοξάζοντας με το θάνατό του την Κοινοβουλευτική μας Δημοκρατία.

Ο Δημήτρης Τσετινές, γνωστός και πολύ αγαπητός σε όλους μας, ξεχώρισε με την πολιτική του συνέπεια από νέος, από τις αρχές της δεκαετίας του 1960, στους αγώνες εκείνης της περιόδου, με το ήθος του, ατομικό και δημόσιο, το κατ' εξοχήν ανθρώπινο γλυκό, μειλίχιο ύφος του, που είμαι βέβαιος ότι θα θυμόμαστε πάντοτε τη μετριοπάθεια και τη σεμνότητά του.

Δεν φρόντισε να γίνει γνωστός ούτε σαν θορυβοποιός ούτε περιερχόμενος στα τηλεοπτικά παράθυρα. Εδώ τον έστειλε ο λαός της Ροδόπης, εδώ λοιπόν έδινε τις μάχες του για τα προβλήματα του νομού του, εδώ εξέφραζε με απόλυτη γνησιότητα τις προοδευτικές του ιδέες και τις πατριωτικές του θέσεις για τη Ροδόπη, τη Θράκη, την Ελλάδα, σοβαρός, μετρημένος, υπεύθυνος.

Και ήταν γι' αυτό ευτυχής έχοντας ήσυχη τη συνείδησή του, γιατί εκπλήρωνε στο ακέραιο το καθήκον του. Και αν είχε κάποιο λόγο να φύγει από τη ζωή πικραμένος, αυτό δεν θα είχε να κάνει ασφαλώς με την αφειδώλευτη αγάπη και την αδιάλειπτη επί μια δεκαετία εμπιστοσύνη του εκλογικού σώματος στο πρόσωπό του, αλλά με τη φασιστικής -πρέπει να πω-αντίληψης περί συλλογικής ευθύνης, αναπόδεικτη και γενικευτική καταφορά κατά του πολιτικού κόσμου και των τριακοσίων, που πλουτίζουν τάχα από την πολιτική και που θεωρητικά περιελάμβανε και αυτόν. Αν και είμαι βέβαιος, άγνωστον, γιατί δεν εφρόντισαν να τον γνωρίσουν, στους διάφορους εισαγγελείς του δημόσιου βίου, όπως συμβαίνει άλλωστε με τους πλείστους των τριακοσίων. Και τούτο γιατί εγνώριζε ότι όταν θα έφευγε από τη ζωή αυτός, ο Δημήτρης Τσετινές, με άριστες σπουδές πολιτικού μηχανικού στην Αυστρία, καταξιωμένος επαγγελματικά και κοινωνικά

με τεχνικά γραφεία στους δύο νομούς και της Ροδόπης και της Ξάνθης, που του επέτρεψαν με τον επιστημονικό και τον επαγγελματικό του μόχθο να μεγαλώσει και να σπουδάσει τις τρεις, ορφανές τώρα, κόρες του, το μόνο περιουσιακό στοιχείο που θα άφηνε σ' αυτές και την πολυαγαπημένη του γυναίκα ήταν ένα σπίτι και μόνο. Και γνωρίζουν οι δύο νομοί της Ροδόπης και της Ξάνθης πώς ήταν η επαγγελματική και επιστημονική δράση του Δημήτρη Τσετινέ πριν αποφασίσει οριστικά να αφοσιωθεί στο δημόσιο βίο και στην υπεράσπιση των ιδεών του και των πολιτικών του σκέψεων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, όπως είναι ο κανόνας, ο Δημήτρης Τσετινές δεν πήρε αλλά έδωσε στην πολιτική και τον τόπο. Στρατευμένος πολιτικά επί είκοσι πέντε ολόκληρα χρόνια από την πρώτη στιγμή της ίδρυσης του κόμματος στο οποίο ανήκε και στο δημόσιο βίο της χώρας.

Πιστεύω ότι ο Δημήτρης Τσετινές έφυγε από τη ζωή όπως έζησε, με γαλήνια συνείδηση και όπως τον συνόδευε στη ζωή η εκτίμηση και η αγάπη όλων όσων τον γνώρισαν, έτσι θα παραμείνει και η μνήμη του σεβαστή και αιώνια.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Ξαφνικός θάνατος του Δημήτρη Τσετινέ στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου αποτελεί μια μεγάλη απώλεια για τη Θράκη, για τη Ροδόπη, για το Κοινοβούλιο, για εμάς όλους. Ήταν ένας θάνατος ιδιαίτερα τραγικός, γιατί ως άνθρωπος αφοσιωμένος στο λειτουργημά του, άφησε την τελευταία του πνοή την ώρα που εκπλήρωνε τα καθήκοντά του εδώ στη Βήμα της Βουλής, μαχόμενος κατά κυριολεξία επί των επάλξεων για τη στήριξη των απόψεών του και την προώθηση όλων εκείνων στα οποία πίστευε.

Υπήρξε αγωνιστής στη ζωή του από τα παιδικά του χρόνια. Ήταν παιδί πολύτεκνης οικογένειας με μεγάλες δυσκολίες, πάλεψε, σπούδασε στο εξωτερικό, εργάστηκε με επιτυχία, αγωνίστηκε και στο εξωτερικό και εδώ στην Ελλάδα για τη δημοκρατία και τις πεποιθήσεις του.

Ήταν από τα ιδρυτικά μέλη του ΠΑΣΟΚ. Συμμετείχε στην ενεργή πολιτική ζωή από το 1974 και ακριβώς το γεγονός ότι δούλεψε και ως απλό μέλος του Κινήματος και αργότερα ως Βουλευτής με το ίδιο πάθος και το ίδιο μεράκι δείχνει την εντιμότητα, το χαρακτήρα του, την αντίληψή του για την πολιτική.

Διετέλεσε γραμματέας της Νομαρχιακής Επιτροπής Ροδόπης, υπηρέτησε την Τοπική Αυτοδιοίκηση, υπηρέτησε και τους συνδικαλιστικούς φορείς, όπως το Τεχνικό Επιμελητήριο στην περιοχή του.

Πρώτη φορά εξελέγη Βουλευτής το 1989 και ακριβώς επειδή

ο λαός της Ροδόπης είδε την επιμέλειά του, είδε τη φροντίδα την οποία έδειχνε στην πολιτική, την εντιμότητά του, τον τίμησε πάλι με την ψήφο του το 1993 και το 1996.

Ως αυθεντικός αγωνιστής, άνθρωπος με ήθος και υψηλή αισθηση ευθύνης, πάλαιψε για τις αρχές και αξίες του μέχρι τέλους.

Στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ υπήρξε μια διακριτική και ουσιαστική παρουσία. Τον θυμόμαστε όλοι χαμογελαστό, πάντα ήπιο, προσηνή και ταυτόχρονα όμως, παρά αυτήν την εξωτερική εμφάνιση ενός ανθρώπου ήρεμου, ήταν ένας σκληρός αγωνιστής στην πρώτη γραμμή των αγώνων για τη Ροδόπη, τη Θράκη και την Ελλάδα.

Ο άδικος χαμός του Δημήτρη Τσετινέ, έρχεται να μας υπενθυμίσει ότι σε μια περίοδο που η κοινή γνώμη είναι ιδιαίτερα αυστηρή με τους πολιτικούς, η ζωή των Βουλευτών, ίδιως της επαρχίας, έχει μεγάλες δυσκολίες και υπάρχουν τεράστιες απαιτήσεις απέναντί τους. Έρχεται να μας θυμίσει τις δύσκολες συνθήκες των Βουλευτών της ελληνικής περιφέρειας, που μάχονται ενάντια στο χρόνο, τόσο για να ανταποκριθούν στη δική τους περιφέρεια στα καθήκοντά τους, να είναι σε επαφή με τον κόσμο, να μπορούν να μεταφέρουν απόψεις και να δέχονται την πληροφόρηση, να παράγουν αυτήν τη γόνιμη σύνθεση που περιμένουμε από το Βουλευτή, όσο και εδώ στην Αθήνα, στη Βουλή, να στηρίζουν την πολιτική, να εκφράζουν τη γνώμη τους στην πολιτική.

Αυτά τα δύο είναι δύσκολα και ο Δημήτρης Τσετινές έδειξε ότι υπάρχει η δύναμη και η ικανότητα οι Βουλευτές να ανταποκριθούν σ' αυτές τις υποχρεώσεις.

Με τη ζωή του ο Δημήτρης Τσετινές αποτελεί ένα παράδειγμα συνέπειας και μαχητικότητας, ένα παράδειγμα που θα μείνει ζωντανό στη μνήμη όλων όσων δουλέψαμε, συνεργαστήκαμε μαζί του, όλων όσων τον γνωρίσαμε προσωπικά, όλων όσων ήταν μαζί του ενταγμένοι στη δική μας προσπάθεια, να αλλάξουμε την Ελλάδα στην κατεύθυνση που οραματίζόμαστε.

Θέλω να εκφράσω τα θερμά συλλυπητήριά μου στην οικογενειά του, στη γυναίκα του, τις κόρες του. Η μνήμη του θα είναι πάντα ζωντανή στο νου μας και στην καρδιά μας. Αιωνία του η μνήμη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής, φίλος και συντοπίτης του Δημήτρη Τσετινέ κ. Παναγιώτης Σγουρίδης, έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής) : Κύριε Πρόεδρε, όταν η παγωνιά του θανάτου πέσει γύρω μας, τότε συνειδητοποιούμε ότι η ζωή έρχεται και φεύγει ξαφνικά, χωρίς προειδοποιήσεις, χωρίς διακρίσεις και κυρίως χωρίς να μας ρωτήσει.

Σε αυτές τις ιδιαίτερες στιγμές είναι λογικό να σιωπάς και προτιμότερο να συλλογάσαι. Η σιωπή όμως δεν ταιριάζει στους πολιτικούς, γιατί χωρίς τη φωναχτή σκέψη καταργείται η δημοκρατία και δεν υπηρετείται η πολιτική.

Υπακούοντας σ' αυτούς τους κανόνες, πριν καν περάσουν είκοσι τέσσερις ώρες από τον απροσδόκητο χαμό του συναδέλφου μας, βρισκόμαστε σήμερα όλοι εδώ στην Αίθουσα της Ολομέλειας της Βουλής για το πολιτικό του μνημόσυνο.

Ο Δημήτρης Τσετινές έπεισε μαχόμενος στο ελεύθερο Βήμα της Βουλής προασπίζόμενος με δύναμη τη πιστεύω του. Δεν ήταν ένα τυχαίο γεγονός. 'Οσοι ήταν κοντινοί του φίλοι - και ο Δημήτρης Τσετινές είχε μόνο φίλους, δεν είχε εχθρούς - αυτοί που βρίσκονταν πιο κοντά του, γνώριζαν ότι τις τελευταίες ημέρες δεν αισθανόταν καλά. Άλλα προτίμησε το Βήμα της Βουλής από το κρεβάτι του νοσοκομείου.

Αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχουν πολλοί τρόποι να αφήσεις τα ίχνη σου στο περασμά σου. Ο Δημήτρης Τσετινές πέρασε αθρόυβα αλλά όχι απαρατήρητος. 'Ηταν ένας διαφορετικός πολιτικός. Προσέγγιζε την πολιτική με ένα δικό του τρόπο. Είχε πολιτική οξυδέρκεια και το απέδειξε στις δύσκολες στιγμές σεμνά και ταπεινά. Είχε ιδέες πρωτογενείς. Ποτέ δεν καπηλεύτηκε ξένες. Πίστευε πως η πολιτική μπορεί να έχει ανθρωπιά, χαμόγελο και μπορείς να έχεις τον καλό λόγο. Και όλα αυτά μπορούν να εκτοπίσουν την ίντριγκα και την υποκρισία.

Ο τρόπος που ο Δημήτρης Τσετινές έχασε τη μάχη με τη ζωή, εξέθεσε όλους αυτούς που με κάθε τρόπο θέλουν να απαξιώσουν την πολιτική και τους πολιτικούς χτυπώντας το Κοινοβούλιο. Μέσα από τα δικά τους παντοδύναμα μέσα ενημέρωσης. Κατέρριψε τη επιχειρήματά τους. Η ειδηση μπορεί να είναι συγκινητική, αλλά η εικόνα είναι συγκλονιστική και έκανε το γύρο της Ελλάδας στέλνοντας πολλαπλά μηνύματα.

Τη ζωή του ο Δημήτρης Τσετινές την ανάλωσε στην πολιτική και στον κόσμο, στο λαό της Θράκης. Αυτή η ζωή σημαδεύτηκε από δύο πράγματα: την προσφυγική του καταγωγή από την αλησμόνητη Νικομήδεια και το γεγονός ότι ήταν γόνος πολύτεκνης οικογένειας. Γ' αυτό αγαπούσε τους ανθρώπους πηγαία, δεν προσποιούταν ότι τους αγαπούσε. Και αυτοί του το ανταπέδιδαν, χριστιανοί και μουσουλμάνοι. Για το Δημήτρη Τσετινές η πολυπολιτισμικότητα ήταν τρόπος ζωής. Αγαπούσε την κοινωνία της Θρακης και δούλεψε γι' αυτήν.

Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Π.Α.Σ.Ο.Κ. εκφράζω τα θερμά συλλυπητήρια στη γυναίκα του τη, Φρειδερίκη, και στα τρία του κορίτσια και ως φίλος του, συνεργάτης και αδελφός του, καταθέτω την προσωπική μου συντριβή. Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημήτριος Σιούφας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έφυγε χθες από αυτήν την Αίθουσα αδόκητα και τραγικά ο συνάδελφος Δημήτρης Τσετινές και μας συνεκλόνισε όλους, όπως συνεκλόνισε και το Πανελλήνιο. Έφυγε χθες από εδώ την ώρα του χρέους και του καθήκοντος και άφησε πίσω του οδύνη, θλίψη αλλά και κενό.

Στην Αίθουσα αυτή θήτευσε δέκα χρόνια και διακρίθηκε για τη βαθιά του μόρφωση, την ευπρέπειά του, το ήθος του, τη διάθεση προσφοράς στην Ελλάδα, στη Θράκη, στην Εθνική Αντιπροσωπεία και στο κόμμα του. Ήταν ένας αξιόλογος άνθρωπος από κάθε άποψη.

Στο Βήμα της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, στο Βήμα της Βουλής, κύριοι συνάδελφοι, στο Βήμα που ο Δημήτρης Τσετινές μιλούσε χθες την τραγική του ώρα, που τον πρόδωσε η καρδιά του, χτυπάει η καρδιά της Ελλάδας, η καρδιά της δημοκρατίας.

'Ολοι εμείς που ανερχόμεθα σ' αυτό το Βήμα, όσο και αν δεν φαίνεται, έχουμε την αγωνία να σταθούμε αντάξιοι αυτού του Βήματος. Στο Βήμα αυτό ακουμπάνε οι ελπίδες, οι έγνοιες, οι αγωνίες και οι πόθοι του ελληνικού λαού. Και το φορτίο, κύριε Πρόεδρε, είναι βαρύ, βαρύτατο, συντριπτικό.

Ο πολιτικός κόσμος έχει κατηγορηθεί πολλές φορές, αλλά κανείς δεν μπορεί να μην αναγνωρίσει την προσφορά αυτού του Βήματος. Και είναι φυσικό από το βάρος και από την αγωνία που διακατέχει όλους όσοι ανερχόμεθα σ' αυτό το Βήμα, να οδηγείται πολλές φορές και σε ανθρώπινες θυσίες. Αυτή ήταν η θυσία του Δημήτρη Τσετινέ.

Τον στερήθηκε η Ελλάδα, τον στερήθηκε η Βουλή, τον στερήθηκε το κόμμα του, τον στερήθηκαμε εμείς οι συνάδελφοί του, τον στερήθηκε προπάντων η οικογένειά του και η πατριά του, η Ροδόπη και η Θράκη. Τον στερήθηκαν όλοι αυτοί και όλα αυτά τα οποία υπηρετούσε με συνέπεια και σοβαρότητα. Ήταν τόσο άξιος και πολύτιμος για όλα όσα σας ανέφερα.

Ο ίδιος έφυγε ευτυχής, γιατί έφυγε ως πολιτικός την ώρα που μιλούσε στο σημαντικότερο Βήμα της χώρας για το σημαντικότερο νόμο της χώρας, τον Προϋπολογισμό.

Δημήτρη Τσετινέ, θα σε θυμόμαστε πάντα. "Πεθαίνει όποιος λησμονιέται", είπε ένας σοφός.

Εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας, των συναδέλφων μου Βουλευτών, εκφράζω, κύριε Πρόεδρε, τα βαθιά συλλυπητήρια μας προς την οικογένειά του, προς το κόμμα του, προς τους συναδέλφους της Πλειοψηφίας και στους Θρακιώτες που τον πενθούν ιδιαίτερα.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας εκφράζει τη βαθύτατη θλίψη της για τον αναπάντεχο θάνατο του συναδέλφου Βουλευτή Ροδόπης Δημήτρη Τσετινέ, ο οποίος έφυγε με τραγικό τρόπο κατά την άσκηση του κοινοβουλευτικού του καθήκοντος, θα έλεγε κανένας με συμβολικό τρόπο κατά τη διάρκεια της συζήτησης του Προϋπολογισμού, αυτού του κορυφαίου έργου της Βουλής.

Ο Δημήτρης Τσετινές ήταν γνωστός στο Κοινοβούλιο για τη σεμνότητά του, τη μετριοπάθειά του. Ήταν άνθρωπος χαμηλών τόνων.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στην οικογένειά του και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Βουλευτής του Συναπισμού της Αριστεράς και της Προόδου του Νομού Ροδόπης κ. Μουσταφά Μουσταφά, συντοπίτης του Δημήτρη Τσετινέ, έχει το λόγο.

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ: Κύριε Πρόεδρε, πενθεί σήμερα το Κοινοβούλιο, πενθεί η Ροδόπη, πενθεί η Θράκη.

Ο αξιαγάπητος συνάδελφος Δημήτρης Τσετινές χάθηκε την ώρα που αγόρευε στο Βήμα της Βουλής, την ώρα του καθήκοντος, με ένα συγκλινιστικό τρόπο. Ο λαός της Ροδόπης τίμησε το Δημήτρη Τσετινές εκλέγοντάς τον τρεις φορές Βουλευτή. Τίμησε μια συνολική πορεία ενός ανθρώπου που υπηρέτησε με συνέπεια και εντιμότητα το νομό από διάφορες θέσεις, που υπηρέτησε τον πολιτικό του χώρο.

Ο Δημήτρης Τσετινές τίμησε το νομό μας, τίμησε το χώρο του, τίμησε τη δημοκρατία μας, τίμησε το Κοινοβούλιο. Αγαπήθηκε από όλους τους ανθρώπους. Πάντα οικείος, πάντα ευγενός.

Ακριβή θα είναι η μνήμη του σε όσους τον γνώρισαν. Οι όποιες πολιτικές διαφωνίες του ουδέποτε είχαν οξύτητα, γιατί με το Δημήτρη Τσετινές δεν μπορούσες να μαλάσσεις. Η πραότητά του, ο μειλίχιος χαρακτήρας του ήταν ταυτόχρονα η δύναμη του.

Μεγάλη είναι η θλίψη στο νομό μας και σε όλη τη Θράκη.

Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συναπισμού τον αποχαιρετώ με ειλικρινή συναισθήματα θλίψης και συντριβής. Και μαζί με μένα τον αποχαιρετά όλος ο λαός της Ροδόπης και της Θράκης, ανεξάρτητα από πολιτικές ή κομματικές προτιμήσεις, γιατί μερικά πράγματα είναι πολύ πάνω από τα φθαρτά της τρέχουσας πολιτικής.

Κουράγιο στη σύζυγό του Φρειδερίκη, στις κόρες του, στον αδελφό του, στους οικείους του.

Καλό ταξίδι, Δημήτρη. Καλή ανάπτυση, φίλε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο συνάδελφος κ. Αναστάσιος Ιντζές εκ μέρους του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κίνηματος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα έκπληκτο πληροφορήθηκε τον αδόκητο θάνατο του αγαπητού συναδέλφου, Βουλευτή Ροδόπης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., Δημήτρου Τσετινέ.

Ο εκλιπών, εκπρόσωπος του λαού της Ροδόπης στη Βουλή των Ελλήνων, Δημήτριος Τσετινές ένας αιθρούβος και αποτελεσματικός κοινωνικός αγωνιστής. Ανήκει στη γενιά του "114" και γι' αυτό ίσως το έντιμο και το ανιδιοτελές, αλλά και το ρωμαντικό ήταν γι' αυτόν ιδιότητες αυτονότερες. Το ήπιο του χαρακτήρα του, το μη εριστικό, το ανεκτικό, ήταν μία άλλη πλευρά της ζωής του.

Τον διέκρινε η δημοκρατική αγωγή και πίστη του. Η προθυμία για συμπαράσταση στον αδύνατο, για συμπάθεια στον καταδυναστεύμενο, για συμμετοχή στην ανακούφιση της ανέχειας ήσαν οι συνιστώσες της κοινωνικής του αντιλήψης για την ανθρώπινη συμβίωση. Η κοινωνική δικαιοσύνη και η κοινωνική αλληλεγγύη καθοδηγούσαν την πολιτική του διαδρομή.

Οι λαμπτέρες στοιουδές του στο Γκρατς της Αυστρίας, καίτοι παιδί φτωχής οικογενείας στη δεκαετία του '50, δεν τον κατέστησαν αλαζόνα, όταν κανείς για να μεταβεί από τη Θράκη στη Θεσσαλονίκη ή στην Αθήνα ήταν μεγάλο γεγονός για εκείνη την

εποχή.

Ο Δημήτρης Τσετινές, επιθυμώντας να τονίσω ότι υπήρξε και πρωσιπικός μου φίλος και η σεμνότητά του ήταν απαραμιλλή. Ο Βουλευτής Δημήτρης Τσετινές υπήρξε ένας πιστός λευίτης στο ναό της δημοκρατίας, στο ελληνικό κοινοβούλιο, που σεμνά και χωρίς κωδωνοκρουσίες υπηρέτησε και το λαό της Ροδόπης, τον οποίον επαξιώνει εκπρόσωπό του στη Βουλή, και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., το κόμμα στο οποίο ανήκε. Με τόση πίστη και αφοσίωση υπηρέτησε τον ακριτικό νομό που εκπροσωπούσε, που κυριολεκτικώς την τελευταία του πνοή την άφησε στο ιερό βήμα της εκκλησίας του δήμου, στη Βουλή των Ελλήνων.

Εκ μέρους του ΔΗ.Κ.ΚΙ. εκφράζω τα θερμότατα συλλυπητήριά μου στην αγαπημένη του οικογένεια, τους συγγενείς και τους φίλους του, καθώς και στο κόμμα του το ΠΑ.ΣΟ.Κ., με την ευχή να βρουν το θάρρος να ξεπεράσουν αυτόν το θάνατο.

Αιωνία σου η μνήμη Δημήτρη Τσετινέ. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της αγαπημένης σου γης της Ροδόπης, που θα σε σκεπάσει. (Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Μπαντουβάς εκ μέρους των ανεξαρτήτων Βουλευτών έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, αποτελεί βαρύ και θλιβερό καθήκον το αποχαιρετισμός ενός φίλου, ενός εκλεκτού συναδέλφου, ενός γνήσιου ανθρώπου. Το καθήκον αυτό γίνεται πραγματικά τραγικό από τον τρόπο και τις συνθήκες του θανάτου του.

Ο διακεριμένος βορειοελλαδίτης πολιτικός έπεισε στις επάλξεις του καθήκοντος μαχόμενος κοινοβουλευτικά στο κορυφαίο νομοθέτημα της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, στον Προϋπολογισμό του κράτους.

Ο Δημήτρης Τσετινές υπήρξε προικισμένος άνθρωπος με όλα εκείνα τα λαμπρά χαρακτηριστικά των βορειοελλαδίτων, συμπυκνώμενα σε μία προσωπικότητα που διασταυρώνονταν η γλυκύτητα, το ήθος, η ανθρωπιά και η αγάπη με την αγωνιστικότητα και την ασυμβίβαστη θητική και αυτοποχώρητη εθνική ευαισθησία. Εκπροσωπώντας στο ιερό αυτό τέμενος τη μαρτυρική Θράκη είχε επίγνωση της τιμής αλλά και της ευθύνης της αποστολής να φυλάσσει τις θερμοπύλες και να υπηρετεί το πλέον προβληματοβριθές διαμερίσμα της χώρας. Ισως η επίγνωση της αποστολής του αυτής να τον έκανε να κινείται και να λειτουργεί πέρα και πάνω από μικροπολιτικές τακτικές, μακράν από πολιτικές εμπάθειες. Ισως σε αυτό να οφείλετο το μόνιμο χαμόγελό του, η αγάπη του σε όλους μας, η διακονία του στην ομοψυχία και στη σοβαρότητα όλων των μελών της Αιθούσης αυτής.

Ο Δημήτρης Τσετινές υπήρξε από τους πλέον αντιπροσωπευτικούς πολιτικούς της νέας γενιάς, της μεταχοντικής περιόδου, της γενιάς εκείνης που αναδύθηκε από το καμίνι της χουντικής δοκιμασίας και του αντιδικτατορικού αγώνα. Με αφετηρία το κέντρο και την ΕΔΗΝ προσέτρεξε στο αγωνιστικό προσκλητήριο του αείμνηστου Προέδρου Ανδρέα Παπανδρέου. Επίστευσε και υπηρέτησε με πάθος το άρμα της αλλαγής και έπεισε μαχόμενος για τις ιδέες του και τα ιδανικά του στην ομοψυχία και στη σοβαρότητα όλων των μελών της Αιθούσης αυτής.

Ο δραματικός θάνατός του αποτελεί την τελευταία του προσφορά στον κοινοβουλευτισμό. Η επί του Βήματος θανατηφόρος κρίση και πτώση του έχει σχέση και με το άγχος, τα ξενύχτια και την κόπωση της κοινοβουλευτικής του λειτουργίας και αποτελεί μία απάντηση σε εκείνους που προσπαθούν να απομυθοποιήσουν την προσφορά και τη συνέπεια των μελών του Κοινοβουλίου στην άσκηση του λειτουργήματός τους.

Ενθυμούμαι παλαιότερα, κύριε Πρόεδρε, τη συνηγορία του αείμνηστου Προέδρου Παναγιώτη Κανελλοπούλου σε πρότασή μου για τη δημιουργία καρδιολογικού ιατρείου στη Βουλή. Τονίζοντας ότι ενεθυμηθέστο τέσσερις περιπτώσεις Βουλευτών που άφησαν την τελευταία τους πνοή στο τραπέζι των πρακτικογράφων από καρδιακή προσβολή.

Τελειώνοντας, απευθύνω τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια στην οικογένεια του αείμνηστου συναδέλφου και τη διαβεβαίωση ότι για μας θα ζει πάντοτε στη μνήμη μας και στην καρδιά μας σαν μάρτυρας της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκφράζοντας τα συναισθήματα ολοκλήρου του Σώματος συλλυπούμαι τη χήρα του αειμήνου συναδέλφου μας Δημήτρη Τσετινέ, Φρειδερίκη, και τις πολυαγαπημένες του κόρες, τον παρόντα αδελφό του Τάσο Τσετινέ και όλους τους οικείους του και το λαό της εκλογικής του περιφέρειας.

Σας παρακαλώ, να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του.

(Όρθιοι οι Βουλευτές τηρούν ενός λεπτού σιγή)
Αιωνία η μνήμη του.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Σύλλογος των Υπαλλήλων της Βουλής με επιστολή του προς τον Πρόεδρο του Σώματος συμμετέχει στο πανελλήνιο πένθος για το συγκλονιστικό θάνατο δημοσίου ανδρός στο Βήμα της Δημοκρατίας, του Βουλευτή Δημητρίου Τσετινέ.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 20.12.1999 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ειθύνη του Προεδρίου τα Πρακτικά της Ν' συνεδριάσεώς του, της 20ης Δεκεμβρίου 1999 σε ότι αφορά την ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων:

1.) Κύρωση: α) της από 16.11.1999 Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Αναδόχου Κοινοπραξίας του ν.98/1975, όπως αυτός ισχύει μέχρι σήμερα, β) της από 23.11.1999 Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των παραρτημάτων I και II αυτής και άλλες διατάξεις."

2. "Αμοιβαία κεφάλαια Ακίνητης Περιουσίας - Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία και άλλες διατάξεις".

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Δημήτριος Κατσικόπουλο, Βουλευτή Αχαΐας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Ελαιοπαραγωγοί της Λέσβου ζητούν την άμεση καταβολή της επιδότησης ελαιολάδου πειριόδου 1998-1999.

2) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μήθυμνας Λέσβου διαμαρτύρεται για τον αποκλεισμό των νησιών από το πρόγραμμα των 100 δισ. δρχ. του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για τη στήριξη ορεινών περιοχών.

3) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η ΕΛΜΕ Α-Γ Ανατ. Απτικής αναφέρεται στα προβλήματα από το σεισμό στα σχολεία του Δήμου Χαλανδρίου.

4) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Καθηγητές των 3ου και 4ου ΤΕΕ Χαλανδρίου Αθηνών ζητούν τη μετεγκατάσταση ενός από τα δύο ΤΕΕ σε άλλο κτίριο.

5) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Εργαζομένων ΥΠΕΧΩΔΕ διαφωνεί με την ιδιωτικοποίηση λειτουργιών που ουσιαστικά ανήκουν στο Δημόσιο Τομέα, με αρνητικό παράδειγμα την κατάρρευση της γέφυρας στο Μαρκόπουλο.

6) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Συνταξιούχοι των ασφαλιστικών ταμείων ΙΚΑ - ΤΕΒΕ - ΤΣΑ - ΝΑΤ Νομού Εύβοιας ζητούν να μη διατεθούν αποθεματικά του ΙΚΑ στο χρηματιστήριο.

7) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΜΑΡΙΑ

ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Πολιχνίτου Λέσβου ζητεί να διατηρηθεί ο δημόσιος χαρακτήρας της Εταιρείας των Ελληνικών Αλυκών.

8) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Μορφωτικός Σύλλογος Αραπολακαίων Πυλίας Μεσσηνίας "Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ" ζητεί τη δρομολόγηση ενός λεωφορείου ημερησίως στη διαδρομή Πύλου - Καλαμάτας, που να περνά από τα χωριά Παλιό Νερό, Μεσοχώρι, Πήδασο, Χωματάδα, Καλλιθέα, Αραπόλακα, Μπαλοδημάϊκα.

9) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λέσβου ζητεί έλεγχο της παραγωγής ελαιολάδου.

10) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης αναφέρεται στο ζήτημα της συμμετοχής των μαθητών των πρώην Εσπερινών ΤΕΛ, που έχουν εγγραφεί στην Δ' Τάξη και παρακολουθούν μαθήματα Δέσμης, στις Γενικές Εξετάσεις για την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

11) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Κάτοικοι Λαϊκών - Προσφυγικών Πολυκατοικιών Ταύρου και το Δημοτικό Συμβούλιο Ταύρου ζητούν την αποκατάσταση των ζημιών από το σεισμό στις πολυκατοικίες.

12) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Οικοδόμων και Συναφών Επαγγελμάτων Νομού Ηλείας ζητεί την αύξηση του χρόνου και των επιδομάτων ανεργίας.

13) Οι Βουλευτές κύριοι ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ και ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Διπλ. Μηχανικών Κοζάνης ζητεί την επίλυση των προβλημάτων λειτουργίας ΤΑΣ Κοζάνης και ΓΑΣ Πτολεμαϊδας.

14) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Πολιτιστικός Σύλλογος 'Άνω Αμπελοκήπων και η Επιτροπή Αγώνα για τη Διάσωση των Ελεύθερων Χώρων ΔΕΗ και ΚΑΠΑΨ ζητούν τη διάσωση του ελεύθερου χώρου πίσω από το Γηροκομείο Αθηνών.

15) Οι Βουλευτές κύριοι ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ και ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συνταξιούχων Αυτοκινητιστών Γιαννιτσών Πέλλας "Ο ΑΓ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ" ζητεί να ενισχυθούν οι συντάξεις των αυτοκινητιστών εν όψει της συζήτησης του πρόσυπολογισμού 2000.

16) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης αναφέρεται στο κατοχικό δάνειο και στις αποζημιώσεις για τις καταστροφές που προξένησαν στην Ελλάδα τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής.

17) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΑΧΙΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Παράρτημα Πετραλώνων - Θεσσαλονίκης - Πάνω Σφαγείων της ΠΕΑΕΑ ζητεί την ανάκληση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της Κυβέρνησης κατά των μαθητικών κινητοποιήσεων.

18) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Γουνοποιών Γουνεμπόρων Σιάτιστας "Ο Προφήτης Ηλίας" ζητεί την αναγνώριση του επαγγέλματος του γουνοποιού ως εποχικού.

19) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κάτοικοι του χωριού Αρχάγγελος Νομού Πέλλας ζητούν την κατάργηση του τεκμηρίου για τη δαπάνη αγοράς γεωργικών μηχανημάτων και σταυλικής εγκατάστασης στις παραμεθόριες περιοχές.

20) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου Παραλίμνης Γιαννιτσών ζητεί να επιλυθεί το πρόβλημα της στέγασης του νηπιαγωγείου.

21) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥ-ΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εποχικού Προσωπικού Ολυμπιακής Αεροπορίας Νομού Ηρακλείου ζητεί να μην εξαιρεθεί η Ολυμπιακή Αεροπορία από το σχέδιο Νόμου για τη μονιμοποίηση των εποχικών του Δημοσίου.

22) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ξενοδοχούπαλλήλων Νομού Ηρακλείου ζητεί στην επιτροπή για την κατάσταση των ξενοδοχείων να συμμετέχει και εκπρόσωπος των εργαζομένων.

23) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ και ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Πειριφερειακό Τμήμα Κρήτης του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας ζητεί τη δημιουργία τμήματος κοινωνικής εργασίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

24) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η ΕΛΜΕ Βάδης - Βυρτεμβέργης και Έσσης Γερμανίας υποβάλλουν προτάσεις για την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων του εξωτερικού.

25) Η Βουλευτής Πειραιώς κ. ΣΤΕΛΛΑ ΑΛΦΙΕΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαστηριών Οδοντοτεχνιτών ζητεί την επίλυση εργασιακών προβλημάτων που απασχολούν τον κλάδο της.

26) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Συνεργαζόμενες Ομοσπονδίες Συνταξιούχων ΙΚΑ - ΤΕΒΕ - ΤΣΑ - ΝΑΤ - ΔΗΜΟΣΙΟΥ και ΕΛΤΑ ζητούν την αύξηση των συντάξεων.

27) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιανής του Νομού Κοζάνης ζητεί τη χρηματοδότηση της κατασκευής του παιδικού σταθμού της περιοχής του.

28) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιανής του Νομού Κοζάνης ζητεί την ένταξη του έργου "κατασκευή τοιχών" στο 3ο ΠΕΠ.

29) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιανής του Νομού Κοζάνης ζητεί την ένταξη του έργου "Άγωγός Ομβρίων Δήμου Αιανής" στο 3ο ΠΕΠ.

30) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιανής του Νομού Κοζάνης ζητεί τη χρηματοδότηση κατασκευής Πειριφερειακού δρόμου Αιανής - Ρυμίου.

31) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιανής του Νομού Κοζάνης ζητεί την ένταξη του έργου "Κατασκευή Παιδικού Σταθμού Αιανής" στο 3ο ΠΕΠ.

32) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Αναπληρωτές Νηπιαγωγοί του έτους 1987 ζητούν την απορρόφηση των αναπληρωτών νηπιαγωγών του έτους 1987 χωρίς διαγωνισμό.

33) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού Αγίων Ραφαήλ, Ειρήνης και Νικολάου Καστανιάς Σερβίων ζητεί την παροχή οικονομικής ενίσχυσης για την αποπεράτωση του Ι.Ν. Αγίων Ραφαήλ, Ειρήνης και Νικολάου Καστανιάς Σερβίων.

34) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Λιβαδερού Κοζάνης ζητεί τον άμεσο διορισμό δύο διδασκάλων στο Λιβαδερό ώστε το υφιστάμενο σχολείο να λειτουργεί ως 6/θέσιο.

35) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Τσοτούλιου του Νομού Κοζάνης ζητεί τη μετατροπή του Αστυνομικού Σταθμού Τσοτούλιου Κοζάνης σε Αστυνομικό Τμήμα.

36) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες "ΕΣΑΕΑ" ζητεί την αύξηση των κονδυλίων για τα επιδόματα που παρέχονται στα 'Ατομα με Ειδικές Ανάγκες.

37) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Γεωτεχνικοί Κατ/των ΑΤΕ Φθώτιδας, Θεσσαλίας και Μακεδονίας ζητούν πληροφορίες για το εργασιακό μέλλον των γεωτεχνικών της ΑΤΕ.

38) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επιτυχόντων Εκπαιδευτικών ΑΣΕΠ ζητεί την απορρόφηση στο δημόσιο τομέα του συνόλου των επιτυχόντων σε κάθε ειδικότητα.

39) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΡΣΑΜΗΣ ΓΙΟΒΑΝΟΥΔΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιερέας του Ιερού Ναού Αγίου Αθανασίου Συκιάς Χαλκιδικής ζητεί τη νομιμοποίηση του ραδιοφωνικού σταθμού του Ναού.

40) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΡΣΑΜΗΣ ΓΙΟΒΑΝΟΥΔΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ιερά Μητρόπολις Κασσανδρείας ζητεί να επιτραπεί σε Ρουμάνο κληρικό η ανάληψη καθηκόντων ιερέα στην Ελλάδα.

41) Ο Βουλευτής Σάμου κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Υπάλληλοι της Πειριφέρειας Βορείου Αιγαίου ζητούν να τους καταβληθεί το συμπληρωματικό εκλογικό επίδομα.

42) Η Βουλευτής Πέλλας κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανθεσσαλικός Σύλλογος Αναπληρωτών - Ωρομισθίων Εκπαιδευτικών ζητεί το διορισμό όλων των αναπληρωτών - ωρομισθών εκπαιδευτικών που έχουν υπογράψει σύμβαση με το δημόσιο ως τις 30.6.1998.

43) Η Βουλευτής Πέλλας κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Επιλαχόντες του Α' Πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού του ΑΣΕΠ 1995 που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του ν. 2738/99 ζητούν την απορρόφησή τους στο Δημόσιο Τομέα.

44) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Τοπικά Συμβούλια, Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και Σύλλογοι Νομού Καρδίτσας ζητούν την καταβολή αποζημιώσεων στους δικαιούχους των περιοχών τους που οι καλλιέργειές τους επλήγησαν από χαλαζόπτωση.

45) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καλλιφωνίου Καρδίτσας ζητεί την κατασκευή αντιπλημμυρικών φραγμάτων στον ποταμό Καλέντζη.

46) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέ-

θεσες αναφορά με την οποία ο Δήμος Αχελώου Καρδίτσας ζητεί την οργάνωση επιδοτούμενων σεμιναρίων από τον ΟΑΕΔ στην περιοχή του.

47) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καρυάς Λαρίσης ζητεί τη σηματοδότηση του επαρχιακού δικτύου Καρυάς - Ελασσόνας.

48) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η 'Ενωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Κοζάνης Σερβίων υποβάλλει προτάσεις για τη δημιουργία εθνικού αποθέματος καπνού.

49) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Μισθωτών Οδηγών Αυτοκινήτων Μεσσηνίας ζητεί την εξίσωση των βασικών μισθών του κλάδου με τους μισθούς της Ε.Θ.Ε.Λ.Α.Ε.

50) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την ίδρυση ΤΕΙ στην Καλαμάτα.

51) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Μεσσηνίας διαμαρτύρεται για τις καθυστερήσεις της πιληρωμής των Φαρμακοποιών από τα Ασφαλιστικά Ταμεία.

52) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιατρικός Σύλλογος Μεσσηνίας διαμαρτύρεται για την καθυστερήση της εξόφλησης ενταλμάτων οφειλομένων στους ιατρούς του Νομού Μεσσηνίας.

53) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η ΤΕΔΚ Νομού Μεσσηνίας ζητεί την έκτακτη οικονομική ενίσχυση στους Καποδιστριακούς Δήμους.

54) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λεύκτρου του Νομού Μεσσηνίας ζητεί χρηματοδότηση για τη συνέχιση των εργασιών κατασκευής του 1ου εξαθέσιου Δημοτικού Σχολείου Δυτικής Μάνης.

55) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την κατασκευή των μεγάλων έργων στο Νομό Μεσσηνίας.

56) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την καταβολή προστίμου των παραγωγών από παραβάσεις στις επιδοτήσεις.

57) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ραφαήλ Χατζηνικόλας, ΑμΕΑ κάτοικος Ρόδου, ζητεί τη μετάθεση της μητέρας του σε υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας στη Ρόδο.

58) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Θεριζοαλωνιστών Μακεδονίας - Θράκης και Κεντρικής Ελλάδας ζητεί να λυθούν τα προβλήματα των κατόχων συλοφόρων σιτηρών.

59) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι ψαράδες της Λέρου ζητούν να συνεχίσουν να ψαρεύουν με ζαργανόδικτο.

60) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Επιλαχόντες του Α' Πανελλήνιου Γραπτού Διαγωνισμού του ΑΣΕΠ 1995 που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του Νόμου 2738/99 ζητούν τη νομοθετική ρύθμιση για την επαγγελματική αποκατάσταση των επιλαχόντων.

61) Ο Βουλευτής Κιλκίς κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Θεριζοαλωνιστών Μα-

κεδονίας Θράκης και Κεντρικής Ελλάδας ζητούν την ικανοποίηση αιτημάτων των μελών της κατόχων συλοφόρων των σιτηρών.

62) Οι Βουλευτές κύριοι ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ και ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εφέδρων Αξιωματικών Νομού Σάμου ζητεί να μη μετατραπούν οι ΣΕΑΝ σε Σωματεία ΑΚ.

63) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια 'Ενωση Ναυτών Εμπορικού Ναυτικού ζητεί την επίλυση του προβλήματος ασφάλισης του κλάδου.

64) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Κέρκυρας ζητεί την υπογραφή της πρότασης για νέα μοριοδότηση των σχολείων του Νομού Κέρκυρας.

65) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι καθηγητές των ΤΑΛ ζητούν την ίδρυση αυτοτελούς σχολικής μονάδας στο χώρο του ΕΑΚ Κέρκυρας.

66) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εκπρόσωπος των εργαζομένων της Αναπτυξιακής Επιχείρησης του Δήμου Κέρκυραίων ζητεί την ικανοποίηση εργασιακού αιτήματος των εργαζομένων στις Δημοτικές Επιχειρήσεις.

67) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την ένταξη του Γηροκομείου του Δήμου Κέρκυραίων σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

68) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καφιρέως - Αμυγδαλάς Εύβοιας ζητεί τη διάνοιξη και βελτίωση της επαρχιακής οδού Αντιάς - Γεφύρι Καλλιανού Εύβοιας.

69) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ με αναφορά του ζητεί οι διαφημίσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα να κατανέμονται σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

70) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Μηχανοτρατών του Νομού Μαγνησίας, ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Γρι-Γρι και ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Γρι-Γρι νύχτας Βόλου, ζητούν τη διευθέτηση των προβλημάτων του κλάδου με το ΙΚΑ.

71) Ο Βουλευτής Κυκλαδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σίφου Κυκλαδων ζητεί την αναβάθμιση του Περιφερειακού Ιατρείου Σίφου.

72) Ο Βουλευτής Κυκλαδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κορθίου νήσου 'Ανδρου ζητεί να συνεχισθεί η λειτουργία του παραρτήματος του Δημοτικού Σχολείου Κοχύλου 'Ανδρου.

73) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Νομού Λάρισας ζητεί την καταβολή οικονομικής βοήθειας στους ανέργους του Νομού Λάρισας.

74) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας Περιφερειακό Τμήμα Κρήτης ζητεί το κλείσιμο του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του ΤΕΙ Κρήτης.

75) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Γρεβενών ζητεί να δοθούν κίνητρα επενδύσεων στο Νομό Γρεβενών.

76) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το κλείσιμο των ραδιοσταθμών στο Νομό Μεσσηνίας που λειτουργούν δίχως άδεια.

77) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την άμεση συνέχιση της μελέτης του εθνικού δρόμου Τσάκωνα - Καλαμάτα.

78) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την υλοποίηση της επένδυσης της ΠΟΤΑ στο Νομό Μεσσηνίας.

79) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα προβλήματα που προέκυψαν από τη δυνατή ανεμοθύελλα και τη θαλασσοταραχή στον Κορδία και στο Ακρογιάλι της Αβίας.

80) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το πρόβλημα ύδρευσης στο Δήμο Αριστομένη του Νομού Μεσσηνίας.

81) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την ανάγκη δημιουργίας αντιπλημψικών έργων στο Νομό Μεσσηνίας.

82) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το αίτημα ίδρυσης Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου στο Δήμο Βουφράδων του Νομού Μεσσηνίας.

83) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την αξιοποίηση του δικτύου του τρένου της Μεσσηνίας.

84) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΣΙΛΙΕΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Περιφερειακή Διοίκηση Μεσσηνίας ζητεί την ίδια επιχορήγηση με τους σεισμοπαθείς Αττικής ως προς την έκδοση των αδειών οικοδομής στους σεισμοπαθείς Τριφυλίας.

85) Ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος ζητεί την επιχορήγηση των προσφυγικών σωματείων από ποσά που προέρχονται από την εκποίηση και ρευστοποίηση της ανταλλαξίμου περιουσίας.

86) Ο Βουλευτής Κυκλαδών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σίφνου Κυκλαδών ζητεί την ίδρυση Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων στη νήσο Σίφνο.

87) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ, ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Οικοδόμων και Συναφών Επαγγελμάτων Νομού Λαρίσης ζητεί την επανεξέταση των φορολογικών μέτρων για την οικοδομή.

88) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Εργαζόμενοι στο Υπουργείο Γεωργίας με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ζητούν τη μετατροπή των συμβάσεών τους σε αορίστου χρόνου.

89) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥ-ΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ενιαίος Σύλλογος Εργαζομένων Περιφέρειας Κρήτης ζητεί την καταβολή του εκλογικού επιδόματος στους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Περιφέρεια Κρήτης.

90) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Τσοτούλιου Κοζάνης ζητεί τη δημιουργία μόνιμης Σχολής Συνοριακών Φυλάκων στο Τσοτύλι Κοζάνης.

91) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιτέας του Νομού Φωκίδας ζητεί να εξετασθεί εάν συντρέχει περίπτωση ποινικής δίωξης εναντίον του αναπληρωτή Δ/ντου Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Νομού.

92) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιστημονική Επιτροπή του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου 'Αμφισσας ζητεί την έγκριση κονδύλιου για τις εφημερίες του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου 'Αμφισσας.

93) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αστυπάλαιας του Νομού Δωδεκανήσου ζητεί τη δημιουργία οργανικών θέσεων Αγγλικών, Φυσικής Αγωγής και Μουσικής στο 1ο 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Αστυπάλαιας.

94) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αρτεμισίου του Νομού Εύβοιας ζητεί την ένταξη του δρόμου που συνδέει το Δήμο Αρτεμισίου με το Δήμο Νηλέων στο ΕΑΠΤΑ.

95) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιδηψού του Νομού Εύβοιας ζητεί την επίλυση του αποχετευτικού προβλήματος Αιδηψού Εύβοιας.

96) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καφηρέως - Αμυγδαλίας του Νομού Εύβοιας ζητεί να επιλυθεί το πρόβλημα συγκοινωνίας στην περιοχή της.

97) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καρύστου του Νομού Εύβοιας διαμαρτύρεται για την αυθαίρετη εγκατάσταση κεραίας κινητής τηλεφωνίας στην Κάρυστο.

98) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Δημάρχων Ιστιαίας Αρτεμισίου Ωρεών Εύβοιας ζητεί διευκρινήσεις για τα κριτήρια διανομής του εξοπλισμού στους Καποδιστριακούς Δήμους.

99) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιστιαίας του Νομού Εύβοιας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αποκατάσταση των πληγέντων από το σεισμό του Φεβρουαρίου 1999.

100) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καφηρέως - Αμυγδαλίας του Νομού Εύβοιας ζητεί να της χορηγηθεί λεωφορείο και φορτηγό.

101) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Ρητινοκαλλιεργητών Δασεργατών του Νομού Εύβοιας ζητεί οικονομική ενίσχυση.

102) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΑΜΠΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Σωματεία Συνταξιούχων ΤΣΑ, ΤΕΒΕ, ΤΑΕ ζητούν αυξήσεις στις συντάξεις.

103) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΡΣΑΜΗΣ ΓΙΟΒΑΝΟΥΔΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ρούσσου Ολυμπία, σύζυγος του Στυλιανού Ρούσσου κάτοικος Πολυγύρου Χαλκιδικής, ζητεί να της αναγνωρισθούν τα δικαιώματα της πολύτεκνης μητέρας.

104) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΡΣΑΜΗΣ ΓΙΟΒΑΝΟΥΔΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κυρίες Αικατερίνη και Δάφνη Λιάμου, κάτοικοι Ολύνθου Χαλκιδικής, ζητούν να τους εγκριθούν τα έξοδα κηδείας της αδελφής τους.

105) Η Βουλευτής Πέλλας κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ κα-

τέθεσε αναφορά με την οποία η 'Ενωση Συνταξιούχων ΙΚΑ Γιαννιτσών και Περιφέρειας ζητεί την επανασύνδεση των κατώτερων συντάξεων με τα 20 ΗΑΕ.

106) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σερίφου του Νομού Κυκλάδων ζητεί την τοποθέτηση δασκάλου στο Δημοτικό Σχολείο της χώρας Σερίφου.

107) Ο Βουλευτής Αχαϊας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ομοσπονδιακός Βουλευτής της Οπτάβα του Καναδά κ. Δημήτριος Καρυγιάννης ζητεί να σταματήσει η οικονομική βοήθεια στην Τουρκία για την κατασκευή του ατομικού εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρισμού στην περιφέρεια του Ακούγιου της Τουρκίας.

108) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ανεξάρτητος Αγροτικός Σύλλογος της Επαρχίας Αλμυρού Μαγνησίας διαμαρτύρεται για την παράνομη παρακράτηση του 2% των γεωργικών επιδοτήσεων.

109) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιδηψού Εύβοιας ζητεί την αποκατάσταση των σεισμόπληκτων που επλήγησαν το Φεβρουάριο του 1999.

110) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΡΣΑΜΗΣ ΓΙΟΒΑΝΟΥΔΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Μ. Πανταζή, κάτοικος Συκιάς Χαλκιδικής, ζητεί την άμεση απόσυρση του αλιευτικού σκάφους του αποθανόντος συζύγου της.

111) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Επιλαχόντες του Α' Πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού του ΑΣΕΠ 1995 που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του ν. 2738/99 ζητούν την απορρόφησή τους στο Δημόσιο Τομέα.

112) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανθεσσαλικός Σύλλογος Αναπληρωτών - Ορομισθίων Εκπαιδευτικών ζητεί το διορισμό όλων των αναπληρωτών - ωρομισθίων εκπαιδευτικών που έχουν υπογράψει σύμβαση εργασίας με το δημόσιο μέχρι 30.6.1998.

113) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιωλκού Μαγνησίας ζητεί την υλοποίηση της προγραμματικής σύμβασης για τη διαχείριση των απορριμάτων στην περιοχή του Πηλίου Νομού Μαγνησίας.

114) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 17ου Λυκείου Αθηνών καταγγέλλει την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της Κυβέρνησης κατά των μαθητικών κινητοποιήσεων.

115) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσ/νίκης αναφέρεται στην Φ. 883/530/16-9-99 Απόφαση του Υπ. Οικονομικών που προβλέπει για τους ποτοποιούς, που έχουν φορολογική αποθήκη, ελάχιστο όριο χρηματικής εγγύησης 75.000.000 δρχ.

116) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων ΤΣΑ Αθηνών Περιχώρων "Ο ΑΓ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ" καταγγέλλει την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της Κυβέρνησης κατά των μαθητικών κινητοποιήσεων.

117) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Επαναπατρισθε-

ντες από την πρώην Σ.Δ. Τσεχοσλοβακίας, πολιτικοί πρόσφυγες, ηλικίας άνω των 55 ετών, κάτοικοι θεσ/νίκης ζητούν τη συνταξιοδότησή τους από τους ελληνικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς.

118) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ και ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Πρόεδροι Τοπικών Συμβουλίων, Αγροτικών Συνεταιρισμών και Συλλόγους των χαλαζόπληκτων περιοχών των Δημοτικών Διαμερισμάτων Γεφυρίου, Ν. Ικονίου, Γραμματικού και Αγίου Βησσαρίου Νομού Καρδίτσας ζητούν τα χρήματα των αποζημιώσεων να δοθούν απευθείας στους πληγέντες παραγωγούς και η καταβολή των οφειλομένων δόσεων των παραγωγών στην ΑΤΕ να μετατεθεί για το επόμενο έτος χωρίς επιβάρυνση τόκων.

119) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Συνταξιούχοι ΙΚΑ - ΤΕΒΕ - ΤΣΑ Αγρινίου ζητούν την επανασύνδεση των κατωτέρων συντάξεων του ΙΚΑ με τα 20 ημερομίσθια του ανειδέκευτου εργάτη.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 2839/20-10-99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 38797/11-11-99 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 2839/20-10-1999 του Βουλευτή κ. Ι. Βαρβιτσιώτη, και μετά από σχετική ενημέρωσή μας από τη Νομαρχία Αθηνών σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με το αρ. 17839/2-11-1999 έγγραφο του δήμου Ν. Φιλαδέλφειας δεν εκτελείται αυτήν τη στιγμή καμία οικοδομική εργασία στο άλσος Ν. Φιλαδέλφειας.

2. Η Νομαρχία Αθηνών χρηματοδότησε δύο (2) έργα στο άλσος Νέας Φιλαδέλφειας, από τις πιστώσεις του Νομαρχιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, στα πλαίσια του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 1994-1999 (ΠΕΠ).

Τα έργα αυτά είναι:

α) Δημιουργία χώρου με όνομα η "πόλη του παιδιού".

Η σχετική μελέτη διαβιβάστηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μόνο αφού εγκρίθηκε η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από το Νομαρχιακό Συμβούλιο Αθηνών με τη σύμφωνη γνώμη της Δ/νσης Δασών και μετά από αυτοψία της Δ/νσης Περιβάλλοντος της Νομαρχίας.

β) Άρδευση και πυροπροστασία άλσους Δ. Ν. Φιλαδέλφειας.

Το παραπάνω έργο απηλλάγη από την υποχρέωση σύνταξης Μελέτης περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και εγκρισης περιβαλλοντικών όρων με γνωμοδοτήσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ"

2. Στην με αριθμό 2848/20-10-99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 712/8-11-99 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2848/20.10.99 της Βουλευτού της Ν.Δ. κ. Ε. Παπαδημητρίου, θα ήθελα να σας γνωρίσω τα ακόλουθα:

Στο Ν. Ημαθίας είναι ενταγμένες στο Πρόγραμμα του ΕΙΑΥ-ΠΟΕ 99 οικογένειες ομογενών. Οι οικογένειες διαμένουν σε ενοικιαζόμενες από το ίδρυμα κατοικίες κυρίως στη Νάουσα και τη Βέροια και εγκαταστάθηκαν εκεί το 1993. Το αρχικό πρόγραμμα προέβλεπε την προσωρινή διαμονή τους στο Ν. Ημαθίας (περίπου για 6 μήνες) και την οριστική εγκατάστασή τους στις περιοχές όπου αναπτύσσεται το πρόγραμμα του Ιδρύματος.

Επειδή η μετεγκατάσταση των Ομογενών για αντικειμενικούς και υποκειμενικούς λόγους καθυστέρησε και οι οικογένεις ανέπτυξαν δεσμούς με τις κοινωνίες της περιοχής αποφασίσθηκε

από την Πολιτεία η παραμονή τους στο Ν. Ημαθίας και η ένταξή τους σε ένα ειδικό οικιστικό πρόγραμμα.

Για την κατάρτιση του ειδικού προγράμματος δεν θα αποτέλεσει προηγούμενο το πρόγραμμα της Θράκης. Η μη ένταξη λοιπόν της περιοχής της Ημαθίας, στην οποία άλλωστε διαμένουν άλλες 300 οικογένειες ομογενών μη ενταγμένες στο πρόγραμμα του ΕΙΥΑΠΟΕ, στην Α' Ζώνη του σχεδίου νόμου είναι εναρμονισμένη τόσο με τη δέσμευση της Πολιτείας, την οποία επικαλούνται, όσο και με τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου για την κατάταξη των περιοχών σε ζώνες ανάλογα με τις αναπτυξιακές δυνατότητες κάθε περιοχής.

**Ο Υφυπουργός
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΝΙΩΤΗΣ***

3. Στην με αριθμό 2850/20-10-99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 5154/10-11-99 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της ερώτησης 2850/20-10-99, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Γιάννη Δραγασάκη, σχετικά με την μετεγκατάσταση και τη στελέχωση των ιατρείων ΙΚΑ Ν. Ερυθραίας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Τα ιατρεία Ν. Ερυθραίας ανήκουν στην Τοπική Μονάδα Υγείας του Υποκ/τος ΙΚΑ Αμαρουσίου, στο οποίο προβλέπονται 89 θέσεις διοικητικών υπαλλήλων και υπηρετούν 82. Με ευθύνη των προϊσταμένων των Μονάδων Ασφάλισης του ΙΚΑ, διατίθεται στις μονάδες υγείας το απαραίτητο διοικητικό προσωπικό, το ποσοστό του οποίου, θα πρέπει να ανέρχεται σε 10% σε σύγκριση με το υπηρετούν προσωπικό στο Υπ/μα.

Η διοικητική υποστήριξη του Μονάδας Υγείας Ν. Ερυθραίας, παρέχεται από 8 διοικητικούς υπαλλήλους, και μια κοινωνική λειτουργό. Η ανωτέρω μονάδα δεν είναι δυνατόν να ενισχυθεί επί του παρόντος με προσωπικό από το ΙΚΑ, λόγω της γενικότερης έλλειψης προσωπικού, που αντιμετωπίζει το Ίδρυμα.

Με τον ενιαίο προγραμματισμό προσλήψεων (έγγραφο Φ. Προσλ./οικ. 301/16-1-98) έτους 1999, που υποβλήθηκε στη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου, ζητήθηκε μεταξύ άλλων και η έγκριση για την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων διοικητικού προσωπικού του ΙΚΑ.

Στη συνέχεια με το Φ. Προσλ./4085/6-9-99 έγγραφό μας, επαναλήφθηκε το αίτημα για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων των διοικητικών κλάδων των Ασφαλιστικών Οργανισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 22 του άρθρου 20 του ν. 2738/99, βάσει των οποίων προβλέπεται η πλήρωση διοικητικών θέσεων διαφόρων κλάδων από επιλαχόντες του Πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού έτους 1995.

Εκτός των ανωτέρω, έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μεταξύ άλλων και η κάλυψη των αναγκών του ΙΚΑ, από το πλεονάζον προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του ΟΑΣΑ, ΕΘΕΛ, ΗΛΠΑΠ, ΟΣΕ, ΙΓΜΕ και ΕΟΜΕΧ, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 2689/98, 2671/98 και 2702/99.

Από απόφεως υγειονομικού προσωπικού, υπηρετούν δύο νοσηλεύτριες, για την κάλυψη του πρωινού και απογευματινού ωραρίου λειτουργίας.

Επίσης στα ιατρεία της ανωτέρω μονάδας υπηρετούν 3 οδοντίατροι, 6 παθολόγοι, 1 γιατρός για τις κατ' οίκον ανάγκες των ασφαλισμένων, 3 παιδίατροι, 3 γυναικολόγοι, 3 καρδιολόγοι, 1 χειρουργός, 1 Ω.Ρ.Λ., 1 ψυχίατρος, 2 οφθαλμίατροι, 1 δερματολόγος, και 1 ουρολόγος, οπότε και θεωρούμε ότι δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα περαιτέρω στελέχωσης με γιατρούς άλλων ειδικοτήτων.

Το ΙΚΑ γνωρίζει το στεγαστικό πρόβλημα των ιατρείων του Παραρτήματος ΙΚΑ Ν. Ερυθραίας και γι' αυτό στις 22-9-1999 διενήργησε δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό, για μίσθωση άλλου κτιρίου, ο οποίος όμως απέβη άγονος.

Συγκεκριμένα υποβλήθηκε μόνο μια προσφορά, η οποία παρότι δεν διέθετε την απαιτούμενη επιφάνεια, εξετάσθηκε από την επιτροπή του διαγωνισμού, ακριβώς επειδή ελήφθησαν υπόψη οι συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά τον πρόσφατο σειμό, χωρίς όμως να επέλθει συμφωνία, λόγω του υπερβολικού

μισθώματος που απαιτούσε ο ίδιοκτήτης (2.000.000 δρχ. για επιφάνεια κτιρίου 532 τ.μ., ήτοι 3.760 δρχ. ανά τ.μ.)

‘Υστερα από τα παραπάνω θα διενεργηθεί νέος διαγωνισμός, για την επιτυχία του οποίου το Ίδρυμα προσανατολίζεται να ζητήσει την συμβολή και των Τοπικών Παραγόντων (Δήμου κλπ.).

Παράλληλα, το ΙΚΑ φροντίζει για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τους σεισμούς στο ήδη μισθωμένο κτίριο, οι οποίες συνίσταται σε ρηγματώσεις στην τοικοποία.

**Ο Υφυπουργός
ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ***

4. Στην με αριθμό 2860/20-10-99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4651/11.11.99 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της 2860/20-10-1999 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Σπήλιο Σπηλιώτοπουλού αναφορικά με την ανέγερση κτιρίου για την στέγαση των υπηρεσιών του Υποκαταστήματος του ΙΚΑ στον Δήμο Δύμης στον Δήμο Δύμης στο Νομό Αχαΐας, σας γνωρίζουμε ότι το ΙΚΑ με το σχετ. (II) έγγραφό του, μας γνώρισε τα εξής:

Το ΙΚΑ, σύμφωνα και με τους όρους της παραχώρησης του οικοπέδου από τον Δήμο Κ. Αχαΐας, έχει εντάξει στον προγραμματισμό του την ανέγερση Υποκ/τος στην Κ. Αχαΐα.

Για τον σκοπό αυτό οι μηνικοί της Τεχνικής Δ/νσης του Ιδρύματος εκπόνησαν τις αναγκαίες προμελέτες (Αρχιτεκτονική, Στατική, Η/Μ) προκειμένου το έργο να δημοπρατηθεί με το σύστημα “μελέτη-κατασκευή”. Παράλληλα ολοκληρώθηκε και η Γεωτεχνική έρευνα του οικοπέδου, όπου απαιτεί η νομοθεσία για την ανέγερση έργων του δημοσίου.

Επειδή κατά την ανέγερση κτιρίου στο όμορο οικόπεδο ευρέθησαν αρχαία οικοδομικά λείψανα η Υπηρεσία του ΙΚΑ ζήτησε από το Υπουργείο Πολιτισμού να διερευνήσει την δυνατότητα ανοικοδόμησης και του οικοπέδου αυτού.

Η ΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων έκανε διερευνητικές τομές στο οικόπεδο, οι οποίες έφεραν στο φως αρχαία οικοδομικά λείψανα, τα οποία φαίνεται ότι εκτείνονται στο μεγαλύτερο μέρος του οικοπέδου. Επειδή η ΣΤ' Εφορεία δεν διέθετε τα απράτητα μέσα για την αναγκαία ανασκαφική έρευνα, ζήτησε να καλυφθεί η δαπάνη της έρευνας από το ΙΚΑ για την επίστευση της διαδικασίας.

Το Δ.Σ. του ΙΚΑ ενέκρινε για τον σκοπό αυτό 10.000.000 δρχ. σε συνεργασία με την ΣΤ' Εφορεία μεθόδευσεται η διενέργεια των ανασκαφικών εργασιών.

Σύμφωνα με την Αρχαιολογική Υπηρεσία θα πρέπει να γίνει ανασκαφική έρευνα στο σύνολο του οικοπέδου, εκτάσεως 2 .141,50 τ.μ. τα αποτελέσματα της οποίας θα καθορίσουν και την έγκριση ή μη της οικοδόμησή του.

**Ο Υφυπουργός
ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ***

5. Στην με αριθμό 2864/21.10.99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 112/10.11.99 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της ερώτησης 2864/21.10.1999 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. Βεζδρεβάνης, σας γνωρίζουμε ότι, για την απασχόληση του αστυνομικού, πυροσβεστικού και πολιτικού προσωπικού του Υπουργείου μας σε εκλογικής φύσεως εργασίες κατά την εκλογική περίοδο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2386/1996, χορηγείται επίδομα, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

**Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ***

6. Στην με αριθμό 2875/21.10.99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 45/12.11.99 έγγραφο από την Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 2875/21.10.1999 ερώτησης του Βουλευτή κ. Δημητρίου Θάνου, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Τα αποτελέσματα των ανασκαφών του αρχαίου Καλλίου, που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της κατασκευής της τεχνητής λίμνης του Μόρου για την υδροδότηση της Αθήνας, κατέδειξαν την σπουδαιότητα της αρχαίας αυτής αιτωλικής πόλης.

Η δυνατότητα άμεσης ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου υπόκειται σε περιορισμούς που συνδέονται με το γεγονός ότι η κατασκευή αναχώματος προκειμένου να αποκαλυφθούν οι χώροι των σωστικών ανασκαφών του 1970 οι οποίοι παρουσιάζουν σημαντικά υψημετρική διαφορά μεταξύ τους απαιτεί μεγάλης κλίμακας τεχνικά έργα. Άγνωστη είναι επίσης η κατάσταση των αρχαίων, που έχουν παραμείνει επί 20 περίπου χρόνια μέσα στο νερό, καθώς και οι συνέπειες της επαναφοράς τους στις ατμοσφαιρικές συνθήκες.

**Η Υπουργός
ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΖΩΗ**

7. Στην με αριθμό 2877/21.10.99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 454/12.11.99 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 2877/21.10.99 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Π. Κουρουμπλής, Ι. Κουράκης, Θ. Γεωργάδης, Ι. Θωμόπουλος, Α. Σαατσόγλου, Π. Φωτιάδης, Β. Παπανικόλας, Ν. Ζαμπουνίδης, Β. Γερανίδης, Κ. Σπηλιόπουλος, Β. Χατζηιωαννίδης, Π. Τσερτικίδης, Α. Βούλγαρης, Η. Παπαδόπουλος, Ν. Κοκκίνης, Μ. Λουκάκης, Η. Βλαχόπουλος, Π. Παρασκευόπουλος, Λ. Λωτίδης, Φ. Χατζημιχάλης, Ε. Στάικος, Δ. Τσετινές, Δ. Σωτηρλής, Δ. Πιπεργιάς, Μ.Α. Μπεντενιώτης, Ν. Ηλιάδης, Χρ.

Σμυρλής-Λιακατάς, Π. Κατσιλιέρης, Γ. Κατσιμπάρδης, Κ. Σπυριούνης, Δ. Αλαμπάνος, Γ. Τσακλίδης και Ν. Λαμπαδάρης για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σχετικά με τη μείωση του ΦΠΑ που επιβαρύνει τα αγροτικά μηχανήματα και εργαλεία επισημαίνουμε ότι το αίτημα του Υπ. Γεωργίας για την καθέρωση του στο ύψος του 8% παραμένει και αντιμετωπίζεται από τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στα πλαίσια της γενικότερης οικονομικής πολιτικής της Χώρας.

**Ο Υφυπουργός
ΝΤ. ΒΡΕΤΤΟΣ***

8. Στην με αριθμό 2880/21.10.99 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 77175/9.11.99 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 2880/21.10.1999 του Βουλευτή κ. Β.Πάππα, σχετικά με τις πιστώσεις για υλοτομικές εργασίες στο Νομό Χαλκιδικής, σας γνωρίζουμε ότι για την κάλυψη των δαπανών αυτών μεταφέρθηκαν 190 εκατ. δρχ. με την αριθ. 2/67947/0020/5.10.1999 απόφασή μας από τον Ν. Μεσσηνίας (όπου οι αρμόδιες υπηρεσίες εκτιμούσαν ότι δεν θα απορροφηθούν) στο Ν. Χαλκιδικής.

**Ο Υφυπουργός
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ***

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε τώρα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζητήσεως επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

α) Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών οικονομικού έτους 2000.

β) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998.

γ) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998.

Παρακαλώ το Σώμα να συμφωνήσει να μην υπάρξει διακοπή το μεσημέρι, όπως είχαμε προαποφασίσει, ώστε να καλυφθεί ένα μέρος του χρόνου της χθεσινοβραδινής συνεδρίασεως, που ματαιώσαμε προς τιμή και προς τη μνήμη του Δημήτρη Τσετινέ.

Είμαστε σύμφωνοι;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Ιωάννης Αράπης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΠΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βαρύ σήμερα το κλίμα και είμαι και ο πρώτος Βουλευτής μετά τον άδικο χαμό του αγωνιστή Δημήτρη Τσετινέ που ανεβαίνω στο Βήμα. Εκφράζω τη λύπη μου για τον άδικο χαμό του αγωνιστή της δημοκρατίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης συναδέλφου μας, ο οποίος άφησε την τελευταία του πνοή σ' αυτό εδώ το Βήμα της Βουλής των Ελλήνων. Επίσης εκφράζω τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένειά του για τον άδικο χαμό του αγαπημένου μας Δημήτρη.

Είναι δύσκολο αυτές τις ώρες να συνεχίζει κανείς να μιλάει για ένα άλλο θέμα, λόγω της βαριάς ατμόσφαιρας που υπάρχει σήμερα στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Άλλα η ζωή συνεχίζεται, οι αγώνες συνεχίζονται και πρέπει από όως και πέρα να ακολουθήσουμε το δρόμο που χάραξαν ορισμένοι άνθρωποι που αγωνίστηκαν για τη δημοκρατία και να τον συνεχίσουμε εμείς οι νεότεροι.

Για τον Προϋπολογισμό του 2000 όλοι οι προστάτες και επίσημοι που έχουν δώσει χρυσό μετάλλιο στην Κυβέρνηση για τη θαυματουργή πορεία της ελληνικής οικονομίας. Ας μην κοροϊδεύσμαστε όμως. Αυτό το χρυσό μετάλλιο δεν ανήκει στην Κυβέρνηση, ανήκει στη Σοφοκλέους. Περίπου εππάτρια τρισεκατομμύρια δραχμές σε κεφάλαια έχουν αντλήσει τα τελευταία δύο χρόνια οι εταιρείες που μπήκαν στο χρηματιστήριο. Με αυτά τα λεφτά αυτά τα δύο χρόνια μπορούσε να φτιάχνεται ένα τεράστιο εργοστάσιο κάθε μέρα ή θα μπορούσαν να φτιαχτούν τετρακόσια Μέγαρα Μουσικής ή δέκα εθνικές οδοί Αθήνα-Θεσσαλονίκη.

Μας έχουν κάνει πλύση εγκεφάλου για την περίφημη έκρηξη της επιχειρηματικότητας. Ποια επιχειρηματικότητα όμως; Πού είναι οι θεσμοί εργασίας που δημιουργήθηκαν απ' αυτή; Πού κατευθύνθηκαν τα κεφάλαια που βγήκαν από τις τσέπες του κοσμάκη; Πραγματοποιήθηκαν οι επενδύσεις με όλες αυτές τις αυξησίες κεφαλαίου; Η οικονομία μας έχει πραγματική ανάπτυξη ή εικονική; 'Όλα αυτά είναι ζητούμενα. Ο καιρός θα δειξει, κοντός ψαλμός αλληλούια.

Πάντως το βέβαιο είναι ότι τα δημόσια έσοδα εκεί που αυξάνονται κατά είκοσι - τριάντα δισεκατομμύρια το χρόνο τώρα αυξήθηκαν κατά πεντακόσια δισεκατομμύρια. Αυτή η αύξηση οφείλεται κυρίως στο φόρο 0,6% των συναλλαγών στη Σοφοκλέους και λιγότερο στην Κυβέρνηση. Λογικό είναι να τιθασεύεται το δημόσιο έλλειμμα, αλλά το μετάλλιο πάλι η Σοφοκλέους το παίρνει και όχι η Κυβέρνηση. Επίσης είναι βέβαιο ότι πολύς κόσμος έβαλε το κομπόδεμά του στη Σοφοκλέους και έτσι έπαψε να είναι τόσο καταναλωτής.

Η ρευστότητα της αγοράς μειώθηκε και αυτή, αφού πρώτα μειώθηκαν οι μικρές και μεγάλες καταθέσεις. Μη μου πείτε, λοιπόν, ότι η πτώση του πληθωρισμού στο 2% ή 2,5% δεν οφείλεται κάτια μεγάλο μέρος κι αυτή στη Σοφοκλέους. Βέβαια, το ότι όλοι λίγο-πολύ αποκτούν το πνεύμα του τζογαδόρου, αυτό δεν

μετριέται με χρήμα, αλλά με επιπτώσεις στις σχέσεις, στην ηθική, στη σάση της ζωής των ανθρώπων.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτά για τους εκσυγχρονιστές δεν μετάνιε, δεν μπαίνουν στο λογαριασμό. Αυτοί εννοούν το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ως Πανελλήνιο "Σοφοκλαϊκό" Κίνημα.

Οι ονομαστικοί δείκτες, λοιπόν, για την ΟΝΕ καλά πηγαίνουν, με τους πραγματικούς όμως τι γίνεται; Πώς γίνεται και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες η ανεργία να έχει πτωτικές τάσεις, ενώ στην Ελλάδα αυξάνεται; Ο δείκτης της ανεργίας, βέβαια, δεν είναι δείκτης για την ΟΝΕ, άρα την Κυβέρνηση δεν την ενδιαφέρει να θρέψει και εκεί δάφνες. Αυτό που την ενδιαφέρει και τηρεί με θρησκευτική ευλάβεια είναι ο απόλυτος σεβασμός των δημοσιονομικών και νομισματικών πολιτικών που επέβαλε η Συνθήκη του Μάστριχτ και υπαγορεύει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Σ' αυτό οι εκσυγχρονιστές του ΠΑΣΟΚ είναι βασιλικότεροι του Βασιλέως!

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Οι όροι που υπαγορεύει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι αυτοί που ορίζουν και το πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής, οι οποίοι συνίστανται σε αυξησίες μισθών μικρότερες από τις αυξησίες παραγωγικότητας. Σημαίνει μη υποστήριξη της μικρής παραγωγής, μη υποστήριξη του προϊόντος, χτύπημα της μικρομεσαίας επιχείρησης και του μικρομεσαίου παραγωγού. Σημαίνει ιδιωτικοποίησης, που με πρόσχημα τη δήθεν εξυγίανση και τη δήθεν αποτελεσματικότητα φθάνουν μέχρι και το ξεπούλημα του εθνικού μας πλούτου, που με τόσες θυσίες απέκτησε ο λόρδος μας.

Κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά την απασχόληση, οι νεοφιλελεύθερες αρχές που διέπουν την ευρωπαϊκή ενοποίηση οδήγησαν σε ατελέσφορες πολιτικές για την απασχόληση σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης. Η επίσημη ανεργία στην Ελλάδα είναι ανάμεσα στις τρεις μεγαλύτερες της Ευρώπης. Η ανεπίσημη, που είναι και πιο κοντά στην πραγματικότητα, είναι ίσως η μεγαλύτερη στην Ευρώπη. Παρά ταύτα οι αρχές του φιλελευθερισμού ως προς την απασχόληση μπήκαν για καλά στο λεξιλόγιο μας. 'Ορους όπως, η προώθηση των διαφραγμάτων αλλαγών, η ευελιξία στην αγορά εργασίας, η απασχολησμόποτητα, τους ακούμε συχνά από κυβερνητικά στελέχη. Η πολιτική που περιγράφουν αυτοί οι όροι έχει οδηγήσει στην υποβάθμιση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, στη χειροτέρευση των εργασιακών σχέσεων και όχι στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Δεν πρόκειται για πολιτική ενίσχυσης της απασχόλησης, αλλά πρόκειται για πολιτική διαχείρισης της ανεργίας.

Κύριοι συνάδελφοι, η ανεργία στα ναυτικά επαγγέλματα έχει αυξηθεί πολύ τα τελευταία χρόνια και η κυβερνητική πολιτική είτε αδρανεί στην προάσπιση θέσεων εργασίας Ελλήνων ναυτικών λόγω ιδιομορφιών της χώρας μας είτε ομολογεί αδυναμία να επιβάλει την εφαρμογή των νόμων που η ίδια θεσπίζει.

Δεν ήταν αναγκαία η άρση του καμποτάζ. Αυτό έχει θέσει σε κίνδυνο γύρω στις έξι χιλιάδες θέσεις εργασίας και ήδη μερικά στοιχεία για το 1999 δείχνουν πραγματική αύξηση της ανεργίας στην τουριστική ναυτιλία μας.

Σε ότι αφορά δε την ποντοπόρο ναυτιλία μας, η προπέραση μείωση των οργανικών θέσεων στα πλοιά κατά 50% είχε αποτελέσθη το εκτίναγμα της ανεργίας στο 20%.

Φέτος, τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα, ακόμη και αυτή η μειωμένη σύνθεση στα πληρώματα παραβιάζεται συστηματικά και ο Υπουργός δηλώνει αδυναμία να επέμβει, διότι τα πλοιά, λέσι, από τη μια μέρα στην άλλη μπορούν να αλλάξουν σημαία.

Εν τοιαύτη περιπτώσει γιατί έκανε το νόμο; Για τα μάτια του κόσμου; Δηλαδή, οι 'Ελληνες εφοπλιστές δεν έχουν σοβαρά οφέλη από την πρόσληψη Ελλήνων ναυτικών ή από τις υπηρεσίες του ελληνικού κράτους; Και αν το Υπουργείο δεν μπορεί να μεσολαβήσει ούτε μπορεί να ρυθμίσει σωστά και αποτελεσματικά τα πλαίσιο λειτουργίας αυτού του κλάδου της οικονομίας μας, τότε τι λόγο ύπαρξης έχει;

Επειδή, δεν υπάρχει ο χρόνος -μπορούσαμε να πούμε πιο πολλά- κλείνω με δυο λόγια, ότι οι 'Ελληνες ναυτεργάτες στον

Πειραιά έφτιαξαν τους εφοπλιστές, αλλά οι Έλληνες εφοπλιστές σήμερα τους πέταξαν στο δρόμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Γεωργιάδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή ο χρόνος που επήλθε ο τραγικός θάνατος του αειμνήστου συναδέλφου Δημήτρη Τσετινέ είναι πολύ πρόσφατος, επειδή με το Δημήτρη Τσετινέ, πέρα από τη συναδελφική σχέση ως Βουλευτές μας συνέδεσε μια ιδιαίτερη σχέση, δεν θα ήταν υπερβολή να πω ότι περισσότερο χρόνο ήμαστε μαζί παρά με τις οικογενειές μας, γεγονός που ανέπτυξε μεταξύ μας μια πιο βαθιά σχέση, ανέβηκα στο Βήμα για να εκφράσω τα θερμά μου συλλυπητήρια στη σύζυγό του, τις κόρες του και τα αδέλφια του και να δηλώσω ότι δεν θα ομιλήσω, σε ένδειξη αγάπης προς τον αειμνήστο συναδέλφο, φίλο και αδελφό Δημήτρη Τσετινέ. Απλώς θα καταθέσω ένα κείμενο για τα Πρακτικά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Θεόδωρος Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο της ομιλίας του, το οποίο έχει ως εξής:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βαδίζουμε προς εκλογές. Έτσι, η συζήτηση του Προϋπολογισμού του 2000 αποκτά όπως είναι αυτονότητα ιδιαίτερη σημασία, γιατί δίνεται στα κόμματα η ευκαιρία, κατά τη συζήτηση αυτή, να κάνουν κριτική, να προτείνουν τις δικές τους θέσεις, λύσεις και απόψεις, ώστε να πείσουν τον ελληνικό λαό, ο οποίος μας παρακολουθεύει όλες αυτές τις ημέρες, για το δικαίο και την ορθότητα των δικών τους θέσεων, λύσεων και απόψεων. Αντ' αυτού όμως η Αντιπολίτευση και κύρια η Νέα Δημοκρατία ακολουθεί κατά τη συζήτηση εδώ μια τακτική άρνησης των πάντων. Τίποτε δεν βρίσκει θετικό. Αντί να προβάλλει το δικό της λόγο, τη δική της συγκεκριμένη εναλλακτική πρόταση, επιδιδέται μόνο σε στείρα κριτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οικονομική πολιτική της Ελλάδας αποδίδει καρπούς. Είναι πιλέον βέβαιο ότι είναι πολύ κοντά στον τελικό στόχο της ένταξης στην ΟΝΕ. Η Ελλάδα είναι πιλέον μια ισχυρή οικονομία, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στα Βαλκάνια, την Ευρώπη και διεθνώς. Αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι στην Ελλάδα προσβλέπουν όλες οι Βαλκανικές χώρες, τόσο για την οικονομική τους ανάπτυξη όσο και για την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο ελληνικός λαός μας βλέπει, μας ακούει, κρίνει και βγάζει συμπεράσματα. Η επιτυχία αυτή της Κυβέρνησης στην οικονομία είναι αποτέλεσμα σταθερών θέσεων, προγραμμάτων τα οποία αποτυπώθηκαν και στους έξι προηγούμενους προϋπολογισμούς. 'Ολοι αυτοί οι προϋπολογισμοί έχουν εκτελεσθεί με ακρίβεια ή ελάχιστες αποκλίσεις.

Μάλιστα ο προϋπολογισμός του 1999 είχε θετική απόκλιση προς τα πάνω, αφού αντί του αρχικώς προβλεφθέντος ποσού των 10.030.000.000 δραχμών εισεπράχθησαν τελικώς 10.350.000.000 δραχμές, δηλαδή 320.000.000.000 δραχμές περισσότερα.

Ποια όμως είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του Προϋπολογισμού που συζητούμε. Επιγραμματικά τα αναφέρω:

α) Είναι προϋπολογισμός ενταξιακός, έχει δηλαδή κεντρικό στόχο την ολοκλήρωση της ένταξής μας στην ΟΝΕ.

β) Είναι προϋπολογισμός κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης. Τι σημαίνει αυτό:

Μετά την κατάρρευση του Κομμουνισμού άρχισε διεθνώς μια μεγάλη συζήτηση για το κοινωνικό κράτος, για την ανάγκη ύπαρξής του και κύρια για την έκταση και το μέγεθός του.

Είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η δημοκρατία και ο καπιταλισμός είναι δύο συστήματα τα οποία κατ' αρχήν είναι ασύμβατα μεταξύ τους, γιατί στη μεν δημοκρατία επικρατεί η βασική αρχή της ισότητας, κατά την οποίαν όλοι έχουν ίσα δικαιώματα και ο ικανός και ο ανίκανος προς εργασία και ο φτωχός και ο πλούσιος, ενώ αντιθέτως στον καπιταλισμό ισχύει η αρχή κατά την οποία μόνον οι δυνατοί, οι ικανοί, έχουν θέση σ'

αυτόν, όλοι οι άλλοι πρέπει να μείνουν έξω από το σύστημα.

Τα δύο αυτά συστήματα κατέστη δυνατόν να συνυπάρξουν χάρις στο σοσιαλισμό και τη σοσιαλδημοκρατία, κύρια μετά το 1945 και χάρις στο κράτος πρόνοιας που αυτά καθιέρωσαν.

Οι οπαδοί του καπιταλισμού στην ακραία του μορφή ισχυρίζονται ότι αυτός πρέπει να αφεθεί ελεύθερος από πρόσθετα βάρος (όπως η κοινωνική ασφάλιση, η πρόνοια για άνεργους, η σύνταξη κλπ.) γιατί έτσι θα πετύχει να αιδήσει τον πλούτο των κρατών και θα υπάρχουν χρήματα για όλους.

Αντίθετα οι οπαδοί του κοινωνικού κράτους, οι σοσιαλιστές, οι σοσιαλδημοκράτες και πολλοί πανεπιστημιακοί καθηγητές, συγγραφείς, πολιτειολόγοι, Ευρωπαίοι και Αμερικανοί (όπως π.χ. ο Λέστερ Θάροου, ο Ούλριχ Μπεκ, ο Φραγκ Ντέπε, ο 'Αντονινού Γκιντες, ο Τζων Κέννεθ Γκαλμπρέιθ αλλά και ο Τζώρτζ Σόρος) πιστεύουν ότι πρέπει το κράτος να παίρνει όλα εκείνα τα μέτρα -κοινωνική ασφάλιση, επιδόματα ανεργία, σύνταξη κλπ.- για την προστασία των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων, ώστε όλες οι ανισότητες που δημιουργεί στο πέρασμά του ο καπιταλισμός να αμβλύνονται.

Ο Προϋπολογισμός λοιπόν του 2000, που συζητούμε σήμερα, ακολουθεί αυτήν τη δεύτερη άποψη της ανάγκης όχι μόνον ύπαρξης αλλά και διεύρυνσης του κοινωνικού κράτους, γι' αυτό όχι μόνο δεν μειώνει αλλά αυξάνει τα κονδύλια των κοινωνικών δαπανών κατά 470.000.000.000 δραχμές.

γ) Είναι προϋπολογισμός μείωσης των κρατικών δαπανών, μείωσης των εμμέσων φόρων και αύξησης των αμέσων φόρων. Και τέλος:

δ) Είναι προϋπολογισμός αναπτυξιακός, γιατί προβλέπει μια σειρά μέτρων τα οποία θα αθήσουν το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας κοντά στο 4%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού, η αγροτική παραγωγή αυξήθηκε την περίοδο 1990-1998 κατά 7,8% συνολικά, έναντι 4,6% του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην όμως είχαμε παράλληλα και μια πολύ μεγαλύτερη αύξηση των δαπανών παραγωγής (σπόροι, λιπάσματα, φυτοφάρμακα), η οποία συνετέλεσε ώστε η βελτίωση της οικονομικής θέσης της ελληνικής αγροτικής οικογένειας να υστερεί των άλλων κοινωνικών ομάδων.

Για τη βελτίωση λοιπόν της ελληνικής γεωργίας, για να μην καταστραφούν πολλές δυναμικές καλλιέργειες, όπως πάει να γίνει με το ροδάκινο, που φέτος πουλήθηκε στην εξευτελιστική τιμή των 30-35 δραχμών, πρέπει στον τομέα της γεωργίας να παρθούν γενναία βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα μέτρα. Βραχυπρόθεσμα, όπως π.χ. ρύθμιση αγροτικών χρεών και υπαγωγή αυτών στην επικείμενη ρύθμιση των πανωτοκίων, αλλαγή του τρόπου εκτίμησης των πάσης φύσεως ζημιών (χαλάζι, παγετός κλπ.), του τρόπου χορήγησης ποσοστώσεων σε διάφορα αγροτικά προϊόντα (καπνός, παντζάρια), γρήγορη πληρωμή αποζημιώσεων και επιδοτήσεων (ροδάκινα, βαμβάκι).

Πρώτα και κύρια, όμως, πρέπει να αλλάξει η αντιμετώπιση της γεωργίας από το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Για το εκπαιδευτικό μας σύστημα η γεωργία είναι μόνον πρωτογενής παραγωγή. Σήμερα όμως, με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η γεωργία σημαίνει οργάνωση αγοράς, μάνατζμεντ, τυποποίηση, ανταγωνιστικότητα. Αυτά είναι δυστυχώς ακόμη άγνωστα στην ελληνική γεωργία.

Ο 'Ελληνας αγρότης είναι ακόμη θεσμικά αβοήθητος. Οι επικεφαλής των αγροτικών συνεταιρισμών δεν μπορούν, χωρίς δική τους ευθύνη βέβαια, να ανταποκριθούν στις ανάγκες της παγκοσμιοποίημένης οικονομίας. Πρέπει λοιπόν το ταχύτερο να υλοποιηθούν όλα τα θεσμικά μέτρα που ανέφερε εδώ ο Υπουργός Γεωργίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνω λέγοντας ότι και αυτός ο Προϋπολογισμός θα εκτελεστεί με ακρίβεια, όπως όλοι οι προηγούμενοι, και ότι η Ελλάδα θα είναι την 1η Ιανουαρίου 2001 μέσα στην ΟΝΕ. Ο ελληνικός λαός έχει πειστεί πως το ΠΑΣΟΚ και ο Πρωθυπουργός κ. Σημίτης έχουν να διαδραματίσουν για αρκετά ακόμη χρόνια πρωταγωνιστικό ρόλο στην πολιτική ζωή της Ελλάδας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υπουργός Ε-

θνικής Αμυνας κ. Άκης Τσοχατζόπουλος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Αμυνας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναμφισβήτητα έχει την υποχρέωση να μιλήσει κανείς σήμερα στο Σώμα, την ημέρα που τιμούμε τον αγαπητό μας και αξέχαστο συνάδελφο, το Δημήτρη τον Τσετενέ, έχει μια ιδιαίτερη τοποθεσία.

Όπως είπαν οι οιμιλήσαντες Αρχηγοί των Κομμάτων και οι εκπρόσωποι των Κομμάτων, ήταν πράγματι μια μεγάλη απώλεια για το Σώμα και αισθανόμαστε ιδιαίτερα στις 'Ενοπλες Δυνάμεις την απώλεια αυτή του Δημήτρη Τσετενέ. Ήταν συνάδελφος που βρέθηκε πάντοτε στην πρώτη γραμμή στην περιφέρειά του μαζί με άλλους συναδέλφους στις όποιες πρωτοβουλίες και ασκήσεις των Ενόπλων Δυνάμεων για την εγγύηση της ασφάλειας και της άμυνας της χώρας, πέρα από τη μακροχρόνια συμμετοχή και συμβολή του στο δημοκρατικό κίνημα αυτής της χώρας.

Επειδή προσωπικά η γνωριμία μου ανατρέχει στο 1974 και εκείνη την δύσκολη εποχή, είχαμε ανταλλάξει τις ατομικές εμπειρίες για το κίνημα του "114", αισθάνομαι έναν ιδιαίτερο δεσμό, όπως πολλοί άλλοι συνάδελφοι τόνισαν, για τον αγαπητό συνάδελφο.

Εκφράζω και για τα συλλυπητηριά μου στην οικογένειά του, σε όλους τους συμπολίτες του, στην πόλη του, που θρηνούν αυτήν τη μεγάλη απώλεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός -από την άλλη πλευρά- ολοκληρώνεται μέσα από τη συζήτηση και την έγκρισή του από το Κοινοβούλιο για να μπορέσει η χώρα να προχωρήσει στην εφαρμογή της πολιτικής της που έχει την ιδιαιτερότητα να εγγυάται τη συμμετοχή της Ελλάδος στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, όχι μόνο στο πολιτικό επίπεδο, όχι μόνο στο επίπεδο της Οικονομικής και Νομισματικής 'Ενωσης, αλλά και στο επίπεδο του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος της ευρωζώνης.

Αυτήν τη θέση, που θα επιβεβαιωθεί με την υλοποίηση αυτού του Προϋπολογισμού την επόμενη χρονιά, η Ελλάδα την κατέκτησε επαξίως με κόπους και θυσίες του ελληνικού λαού. Και είναι υποχρεωσή μας εμάς εδώ των Βουλευτών, των εκπροσώπων του λαού, αυτό να μην το λησμονούμε, διότι είναι δική του επιτυχία, σ' αυτόν ανήκει και συνεπώς δικαιωματικά σ' αυτόν ανήκουν και τα οφέλη που θα εισπράξει η χώρα μας.

Δεν πρόκειται να σας απασχολήσω με αριθμούς. Οι συνάδελφοι των Οικονομικών Υπουργείων τα έχουν πει αναλυτικά και θα ειπωθούν και άλλα μέχρι το βράδυ. Είναι γνωστό ότι βασικός στόχος της πολιτικής την οποία στήριξε ο ελληνικός λαός τα τελευταία χρόνια, ήταν η επίτευξη των κριτηρίων σύγκλισης και συμμετοχής στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στη ζώνη του ευρωπαϊκού νομίσματος. Τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν το επιβεβαιώνουν και δεν χρειάζεται να αναφερθώ σ' αυτά, ούτε ότι πέφτει ο πληθωρισμός ούτε ότι πέφτουν τα επιπτώκια ούτε ότι το δημόσιο χρέος έχει κατιούσα πορεία και αποκλιμακώνεται, όπως επίσης δεν πρόκειται να σας πω -είναι γνωστό- ότι έχουμε μια σταθερή αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος και του εισοδήματος των εργαζομένων και ότι έχουμε το 69% πλέον του ευρωπαϊκού εισοδήματος. 'Ομως όλα αυτά, ενώ είναι εντυπωσιακοί στόχοι, εν τούτοις δεν μας δίνουν το δικαίωμα να εφησυχάσουμε, απεναντίας πρέπει να καλύψουμε την απόσταση που μας χωρίζει από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, είναι ότι όλα ανεξαιρέτως τα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας πρέπει να επωφεληθούν απ' αυτήν τη νέα σύγκλιση και ιδιαίτερα τα πιο φτωχά και αδύναμα του πληθυσμού μας, εκείνα που σήκωσαν δυσανάλογα το μεγάλο βάρος της εξαιτούς προσπάθειας. Δεν τους το οφείλουμε, το δικαιούνται. 'Ολοι πρέπει να δρέψουν τους καρπούς της επιτυχούς οικονομικής πορείας και να συμμετέχουν στα κέρδη της ανάπτυξης!

Μια ανάπτυξη την οποία τη διεκδικούμε όχι μόνο εμείς βέβαια, αγαπητοί φίλοι και συνάδελφοι, αλλά όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Δεν μπορούμε να παραβλέψουμε εμείς στην Ελλάδα το γεγονός ότι η ίδια ανησυχία, αβεβαιότητα και προβληματισμός,

που υπάρχει στην κοινωνία μας, καθώς και ο κίνδυνος της περιθωριοποίησης, υπάρχει σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Και κυρίως εμείς εδώ σ' αυτό το Σώμα, που εκπροσωπούμε όλες τις τάσεις του ελληνικού λαού, πρέπει να αντιληφθούμε και να ξεκαθαρίσουμε στον ελληνικό λαό ποιες είναι οι προοπτικές των διαφορετικών προτάσεων πορείας που κατατίθενται στην Ευρωπαϊκή 'Ένωση αυτήν τη στιγμή. Ελπίζουμε να απαντήσουμε στα σύγχρονα προβλήματα της κοινωνίας στην Ευρώπη που υποφέρει από την παγκοσμιοποίηση και τις αναγκαίες προσαρμογές και αλλαγές που επιβάλλουν. 'Έχει ανάγκη από τη νέα αγορά εργασίας και απασχόλησης που είναι κάτι το διαφορετικό από την αντιμετώπιση της ανεργίας και τις κοινωνικές πολιτικές, οι οποίες αντιμετωπίζουν την υγεία, την ασφάλιση την ανεργία; Υποφέρουν από την ανάγκη αναζήτησης κοινωνικής ταυτότητας, πάνω στην οποία πρέπει να στηριχθούν, να βρουν τη δύναμη να πιστέψουν σε κάτι καινούριο για το αύριο;

Αυτοί είναι οι προβληματισμοί του ευρωπαϊκού λαού σήμερα και απέναντι σ' αυτούς τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς, που είναι και ελληνικοί προσανατολισμοί, προσαρμοσμένοι βέβαια στο δικό μας περιβάλλον και στο δικό μας πλαίσιο, πρέπει να απαντήσουμε. Θα προτείνουμε το μοντέλο του κοινωνικού και οικονομικού νεοφιλελευθερισμού, αυτό που κατέθεσε η κ. Θάτσερ στη δεκαετία του '80 και είναι ακόμη και σήμερα πρότυπο ή έστω το μοντέλο του νέου κέντρου, στο οποίο χωρίς μεταρρυθμίσεις οδηγούν πολλοί λέγοντας: για να έχω ανάπτυξη επαρκή αυτήν την περίοδο, δεν μπορώ να καλύψω ολόκληρη την κοινωνία και πρέπει να λάβω υπόψη μου ότι κάποιο τέταρτο, κάποιο τρίτο θα μείνει απέξω; 'Η πρέπει να αναζητήσουμε, όπως το κάνει η Αριστερά στην Ευρώπη, οι σύγχρονες προδευτικές δυνάμεις, οι δημοκρατικές δυνάμεις, ένα ολοκληρωμένο νέο κοινωνικό μοντέλο, που θα είναι η απάντηση σ' αυτά τα θέματα, αλλά σε σύγχρονα δεδομένα; Διότι πρέπει να απαντήσουμε σ' αυτά τα ζητήματα.

Πρέπει να απαντήσουμε βέβαια, με ένα ανθεκτικό δυναμικό οικονομικό περιβάλλον ενταγμένο μέσα στην ΟΝΕ, διότι μέσα στην Οικονομική και Νομισματική 'Ένωση, μέσα στην ευρωζώνη, πρέπει να είμαστε ειλικρινείς να πούμε τι θα ισχύσει. Αυτά όλα τα προβλήματα θα είναι αυτοεάτως λυμένα; Αρκεί λοιπόν ότι θα είμαστε στην Ευρώπη για να πούμε ότι θα έχουμε θετικές απαντήσεις για το λαό, για τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία σ' αυτά τα θέματα; 'Οσο αναγκαία είναι η επιτυχία μας και η συμμετοχή μας τόσο αναγκαία είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, η δημιουργία ανθεκτικών και αποτελεσματικών δομών, μηχανισμών και κοινωνικών κινημάτων, τα οποία θα προωθήσουν την κοινωνική αλληλεγγύη, την κοινωνική πρόνοια, θα συνδράμουν τις πιο ευάλωτες και πιο ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες.

Είμαι βέβαιος ότι οι εργαζόμενοι όχι μόνο στην Ελλάδα, σε όλη την Ευρώπη, αυτήν τη στιγμή συνειδητοποιούν ότι οι στόχοι της ανθεκτικής και ανταγωνιστικής οικονομίας δεν είναι αντικρούμενοι με το κοινωνικό κράτος, με την κοινωνική αλληλεγγύη, με την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική δικαιοσύνη. Απεναντίας εμείς υποστηρίζουμε -αυτή είναι η πολιτική την οποία έχουμε, αυτή την πολιτική εγγυάται αυτός ο Προϋπολογισμός που έχει κατατεθεί - ότι υπάρχει αρμονική σύζευξη μεταξύ των δύο αυτών στόχων, της συνύπαρξης δηλαδή του αποτελεσματικού κοινωνικού κράτους και της ανθεκτικής και ανταγωνιστικής οικονομίας που αποτελούν το θεμέλιο λίθο, το συνεκτικό ίστο μιας κοινωνίας που θέλει να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις της νέας εποχής αλλά συγχρόνως να αρπάξει και τις ευκαιρίες να τις εκμεταλλεύσει προς όφελος ανεξαιρέτως των μελών της.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η δική μας πολιτική, ενώ πιστοποιεί αναμφισβήτητα ότι τα διάφορα μακροοικονομικά μεγέθη έχουν εισέλθει σε μια δυναμική αναπτυξιακή πορεία και ενώ αποδεχόμαστε ότι η ανάκαμψη και η σταθεροποίηση της οικονομίας αποτελούν βασική προϋπόθεση για να αυξηθεί το εισόδημα και κατ' επέκταση να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο του 'Ελληνα πολίτη, εν τούτοις λέμε ότι έχουμε ανάγκη να προωθήσουμε και όλους εκείνους τους παράγοντες που συνθέτουν το καθημερινό επίπεδο του 'Ελληνα πολίτη, περιβάλλον, παιδεία, υγεία, κοινωνική προστασία, πρόνοια, ασφάλεια, πολιτισμός, υποδομές και στις συναλλαγές με το δημόσιο τομέα.

Αυτοί είναι οι στόχοι εντός της ONE, να παλέψουμε τα επόμενα χρόνια με βάση αυτόν τον Προϋπολογισμό. Εδώ χρειάζονται δομές, εδώ είναι οι αλλαγές, εδώ είναι η νέα σύγχρονη αλλαγή της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα. Είναι η αλλαγή του 21ου αιώνα. Το ΠΑΣΟΚ κατοχύρωσε την αλλαγή της δεκαετίας του 1980 με τον Ανδρέα Παπανδρέου. Οφείλουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, με αφετηρία αυτόν τον Προϋπολογισμό στα χρόνια που έρχονται να κατοχυρώσουμε την αλλαγή της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα, σ' αυτήν τη βάση ακριβώς που απαντά στα κοινωνικά προβλήματα, στις ανησυχίες και στους προβληματισμούς του σύγχρονου ανθρώπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ένταξη μας στην ONE, στην ευρωζώνη, δεν αποτελεί όμως μόνο μια οικονομική επιτυχία, αποτελεί μια στρατηγική εμβέλειας επιτυχία για τον ελληνικό λαό. Είμαστε βλέπετε μια χώρα στην ευρύτερη περιοχή, η ισχυρότερη και πλουσιότερη στο γεωπολιτικό μας περιβάλλον. Η υιοθέτηση του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος, η ευρωζώνη στην οποία συμμετέχουμε, μας ενισχύει σ' αυτόν το ρόλο. Είμαστε χώρα-πύλη από και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση με όλους τους γειτονικούς λαούς, σημαντικός παράγοντας τόσο στις διαδικασίες οικονομικής ανασυγκρότησης των Βαλκανίων όσο και στην προσπάθεια πολιτικής σταθεροποίησης και ενσωμάτωσής τους στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική ασφάλεια και στις νέες δομές που διαμορφώνονται.

Αγαπητοί συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να πω ως Υπουργός Εθνικής Άμυνας -έχω την ευθύνη να το τονίσω- για το νέο γεωστρατηγικό περιβάλλον μέσα στο οποίο κινούμαστε. Πρέπει να τονίσω ότι πρόσφατα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Ελσίνκι, αποφασίστηκε ένα μεγάλο βήμα, το άνοιγμα της Ευρώπης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προχωρά. Αυτό που επί είκοσι χρόνια εδώ μέσα θυμάμαι ότι οι Αρχηγοί των Κομμάτων και ο Ανδρέας Παπανδρέου και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και μια σειρά άλλοι Αρχηγοί κατέθεταν, ότι δηλαδή αυτή η Ευρώπη θα προχωρήσει, θα αποτελέσει τη βάση της κοινής πορείας, θα είναι μια Ενωμένη Ευρώπη και μάλιστα μια Ευρώπη η οποία θα κινηθεί από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια, ξεκινάει, αρχίζει να γίνεται πραγματικότητα. Βέβαια, μέχοντας πλήρη συναίσθηση των μεγάλων δυσκολιών, των μεγάλων αλλαγών και των μεγάλων προκλήσεων και κινδύνων.

Αυτή η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δύο χαρακτηριστικά. Από τη μία μεριά λέει ενδυνάμωση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών λαών, ενιαία ευρωπαϊκή οικονομία μετά την O.N.E. -να μην έχουμε καμία αμφιβολία- κοινή δημοσιονομική πολιτική, κοινή φορολογική πολιτική. Στα πρώτα βήματα μόνο ο συντονισμός, αργότερα όμως θα ακολουθήσουν κοινές πολιτικές στον τομέα κοινοτικοποίησης της οικονομικής δραστηριότητας με το κοινό νόμισμα. Δεν έχω την ψευδαίσθηση ότι θα μπορεί ο καθένας να ασκεί οικονομικές πολιτικές τοπικού επιπέδου. Βέβαιώς θα υπάρχουν τα εθνικά προγράμματα, υπάρχει ο ειδικός προϋπολογισμός. Δεν πρόκειται να γίνουμε ένα ομοσπονδιακό κράτος. Είναι σαφές. Έχουμε διακυβερνητική συνεργασία για πολλές δεκαετίες. Δεν έχω ψευδαίσθηση πάνω σ' αυτό το θέμα.

Αυτό που πρέπει να αντιληφθούμε είναι ότι η Ευρώπη επέλεξε το δρόμο της οικονομικής κοινής πορείας, ενώ συγχρόνως ανοίγει το δρόμο της κοινής πορείας προς την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ειρήνη στην περιοχή. Διεκδικεί ή ίδια πλέον τη συμβολή της και γι' αυτό αλλάζει το γεωστρατηγικό περιβάλλον μέσα στο οποίο βρισκόμαστε. Έχει την ευθύνη να διασφαλίσει το γεωστρατηγικό περιβάλλον στο πεδίο της ασφάλειας. 'Έτσι λοιπόν η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφασίζει "ναι, προχωρώ να έχω δική μου κοινή πολιτική, ασφάλειας και άμυνας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δικές μου ευρωπαϊκές στρατιωτικές δυνάμεις, για να μπορέσω να αντιμετωπίσω αυτήν την υποχρέωση στο ευρύτερο γεωπολιτικό περιβάλλον, είτε είναι η Ανατολική Ευρώπη είτε είναι τα Βαλκάνια".

Αγαπητοί συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να πω ότι αυτές οι αλλαγές έχουν για την Ελλάδα μεγάλη σημασία, διότι η Ελλάδα διεκρίθη ως ο σταθερός παράγων, που εγγυάται την ασφάλεια, την ειρήνη και τη συνεργασία στην περιοχή, με τη συμβολή της σε όλες τις κρίσεις και στην αντιμετώπιση τους και διότι η Ελ-

λάδα υποστηρίζει ότι το θέμα ασφάλειας και σταθερότητας της ευρύτερης Ανατολικής Μεσογείου και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης επιβάλλει την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και χαιρόμαστε, διότι η απόφαση του Ελσίνκι δικαιώσει αυτήν την επιλογή, η οποία ναι μεν είναι πρόταση που έρχεται από τη μεριά της Ελλάδος, αλλά είναι και πρόταση που έρχεται από ευρωπαϊκές χώρες και οι οποίες ζήτησαν και πρότειναν στο Ελσίνκι την ανεμπόδιστη ολοκλήρωση της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ανεξάρτητη της πολιτικής λύσης. Και δεν μπορεί να ισχύουσαν οι ενδοιασμοί που υπήρχαν ότι πρώτα πρέπει να λυθεί το πολιτικό ζήτημα και μετά να γίνει η ένταξη. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που υποστήριξαν αυτήν τη θέση, λένε για να υπάρχει ασφάλεια, σταθερότητα και ειρήνη στη Μεσόγειο. Και ως εκ τούτου, γι' αυτό δεν μπορεί να υπάρχει αμφισβήτηση ως προς το περιεχόμενο αυτής της απόφασης που ελήφθη. Επομένως, η Ελλάδα δικαιούται να διεκδικήσει σ' αυτό το νέο γεωστρατηγικό περιβάλλον με ορίζοντα την προσπειτική της Κυπριακής Δημοκρατίας, με ορίζοντα πλέον διαφορετικούς όρους αντιμετώπιση της αναθεωρητικής πολιτικής της Τουρκίας στα επόμενα χρόνια στο Αιγαίο και τα ελληνοτουρκικά.

Κυρίες και κύριοι, θέλω να είμαι πολύ σαφής σ' αυτό το θέμα. Βέβαιως, επιθυμούμε και υποστηρίζουμε την προσπειτική εξέλιξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ανάδειξη της ως υποψήφιο μέλος είχε την πλήρη υποστήριξη μας. Βέβαια την ίδια στιγμή υποστηρίζουμε ότι πρέπει να εφαρμοσθεί όλο το κοινοτικό κεκτημένο στην Τουρκία και να προσαρμοσθεί η Τουρκία, αλλάζοντας σταθερά μία σειρά από όρους που σήμερα δεν είναι αποδεκτοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μπορεί να μην υπάρχει δημοκρατία και δημοκρατικός έλεγχος στη στρατιωτική εξουσία, η οποία πρέπει να είναι κάτω από το δημοκρατικό εκλεγμένο καθεστώς και την πολιτική βούληση του τουρκικού λαού. Δεν μπορεί να μην υπάρχει υποχρεωτική εφαρμογή των αρχών του Διεθνούς Δικαίου, δεν μπορεί να μην υπάρχει σεβασμός στις διεθνείς συμβάσεις και συνθήκες, δεν μπορεί να μην υπάρχει αποδοχή και δέσμευση στην πορεία ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο γεγονός ότι ο ελληνικός και μόνο τρόπος ενδείκνυται στην αντιμετώπιση των προβλημάτων μεταξύ γειτονικών λαών και ότι οι αρχές του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι η βάση η οποία μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Με δεδομένες αυτές τις κατευθύνσεις η Ελλάδα δεν έχει καμία αμφιβολία και ανεξαρτήτως των προϋποθέσεων οριοθετούν έναν παράλληλο δρόμο, αν θέλετε, μιας Τουρκίας η οποία μαζί με όλα τα άλλα βαλκανικά κράτη, προσπαθεί να συγκλίνει προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και μίας Ελλάδας, η οποία είναι εγγυητής, εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την οικονομική σταθερότητα και για την ανάπτυξη και για τη δημοκρατική διαδικασία και για τις αρχές που πρεσβεύει η Ευρώπη και η Ευρωπαϊκή Ένωση σε αυτήν την περιοχή.

Ως εκ τούτου, εκ των πραγμάτων θα συνεχίσουμε να έχουμε ανταγωνιστικές σχέσεις, αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι, με την Τουρκία, έστω και στην ευρωπαϊκή της προσπειτική, διότι η Τουρκία δεν πρόκειται να εγκαταλείψει το στόχο τον οποίον έχει, να αξιοποιήσει την τεράστια στρατιωτική της δύναμη. Μην ξεχνάτε ότι είναι το μόνο απού το οποίο διαθέτει. Θα το επενδύσει και στο μέλλον και στις σχέσεις της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και στην πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό οι δύο χώρες, Ελλάδα και Τουρκία, εκ των πραγμάτων θα βρεθούν σε μία ειρηνική μεν- στην ίδια κατεύθυνση, με την αποδοχή των ίδιων αρχών- αλλά ανταγωνιστική πορεία σε μία σειρά από θέματα.

Ως εκ τούτου πρέπει να τονίσω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η Ελλάδα έχει υποχρέωση να συνειδητοποιήσει πλήρως ότι η πορεία στο αύριο, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναδεικνύει την ίδια σε έναν καθοριστικό παράγοντα ασφάλειας και ειρήνης για τις συλλογικές ανάγκες και τη σταθεροποίηση της περιοχής, την ίδια στιγμή όμως σε εθνικό επίπεδο, η εθνική ασφάλεια παραμένει αποκλειστικό θέμα της χώρας μας, των Ενόπλων Δυνάμεων, του λαού και της ικανότητάς μας να εφαρμόσουμε μία εθνική αμυντική πολιτική, η οποία θα εγγυηθεί στα-

θερότητα και αποδοχή προς πάσα κατεύθυνση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ο μιλίας του κυρίου Υπουργού)

Αμέσως, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, αν έχετε την καλοσύνη να μου δώσετε ένα, δύο λεπτά για να ολοκληρώσω τη σκέψη μου και θα προσπαθήσω να επικεντρώσω αυτές τις σκέψεις σε τρία σημεία:

Η εθνική αμυντική πολιτική διεκδικεί πέραν της εφαρμογής εθνικής στρατηγικής, ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ισότιμη βάση, αναβάθμιση του ρόλου της Ελλάδας στο ευρύτερο γεωπολιτικό περιβάλλον, ως παράγοντα ειρήνης, ασφάλειας και σταθερότητας, μέσα από την ικανότητά μας να έχουμε αύξηση της στρατιωτικής μας δύναμης, της αμυντικής μας ικανότητας, στρατιωτική επάρκεια, στρατιωτική ισχύ, σύγχρονη, σε νέα βάση, με νέα εκπαιδευτικά προγράμματα, με νέες δυνατότητες.

Είμαστε σε μία πορεία εκσυγχρονισμού των Ενόπλων Δυνάμεων, η οποία θα κατατεθεί, αγαπητοί συνάδελφοι -επιτρέψτε μου να σας ενημερώσω από τώρα- μέσα στο Φεβρουάριο, με μία πρόταση νόμου που πρωθυπουργός τη μετεξέλιξη των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας για την επόμενη δεκαετία σε μία διαφορετική βάση από αυτήν την οποία υπήρξε στις προηγούμενες δεκαετίες.

Ένας ελληνικός στόχος, ο οποίος θα στηριχθεί βεβαίως, σε έναν συνεχώς αυξανόμενο αριθμό επαγγελματικών στελεχών, που όμως θα αποτελέσουν το επαγγελματικό κομμάτι των Ενόπλων Δυνάμεων της Ελλάδος με πλήρη διατήρηση των οπλιτών θητείας ως το απαραίτητο συμπλήρωμα λειτουργίας ενός στρατού που θα ικανοποιεί πλέον την αμυντική επάρκεια, την ευελιξία, την αποτελεσματικότητα των Ενόπλων Δυνάμεων, αντιεπιζόντας τις όποιες κρίσεις της περιοχής.

Προς την κατεύθυνση αυτή ο Προϋπολογισμός, τον οποίον καταθέσαμε, αποτελεί μία συμβολή του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας στην ανάγκη της ελληνικής οικονομίας να πετύχει τους στόχους ένταξης στην ευρωζώνη.

Είναι μειωμένος κατά 3,5% έναντι της προηγούμενης χρονιάς. Συγχρόνως, όμως, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι έχουμε μία αυξημένη αποτελεσματικότητα, που επιβεβαιώνεται όχι μόνο με τα αποτελέσματα στην εκπαίδευση, στην πορεία, στην προετοιμασία των στρατιωτικών στελεχών, αλλά και στην αξιοποίηση από την εγχώρια βιομηχανία, σε ένα ποσοστό που ουδέποτε φτάσαμε στο παρελθόν. Τα τρία τελευταία χρόνια έχουμε 42% συμμετοχή κατά μέσο όρο της ελληνικής βιομηχανίας στην υπογραφή των συμβάσεων για την κατασκευή των οπλικών συστημάτων που χρειάζονται οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας.

Αυτό το ποσοστό, με δεδομένο ότι αποτελεί περί τα 2,5 τρισκετομύρια δραχμές και δεδομένου ότι το 1,1 τρισκετομύρια δραχμές, αυτά τα τελευταία τρία χρόνια, κύρια όμως των τελευταίο χρόνο, το 1999, έχει ανατεθεί σε ελληνικές βιομηχανίες, αποδεικνύοντας το γιατί βλέπουμε την αμυντική ικανότητα της χώρας μας ως μία επενδυτική προσπάθεια στο πλαίσιο εξυγίανσης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Ο ορθολογισμός είναι η βάση των οικονομικών επενδύσεων, ο μακροχρόνιος σχεδιασμός είναι η προϋπόθεση επιτυχίας. Αυτά τα δύο στοιχεία εντάξει, λοιπόν, στον Προϋπολογισμό του 2000 για τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Εντάξαμε όμως και μια εθνική στρατηγική, η οποία εγγυάται την εθνική αμυντική πολιτική της χώρας πάνω σ' αυτούς τους νέους πυλώνες. Οικονομία και ασφάλεια είναι οι δύο βασικοί πυλώνες, πάνω στους οποίους θα πορευθεί η χώρα μας με επιτυχία τα επόμενα χρόνια, την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα. Και αυτό νομίζω ότι είναι η υποχρέωση και η συμβολή όλων μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΕΟΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο" είκοσι επτά μαθητές και τρεις συνοδοί- δάσκαλοι από το 18ο Δημοτικό Σχολείο Αιγάλεω.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Καραγκούνης έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και εγώ θέλω να εκφράσω με τη σειρά μου τη βαθύτατη οδύνη μου και τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένεια του συναδέλφου και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του Π.Α.Σ.Ο.Κ. Είναι πολύ δύσκολο σε εμένα να μιλήσω πλέον πολιτικά μετά το συμβάν, το οποίο έζησα και προσωπικά, αλλά θα αντλήσω θάρρος απ' αυτά που είπε ο Αντιπρόεδρος της Βουλής, ο κ.Σγουρίδης, ότι η σιωπή δεν ταιριάζει στους πολιτικούς.

Η κριτική την οποία ασκεί, κύριοι συνάδελφοι, για τον Προϋπολογισμό του 2000 η Νέα Δημοκρατία είναι ότι οι λογιστικές βελτιώσεις των οικονομικών δεικτών, για τις οποίες η Κυβέρνηση σχεδόν επιαίρεται, δεν είναι σε θέση δυστυχώς να αποκρύψουν την πραγματικότητα, ότι η κατάσταση της οικονομίας βαίνει συνεχώς επιδεινούμενη.

Η παρατήρησή μου είναι ότι όποιες βελτιώσεις έχουν παρατηρηθεί στο έλλειψμα και στον πληθωρισμό ή στο ρυθμό της οικονομικής ανάπτυξης, δεν επιτρέπουν αισιοδοξία για το μέλλον, αν μάλιστα συνδυαστούν με άλλους κρίσιμους δείκτες της οικονομίας, όπως το επίπεδο του εθνικού εισοδήματος, το ποσοστό της ανεργίας, το εμπορικό ισοζύγιο και το δημόσιο χρέος.

Προσβλέπω μάλιστα ότι, όταν πραγματοποιηθεί η ένταξη της χώρας στη ζώνη του ΕΥΡΩ, η Ελλάς θα βρεθεί με όλους τους παράγοντες της οικονομίας προ μεγάλης εκπλήξεως, όταν διαπιστωθεί πόσο ανέτοιμοι είμαστε ως πραγματική οικονομία, για να επωφεληθούμε από τη νομισματική ενοποίηση.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη για το πόσο πίσω είμαστε, αν συνυπολογιστούν όλοι οι παράγοντες της οικονομίας ή της ευρωστασίας, από αυτήν που προκύπτει από μια πρόσφατη δημοσίευση από το μονίμως έγκυρο περιοδικό, το βρετανικό περιοδικό ECONOMIST.

Σε δημοσίευσή του την 18η Δεκεμβρίου 1999 προβάλλει μια μελέτη που έκανε ο διεθνής οίκος λογιστικών και οικονομικών ερευνών, ο PRICE WATER HOUSE COOPERS, που αφορά την επιμότητα της οικονομίας, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών και των υπό ένταξη χωρών, όπως είναι και η Τουρκία.

Η έρευνα έλαβε υπόψη και εξέτασε τις εξής σκοπιές, τον πληθωρισμό και το δημόσιο χρέος, το κατά κεφαλήν εισόδημα στον τομέα του εμπορίου και των επενδύσεων, το μορφωτικό επίπεδο και το επίπεδο πλούτου και ανέσεων. Τα αποτέλεσματα της μελέτης, όπως αυτά καταγράφονται στο βαρόμετρο διευρύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόνο την έπαρση της Κυβερνήσεως για τα δήθεν εκπληκτικά αποτελέσματα της πολιτικής της δεν δικαιολογούν. Δείχνουν αντιθέτως μάλιστα αυτό που εμείς στη Νέα Δημοκρατία επικαλούμεθα, ότι δηλαδή παρά τις λογιστικές βελτιώσεις, η πραγματική ισχύς της οικονομίας είναι δραματική.

Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, πού κατατάσσεται η Ελλάδα μεταξύ των είκοσι οκτώ κρατών; Κατέχει την εικοστή τρίτη θέση. Επειτα της Σλοβενίας, της Τσεχίας, της Πολωνίας, της Κύπρου, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Λετονίας, της Εσθονίας. Οριακά μπροστά είμαστε μόνο από τη Ρουμανία, τη Λιθουανία, την Τουρκία και την τελευταία, τη Βουλγαρία, όπως πικρόχολα σημειώνει το περιοδικό, ενώ βρισκόμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1981.

Φυσικά όλες οι άλλες χώρες της Ένωσης προηγούνται οικονομικά της χώρα μας κατά τρόπο συντριπτικό, η δε Πορτογαλία, η οποία έχει μόνο δέκα χρόνια στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα κατέχει την πέμπτη θέση.

Καταθέτω αυτό το δημοσίευμα, κύριε Υπουργέ, για να το δείτε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Καραγκούνης καταθέτει για τα Πρακτικά το σχετικό δημοσίευμα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Νομίζω ότι σας οξίζουν συγχαρητήρια, κύριοι της Κυβερνήσεως. Οι επιτυχίες σας είναι τόσο μεγάλες, ώστε η Ελλάδα να είναι από οικονομικής απόψεως εικοστή τρίτη χώρα στον ευρωπαϊκό χάρτη, εφόσον η ζηφερή κατάσταση της χώρας, όπως αποτυπώνεται, είναι αποτέλεσμα επιτυχιών σας, όπως λέτε. Είναι να διερωτάται κανείς τι θα μπορούσε να συμβεί από την αποτυ-

χία σας!

Όλα αυτά, κύριοι συνάδελφοι, λέγονται διά στόματος του κυρίου Πρωθυπουργού, που μιλάει για ισχυρή Ελλάδα και παντοιοτρόπως προσπαθείτε να κάνετε τον ελληνικό λαό να σας πιστέψει. Βέβαια, αν έχεις κάποια γνώση για το τι συμβαίνει γύρω σου, αυτό το αντιλαμβάνεσαι άμεσα σε όλους τους τομείς.

Πάρτε τον τομέα της υγείας, για τον οποίο θα σας μιλήσω ευθύς αμέσως. Ξοδεύουμε ένα τρισεκατομμύριο το χρόνο για τον τομέα της υγείας, αλλά αν κάποιος πλησιάσει έναν κρατικό φορεά, εύκολα διαπιστώνει ότι η κατάσταση είναι τριτοκοσμική, όπως αναφέρθηκε από πολλούς συναδέλφους.

Αυτό που κυριαρχεί είναι η αναρχία, οι σπατάλες, οι ελλείψεις, η αναποτελεσματικότητα, τα χρέα και πολλές φορές και οι ρεμούλες. Οι μονάδες υγείας είναι φέουδα των κομματικών σας φίλων, που απολαμβάνουν τεράστια οικονομικά οφέλη. Δεν υπάρχει ολοκληρωμένος σχεδιασμός και εκεί που χρειάζεται προτεραιότητα, προκλητικά η Κυβέρνηση υστερεί, με συνέπεια να χειριστερεύει καθημερινά ο τομέας της υγείας. Οι μονάδες εντατικής θεραπείας καθημερινά, αντί να αυξάνουν, λιγοστεύουν. Μονάδες έτοιμες με το κλειδί στο χέρι -δεν λειτουργούν, όπως πολύ μεγάλα νοσοκομεία με προκλητικότερη περίπτωση αυτή του "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ" και ακόμη της Λάρισας, των Χανίων, κλπ. Άλλα έχουν δοθεί με αναθέσεις και προκαταβολές, χωρίς να ξεκινήσουν, όπως παραδείγματος χάρη του Πύργου, της Κέρκυρας. Ελικοφόρα που αναμένεται να εξυπηρετήσουν την αποκομμένη και ξεχασμένη νησιωτική Ελλάδα αναμένουν στα υπόστεγα και θα αναμένουν για αρκετό καιρό, όπως τα κλειστά νοσοκομεία, γιατί δεν φροντίσατε για την άμεση λειτουργικότητα αυτών, λες και δεν ήταν αρκετά τα τέσσερα χρόνια της καθούτηρησης.

Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, που στηρίζεται στα κέντρα υγείας και στους αγροτικούς γιατρούς που λειτουργούν κάτω από φιλότιμες προσπάθειες του προσωπικού και με τεράστιες ελειμύσεις, δεν σας συγκινεί καθόλου για να τη βελτιώσετε. Κοινοτικά κονδύλια μένουν ανεκμετάλλευτα, αφού δεν ξεπερνούν οι αποροφήσεις στην υγεία το 37% με 38% και είναι κάτω του 10% στην πρόνοια. Το κράτος πρόνοιας είναι εν διαλύσει, δεν υφίσταται πια.

Για το δημογραφικό καμία κουβέντα, όπως και για την πολύτεκνη οικογένεια.

Η Νέα Δημοκρατία θα δημιουργήσει, κύριοι συνάδελφοι, ένα πραγματικό εθνικό σύστημα υγείας, που θα προσφέρει υπηρεσίες υγείας πλήρεις και με ποιότητα. Στόχος μας είναι η επαρκής και ισοδύναμη ανθρώπινη και ασφαλής πρόσβαση όλων των πολιτών σε όλες τις ανάγκες τους. Θα χρειαστεί δε, σε κεντρικό επίπεδο, ένα νέο μοντέλο διοίκησης, όπου το Υπουργείο σχεδιάζει και παράγει πολιτική υγείας και φροντίζει όχι μόνο για τους αρρώστους αλλά και για τους υγειείς. Θα υπάρξει αξιοκρατική επιλογή των ατόμων που θα στελεχώσουν τις διοικήσεις και παροχή κινήτρων προς τους εργαζομένους, που θα προάγουν την αποδοτικότητα. Θα υπάρξει βελτίωση των υποδομών και κατεύθυνση προς τη βιοϊατρική τεχνολογία και έρευνα, όπως και άμβλυνση της αντιπαλότητας, των διαχωριστικών γραμμών, ανάμεσα στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, καθώς επίσης και των επαγγελματικών τάξεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να πω και ορισμένα ακόμα πράγματα. Προσπάθησα να αποτυπώσω με αντικειμενικά δεδομένα και να συμβάλω, όσο το δυνατόν, στην αποκατάσταση της πραγματικότητας.

Σήμερα ο ελληνικός λαός παρακολουθεί αμήχανος τις προσπάθειες που καταβάλλονται, είτε με μονολόγους είτε με θεατρικές παραστάσεις που στήνονται για να συσκοτίσουν την κατάσταση, προκειμένου η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. να υφαρπάσει πάλι την ψήφο του ελληνικού λαού. Πλανώνται, όμως, πλάνη οικτρά. Ο ελληνικός λαός- ζώντας ο κάθε Έλληνας το δικό του πρόβλημα- να είστε βέβαιοι ότι όταν θα κληθεί στις κάλπες, θα δώσει και πάλι την απάντηση για τρίτη φορά.

Σαφέστατα καταψηφίζω αυτόν τον Προϋπολογισμό που μας έχει φέρει σε αυτό το επίπεδο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Φωτιάδης έ-

χει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να εκφράσω τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένεια του Δημήτρη Τσετινέ, του φίλου Δημήτρη Τσετινέ. Είμαι ένας νέος Βουλευτής και από τους πρώτους που γνώρισα σ' αυτήν την Αίθουσα ήταν ο Δημήτρης Τσετινές, φίλος, και πάντοτε όποιες απορίες ως νέος Βουλευτής είχα, ήταν πρόθυμος πάντα να μου δίνει τις συμβουλές του. Εύχομαι ο Θεός να δώσει κουράγιο και δύναμη στη γυναίκα του και στις κόρες του, να μπορέσουν να αντέξουν αυτόν το βαρύ πόνο. Είναι δύσκολο, το ξέρω, αλλά ας γίνει προσπάθεια μαζί με τη βοήθεια του Θεού. Εγώ δεν θα τον ξεχάσω ποτέ.

'Ημουν σε δύλημμα, να μιλήσω ή όχι, όμως επειδή μετά από τον Δημήτρη Τσετινέ ήταν να μιλήσω εγώ, είπα ότι ο Δημήτρης Τσετινές, αν και άρωστος, ήθελε να μιλήσει για τον Προϋπολογισμό. 'Έτσι πήρα και εγώ την απόφαση να μιλήσω.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το τέλος του 200 άιωνα που σημάδεψε όσο κανένας άλλος τη ζωή των ανθρώπων τη ζωή στον πλανήτη μας και η αρχή του νέου η χώρα μας βρίσκεται μπροστά σε μεγάλη πρόκληση την ισότιμη ένταξή της στην Ευρωπαϊκή 'Ενωση.

Μετά από έξι χρόνια σκληρών προσπαθειών και υπεράνθρωπων αγώνων -και λέω έξι χρόνια, γιατί η επιλογή της ένταξής μας στην ΟΝΕ ήταν απόφαση του αείμνηστου Ανδρέα Παπαδρέου- είμαστε έτοιμοι να περάσουμε την πύλη της σταθερότητας, της ομαλότητας, της ανάπτυξης και της προόδου του τόπου μας και του λαού μας.

Η Ελλάδα βρίσκεται αυτήν τη στιγμή σε μία από τις καλύτερες ιστορικά εποχές της. Μπορεί να απενίζει με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση το μέλλον της, μπορεί να πιστεύει βάσιμα ότι εισέρχεται στην περίοδο της ευημερίας. Ο Προϋπολογισμός που συζητάμε, ο τελευταίος της προενταξιακής πορείας που θα ολοκληρωθεί όμως ενώ θα είμαστε ήδη ενταγμένοι, δεν κλείνει απλά τον κύκλο της επιχείρησης εισόδου στην ΟΝΕ. Ανοίγει ταυτόχρονα και έναντι της ισότιμης παρουσίας μας στην Ευρώπη, καθώς όσα κατακτήσαμε τα τελευταία χρόνια, οφείλουμε να τα διαφυλάξουμε και να τα βελτιώσουμε και να παραμείνουμε χωρίς προβλήματα στον πυρήνα και όχι στην περιφέρεια της Ευρώπης.

Τα όσα καταφέραμε μέχρι σήμερα αποτελούν τα ισχυρά θεμέλια πάνω στα οποία οικοδομείται η Ελλάδα τον 21ο αιώνα. Είναι να θεαματική βελτίωση των μακροοικονομικών μεγεθών μας που οδήγησαν τη χώρα μας σε εγκατάλειψη της τελευταίας θέσης από πλευράς οικονομικών επιτευγμάτων που επί χρόνια δυστυχώς κρατούσαμε στα πλαίσια της ΕΟΚ τότε, και κατόπιν της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης. Αυτή καθευτήρι η βελτίωση των μεγεθών δεν θα είχε καμία αξία αν συνοδεύοταν και από βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ελλήνων διά μέσου της τόνωσης της αγροτικής τους δύναμης και της κοινωνικής προστασίας τους. Είναι όμως σαφές ότι οι επιτυχίες της Κυβέρνησης διαχέονται και στο λαό μας. Η ραγδαία πτώση του πληθωρισμού τα τελευταία χρόνια προστατεύει τα λαϊκά εισοδήματα από τη συρρίκνωση. Η μείωση των επιτοκίων ανακουφίζει εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες που έχουν δανεισδοθεί μέχρι τώρα από τις τράπεζες ή θα το κάνουν στο μέλλον. Ανακουφίζει επίσης χιλιάδες μικρομεσαίους επιχειρηματίες που δανείστηκαν για να φτιάξουν τις δουλειές τους και για να επιζήσουν σε ένα πεδίο σκληρού ανταγωνισμού. Καθιστά χαμηλό το κόστος του χρήματος και δίνει τη δυνατότητα απόκτησης φθηνών κεφαλαίων, που διά των επενδύσεών τους στην παραγωγική βάση θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίες. Η μείωση των επιτοκίων, που ακολουθεί τη μείωση του πληθωρισμού και θα πάρει ταχύτερους ρυθμούς στις αρχές του χρόνου, απελευθερώνει πολύτιμους πόρους του δημοσίου τομέα που μέχρι σήμερα πήγαιναν για πληρωμή τόκων, πόρους που διατίθενται ήδη ή σχεδιάζεται να διατεθούν στη στήριξη των κοινωνικά αδυνάτων, στην ενίσχυση των χαμηλόδιμισθων στην τόνωση της απασχόλησης.

Κοντά στα πεντακόσια δισεκατομμύρια δραχμές θα διαθέσουμε τα πρώτα τρία χρόνια του 21ου αιώνα για τη δημιουργία εκατό χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας. 'Όλα αυτά χάρη στην επιτυχη άσκηση της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης.

Ξέρετε σ' αυτόν τον τόπο πολλές φορές οι πολίτες κλήθηκαν να υποστούν θυσίες για ένα καλύτερο αύριο. 'Όλες σχεδόν τις φορές οι θυσίες πήγαν χαμένες και οι προσδοκίες έμειναν ανεκπλήρωτες.

Είναι η πρώτη φορά που όλοι αισθάνονται ότι οι θυσίες δεν πάνε χαμένες, ότι πιάνουν τόπο, ότι είναι επενδύσεις του παρόντος για κέρδη του μέλλοντος. Είμαστε όχι απλά ικανοποιημένοι αλλά υπερήφανοι για τα οικονομικά επιτεύγματα μας. Και πώς να μην είμαστε, όταν η Ελλάδα σήμερα έχει τρίτο μεγαλύτερο αριθμό ανάπτυξης από τις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδόσεις πρωτόγνωρες για τη χώρα μας;

Αποτέλεσμα αυτών των επιδόσεων δεν είναι μόνο η στήριξη της απασχόλησης, όπως προσανέφερα, αλλά και η γενναία ενίσχυση των πολιτών που έχουν χαμηλά εισοδήματα.

Στον Προϋπολογισμό που συζητάμε προβλέπεται ποσό 450.000.000.000 δραχμών υπέρ των χαμηλόμισθων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κινδυνολογία και η καταστροφολογία της Νέας Δημοκρατίας κατά βάση και των υπολοίπων κομμάτων της Αντιπολίτευσης αντικρούεται όχι μόνο με τα στοιχεία που παραθέτει η Κυβέρνηση αλλά και με συνεχείς ευνοϊκές για την οικονομία μας θέσεις των διεθνών οργανισμών και οίκων.

Τρία χρόνια ψάχναμε σ' αυτές τις εκθέσεις να βρούμε κάτι θετικό για μας, για τη χώρα μας. Σήμερα είναι γεμάτες με θετικά σχόλια και ευμενή στοιχεία. Γι' αυτό και οι κατηγορίες της Αντιπολίτευσης περί επικινδυνής και ανίκανης Κυβέρνησης πέφτουν στο κενό και δεν πείθουν κανέναν. Καταλαβαίνουμε ότι ο κ. Καραμανλής προκειμένου να ξεπεράσει τα εσωτερικά προβλήματα και τα πλήγματα που δέχτηκε από ομοιόδεάτες του υψώνει τους τόνους, καταφεύγει σε ρήτορικές ακρότητες και δημιαγωγεί ασταμάτητα. Μάταιος κόπος. Το μόνο που καταφέρνει είναι να απογοητεύει όλο και περισσότερο τους 'Ελληνες με την ανεύθυνη πολιτική του, με τα στείρα "όχι" του και με τον αχαλώνωτο λαϊκισμό του. Δεν έχει καταλάβει ακόμη ότι με τα ταξίματα και τις υποσχέσεις προς τους πάντες εκλογές δεν κερδίζονται, καθώς δεν είμαστε στην αρχή του 20ου αιώνα, αλλά στο τέλος του.

Η Κυβέρνηση δεν πτοείται από τις κραυγές, ούτε από τη συνεχή διαστρέβλωση της πραγματικότητας της αλήθειας, στην οποία καταφεύγει ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας. Συνεχίζει απρόσκοπτα και ανεπτρέαστα το έργο της θέτοντας σταθερά την Ελλάδα και τα συμφέροντά της πάνω από μικροκομματικές σκοπιμότητες και επιδιώξεις. Ο ελληνικός λαός το αντιλαμβάνεται και το εκτιμά αυτό. Και στις εκλογές του επόμενου χρόνου, όποτε και να γίνουν, θα δώσει τη δική του απάντηση στην καταστροφολογία της Αντιπολίτευσης. Θα δώσει με την ψήφο του την εντολή στο ΠΑΣΟΚ να υλοποιήσει όχι μόνο τον Προϋπολογισμό που συζητάμε, αλλά πολλούς ακόμη, γιατί έχει συνδέσει την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και την πρωθυπουργία Σημίτη με την πρόσδο, την ανάπτυξη και την ευημερία του τόπου. Γι' αυτό υπερψφίζω τον Προϋπολογισμό ανεπιφύλακτα και ζητώ και από όλους εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνετε το ίδιο. Σας ευχαριστώ όλους για την προσοχή σας.

(Χειροκρότηματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Φούσας έχει το λόγο.

ΑΝΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Ο Προϋπολογισμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαρακτηρίστηκε από το γενικό μας εισιγητή, από τους ειδικούς αγορητές και από τους άλλους ομιλητές, ως μη αναπτυξιακός, ως φοροεισπρακτικός, ως προϋπολογισμός λιτότητας και ιδίως ως προϋπολογισμός χωρίς να δίνει καμιά προοπτική επλίδας και αισιοδοξίας στο λαό μας.

Βεβαίως, καταβάλλεται μία προσπάθεια ωραιοποίησης της όλης κατάστασης και ιδίως αυτού του Προϋπολογισμού, προσπάθεια την οποία είδαμε από τους κυρίους Υπουργούς, θα τη δούμε το απόγευμα από τον κύριο Πρωθυπουργό, την είδαμε ασφαλώς και από τους εισιγητές σας, αλλά και από τους ομιλητές σας. Δυστυχώς δεν είναι αυτή η κατάσταση, το χειρότερο, όλα είναι τραγικά.

Θα ήθελα όμως, με την ευκαιρία, να αναφερθώ σε ένα ειδικότερο θέμα, θέμα για το οποίο θα αναμένω απάντηση από τον α-

ξότιμο κύριο Πρωθυπουργό και από τους αρμοδίους Υπουργούς. Είναι ή δεν είναι αλήθεια αυτό που δημοσιεύτηκε αυτές τις μέρες στον Τύπο, ότι υπάρχει κρυφό πρόγραμμα Σημίτη, το οποίο θα εφαρμοστεί τον Απρίλιο του 2000, βάσει του οποίου θα έχουμε νέα σκληρή λιτότητα, βάσει του οποίου θα έχουμε νέους πρόσθετους φόρους, 2,8 τρισεκατομμύρια την τριετία 2000-2002;

Και ακόμη, είναι αλήθεια αυτό που γράφεται ότι θα έχουμε αύξηση ανεργίας και περικοπές όλων των επιδομάτων; Και ακόμη θα έχουμε καθιέρωση συνολική, ώστε όλοι οι 'Έλληνες πολίτες να παίρνουν στα 65 σύνταξη. Αυτό αναγράφεται στον Τύπο ότι δηλαδή υπάρχει κρυφή επιστολή-δέσμευση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Παπαντωνίου στις Βρυξέλλες. Επομένως είναι απαραίτητη μία υπεύθυνη απάντηση σ' αυτά τα οποία είδαν στα πρωτοσέλιδα το φως της δημοσιότητας.

Αλλά, όμως, ας δούμε ποια είναι η γενική κατάσταση σήμερα στον τόπο μας. Διότι όταν ομιλούμε για προϋπολογισμό, ασφαλώς θα συζητήσουμε για τον προϋπολογισμό αυτόν καθευτόν και για τα νούμερα, αλλά πρέπει να μιλήσουμε -και είναι ευκαιρία- και για τη γενικότερη πολιτική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση στη χώρα μας.

Η ανεργία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ποιο επίπεδο είναι σήμερα; Είναι δυστυχώς στο 11% και σε κάθε οικογένεια υπάρχει και ένας άνεργος. Έχουμε το προνόμιο να είμαστε στο θέμα της αύξησης της ανεργίας οι πρώτοι περίπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ποιος είναι υπεύθυνος για την κατάσταση αυτή σήμερα και εδώ και πολλά χρόνια για μια ανεργία, η οποία συνεχώς ανεβαίνει; Ασφαλώς το ΠΑΣΟΚ και ασφαλώς οι κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και ιδίως η Κυβέρνηση Σημίτη.

Στο θέμα της υγείας, μια και είναι ο Υπουργός Υγείας εδώ, στ' αλήθεια, βλέπετε εσείς ή πιστεύετε κανείς 'Έλληνας πολίτης ότι σήμερα η υγεία δεν βρίσκεται σε τραγική, θα έλεγα, σε δραματική, κατάσταση; 'Όπου και αν ρίξετε τη ματιά σας, θα δείτε ράντσα, θα δείτε λίστες αναμονής, θα δείτε ασφαλώς πολλές ουρές, σε τέτοιο επίπεδο μάλιστα, ώστε όλοι -και τα δικά σας στελέχη- να αναγνωρίζουν ότι το σύστημα υγείας σήμερα βρίσκεται σε μια τραγική κατάσταση και σε μια οπισθοδρόμηση.

Εάν, τώρα, κύριε Υπουργέ Υγείας, θέλετε να σας πω ποια είναι η κατάσταση για τα Κέντρα Υγείας στην περιφέρεια και ιδίως στις παραμεθόρεις περιοχές, ασφαλώς είναι δραματική. Δεν υπάρχουν ούτε καν αγροτικοί γιατροί στις παραμεθόρεις περιοχές. Και είδατε πολλές μου ερωτήσεις, αλλά πάντως και άλλων συναδέλφων και η κατάσταση είναι και στο χώρο της υγείας δραματική.

Παιδεία: 'Όλοι μας γνωρίζουμε ότι βρισκόμαστε σε μια πρωτοφανή κινητοποίηση των μαθητών μεγάλης διάρκειας, για το θέμα της παιδείας, ενώ επίσης είναι γνωστό ότι έχουν αυξηθεί τα φροντιστήρια τον τελευταίο καιρό, χάριν της λεγόμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, η οποία ολοφάνερα φαίνεται ότι και στην πράξη πλέον έχει αποτύχει.

Εγκληματικότητα: Σημειώστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως η εγκληματικότητα σήμερα στον τόπο μας έχει φθάσει σε όρια και σε δείκτες πρωτοφανείς. Σημειώστε, επίσης, ότι έχουμε το προνόμιο οι θάνατοι από ναρκωτικά στη χώρα μας να είναι από τους πρώτους δείκτες στην Ευρώπη, ίσως και παγκόσμια. Και σημειώστε επίσης ότι αυτή η εγκληματικότητα οφείλεται βασικά στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση δεν μπορεί -δεν λέω ότι δεν έχει τη θέληση- αλλά πάντως να φυλάξει αποτελεσματικά τα συνορά μας.

Για να δείτε πόσο σοβαρό είναι το θέμα αυτό, σημειώστε ότι σήμερα σε όλες τις φυλακές της χώρας είναι κρατούμενοι περί τις επτά χιλιάδες. Και μία παρένθεση: Πριν από λίγες μέρες μας δήλωσε εδώ ο Υπουργός Δικαιοσύνης ότι δεν έκανε και δεν μπόρεσε να κάνει καμία νέα φυλακή επί θητείας του στη χώρα μας, παρά το γεγονός ότι είναι αναγκαίες. Και βεβαίως από τις επτά χιλιάδες κρατουμένους που σήμερα είναι στη φυλακή σημειώστε ότι οι μισοί περίπου είναι αλλοδαποί. Και από τους αλλοδαπούς αυτούς το 70% είναι Αλβανοί. Και πού οφείλεται αυτή η εγκληματικότητα εκ του εξωτερικού; Στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση δεν μπορεί να φυλάξει αποτελεσματικά τα σύνορά μας.

Και, βεβαίως, μέγα είναι και το πρόβλημα για τα μεγάλα έργα. Δεν προχωρούν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα μεγάλα έργα. Δεν μπορείτε να απορροφήσετε κοινοτικά κονδύλια. Κανένα μεγάλο έργο δεν προχωρά και ασφαλώς ευθύνεται γι' αυτό η κυβέρνηση και ιδίως η κυβέρνηση και οι κυβερνήσεις Σημέτη.

Μίλησα γενικότερα για το πρόβλημα της οικονομίας στη χώρα μας και για την πολιτική και κοινωνική κατάσταση στη χώρα μας. Ας έρθουμε όμως λίγο να δούμε τι γίνεται στην περιφέρεια, γιατί αυτό έχει μεγαλύτερη σημασία. Τι γίνεται στην περιφέρεια σήμερα; Και θα μου επιπρέψετε να πω τι γίνεται στο δικό μου Νομό Ιωαννίνων ή τι γίνεται σε όλη την 'Ηπειρο.

Είμαι υποχρεωμένος να καταθέσω για τα Πρακτικά της Βουλής παλαιότερες δεσμεύσεις του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Λαλιώτη -και μάλιστα μία το 1996- όπου στις προγραμματικές δηλώσεις, όταν έγινε Κυβέρνηση το ΠΑ.ΣΟ.Κ., μας έλεγε: "αποτελεί δέσμευση της Κυβέρνησής μας να καλυφθεί χρηματικά η κατασκευή των υπόλοιπων εκατόν τριάντα κλπ. και ότι η Εγνατία Οδός θα περιασθεί και θα τεθεί σε λειτουργία το 2000." Και το έλεγε αυτό επίσης και στις 10.2.1997 σε μία απάντηση του σε σχετική ερώτηση μας, όπου και εκεί κατά τρόπο μάλιστα αλαζονικό έλεγε ότι με ορίζοντα το 2000 η Εγνατία είναι ένα όριο γενιών το οποίο θα τελειώσει το 2000. Και, μάλιστα, σε σχετική ομιλία μου τότε απήντησε ο κύριος Υπουργός πως θα ήθελε να πάμε μία επίσκεψη, να δούμε πως τα έργα προχωρούν και το 2000 θα είναι έτοιμα.

Επίσκεψη δεν πήγαμε ποτέ με τον κ. Λαλιώτη, γιατί πράγματι δεν έχει να επιδειξεις έργο. Τον καλώ τώρα να πάμε, για να δεις τι γίνεται. Πρέπει, όμως, να ξέρεις ο ελληνικός λαός ότι έλεγε πως το 2000 θα τελειώσει η Εγνατία και τώρα μας λέει το 2005. Το λιγότερο που πρέπει να κάνουμε είναι να καταγγείλουμε την Κυβέρνηση αυτή, ότι είναι ασυνεπής, αναξιόπιστη και ανίκανη να χειρισθεί τόσα μεγάλα θέματα, όπως είναι η Εγνατία Οδός.

Και όχι μόνο αυτό. Το Ρίο-Αντίρριο έχει εγκαταλειφθεί από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπως επίσης και ο δρόμος Ιωάννινα - Κακαβιά. Οι δε κτηνοτρόφοι, οι δε γεωργοί, βρίσκονται σε δραματική κατάσταση λόγω της πολιτικής την οποία εφαρμόζει η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ιδίως γιατί δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τα τεράστια προβλήματα, αφού καθημερινά, όπως είναι γνωστό, τα εισοδήματα των αγροτών και κτηνοτρόφων μειώνονται. Και βεβαίως παίρνουν το δρόμο της ζεντιάς για μία φορά ακόμη οι κτηνοτρόφοι και οι γεωργοί της περιοχής μας.

Κάτω από αυτά τα δεδομένα, όσο καλή διάθεση και αν έχει κανείς -και πρέπει να σας πω ότι έχω την καλή διάθεση και έχει και το κόμμα μου την καλή διάθεση- δεν είναι δυνατόν να ψηφίσει αυτόν τον Προϋπολογισμό, έναν προϋπολογισμό ο οποίος μόνο φοροεισπρακτικός είναι και επιβάλλει συνεχή και μόνιμη λιτότητα. Εγκαταλείπεται η περιφέρεια, η επαρχία. Και, βεβαίως, οι συνέπειες θα είναι δραματικές για τον τόπο μας και ιδίως για τους ακρίτες μας, που τόσο ανάγκη έχουν.

Η Κυβέρνηση, όμως, στο σημείο αυτό αποδεικνύει και με τον Προϋπολογισμό πως δεν μπορεί και δεν θέλει να ενισχύσει την περιφέρεια.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αντώνιος Φούσας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υπουργός Ύγειας και Πρόνοιας κ. Λάμπτρος Παπαδήμας έχει το λόγο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υπουργός Ύγειας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο συζητούμενος Προϋπολογισμός, όπως και οι προηγούμενοι, των τελευταίων ετών, υπηρετεί με συνέπεια τους στόχους της Κυβέρνησης συνδυάζοντας με άριστο τρόπο, θα έλεγα, το εθνικά ωφέλιμο με το κοινωνικά δίκαιο και φυσικά με το οικονομικά εφικτό.

Παρά τις δημοσιονομικές δυσκολίες, που υπαγορεύει η πορεία σύγκλισης της οικονομίας μας, συνεχίζουμε με συνέπεια την προσπάθεια για τη δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτε-

λεσματικού ιστού κοινωνικής προστασίας για όλους τους πολίτες, ιδιαίτερα όμως για τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις και για τις ευπαθείς ομάδες.

Γι' αυτόν το λόγο χρόνο με το χρόνο οι δαπάνες για το κοινωνικό κράτος μέσα από την εικόνα που δίνουν οι προϋπολογισμοί, που ψηφίζουμε, αυξάνουν συνεχώς και μάλιστα με ρυθμούς πολύ μεγαλύτερους από τους ρυθμούς που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν θα αναφερθώ σε αυτά τα στοιχεία. Έχουν αναφερθεί κατά εξαντλητικό τρόπο, θα έλεγα, από τους αρμόδιους Υπουργούς του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης.

Ξέρετε ότι είμαστε πρώτοι αυτήν τη στιγμή σε ποσοστό επί του ΑΕΠ σε κοινωνικές δαπάνες στις χώρες της συνοχής και ότι η απόστασή μας είναι μόνο δύο εκατοσταίες μονάδες από τις υπόλοιπες χώρες του πλούσιου Βορρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την υγεία και για την πρόνοια, ειδικότερα, οι δαπάνες αυτές παρουσιάζουν σταθερά τα τελευταία χρόνια μία σημαντική αύξηση.

Δεν θέλω να σας κουράσω με αριθμούς. Θα αναφέρω όμως ότι ο προς ψήφιση Προϋπολογισμός έχει μία αύξηση συνολικά στα κονδύλια τακτικού προϋπολογισμού και προγράμματος δημοσίων επενδύσεων ενενήτα οκτώ δισεκατομμύρια (98.000.000.000) δραχμές, σε σχέση με τον υλοποιούμενο φέτος προϋπολογισμό και πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Έχουμε, δηλαδή, μία αύξηση η οποία προσεγγίζει το 10%.

Σαν Υπουργός Ύγειας και Πρόνοιας είναι λογικό να θέλω περισσότερους πόρους, γιατί και οι απαιτήσεις του κόσμου σε μία κοινωνία που με αλματώδη τρόπο προχωρεί στην πρόοδο αυξάνουν, αλλά και γιατί η ιατρική με επαναστατικό, εκρηκτικό τρόπο, θα έλεγα, έχει σημειώσει μία τεράστια πρόοδο, η οποία υποχρεώνει και το δικό μας και όλα τα εθνικά συστήματα υγείας της Ευρώπης, αλλά και όλων των χωρών του κόσμου, να προσαριζεται σ' αυτές τις καινούριες κατακτήσεις της επιστήμης.

'Όμως και οι φετινοί πόροι του Προϋπολογισμού, αν κανείς τους συνδύσει με τα κονδύλια που υπάρχουν για υλοποίηση στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης -για δύο χρόνια ακόμα, θα εκμεταλλεύμαστε κονδύλια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης- αλλά και τα κονδύλια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που θα έκεινη σήμερα με την υλοποίηση του προγράμματος του Υπουργείου μας από τις αρχές του χρόνου, είναι ικανοποιητικά, για να μπορέσουν να μας εξασφαλίσουν μία περαιτέρω αναβάθμιση του εξοπλισμού, των υποδομών αλλά και καλύτερη στελέχωση, οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών υγείας.

Σε αυτόν το χρόνο που πέρασε κάναμε σημαντικότατα βήματα πάνω σ' αυτούς τους στόχους του Υπουργείου. Συγκεκριμένα, όπως μου είχε δοθεί η ευκαιρία πολλές φορές να αναφέρω, ξέρετε ότι έχουμε ένα πρόγραμμα προς υλοποίηση δημιουργίας δεκαπέντε καινούριων νοσοκομείων, αλλά και συμπλήρωσης με καινούριες πτέρυγες άλλων είκοσι έξι νοσοκομείων. Είναι ένα γιγαντιαίο πρόγραμμα αναβάθμισης των νοσοκομειακών κλινών, που έχει ένα συνολικό κονδύλι διακόσια είκοσι δισεκατομμύρια (220.000.000). Απ' αυτό το πρόγραμμα πάρα πολλά νοσοκομεία έχουν ήδη παραδοθεί και λειτουργούν. Όλα τα υπόλοιπα θα παραδοθούν και θα λειτουργήσουν μέχρι το τέλος της ερχόμενης δεκτίας. Με αυτό το πρόγραμμα προσθέτουμε οκτώ χιλιάδες σύγχρονες κλίνες στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Φέτος, από ότι ξέρετε -και απαντώ σε κάποιους συναδέλφους που έκαναν κριτική γι' αυτό- ξεκίνησε και λειτουργεί το "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ" και το Νοσοκομείο της Λάρισας. Αυτά τα δύο νοσοκομεία μέχρι το τέλος του Γενάρη θα έχουν αναπτύξει το 60% της δραστηριότητάς τους και θα μπορέσουν να ενταχθούν μέσα σε πρόγραμμα εναλλασσόμενης εφημερίας με τα άλλα τα νοσοκομεία ή του συγκροτήματος Θεσσαλονίκης ή του άλλου Νοσοκομείου της Λάρισας.

Μέσα στο επόμενο τρίμηνο παραδίδονται, κύριοι συνάδελφοι -γιατί δεν έχουν παραδοθεί όπως αναφέρετε στην κριτική σας, γιατί δεν λειτουργούν στα Χανιά, στην Καλαμάτα ή στη Ρόδο- με πλήρη εξοπλισμό αυτά τα τρία νοσοκομεία, που έχουμε φροντίσει να έχουν πάρα πολύ καλή στελέχωση. Σε αυτά τα τρία νο-

σοκομεία δώσαμε πολύ πρόσφατα προσωπικό -είναι περίπου τριακόσια πενήντα άτομα, που θα στελεχώσουν αυτά τα τρία νοσοκομεία-πλέον του προσωπικού που υπηρετεί σήμερα και θα ξεκινήσουν άμεσα να λειτουργούν.

Στο επόμενο διάστημα θα λειτουργήσουν τα νοσοκομεία των Σερρών και της Αλεξανδρούπολης και ακόμη οι καινούριες πτέρυγες στα νοσοκομεία της Σπάρτης, της Τρίπολης, της Κορίνθου, καθώς και του Ψυχατρικού Νοσοκομείου της Αθήνας. Δεν είναι υπερβολή να σας πω ότι τον ερχόμενο χρόνο σχεδόν κάθε μήνα ένα καινούριο νοσοκομείο θα προστίθεται στη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Πέραν αυτών, φέτος αναβαθμίσαμε επτακάσιες κλίνες σε πέντε σημαντικά, μεγάλα νοσοκομεία του λεκανοπεδίου της Αττικής, υλοποιώντας ένα πιλοτικό πρόγραμμα, που στόχευε στο να μας δώσει συγκεκριμένα στοιχεία και οικονομικά για το κόστος, αλλά και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της αναβαθμίσης της ξενοδοχειακής υποδομής όλων γενικά των κλινών των νοσοκομείων του λεκανοπεδίου και της Θεσσαλονίκης, που εκεί πραγματικά υπάρχει ένα πρόβλημα, που επισημαίνεται κιόλας από την κοινή γνώμη σαν ένα από τα τρωτά σημεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Αυτό το πρόγραμμα έχει υλοποιηθεί και επτακάσια κρεβάτια έχουν αναβαθμιστεί. Από θαλάμους που είχαν δεκατέσσερις ή δεκαέξι κλίνες έχουν δημιουργηθεί θάλαμοι δύο ή τριών κλινών με ίδιους χώρους υγείεις, με κλιματισμό, με όλες τις σύγχρονες ανέσεις και με όλον τον εξοπλισμό που επιβάλλει η λειτουργία ενός σύγχρονου νοσοκομείου.

Βέβαια, αυτό το πρόγραμμα θα συνεχιστεί από τις αρχές του χρόνου, όπως είτα και μέσα στην επόμενη τετραετία δεν θα υπάρχει στο λεκανοπέδιο της Αττικής, αλλά και στη Θεσσαλονίκη που έχουμε το μεγάλο πρόβλημα, ούτε ένα κρεβάτι που δεν θα έχει ενταχθεί στον προγραμματισμό της αναβαθμίσης.

Στο ίδιο διάστημα φροντίσαμε να στελεχωθούν ειδικές μονάδες των νοσοκομείων, αλλά και κέντρα υγείας και περιφερειακά ιατρεία που είχαν σημαντικές ελλείψεις σε προσωπικό.

Ασφαλώς δεν λέμε ότι λύσαμε όλα τα προβλήματα της στελέχωσης, αλλά ήταν πάρα πολύ μεγάλη υπόθεση ότι από τις αρχές του χρόνου πέντε χιλιάδες μόνιμο προσωπικό θα συμπληρώσει αυτές τις ελλείψεις και θα λειτουργεί μέσα στις μονάδες υγείας, είτε αυτά είναι νοσοκομεία είτε είναι κέντρα υγείας είτε είναι περιφερειακά ιατρεία. Παράλληλα θα υπάρχει προσωπικό εποχιακό -πεντέμερη χιλιάδες άτομα- που είτε προσλήφθηκε για να υποκαταστήσει συγκεκριμένες ανάγκες που δημιουργούσαν οι χορηγίες άδειας μητρότητας είτε θα είναι προσωπικό το οποίο εκπαιδεύεται για να αποκτήσει εργασιακή εμπειρία και όταν θα χρειαστεί, θα είναι πολύτιμο στα νοσοκομεία, όταν με διαδικασίες προκήρυξης των θέσεων θα καταλάβει θέσεις μόνιμου προσωπικού.

Όσον αφορά τον εξοπλισμό, εκτός του ότι φέτος δόθηκαν δεκαπέντε δισεκατομμύρια και έγινε μια σοβαρότατη προσπάθεια εξοπλισμού πολλών νοσοκομείων με σύγχρονα μηχανήματα ιατρικού εξοπλισμού αλλά και με ξενοδοχειακό εξοπλισμό, καταφέραμε να φτιάξουμε για πρώτη φορά μια βάση δεδομένων, στην οποία έχουμε εντάξει το σύνολο του ιατρικού εξοπλισμού όλων των μονάδων υγείας της χώρας μας. Είναι πενήντα πέντε χιλιάδες μηχανήματα που στη βάση δεδομένων έχουν ενταχθεί με συγκεκριμένο τεχνικό δελτίο που αναφέρει και το χρόνο αγοράς του μηχανήματος, την εταιρεία, τη σημερινή κατάσταση, το μέσο όρο ζωής, τις ιατρικές πράξεις που μπορεί να βγάλει. Αυτή η βάση δεδομένων μας διευκολύνει σήμερα σημαντικά στο να μπορέσουμε να καταστρώσουμε ένα επιχειρησιακό σχέδιο που θα μας δώσει τη δυνατότητα με πόρους του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, οι οποίοι δεν έχουν απορροφηθεί ακόμη και αφορούν εξοπλισμούς, αλλά και τους πόρους του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και το ποσό δανεισμού που έχουμε συνάψει με το ΚΤΑΣΕ να τους αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο τρόπο, υποκαθιστώντας πεπαλαιωμένο και απαξιωμένο εξοπλισμό ή συμπληρώντας τα ελλείμματα που υπάρχουν σε αρκετά νοσοκομεία.

Στο ΕΚΑΒ εκτός από την προμήθεια των εξήντα εννέα κινητών μονάδων που ήδη έχουν δοθεί σε όλες τις αποκεντρωμένες μονάδες του και λειτουργούν, έχουμε υλοποιήσει την προμή-

θεια του αεροπορικού στόλου του ΕΚΑΒ ο οποίος περιλαμβάνει πέντε ελικόπτερα και δύο αεροπλάνα. Το πρώτο ελικόπτερο έχει φθάσει ήδη στη χώρα μας και είναι στη διαδικασία παραλαβής αυτήν τη στιγμή από την αρμόδια επιτροπή. Μέχρι το Μάρτιο όλος αυτός ο αεροπορικός στόλος θα μπορεί να εξυπηρετεί τις ανάγκες του ΕΚΑΒ και βασικά τις ανάγκες του Αιγαίου και όλων των απομακρυσμένων μονάδων υγείας της χώρας.

Παράλληλα, μέσα στο πρώτο εξάμηνο του έτους ολοκληρώνεται η προμήθεια εκατόντα πέντε νέων ασθενοφόρων και στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έχουμε προβλέψει κονδύλι για προμήθεια άλλων πεντακοσίων ασθενοφόρων και αυτήν τη διαδικασία της προμήθειας με διαγωνισμό θα την ξεκινήσουμε από τις αρχές του χρόνου, γιατί το ΕΚΑΒ εκτός από το ότι πραγματικά έχει ελλείμματα σε αρκετούς νομούς της χώρας, που πρέπει να συμπληρωθούν, έχει σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό απαξιωμένο τον εξοπλισμό του σε ασθενοφόρα.

Στον τομέα της οργάνωσης και της διοίκησης των νοσοκομείων έχουμε προκηρύξει, απ' ότι έρετε, τις θέσεις των μάναντζερ για τα δεκατρία μεγάλα νοσοκομεία. Προχωράει το πιλοτικό πρόγραμμα για τη μηχανογράφηση των νοσοκομείων αλλά και η εκπόνηση όλων των λογισμικών για τη μηχανογράφηση. Στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης βάλαμε σαράντα δισεκατομμύρια, για να μηχανογραφήσουμε όλες τις μονάδες υγείας της χώρας. Εφαρμόσαμε το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα πιλοτικά σε δεκαπέντε νοσοκομεία και απ' ότι έρετε με διάταξη που ψηφίστηκε την προηγούμενη εβδομάδα στη Βουλή, από την 1.1.2001 το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα θα είναι γεγονός για όλα τα νοσοκομεία. Δημιουργούμε αυτήν τη στιγμή προδιαγραφές για τις προμήθειες του ιατροτεχνικού εξοπλισμού σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης, ώστε να μην υπάρχουν φαινόμενα να προμηθεύονται τα νοσοκομεία εξοπλισμό ανάλογα με την επιθυμία των χρηστών, αλλά ο εξοπλισμός αυτός να είναι με βάση μια τεκμηρίωση επιστημονική, τι είναι απαραίτητο για κάθε νοσοκομείο ανάλογα με την κατηγορία του, αν είναι νομαρχιακό ή επαρχιακό.

Κύριοι συνάδελφοι, έγιναν πάρα πολλά. Δεν έχω το χρόνο να αναφέρω με λεπτομέρεια αυτά που έγιναν και στον τομέα της υγείας και στον τομέα της πρόνοιας.

Στον τομέα της πρόνοιας έχει γίνει σημαντικότατο έργο. Ασφαλώς θα μπορούσαν να γίνουν περισσότερα, κανένας δεν το αρνείται αυτό. 'Όμως θα θίλει να τονίσω ότι το ΕΣΥ στη συνείδηση του λαού μας έχει καταχωθεί από όλους. Και από σας πολλές φορές, απ' όλες τις πτέρυγες, έχει αναγνωρισθεί και εδώ μέσα στη Βουλή το σημαντικότατο έργο που επιτελείται και το υψηλό επίπεδο των ιατρικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών, που είναι σε θέση να παρέχει και παρέχει το ΕΣΥ. Επίσης επισημαίνονται και τα τρωτά του, τα προβλήματα που υπάρχουν σε υποδομές και τα οποία ανέφερα πιο πριν, τα ελλείμματα σε εξοπλισμό, σε στελέχωση, οι θεσμικές αγγυλώσεις που έχει, οι διοικητικές του ανεπάρκειες. Όλα αυτά προσπαθύμε να τα ανατάξουμε. Και σε αυτήν την κατεύθυνση της δικής μας προστάθειας ασφαλώς είναι πολύτιμη η δική σας κριτική και η συμβολή σας με θετικές προτάσεις.

Δυστυχώς, όμως, από την πλευρά της μείζονος Αντιπολίτευσης κύρια δεν γίνεται καμία τέτοια επικοδιμητική κριτική, αλλά ένας στείρος αντιπολιτευτικός λόγος με μηδενιστικές αναφορές του τύπου "απαξιώθηκε το ΕΣΥ, διαλύθηκαν τα νοσοκομεία, κλείνουν τα νοσοκομεία, άχροντα είναι τα νοσοκομεία". Και σε αυτόν τον αντιπολιτευτικό λόγο δυστυχώς κυριαρχούν οι αντιφάσεις, η συνθηματολογία και οι ατεκμηρίωτες κατηγορίες.

Κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει επιτέλους να αποφασίσετε τι υποστηρίζετε το κόμμα σας σε αρκετά από τα θέματα που θα αναφέρω παρακάτω, για να μην εκτίθεστε οι ίδιοι με τις αντιφάσεις στις οποίες πέφτετε. Ειλικρινά, θέλω να μου πείτε ποια είναι η θέση του κόμματός σας. 'Ότι έχουμε εγκατατείψει το ΕΣΥ και δεν το χρηματοδοτούμε ικανοποιητικά και γ' αυτό απαξιώνεται μέρα με τη μέρα; 'Η αυτό που είπε ο Πρόεδρός σας στο Ζάππειο, όταν εξήγγειλε το "πρόγραμμά" σας για την υγεία, ότι δηλαδή είναι ένα από τα πιο ακριβοπληρωμένα εθνικά συστήματα υγείας στην Ευρώπη και στον κόσμο; Εσείς θα διαλέξετε ποιο από τα δύο είναι η γραμμή σας και ποια γραμμή θα ακο-

λουθήσετε.

Θα πρέπει παράλληλα να αποφασίσετε, αν τα νοσοκομεία μας ξεχειλίζουν από ράντσα ή αν τα νοσοκομεία μας εγκαταλείπονται από τους αρρώστους, γιατί οι άρρωστοι πλέον τραβάνε το δρόμο για τον ιδιωτικό τομέα. Ποιο από τα δύο είναι σωστό και ποια θα είναι η γραμμή που θα ακολουθήσετε; Σήμουρα βέβαια δεν μπορεί να συμβαίνουν και τα δύο.

Ακούμε συνέχεια από σας ότι έχει απαξιωθεί το ΕΣΥ και ότι όλο και περισσότεροι ασθενείς αναζητούν υπηρεσίες υγείας στον ιδιωτικό τομέα ή και στο εξωτερικό.

Τα στοιχεία όμως, κύριοι συνάδελφοι -και αυτό σημαίνει μία καλόπιστη κριτική από την πλευρά σας, να έχετε και στοιχεία που να τεκμηριώνουν αυτά που λέτε- λένε ακριβώς το αντίθετο. Τι λενε ακριβώς αυτά τα στοιχεία; 'Ότι το 82% του πληθυσμού πηγαίνει στα δημόσια νοσοκομεία. Αν κάνουμε μία σύγκριση μεταξύ του '92 και του '98 -δεν αναφέρω το '92, επειδή τότε ήσασταν κυβέρνηση, αλλά γιατί από τότε μέχρι σήμερα υπάρχει μία χρονική διαφορά έξι ετών- θα διαπιστώσουμε ότι το '98 πρόσθιαν 16% περισσότεροι άρρωστοι στα νοσοκομεία. Νοσηλεύτηκαν 30% περισσότεροι άρρωστοι στα νοσοκομεία. Αυτοί που νοσηλεύτηκαν το '98 είχαν μέσο χρόνο νοσηλείας πεντέμησι μέρες, ενώ το '92 είχαν επτάμισι μέρες. Αυτό δείχνει και ποιοτική αναβάθμιση του ΕΣΥ, το ότι βράχυνε σε ένα διάστημα έξι ετών ο μέσος χρόνος νοσηλείας κατά δύο ημέρες, ήτοι σε ποσοστό άνω του 30%, είναι μία σημαντική κατάκτηση του ΕΣΥ. Στο ίδιο διάστημα οι διακομιδές του ΕΚΑΒ αυξήθηκαν 62%, οι αεροδιακομιδές του ΕΚΑΒ αυξήθηκαν 160%, πράγμα που δείχνει και ποια ήταν η ανάπτυξη του ΕΚΑΒ, γιατί πιο πριν τους μετέφεραν με ό,τι μέσο διέθετε ο καθένας ή με φορτηγά αυτοκίνητα ή με ό,τι μέσο βρισκόταν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Το ΕΚΑΒ έχει προσφέρει πολλά στο Αιγαίο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ (Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Βεβαίως έχει προσφέρει και θα προσφέρει ακόμα περισσότερα με τον αεροπορικό στόλο, που σας είπα ήδη από το Μάρτιο θα πετάει πάνω από το Αιγαίο.

Να έλθουμε όμως να δούμε μήπως εγκαταλείπουν, όπως λέτε, τη χώρα μας για να πάνε στο εξωτερικό. Και εδώ τα στοιχεία είναι συντριπτικά. Το '92 μετακυνήθηκαν εκτός Ελλάδας ασφαλισμένοι του ΙΚΑ και του δημοσίου, τέσσερις χιλιάδες τριακούσιοι τριάντα οκτώ. Το '98 αυτοί ήταν χίλιοι πεντακόσιοι. Η μείωση σημάτινε της τάξης του 65%.

Μας κατηγορείτε ότι αφήνουμε και διογκώνεται ο ιδιωτικός τομέας της υγείας σε βάρος του δημοσίου. Ε, δεν είναι αλληθεία. Ο ιδιωτικός τομέας της υγείας, κύριοι συνάδελφοι, συρρικνώνεται. Μου δόθηκε η ευκαρία με τον αξιότιμο συνάδελφο κ. Σούρλα να τα πούμε σε ένα κανάλι. Τα κρεβάτια που υπήρχαν τη δεκαετία του '80 στον ιδιωτικό τομέα, σήμερα είναι υποδιπλάσια και λιγότερα. Έχουν ελαττωθεί τα κρεβάτια του ιδιωτικού τομέα κατά 50%. Και δεν αναφέρεσθε εσείς, όταν λέτε ότι διογκώνεται ο ιδιωτικός τομέας της υγείας σε κάτι άλλο που είναι γεγονός. 'Ότι έχουμε περισσότερα ιδιωτικά ιατρεία, έχουμε περισσότερα ιδιωτικά εργαστήρια, έχουμε περισσότερα διαγνωστικά κέντρα. Άλλα αυτό είναι αποτέλεσμα ενός φοβερού πληθωρισμού που έχει το ιατρικό επάγγελμα.

Τέλος, μας κατηγορούν ότι στο ΕΣΥ περιμένουν σε λίστες αναμονής -και σήμερα το είπε κάποιος- ότι οι παροχές είναι πολύ χαμηλές και κάτι άλλα, χωρίς να αγνοούμε μία πραγματικότητα που μπορεί να υπάρχει σε κάποια νοσοκομεία μας. Θα ήθελα να σας τονίσω ότι ακόμη και σε συστήματα υγείας που λειτουργούν υποδειγματικά, οι λίστες αναμονής και όλα αυτά τα φαινόμενα που είπατε, είναι πιο έντονα απ' ό,τι στη χώρα μας. Στην Αγγλία -και ας μου πει κάποιος από σας, αν δεν είναι έτσι- για να κάνει ένας ασθενής εγχειρίστη καταρράκτη ή για να μπορέσει να κάνει μία ολική αρθροπλαστική, χρειάζεται να περιμένει έξι μήνες. Και αυτό είναι το λιγότερο. Για να δει ένας 'Αγγλος ασθενής ειδικό γιατρό, γράφεται σε λίστα και τον βλέπει μετά από τρεις μήνες.

Ξέρετε επίσης ότι σε άλλες χώρες που έχουν δημόσια συστήματα υγείας, οι ασθενείς συμμετέχουν στο κόστος επισκέψεων, των εξετάσεων, της νοσηλείας. Είδατε πρόσφατα όλοι σας εικό-

νες από την τηλεόραση ότι στις ΗΠΑ διαδήλωναν ασθενείς του AIDS, όχι γιατί δεν τους δίνει το κράτος δωρεάν φάρμακα, όπως δίνει η χώρα μας, αλλά γιατί ακρίβων τα αντιρετροϊκά φάρμακα και πλέον δεν ήταν προσιτά στο βαλάντιό τους, δεν τους κάλυπτε κανένας.

Σε μας ο χρόνος αναμονής σε λίστες είναι περιορισμένος, σε ορισμένα μόνο νοσοκομεία. 'Όλες αυτές οι παροχές είναι δωρεάν και παρέχονται σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους το ίδιο.

Κατηγορείται ότι δεν υπάρχει πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Αυτή είναι η μισή αλήθεια. Η πραγματική αλήθεια είναι ότι στη χώρα μας το 90% του πληθυσμού είναι ασφαλισμένοι του δημοσίου, του ΟΓΑ, του ΙΚΑ και όλοι έχουν τη δυνατότητα σε καθημερινή βάση να βλέπουν όχι μόνο το γενικό γιατρό, όχι μόνο αυτόν που βλέπουν σε κάποια άλλα εθνικά συστήματα αλλά και τον ειδικό γιατρό, τον οποίον ειδικό γιατρό θελήσουν και όσες φορές θέλουν. Ασφαλώς όμως πρέπει το σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας να το μογανενοποιήσουμε, να το εξορθολογίσουμε να το εμπλουτίσουμε με περισσότερες υπηρεσίες πρόληψης και αγωγής υγείας και αυτό να είσθε βέβαιοι ότι το δρομολογούμε και θα το κάνουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχουν εύκολοι δρόμοι στον τομέα της υγείας. Απαιτείται μια συνεχής προσπάθεια για την επίλυση των μικρών, των καθημερινών προβλημάτων του αρρώστου. Πρέπει να δώσουμε έμφαση στη βελτίωση ποιότητας υπηρεσιών, ισότιμη πρόσβαση όλων στις υπηρεσίες υγείας, στον περιορισμό κάποιων αντιδεοντολογικών συμπεριφορών και στην άρση των στρεβλώσεων.

'Όλα αυτά απαιτούν συλλογική προσπάθεια, αξιοπιστία και υπευθυνότητα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, όπως και από τους εργαζόμενους στο ΕΣΥ. Πάντως εμείς είμαστε έτοιμοι να ακούσουμε και να συζητήσουμε μαζί σας κάθε πρόταση καλόπιστη, ρεαλιστική να την υιοθετήσουμε και να την εφαρμόσουμε. Αφορισμοί του τύπου "διαλύνονται τα νοσοκομεία", δεν νομίζω ότι συμβάλλουν στην επίλυση των όποιων προβλημάτων. Ο φετινός Προϋπολογισμός μας δίνει αυτήν τη δυνατότητα δράσης με ρεαλισμό, με αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης, θέτει στόχους και σηματοδοτεί προοπτικές. Είναι ένας προϋπολογισμός ευθύνης με σαφή προσανατολισμό στην ενίσχυση του κοινωνικού κράτους και γι' αυτό όλοι μας θα πρέπει να τοποθετηθούμε θετικά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πλαναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σούρλας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Η πραγματικότητα για το ΕΣΥ, για τον τομέα της υγείας και της πρόνοιας, κύριε Υπουργές της Υγείας, είναι αυτή που βιώνει καθημερινά ο ελληνικός λαός, όσοι έχουν ανάγκη προσφοράς υπηρεσιών υγείας και καταφεύγουν στην οργανωμένη πολιτεία. Είδα ότι μάχεσθε να πείσετε για το αντίθετο, απ' αυτό που αισθάνεσθε και εσείς ο ίδιος, απ' αυτό που απεικονίζει η πραγματικότητα.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να καταλάβετε ότι το ΕΣΥ για μία δεκαετία αποτέλεσε σημαία κομματικής εκμετάλλευσης του ΠΑΣΟΚ, εξαντλήθηκε αυτό το προπαγανδολικό υλικό και τώρα οι περισσότεροι έμπειροι από σας στον τομέα αυτόν αναζητούν δρόμους διεξόδου από το αδιέξοδο που εσείς έχετε προκαλέσει.

Και εγώ, για να είμαι πειστικός όπως κάναμε σε μία τηλεοπτική αναμέτρηση μαζί, δεν θα πω τις δικές μου απόψεις αλλά τις απόψεις των προκατόχων σας και εν μέρει και τις δικές σας. Τις απόψεις τους Δημήτρη Κρεμαστινού, που αναφέρει επί λέξει: "Η εισήγηση των ειδικών αυτών εμπειρογνωμόνων που ήλθαν να μελετήσουν το σύστημα και να προτείνουν λύσεις απεικονίζει αρκετά λεπτομερώς την τραγική κατάσταση του υγειονομικού συστήματος της χώρας". Το λέει ο Υπουργός Υγείας του ΠΑΣΟΚ. Χαρακτηριστικά ανέφεραν ότι εμπειρογνώμονες ότι για πρώτη φορά είδαν τέτοια αναρχία και αναποτελεσματικότητα σε σύστημα υγείας και αυτά τα γράφει στο εισαγωγικό του σημείωμα ο κ. Κρεμαστινός. Είναι προς τιμήν του. Από την άλλη ο κ. Γείτονας ομολόγησε δημόσια ότι το σύστημα υγείας χρεοκόπησε και τα νοσοκομεία έχουν μετατραπεί σε χώρους μαρτυρί-

ου. Κάπως έτσι είπατε και εσείς, αλλά επειδή το διαψεύσατε στη Βουλή, ηθικά δεν δικαιούμαι να το επαναλάβω. Ζητήσατε συγγώμη και καλά κάνατε, γιατί είσθε αξιοπρεπής άνθρωπος και βεβαίως έχετε υποχρέωση να στηρίξετε την Κυβέρνηση που σας έχει στους κόλπους της στέλεχος κυβερνητικό. Εγώ όμως πιστεύω ότι μέσα σας άλλα αισθάνεσθε, άλλα ζείτε και άλλα λέτε εδώ. Τι να κάνουμε, είναι οι μοίρα των πολιτικών τέτοια. Καμιά φορά σε όλους μας συμβαίνει αυτό.

Είπατε για τις απορροφήσεις από το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Θα αναφέρω επιγραμματικά κάποια στοιχεία, για να δούμε την πραγματικότητα. Δεν γνώριζα ότι θα μιλήσω μετά από σας, τα είχα όμως στο χαρτοφυλάκιό μου.

Για το υποπρόγραμμα Υγείας-Πρόνοιας το ποσοστό απορρόφησης είναι 13%.

Για το υποπρόγραμμα "Ανθρώπινοι Πόροι" το ποσοστό πέρυσι και φέτος είναι 3% επί του συνολικού κόστους 25.000 MQ.

Για το υποπρόγραμμα "Κοινωνική Βοήθεια" το ποσοστό απορρόφησης είναι 2%.

'Οσον αφορά το νομοθετικό έργο, αμέσως ήρθατε να ακυρώσετε τους νόμους της Νέας Δημοκρατίας. Κανένα νόμο δικό σας δεν υλοποιήσατε. Το νόμο για την αποκατάσταση του ΕΣΥ, την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, τη μετεκπαίδευση των ιατρών, για τη δημόσια οργάνωση, τη στελέχωση της περιφέρειας, για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του ΕΣΥ, για τον ενιαίο φορέα υγείας πρωτοβάθμιας φροντίδας, τον οικογενειακό γιατρό, τους γιατρούς δημόσιας υγείας, τους γιατρούς σχολικής υγείας, το Ινστιτούτο Ελέγχου Ποιότητας Υπηρεσιών Υγείας. Όλα μηδέν.

'Εξι χρόνια είστε στην εξουσία μετά από τη Νέα Δημοκρατία.

'Οσον αφορά τώρα τα χρέα των νοσοκομείων, παραλάβατε πλεονασματική θέση της τάξεως των 25.000.000.000 δραχμών και αυτήν τη στιγμή έχετε 350.000.000.000 δραχμές χρέος, 190.000.000 δραχμές που ρυθμίσατε με ομόλογα του 1997, συν 150.000.000.000 δραχμές τώρα, που θα ρυθμίστε υποχρεωτικά 350.000.000.000 δραχμές. Αυτό απεικονίζει και την οικονομική σας πολιτική και τη διαχείριση.

Είπατε για τους γενικούς διευθυντές. Σε έξι χρόνια έχουν γίνει τρεις ρυθμίσεις για τους γενικούς διευθυντές, διαγωνισμοί, εξευτελισμός της δημόσιας ζωής και ξεκινάτε πάλι από εκεί που αρχίσατε πριν από έξι χρόνια, γιατί έχετε τα δογματικά σας.

Αλλά να προχωρήσω, κύριοι συνάδελφοι, και σε θέματα τα οποία έχουν να κάνουν ιδιαίτερα με τον Προϋπολογισμό στον τομέα της υγείας.

Να δούμε, υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των μεγάλων κοινωνιών προβλημάτων και των δαπανών που χορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό; Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα σήμερα στη χώρα μας; Είναι τα ναρκωτικά και το AIDS και το παραδεχόμαστε όλοι αυτό. Μάστιγες αποδεκατίζουν τη νεολαία μας, απονευρώνουν το έθνος.

Τι ποσά διαθέτετε, κύριε Υπουργέ, για την αντιμετώπιση της μάστιγας των ναρκωτικών και του AIDS; Διαθέτετε το 0,1% του Ακαδέριστου Εθνικού Προϊόντος. Αυτό είναι το ποσό το οποίο δίνετε για τα ναρκωτικά και το AIDS. Τα ποσά που διατίθενται για την απεξάρτηση, αλάβουμε υπόψη μας το σύνολο των εξαρτημένων, αντιστοιχούν σε 200 δραχμές κατ' άτομο το χρόνο. 'Όχι γ' αυτούς που είναι στις θεραπευτικές κοινότητες του ΚΕΘΕΑ, "ΔΙΑΒΑΣΗ", "ΕΞΟΔΟΣ" κλπ. Αντιστοιχούν 300 δραχμές κατ' άτομο, αλάβουμε υπόψη μας το σύνολο των εξαρτημένων ατόμων. Και ξέρετε ποια ποσά διατίθενται κάθε χρόνο για ενημέρωση για το AIDS; Εκατό εκατομμύρια και πολλά λέω, ας είναι όμως, δεν πειράζει. Ξέρετε πόσα αντιστοιχούν; Αντιστοιχούν δέκα δραχμές κατ' άτομο το χρόνο γι' αυτήν τη μεγάλη κατάρα, που λέγεται AIDS.

Πέρυσι είχατε διαθέσει περίπου 70 εκατομμύρια δραχμές. Να σας θυμίσω τι διαθέσατε για τον "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ", κύριε Υπουργέ της Υγείας;

Για τη διαφήμιση για τον καποδιστριακό νόμο, για τις αναγκα-

στικές σκληρές εκείνες συνενώσεις διαθέσατε 500.000.000 δραχμές, για να δει ο ελληνικός λαός τι αντιστοιχία υπάρχει και σε ποιο βαθμό, πώς ιεραρχείτε εσείς τα κοινωνικά ζητήματα και πώς χορηγείτε τις πιστώσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Για την ανεργία δίνετε μόνο το 0,4% για επιδοτήσεις ανέργων επί του Ακαδέριστου Εθνικού Προϊόντος, ενώ στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο μέσος όρος είναι 2,6%, δηλαδή εξαπλάσιος και πλέον.

Καταθέτω στοιχεία για το AIDS και τα ναρκωτικά από το Υπουργείο Οικονομικών, τα δικά σας στοιχεία.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Σούρλας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Ε.Ε. ΕΠΕΙΓΟΝ-ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Με ειδικό αγγελιοφόρο

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Αθήνα 26 Μαρτίου 1999

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ Αριθ. Πρωτ.: 2/15850

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

KAI PROUPOLOGISMOSY
DIEUTHYNH: 20η Prouptoloyismou
TMHMA: B'
Tax. Δ/νση: Πανεπιστημίου 37ΠΡΟΣ: 1. Το Υπουργείο Υγείας
10165 Αθήνα και Πρόνοιας
Πληροφορίες: Θ. Γλύκος Γραφείο Υπουργού
Τηλέφωνο: 3338.395 Αριστοτέλους 17
Fax: 2. Υπουργείο Δικαιοσύνης
Γραφείο Υπουργού (ΓΧ/с:AL3УAL399У15850.doc)KΟΙΝ.: 1. Βουλή των Ελλήνων
α) Διεύθυνση Κοινοβ. Ελέγχου
Τμήμα Κατάθεσης Εγγράφων
β) Βουλευτή κ. Σούρλα Γ.
- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (αριθ.πρωτ. 812/3-3-99)
ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝ.: - Γραφείο Υφυπουργού
- Δ20 B'
ΘΕΜΑ: Αίτηση κατάθεσης εγγράφων αριθ. 584/2-3-99
Σας διαβιβάζουμε την αριθμ. 584/2-3-99 αίτηση κατάθεσης εγγράφων του Βουλευτή κ. Σούρλα Γ., σχετικά με τα ποσά που διετέθησαν για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και του AIDS κατά τα έτη 1994-1998 και παρακαλούμε για την απάντησή σας στη Βουλή των Ελλήνων, λόγω αρμοδιότητας.

Από πλευράς μας σας γνωρίζουμε ότι το ύψος του ΑΕΠ τα έτη 1994-1998 ανήλθε στα 23.755, 26.484, 29.698, 32.752 και 35.536 δισ. δρχ. αντίστοιχα.

Συνημένα: Φύλλα δύο (2)

Ο Υφυπουργός Οικονομικών

Νίκ. Χριστοδουλάκης")

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Να προχωρήσω και να πω γρήγορα για το θέμα των δαπανών, γιατί πολύ κουβέντα γίνεται εδώ σαρωτικά από τον εισιτηρητή της Πλειοψηφίας και τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και κάνουν και συγκρίσεις ότι εμείς δεν χορηγήσαμε εκείνα που έπρεπε για τον τομέα της υγείας. Εδώ λοιπόν είναι οι πίνακες από το Υπουργείο Οικονομικών, που προκύπτει ότι επί των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας κάθε χρόνο δίναμε από τον τακτικό προϋπολογισμό ως προς το Α.Ε.Π πάνω από 3%, 3,12%, 3,12%, 3,07% και εσείς ουδέποτε ξεπεράσατε το 3%. Αυτά για τα Πρακτικά, να τα διαβάσετε, για να μη βρίσκεστε εκτεθιμένος εσείς και οι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ.

(Στο σημείο ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Σούρλας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα στοιχεία τα οποία έχουν ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Τι είπατε για το φάρμακο; Θα ελαττώθουν οι δαπάνες κατά εκατόν τριάντα πέντε δισεκατομμύρια (135.000.000.000) δραχμές από τα μέτρα που πήρατε, ανακοστολόγηση, λίστα των φαρμάκων, από τη μείωση ή κατάργηση φόρων και εισφορών.

Έχω την ανακοίνωση την οποία βγάλατε στις 4.11.97 και είπατε ότι θα μειωθεί και ο πληθωρισμός κατά 0,24%.

Το καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Σούρλας καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα κυβερνητική ανακοίνωση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τι προκύπτει όμως από πίνακα που έχω εδώ; 'Ότι αυξήθηκαν οι δαπάνες. Αντί να μειωθούν εκατόν τριάντα πέντε δισεκατομμύρια το χρόνο, αυξήθηκαν φέτος κατά εκατό δισεκατομμύρια. Πέρυσι εξακόσια, εξακόσια ενενήντα έξι εκτιμάται φέτος. Και πώς μειώθηκε ο πληθωρισμός κατά 0,24%, όταν έχουμε αύξηση των δαπανών. Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι πόσα λεφτά δαπανήθηκαν για φάρμακα επιπλέον από τότε που ανέλαβε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. την έξουσία, από το 1993 μέχρι τώρα; 'Ένα τρισεκατομμύριο τριακόσια δισεκατομμύρια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας. Τελειώνω. Να αναφέρω και ένα ζήτημα ακόμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα σας παρακαλέσω, κύριε συνάδελφε, να ολοκληρώσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Το ζήτημα αυτό έχει σχέση με τον άλλον προϋπολογισμό, με το μαύρο προϋπολογισμό των δεκαπέντε τρισεκατομμύριων. 'Ένας και μισός περίπου προϋπολογισμός σε σχέση με τον τακτικό προϋπολογισμό από το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος. Και εδώ κρούω τον κώδωνα του κινδύνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κάντε μου τη χάρτη, κύριε Σούρλα. Δεν έχετε άλλο χρόνο. Πρέπει να μιλήσουν και άλλοι συνάδελφοι. Να τους διευκολύνουμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Γιατί το λέω αυτό; 'Όταν από το Βήμα της Βουλής μιλούσα για το μαύρο αυτό χρήμα, δέχθηκα επιθέσεις ότι τάχα συκοφαντούσα το χρηματιστήριο.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνοντας να πω το εξής: Θέλω να καταγγέλω το αμαρτωλό τρίγυρο Π.Α.Σ.Ο.Κ.-Κυβέρνησης και χρηματοποίησης. Το έχω και άλλη φορά. Δεν τόλμησε κανείς να με ρωτήσει τι εννοώ "αμαρτωλό τρίγυρο". Τις συνεννοήσεις και τις κατευθύνσεις. Και αυτήν τη στιγμή φθάνουμε στο σημείο να θρηγούν κυριολεκτικά εν όψει των εορτών πεντακόσιες χιλιάδες, επτακόσιες χιλιάδες εγκλωβισμένοι άνθρωποι στο χρηματιστήριο, θύματα της κυβερνητικής πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Θα είχα να πω και άλλα, αλλά πρέπει να σταματήσω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν έχετε το χρόνο, κύριε συνάδελφε. Τι να κάνουμε;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω τη χαρά να ανακοινώσω ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο", δεκαοκτώ μαθητές και μαθήτριες με δύο συνοδούς-καθηγητές από το Κολλέγιο του ελληνικού "Σαίν Λόρεντς".

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Γεωργόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά πρώτο λόγο αισθάνομας υποχρεωμένος να εκφράσω τη βαθύτατη λύπη και θλίψη μου για την απώλεια του αγαπητού, εκλεκτού συναδέλφου, συγκάτοικου στο ίδιο ξενοδοχείο εδώ στην πόλη της Αθήνας, του αξέχαστου Δημήτρη Τσετινέ και να απευθύνω ειλικρινή συλλυπητήρια στην οικογένειά του, διότι κατά την επιτέλεση του κοινοβουλευτικού καθήκοντος έπεισε χθες κατά τη χθεσινή συζήτηση σ' αυτό εδώ το Βήμα.

Κατά δεύτερο λόγο είναι γνωστό ότι η συζήτηση του Προϋπολογισμού αποτελεί κορυφαία στιγμή για το Κοινοβούλιο, διότι αφ' ενός είναι ώρα απολογισμού και αφ' ετέρου χάραξης προοπτικής για τη χρονιά που έρχεται. Και ασφαλώς ο συζητούμενος Προϋπολογισμός του οικονομικού έτους 2000 είναι αναμφίβολα προϋπολογισμός ιστορικής προοπτικής, διότι μας εισάγει όχι μόνο σημειολογικά στο νέο αιώνα, αλλά συγχρόνως αποτελεί τη σταθερή βάση για να υλοποιήσουμε και υλοποιούμε στην πράξη ένα μεγάλο στόχο, πολύχρονο, αναγκαίο και δύσκολο για τον τόπο, την είσοδο της χώρας στην ΟΝΕ χωρίς όμως να παραγνωρίζονται ταυτόχρονα τα υφιστάμενα κοινωνικά προβλήματα. Και τούτο προκειμένου η Ελλάδα να αντιμετωπίσει με τις καλύτερες δυνατότητες τα αυριανά πολυσύνθετα προβλήματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Για τους λόγους αυτούς ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός οφείλει να είναι και είναι ολοκληρωμένος, ρεαλιστικός, ευέλικτος, με σοβαρή προοπτική, προκειμένου να εξασφαλίζει όρους σταθερότητας, προοπτικής και ιστόμητης συνεργασίας με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο νέο περιβάλλον του εντεινόμενου ανταγωνισμού, χωρίς να παραγνωρίζεται η διάσταση των κοινωνικών προβλημάτων.

Αυτός ο στόχος, που γίνεται πλέον πραγματικότητα, είναι το αποτέλεσμα των προσπαθειών όλων των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ από το 1993 μέχρι σήμερα και των θυσιών του ελληνικού λαού, προκειμένου να υπάρξει σταθερή προοπτική για τον τόπο.

' Σ' αυτό το σημείο θεωρώ αναγκαίο να πω ότι δεν αρκεί μόνο η επιλογή στόχων, έχει σημαντική αξία η επιλογή και η ειράρχηση στόχων ασφαλώς. 'Ομως εξίσου σημαντικό και καθοριστικό στοιχείο είναι η ορθή και πλήρης υλοποίηση των στόχων. Επομένως για να γίνει πραγματικότητα η ολοκλήρωση της εισόδου της χώρας μας στην ΟΝΕ έπρεπε να επιτευχθούν τα αναγκαία κριτήρια, γεγονός το οποίο έκαναν πράξη οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ από το 1993 μέχρι σήμερα και ο ελληνικός λαός με τις θυσίες του και κανένας άλλος.

Ενδεικτικά τονίζω: πληθωρισμός 1993, 14,2% κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας. Ο σημερινός πληθωρισμός κυμαίνεται στο 2,4%. Τα επιτόκια τραπεζικής χρηματοδότησης μειώνονται μεταξύ του 1993 και του 1999 κατά 14,7 εκατοστιαίες μονάδες.

Τέλος, στον ευαίσθητο και κρίσιμο τομέα της κοινωνικής δικαιοσύνης παρατηρείται σταθερή αύξηση δαπανών σε υγεία, παιδεία, έργων υποδομής.

Ενδεικτικά τονίζω:

Εκπαίδευση, αύξηση σε σχέση με το 1999, 5,1%, διακόσια δισεκατομμύρια σήμερα.

Υγεία, πρόνοια: Αύξηση το 1999 2,3%, εκατόν δεκαεπτά δισεκατομμύρια.

Περιβάλλον, ποιότητα ζωής: Επαγγελματική κατάρτιση, πρόβλεψη ποσού δεκάδων δισεκατομμυρίων για προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.

ΕΚΑΣ, που το θεωρούμενο του ΠΑΣΟΚ, (Επίδομα Κοινωνικής Άλληλεγγύης Συνταξιούχων): Για την ολοκλήρωση όμως της κοινωνικής δικαιοσύνης θεωρώ ότι είναι αναγκαία η επέκταση του ΕΚΑΣ σε ανέργους και αγρότες, όπως είχαμε τονίσει ορισμένοι Βουλευτές κατά τη συζήτηση του περσινού προϋπολογισμού. Υπήρξαν, όμως, φέτος και μεγάλα γεγονότα απρόβλεπτα, με κορυφαίο το σεισμό του Σεπτεμβρίου. Η υπευθυνότητα της Κυβερνησης του ΠΑΣΟΚ, η ισχυρή οικονομία που το ΠΑΣΟΚ θεμελίωσε, έδωσαν τη δυνατότητα της άμεσης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης σ' αυτά τα σοβαρά και απρόβλεπτα γεγονότα.

Με το νέο Προϋπολογισμό εξασφαλίζονται η σταθερότητα, η ανάπτυξη και οι επενδύσεις, ενώ προχωρούν οι διαρθρωτικές αλλαγές.

Στο γεωργικό τομέα έχουν γίνει πολλά, αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα. Οι αγρότες χρειάζονται βοήθεια με πόρους που εξασφαλίσει η Κυβερνηση και με θεσμούς, όπως οι διεπαγγελματικές οργανώσεις, το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής, που το ΠΑΣΟΚ εδημούργησε.

Πρέπει να αυξηθούν τα κονδύλια ενημέρωσης των αγροτών, να δημιουργηθούν προϋποθέσεις που θα μειώνουν το κόστος παραγωγής. Ασφαλώς, στο γεωργικό τομέα έχουν γίνει αρκετά. Μπορεί να ξεκινήσει κανένας από τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα της πρώτης κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, για να φθάσει σήμερα στο νόμο για τους νέους αγρότες που υλοποιείται, τις διεπαγγελματικές οργανώσεις και τόσα άλλα. Άλλα πρέπει να γίνουν περισσότερα.

Είναι γεγονός ότι η αγροτική τάξη συμπιέζεται, ο δρόμος δεν είναι εύκολος. Απαιτείται να διατεθούν πιστώσεις για έργα υποδομής, φράγματα, οδικές αρτηρίες. Ενδεικτικά τονίζω, επειδή έγινε αναφορά από προηγούμενο συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας για δήθεν καθυστέρηση των εργασιών της ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου ότι προφανώς δεν έχει σωστή ενημέρωση. Ας ενημερωθεί σωστά και στη συνέχεια με συγκεκριμένα στοιχεία και με επιχειρήματα να έρθει στο Βήμα της Βουλής να καταγγείλει.

Ενδεικτικά αναφέρω για την περιοχή από την οποία προέρχομαι. Το μεγάλο έργο του φράγματος Πύρου-Παραπύρου, Νομού Αχαΐας, του οποίου η μελέτη τελείωσε και ήδη, σύμφωνα με τις επίσημες και δημόσιες δηλώσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Κώστα Λαλιώτη, εντάσσεται πλέον στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Συνέπεια; Η αλλαγή της μορφής ενός ολόκληρου νομού και όχι μικρού.

'Όλα όμως τα μεγέθη των ζητημάτων δεν έχουν αυτοτέλεια, αλλά και αλληλούσυνδεση και αλληλεπίδραση. Η ανεργία που παρατηρείται στο ποσοστό του 11% έναντι 9,8% το 1993 επί κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας απαιτεί άμεση αντιμετώπιση. Πολλοί οι λόγοι. Επισημαίνω μόνο έναν. Πέραν των άλλων συνεπειών, η ανεργία αποτελεί και πηγή εγκληματικότητας.

Τέλος, όσον αφορά τους φραστικούς αφορισμούς με στόχο να πλήξουν την προσπάθεια της Κυβέρνησης για μικροκομματικούς λόγους, είναι σαφές ότι θίγουν τη στοιχειώδη νοημοσύνη.

Η ανέξοδη λεκτική εμφάνιση της Αντιπολίτευσης, κύρια της Νέας Δημοκρατίας, ότι κόπτεται δήθεν υπέρ των αισθενεστέρων, των αγροτών, των μικρομεσαίων, είναι σαφές ότι πέφτει στο κενό, διότι ο ελληνικός λαός έχει γνώση, κρίση και μνήμη. Το απέδειξε κατ'επανάληψη και ασφαλώς γρήγορα θα το ξαναποδείξει.

Πριν τελειώσω όμως, θέλω να θέσω ένα και μοναδικό ερώτημα. Δεν απαγγέλλω κατηγορία, δεν γίνομαι τιμητής ή εισαγγελέας κανενάς, θα θέσω, όμως, ένα απλό ερώτημα.

Η Νέα Δημοκρατία ισχυρίζεται και ευαγγελίζεται ότι ήδη έχει προχωρήσει σ'ένα νέο ξεκίνημα για το αύριο. Σεβαστό, δικαίωμα αναφράτερο. Ερώτηση μια και μοναδική: Πώς εξηγεί, πώς δεν είπε απάντηση στο φαινόμενο που ζήσαμε αυτόν το μήνα στο μηνιόσυνο Μακρυγιάννη, Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, μαζί με έναν από τους αρχιτραξικοπηματίες της 21ης Απριλίου 1967, το Στέλιο των Παττακό, να προσέρχονται και ειλικρινά να ομονοούν σ'αυτήν την εκδήλωση; Ερώτημα θέτω, καλούνται να απαντήσουν.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω και να υπογραμμίσω ότι είναι εύκολο να λέει κανένας οτιδήποτε, όμως στην προκειμένη περίπτωση οι αβάσιμες και αστήρικτες κατηγορίες των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας εναντίον της Κυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. μου θυμίζουν ένα επίγραμμα που αρκετοί από τους νομικούς γνωρίζουν ότι υπάρχουν δύο τρόποι αδύνατης περιγραφής, ο αντικειμενικός και ο υποκειμενικός.

Ο αντικειμενικός είναι ότι δεν μπορώ να δω το αντικείμενο, να το περιγράψω, γιατί είναι το αντικείμενο αυτό που είναι. Και ο υποκειμενικός τρόπος συνίσταται εις το ότι δεν μπορώ να δω το αντικείμενο, να το περιγράψω, γιατί είμαι αυτός που είμαι. Το δεύτερο ισχύει, ασφαλώς, για τη μείζονα Αντιπολίτευση, για τη Νέα Δημοκρατία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός) : Ο Βουλευτής Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ατμόσφαιρα είναι βαριά, γιατί πριν από είκοσι τέσσερις ώρες σε αυτό εδώ το Βήμα έπεσε ένας συνάδελφος, ο Δημήτρης Τσετινές. Με τη σειρά μου και εγώ εκφράζω το θαυμασμό μου

για το κουράγιο του και για τον αγώνα του και τα συλλυπητήριά μου στους οικείους του.

Είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε τη δουλειά μας και πρέπει να συνεχίσουμε να την κάνουμε. Αυτή είναι η μοίρα της ίδιας της ζωής, ο αδήριτος νόμος της ζωής, ιδίως μάλιστα όταν συζητείται ένα κορυφαίο κοινοβουλευτικό θέμα, όπως είναι ο Προϋπολογισμός.

Θα ήθελα να δώσω μία απάντηση σε αυτό που είπε ο κ. Γεωργόπουλος προηγουμένως. Και μόνο το γεγονός ότι ανέβηκε σε αυτό το Βήμα, για να μιλήσει ως συνήγορος υπεράσπισης, αποδεικνύει ότι πράγματι κατηγορούμενος είναι ο Προϋπολογισμός της Κυβέρνησης. Γιατί, αν είχε άλλα επιχειρήματα, δεν θα ήταν δυνατόν να αναλαθεί σε τέτοιου είδους νομικές ρητορείες, που μάλλον θυμίζουν δικολάβους και όχι καν δικηγόρους.

Επί της ουσίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτός ο Προϋπολογισμός είναι εντελώς παράδοξος. Δεν θυμάμαι και δεν ξέρω -βέβαια δεν έχω μεγάλη πείρα σ'αυτόν το χώρο- αλλά παρακολουθώντας τα πράγματα, είναι η πρώτη φορά, αν θυμάμαι καλά, που ψηφίζεται προϋπολογισμός με ορίζοντα τριμήνου. 'Έχω την εντύπωση ότι ψηφίζουμε προϋπολογισμό με τη μορφή των δωδεκατημορίων. Γιατί ο Προϋπολογισμός αυτός είναι προϋπολογισμός ως το Μάρτιο. Και τούτο διότι έδρει ο κύριος Πρωθυπουργός ότι περίπου τότε θα πάμε σε εκλογές και θέλει να δείξει στον Ελληνικό Λαό, μέσω του Προϋπολογισμού, το προεκλογικό του έργο, θέλοντας να δώσει μία άλλη εικόνα από εκείνη που πράγματι υπάρχει.

'Όταν κάποτε επισκέφθηκα τους σκηνίτες των σεισμών, ένας Ελληνοπόντιος μου είπε για το "έργο" το οποίο επιτελούσατε, από πλευράς της Κυβέρνησης, μια φράση που δεν θα την ξεχάσω ποτέ. Μου είπε: "Κύριε Παυλόπουλε, μη βλέπετε αυτά που σας δείχνουν στις τηλεοράσεις. Είναι ζωγραφιές στο νερό". Δεν την είχα ξανακούσει αυτήν την έκφραση. Αυτό, είναι ο Προϋπολογισμός σας, ως το Μάρτιο, μια ζωγραφιά στο νερό.

Εν πάσῃ περιπτώσει, ο Προϋπολογισμός αυτός θα δημιουργήσει στην κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, που θα προκύψει μετά, ορισμένες δυσχέρειες. Θα υπερηδήσουμε όμως τις δυσχέρειες αυτές, θα τον διορθώσουμε, όπως πρέπει να τον διορθώσουμε, δύσες και αν είναι ο προσπάθειες παραπληροφρησης και όσο και αν ο Προϋπολογισμός αυτός θυσίαζε το δημόσιο συμφέρον στο πρόσκαιρο κομματικό συμφέρον του, για λίγο ακόμα χρόνο, κυβερνώντως κόμματος.

'Έχετε έναν Προϋπολογισμό, ο οποίος τι αποδεικνύει; Την αποτυχία της κυβερνητικής πολιτικής για την ΟΝΕ. Δεν πάμε στην ΟΝΕ με ουσιαστική σύγκλιση, πάμε με ονομαστική σύγκλιση και αυτό το γνωρίζετε. Είναι μια ονομαστική σύγκλιση, κύριοι της Κυβέρνησης για την οποία θα είστε υπόλογοι.

Το λέω αυτό το πράγμα, γιατί αν δείτε τα κριτήρια, τα οποία υπάρχουν, θα παρατηρήσετε ότι ούτε ο πληθωρισμός έχει συντελεσθεί ως κριτήριο ούτε η σχέση δημόσιου χρέους Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Πάμε δηλαδή να ζητήσουμε την επείκεια των εταίρων μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φθάσαμε εδώ που φθάσαμε, να πούμε "ναι" στο Ελσίνκι.

Ξέρετε γιατί ελέχθη αυτό το "ναι" έστω κάτω από τις συγκεκριμένες "θριαμβολογίες"; Γιατί έχουμε την ανάγκη να ζητήσουμε την επείκεια τους.

Αν ήμασταν εθνικώς υπερήφανοι, αν ήμασταν οικονομικώς ισχυροί, η θέση μας θα ήταν καλύτερη διαπραγματευτικά. Και αυτός ο Προϋπολογισμός αποδεικνύει ακριβώς αυτό τούτο το γεγονός. Πηγαίνουμε όχι με τα χέρια ψηφάλι με τα χέρια κάτω. Πηγαίνουμε με μια ονομαστική σύγκλιση, δεν πηγαίνουμε με ουσιαστική σύγκλιση και γι' αυτόν το λόγο ακριβώς είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε υποχρήσεις ακόμα και σε εθνικά θέματα.

Αυτό που η Νέα Δημοκρατία και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής πέτυχαν, όταν μπήκαμε στην τότε ΕΟΚ, δηλαδή να θωρακίσουμε, εκτός από την οικονομική μας πορεία και τα εθνικά μας συμφέροντα, το χάνουμε, γιατί δεν μπορέσαμε οικονομικά να εκμεταλλευτούμε. Και αυτήν την ώρα έχουμε την ανάγκη να μειώσουμε και τις α-

παιπήσεις μας για τα ίδια τα εθνικά μας θέματα.

Θα αναφέρω, πολύ λακωνικό τρία πράγματα, για να κλείσω αυτήν τη σύντομη παρέμβαση, γιατί ο χρόνος είναι λίγος.

Πρώτα-πρώτα το θέμα των δημιουργικών ελλειμάτων. Μέσα από τη δημιουργική λογιστική κρύβετε τα πραγματικά ελλειμάτα, τα οποία αυξάνονται και στους δημόσιους οργανισμούς και στις δημόσιες επιχειρήσεις και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Δεύτερον, ο Προϋπολογισμός αυτός είναι ξανά ένας προϋπολογισμός φόρων. Υπολογίστε. Την τελευταία εξαετία φορτώθηκε παραπάνω κάθε ελληνική οικογένεια 1.350.000 δραχμές από φόρους. Γιατί; Για να κρύψουμε τα ελλειμάτα και για να συντροφθεί ένα κομματικό κράτος. Και σε όλον αυτόν τον Προϋπολογισμό υπάρχει απλώς και μόνο η αίσθηση ότι δημιουργείται μία αντικειμενικοποίηση κάποιων φορολογικών κριτηρίων, ενώ στην πραγματικότητα υπάρχουν μεγαλύτερες επιβαρύνσεις.

Αυτός ο Προϋπολογισμός, μέσα από τη φορολογία την οποία προβλέπει, στην ουσία αυξάνει την ψαλίδα μεταξύ πλούσιων και φτωχών και επιβεβαιώνει ένα κανόνα, τον οποίο μόνο η Ελλάδα πληροί, γι' αυτό είναι και η τελευταία και ουραγός στην Ευρώπη. Είναι αποδειγμένο ότι είμαστε τελευταίοι και ουραγοί. Το 20% του ενεργού πληθυσμού της χώρας ζει κάτω από το όριο της φτώχειας. Καμία άλλη χώρα δεν το έχει αυτό, μόνον εμείς.

Έρχομαι στο τρίτο σημείο, στο θέμα του TAXIS, της μηχανογάνωσης. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε ότι είχε πει η Κυβέρνηση πως 30 Απριλίου 1997 θα έχει τελειώσει το TAXIS; Ούτε το μισό δεν έχει γίνει και αυτό το μισό που έχει γίνει στις δημόσιες υπηρεσίες, στις εφορίες, ούτε καν λειτουργεί, πέφτει καθέτο το σύστημα.

Ξέρετε ποιο είναι το αποτέλεσμα; Ανθεί η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή. Και για να μπορέσετε να καλύψετε αυτό το γεγονός, επιβαρύνετε με φορολογίες τον Ελληνικό Λαό. Δηλαδή, θα φτάσουμε, όταν θα ολοκληρωθεί το TAXIS -δεν θα ολοκληρωθεί επί των ημερών σας, θα το έχουμε εμείς αλλάξει στο μεταξύ, γιατί πρέπει να το αλλάξουμε και ξέρετε τι θα γίνει μετά από τόσα χρόνια καθυστέρηση; Σαν σύστημα θα είναι ήδη ξεπερασμένο, τεχνολογικά ξεπερασμένο. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι θα το πληρώσουμε δύο φορές.

Εάν νομίζετε ότι υπερβάλλω, δείτε το. 'Έπρεπε να είχε τελειώσει στις 30 Απριλίου 1997 το σύστημα στο σύνολό του, σήμερα έχει τελειώσει το μισό και εκεί που έχει εγκατασταθεί, δεν λειτουργεί, γιατί τις περισσότερες φορές πέφτει το σύστημα, όταν πάτε να το βάλετε σε εφαρμογή, με αποτέλεσμα να λειτουργούν οι εφορίες με το ίδιο σύστημα που λειτουργούσαν και πριν. Με τις μηχανές και με τα μολύβια.

Και από εκεί και πέρα, επειδή δεν μπορούν να συλληφθούν εύκολα οι φοροφυγάδες, επιβαρύνεται ο Ελληνικός Λαός.

Αυτός είναι ο Προϋπολογισμός τον οποίο θέλετε να μας φέρετε, αυτός είναι ο Προϋπολογισμός τον οποίο καλείσθε, κύριοι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ., να ψηφίσετε. Ένας προϋπολογισμός ο οποίος έχει μια συγκεκριμένη μορφή ως το Μάρτιο, που αν γυρίσει κανένις αυτήν τη σελίδα του Μαρτίου, θα δει έναν Προϋπολογισμό, στην ουσία, υπανάπτυξης, έναν Προϋπολογισμό τριτοκομικό, ο οποίος αυξάνει την ψαλίδα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

Είναι ο προϋπολογισμός αυτός θα έπρεπε να είναι τιμή για τη Χώρα, τη στιγμή που μπαίνουμε στον επόμενο αιώνα και στην επόμενη χιλιετία. Θα έπρεπε ένας τέτοιος Προϋπολογισμός να οδηγεί τη χώρα στην πρόοδο και στην ευημερία. Και κάνουμε λογιστικά τεχνάσματα, για να μπορέσουμε να πείσουμε τους εταίρους μας να κλείσουν τα μάτια, για να μπούμε στην ΟΝΕ.

Απ' όλα αυτά, τα οποία σήμερα ισχυρίστηκαν πολλοί συνάδελφοι και κυρίως Υπουργοί της Κυβέρνησης, στην ιστορία του Τόπου απ' αυτόν τον Προϋπολογισμό ένα πράγμα θα μείνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. 'Ότι ο τελευταίος Προϋπολογισμός αυτού του αιώνα ήταν εκείνος που επεσφράγισε το ότι είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που χάσαμε ότι, είχαμε κερδίσει το 1979-1980. Και όχι μόνον αυτό. Είμαστε η μόνη Χώρα η οποία κρούει τη θύρα της Ευρώπης ουσιαστικά επιτώντας, για να επιτύχει αυτό που έπρεπε να το έχουμε επιτύχει πο-

λύ νωρίτερα και πριν από πολλές άλλες χώρες.

Αυτό το στίγμα θα το φέρει αυτός ο Προϋπολογισμός. Αυτό το στίγμα θα ακολουθεί αυτήν την Κυβέρνηση και με αυτό το στίγμα θα πάει στις επόμενες εκλογές, όση προσπάθεια και αν γίνει για να ωραιοποιηθούν τα πράγματα. Γιατί το ξέρετε πολύ καλά, αυτή η προσπάθεια μπορεί να σας στοιχίσει πολλά χρήματα, αλλά αποτέλεσμα δεν θα δώσει.

Οι εποχές που ο Ελληνικός Λαός μπορούσε να παραπλανηθεί, πέρασαν. Την πραγματικότητα τη γνωρίζει. Σας είπα και πάλι, μην επιχειρείτε να χαλάσετε ακόμη χρήματα, για να κάνετε και άλλες ζωγραφίες στο νερό! Και οι ζωγραφίες θα σβήσουν και το νερό αυτό θα τελειώσει. Εκείνο που δεν τελειώνει, δυστυχώς, είναι η αγωνία του Ελληνικού Λαού, την οποία δεν μπορούν να καταλαγιάσουν προϋπολογισμοί αυτού του εεδούς.

Χρειάζεται μια άλλη πολιτική, ένα νέο ξεκίνημα. Αυτό είναι εκείνο το οποίο δεν κατάλαβε ο κ. Γεωργόπουλος και πολλοί συνάδελφοι, εκείνο που έχουμε καταλάβει εμείς, εκείνο στο οποίο πιστεύουμε και εκείνο με το οποίο θα βαδίσουμε στον επόμενο αιώνα και την επόμενη χιλιετία. Ευχαριστώ πολύ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Γεωργόπουλε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κ. Παυλόπουλος μου απέδωσε χαρακτηρισμό, ο οποίος είναι απαράδεκτος. Γι' αυτό ζητώ το λόγο επί προσωπικού.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Είναι ντροπή, κύριε Γεωργόπουλε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Αν το παίρνετε πίσω, κύριε Παυλόπουλε, είναι δικαίωμά σας και σταματώ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν το παίρνω πίσω καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Γεωργόπουλε, εξηγήστε μας, σας παρακαλώ, σε ένα λεπτό, σε τι συνίσταται το προσωπικό σας θέμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κ. Παυλόπουλος χρησιμοποίησε το χαρακτηρισμό "δικολάβος" για τον υποφαινόμενο. Με θίγει κατά τρόπο άμεσο και δικαιούμαι να ζητήσω το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο λόγος σας είναι λόγος δικολάβου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Γεωργόπουλε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Σε ό,τι αφορά το χαρακτηρισμό του κ. Παυλόπουλου, τον οποίο μου απέδωσε, του τον επιστρέφω ως απαράδεκτο. 'Έκανε αναφορά και είναι απαράγραπτο δικαίωμα του οιουδήποτε να χρησιμοποιήσει επιχειρήματα για την τεκμηρίωση των απόψεών του, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι υποβαθμίζει τη νοημοσύνη ή προσβάλλει τον οιονδήποτε.

Αν αυτό ενοχλεί τον κ. Παυλόπουλο και αν δεν μπορεί να δώσει απάντηση στο ερώτημά που έθεσα πως η Νέα Δημοκρατία πραγματοποιεί νέο ξεκίνημα με την παρουσία Βουλευτών της μαζί με τον Παττάκο στο μνημόνου Μακρυγιάννη, τότε δεν είναι δυνατόν να υβρίζει τον οιονδήποτε και στη συγκεκριμένη περίπτωση τον υποφαινόμενο.

Κατά συνέπεια, αν νομίζει ακόμη ο κ. Παυλόπουλος ότι μπορεί να χρησιμοποιεί διάφορα τεχνάσματα αποφεύγοντας να απαντήσει επί της ουσίας, είναι δικαίωμά του, αλλά δεν έχει κανένα δικαίωμα να θίγει κανέναν, τον οποιονδήποτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ανιστόρητος είστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Συνεπώς ο χαρακτηρισμός επιστρέφεται ως απαράδεκτος και αν νομίζετε ότι με πολύχρωμη φρασσεολγία και αποπροσανατολίζοντας μπορείτε να πείσετε τον οιονδήποτε, έχετε κάνει λάθος τη διεύθυνση, κύριε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Και εγώ το λόγο επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Παυλόπουλε, όχι επί προσωπικού. Εσείς έχετε από τον Κανονισμό το δικαίωμα να αναφερθείτε σε αυτά τα οποία είπατε και να δώσετε κάποιες εξηγήσεις.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα με συγχωρέσετε, κύριε Πρόεδρε, και από εκεί και πέρα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Αν υπάρχει προσωπικό, θα ζητήσετε μετά το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ζητώ το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ. Αυτήν τη στιγμή συζητούμε το προσωπικό, όπως το ενεφάνισε ο κ. Γεωργόπουλος.

Επ' αυτού τι έχετε να πείτε;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το προσωπικό συνίσταται στο γεγονός ότι ο κ. Γεωργόπουλος μου απέδωσε κάτι, το οποίο εγώ δεν είπα. 'Άλλο είναι να λες έναν άνθρωπο δικολάβο και άλλο να του λες ότι χρησιμοποιεί νοοτροπία ή επιχειρηματολογία δικολάβου. Αυτό δεν συνιστά προσωπικό ζήτημα σε καμία περίπτωση.

'Οσον αφορά τις απαντήσεις τις οποίες ζητά ο κ. Γεωργόπουλος, μπορεί να τις βρει μέσα στην ιστορία. Με ανιστόρητους δεν χρειάζεται -νομίζω- να συζητά κανείς μέσα στο Κοινοβούλιο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Επειδή δεν μπορείτε να απαντήσετε τα λέτε αυτά. Τώρα απαντήστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, κατά την κρίση του Προεδρείου, μετά τις εξηγήσεις του κ. Παυλόπουλου δεν υπάρχει προσωπικό θέμα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Μια έκκληση ήθελα να κάνω σαν γιατρός, να χαμηλώσουν οι τόνοι, γιατί τα στεφανιά μας πάσχουν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Γίαυτό βλέπω ότι φροντίζουν μερικοί συνάδελφοι και δεν είναι παρόντες.

Ο κ. Γεώργιος Κίρκος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΡΚΟΣ: Θα συμφωνήσω και εγώ ως γιατρός με τον κύριο συνάδελφο, να χαμηλώσουν οι τόνοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε τον Προϋπολογισμό του 2000, προϋπολογισμό με ιδιαίτερη σημασία. Με τον Προϋπολογισμό αυτόν η χώρα μας εντάσσεται στην Οικονομική και Νομισματική 'Ενωση της Ευρώπης και στη ζώνη του ΕΥΡΩ. Ολοκληρώνεται μια γιγάντια προσπάθεια του λαού μας για την ένταξη. Γίνεται πραγματικότητα μια μεγάλη εθνική επιδίωξη, η συμμετοχή της πατρίδας μας στο μεγαλύτερο σύστημα οικονομικής συνεργασίας -και αυτό χάρη στις προσπάθειες ολόκληρου του ελληνικού λαού- που με μεθοδικότητα, πρόγραμμα και αποφασιστικότητα οι κυβερνήσεις του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. από το 1994 μέχρι σήμερα υλοποίησαν.

Η αποτελεσματική εφαρμογή μιας οικονομικής πολιτικής ολοκληρώνεται με επιτυχία σε μία πορεία επίπονη που ξεκίνησε το 1994. Η προσέγγιση, λοιπόν, αυτού του Προϋπολογισμού με νηφαλιότητα και αντικειμενικότητα δίνει τη δυνατότητα να διευκολυνθεί ο ελληνικός λαός που μας παρακολουθεί, να σχηματίσει σαφή εικόνα για τα οικονομικά του κράτους και την πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Είναι υποχρέωσή μας, λοιπόν, πιστεύω να έχει αυτά τα χαρακτηριστικά η ενημέρωση που γίνεται στον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα στους νέους, όσους μας παρακολουθούν και οι οποίοι διαπιστώνουμε ότι πολλές φορές γυρίζουν την πλάτη στην πολιτική.

Θα ήθελα, όμως, εδώ να σταθώ για λίγο, σε σχέση με το χθεσινό τραγικό επεισόδιο, όπου Βουλευτής της ακριτικής Ελλάδας, της επαρχίας, της περιφέρειας, ο Δημήτρης ο Τσετενές, έδινε τη μάχη του να στηρίξει τις απόψεις του από αυτό το πιο επίσημο Βήμα του ελληνικού έθνους και έχασε τη ζωή του.

Για το Δημήτρη Τσετενές ακούστηκαν από το πρωτό πολλά. 'Ένα πράγμα μόνο θα πω. 'Ήταν άνθρωπος γεμάτος, πολιτικός που έλεγε τις απόψεις του μόνο από αυτό το Βήμα και απέναντι στο λαό, που τον έστειλε επί δεκαετία στη Βουλή. Δεν χρειάζοταν ενισχυτικά μέσα, εξωθεσμικά, για να μεγαλώσει τη φωνή του.'

Είναι σημαντικό, αυτό κύριοι συνάδελφοι, είναι μήνυμα προς όλους μας και προς όλους όσους θέλουν να ευτελίσουν την πολιτική ζωή στον τόπο μας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ: Ήθος προς μίμηση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΡΚΟΣ: Σαφώς.

Κλείνοντας αυτήν την παρένθεση λέω ότι ο Προϋπολογισμός αυτός είναι προϋπολογισμός ένταξης. Το λέω αυτό γιατί δεν πρέπει κυρίως για τους νέους να ξεχνάμε ότι οι αποφάσεις που παίρνουμε σήμερα σε μεγάλο βαθμό αφορούν το αύριο αυτού του τόπου και το αύριο ανήκει στους νέους μας, που θέλουν από εμάς ειλικρίνεια, υπευθυνότητα στη λήψη αποφάσεων, διαφάνεια και συνέπεια στην αντιστοιχία λόγων και έργων. Το τρίπυχο σταθεροποίηση, ανπάτυχη, κοινωνική δικαιοσύνη ήταν αποτυπωμένο στους προϋπολογισμούς της τελευταίας εξαετίας, όπως και στο αναθεωρημένο πρόγραμμα σύγκλισης που κατατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η πιστή εκτέλεση αυτών των προϋπολογισμών είχε σαν αποτέλεσμα να γίνει δυνατός ο έλεγχος και η αντιστροφή των αρνητικών τάσεων και άρχισε η θετική εξέλιξη των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών.

Η χώρα απεγκλωβίστηκε από το φαύλο κύκλο, υψηλά ελλείμματα, υψηλές δανειακές ανάγκες, υψηλά επιτόκια, υψηλό κόστος εξυπηρέτησης δημοσίου χρέους και πάλι υψηλά ελλείμματα. Ξεφύγαμε από τη στασιμότητα στην παραγωγή. Τα εισοδήματα σταθεροποιήθηκαν. Η απειλή της περιθωριοποίησης των ασθενέστερων ομάδων ελαχιστοποιήθηκε και μπορώ να πω ότι αποφεύχθηκε και δεν απειλείται η συνοχή της ελληνικής κοινωνίας.

Τα οικονομικά μεγέθη σε πρώτη ανάγνωση, όπως κατά κόρον ακούγεται, είναι ψυχροί αριθμοί. 'Όμως η μεταφορά τους στο πεδίο το πρακτικό γίνεται κατανοητό ότι επιτρέπουν το εισόδημα των πολιτών, τον οικογενειακό προϋπολογισμό και το βιοτικό επίπεδο στη χώρα. Παράλληλα με τη βελτίωση της οικονομίας εξοικονομούνται χρήματα, πόροι για την παιδεία, την υγεία, την πρόνοια τις συντάξεις, την απασχόληση και τα μικρά και μεγάλα έργα υποδομής, που γίνονται και πρέπει να γίνονται στη χώρα μας.'

Η μείωση του ελλείμματος, η μείωση του χρέους, επιπρέπουν σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις, που θα πρέπει να αρχίσουν κατά προτεραιότητα από τα χαμηλά εισοδήματα. Το δικαιούνται άλλωστε.

Πρέπει να πούμε ότι η οικονομική σταθερότητα δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά η αναγκαία προϋπόθεση για ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία. Η χώρα μας εισέρχεται στην ΟΝΕ στη ζώνη του ΕΥΡΩ με τις προσπάθειες του λαού μας και τη μεθοδικότητα των κυβερνήσεων δύο ηγετών, του Ανδρέα Παπανδρέου και του Κώστα Σημίτη. Νέοι ορίζοντες ανοίγονται για τον τόπο, τους νέους μας και το λαό μας. Σημαντικό θα είναι όμως, ενώ επετεύχθη η σύγκλιση, να μη θυσιάσουμε το κοινωνικό κράτος, σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, που προκειμένου να εισέλθουν στη ΟΝΕ μείωσαν τις κοινωνικές δαπάνες. Ασφαλώς η είσοδος στην ΟΝΕ δεν αποτελεί πανάκεια. Από την είσοδό μας τα οφέλη που θα προκύψουν έχουν αναφερθεί από άλλους ομιλητές. Εκείνο που είναι σίγουρο είναι ότι δεν θα διθούν αυτόματα λύσεις σε όλα μας τα προβλήματα.

Η εισόδος στην ΟΝΕ βελτώνει τις προϋποθέσεις για να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του ανταγωνισμού από καλύτερη θέση, να δώσουμε τη μάχη για την Ελλάδα της ευημερίας, της παιδείας, του πολιτισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Ο Προϋπολογισμός του 2000, όπως αναφέρθηκε, είναι προϋπολογισμός ένταξης, παράλληλα όμως διατηρεί και ενισχύει το σταθεροποιητικό χαρακτήρα της δημοσιονομικής πολιτικής, στοχεύει σε δικαιούτερη κατανομή φορολογικών βαρών και παροχών, περιέχει τις κοινωνικές δαπάνες και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα. Συμβάλλει στη συνέχιση των ρυθμών ανάπτυξης. Κατάγραφεται ο στόχος της κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης με τη αναδιανομή τετρακοσίων εβδομήντα δισεκατομμυρίων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αύξηση των αγροτικών συντάξεων από 1.1.2000 και η ενίσχυση των άλλων χαμηλοσυντάξιούχων είναι βελτίωση του πραγματικού εισοδήματος των ομάδων αυτών και ισοδυναμεί με εκατόν είκοσι τρία δισεκατομμύρια δραχμές. Θα μπορούσα να αναφέρω και μια σειρά άλλων μέτρων κοινωνικής πολιτικής, όπως το επίδομα ανεργίας, η ιατροφαρμακευτική περιθαλψη σε όλους τους ανέργους. 'Άλλω-

στεις οι πολιτικές μας πρέπει να χαρακτηρίζονται από τον ανθρωποκεντρικό τους χαρακτήρα και έτσι η αντιμετώπιση της ανεργίας αποτελεσει και πρέπει να αποτελεί πάντα στόχο άμεσης προτεραιότητας. Μέτρα και πολιτικές για την απασχόληση που έχουν παρθεί, άλλες μεν βρίσκονται σε εξέλιξη, άλλες δε, πρόκειται να ξεκινήσουν για την αντιμετώπιση της, αλλά δυστυχώς το ποσοστό της ανεργίας παρ' ότι στάσιμο, παραμένει υψηλό. Η ανεργία αποτελεί τρόποληση, γιατί η απασχόληση συνιστά το κυριότερο μέσο της κοινωνικής συμμετοχής και ατομικής ευημερίας για κάθε πολίτη.

Το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση έχει αποτελέσματα. Όμως χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια στη διαμόρφωση και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης εθνικής πολιτικής για την απασχόληση κυρίως των νέων ανέργων.

Η ελληνική γεωργία σήμερα βρίσκεται μπροστά σε καθοριστικής σημασίας εξελίξεις, που απαιτούν θεσμικό, διαρθρωτικό, περιφερειακό και κλαδικό επαναπροσανατολισμό της αγροτικής μας πολιτικής. Όμως η καθημερινότητα αναδεικνύει στην πράξη προβλήματα όπως: Η εφαρμογή του μητρώου αγροτών. Η δυσειτουργία του ΕΛΓΑ, βασικού φορέα του γεωργοασφαλιστικού συστήματος. Η θέσπιση μητρώων εμπόρων αγροτικών προϊόντων για τη διασφάλιση της πληρωμής των προϊόντων του 'Ελληνα αγρότη. Η διαχρονική υπερχρέωση στην ΑΤΕ αγροτικών και κτηνοτρόφων των επιδοτήσεων για παράδειγμα τις αροτριαίες καλλιέργειες, σπάρια, καλαμπόκι κλπ. που δεν έχουν πληρωθεί ακόμα. Οι αγρότες δεν έχουν πάρει, δηλαδή, τη στρεμματική επιδότηση γι' αυτά τα προϊόντα. Ο τρόπος κατανομής ποσοστώσεων σε βασικά προϊόντα χρειάζεται εθνική συνεννόηση μετά από διάλογο, όπως και μια σειρά άλλων προβλημάτων των αγροτών που θέλουν την αντιμετώπιση τους. Όπως και τα περιβαλλοντικά περιφερειακά προβλήματα, που δεν πρέπει να θεωρηθούν ήσσονος σημασίας, όπως Λίμνη Κορώνεια-Λαγκαδά, Θερμαϊκός, Αξιός, που χρειάζονται τη μέριμνα της πολιτείας. Στις μεταφορές και τις συγκοινωνίες της περιφέρειας πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες αναπροσαρμογές, ώστε στον ίδιο νομό να υπάρχει ίση εξυπηρέτηση και αντιμετώπιση των πολιτών.

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας διανύοντας έναν κύκλο δεκαπενταύτη με σημαντική προσφορά στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περιθώρη των πολιτών της χώρας έχει ανάγκη βελτιωτικών αλλαγών. Περισσότερο τα κέντρα υγείας που χρειάζονται μια γενναία απόφαση για να λειτουργήσουν καλύτερα και να προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες.

'Όλα αυτά τα σημαντικά ζητήματα απασχολούν τους πολίτες της περιφέρειας. Υπάρχουν και άλλα που όμως δεν μπορώ να θέω, γιατί δεν προλαβαίνω, ο χρόνος είναι περιορισμένος. Επιχείρησα όμως και προσπάθησα να δώσω μια αντικειμενική εικόνα στα χρονικά πλαίσια που είχα στη διάθεσή μου σε δύο, τρεις βασικούς τομείς. Θα ήμουνα το τελευταίος που θα ισχυρίζομαι ότι δεν υπάρχουν στον τόπο μας προβλήματα και αδυναμίες. Όμως πρέπει να δεχθούμε ότι τα τελευταία χρόνια έγιναν σημαντικά βήματα πρόσδου και από καλύτερη θέση θα μας επιτρέπετε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα και τις αδυναμίες που υπάρχουν.'

Γι' αυτό ψηφίζω τον Προϋπολογισμό, γιατί είμαστε σίγουρα σαν οικονομία και κοινωνία σε σταθερή και ανοδική πορεία.

Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, δεκαέξι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ κατέθεσαν πρόταση νόμου: "Για την έντοκο καταβολή στους δικαιούχους αγρότες και κτηνοτρόφους των πάσης φύσεως επιδοτήσεων στην περίπτωση καθυστέρησης".

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιπροποΐα.

Ο Βουλευτής του ΚΚΕ κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, εγώ δεν είμαι ούτε οικονομολόγος ούτε ειδικός.

'Όμως ζω και μπορώ να πω έντονα την ελληνική πραγματικότητα και κύρια εκείνη των νησιών του βορειοανατολικού Αιγαίου και μάλιστα για αρκετές δεκαετίες.

Ζώντας αυτήν την πραγματικότητα και ακούγοντας από αυτό το Βήμα τους Υπουργούς και τους Βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος να μιλάνε για την σημερινή κατάσταση και την πολιτική του αυριό, είναι αλήθεια ότι πολλές φορές αναρωτήθηκα: αρά είμαστε κάτοικοι της ίδιας της χώρας, της χώρας που λέγεται Ελλάδα και που ο λαός της και κύρια ο λαός των ακριτικών περιοχών, όπως είναι και η δική μου περιφέρεια, βιώνει τα γνωστά προβλήματα εξαιτίας της πολιτικής που προωθεί η Κυβέρνηση όλα αυτά τα χρόνια.

Βέβαια είναι γνωστό στο πόσο αρέσκεται η Κυβέρνηση να παιζεί με τους αριθμούς στην προσπάθειά της να παρουσιάσει το μαύρο της οικονομίας μας σαν άσπρο και πολλές φορές κάτασπρο και την πολιτική στον οικονομικό τομέα σαν τη μοναδική και σωτήρια για το λαό. Σαν τον μονόδρομο, όπως της αρέσει να λέει. 'Όμως είναι σίγουρο ότι όλη αυτή η προσπάθεια, όλο αυτό το πανίδινο το κάνει για να παρουσιάσει μία διαφορετική εικόνα από αυτήν που είναι για την πορεία της οικονομίας της χώρας μας, που όμως θα έχει την ίδια τύχη, όπως όλες οι προσπάθειες των πάλαι ποτέ αληχημιστών. Είναι σίγουρο γιατί ο λαός της χώρας μας, ο εργαζόμενος, ο αγρότης, ο επαγγελματίας έρευν πολύ καλά ότι μέσα από αυτό το ανακάτεμα των αριθμών και ποσοστών που γίνεται και με τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό εκείνο που θα προκύψει είναι ένα ακόμα αντιλαϊκό καρύκευμα ακόμα πιο αντιλαϊκό και από αυτό που του σερβίρεται σήμερα. Αυτό το καρύκευμα δεν μπορεί να αλλάξει με τις ψευτοπαροχές και αυξήσεις που ανακοίνωσε τελευταία, όπως αυτής των αγροτικών συντάξεων, που στόχο τους έχουν όχι την ανακούφιση των εργαζόμενών και των συνταξιούχων - κάθε άλλο παρά θα γίνει κάτι τέτοιο- αλλά να υπηρετήσουν τις προεκλογικές και μόνο σκοπιμότητές της.

Αγαπητοί συνάδελφοι, οι αγροτές, οι οιμιλητές από μέρους του κόμματός μου ανέδειξαν με τα συγκεκριμένα στοιχεία που παρέθεσαν τον βαθιά ταξικό και αντιλαϊκό χαρακτήρα του Προϋπολογισμού και έδειξαν με τρόπο ανάγλυφο ότι αυτός θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη συσσώρευση πλούτου για τους λίγους και θα φέρει σε δυσκολότερη θέση τους εργαζόμενους και το λαό. Απέδειξαν ότι ο Προϋπολογισμός όχι μόνο δεν ανοίγει χαραμάδα αισιοδοξίας για το αύριο της χώρας μας και του λαού μας, αλλά και προσπαθεί να κλείσει ερμητικά μια τέτοια προσποτική, που με τους αγώνες προσπαθεί να ανοίξει ο λαός μας.

Μίλησαν για τι τι σημαίνει αυτός ο Προϋπολογισμός για τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους, τους μικρομεσαίους, για όλους αυτούς που βιώνουν τα όρια της φτώχειας 'Εται εγώ δεν θα σταθώ σ' αυτά αλλά θα σταθώ σ' αυτά που έχουν την αναφορά τους στην αγροτική μας παραγωγή και σε κείνα που αναφέρονται στα ακριτικά νησιά του βόρειου Αιγαίου.

Είναι γνωστό ότι την περασμένη τριετία δοκιμάστηκε σκληρά η αγροτική μας παραγωγή, η αγροτική μας οικονομία. Αυτή η δοκιμασία ήταν αποτέλεσμα της βαθιάς αντιαγροτικής πολιτικής που ακολούθησε όλα αυτά τα χρόνια η Κυβέρνηση στα πλαίσια εκείνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κυρίαρχο χαρακτηριστικό είχε την καθήλωση των τιμών των αγροτικών προϊόντων σε εξευτελιστικά επίπεδα και την έλλειψη κάθε μέτρου που θα ενίσχυε την προσπάθεια του αγρότη για την αύξηση της παραγωγής του και την αύξηση του εισοδήματός του.

Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής ήταν η μείωση από χρόνο σε χρόνο του αγροτικού εισοδήματος. Η μείωση αυτή το 1996 ήταν της τάξης του 2,5%, το 1997 ήταν της τάξης του 4,4% και το 1998 ήταν της τάξης του 3,9%. Υπολογίζεται ότι παρόμοια και αν όχι μεγαλύτερη θα είναι το 1999. Αυτή η μείωση καταγράφεται με τον πιο ανάγλυφο τρόπο, με τη μείωση της απασχόλησης στον τομέα της αγροτικής παραγωγής. Είναι γνωστό ότι την τελευταία δεκαετία κατεστράφησαν διακόσια δεκαενιά χιλιάδες μικρομεσαία αγροτικά νοικοκυριά και βέβαια αρκετά από αυτά τα χιλιάδες νοικοκυριά κατεστράφηκαν την τελευταία τετραετία. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι αυτή των ελαιοπαραγωγών. Αναφέρομαι σ' αυτούς, γιατί το βασικό προϊόν της ε-

λαιοκαλλιέργειας, το λάδι, αποτελεί το κατ' εξοχήν εθνικό προϊόν της χώρας μας και για ορισμένες περιοχές, όπως η δική μου, η Λέσβος, μοναδική πηγή άντλησης εισοδήματος για χιλιάδες κατοίκους τους.

Και λέγω ότι είναι χαρακτηριστική περίπτωση, διότι η τιμή του λαδιού αλλά και της βρώσιμης ελιάς, εξαιτίας των πολιτικών που χαράσσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω της ΚΑΠ και της GATT, και που πιστά ακολουθεί η Κυβέρνηση, έχει καθηλωθεί εδώ και πολλά χρόνια σε εξευτελιστικά επίπεδα, που ούτε το 50% του κόστους παραγωγής δεν καλύπτει. Και οι κερδισμένοι -διότι υπάρχουν και κερδισμένοι σ' αυτήν την υπόθεση- είναι οι εμποροβιομήχανοι και οι πολυεθνικές, που ξεζουμίζουν τον παραγωγό αλλά και τον καταναλωτή με τις τιμές που αυτοί καθορίζουν, με την ανοχή, αν όχι την παρότρυνση, της Κυβέρνησης.

Δεν έφτανε μόνο αυτό με τις εξευτελιστικές τιμές του λαδιού, που ευτελίζουν αυτό το εθνικό μας προϊόν, ήλθαν και τα πρόστιμα που πληρώνουν οι ελαιοπαραγωγοί λόγω υπέρβασης του πλαφόν που έχει καθοριστεί. Ένα πλαφόν που αυθαίρετα και μέσω πανηγυρισμών έχει αποδεχθεί η Κυβέρνηση και το οποίο από την πρώτη χρονιά της εφαρμογής του έδειξε ποιος είναι ο πραγματικός του στόχος: Η μείωση του αγροτικού εισοδήματος.

Το ίδιο ζηφερή είναι και η εικόνα των άλλων κλάδων της αγροτικής μας παραγωγής, όπως της κτηνοτροφίας και δεν μας φτάνουν οι τιμές των κτηνοτροφικών προϊόντων, έχουμε και την καραντίνα εξαιτίας του καταρροϊκού πυρετού. Και απ' αυτήν την δουλειά δεν φαίνεται να ανακάμψει εύκολα η οικονομία μας, αφού οι αποζημιώσεις που δίνει η Κυβέρνηση ούτε καν καλύπτουν μέρος της παραγωγικής αξίας που έχει το κάθε ζώο για τον κτηνοτρόφο. Η τέτοια αντιμετώπιση της αγροτικής παραγωγής έχει τις οδυνηρές συνέπειες στην οικονομία των νησιών μας και ιδιαίτερα αυτών του Βόρειου Αιγαίου. Τα νησιά αυτά με την πολιτική που πρωθείται, όχι μόνο δεν πρόκειται, αγαπητοί συνάδελφοι, να ξεφύγουν από τη ζηφερή πραγματικά σημειούντη κατάσταση, στην οποία βρίσκονται και η οποία τα κρατά από πλευράς ανάπτυξης στην προτελευταία θέση ανάμεσα στις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στην παραμονή σ' αυτά, ιδιαίτερα των νέων ανθρώπων, με μεγάλες συνέπειες σ' αυτό που λέμε "εθνικούς λόγους". Και αυτό, όχι γιατί δεν καταλαβαίνετε το πρόβλημα, ότι δεν το αντιλαμβάνεσθε. Αυτό το άλλοθι δεν το έχετε. Το θέμα είναι ότι η πολιτική που ακολουθείτε βρίσκεται στην αντίπερα όχθη από εκείνη που εξυπηρετεί τα λαϊκά συμφέροντα. Στην όχθη εκείνων των μεγάλων συμφερόντων, τα οποία μάλιστα και με τον καλύτερο τρόπο τα υπηρετείτε με τον Προϋπολογισμό που συζητάμε, γ' αυτό και εισιτήρια τα χειροκρόματα των διεθνών μπεριαλιστικών οργανισμών, όπως αυτά του Διεθνού Νομισματικού Ταμείου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι:

1. Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: "Αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από την τέως Σοβιετική Ένωση και άλλες διατάξεις".

2. Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στην πρόταση νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Για την προστασία των ηλικιωμένων, των ανέργων μακράς διάρκειας, για την επιμήκυνση της επιδότησης ανεργίας και για την εξασφάλιση της ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης όλων των ανέργων μακράς διάρκειας, που είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ".

Ο κ. Σταυρακάκης έχει το λόγο.

ΜΗΝΑΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επιπρέψτε μου να εκφράσω τη βαθιά μου οδύνη για την απώλεια του αείμνηστου συναδέλφου Δημήτρη Τσετινέ. Είχα την κακή τύχη, όπως και σεις, να ζήσω την αγωνία του χθες. Μόλις τώρα κατά σύμπτωση συμπληρώνεται ένα 24ωρο που άρχισε η δραματική επιθανάτια αγωνία του. Η καρδιά του συναδέλφου Δημήτρη Τσετινέ ηττήθηκε, αλλά ο συναδέλφος Τσετινές δεν παραδόθηκε.

Επιπρέψτε μου, ως πράξη τιμής και μνήμης προς το συνάδελ-

φό μου και την οικογένειά του, να παραιτηθώ του δικαιώματος να μιλήσω για τον Προϋπολογισμό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Λαλιώτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 έχει μία σημαντική, συμβολική και ουσιαστική σημασία, γιατί είναι ένας Προϋπολογισμός ανάπτυξης, ελπίδας, δικαίωσης και προοπτικής, γιατί μ' αυτόν τον προϋπολογισμό ολοκληρώνεται με επιτυχία και με πρωτόγνωρα κεκτημένα ένα εξαετές συνεκτικό και κλιμακούμενο πρόγραμμα σύγκλισης, ένα πρόγραμμα σύγκλισης που εντάσσει τη χώρα μας στην ΟΝΕ και δίνει στη χώρα μας τη δυνατότητα να συμμετάσχει ιστότιμα και ενεργά στη νέα αρχιτεκτονική της Ευρώπης.

Αποτελεί πια αναμφισβήτητη αλήθεια ότι μία εξαετής πανεθνική προσπάθεια απέφερε καρπούς. Γ' αυτό υπάρχει και η αισθηση σ' όλους τους 'Ελληνες ότι οι θυσίες επιπλασαν τόπο και δεν πήγαν χαμένες. Οι θυσίες του ελληνικού λαού δημιούργησαν νέα κεκτημένα, γέννησαν ελπίδες, έδωσαν μια νέα και μεγάλη άθηση στην Ελλάδα και κατοχύρωσαν το ιστορικό κεκτημένο μας αναπτυγμένης και σύγχρονης χώρας.

Η Ελλάδα μ' αυτό το ιστορικό κεκτημένο δικαιωματικά φιλοδοξεί να εδραιώσει τη δεσπόζουσα γεωπολιτική και γεωαικονομική θέση της σε μια κρίσιμη περιοχή. Δικαιωματικά η Ελλάδα φιλοδοξεί να πάει ως δύναμη ειρήνης και συνεργασίας πρωταγωνιστικό ρόλο στο γίγνεσθαι της Ευρώπης, των Βαλκανίων και της Μεσογείου.

Σήμερα, στο λυκαυγές του νέου αιώνα, όλοι οι 'Ελληνες ανεξάρτητα από κομματικές, πολιτικές και κοινωνικές αναφορές μας, μπορούμε να νιώθουμε πιο σύγουροι, πιο ασφαλείς, πιο αισιόδοξοι, για το παρόν και το μέλλον της χώρας μας και των οικογενειών μας. Σήμερα μπορούμε να νιώσουμε πιο σύγουροι, πιο ασφαλείς, πιο αισιόδοξοι για τους ρυθμούς ανάπτυξης της Ελλάδας, για την ευημερία του ελληνικού λαού, για τη διασφάλιση του κοινωνικού κράτους, για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, κοινωνικής αλληλεγγύης και κοινωνικής δικαιοσύνης. Η Ελλάδα μπαίνει στην τροχιά του 21ου αιώνα πιο ισχυρή, πιο σύγχρονη, πιο δημιουργική, έχοντας με το σπαθί της κατοχυρώσει τον αναπτυξιακό της και το αμυντικό της ισοδύναμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τον Προϋπολογισμό του 2000 και με την ολοκλήρωση μιας εξαετούς πανεθνικής προσπάθειας έχουμε δικαιώμα αλλά και θητική και πολιτική υποχρέωση ως Κυβέρνηση και ως ΠΑΣΟΚ να κλείσουμε ορισμένους λογαριασμούς με τις κινδυνολογίες, τις προφητείες και με τους μύθους ορισμένων κομμάτων και ορισμένων πολιτικών.

Είναι σαφές πια ότι οι κινδυνολογίες, οι προφητείες και οι μύθοι των Αρχηγών της Νέας Δημοκρατίας -των επίτιμων και του νυν Αρχηγού- όπως και των στελεχών της Νέας Δημοκρατίας, δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με την πραγματικότητα και την αλήθεια.

Παραθέτω, τρία αποκαλυπτικά παραδείγματα, που αποδεικνύουν ότι η γηγεσία της Νέας Δημοκρατίας ήταν εκτός τόπου και χρόνου. Παραθέτω τρία παραδείγματα, που αποκαλύπτουν και αποδεικνύουν ότι η γηγεσία της Νέας Δημοκρατίας όλα αυτά τα χρόνια, από το 1994 μέχρι σήμερα, ήταν βαθιά νυχτωμένη. Δυστυχώς, όμως, για τον τόπο, το χειρότερο δεν είναι η άστοχη και κοντόθωρη πολιτική της γηγεσίας της Νέας Δημοκρατίας, αλλά η άρνησή της, ακόμα και τώρα, να αναγνωρίσει την αλήθεια και την πραγματικότητα.

Παραθέτω το πρώτο παραδείγμα ευτελούς κινδυνολογίας και κακής προφητείας. Είναι γνωστό ότι από το 1994, όπως και κάθε χρόνο, οι Αρχηγοί και τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας κινδυνολογούσαν και προφήτευαν ότι το πρόγραμμα σύγκλισης των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, που φέρει την υπογραφή και τη σφραγίδα του Ανδρέα Παπανδρέου στην αρχή, και στη συνέχεια του Κώστα Σημίτη, θα αποτύχει οικτρά και δεν πρόκειται να οδηγήσει την Ελλάδα στην ΟΝΕ. Αυτό μπορούμε να το δούμε σε δεκάδες ομιλίες των στελεχών της Νέας Δημοκρατίας και

των Αρχηγών της μέσα στη Βουλή αλλά και σε δεκάδες συνεντεύξεις. 'Εξι χρόνια μετά και οι 'Ελληνες και οι Ευρωπαίοι χαιρετίζουν τη θετική πορεία, το δυναμισμό και τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και όλοι ομολογούν ή και προέξοφλούν ότι η ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ, η ιστοτιμη και ενεργής πολιτική μας στη νέα αρχιτεκτονική της Ευρώπης αποτελεί μία επιτυχία και μια κατάκτηση αυτού του προγράμματος σύγκλισης των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, που άρχισε το 1994 και ολοκληρώνεται το 2000.

Δυστυχώς η γηγεσία της Νέας Δημοκρατίας, αντί να αναγνώρισε με γενναιότητα την αλήθεια, αντί να κάνει την αυτοκριτική της, συνεχίζει να κινδυνολογεί.

Ξεκομμένη από την πραγματικότητα συνεχίζει να παραπληροφορεί, μιλώντας για "τραβεστί οικονομία", για αλχημείες και για λογιστικά τρικ. Αυτό είναι το ολέθριο λάθος της, που δεν μπορεί να το συγχωρήσει η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων. Γιατί αδικεί μια πανεθνική προσπάθεια. Δεν αδικεί το πρόγραμμα των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αδικεί τις θυσίες και τις προσπάθειες του ελληνικού λαού, που τις έκανε από το 1994 μέχρι σήμερα.

Παραθέτω το δεύτερο παράδειγμα ευτελούς κινδυνολογίας και κακής προφητείας. Είναι γνωστό ότι από το 1994 μέχρι σήμερα η Νέα Δημοκρατία με τα στελέχη της κινδυνολογούσαν ότι έχουν χαθεί, χάνονται ή θα χαθούν κοινοτικοί πόροι. Κινδυνολογούσαν ότι θα ακυρωθούν τα μεγάλα έργα. Οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κάθε χρόνο απαντούσαν τόσο με τους αυξανόμενους ρυθμούς ανάπτυξης όσο και με την πρόσδιο των έργων και των προγραμμάτων, καθώς και με την απορρόφηση, την αύξηση των απορρόφησεων των κοινοτικών πόρων.

Σήμερα ακόμη και οι πιο δύσπιστοι έχουν πεισθεί ότι έχει αντίκρισμα, αλήθεια, η δέσμευση μας ότι δεν έχει χαθεί ούτε πρόκειται να χαθεί ούτε μια δραχμή ούτε ένα ECU ούτε ένα ευρώ από τα 10 τρισεκατομμύρια από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Σήμερα όλοι αναγνωρίζουν και όλοι γνωρίζουν ότι τα μεγάλα έργα προχωρούν με εντατικούς ρυθμούς και δεν πρόκειται να ακυρωθεί κανένα, δεν έχει ακυρωθεί κανένα, αντιθέτως όλα ολοκληρώνονται.

Παραθέτω το τρίτο παράδειγμα ευτελούς κινδυνολογίας και κακής προφητείας των στελέχων της Νέας Δημοκρατίας και των Αρχηγών της Νέας Δημοκρατίας. Είναι γνωστό ότι από το 1998 ο Πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης και η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. διεκδικούσαν ζωτική ανάγκη για την ανάπτυξη της Ελλάδας επίμονα και μεθοδικά από την Ευρωπαϊκή 'Ενωση ένα τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με πόρους αντίστοιχους τουλάχιστον με εκείνους του Β' Κοινοτικού Πλαίσιου Στήριξης. Το Μάρτιο του 1999 στη Σύνοδο Κορυφής στο Βερολίνο, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης διεκδίκησε και πέτυχε για την Ελλάδα ένα τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για την περίοδο 2000 έως 2006, ένα Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που έχει συνολικούς πόρους 15 τρισεκατομμύρια δραχμές έναντι των 10 τρισεκατομμυρίων δραχμών που είχε το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Είναι γνωστό ότι η Νέα Δημοκρατία, η γηγεσία της Νέας Δημοκρατίας, δεν πίστεψε ποτέ σε αυτήν τη διεκδίκηση, γιατί θεωρούσε ότι αυτή η διεκδίκηση ήταν μια χαμένη υπόθεση. Ο Αρχηγός και τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας είχαν προφητεύσει τότε, όταν διεκδικούσε η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ότι δεν θα υπάρξει τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ή αν θα υπάρξει, θα έχει πολύ μειωμένους πόρους. Διαψεύστηκαν. 'Έχουν διασφαλιστεί 15 τρισεκατομμύρια για την περίοδο 2000-2006, που αποτελούν και μια εγγύηση για την ανάπτυξη της χώρας μας και για την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής και των μεγάλων παρεμβάσεων και προγραμμάτων σε όλους τους τομείς.

Κύριοι συνάδελφοι, ευτυχώς για την Ελλάδα οι φωστήρες της Νέας Δημοκρατίας σε όλες αυτές τις ευτελείς κινδυνολογίες τους και τις κακές τους προφητείες έπεισαν έξω. Οι προφητείες τους δεν επαληθεύθηκαν. Ευτυχώς για την Ελλάδα, αυτές οι κινδυνολογίες, αυτές οι τρεις προφητείες της γηγεσίας της Νέας Δημοκρατίας δεν επαληθεύθηκαν, γιατί το πρόγραμμα σύγκλισης των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. υλοποιήθηκε και με

την ενεργή συμπαράσταση του ελληνικού λαού. Δυστυχώς όμως η Νέα Δημοκρατία, η γηγεσία της και προσωπικά ο κ. Καραμανλής, θέλει να επιμένει στην ευγενή τύφλωσή του. Είναι ο τίτλος ενός βιβλίου που έχει εκδοθεί και θα παρακαλούσα και θα πρότεινα, θα προέτρεπα τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας να το διαβάσουν.

Η γηγεσία της Νέας Δημοκρατίας και προσωπικά ο κ. Καραμανλής δεν θέλει να ομολογήσει τις ολέθριες προβλέψεις τους...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Χρησιμοποιείτε πολύ σκληρές λέξεις και θα πάρετε τα όμια!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): ... τις προβλέψεις που απέτυχαν τραγικά. Δεν θέλει να κάνει αυτοκριτική ο κ. Καραμανλής. Δεν θέλει να ζητήσει συγγνώμη από τον ελληνικό λαό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές είναι αλήθειες αναμφισβήτητες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Δέχεστε μια διακοπή;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Νομίζω ότι θα πάρετε το λόγο, κύριε Σιούφα.

Οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχαν και έχουν την ευθύνη, τη δυνατότητα και την τύχη να σχεδιάσουν ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Είπε "την τύφλωση" ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Σιούφα, είναι τίτλος ενός πολύ σημαντικού βιβλίου. Μπορείτε να αναζητήσετε το βιβλίο και να το διαβάσετε. 'Έχει πολύ μεγάλη σημασία και διδακτικά χρήσιμα συμπεράσματα μπορεί να αποκομίσει κανείς, όχι αν είναι η γέτης ή στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας αλλά όλοι οι Ελληνες Βουλευτές και όλοι οι Ελληνες πολίτες.

Οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχαν και έχουν την ευθύνη τη δυνατότητα και την τύχη να σχεδιάσουν την ανάπτυξη της χώρας μας για μια μεγάλη χρονική περίοδο με την κατανομή 10 τρισεκατομμυρίων του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για την περίοδο από το 1994 μέχρι το 2000 και με την κατανομή 15 τρισεκατομμυρίων για την περίοδο 2000-2006. Με αυτά τα δύο προγράμματα είναι σίγουρο πια ότι διαμορφώνονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη βιώσιμη και ισχροποιητική ανάπτυξη της Ελλάδας και όλων των περιφερειών της και για την ανάδειξη μιας σύγχρονης και ισχυρής Ελλάδας.

Οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν, είναι και θα είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες στην ορθολογική, σωστή και διαφανή διαχείριση αυτών των πόρων, γιατί η κατοχύρωση της διαφάνειας, η κατοχύρωση της νομιμότητας, η κατοχύρωση της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος προβάλλει και είναι μια αδιαπραγμάτευτη αρχή για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και πιστεύω για όλους μας μέσα εδώ στην Αίθουσα. Για τούτο έχουμε βελτιώσει και βελτιώνουμε συνεχώς τα συστήματα διαχείρισης των κοινοτικών και εθνικών πόρων με τη θωράκιση, την ενίσχυση και την καθιέρωση θεσμών διαφάνειας και μηχανισμών ελέγχου σε κάθε πτυχή της δημόσιας ζωής.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων όλα αυτά τα χρόνια διαχειρίζεται κάθε χρόνο το 35% περίπου του ετήσιου προγράμματος των δημοσίων επενδύσεων. Το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει διαχειριστεί για την περίοδο από το 1994 μέχρι σήμερα 4 τρισεκατομμύρια 300 δισεκατομμύρια και για την περίοδο 2000-2006 πρόκειται να διαχειριστεί 5,5 τρισεκατομμύρια για τα έργα υποδομής και για τα έργα και τα προγράμματα περιβάλλοντος και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής.

Η διαχείριση όλων αυτών των πόρων έγινε, γίνεται και θα γίνεται με πίστη στη διαφάνεια, με πίστη στη νομιμότητα, με πίστη στη στούς κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, με πίστη στην προστασία των συμφερόντων του ελληνικού δημοσίου. Σε κάθε απόπειρα υπονόμευσης των δημοσίων έργων και των έργων του περιβάλλοντος, αλλά και των προγραμμάτων σε κρίσιμους τομείς, όπως είναι η υγεία, η παιδεία, το κοινωνικό κράτος. Σε κάθε απόπειρα φθηνής σκανδαλολογίας, που κατά κανόνα κρύβει σκοπιμότητες και ιδιοτελή συμφέροντα εργολάβων και οικονομικών κέντρων και διαπλεκόμενων κέντρων, εμείς απαντούμε

με τη διαφάνεια, με τη νομιμότητα, με τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, με την προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Στο ΥΠΕΧΩΔΕ για κάθε έργο υπάρχει μια χάρτα διαφάνειας και νομιμότητας, είτε αυτό το έργο είναι μικρό, περιφερειακό, είτε είναι μεγάλο. Ο φάκελος του κάθε έργου είναι ανοικτός και μπορεί να γίνει -και γίνεται- τεκμηριωμένος πολιτικός έλεγχος στη Βουλή, για να μπορεί να γίνεται δημόσιος έλεγχος και κριτική από τα μέσα ενημέρωσης, από τους κοινωνικούς και τους επιστημονικούς φορείς αλλά και από τους πολίτες. Δεν έχουμε να κρύψουμε τίποτε, γιατί δεν έχουμε να φοβήθούμε τίποτε. Για το ΥΠΕΧΩΔΕ η διαφάνεια, η νομιμότητα και η προστασία του δημοσίου συμφέροντος ήταν και είναι πάντα τα όπλα μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα όλοι αναγνωρίζουν ότι στην Ελλάδα υπάρχει μια κοσμογονία έργων, γιατί είναι ορατά και χειροπιαστά πια χιλιάδες έργα, που αλλάζουν την Ελλάδα, που απεικονίζουν το πρόσωπο μιας σύγχρονης, ισχυρής και δημιουργικής Ελλάδας, της Ελλάδας του 21ου αιώνα. Αυτά τα έργα, που είχαν και έχουν ως αιχμή τη βελτίωση, τον εκσυγχρονισμό και την ολοκλήρωση των υποδομών της χώρας μας, τη βελτίωση του περιβάλλοντος και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, συνδέονται άρρηκτα με τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη, όπως είπα και πριν.

Είναι έργα που κατοχυρώνουν την κοινωνική και την παραγωγική συνοχή της Ελλάδας, είναι έργα που αναδεικνύουν την πολιτισμική και την οικολογική ταυτότητα της Ελλάδας. Είναι έργα και δίκτυα που κατοχυρώνουν την Ελλάδα σε μία κυρίαρχη δύναμη στα Βαλκάνια και στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο.

Αυτά τα χιλιάδες έργα έχουν όνομα, έχουν ταυτότητα, έχουν συγκεκριμένη γεωγραφική και τοπική αναφορά.

Νιώθω χρέος μου να αναφέρω ενδεικτικά και συνοπτικά ορισμένα σημαντικά έργα, που αλλάζουν το πρόσωπο της Ελλάδας.

Πρώτον, αναφέρω το Εθνικό Κτηματολόγιο, σε συνδυασμό με την χωροταξική, την οικιστική, πολεοδομική και περιβαλλοντική ανασυγκρότηση της χώρας μας. Το Εθνικό Κτηματολόγιο, μετά από εκατόν εβδομήντα χρόνια από τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους, επιτέλους γίνεται πραγματικότητα. Σήμερα εκπονείται και προωθείται το Εθνικό Κτηματολόγιο σε χίλιους εκατόν πενήντα δήμους, που έχουν συνολική έκταση είκοσι έξι εκατομμύρια στρέμματα.

Δεύτερον, αναφέρω την Εγνατία Οδό μαζί με τα πέντε λιμάνια-πύλες στη Μεσόγειο και τους εννέα συνδετήριους κάθετους άξονες με τις χώρες των Βαλκανίων που γίνεται, ως διευρωπαϊκό δίκτυο, η Εγνατία Οδός μέρα με τη μέρα πραγματικότητα με διασφαλισμένους πόρους ενός τρισεκατομμυρίου (1.000.000.000) δραχμών.

Αυτή είναι η αναφορά στην Εγνατία. Την καταθέτω ως φόρο τιμής σε έναν άξιο και ικανό συνάδελφο, με ξεχωριστό θησος, που πάλεψε και για το νομό του αλλά και για τη Θράκη γενικότερα και είχε ως σημείο αναφοράς όλης της κοινοβουλευτικής του παρουσίας την Εγνατία και τη Θράκη. Είναι ένας φόρος τιμής για τον Δημήτρη Τσετινέ.

Η Εγνατία Οδός, ως έργο ζωτικής προτεραιότητας και υψίστης εθνικής σημασίας, έχει για την ολοκλήρωσή του διασφαλισμένους πόρους ενός τρισεκατομμυρίου (1.000.000.000.000) δραχμών. Σήμερα με εξήντα οκτώ εγκατεστημένα εργοτάξια σε αντίστοιχα τμήματα της Εγνατίας Οδού κατασκευάζονται τετρακόσια πενήντα πέντε χιλιόμετρα. Έχουν μελετηθεί και δημοπρατούνται μέσα στους επόμενους μήνες εξήντα χιλιόμετρα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Υπουργέ, θα μας δώσετε ημερομηνία αποπεράτωσης έργου κατά προσέγγιση;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα σας δώσω.

Η μεγαλύτερη απόδειξη είναι ότι μέσα στους επόμενους μήνες θα έχουν κατασκευασθεί και θα έχουν δοθεί στην κυκλοφορία, ως ολοκληρωμένα και αυτοτελή έργα, τμήματα περίπου διακοσίων χιλιομέτρων.

Κύριε Ιντζέ, μπορώ να σας καταθέσω όλη την αναφορά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Υπουργέ, ημερομηνία αποπεράτωσης να μας δώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Ιντζέ, σας πα-

ρακαλώ, δεν έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Ιντζέ, μέρα με τη μέρα γίνεται πραγματικότητα και ολοκληρωμένα και αυτοτελή τμήματα θα παραδίδονται στην κυκλοφορία. Στους επόμενους μήνες θα έχουμε τη δυνατότητα να ενσωματώσουμε στην κυκλοφορία από την Ηγουμενίτα μέχρι την Αλεξανδρούπολη διακόσια χιλιόμετρα στα εκατόν είκοσι που υπάρχουν και μήνα με το μήνα και χρόνο με το χρόνο θα έχουμε τελειώσει.

Εγώ είχα πει ότι με ορίζοντα το 2000 τα χρήματα τα οποία είχαμε, τετρακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (450.000.000.000) δραχμές, θα απορροφηθούν και αυτό είναι ένα γεγονός. Και η απορρόφηση συναρτάται με την ολοκλήρωση βασικών τμημάτων, δηλαδή με την καταληκτική ημερομηνία του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που ήταν το τέλος του 2001. Παρ' όλα αυτά, είμαστε πιο μπροστά στην απορρόφηση των χρημάτων τα οποία έχουμε διασφαλίσει για το έργο αυτό στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Τρίτον, αναφέρω τον οδικό άξονα Πατρών-Αθηνών-Θεσσαλονίκης-Ευζώνων. Από το 1993 μέχρι σήμερα από την Κόρινθο μέχρι τη Θεσσαλονίκη έχουν κατασκευασθεί και έχουν δοθεί στην κυκλοφορία τετρακόσια χιλιόμετρα. Βρίσκονται σε εξέλιξη και κατασκευή εκατό χιλιόμετρα με αιχμή την παράκαμψη της Πάτρας, τις σήραγγες στην Κακιά Σκάλα και άλλα ουσιώδη τμήματα.

Προωθείται διαγωνισμός για τη ζεύξη του Μαλιακού ως συχρηματοδοτούμενο έργο.

Τέλος, προωθείται με διασφαλισμένους πόρους ως έργο απολύτου προτεραιότητας η μελέτη και δημοπράτηση του τμήματος Πάτρα-Κόρινθος και οι παρακάμψεις των Καμένων Βούλων και του Αγίου Κωνσταντίνου όπως και οι σήραγγες στα Τέμπη.

Τέταρτον, αναφέρω το νέο διεθνές αεροδρόμιο "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" στην Αττική μαζί με το αεροδρόμιο "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ" στη Θεσσαλονίκη και το αεροδρόμιο του Ηρακλείου, που εδραίωνουν και τα τρία μαζί, τη νευραλγική θέση της Ελλάδας στα διεθνή και ευρωπαϊκά δίκτυα αερομεταφορών.

Το νέο Διεθνές Αεροδρόμιο στα Σπάτα προχωρεί με εντατικούς ρυθμούς. Μέχρι σήμερα έχει κατασκευασθεί περίπου το 90% του συνολικού έργου. Είναι πια σίγουρο ότι το Μάρτιο του 2001, δηλαδή σε δικατέσσερες μήνες από σήμερα, το νέο αεροδρόμιο θα λειτουργεί πλήρως.

Πέμπτον, αναφέρω την Αττική Οδό, δηλαδή τη λεωφόρο Ελευσίνας-Σταυρού-Σπάτων και την περιφερειακή Υμηττού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κάποια ανοχή, κύριε Πρόεδρε, γιατί είναι ένας μεγάλος τομέας, όπως είπα πριν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Η εντολή, την οποία έχω από τον Πρόεδρο του Σώματος, είναι να τηρήσω το ωράριο. Μία ανοχή ενός, δύο λεπτών, όχι όμως παραπέρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τρία λεπτά, σας παρακαλώ.

Το έργο αυτό θα ανακουφίσει όλην την Αττική και θα αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής τριών εκατομμυρίων ανθρώπων. Έχει εκτελεσθεί το 25% και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα θα αποδίδονται σταδιακά σε λειτουργία τα ολοκληρωμένα τμήματα της.

Το πρώτο τμήμα, το τμήμα Σταυρού-Παλλήνης-Σπάτων θα παραδοθεί σε λειτουργία ως ολοκληρωμένο έργο το Φεβρουάριο του 2001.

'Εκτον, αναφέρω το Αττικό Μετρό και το Μετρό της Θεσσαλονίκης σε συνδυασμό με τα άλλα μέσα σταθερής τροχιάς.

Αττικό Μετρό: 'Έχει κατασκευασθεί μέχρι σήμερα το 97% του συνολικού έργου του. Μέσα σε λίγες μέρες, μέσα στον Ιανουάριο, θα λειτουργήσει πλήρως ένα άρτιο, ασφαλές και σύγχρονο μετρό στις βασικές γραμμές του, στις γραμμές Πεντάγωνο-Σύνταγμα, Σύνταγμα-Ομόνοια-Σεπτόλια. 'Έχει ήδη κατασκευασθεί και τον Οκτώβριο του 2000 θα λειτουργήσει πλήρως η γραμμή από το Σύνταγμα στη Δάφνη.

Προωθούνται, επίσης, οι μελέτες και οι δημοπρατήσεις των επεκτάσεων του μετρό με προτεραιότητα προς το Αιγάλεω και προς το Περιστέρι. Ήδη η επέκταση από τα Σεπόλια στο Περιστέρι έχει δημοπρατηθεί και έχουν γίνει οι προκαταρκτικές εργασίες.

Έχουν αρχίσει οι προκαταρκτικές εργασίες για το μετρό της Θεσσαλονίκης μαζί με την υποθαλάσσια αρτηρία και την εξωτερική περιφερειακή, που θα δώσουν λυτρωτικές λύσεις στη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Αναφέρω τη ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου και τη ζεύξη Ακτίου-Πρέβεζας σε συνδυασμό με το δυτικό άξονα, δηλαδή τον άξονα από την Καλαμάτα, τον Πύργο, την Πάτρα, το Αγρίνιο, την Άρτα, τα Ιωάννινα, την Κακαβιά. Η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου προχωρά με εντατικούς ρυθμούς, έτσι ώστε να είναι έτοιμο και να λειτουργήσει μέσα στο 2004. Η ζεύξη Ακτίου-Πρέβεζας έχει ήδη κατασκευασθεί κατά 98%.

Για το δυτικό άξονα, από την Καλαμάτα-Πύργο-Πάτρα έως τα Ιωάννινα, έχουν διασφαλισθεί οι αναγκαίοι πόροι και προωθούνται οι μελέτες ως έργο απόλυτης προτεραιότητας.

Αναφέρω την πρόδο Και τους εντατικούς ρυθμούς των εργασιών στα εγγειοβλετικά έργα και την ορθολογική διαχείριση των πόρων σε κάθε περιφέρεια και σε κάθε κρίσιμη αγροτική περιοχή. Και πιο ειδικά για τα έργα του Αχελώου, του Σμόκοβου και της Καρυάς που γίνονται από όνειρα γενιών και γενιών πραγματικότητα.

Μπορώ να αναφέρω τα λιμάνια, τα αεροδρόμια σε όλες τις περιφέρειες, σε όλους τους νομούς με αιχμή τα νησιά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό.

Αναφέρω τα οδικά δίκτυα που κατασκευάζονται σε όλες τις περιφέρειες και σε όλους τους νομούς μαζί με όλα τα δίκτυα που σχεδιάζονται και προωθούνται με διασφαλισμένους πόρους με αιχμή το βόρειο και το νότιο άξονα της Κρήτης, σε συνδυασμό με τους συνδετήριους κάθετους άξονες, τον άξονα Γρεβενά-Τρίκαλα-Καρδίτσα-Λαμία και τον άξονα Λαμία-Αντίριο.

Αναφέρω τα δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, βιολογικών καθαρισμών, τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας και τα έργα για την εναλλακτική διαχείριση των απορριμάτων στα μεγάλα αστικά κέντρα και σε εκατοντάδες πόλεις.

Αναφέρω τα έργα των μεγάλων αναπλάσεων και της ανάδειξης της ταυτότητας και της φυσιογνωμίας εκατοντάδων πόλεων και οικισμών με αιχμή τα δύο μητροπολιτικά κέντρα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης.

Αναφέρω τα σχέδια προστασίας και τα δίκτυα δράσης των βιοτόπων και των οικοσυστημάτων της χώρας μας, μέσα από τον προσδιορισμό των περιοχών που οριοθετούνται από το πρόγραμμα "NATURA 2000".

Αυτά τα έργα είναι χειριστικά, είναι ορατά. 'Όλες αυτές οι αναφορές που έκανα και μπορώ να κάνω αναλυτικά είναι αλληλένδετες με τα έργα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα κομμάτια ενός τεράστιου παζλ, ενός παζλ που απεικονίζει το πρόσωπο της ισχυρής Ελλάδας, της Ελλάδας του 21ου αιώνα, της Ελλάδας που αντανακλά και απηχεί τις προσδοκίες, τις ελπίδες και τα όνειρα γενιών και γενιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Τελειώσατε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Στις εκλογές, αγαπητοί συνάδελφοι, θα κριθούν προγράμματα, κόμματα, παρατάξεις, γηγέτες και κυβερνήσεις.

Είμαστε αισιόδοξοι και σίγουροι ότι ο ελληνικός λαός μπορεί να κρίνει, να αξιολογήσει και να συγκρίνει τι εκπροσωπούμε εμείς ως Π.Α.Σ.Ο.Κ., τι έχουμε κάνει, ποιο είναι το πρόγραμμά μας, ποια είναι η προοπτική της Ελλάδας και ποιος μπορεί να κρατήσει το τιμόνι της χώρας σ' αυτόν τον κρίσιμο αιώνα που έρχεται.

Είμαστε αισιόδοξοι και σίγουροι ότι ο ελληνικός λαός για μια

ακόμη φορά με την επιμηγορία του θα δώσει τη μεγάλη πλειοψηφία για μια ακόμα φορά στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο Προϋπολογισμός που συζητάμε σήμερα, όπως και οι προτηγούμενοι άλλωστε, είναι προσανατολισμένος στην κατάκτηση του στόχου της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ, αλλά κάνει και μια προσπάθεια να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της προεκλογικής περιόδου που διανύουμε σήμερα.

Παρ' όλα αυτά, ακόμα και από αυτά τα καλοπισμένα στοιχεία που εμφανίζονται στους πίνακες του Προϋπολογισμού, αναδείχνεται η πραγματικότητα που κάθε άλλο παρά είναι θετική για το λαό μας. Δεν μπορούν να κρύψουν αυτά τα στοιχεία τον τακιό χαρακτήρα αυτού του Προϋπολογισμού.

Είναι αλήθεια πως η Κυβέρνηση και οι υποστηρικτές της ενσωμάτωσης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή 'Ενωση, προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα κλίμα ευφορίας, πως επιτέλους πιάστηκε ο στόχος, πως βρισκόμαστε ένα μήνα πριν την ένταξη στην ΟΝΕ, αφήνοντας να εννοεί πως με την ένταξη θα μπούμε στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης, πως θα συμμετέχουμε και εμείς στις αποφάσεις, που θα παίρνονται στην Ευρώπη, θα συμμετέχουμε στο γίγνεσθαι της Ευρώπης, εκεί όπου θα παίρνονται οι αποφάσεις και πως η πορεία της χώρας μας θα είναι από εδώ και πέρα λίγο-πολύ ανοδική. Την ίδια στιγμή όμως θα προσέξετε πως οι αγορητές του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και της Κυβέρνησης και οι Υπουργοί που διαδέχονται ο ένας τον άλλο σ' αυτό το Βήμα, αρχίζουν τις ομιλίες τους λέγοντας πως οι θυσίες του ελληνικού λαού, το βάρος αυτών των αναδιαρθρώσεων το σήκωσαν στις πλάτες τους οι εργαζόμενοι.

Το λένε αυτό φυσικά, για να κολακέψουν τον ελληνικό λαό, αλλά την ίδια στιγμή αυτή η αποδοχή δείχνει ακριβώς τον ταξικό χαρακτήρα που έχει αυτή η προσπάθειά τους για ένταξη στην Ευρωπαϊκή 'Ενωση, για ενσωμάτωση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή 'Ενωση, όπου το κόστος αυτών των αναδιαρθρώσεων έπεσε αποκλειστικά στις πλάτες των εργαζομένων, γιατί οι βιομήχανοι, γιατί οι κεφαλαιοκράτες, όχι μόνο δεν πλήρωσαν, αλλά αντίθετα απ' αυτήν την προσπάθεια έβγαλαν κέρδη και μάλιστα πάρα πολλά.

Η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κρύβει από τον ελληνικό λαό την αλήθεια. Προσπαθεί να ωραιοποιήσει την κατάσταση και δεν του λέει την αλήθεια με το τι μας περιμένει μετά την ένταξη στην ΟΝΕ.

Η αλήθεια είναι πως η λιτότητα που σήμερα μας λένε ότι επιβάλλεται για να πάσσουμε τους δείκτες της ένταξης, αύριο θα συνεχιστεί με τη δικαιολογία ότι θα πρέπει να μην αποκλείνουμε από τα όποια κριτήρια καθορίζει η Ευρωπαϊκή 'Ενωση με το Σύμφωνο Σταθερότητας.

Οι αναδιαρθρώσεις θα συνεχιστούν με μεγαλύτερη ένταση, πράγμα που στην πράξη σημαίνει πλήρες ξεπούλημα στις πολυεθνικές του εθνικού πλούτου της χώρας μας, αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις σε βάρος των εργαζομένων, διάλυση του ασφαλιστικού τους συστήματος.

Η Κυβέρνηση υπερηφανεύεται ότι οι οικονομικοί δείκτες είναι όλοι ανοδικοί, το ΑΕΠ σταθερά αυξάνει, ο πληθωρισμός συνεχώς μειώνεται και μια σειρά από τέτοια στοιχεία.

Κύριοι συνάδελφοι, η ανάγνωση των αριθμών μπορεί να γίνεται -και συνήθως γίνεται- με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα από τη σκοπιά που ο καθένας διαβάζει αυτά τα στοιχεία, αυτά τα νούμερα.

Γεννιέται το ερώτημα: Αφού οι δείκτες της οικονομίας μας είναι θετικοί, τότε γιατί υπάρχει τέτοια δυστυχία, φτώχεια, δυσκολίες σε ένα μεγάλο μέρος των εργαζομένων; Και ας μην επιψένει η Κυβέρνηση στα νούμερα που μας παρουσιάζει. Ας κάνει μια βόλτα μέσα στο λαό για να διαπιστώσει πως οι διάφορες κατηγορίες των εργαζομένων δυσφορούν, υποφέρουν κάτω από το βάρος των υποχρεώσεων που έχουν και που δεν μπορούν πια να ανταποκριθούν πλήρως.

Ας κάνει μια επίσκεψη στα νοσοκομεία για να διαπιστώσει τις

δύσκολες συνθήκες εργασίας που αντιμετωπίζει το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, να διαπιστώσει τις άσχημες συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με τα κρεβάτια στους διαδρόμους των μεγάλων μονάδων και τις ταλαιπωρίες που υφίστανται, λόγω έλλειψης προσωπικού, υλικών και φαρμάκων.

Ας στήσει αυτή και ας ακούσει τις διαμαρτυρίες των αγροτών, των μικρομεσαίων επιχειρηματιών. Τότε ίσως, διαπιστώσει και αυτή αυτό που όλοι βλέπουμε, την πραγματική κατάσταση των εργαζομένων, που δεν είναι καθόλου ικανοποιητική, όπως τα ψυχρά νούμερα του Προϋπολογισμού της Κυβέρνησης, προσπαθούν να μας παρουσιάσουν.

Εμείς θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε πως ο πλούτος που παράγεται στην Ελλάδα με την εργασία των εργαζομένων, δεν μοιράζεται δίκαια. Είναι γνωστό πως αυτός ο πλούτος όλο και περισσότερο συγκεντρώνεται στο μεγαλύτερο μέρος του σε πολύ λίγα χέρια, ενώ οι πολλοί μοιράζονται τα ψύχουλα. Και έρχεται ο σημερινός Προϋπολογισμός να μας πει πως το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας σε μονάδες σταθερής αγοραστικής ισοτιμίας από 63% τη δεκαετία του '80 ανήλθε στο 68% του μέσου κοινοτικού όρου. Μωρ' τι μας λέτε; Και σ' αυτήν την περίπτωση ακόμα, η σύγκλιση αυτή δεν αφορά καθόλου τους εργαζόμενους, αλλά αυτούς που καρπώθηκαν αυτήν την αύξηση, δηλαδή τους ήδη πλούσιους.

Χθεσινή είναι η ανακοίνωση της EUROSTAT για τους αγρότες, η οποία εκτιμά πως οι αγρότες μόνο τον περασμένο χρόνο χάσανε 2% από το εισόδημά τους. Και αν κανένας θέλει να τα συγκρίνει με την Ευρωπαϊκή Ένωση για να δει τη σύγκλιση στον αγροτικό τομέα, θα δει ότι έχασαν 4%. Αυτή είναι η προσέγγιση από το 63% στο 68% που μας δίνει ο Προϋπολογισμός.

Οι πραγματικοί δείκτες λένε πως η ανεργία έχει αυξηθεί στο 13%, ενώ στους νέους φθάνει το 34% και αυτή η ανεργία έχει πιο παρατελμένη χρονική διάρκεια.

Πρέπει ακόμα να σημειώσουμε πως η μερική απασχόληση νοθεύει την πραγματική διάσταση της ανεργίας. Είναι γνωστό πως σε αρκετές χώρες της Ευρώπης ο χαμηλός δείκτης της ανεργίας -που όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές εδώ αναφέρθηκαν ότι εκεί η ανεργία είναι σε χαμηλότερα επίπεδα- στην πραγματικότητα δεν είναι σε χαμηλότερα επίπεδα, γιατί εκείνη η ανεργία όπως είναι στους δείκτες, δεν είναι γιατί απασχολούνται περισσότεροι, αλλά γιατί είναι πολύ διαδεδομένη η μερική απασχόληση. Έτσι, ένας εργαζόμενος με δύο ή τρία μεροκάματα την εβδομάδα εκεί θεωρείται απασχολούμενος και σιγά-σιγά αυτό περνάει και στην ελληνική οικονομία.

Το βιοτικό επίπεδο ενός μεγάλου μέρους του λαού μας μειώνεται. Σύμφωνα με στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα στην Ελλάδα το 25% του λαού μας ζει κάτω από το όριο φτώχειας, όπως αυτό καθορίζεται για την Ελλάδα. Και αυτά τα δυόμισι εκατομμύρια 'Ελληνες, σύμφωνα με τους δείκτες του Προϋπολογισμού που έχουμε μπροστά μας, πρέπει να είναι ευχαριστημένοι γιατί τάχατες τα νούμερα του Προϋπολογισμού λένε πως είναι καλά.

Είναι γεγονός -και κανένας δεν μπορεί πια να το αμφισβητήσει- πως στην Ελλάδα όσο περνάει ο καιρός και εφαρμόζεται η νεοφιλεύθερη πολιτική, οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί γίνονται φτωχότεροι.

Ολόκληρο το πολιτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της χώρας λειτουργεί προς την κατεύθυνση διευκόλυνσης του μεγάλου κεφαλαίου και ξεζουμίσματος των μικρών και μεσαίων εισοδημάτων.

Οι αναδιαρθρώσεις δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να δημιουργούν ένα θεσμικό πλαίσιο εχθρικό προς τους εργαζόμενους.

Το ξεπούλημα των επιχειρήσεων στους ιδιώτες είτε απ' ευθείας είτε με τις μετοχοποιήσεις συνδέεται με την αλλαγή στις εργασιακές σχέσεις με τις ευέλικτες μορφές εργασίας, με την ουσιαστική παραβίαση των συμβάσεων εργασίας, μέχρι και την κατάργησή τους με τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης.

Στην εισιγητική έκθεση του Προϋπολογισμού η Κυβέρνηση προσπαθεί να δικαιολογήσει το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας στους καπιταλιστές. Τα πάντα ξεπούλιούνται στο όνομα του ανταγωνισμού και του εκσυγχρονισμού. Ενέργεια, τηλε-

πικοινωνίες, λιμάνια, τράπεζες. Δηλαδή όλες οι επιχειρήσεις στρατηγικού χαρακτήρα, στρατηγικής σημασίας για τη χώρα δίνονται στις πολυεθνικές.

Η εισιγητική έκθεση μας διαβεβαιώνει πως θα συνεχιστεί με μεγαλύτερη ένταση αυτή η πολιτική, προσδοκώντας ότι θα εισπράξει εννιακόσια σαράντα πέντε δισεκατομμύρια (945.000.000) δραχμές, έναντι των οκτακοσίων πενήντα πέντε δισεκατομμυρίων (855.000.000) δραχμών. Δώδεκα από τις μονάδες αυτές που ετοιμάζονται για ξεπούλημα, τα τρία τελευταία χρόνια όμως, παρουσιάζουν επίσημα κέρδη 1,2 τρισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή, περισσότερα κέρδη από αυτά που εισέπραξαν μέχρι τώρα οι κυβερνώντες από τις ιδιωτικοποιήσεις.

Επομένων δεν είναι αυτός ο λόγος που γίνονται οι ιδιωτικοποιήσεις. Ο συγκεντρωμένος πλούτος από την παραγωγή σε αυτές τις επιχειρήσεις και τη λαϊκή κατανάλωση, αφ' ενός γίνεται παροχή προς το ιδιωτικό κεφάλαιο και αφ' ετέρου εξυπηρετεί τις ανάγκες της ελληνικής και της ευρωπαϊκής ολιγαρχίας για περιορισμό των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, ώστε να λειτουργήσει ασφαλέστερα η ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων και το ευρώ, ως κοινό νόμισμα.

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. συνεχίζει την πορεία προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στα επιβαλλόμενα κοινοτικά πρότυπα. Θεσμοθετείται έτσι ένα περιβάλλον αποδυνάμωσης των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών μέσω της "απελευθέρωσης" των αγορών, της άλωσης κερδοφόρων τμημάτων της δραστηριότητάς τους από τα πολυεθνικά μονοπάλια και μάλιστα με όρους χαριστικούς, όπως έγινε στην περίπτωση της κινητής τηλεφωνίας.

'Ετσι οι δυναμικοί μοχλοί και οι υποδομές του δημόσιου τομέα περνώνται πλέον άμεσα στα χέρια του πολυεθνικού κεφαλαίου, με μοναδικό σκοπό την ικανοποίηση των κερδοσκοπικών του ορέξεων.

Η Κυβέρνηση υπερηφανεύεται πως αυτή προωθεί τις ιδιωτικοποιήσεις, πράγμα που δεν μπόρεσε να κάνει η Νέα Δημοκρατία και μέμφεται τη Νέα Δημοκρατία, λέγοντας "εμείς τα καταφέρνουμε καλύτερα από σας", πως οι ιδιωτικοποιήσεις προχωρούν με τη συναίνεση των εργαζομένων, ενώ με τη Νέα Δημοκρατία δεν μπορούσαν να προχωρήσουν. Προσφέρει μάλιστα στους εργαζόμενους μέρος των μετοχών αυτών των ιδιωτικοποιήσεων είτε σαν πριμ είτε πουλώντας τις.

Είναι αλήθεια ότι με κάθε μέρος την Κυβέρνηση σπρώχνει τον ελληνικό λαό προς τον τζόγο με τα διάφορα ΛΟΤΤΟ, ΖΟΚΕΠ, ΞΥΣΤΟ, προκαθορισμένο στοίχημα και μία σειρά άλλα που υπάρχουν πια στην αγορά. Τον σπρώχνει προς το χρηματιστήριο, κάνοντας έτσι το παιγνίδι των ισχυρών και παρασύροντας στην καταστροφή χιλιάδες μικρούς επενδυτές. Αρκεί να ρίξετε μία ματιά στις σημερινές εφημερίδες, κύριοι της Κυβέρνησης.

Ο αντιλαϊκός χαρακτήρας αυτών των εξελίξεων προκαλεί τη λαϊκή δυσαρέσκεια. Προβάλλει επιτακτικά η αναγκαιότητα να δυναμώσει η λαϊκή αντεπίθεση απέναντι στην κυβερνητική πρόκληση.

Κλείνοντας αυτό το ζήτημα θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι ανάλογες ιδιωτικοποιήσεις που έγιναν σε άλλες χώρες αποδεικνύουν το πόσο οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας σε χέρια ιδιωτών υποβαθμίζονται. Το ποι χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό των βρετανικών σιδηροδρόμων, που από τη στιγμή που πέρασαν στους ιδιώτες μειώθηκε και η ασφάλεια τους και οι προσφέρομενες υπηρεσίες υποβαθμίστηκαν σημαντικά, στο σημείο που οι φωνές που ζητούν την επιστροφή τους στο δημόσιο έχουν πολλαπλασιαστεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση σε όλους τους τόνους μιλάει για σύγκλιση της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η Ελλάδα εξακολουθεί να κατέχει την τελευταία θέση στην Ευρώπη και αυτό δεν το αμφισβητεί ούτε η ίδια η Κυβέρνηση.

Η εισιγητική έκθεση αναφέρεται στο δημοσιονομικό όφελος της χώρας κατά 4,9% επί του ΑΕΠ από τις χρηματορροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ξεχνάει, όμως, να αναφερθεί στο αρνητικό αποτέλεσμα του εξωτερικού εμπορίου της χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ανταγωνιστική θέση της χώρας είναι όπως γνωρίζετε η τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένω-

ση. Η χώρα μας παρουσιάζει τη χειρότερη σχέση εξαγωγών προς εισαγωγές σαν ποσοστό του ΑΕΠ. Το 1991 οι εξαγωγές προς της χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν στο 63,5%, ενώ το 1998 έπεισε στο 46,2%. Την ίδια στιγμή οι εισαγωγές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που ήταν 62,3% το 1991 ανέβηκαν στο 65,8% το 1998.

Οι αρνητικοί αυτοί παράγοντες δεν αντισταθμίζονται από τον επίσημο ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ στην Ελλάδα, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μέσο κοινοτικό, ώστε να υπάρχουν σοβαροί ισχυρισμοί για πορεία σύγκλισης, όπως κάνει η Κυβέρνηση.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση εν όψει των εκλογών προσπαθεί να δημιουργήσει κλίμα ευφορίας προβάλλοντας όλες τις διεθνείς της δραστηριότητες σαν μεγάλες επιτυχίες. Το τελευταίο παράδειγμα είναι πως πρόβαλε σαν μεγάλη επιτυχία τα αποτελέσματα της συνάντησης στο Ελσίνκι. Πέρα από τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την αναγνώριση του καθεστώτος της υπό ένταξη χώρας της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και του Κυπριακού, που συζητήθηκαν διεξοδικά τις τελευταίες ημέρες, οι αποφάσεις έχουν να κάνουν και με ορισμένα άλλα ζητήματα, που ρίχνουν φως στο ποια, είναι πραγματικά η Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία όλοι εσείς μας λέτε ότι πρέπει να ενσωματωθούμε.

Σχετικά με την απασχόληση. Στις αποφάσεις που πάρθηκαν, στο σημείο 31 των συμπερασμάτων της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρεται ότι θα απαιτηθούν πολιτικές παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου και αυξημένη αποδοτικότητα στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Για να μας καταλαβαίνουν οι περισσότεροι που μας ακούν, αυτό μεταφρασμένο σημαίνει ότι τα επόμενα χρόνια οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα θα βγαίνουν στη σύνταξη στα εβδομήντα και στα εβδομήντα πέντε τους χρόνια.

Το δεύτερο ζήτημα που θέλω να σημειώσω σχετικά με το Ελσίνκι, είναι το πόσο για άλλη μία φορά μετά τον πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία αποδεικύεται ο σεβασμός τάχα που δείχνει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Διεθνές Δίκαιο. Στην παράγραφο 60 των συμπερασμάτων της προεδρίας στο Ελσίνκι αναφέρεται ότι, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εντείνει το διάλογο με την αντιπολίτευση της Γιουγκοσλαβίας και θα ενισχύσει και με άλλους τρόπους την Κυβέρνηση του Μαυροβουνίου. Αυτήν την απροσχημάτιστη επέμβαση στα εσωτερικά της Γιουγκοσλαβίας υπέγραψε η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη.

Το τελευταίο είναι η απόφαση για παραπέρα στρατιωτικού-ηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη-μέλη συνεργάζονται εθελοντικά σε επιχειρήσεις υπό την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λέει η απόφαση. Μέχρι το 2003 πρέπει να είναι σε θέση οι χώρες να αναπτύσσουν μέσα σε δύο μήνες και για ένα χρόνο τουλάχιστον στρατιωτικές δυνάμεις πενήντα ή εξήντα χιλιάδων στρατιωτών. Οι δυνάμεις αυτές θα αντιμετωπίζουν διεθνείς κρίσεις και φυσικά αυτές οι δυνάμεις, όπως μας επιβεβαίωσε στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Άμυνας ο Υπουργός 'Άμυνας, θα επεμβαίνουν όπου θέλουν, και στα Βαλκάνια.

Το ότι η Κυβέρνηση έχει πλήρως αποδεχθεί τη λογική των επεμβάσεων, που χαρακτηρίζει τους Αμερικάνους και τους Ευρωπαίους υπεριαστές, δεν μας ξενίζει. Μας παραξενεύει η λογική που αναπτύχθηκε μέσα σε αυτό το Κοινοβούλιο ότι αυτές οι δυνάμεις, που στην πορεία θα συγκροτήσουν τον ευρωπαϊκό στρατό θα συμβάλουν στο να απεξαρτηθεί τάχα η Ευρώπη από το σφιχταγκάλιασμα των ΗΠΑ. Δηλαδή η ειρήνη και η ασφάλεια της Ευρώπης θα πρέπει να περάσει σύμφωνα με αυτήν τη λογική από τη στρατιωτική αντιπαράθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις ΗΠΑ.

Εμείς βρισκόμαστε στη λογική που βρισκόταν η Αριστερά από τη γέννησή της. Η ασφάλεια της Ευρώπης και του κόσμου δεν μπορεί να στηρίζεται σε στρατιωτικούς οργανισμούς των υπεριαστών. Ο δρόμος της ύφεσης μπορεί να περάσει από τη διάλυση αυτών των οργανισμών, τη διάλυση της Διυτικοευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΝΑΤΟ.

'Οσο για την αντιπαράθεση με το ΝΑΤΟ δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι σε τελευταία ανάλυση το ΝΑΤΟ υπάρχει γιατί το στηρίζουν οι ευρωπαϊκές χώρες κατ'αρχήν. Αν η πρόθεση αυτών των χωρών, που θέλουν τον ευρωπαϊκό στρατό είναι να α-

ποδυναμώσουν το ΝΑΤΟ, μπορούν να ασκήσουν μία τέτοια πολιτική μέχρι και τη διάλυση του ΝΑΤΟ, χωρίς να φτιάξουν άλλο στρατό.

Η πραγματικότητα, όμως, δεν είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να απεξαρτηθεί από το ΝΑΤΟ. Η πραγματικότητα είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να στήσει τη δική της στρατιωτική μηχανή, ώστε να μπορέσει κάποια στιγμή να επεμβαίνει μόνη της, όπου η ίδια θα θεωρεί αναγκαίο ότι πρωθυβάνται τα συμφέροντά της.

Σε καμία περίπτωση αριστερή δύναμη δεν μπορεί να συμφωνήσει με τη συγκρότηση ενός επιθετικού στρατού, που θα επιβάλει στους λαούς τα συμφέροντα των πολιευθηνικών και σε καμία περίπτωση σε αυτούς τους στρατούς δεν πρέπει να συμμετέχουν 'Ελληνες στρατιώτες. Δεν πρέπει τα παιδιά μας να γίνουν κρέας για τα κανόνια των Ευρωπαίων ή των Αμερικάνων ιμπεριαλιστών.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να τελειώσω την ομιλία μου με ένα σχολιασμό της επικαιρότητας. Η Κυβέρνηση από πολύ νωρίς έβαλε τη χώρα σε μία απέρμονη συζήτηση για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας υπερθεματίζοντας για την υπεράσπιση του θεσμού και επέκρινε όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης που απορρίπτουν τη δική της επιλογή.

Σήμερα είναι ηλίου φαεινότερο πως το μόνο που ενδιαφέρει την Κυβέρνηση είναι η στιγμή που θα επιλέξει για να προκρύψει πρόωρα τις εκλογές. 'Όλα τα άλλα περί θεσμών κλπ. είναι για τους αφελείς.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτή η πολιτική πρέπει να ανατραπεί. Αν προσδοκούμε στα αλήθεια να σταματήσουμε αυτήν την επίθεση των πολιευθηνικών στο εισόδημα των εργαζομένων, στις κατακτήσεις των εργαζομένων, στις εκλογές που έρχονται, θα πρέπει να ήττηθούν οι κύριοι φορείς αυτής της πολιτικής, που σε πολιτικό επίπεδο είναι τα κόμματα του δικοματισμού, το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία. Αυτό το παιχνίδι εναλλαγής στην Κυβέρνηση αυτών των δύο κομμάτων, ενώ πρωθυβάντων την ίδια πολιτική, πρέπει να σταματήσει.

Στις επόμενες εκλογές όλοι όσοι θίγονται από τις δραστηριότητες των μονοπώλιων, μπορούν να ενώσουν τις προσπάθειές τους, να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για να αλλάξει αυτή τη κατάσταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημήτριος Σιούφας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, πριν από λίγο ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Λαλιώτης επί είκοσι πέντε λεπτά προσπαθούσε να παρουσιάσει το δήθεν έργο της Κυβέρνησης και κατέβαλε αγωνιώδεις προσπάθειες στο χρόνο τον οποίο κατανάλωσε για να υπερασπιστεί το κυβερνητικό έργο και ιδιαίτερα το έργο του τομέα του. Τον περισσότερο όμως χρόνο της ομιλίας του τον αφέρωσε στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, στη Νέα Δημοκρατία και επεδόθη σε ένα ακατάσχετο υβρεολόγιο. Δεν είναι, δυστυχώς, αυτή την ώρα εδώ για να ακούσει την απάντηση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σε όσα της κατελόγισε και για να αποκαλυφθεί ποια είναι η πραγματικότητα και γιατί βρίσκεται σε τόσο δυσχερή θέση και ο ίδιος και η Κυβέρνηση του.

Τα μαργαριτάρια των ύβρεων που εξεστόμισε προς την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, καταλήγουν σε ένα συμπέρασμα ότι βρίζουν ή χρησιμοποιούν ύβρεις εκείνοι που δεν έχουν επιχειρήματα, ότι είναι το τελευταίο καταφύγιο εκείνων, οι οποίοι τρέμουν την κρίση του ελληνικού λαού, εκείνων οι οποίοι τρέμουν τις κάλπες και μεταξύ αυτών είναι και ο επικεφαλής της επικοινωνιακής πολιτικής από την πλευρά του κυβερνώντος κόμματος ο κ. Λαλιώτης.

Ανέφερε ότι η Νέα Δημοκρατία κινδυνολογεί από τη μια μεριά και από την άλλη προφητεύει και οι προφητείες της δεν βρίσκουν δικαίωση.

Σε ότι αφορά το πρώτο, το σπόρο της κινδυνολογίας ανήκει αποκλειστικά στην Κυβέρνηση και στο επικοινωνιακό της επιτελείο. Και δεν είναι μακριά η περίοδος των ευρωεκλογών όπου κινδυνολογώντας λέγατε στον ελληνικό λαό, ότι αν έλθει δευτεροβάθμιο κόμμα το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Σημίτης, θα καταρρεύσει η οικονο-

μία, ότι κινδυνεύει η δραχμή, ότι κινδυνεύει το χρηματιστήριο, ότι κινδυνεύει η ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ. Άλλα ο ελληνικός λαός έδωσε την απάντηση. Πρώτο κόμμα έφερε τη Νέα Δημοκρατία, για δεύτερη φορά, όπως θα τη φέρει και στις προσεχείς βουλευτικές εκλογές. Και τίποτε δεν συνέβη από εκείνα που κινδυνολογικά χρησιμοποιούσε και εκβιαστικά προς τον ελληνικό λαό η Κυβέρνηση και το επικοινωνιακό της επιτελείο.

Βεβαίως ο κ. Λαλιώτης, το αναγνωρίζει, είναι ικανός συνθηματολόγος. Είναι ενδεχομένως ικανός πολιτικός συνωμότης, είναι καλός μαθητής και του Γκέμπελς και του Μακιαβέλι, αλλά το να φθάνει στο σημείο...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Υπερβάλλετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Άλλα να φθάνει στο σημείο να υβρίζει λέγοντας για τη Νέα Δημοκρατία ότι είναι μακρά νυχτωμένη, θα το αντιληφθεί ο ίδιος το βράδυ των εκλογών. Και μας προέτρεψε κιόλας, γιατί ο ίδιος διαβάζει -το γνωρίζουμε ότι ανήκει στην πνευματική intelligence του ΠΑΣΟΚ- να διαβάσουμε το βιβλίο για την επιγενή τύφλωση. Άλλα πίσω απ' αυτήν τη χρήση αυτών των λέξεων, ήθελε άλλους είδους πράγματα να εμφανίσει στον ελληνικό λαό και εκεί να σκεπάσει και την ανυπαρξία και την ανικανότητα έργου από την πλευρά της Κυβέρνησης.

Άκουσα όμως τον κ. Λαλιώτη να χρησιμοποιεί και εκφράσεις πέρα από το πλούσιο ελληνικό λεξιλόγιο. Μίλησε για το παζλ των έργων των επιτυχιών της Κυβέρνησης. Ξέρω βεβαίως ότι πολλοί από τους συντρόφους τους έχουν γίνει και για πολλούς λόγους ταξικοί προδότες, αλλά και γλωσσικοί προδότες για να καλυφθεί η ανυπαρξία έργου πρώτη φορά το συναντώ.

Ανέφερα για το τι εκπροσωπεί η Νέα Δημοκρατία και ζήτησε μια απάντηση σ' αυτό. Του απαντώμε, λοιπόν, εμείς της Νέας Δημοκρατίας.

Εμείς εκπροσωπούμε το νέο, το καινούριο, το ξεκούραστο, το άφθαρτο, αυτό που έρχεται για να βάλει την πατριδα μας στον 21ο αιώνα. Το ΠΑΣΟΚ και η Κυβέρνησή του εκπροσωπούν το παλιό, εκπροσωπούν το γκρίζο, εκπροσωπούν το φθαρμένο, εκπροσωπούν το παρακμαϊκό, αυτό που πράγματι θα καταδικάσει ο ελληνικός λαός στις βουλευτικές εκλογές των προσεχών μηνών. Και αυτή είναι η απάντησή μας.

Ρωτούμε την Κυβέρνηση και τον κ. Λαλιώτη να μας πει το απόγευμα ένα έργο το οποίο να έχει τελειώσει. Ανέφερε έργα που γίνονται -στις ευρωεκλογές μας έλεγαν για είκοσι χιλιάδες έργα- αλλά ένα έργο που να έχει τελειώσει, δεν μας έχει πει. "Βεβαίως θα γίνουν έργα, βεβαίως θα τελειώσουν έργα" είναι η μόνιμη επωδός σε κάθε πρόκληση. Να μας απαντήσουν, ποιο μεγάλο έργο έχει τελειώσει; Για την Εγνατία; Θα χρειαστούν ακόμη δέκα χρόνια. Για την ΠΑΘΕ; Ο δρόμος Πάτρα-Κόρινθος δεν έχει ξεκινήσει ούτε ένα μέτρο. Σε ότι αφορά δε το δρόμο Αθήνα-Θεσσαλονίκη, ένας δρόμος που κατασκευάζεται εδώ και δεκατέσσερα χρόνια έχει γίνει πραγματική λαιμητόμος, δεν έχω παρά να φέρω στη μνήμη, σας κύριοι συνάδελφοι, το τραγικό δυστύχημα που έγινε πριν από λίγες μέρες σε τρεις συμπολίτες μου δημάρχους και έναν αγροτοσυνεταιριστή στο ίδιο σημείο όπου τα τελευταία χρόνια γίνονται αλεπεπάλληλα θανατηφόρα ατυχήματα και ο κ. Λαλιώτης περιορίζεται να λέσε για το σημαντικό έργο, το οποίο επιτελείται και που αλλάζει τη μορφή και την εικόνα της Ελλάδας. Την αλλάζει, αλλά την αλλάζει προς το χειρότερο.

Μου έλεγε πριν από λίγο ένας συνάδελφος ακούγοντας τον κ. Λαλιώτη, ότι ο Καρυωτάκης αν ζούσε σήμερα δεν χρειαζόταν να αυτοκτονήσει εικεί που αυτοκτόνησε, θα μπορούσε να κάνει το ταξίδι Αθήνα-Θεσσαλονίκη και να έχει την ίδια τύχη. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Λαλιώτη. Άλλα δεν βρίσκεσθε εδώ για να απαντήσετε και να ακούσετε από κοντά αυτά τα οποία ο φείλουμε να σας απαντήσουμε.

Αναφέρθηκε και στο μετρό. Ξέρουμε ότι ετοιμάζει τις προσεχείς μέρες ένα σόου. Θα το δούμε και ως μηχανοδηγό στο μετρό της Αθήνας, που έπρεπε να έχει τελειώσει από το 1997. Βρισκόμαστε ήδη στις αρχές του 2000 και είναι όχι απλά ημιτελές αλλά δεν έχει γίνει ούτε το μισό. Και δεν έδωσε καμία απάντηση γιατί αυτό το έργο θα κοστίσει δυο φορές περισσότερο.

Άκουγα χθες στις ειδήσεις ότι στη Μαδρίτη το μετρό τριάντα

επτά χιλιομέτρων τελείωσε σε τέσσερα χρόνια. Και ο κ. Λαλιώτης υπερηφανεύεται ότι θα παραδώσει στον αθηναϊκό λαό τη γραμμή Σύνταγμα-Πεντάγωνο. Αυτή είναι η επιτυχία και του ίδιου και των κυβερνήσεων από το 1993 και μετά σε ό,τι αφορά τη δοκιμασία του αθηναϊκού λαού. Δεν έχει ο πολίτης για να φανταστεί τη δοκιμασία την οποία υφίσταται σ' αυτήν την κόλαση που έχει μετατραπεί η Αθήνα, παρά να ταξιδέψει το πρώτο από τον Πειραιά για να βγει έξω από την Αθήνα ή να πάει από την Αθήνα στο λιμάνι του Πειραιά, όπου επί δύο ώρες δοκιμάζεται σαν να βρίσκεται σε κολαστήριο. Και αυτήν την επιτυχία τη χαρίζουμε στον κ. Λαλιώτη.

'Ερχομαι, κύριοι συνάδελφοι, σε ένα άλλο μεγάλο θέμα που εποίησε την νήσσαν ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ σήμερα και ο εμπινευστής της περίφημης διαφήμισης των ευρωεκλογών για το χρηματιστήριο. Νέα μαύρη μέρα και πάλι σήμερα, παρά το γεγονός ότι όλη η Κυβέρνηση τις τελευταίες μέρες κάθε φορά που γράφει ότι θα ανέβει αύριο το χρηματιστήριο, το χρηματιστήριο κυλάει ακόμα πιο πού στο βάραθρο.

'Εβαλαν στο χρηματιστήριο εκαντοντάδες χιλιάδες 'Ελληνες με το όνειρο του γρήγορου πλούτου. Τώρα τους κρατούν ομήρους με τον εφιάλτη της γρήγορης φτώχειας. Απαγωγή δηλαδή και ομηρία ταυτόχρονα. Και η Κυβέρνηση σεμνύνεται ότι όλα πάνε καλά. Άλλα δεν βλέπουν γύρω τους τις κραυγές αγωνίας και τις δοκιμασίες των πολιτών. Γιατί το χρηματιστήριο πήγαινε μια χαρά, παρά τις προβλέψεις τους στις ευρωεκλογές μέχρι το Σεπτέμβρη μήνα, τότε που αποφάσισαν οι φωτιστήρες της Κυβέρνησης να αρχίσουν να παρεμβαίνουν επειδή ανέβηκε πολύ. Το έκανε ο Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας, το έκανε ο Διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος, σύμβουλοι του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και τόσοι άλλοι. Και είδατε τα αποτελέσματα όπως τα περιέγραψα πριν από λίγο.

Κύριοι συνάδελφοι, αν το χρηματιστήριο δεν παραμείνει να λειτουργήσει με τους δικούς του κανόνες και όχι να μετατραπεί σε καζίνο, όπως το μετέτρεψε η Κυβέρνηση, θα συμβαίνουν αυτά που συμβαίνουν. Και όσο πιο μακριά μένουν οι πολιτικοί και κύρια η Κυβέρνηση, που μπορεί να επιτρέψει την κατάσταση τόσο καλύτερα θα είναι για το χρηματιστήριο.

Θέλω να απαντήσω σε κάτι, που είπε ο κ. Λαλιώτης, γιατί η όλη του ομιλία ήταν μία πονηριά πως το ΠΑΣΟΚ θα αγοράσει τις εκλογές. Άλλα πιστεύω ότι δεν θα βρεθεί άλλη φορά κανένας 'Ελληνας να έχει την αφέλεια για να πουλήσει το μέλλον του, με μέλλον των δικών του και των παιδιών του.

Τέλος, κλείνω λέγοντας πως η Ελλάδα, όπως είπα και προθές, χρειάζεται ένα νέο ξεκίνημα με τη Νέα Δημοκρατία και τον Κώστα Καραμανλή. Το ΠΑΣΟΚ ό,τι είχε να δώσει, το έδωσε. Κουράστηκε, εξαντλήθηκε, εξάντλησε τα πυρομαχικά του της παροχολογίας από το Σεπτέμβρη και μετά. Το νέο ξεκίνημα μπορεί να το κάνει μόνο η Νέα Δημοκρατία, οι Βουλευτές της, τα στελέχη της και οι ολόκληροι ο ελληνικός λαός που προσβλέπει πράγματι σ' αυτό το νέο ξεκίνημα με το νέο αιώνα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης Κ. Χρυσοχοΐδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Δημόσιας Τάξης): Κύριε Πρόδρομε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω την ομιλία μου υπενθυμίζοντας κάτι αυτονότο, ότι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων κάθε κοινωνίας όπως η δική μας προϋποθέτει ευλικρινή και νηφάλια συζήτηση, συνεργασία Κυβέρνησης, κομμάτων και κοινωνικών φορέων. Και τούτο διότι τα προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών όπως η δική μας, έχουν σύνθετο και πολύπλοκο χαρακτήρα.

Γιατί το λέω αυτό; Πολύ συχνά τα προβλήματα που σχετίζονται με τη δημόσια ασφάλεια, εμφανίζονται ορισμένες φορές με ένα δραματικό τρόπο, που επιτρέψει μου να επισημάνω όχι μόνο δεν αντιστοιχεί στην πραγματικότητα, αλλά απεναντίας την παραποτεί και μάλιστα ενέχει τον κίνδυνο να οδηγήσει σε δυσάρεστες και ήκιντα δημοκρατικές καταστάσεις. Δεν είναι λίγες οι φορές που εξ αιτίας ενός μεμονωμένου δυσάρεστου περιστατικού εγκληματικής συμπεριφοράς ακούγονται γενικεύσεις του Τύπου "η Ελλάδα στο έλεος των κακοποιών" και άλλα παρόμοια

που φυσικά αφ' ενός μεν δεν έχουν καμία βάση και καμία σχέση με την πραγματικότητα, και αφ' ετέρου κάθε άλλο παρά ενισχύουν την προσπάθεια για μία ψύχραιμη αντιμετώπιση ενός προβλήματος που ούτως ή άλλως δεν αποτελεί ελληνική ιδιαίτερότητα, αλλά έχει μία παγκόσμια διάσταση.

Μόλις προχθές δημοσιεύτηκαν στον Τύπο τα επίσημα στοιχεία για τη δεκαετία '90-'98 για την εγκληματικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αποδεικνύουν ότι η Ελλάδα είναι μία από τις ασφαλέστερες χώρες στην Ευρώπη και μάλιστα η τέταρτη ασφαλέστερη. Τα ίδια στοιχεία περιγράφουν πράγματα μία ανησυχητική κατάσταση. Στο διάστημα '90-'98 η Ελλάδα βρέθηκε δεύτερη σε αύξηση εγκληματικότητας. Αντί, λοιπόν, να επινοούμε χάριν εντυπώσεων μία εικονική Ελλάδα όπου κυριαρχεί η βία και το έγκλημα, ας σταθούμε στην πραγματική Ελλάδα βλέποντας τα προβλήματά της στην αληθινή τους διάσταση για να αντιμετωπίσουμε καλύτερα κα κα προλάβουμε κυρίως στο μέλλον δυσάρεστες καταστάσεις.

'Άλλωστε, αγαπητοί συνάδελφοι, το πολυπόθητο υψηλό επίπεδο προστασίας εντός ενός ενιαίου χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης με κοινές δράσεις στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, με πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, είναι γνωστό ότι παραμένει ακόμα ένα ζητούμενο για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι αυτονότη ότι πρέπει να νιώθουμε ασφαλείς στην πόλη ως πολίτες, πρέπει να νιώθουμε ασφαλείς στη χώρα, ασφαλείς στην Ευρώπη από την εγκληματικότητα, ασφαλείς από τις υπερβάσεις στη διαιχείριση της εγκληματικότητας. Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής εφαρμόζουμε εδώ και μερικούς μήνες το πρόγραμμα "ασφαλείς πόλεις", το οποίο έχει εντυπωσιακά αποτελέσματα. Είναι ενδεικτικό ότι ο αρχικός στόχος για μείωση της εγκληματικότητας στη χώρα κατά 15% μέσα στο έτος όχι μόνο επιπτεύθηκε αλλά και ξεπεράστηκε. Επιτρέψτε μου σύντομα να αναφερθώ πιο αναλυτικά στην πολιτική που έχουμε σχεδιάσει και υλοποιούμε τόσο για την Ελληνική Αστυνομία όσο και για το Πυροσβεστικό Σώμα.

Θα ξεκινήσω πολύ σύντομα από τις δράσεις, που αφορούν την αστυνόμευση. Θεωρούμε ότι μία αποτελεσματική, αντιεγκληματική πολιτική πρέπει να στηρίζεται στο σεβασμό των θεμελιώδων ατομικών δικαιωμάτων, να δίνει έμφαση στην "ποιοτική αστυνόμευση" ή αν θέλετε ένα πιο δύκιμο επιστημονικό όρο στην "κοινοτική αστυνόμευση", δηλαδή στην πρόληψη, τη συνεργασία, τη σύμπραξη Αστυνομίας και πολιτών για τη μείωση της εγκληματικότητας στην κοινότητα όπου ζουν και εργάζονται οι πολίτες. Στα πλαίσια αυτά δημιουργήσαμε στους δήμους τα συμβούλια πρόληψης εγκληματικότητας που ξεκίνησαν να λειτουργούν πρόσφατα και από τα οποία προσδοκούμε πολύ σημαντική προσφορά στον τομέα της πρόληψης. Ιδιαίτερη σημασία δώσαμε στη συνεχή παρουσία της Αστυνομίας και με τη πεζή αστυνόμευση που καθιερώσαμε στις μεγάλες πόλεις και ιδίως στις περιοχές που εμφανίζουν αυξημένη εγκληματικότητα. Φέραμε τον αστυνομικό στη γειτονιά, κοντά στον πολίτη και έχουμε ενισχύσει το αίσθημα ασφαλείας του. Ασφαλώς το μέτρο αυτό και να παγιωθεί και να ενισχυθεί απαιτεί μεγάλο αριθμό αστυνομικών. Έχουμε ήδη λάβει μέτρα για να εξασφαλίσουμε περισσότερους αστυνομικούς, όπως η αποδέσμευση της Αστυνομίας από ένα προς την αποστολή της καθήκοντα, παράδειγμα η εξωτερική φρούρηση των φυλακών, η μετακίνηση αστυνομικών από εσωτερικές σε μάχιμες υπηρεσίες, η ανάθεση της φρούρησης ορισμένων ακινήτων στόχων σε ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού, τους ειδικούς φρουρούς, οι οποίοι εκπαιδεύονται, και στις 3 Ιανουαρίου θα αντικαταστήσουν χλιούς αστυφύλακες στην Αττική, προκειμένου αυτοί πλέον να αποδοθούν στην πεζή αστυνόμευση.

Πέραν όλων αυτών προχωράσαμε στην αύξηση της οργανικής δύναμης του Σώματος κατά τρεις χιλιάδες θέσεις, οι οποίες θα καλυφθούν σταδιακά μέχρι το 2003 και θα μας βοηθήσουν να ανακατανείμουμε τις οργανικές θέσεις σε όλη τη χώρα.

Τα μέτρα αυτά έχουν αρχίσει να αποδίδουν θετικά αποτελέσματα. Σε ορισμένα εγκληματα τη μείωση είναι πολύ ευμφανής, αν ληφθεί υπόψη ότι μέχρι το 1998 όλα τα εγκλήματα είχαν αυξητική τάση.

Ειδικότερα όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στοιχεία εγκληματικότητας υπάρχει σημαντική μείωση σε σχέση με το 1998 του αριθμού των διαπραχθέντων αδικημάτων, της λεγόμενης "βαριάς" εγκληματικότητας, όπως οι ληστείες που μειώθηκαν κατά 7,8%, οι ανθρωποκτονίες που μειώθηκαν κατά 17%, οι κλοπές-διαρρήσεις που μειώθηκαν κατά 23,5%, ενώ για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια μειώθηκαν κατά 4% περίπου οι κλοπές αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών.

Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, όπως είναι γνωστό, ξεκίνησε από τις αρχές του 1999 συστηματικούς ελέγχους νομιμότητας των αλλοδαπών, με στόχο τον εντοπισμό και την απομάκρυνση όσων ζουν παράνομα και όσων προβαίνουν σε εγκληματικές ενέργειες και όχι βεβαίως όσων ζουν μόνιμα και εργάζονται φιλήσυχα στη χώρα μας. Από τα στοιχεία που έχουμε, από τον Απρίλιο που άρχισε η εφαρμογή του μέτρου μέχρι σήμερα, παρουσιάζεται σημαντική ύφεση στον τομέα αυτόν σε πολλές περιοχές σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες, ενώ το αίσθημα μασφαλείας έχει αυξηθεί.

Οι έλεγχοι που τών υπηρεσιών μας θα συνεχιστούν, για να περιοριστεί το φαινόμενο της εισαγόμενης εγκληματικότητας και της διαπλοκής με αυτήν των Ελλήνων κακοποιών. Στην προσπάθεια αποτροπής εισόδου λαθρομεταναστών και την αντιμετώπιση της διασυνοριακής εγκληματικότητας, μεγάλη είναι η συμβολή της υπηρεσίας συνοριακής φύλαξης με έντεκα τμήματα συνοριακής φύλαξης που ιδρύσαμε, συνολικής δύναμης χιλίων περίπου συνοροφυλάκων, που λειτουργεί από τον Απρίλιο στην ελληνοαλβανική μεθόριο.

'Όπως είναι γνωστό, πριν από λίγο καιρό προστάθημε και στις 3 Ιανουαρίου τοποθετούνται άλλοι χιλίοι διακόσιοι τριάντα συνοριοφύλακες, με τους οποίους στελέχωνται δεκαεννέα νέα συνοριακά τμήματα και έτοι παρό τις αρχές πλέον του 2000 θωρακίζουμε τη χώρα μας από τη Θεσπρωτία μέχρι τον Έβρο.

Επίσης, με την πρόσδοδο που επιτεύχθηκε στον έλεγχο των θαλασσών και χερσαίων συνόρων της χώρας, πετύχαμε να λειτουργήσει πλήρως η Συμφωνία Σέγκεν από 1-1-2000 και έτοι πλέον όλοι οι Έλληνες πολίτες που διαμένουν σε αυτήν τη χώρα θα κινούνται ισότιμα και ελεύθερα, χωρίς ελέγχους διαβατηρίων σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Σχετικά με την τροχαία κίνηση δίνουμε καθημερινή μάχη για να βελτιώσουμε περαιτέρω τις κυκλοφοριακές συνθήκες, την ποιότητα της ζωής των κατοίκων και να περιορίσουμε τα τροχαία ατυχήματα, τα οποία αποτελούν μία σύγχρονη μάστιγα της κοινωνίας μας.

'Όλες αυτές οι προσπάθειες απέδωσαν καρπούς και ήδη για πρώτη φορά μέσα στην τελευταία δεκαετία καταγράφεται μείωση των τροχαίων ατυχημάτων συνολικά κατά 3,3%, όταν μέχρι τώρα η αύξηση ήταν προϊούσα στα τροχαία, ενώ στα θανατηφόρα η μείωση είναι ακόμα μεγαλύτερη, της τάξεως του 5%.

Ασφαλώς πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους ότι ο περιορισμός των τροχαίων ατυχημάτων δεν μπορεί να θεωρείται μια αυστηρά κρατική υπόθεση. Τα τροχαία αιφορούν ανθρωπίνες ζωές και αυτό θα πρέπει να μας καταστήσει όλους τους πολίτες υπεύθυνους στη χρήση των δρόμων.

Σχετικά με τον οργανωτικό εκσυγχρονισμό της Ελληνικής Αστυνομίας, κατατέθηκε στη Βουλή το σχέδιο νόμου για την ίδρυση του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Με το σχέδιο αυτό αποκεντρώνεται πλέον και η Ελληνική Αστυνομία, όπως το υπόλοιπο κράτος.

Ιδρύονται δεκατρείς γενικές διευθύνσεις στην πειριφέρεια, αυξάνονται οι θέσεις των αξιωματικών που θα λειτουργήσουν στο νέο οργανωτικό πλαίσιο, ενώ ταυτόχρονα διευρύνεται η επεπτηρίδα για να ανελιχθούν περισσότεροι νέοι αξιωματικοί.

Αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή τίποτα απ'όλα αυτά δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς τον παράγοντα άνθρωπο, δηλαδή τον 'Έλληνα αστυνομικό, η βελτίωση της επαγγελματικής, οικονομικής και κοινωνικής θέσης των αστυνομικών αποτελεί για το Υπουργείο ένα διαρκή και πρωταρχικό στόχο.

Η αξιοκρατία αποτελεί αταλάντευτη και κατευθυντήρια γραμμή όλων των ενεργειών μας.

Η εκπαίδευση του αστυνομικού προσωπικού αποτελεί θέμα υψηλής προτεραιότητας, γι'αυτό προωθείται με ταχείς ρυθ-

μούς, σε συνεργασία και με την πανεπιστημιακή κοινότητα, ο εκσυγχρονισμός του υπάρχοντος συστήματος, αλλά και η καθιέρωση του συστήματος της δια βίου εκπαίδευσης για όλους τους υπηρετούντες αστυνομικούς.

Πέραν αυτών, για τη βελτίωση της οικονομικής θέσεως του προσωπικού με τον Προϋπολογισμό που συζητούμε, προβλέφθηκαν περαιτέρω βελτιώσεις της οικονομικής θέσης του αστυνομικού και του πυροσβεστικού προσωπικού, οι οποίες συνίστανται εν συντομίᾳ στην αύξηση του βασικού μισθού, στην αναπροσαρμογή των επιδόματων, στην αύξηση της αποζημίωσης για την εργασία πέραν του πενθημέρου, στη θέσπιση για πρώτη φορά δύο νέων επιδόματων, του επιδόματος ευθύνης διοίκησης-διεύθυνσης και του επιδόματος αυξημένης επιχειρησιακής ευθύνης, το οποίο θα προσδιορίζεται με βάση τη νυχτερινή απασχόληση, για να ενισχυθεί η επιχειρησιακή δράση κατά τη νύχτα και για να ικανοποιηθεί ένα πάγιο αίτημα του προσωπικού.

Επίσης θεσπίσαμε καταβολή αποζημίωσης για υπερωριακή εργασία, που θα συμβάλει στην αύξηση της εκτέλεσης πεζής περιπολίας στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, στην καταβολή αποζημίωσης για την πέραν του κανονικού ωραρίου απασχόληση στα γήπεδα, που θα εξασφαλιστεί από πόρους των διαγωνιζομένων ΠΑΕ.

Επίσης, προχωρούμε στη βελτίωση των μισθολογικών προαγωγών των αξιωματικών των παραγωγικών σχολών, οι οποίοι αποτελούν τη ραχοκοκαλία του Σώματος, έτσι ώστε να αποκατασταθεί η επαγγελματική και μισθολογική τάξη.

Σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή της Αστυνομίας για τον εκσυγχρονισμό της διατέθηκαν για το πενταετές πρόγραμμα 1999-2003 63.500.000.000 δραχμές, ένα πρόγραμμα που εκτελείται αυτήν τη στιγμή και άλλα τριάντα έξι δισ. πεντακόσιες χιλιάδες (36.500.000.000) δραχμές για το κτιριολογικό πρόγραμμα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ένα άλλο σημαντικό ζήτημα, στο οποίο είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι, είναι το θέμα της άψογης συμπεριφοράς του προσωπικού και της πιστής εκτέλεσης του καθήκοντός του και προκειμένου να διασφαλίσουμε πλήρως την Αστυνομία από τα φαινόμενα της διαφθοράς και να προστατεύσουμε την αξιοπρέπεια και το κύρος της μεγίστης πλειοψηφίας των εντίμων αστυνομικών, είμαστε αποφασισμένοι να λάβουμε όλα τα αναγκαία μέτρα, ούτως ώστε και να προλαμβάνονται ορισμένα κρούσματα που εμφανίζονται στην Αστυνομία και αφ' ετέρου να ελέγχεται με αυστηρότητα κάθε παράνομη και αντικανονική συμπεριφορά. Για την αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού προβλήματος λήφθηκαν από το Υπουργείο συγκεκριμένα μέτρα, όπως το πόθεν έσχες των αστυνομικών και η λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, απόστολη της οποίας είναι η ειχήνιση και δίωξη εγκλημάτων αστυνομικών.

Ήδη η υπηρεσία αυτή λειτούργησε και αποδίδει εξαιρετικά αποτελέσματα και το μήνυμα της πολιτικής μας είναι ένα και απευθύνεται σε όλους: Οι επίορκοι αστυνομικοί δεν έχουν απολύτως καμία θέση στο Σώμα.

Κυρίες και κύριοι, τους τελευταίους μήνες το Πυροσβεστικό Σώμα, το άλλο τμήμα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης που έχω την τιμή να προϊσταμαι, κλήθηκε να αντιμετωπίσει δύσκολες και σε μερικές περιπτώσεις τραγικές καταστάσεις και το κατάφερε με απόλυτη επιτυχία.

Αναφέρω εν συντομίᾳ την μεγάλη επιτυχία στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών και βεβαίως τη μεγάλη προσφορά που είχε η Πυροσβεστική Υπηρεσία στην τραγωδία του Σεπτεμβρίου με τον καταστρεπτικό σεισμό.

Πρέπει να σας πω ότι φέτος είχαμε τις λιγότερες καμένες εκτάσεις κατά τη διάρκεια της τελευταίας εικοσιπενταετίας. Ως το τέλος του Οκτωβρίου σημειώθηκαν ενέσια χιλιάδες εννιακόσιες εξήντα επτά (9.967) πυρκαγιές, οι οποίες έκαψαν εκατόν εβδομήντα δύο χιλιάδες (172.000) περίπου στρέμματα εκ των οποίων τα πενήντα έξι χιλιάδες (56.000) στρέμματα ήταν δασική έκταση, ενώ πέροι είχαμε εννέα χιλιάδες διακόσιες ογδόντα πέντε (9.285) πυρκαγιές, δηλαδή λιγότερες, οι οποίες έκαψαν εννιακόσιες εξήντα τρεις χιλιάδες (963.000) στρέμματα, εκ των οποίων τα επτακόσια σαράντα χιλιάδες (740.000) ήταν δάση.

Στην επιτυχία αυτή βεβαίως συνέβαλε ο υψηλού επιπέδου συντονισμός μεταξύ των συναρμοδίων υπηρεσιών.

Εδώ θέλω για άλλη μια φορά από το Βήμα της Βουλής να χαιρετίσω την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις εθελοντικές οργανώσεις των πολιτών για την άριστη συνεργασία τους με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και τη συνδρομή τους στο δύσκολο έργο της δασοπυρόσβεσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική ‘Εδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Ιδρύσαμε νέες πυροσβεστικές υπηρεσίες.

Αναβαθμίσαμε και ενισχύσαμε τον αεροπορικό στόλο με την προμήθεια νέων πυροσβεστικών αεροσκαφών και ταυτόχρονα με την ενοικίαση ελικοπτέρων, ενώ σημαντικός παράγοντας ήταν και η συνεχής, άρτια και εξειδικευμένη εκπαίδευση του προσωπικού.

‘Όπως ξέρετε, επίσης, φέτος προσλήφθηκαν χιλιοί (1.000) μόνιμοι πυροσβέστες και τέσσερις χιλιάδες (4.000) εποχικοί, οι οποίοι μαζί με τους υπόλοιπους, υπερέβαλαν τους εαυτούς τους στον αγώνα κατά της φωτιάς.

Κύριοι συνάδελφοι, παρά τα ομοιογουμένων θεαματικά αποτελέσματα, φέτος στη δασοπυρόσβεση δεν ησυχάσαμε. Αρχίσαμε από την επόμενη μέρα την προετοιμασία ουσιαστικά και ενεργά εν όψει της νέας αντιπυρικής περιόδου του 2000.

Μεταξύ των άλλων, αυτές τις μέρες προωθήσαμε προεδρικό διάταγμα για τη σύσταση μιας ειδικής υπηρεσίας, της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, με σκοπό τη διατήρηση και προστασία της δημόσιας ασφάλειας από τα εγκλήματα εμπρησμού.

Επίσης, στον τομέα των υποδομών -στο Πυροσβεστικό Σώμα πάντα- και του εξοπλισμού εξελίσσονται πλήρως και με συνγρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το εξοπλιστικό πρόγραμμα του Πυροσβεστικού Σώματος. Από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είχαμε τριάντα πέντε περίπου δισεκατομμύρια δραχμές, σήμερα οι σύγχρονες προδιαγραφές του εξοπλισμού και οι δυνατότητες καλύπτουν όλες τις ανάγκες για κάθε μορφής συμβάντα όχι μόνο απλά τις κλασικές πυρκαγιές, αλλά και τα τροχαία ατυχήματα, τα μεγάλα τεχνολογικά και βιομηχανικά ατυχήματα, τους σεισμούς και τις ειδικές πυρκαγιές.

Είναι γεγονός ότι το Πυροσβεστικό Σώμα σήμερα διαθέτει πλέον εξειδικευμένο και υψηλής τεχνολογίας εξοπλισμό, εφάμιλλο των άλλων ευρωπαϊκών πυροσβεστικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα στις δύο ΕΜΑΚ -και θέλω να το τονίζω αυτό- έχουν διατεθεί για εξοπλισμό δύο δισ. πεντακόσια εκατομμύρια (2.500.000.000) δραχμές. Εκκρεμούν αυτές τις μέρες συμβάσεις ειδικού εξοπλισμού άνω των δύο δισ. (2.000.000.000) δραχμών, ο οποίος θα κατανεμηθεί στις άλλες έξι ΕΜΑΚ που ίδρυθηκαν πρόσφατα με προεδρικό διάταγμα με στόχο να θωρακίσουν όλην τη χώρα στον ευαίσθητο αυτό τομέα της κοινωνικής προστασίας άμεσα και αποτελεσματικά.

Οφείλων επίσης να επισημάνω ότι στους πυροσβέστες, που έπεσαν στο καθήκον, πέρα από την υποχρέωση της μεταθανάτιας τιμής και αναγνώρισης, που αποδόθηκε με όλες τις προβλεπόμενες πράξεις από τη πολιτεία, οφείλουμε ασφαλώς περισσότερα. Προωθούμε γι' αυτό μια σειρά ευεργετικών διατάξεων για τα μέλη της οικογένειας αυτών, που θυσιάστηκαν στο βαθός του καθήκοντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα σώματα ασφαλείας, ως θεσμός, της ίδιας της δημοκρατίας πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και επιστημονικής προσέγγισης. Τίποτα όμως δεν μπορεί να αλλάξει, εάν δεν αλλάξει το κοινωνικό προφίλ του ‘Ελληνα αστυνομικού. ‘Όπως δεν μπορούμε να έχουμε εκπαίδευση, χωρίς εκπαίδευτές κατά τον ίδιο τρόπο δεν μπορούμε να έχουμε Αστυνομία χωρίς αστυνομικούς με υψηλό αίσθημα αυτοεκτίμησης, με κοινωνική αναγνώριση και με εξασφάλιση ενός ιδιαίτερα υψηλού στάτους. Για να τον έχουμε τον αστυνομικό φίλο και προστάτη στο δρόμο, στο σχολείο, στην επιχείρηση, στο σπίτι μας πρέπει αφ' ενός μεν να του εμπιστευθούμε στρατηγικό ρόλο και όχι απλώς εκτελεστικό και αφ' ετέρου να τον εκπαιδεύσουμε κατάλληλα. ‘Ισως αγαπητοί συνάδελφοι, αυτή να είναι η αρχή μιας νέας εποχής στις σχέσεις Σωμάτων Ασφαλείας και ‘Ελληνα πολίτη, στην οποία τα Σώματα Ασφαλεί-

ας να βοηθούν τους Έλληνες πολίτες και οι πολίτες τα Σώματα Ασφαλείας, αλλά και στην ορθή και σύγχρονη αποτελεσματική και εντός των ορίων του Συντάγματος και του πολιτισμού μας αντιμετώπιση του εγκλήματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης) : Νάστε καλά, κύριε Υπουργέ.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο" τριάντα εππάτα μαθητές και μαθήτριες με δύο συνοδούς καθηγητές από το 23ο Γυμνάσιο Αθηνών.

Τους καλωσορίζουμε στο Εθνικό Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Πάππας έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, θέλω και εγώ να εκφράσω τη λύπη μου και τα θερμά μου συλλυπητήρια στην οικογένεια του Βουλευτή Ροδόπης του Δημήτρη Τσετινέ, για τον άδικο χαμό του.

Κύριες Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πανθολομογόύμενο ότι και για το φετινό Προϋπολογισμό η Κυβέρνηση μάταια καταβάλλει αγωνιώδη προσπάθεια να παρουσιάσει μια ικανοποιητική εικόνα της επιχειρούμενης πολιτικής της. Μια εικόνα που μόνο λογική δεν έχει, με επιδιώξεις κοντόφθαλμες και με λογιστικά τεχνάσματα. Αδιάψευστοι μάρτυρες, οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι, οι αγρότες και οι άνεργοι, που εδώ και πολλούς μήνες στηκώνουν στους ώμους τους το βάρος της ΟΝΕ.

Αναφερόμενος στον Προϋπολογισμό θα μείνω εντός των ορίων του νομού μου, της Χαλκιδικής, όπου και εκλέγομαι προκειμένου να δώσω μια χειροπαστή εικόνα, η οποία αφ' ενός περιγράφει την κρατούσα κατάσταση στο νομό και αφ' ετέρου εκφράζει και φωτογραφίζει με τον πλέον παραστατικό τρόπο την ελληνική επαρχία. Γιατί τα ίδια προβλήματα, η ίδια οδυνηρή οικονομική κατάσταση επαναλαμβάνεται περίπου σε κάθε νομό της χώρας μας. Μια επαρχία που δίνει καθημερινά σκληρές μάχες για την επιβίωση και συγχρόνως νιώθει αδικημένη και περιφρονημένη από τη Κυβέρνηση Σημίτη.

Η Χαλκιδική είναι ένα νομός με κατ' εξοχήν την απασχόληση στη γεωργία, την αλειά και τον τουρισμό. Ωστόσο, η πολιτεία άφησε παντελώς ανεκμετάλλευτα αυτά τα πλεονεκτήματα της περιοχής. Και μάλιστα με προκλητικό και σκανδαλώδη τρόπο έδειξε την ανεξήγητη αδιαφορία της να εκμεταλλευθεί χρηματοδοτήσεις για την αναβάθμιση κυρίων του τουρισμού και ειδικότερα των προσφερομένων υπηρεσιών ό,τι ακριβώς συμβαίνει και σε πανελλαδική κλίμακα. Λείπουν τελείως από την περιοχή ουσιαστικά έργα, έργα υποδομής, όπως λόγου χάριν ένα αξιοπρεπές οδικό δίκτυο. Λιμάνια υποβαθμισμένα, χωρίς υλικοτεχνική υποδομή και επαρκές προσωπικό, χωρίς μαρίνες, ενώ παράλληλα η αυθαίρετη κατασκήνωση και η ρύπανση του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, αφήνουν αδιάφορο τον ΕΟΤ, ώστε τελικά τα βάρη να πέφτουν μοιραία στους δήμους.

Μιλούμε συνεχώς στις μέρες μας για πολιτισμό και το αρμόδιο Υπουργείο αρνείται τελείως να χρηματοδοτήσει, αλλά και να προωθήσει έργα πολιτισμού όχι μόνο στο νομό μας, αλλά και σε όλες τις Εφορείες Αρχαιοτήτων της χώρας μας, με τη δυσάρεστη συνέπεια της μη ανάδειξης παραδοσιακών οικισμών και μνημείων της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς μας.

Ο αγροτικός κόσμος δίνει και αυτός τις μάχες του για την επιβίωση. Τελικά κατάληξε να είναι εχθρός με τη σημειρινή Κυβέρνηση αφού έχει αποδειχθεί ότι τον αδικεί κατάφωρα. Βασικά προϊόντα όπως ελιές, λάδι, σκληρά σιτηρά, σταφύλια, υποδειγματικά και με αποδεδειγμένη υπεροχή σε ποιότητα πανελλαδικά και διεθνώς έχουν περιφρονηθεί καθ' ολοκληρία από τους αρμόδιους Υπουργούς ενώ απεγνωσμένα προσπαθούν οι γεωργοί μας να κρατήσουν κάποιες λογικές τιμές και παράλληλα να μη μειωθεί η πριμοδότηση.

Ενδεικτικά θα σας αναφέρω για φέτος τη μείωση της τιμής του σκληρού σίτου από σαράντα οκτώ (48) σε τριάντα οκτώ (38) δραχμές το κιλό και την πριμοδότηση από δέκα εππάτα χιλιάδες

τριακόσιες (17.300) σε δεκαπέντε χιλιάδες πεντακόσιες (15.500) δραχμές ανά στρέμμα με παράλληλη αύξηση λιπασμάτων, και σίμων, φυτοφαρμάκων και πιστοποιημένου σπόρου. Ανάλογη μείωση ογδόντα (80) δραχμές ανά κιλό και στις ελιές.

Στην ίδια άθλια κατάσταση βρίσκονται και οι καπνοπαραγωγικές περιοχές του νομού. Καπνοκαλλιεργητές του νομού, που υφίστανται ζημίες από θεομηνίες κάνουν δύο και τρία χρόνια να πληρωθούν από τον ΕΛΓΑ. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να βρίσκονται οι αγρότες μας σε απόγνωση και να διερθατάι κανείς από την πραγματικά τους θέλει τη σημειρινή Κυβέρνηση ή εάν μεθοδεύει τον αφανισμό τους. Τη στιγμή που όλα αυτά τα χρόνια η Κυβέρνηση είναι απούσα από τις συνεδριάσεις των Βρυξελών για τους αγρότες μας και λείπει το όραμα για μια συνειδητή αγροτική πολιτική.

Στον τομέα της υγείας, χωρίς αμφιβολία, δεν έγιναν σημαντικές παρεμβάσεις στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Η υπόθεση της υγείας βρίσκεται σε τριτοκοσμικά επίπεδα όταν βασικές ειδικότητες ιατρών είναι ανύπαρκτες στα υπολειτουργούντα Κέντρα Υγείας και τα ιατρεία του ΙΚΑ και ο ιατρικός και φαρμακευτικός κόσμος αντιμετωπίζονται εχθρικά από την κυβέρνηση παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που καταβάλλουν.

Τα σχολεία κρίνονται ακατάλληλα και η πολιτεία μένει ασυγκίνητη για το βαθμό της επικινδυνότητάς τους, αφού πεντηρά είναι τα κονδύλια, που διαθέτει για τη συντήρηση τους.

Κτίζονται εργατικές κατοικίες από τον ΟΕΚ με πληθώρα κακοτεχνιών χωρίς να εγγώνται ασφάλεια και κυρίως ανθρώπινη διαβίωση, στους δικαιούχους.

Μεγάλες κοινωνικές ομάδες, όπως οι ποιλύτεκνοι, βρίσκονται στο στόχαστρο της Κυβέρνησης. Το ίδιο συμβαίνει με τους Προέδρους των τοπικών συμβούλιων, που αδυνατούν να καλύψουν βασικά τους έξοδα από την πενιχρότατη αποζημίωση που λαμβάνουν.

Τα αθλητικά σωματεία της χώρας καθημερινά μαραζώνουν, αφού η στοιχειώδης επιχορήγηση τους απέχει παρασάγγας από την πραγματικότητα. Να σκεφθεί κανείς ότι η ετήσια επιχορήγηση αθλητικού σωματείου στο νομό είναι 350.000 δραχμές. Κατά τα άλλα μιλούμε για Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Σε απόγνωση βρίσκονται και οι εργαζόμενοι στα Μεταλλεία της Κασσάνδρας και στην επιχείρηση Πόρτο Καρράς της Σιθωνίας, δύο ανθούσες, άλλοτε επιχειρήσεις της περιοχής. Εδώ και συγκεκριμένα για την επιχείρηση των Μεταλλείων της Κασσάνδρας παρουσιάζεται το εξής φαινόμενο: Από τη μια, με απόφαση της συντριπτική πλειοψηφίας της Βουλής να ενισχύονται οι επενδύσεις, υπό ορισμένες βεβαίωσης προϋποθέσεις και από την άλλη, η σημειρινή κυβέρνηση ανίκανη και ανήμπορη να υλοποιήσει αποφάσεις, να αφήνει μετέωρες τις υπογραφείσες συμβάσεις, έτσι ώστε να μη διασφαλίζονται οι εργαζομένοι σχέσεις των εργαζομένων και να καλούνται τα ΜΑΤ, δυστυχώς, και δήθεν για να δώσουν λύσεις με την ιδιότητα του επιδιαίτητη. Αποτέλεσμα όλης αυτής της κατάστασης είναι να φουντώνει η ανεργία που πλήττει κατ' εξοχήν τη νεολαία της περιοχής μας.

Συγχρόνως λείπουν όλα εκείνα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για το σεβασμό του περιβάλλοντος που οφείλει, πάση θυσία, να διασφαλίζει η πολιτεία. Γεγονός που σημαίνει ότι δεν διατίθενται ικανοποιητικά κονδύλια και λείπει στρατηγική και υπεύθυνος προγραμματισμός από την παρούσα Κυβέρνηση.

Την κακή κατάσταση επιδεινώνουν επιπλέον: η έλλειψη προοπτικής για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού, οι πρόχειρες λύσεις για την προστασία και το μέλλον των δασών, το γεγονός ότι τις ανεκμετάλλευτες μένουν οι δυνατότητες του υδρογεωθερμικού πεδίου της περιοχής, αλλά και ο πρόχειρος προγραμματισμός των Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ), χωρίς συγχρόνως να εξασφαλίζεται, η συναίνεση της τοπικής κοινωνίας.

Μικρομεσαίοι, κτηνοτρόφοι, συνταξιούχοι με κυριολεκτικά συντάξεις πείνας έρχονται να συμπληρώσουν την γκρίζα κατάσταση της οικονομίας της χώρας μας. Και επιπλέον σ' αυτά, η πλημμελής αστυνόμευση με αποτέλεσμα την αύξηση της εγκληματικότητας, αυτή τη μάστιγα της εποχής μας και τα οξύμενα οικονομικά προβλήματα των αστυνομικών, πυροσβεστών, δασικών και το τραγικό λάθος της κατάργησης της Αγροφυλακής επιτείνουν τη δυσάρεστη κατάσταση.

Τελειώνοντας, θέλω να τονίσω ότι η Νέα Δημοκρατία, παρά την μειονότητά της στην επικράτεια, διατηρεί και προτάσεις και λύσεις και έχει καλά να χαράζει στρατηγική και μακροχρόνια πολιτική, ενώ οι μεγάλες επιλογές της αποδεικνύουν τον λόγο το αληθές.

Είμαστε βέβαιοι ότι πολύ σύντομα ο ελληνικός λαός θα μας δώσει την ευκαιρία, με την ανατολή της νέας χιλιετίας, έντιμα, δίκαια και καθαρά να προσφέρουμε έργο σοβαρό στην Ελλάδα, η οποία τόσο πολύ και παντοιτρόπως δοκιμάζεται στις μέρες μας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Σαλαγκούδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνομα πραγματικά άσχημα μιλώντας από το Βήμα, όταν χθες άφησε σ' αυτό την τελευταία του πνοή ένας συνάδελφος. Να συλλυπηθώ και εγώ, να ευχηθώ κουράγιο στην οικογένειά του, αλλά ταυτόχρονα να πω ότι ας ελπίσουμε ότι έδωσε ένα μήνυμα σε όλους αυτούς και ιδιαίτερα στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που μύδουν εκτοξεύουν εναντίον της πολιτικής και των πολιτικών. Νομίζω ότι ο ελληνικός λαός από τη θυσία του συναδέλφου πρέπει να κατάλαβε ότι πραγματικά οι Βουλευτές με πολλές θυσίες επιτελούν το έργο για το οποίο τους έχει στελεῖ εδώ.

Ξεκινώντας την κρίση μου για τον Προϋπολογισμό, θα πρέπει εκτιμώντας όλες τις θριαμβολογίες του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, των διαφόρων Υπουργών, αλλά και των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όλα αυτά και όλη την ευχέρεια που είχαμε, όλα αυτά τα χρόνια μετά το 1981, οφείλονται στο επίτευγμα της Νέας Δημοκρατίας και του αείμνηστου Κωνσταντίνου Καραμανή που μας ενέταξε στην τότε ΕΟΚ, σήμερα Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν δεν υπήρχε αυτή η ένταξη, τότε η χώρα μας δεν θα είχε την ευχέρεια να δημιουργεί όλα αυτά τα έργα υποδομής, να δημιουργεί όλες αυτές τις παροχές, που χάρκηναν τα προηγούμενα χρόνια οι αγρότες, να αλλάξει πραγματικά μορφή από το 1981 και μετά. Άλλα δυστυχώς, είχε την ατυχία να μην είναι η κυβέρνηση εκείνη που ενέταξε και πίστευε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά μετά το 1981 να είναι η κυβέρνηση του κόμματος εκείνου που πολέμησε την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που δεν την πίστευε και έχασε τα πρώτα πέντε χρόνια της μεταβατικής περιόδου για τη ζημιά όλης της Ελλάδας και ιδιαίτερα των αγροτών. 'Όμως και στη συνέχεια, όταν έγινε ένθερμος υποστηρικτής, πολύ άργησε για να εγκαταλείψει όλες εκείνες τις λαϊκίστικες πολιτικές, αλλά και ταυτόχρονα την ανικανότητα και την αναποτελεσματικότητα που συνεχίζει μέχρι σήμερα να τη διακρίνει.

Και χαίρομαι ιδιαίτερα που ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας, που είναι και εκ των καταρτισάντων τον Προϋπολογισμό είναι παρών αυτήν τη στιγμή για να πω ότι η δομή και η λειτουργία του Προϋπολογισμού είναι της δεκαετίας του '50. Ουσιαστικά όπως γίνονταν ο προϋπολογισμός τη δεκαετία του '50 συνεχίζει να γίνεται και μέχρι σήμερα. Στα Σύνταγμα του 1975 προβλέφθηκε διετής προγραμματισμός και υπήρχε η ευχέρεια να γίνει αλλά δεν αξιοποιήθηκε ούτε από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, αλλά πολύ περισσότερο απ' αυτές τις κυβερνήσεις που είχαν μεγαλύτερη ευχέρεια, λόγω του πακτωλού των χρημάτων που ερχόντουσαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και μάλιστα πριν από λίγο μιλούσα με ένα σύμβουλο του Υπουργείου Δημοσίων Έργων και είπε ότι το μόνο πρόβλημα, που δεν έχει η σημερινή Κυβέρνηση, με τα έργα τουλάχιστον, είναι τα χρήματα. Χρήματα υπάρχουν αφθονα. Στα υπόλοιπα υστερεί. Δηλαδή σε ποια υστερεί; Στην ικανότητά της να αξιοποιήσει τα ευρωπαϊκά κονδύλια. Και βλέπουμε τις απορροφήσεις.

Το 1995 προβλέφθηκε ένας Προϋπολογισμός φορολογικών δαπανών να ενσωματωθεί στον προϋπολογισμό και το 1996 ξανάγινε αυτή η προσπάθεια. 'Επειτα όμως αφέθηκε και αυτό και παραμέναμε στην ίδια δομή της δεκαετίας του '50.

Πρόκειται, λοιπόν, για έναν Προϋπολογισμό, αυτόν του 2000 στην αυγή του 21ου αιώνα που πρόκειται να ενταχθούμε στην ΟΝΕ, με απαρχαιωμένη φιλοσοφία. Γιατί αν μιλάμε για δομή και λειτουργία του 1950, είναι απαρχαιωμένη η φιλοσοφία. Τον δια-

κρίνει αποσπασματικότητα, έλλειψη συνέχειας πρωτοβουλιών, αδράνεια σε προσαρμογή. Είναι με άλλα λόγια ένας προϋπολογισμός κονδύλιών, ενώ ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι εργαλείο για την κρατική λειτουργία. Αυτός ο Προϋπολογισμός δεν είναι εργαλείο. Και οι προηγούμενοι προϋπολογισμοί ήταν, αλλά και τώρα προπάντων.

Τι χρειάζεται η Ελλάδα που μπαίνει στον 21ο αιώνα. Χρειάζεται έναν προϋπολογισμό προγραμμάτων, έναν προϋπολογισμό ο οποίος δεν θα μένει στο τι κονδύλια δόθηκαν πέρισσα στα Υπουργεία και κάνουμε κάποιες μικρές αυξήσεις στα έξοδα και αντίστοιχες προσπάθειες για την αύξηση των εσόδων, αλλά όλα αυτά και οι δαπάνες των Υπουργείων πρέπει να εντάσσονται σε έναν προγραμματισμό, που θα διευκόλυνε τη σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα των δημοσίων δαπανών. Σήμερα γίνονται έτσι όπως έχει ο κρατικές δαπάνες.

Δεν υπάρχει στον Προϋπολογισμό -και στους προηγούμενους, αλλά ιδιαίτερα σ' αυτόν που είναι απαραίτητο- αναπτυξιακή προσποτική. Και η ανάπτυξη δεν δημιουργείται μόνο με τις υποδομές, που ευτυχώς που έχουμε στα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτές προχωρούν και γίνονται, αλλά χρειάζεται και σχεδιασμός. Χρειάζεται να σχεδιάσουμε εμείς ποια είναι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, σε ποια προϊόντα, σε ποιους τομείς έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα σαν χώρα, για να αντέξουμε στην παγκόσμιο ανταγωνισμό.

Για να γίνει αυτό, χρειάζεται οπισθόδηπτες, όπως είπα, προϋπολογισμός προγραμμάτων, που να έχει και μία μακροπρόθεσμη πνοή, που να μην είναι επήσιος προϋπολογισμός, αλλά να είναι προϋπολογισμός, που να προβλέπει συνέχεια βάσει ενός προγράμματος ανάπτυξης που θα υπάρχει.

Τι θα κάνετε με την ανεργία, κύριε Υφυπουργέ; Θα συνεχίσουμε να απασχολούμε τους ανέργους με αυτά τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Κάπου θα τελειώσουν. Επιτέλους, στη χώρα μας πρέπει να γίνει ανάπτυξη, για να μπορέσουν πραγματικά να έχουν μακροπρόθεσμη αποσχόληση οι ανέργοι.

Παράλληλα, ο Προϋπολογισμός αυτός έχει συνταχθεί με τη δημιουργική λογιστική. Άλλα η δημιουργική λογιστική μεταθέτει το πρόβλημα στο μέλλον. Αποσπασματικά θα αναφερθώ σε μερικά μόνον.

Μετοχοιοίσεις και διαρθρωτικές αλλαγές που έγιναν:

Μετοχοιοίσεις με τη μορφή που γίνονται σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει γίνει μόνο μία στην Ελλάδα. Μόνο η Ιονική ιδιωτικοποίηση. Οι άλλες μετοχοιοίσεις παρέμειναν με ένα μικρό ποσοστό σε μετοχές, παρέμειναν οι κομματικές διοικήσεις, οι διορισμένες από το κράτος και οι δημόσιες αυτές επιχειρήσεις βαδίζουν στον ίδιο ρυθμό που βάδιζαν παλιά και σε λίγο θα πληρώνουμε πάλι τα ελλείμματά τους.

Φορολογική μεταρρύθμιση. Η φορολογική μεταρρύθμιση, που έγινε, είναι εξαιρετικά πολύπλοκη, γραφειοκρατική, αντιαναπτυξιακή. Δεν μπορεί να αλλάζουν κάθε μήνα οι κανόνες του παιχνιδιού, η φορολογία. Ακόμη ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής του 45% αποθαρρύνει τα κίνητρα για εργασία και ωθεί στη φοροδιαφυγή. Μικρομεσαίες επιχειρήσεις εμπαιζόνται, αλλάζονται απλώς μορφή τα αντικειμενικά κριτήρια. Είναι αρνητική για την ανάπτυξη η διατήρηση του φόρου τραπεζικών εργασιών.

Να φαντασθείτε, θεσμός του χαρτοσήμου, με νόμο της δεκαετίας του '30 συνεχίζει ακόμα να υφίσταται στον προϋπολογισμό. Και είναι δυνατόν αυτή η Κυβέρνηση να λέει ότι είναι Κυβέρνηση του εκσυγχρονισμού!

Η Ελλάδα επιπλέον δεν έχει αποκεντρωτικό σύστημα. 'Εχει το μικρότερο βαθμό αποκεντρωσης ανάμεσα σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ. Άλλα στον καινούριο αιώνα η Ελλάδα δεν μπορεί να πάει με αυτήν την Κυβέρνηση, δεν μπορεί να πάει με αυτήν τη νοστροποίη, που έχει σήμερα η Κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. Η Ελλάδα χρειάζεται ένα νέο ξεκίνημα. Το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. κουρασμένο με αλαζονεία, αλλά και με άγχος προχωρεί σε βαρύτερες διαπλεκόμενες δεσμεύσεις. Ο λαός έρει ότι εάν επανεκλεγεί αυτή η Κυβέρνηση, εκτός από την αναποτελεσματικότητα, κινδυνεύει να εδραιωθεί το σύστημα της διαπλεκόμενης οιλιγαρχίας.

Στην αρχή του 21ου αιώνα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρα-

τίας και ο Κώστας Καραμανλής θα υλοποιήσουν τις ελπίδες του λαού για νέο έκινημα προοπτικής, ανάπτυξης, προόδου, χωρίς δεσμεύσεις χωρίς εξαρτήσεις, αποκαθιστώντας την πραγματική δημοκρατία που υπηρετεί τα συμφέροντα και τις ανάγκες όλων των πολιτών και όχι των ολίγων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Στάικος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤΑΪΚΟΣ: Εκφράζω και εγώ με τη σειρά μου τα θερμά συλληπητήρια στους οικείους του αδικοχαμένου φίλους του συναδέλφου Δημήτρη Τσετινέ.

Ο συζητούμενος Προϋπολογισμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Είναι ο ενταξιακός προϋπολογισμός, στον οποίο αποτυπώνεται η ασφαλής πορεία της χώρας μας προς την ΟΝΕ και με την οποία επιβεβαιώνεται η κορυφαία, η ιστορική επιλογή του Πρωθυπουργού μας, κ. Σημίτη, για την ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ.

Ο συζητούμενος, όμως, Προϋπολογισμός έχει και άλλα χαρακτηριστικά. Είναι προϋπολογισμός σταθεροποιητικός. Στο μέτρο που μειώνει περαιτέρω το έλλειψα, είναι αναπτυξιακός γιατί συμβάλλει στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας μας και τέλος είναι αναδιανεμητικός, γιατί μεταφέρει εισοδήματα πολλών δισεκατομμυρίων από τις ισχυρές οικονομικά τάξεις στις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες, όπως στους χαμηλόμισθους, στους χαμηλούσυνταξιούχους, στους μικρομεσαίους, στους αγρότες και που προέρχονται από τη φορολογία των κερδών των μεγάλων επιχειρήσεων, από τους φοροφυγάδες και από τη φορολόγηση του Χρηματιστηρίου. Είναι επίσης και προϋπολογισμός εθνικής προοπτικής που στοχεύει στη συνέχιση και στην ολοκλήρωση της πορείας για μια οικονομία πιο ανταγωνιστική, πιο ισχυρή. Η Κυβέρνηση με τη συνέπεια που επέδειξε, την ικανότητα και την αποτελεσματικότητά της, πέτυχε τους στόχους της, έτσι που να θεωρούμαστε πλέον ισότιμοι εταίροι των οικονομικών ισχυρών κρατών της Ευρώπης.

Παράλληλα άσκησε με υπευθυνότητα μια πολιτική με έντονη τη διάσταση της κοινωνικής ευαισθησίας παρά την περιοριστική πολιτική, παρά τα ασφυκτικά πειρθώρια του κρατικού προϋπολογισμού, στα οποία ήταν υποχρεωμένη να λειτουργήσει τα προηγούμενα χρόνια η Κυβέρνηση.

Συγκλινούμε ήδη με τους Ευρωπαίους εταίρους, ακολουθώντας όμως το δικό μας εθνικό δρόμο για έξι χρόνια. Ο ελληνικός λαός στη μεγάλη του πλειοψηφία στηρίζει και συμμετέχει σ' αυτήν την προσπάθεια, γιατί γνωρίζει ότι οι θυσίες του έχουν πλέον αντίκρισμα, πιάνουν τόπο. Ήδη η πολιτική αυτή αρχίζει να αποδίδει καρπούς. Μία σύγκριση της οικονομίας το 2000 με εκείνη που παρέλαβε η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1993 επιβεβιώνει του λόγου το αληθές.

Το έλλειψα από 13,8% επί του ΑΕΠ το 1993 μειώθηκε στο 1,5%. Από μηδενικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 1993 ανέκαμψε με ρυθμούς ανάπτυξης 3,5%, ενώ ο πληθωρισμός από 14% σε 2% περίπου. Ειδικότερα η πτώση του πληθωρισμού στο 2% θα έχει ως άμεση συνέπεια και απόρροια τη σημαντικότερη μείωση των επιποκίων. Το γεγονός αυτό μεταφράζεται από τη μια μεριά σε φθηνότερο χρήμα για τις επιχειρήσεις και φθηνότερα δάνεια για τους πολίτες και από την άλλη σε εξοικονόμηση πόρων για την οικοδόμηση του κοινωνικού κράτους. Να βοηθήσει δηλαδή η Κυβέρνηση τις ασθενέστερες οικονομικές ομάδες, πράγμα το οποίο άρχισε ήδη να κάνει με το διπλασισμό του αφορολογήτου ορίου από ένα εκατομμύριο (1.000.000) σε δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές, γεγονός που έχει ως συνέπεια την εξαίρεση ουσιαστικά των χαμηλόμισθων και χαμηλούσυνταξιούχων από το φόρο εισοδήματος. Τη μείωση του φόρου στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις από 30% σε 25% με αποτέλεσμα οι μικρές επιχειρήσεις να αποκτούν ένα αδιαμφισβήτητο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Με την κατάργηση των αντικειμενικών κριτηρίων, από την οποία, όπως είναι φυσικό, ευνοούνται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με τη μείωση των έμμεσων φόρων του πετρελαίου θέρμανσης και των τελών των τιμών των αυτοκινήτων και τέλος με την αύξηση των εισοδηματικών ενισχύσεων και των κοινωνικών

δαπανών όπως της σύνταξης του ΟΓΑ κατά δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές και που μεταφράζεται σε εκατόν είκοσι (120.000.000.000) δισεκατομμύρια δραχμές, του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης και του επιδόματος της ανεργίας. Οι μεγάλοι συνεπώς ωφελημένοι είναι, όπως λέχθηκε, οι χαμηλόμισθοι, οι χαμηλούσυνταξιούχοι, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι αγρότες,

Εκείνο που απαιτούν σήμερα οι πολίτες, απαιτεί ο λαός, είναι να προχωρήσουν με γρηγορότερους ρυθμούς τα μεγάλα έργα, ώστε να ολοκληρωθούν το ταχύτερο δυνατό συμβάλλοντας έτσι στην αναπτυξιακή πορεία.

Να αλλάξει ο χάρτης της Δημόσιας Διοίκησης, του δημόσιου τομέα, που παρά τις βελτιωτικές νομοθετικές πρωτοβουλίες που έχουν γίνει, χρήζει περαιτέρω εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης. Μια Δημόσια Διοίκηση πιο παραγωγική και πιο αποτελεσματική και όχι μία διοίκηση με γραφειοκρατικές και αντιαναπτυξιακές δομές, που εμποδίζουν κάθε εκσυγχρονιστική προσπάθεια.

Θεωρώ χρέος μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή κατάγομαι και εκπροσωπώ κατά κύριο λόγο το Νομό Φθιώτιδος να αναφερθώ στην ομιλία μου, στο λίγο χρόνο, που μου μενεύει, στον ιδιαίτερα κρίσιμο και ευαίσθητο αγροτικό τομέα. Εκτός από τις σημαντικές θεσμικές τομές, που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και έγιναν στον αγροτικό τομέα και οι οποίες πρέπει να συνεχιστούν με εντατικότερους ρυθμούς, πρέπει κατά τη γνώμη μου άμεσα να πρωθηθούν τα προγράμματα για τους νέους αγρότες. Να καταβάλλεται όπως εξήγγειλε ο κύριος Πρωθυπουργός το 50% των ζημιών ύστερα από τις θεομηνίες από τον ΕΛΓΑ και τα ΠΣΕΑ αμέσως μετά την πρώτη εκτίμηση. Να γίνεται έγκαιρη καταβολή των επιδόματων και των επιλέξιμων στη γεωργία και κτηνοτροφία. Να παρθούν μέτρα για τα προϊόντα εκείνα που δεν προστατεύονται από το κοινοτικό καθεστώς. Να υπάρξει έχαση στην προστασία της πληρωμής που πολλές αγροτοβιομηχανίες καθυστερούν ή δεν πληρώνουν ποτέ.

Παράδειγμα η αγροτοβιομηχανία "Μαβίκου" που έχει ακόμη απλήρωτους τους ντοματοπαραγωγούς της ιδιαίτερης περιφέρειας μου, της επαρχίας Δομοκού. Να υπάρξουν ουσιαστικές ρυθμίσεις των χρεών από την ΑΤΕ. Ειδικότερα η μείωση των επιποκίων να είναι δραστική όπως και η επέκταση της ρύθμισης των πανωτοκίων της ΑΤΕ στους αγρότες μας.

Να εξαγγελθούν άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα για το βαμβάκι, για το οποίο πρέπει να υπάρξουν πλαφόν στην ποσότητα και όχι στα στρέμματα. Ακόμη να υπάρξει κλιμάκωση της συνυπευθυνότητας με απαλλαγή γι' αυτούς που έχουν μέχρι εξήντα στρέμματα.

Μεγάλο ζητούμενο είναι, κύριοι συνάδελφοι, το κόστος παραγωγής, ένα κόστος που πολλές φορές καταντά απαγορευτικό. Να ελέγχονται οι τιμές του πολλαπλασιαστικού υλικού. Δεν μπορεί το σιτάρι να έχει τριάντα (30) δραχμές και ο σόπορος εκατό τριάντα (130), όπως επίσης δεν μπορεί να αφήνονται ανεξέλεγκτες οι τιμές στα λιπάσματα και στα φυτοφάρμακα, αλλά και στα εισαγόμενα γενικά εφόδια.

Εδώ θα μου επιτρέψετε να κάνω ιδιαίτερη αναφορά και να ζητήσω από τον κύριο Υπουργό Γεωργίας την ιδιαίτερη αντιμετώπιση τόσο των ιντοματοπαραγών της επαρχίας Δομοκού, που η παραγωγή τους -όπως γνωρίζει- υπέστη βιβλική καταστροφή από τον καύσωνα του περασμένου καλοκαιριού όσο και των ελαιοπαραγωγών της Φθιώτιδας και ειδικότερα της ανατολικής, που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα με τη διάθεση και την τιμή της ελαιοπαραγωγής του, πολύ περισσότερο αφού είναι μόνο καλλιεργητές.

Το αγροτικό θέμα δεν είναι θέμα μόνο ποσοτήτων και ποσοτήσεων στα προϊόντα, αλλά κυρίως είναι θέμα ανασυγκρότησης της παραγωγής μας και ειδικότερα οι νέοι αγρότες μας στα χωριά τους. Γι' αυτό λέμε ότι το αγροτικό θέμα είναι και θέμα εθνικής επιβίωσης γιατί η Ελλάδα δεν μπορεί να αλλάξει χωρίς ύπαιθρο.

Με την ένταξη στην ΟΝΕ, θα διαθέτουμε, κύριοι συνάδελφοι, το ευρώ, ένα από τα πιο ισχυρά νομίσματα διεθνούς εμβέλειας. Ο πληθωρισμός θα πάψει οριστικά πλέον να δημιουργεί πρόβλημα. Τα επιπόκια θα κινούνται, όπως λέχθηκε, σε πολύ χαμηλά επίπεδα με τις παραπάνω αναφερθείσες ευνοϊκές επιπτώσεις.

σεις σε πολλούς τομείς.

Τέλος θα διασφαλιστεί η οικονομική ανάπτυξη, η αύξηση εισοδημάτων και οι προοπτικές απασχόλησης. Όλα αυτά τα αντιλαμβάνεται, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ο ελληνικός λαός όπως γνωρίζει και τη δική σας πολιτική την έζησε την τριετία 1990-1993. Έζησε τις απολύσεις, τη μείωση του εισοδήματός του, την ανεργία, τη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους. Γι' αυτό την καταδίκασε και ασφαλώς δεν θα θελήσει να την ξαναδοκιμάσει.

Η παράταξή σας εκφράζει δυστυχώς το παρελθόν και τη συντήρηση και όχι την πρόοδο, την προσποτική, την ελπίδα, το μέλλον. Η παράταξή σας στην προσπάθειά της να έλθει στην εξουσία διοιλίσθησε σε ένα επικίνδυνο και ανεύθυνο λαϊκισμό και πρόσφατα, στον κατήφορο της σκανδαλολογίας. Οι πολίτες γνωρίζουν και κατανοούν ότι η πολιτική που εφαρμόζεται από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τον Πρωθυπουργό μας Κώστα Σημίτη είναι χρήσιμη, διότι γνωρίζουν, επαναλαμβάνω, ότι η πολιτική αυτή θα σηματοδοτήσει την πρόοδο και την προκοπή.

Ο Προϋπολογισμός του 2000 είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς και επίπονης προσπάθειας για την ανόρθωση της οικονομίας, για τη σταθεροποίηση και ανάπτυξη, για ευημερία και δικαιοσύνη του ελληνικού λαού. Η ψήφιστή του θα ανοίξει το δρόμο για μια ισχυρή Ελλάδα, για μια Ελλάδα που οικοδόμησε και θα οικοδομήσει και την προσεχή τετραετία η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Γι' αυτό τον ψηφίζω και ζητώ απ' όλους σας, απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, την υπερψήφιση του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Χαϊτίδης έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, βαριά και έντονα συγκινησιακή ατμόσφαιρα δημιούργησε ο αδόκητος θάνατος του λίαν αγαπητού συναδέλφου Δημήτρη Τσετινέ. Εκφράζω και εγώ τα ειλικρινή συλλυπητήριά μου και την αμέριστη ηθική συμπαράστασή μου στους οικείους του.

Μια απλή ανάγνωση του Προϋπολογισμού που συζητάμε, αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση στερείται οικονομικής πολιτικής και αναπτυξιακής στρατηγικής. Δεν έχει στοιχειώδη συναίσθηση ευθύνης έναντι του τόπου.

Επί τρία χρόνια υπέβαλλε τους 'Ελληνες σε παντοειδείς στερήσεις και αφάμαξε την ήδη ισχνού βαλαντίου τους στο όνομα μιας δήθεν σοβαρής, συνεπούς και ορθολογικής πολιτικής. Και ξαφνικά, μέσα σε δυο μήνες, που "κατά σύμπτωση" είναι προεκλογικό, εφαρμόζει τη γνωστή και από το παρελθόν σοσιαλιστική τακτική "Γιάννο, δώστα όλα", ακόμη και παρανομώντας.

Επειδή συνηθίζω να ομιλώ με στοιχεία, τα καταθέτω στα Πρακτικά.

Ακόμη και στον ευαίσθητο και πραγματικά ιερό τομέα της εθνικής άμυνας αναγγέλλονται "εκπτώσεις" στη θητεία. Μήπως θα επιστρέψουμε και στο γνωστό δόγμα του κ. Σημίτη "μειώστε τους εξοπλισμούς" που είχε αναγγείλει το 1996 και τώρα η Κυβέρνηση τρέχει καταίδρωμένη να εξισορροπήσει τους εξοπλισμούς των Ενόπλων μας Δυνάμεων έναντι της Τουρκίας;

Κύριοι της Κυβερνήσεως, πέτε η οικονομία και οι άλλοι τομείς της δημόσιας ζωής απέκτησαν δυνατότητα τέτοιων παροχών; Τώρα, ξαφνικά, μέσα στο τελευταίο δίμηνο; Εάν ναι ποιοι είναι οι παράγοντες που έδωσαν αυτές τις δυνατότητες, που δεν έχουν άλλα κράτη με πανίσχυρες οικονομίες; Εάν αντίθετα υπήρχαν αυτές οι δυνατότητες και παλαιότερα, γιατί αφέθηκαν να αξιοποιηθούν στην προεκλογική περίοδο; Αυτή είναι η σοβαρότητα και η συνέπεια του ακαδημαϊκού δασκάλου που υποτίθεται ότι χαρακτηρίζουν τον κύριο Πρωθυπουργό;

Ας δούμε όμως, πολύ σύντομα, ορισμένους τομείς. Κατ' αρχήν, να αναφερθώ στις προσήλψεις εκπαιδευτικών και υπαλλήλων στο δημόσιο και τα ΝΠΔΔ. Έγιναν διαγνωσμοί με διακριτιγμένη διάρκεια ισχύος του πίνακα επιτυχόντων για δυο χρόνια. Γιατί δεν τηρείται ο όρος αυτός; Γιατί εμπαίζετε κύριοι της Κυβερνήσεως, τους ανέργους νέους μας; Γιατί παίζετε με τον πόνο τους; Γιατί δεν εξαντλείτε τους σχετικούς καταλόγους επιτυχίας, πριν προχωρήσετε σε νέο διαγωνισμό; Γιατί δημιουργείτε ανεκπλήρωτες επιθυμίες και όνειρα αποκαταστάσεως σε

νέους, οι οποίοι απελπισμένοι προσπαθούν να βρουν κάπου δουλειά, μέσα σ' αυτό το πέλαγος της ανεργίας το οποίο εσείς, με τους άστοχους χειρισμούς σας, έχετε δημιουργήσει;

'Ενας άλλος σημαντικός τομέας στον οποίο θα ήθελα να αναφερθώ είναι η εκπαίδευση των Ελληνοπαΐδων στο εξωτερικό. Επιτέλους κύριοι της Κυβέρνησης, καταλήξτε σε μια μορφή εκπαίδευσης, ώστε τα παιδιά των ομογενών μας στο εξωτερικό να μην αποκοπούν από τον εθνικό κορμό, να μην αλλοτριωθούν, να μη αφομοιωθούν. Σταματήστε να κλείνετε ελληνικά σχολεία στη Γερμανία και αλλού με το πρόσχημα οικονομιών, όταν διαθέτετε ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δραχμές για επήσια μίσθωση τριών μονοκατοικών των ακολούθων τύπου στα Σκόπια, το Τελ Αβίβ και το Βερολίνο.

Δώστε στους μαθητές του πρώτου ελληνικού λυκείου του Μονάχου, ένα κατάλληλο κτίριο να στεγαστούν και προστατεύστε την υγεία τους από τους επικίνδυνους ρύπους που διαχέουν τα καρκινογόνα δομικά υλικά της αποθήκης, μέσα στην οποία από έτους στεγάζονται.

Στον τομέα του πειριβάλλοντος ερωτάσθε: Γιατί δεν επιβάλλετε έστω και στοιχειώδεις ελέγχους, κυρίως εκπομπής καυσαερών, στα εκατοντάδες χιλιάδες έναντι αυτοκίνητα, που κυκλοφορούν στην Ελλάδα;

Οι κοιτίδες του ελληνικού πολιτισμού και του Ελληνισμού στα Βαλκανία, στην Ιωνία, στη Μέση Ανατολή, έχουν εγκαταλείφθει από την Κυβέρνηση στο συστηματικό αφανισμό που εφαρμόζεται εναντίον τους. Κατατρομοκρατούν και εκδιώκουν τους Βορειοηπειρώτες την ίδια ώρα που αποκαλούν μειονότητα τις εππακόδιες χιλιάδες περίπου Αλβανούς λαθρομετανάστες, που υπάρχουν σήμερα στην Ελλάδα. Καταθέτω σχετικά στοιχεία.

Ο 'Ελληνας Υπουργός Εξωτερικών, παραδέχεται εγγράφως ότι υπάρχει, αλλά απαρνείται την πολυπληθή ελληνική μειονότητα στα Σκόπια και στην Τουρκία -καταθέτω έγγραφα του Υπουργείου Εξωτερικών, που ομολογούν αυτήν την εγκατάλειψη του Ελληνισμού- Η Κυβέρνηση σιωπά στην προκλητική παραβίαση της ενδιάμεσης συμφωνίας από την πλευρά των Σκοπίων, αναγνωρίζοντας στους Σκοπιανούς, αλλά και στο ΝΑΤΟ, το δικαίωμα να χρησιμοποιούν πλέον επίσημα το όνομα Μακεδονία και το άστρο της Βεργίνας, χωρίς καμία απολύτως ελληνική αντίδραση.

Εδώ υπάρχουν τα επίσημα στοιχεία, τα οποία και καταθέτω. Σε επίσημα κόμματα, τα οποία μετείχαν στις εκλογές των Σκοπίων, επετρέπονται να φέρουν ως σήμα τη Μακεδονία του Αιγαίου που πειρλαμβάνει ευθέως πλέον ελληνικά εδάφη, όλη τη δυτική, κεντρική και ανατολική Μακεδονία.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Βουλευτής κ. Ε. Χαϊτίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερόμενα στοιχεία, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Οι αγρότες μας, οι στυλοβάτες της ελληνικής οικονομίας και οι μόνοι αξιόλογοι παραγωγοί στη χώρα μας, εγκαταλείφθηκαν απροστάτευτοι στις αθρόες εισαγωγές γεωργικών προϊόντων από τρίτες χώρες. Απαραίτητα γι' αυτούς έργα υποδομής, όπως η αρδευτικά, οι αναδασμοί, οι αγροτικοί δρόμοι, που είχε αρχίσει η Νέα Δημοκρατία, εγκαταλείφθηκαν ανεκτέλεστα, όπως συνέβη στο Νομό Σερρών, όπου έχω ίδιαν αντίληψη του γεγονότος.

Μετά τη συμφωνία του Ελσίνκι, πάφθηνα ομοειδή τουρκικά προϊόντα και μάλιστα επιδοτούμενα, θα πλημμυρίσουν σε λίγο και την ευρωπαϊκή αλλά και την ελληνική αγορά, οδηγώντας σε πλήρη καταστροφή όλους τους 'Ελληνες παραγωγούς. Το φαινόμενο δεν είναι τυχαίο. Εντάσσεται στην προσπάθεια της Κυβερνήσεως να μειώσει τον πληθωρισμό με τεχνάσματα και όχι με πραγματική βελτίωση της ελληνικής οικονομίας.

Για τον ίδιο λόγο παρακρατεί ειδικά φέτος η Κυβέρνηση επιδοτήσεις αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, που έπρεπε να είχαν καταβληθεί προ δύο μηνών, ώστε να περιορίσει τη ρευστότητα και να μειώσει τον πληθωρισμό.

Για τον ίδιο λόγο καθήλωσε τους μισθούς των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, ενώ για λόγους ιδεολογικής προκαταλήψεως αρνείται να αποδώσει στον ιερό ορθόδοξο κλήρο επιδόματα που δίνει σε άλλες τάξεις δη-

μοσίων υπαλλήλων.

Η Συμφωνία του Ελσίνκι δεν αποτελεί μόνο μία μονομερή ελληνική υποχώρηση προς την Τουρκία χωρίς κανένα απολύτως αντάλλαγμα υπέρ της Ελλάδας. Αποτελεί την απαρχή της οικονομικής καταστροφής για εκατομμύρια 'Ελληνες. Δεν είναι μόνο οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι, που όπως προανέφερα, θα δουν να μειώνονται δραματικά οι τιμές των προϊόντων τους.

Οι 'Έλληνες επιχειρηματίες θα δουν να εισβάλουν πανίσχυροι επενδυτές τύπου Κόττη. Οι μικρομέτοχοι βλέπουν ήδη τις οικονομίες τους να εξανεμίζονται μετά την αιφνίδια μεταφορά πολλών κεφαλαίων στο χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης, το οποίο γνώρισε κατακόρυφη άνοδο μετά το "ναι" του κ. Σημίτη για την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή 'Ενωση. Η Κυβέρνηση καλείται να αποζημιώσει τους μικρομετόχους από την οικονομική καταστροφή, στην οποία τους οδήγησε.

Αυτή η επικίνδυνη και καταστροφική για όλους τους 'Έλληνες Κυβέρνηση είναι καιρός πια να φύγει. Ο ελληνικός λαός δεν αντέχει άλλες θυσίες και άλλα δάκρυα. Η Νέα Δημοκρατία και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής θα κληθούν πολύ σύντομα να αποκαταστήσουν την αξιοπρέπεια, το αίσθημα ασφάλειας έναντι της εξωτερικής απειλής και την οικονομική ευημερία του ελληνικού λαού.

Για τους λόγους αυτούς, καταψηφίζω τον Προϋπολογισμό.
(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τσερτκίδης έχει το λόγο.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΣΕΡΤΚΙΔΗΣ: Θα ήθελα να εκφράσω και εγώ τη βαθύτατη λύπη μου, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, για τον άδικο χαμό του συναδέλφου Δημήτρη Τσετινέ, ενός συναδέλφου και ανθρώπου με αρχές και αξίες. Θέλω να συλλυπηθώ την οικογένειά του και το λαό της Θράκης για το συνάδελφο, με τον οποίο τα τελευταία έξι χρόνια αρκετοί συνάδελφοι ζήσαμε μαζί, θα έλεγα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ' ότι ζήσαμε με τις ίδιες μας τις οικογένειες.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 είναι το επιστέγασμα μιας μακράς πορείας που ξεκίνησε το 1994, με στόχο την ανόρθωση της εθνικής μας οικονομίας και την εδραίωση συνθηκών σταθερότητας, που επιτρέπουν την ικανοπόίηση των απαιτήσεων του ελληνικού λαού για ευημερία και κοινωνική δικαιοσύνη.

Το αποτέλεσμα της μεγάλης αυτής προσπάθειας που οφείλεται αποκλειστικά στην ενεργό στήριξη της ελληνικής κοινωνίας και ιδιαίτερα των εργαζόμενων, είναι πλέον ορατό. Ο τελικός στόχος της συνολικής προσπάθειας της Κυβέρνησης είναι η δημιουργία μιας ισχυρής και ανταγωνιστικής οικονομίας, ικανής να προσφέρει ευημερία και ασφάλεια στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Ο Προϋπολογισμός του 2000 χωρίς αμφιβολία είναι ένας προϋπολογισμός που δικαιώνει τις προσπάθειες του ελληνικού λαού και της Κυβέρνησης για τις επιλογές του τα τελευταία χρόνια.

Παραλάβαμε το 1993 από τη Νέα Δημοκρατία ένα κράτος χρεοκοπημένο, μια οικονομία που συνεχώς απέκλινε από τα κριτήρια και τους στόχους της Οικονομικής και Νομισματικής 'Ενωσης, μια οικονομία που παρά τα αλλεπάλληλα προγράμματα σύγκλισης που υπέβαλε η Νέα Δημοκρατία, το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό. Η δε προοπτική ένταξής μας στην ΟΝΕ φαινόταν άπιστο όνειρο.

'Όταν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 1993 αλλά και το 1996 ζητήσαμε την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού, αναφερθήκαμε με ειλικρίνεια στα προβλήματα και στην πολιτική που θα ακολουθήσουμε. Δεν κάναμε τίποτε περισσότερο ή λιγότερο απ' αυτά που υποσχεθήκαμε στον ελληνικό λαό εκείνη την περίοδο, δηλαδή να προχωρήσουμε με θάρρος και αποφασιστικότητα, με υπευθυνότητα στις μεταρρυθμίσεις, που είναι απαραίτητο να γίνουν για τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας.

Στην προσπάθειά μας αυτή, ανεξάρτητη από το τι λέει η Αντιπολίτευση, έχουμε αρωγό και συμπαραστάτη τον ελληνικό λαό, ο οποίος γνωρίζει ότι προσπαθούμε να δημιουργήσουμε εκείνες τις προϋποθέσεις, που θα βελτιώσουν τις συνθήκες της ζωής του.

Στην προσπάθειά μας αυτή βέβαια δεν μπορούμε, αντίθετα συγκρουούμενες με συντεχνιακές αντιλήψεις και κατεστημένα συμφέροντα. Δεν υπολογίζαμε το πολιτικό κόστος, γιατί πιστεύαμε ότι τελικά θα δικαιωθούμε. Και δικαιωθήκαμε.

Βέβαια η Νέα Δημοκρατία μας κατηγορεί για την πορεία που ακολουθήσαμε για την ένταξή μας στην ΟΝΕ. Αμφισβητεί τα θετικά αποτελέσματα της οικονομίας μας. Βέβαια έχει απωλέσει τη μνήμη της. Και επειδή πολλοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, αυτές τις μέρες επανειλημένα αμφισβήτησαν τη θετική πορεία της οικονομίας, θα σας υπενθυμίσω τι παραλάβαμε τότε και πού βρισκόμαστε σήμερα.

Είναι μήπως φέμα ότι ο πληθωρισμός του 1993 ήταν στο 12,3% και τον μειώσαμε έως και 2%, όταν γνωρίζουμε ότι ο πληθωρισμός υπονομεύει τα εισοδήματα των εργαζομένων και των συνταξιούχων; Είναι φέμα ότι τα επιτόκια δανεισμού των επιχειρήσεων έπεσαν τα τελευταία χρόνια περίπου στο ήμισυ; Είναι φέμα ότι τα επιτόκια για τα στεγαστικά δάνεια από 23%, 24% που ήταν την περίοδο του 1993, έπεσαν στο 7% έως 9% σήμερα;

Είναι φέμα ότι το έλλειμμα από 13,8% του ΑΕΠ το 1993 σήμερα έχει πέσει στο 1,2% περίπου; Είναι φέμα ότι το δημόσιο χρέος τα τελευταία χρόνια το σταθεροποιήσαμε και άρχισε να μειώνεται σε σχέση με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν; Είναι φέμα ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας μας είναι μεγαλύτερος στην Ευρώπη;

Αλήθεια την περίοδο 1990-1993 πού βρισκόταν ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας; Ξεχάσαμε ότι το 1993 το 47% των εσδόδων του προϋπολογισμού πήγαινε για να καλύψει τις δανειακές μας ανάκες και σήμερα, το 1999, αυτό το 47% το μειώσαμε στο 32%; Αυτά, λοιπόν, τα ξέχασαν οι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης;

Κάνοντας, λοιπόν, μια αντιπαραβολή στοιχείων, μπορεί εύκολα κανείς να βγάλει συμπεράσματα για την κατάσταση της οικονομίας μετά το 1993 και για το ποια είναι η κατάσταση της οικονομίας σήμερα. Βέβαια αυτό μόνο οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας και γενικότερα της Αντιπολίτευσης δεν το αναγνωρίζουν. Οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί, όλη η Ευρώπη και ο ελληνικός λαός αυτό το αναγνωρίζουν.

Και γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι όλα αυτά τα πετύχαμε, διασφαλίζοντας το εισόδημα των εργαζομένων, καλύπτοντας τον πληθωρισμό, δίνοντας μάλιστα και πραγματικές αυξήσεις. Βεβαίως αυτά δεν μπορούν να συγκριθούν με την περίοδο 1990-1993.

Στην καλή πορεία της οικονομίας μας δεν οφείλεται η τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας, η αύξηση του αφορολόγητου ορίου, η κατάργηση των αντικειμενικών κριτηρίων, που έντως δημιουργήσει προβλήματα σε ορισμένους;

Στην καλή πορεία της οικονομίας δεν οφείλεται η δυνατότητα μείωσης του φόρου του πετρελαίου θέρμανσης από σαράντα δύο χιλιάδες (42.000) δραχμές τον τόνο στις έξι εκατό (6.100) δραχμές; Η μείωση της τιμής του ρεύματος πού οφείλεται; Δεν οφείλεται στη θετική πορεία της οικονομίας; Οι αυξήσεις στους μισθωτούς και τους συνταξιούχους για την επόμενη χρονιά και ιδιαίτερα για τους συνταξιούχους, θα είναι διπλάσια του πληθωρισμού. Αλήθεια πού οφείλεται αυτό; Δεν οφείλεται στην καλή πορεία της οικονομίας;

Τέλος πρέπει να τονίσουμε ότι η αύξηση των κοινωνικών δαπανών του 2000 κατά τετρακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (450.000.000.000) που διατίθενται για την ενίσχυση των εργαζομένων, των αγροτών, των συνταξιούχων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, είναι πόροι που προέρχονται κυρίως από την αύξηση του εθνικού εισοδήματος. Δεν είναι πόροι, που υποθηκεύονται το μέλλον για τις επόμενες γενιές.

Και βέβαια την ισχυρή οικονομία και την ισχυρή κοινωνία την οικοδομήσαμε για να αναζητήσει πόρους μέσα από την αύξηση του εθνικού εισοδήματος και όχι με άλλους τρόπους που δημιουργούν δημόσιο χρέος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ανάπτυξη της γεωργίας εξακολουθεί να αποτελεί το ζητούμενο, παρά το εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων και υποδομών στην ύπαιθρο.

Τα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα και οι αδυναμίες που αντιμετωπίζει η γεωργία μας οδηγούν δυστυχώς το γεωργικό εισόδημα να εξακολουθεί να διαιμορφώνεται κατά 45% από τις επιδοτήσεις που ευτυχώς εξασφαλίσαμε για την επόμενη επιπτασία με την "Ατζέντα 2000". Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. στήριξε τους αγρότες με το θεσμό του νέου αγρότη που τον βοήθησε ενισχύοντάς τον οικονομικά και με εφάπαξ καταβολή χρημάτων, με χαμηλότοκα δάνεια, με επιδοτήσεις επιποκών, με τις ρυθμίσεις χρεών, που έγιναν έως σήμερα, αλλά και με την απόφαση που πήρε η Κυβέρνηση να τελειώνει αυτή η ιστορία μια διά παντός με τα πανωτόκια, με τις νομοθετικές ρυθμίσεις, που στόχο είχαν να μειώσουν το κόστος των αγροτικών κατασκευών, με την καθήλωση των τιμών για πρώτη φορά φέτος τα λιπάσματα, φυτοφάρμακα και στα εφόδια γενικότερα, με τη μεγάλη μείωση των επιποκών δανεισμού που σε λίγες μέρες θα είναι μονοψήφιο νούμερο, με την επιδότηση του ηλεκτρικού ρεύματος, με την αύξηση κατά δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές της σύνταξης του Ο.Γ.Α. που σημαίνει για μια οικογένεια επιπρόσθετη οικονομική ενίσχυση διακόσιες ογδόντα χιλιάδες (280.000) δραχμές επιπλέον. Με τη μετατροπή του Ο.Γ.Α. σε ταμείο κυρίας ασφάλισης για να δώσει τη δυνατότητα στους αγρότες να ζήσουν στα γεράματά τους με αξιοπρέπεια καταβάλλοντας επησίως ο προϋπολογισμός εκατόν τριάντα με εκατόν σαράντα δισεκατομμύρια.

Επειδή όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια γερασμένη κοινωνία στην ύπαιθρο δεν έχει μέλλον, οι πολιτικές μας θα πρέπει να έχουν στόχο την ανασυγκρότηση της υπαίθρου για να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Το συνεταιριστικό κίνημα είναι αδύνατο να ανταποκριθεί στις σημειωνές απαιτήσεις. Θέλουμε δυνατούς συνεταιρισμούς, ικανούς να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των διεθνών αγορών. Πρέπει να ισχύει στο μητρώο αγροτών. Πρέπει να προχωρήσουμε και να καθιερώσουμε το μητρώο εμπόρων για να προστατευθούν οι παραγωγοί και τα προϊόντα τους.

Τελεώνοντας, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, διαπιστώνουμε ότι εμπεδώνεται κλίμα εμπιστοσύνης του πολίτη στην πελατεία. Διαπιστώνει καθημερινά όλο και περισσότερο ο πολίτης ποια πολιτική δύναμη είναι ικανή να οδηγήσει τη χώρα στη νέα εποχή. Διαπιστώνει καθημερινά ο πολίτης ποιος μπορεί να του εγγυηθεί ισχυρή οικονομία και κοινωνικής συνοχής. Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να υπερψηφίσουμε όλοι αυτόν τον Προϋπολογισμό. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτερύγια του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Το λόγο έχει ο Υπουργός Εξωτερικών, κ. Γιώργος Παπανδρέου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ξεκινώντας δεν μπορεί πάρα ποτέ να πηγαίνει ο νους μου στη Θράκη, στην ιδιαίτερη πατρίδα του φίλου και συνάδελφου Δημήτρη Τσετινέ και βεβαίως στην οικογένειά του. Τη Θράκη, για την οποία ο ίδιος πάσχιζε και δούλευε άσκνα και στην πορεία της οποίας βεβαίως συνέβαλε ουσιαστικά τα τελευταία χρόνια. Συνέβαλε και ο ίδιος μέσα από τις αντιξότητες, πολλές φορές τις αντιφάσεις, να προωρήσει η Θράκη και να γίνει στήμερα μια περιοχή ασφάλειας, μια περιοχή ανάπτυξης, μια περιοχή ειρηνικής συμβίωσης και ισοποιητικά διαφορετικών θρησκειών, παραδόσεων, μια πολύ όμορφη πολυπολιτισμική γωνιά της Ευρώπης και των Βαλκανίων.

Χωρίς αμφιβολία, αγαπητοί συνάδελφοι, η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει πρωτόγνωρες προκλήσεις στον αιώνα, στη χιλιετία που έρχεται. Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η ισχύς των μέσων ενημέρωσης, η κοινωνία της πληροφορίας, οι νέες τεχνολογίες, η πληροφορική, η βιοτεχνολογία, δημιουργούν νέα διλήμματα ηθικά, πολιτικά, πολιτιστικά και κοινωνικά για την εποχή μας. Για παράδειγμα πώς διασφαλίζουμε το δημοκρατικό έλεγχο όλων αυτών των εξελίξεων, όταν αυτές φεύγουν πια από το πεδίο του κράτους-έθνους και διεθνοποιούνται; 'Η πώς διασφαλίζουμε, μια διεθνή οικονομία που θα ανταποκρίνεται στις κοινωνικές ανάγκες, θα είναι ευαίσθητη, θα ανταποκρίνεται στα αιτήματα για κοινωνική δικαιοσύνη και θα μειώνει, αντί να μεγαλώνει, τις ανισότητες μεταξύ φτωχών και πλουσιών χωρών; Και αυτό παρ' ότι το συνολικό πλεόνασμα της ανθρωπότητας έ-

χει κατά πολύ αυξηθεί με τις τεχνολογικές αυτές εξελίξεις. Και ποια βεβαίως είναι τα εργαλεία που έχουμε, τα σύγχρονα πολιτικά, θεσμικά, εργαλεία, για να προωθήσουμε την ειρήνη και την ειρηνική επύλυση κρίσεων, που φαίνονται φαινομενικά ως πόλεμοι πολιτισμών ή εθνικών ομάδων, αλλά που κρύβουν βαθύτερα ζητήματα δημοκρατίας περιβαλλοντικών προβλημάτων, οικονομικής ανισότητας και άλλων βαθύτερων κοινωνικών αιτίων;

Το ζητούμενο για το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών είναι πως εμείς, η Ελλάδα, και ευρύτερα ο Ελληνισμός, αλλά γενικότερα η περιοχή στην οποία ζούμε, τα Βαλκάνια, η Μεσόγειος και η Ευρώπη, θα ανταποκριθούμε από κοινού στις προκλήσεις αυτές. Το σίγουρο είναι ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια να αντιδράσουμε με φόβο μπροστά στις εξελίξεις ούτε έχουμε την πολυτέλεια να αντιδράσουμε με μια πολιτική απραξία, αναμένοντας κάποιο μοιραίο θετικό ή αρνητικό γεγονός να μας καταρακούνησει και να αντιμετωπίσει την αδράνεια μας. Ούτε επίσης μπορούμε να περιμένουμε μια ένδοξη ηρωϊκή διάθεση καταγγελίας της νέας αυτής πραγματικότητας να αντιμετωπίσει τα καθημερινά μας προβλήματα, η οποία αυτή διάθεση είναι συνώνυμη με την ίδια την απραξία, δίνοντας απλώς μια ψευδαίσθηση ότι σε κάτι αντιστέκμαστε.

Η επιλογή του Υπουργείου Εξωτερικών, αυτής της Κυβέρνησης, είναι να δούμε αυτές τις προκλήσεις κατάματα ως μια ευκαιρία. Μια ευκαιρία για πρωτοβουλίες, μια ευκαιρία για συμμετοχή του Ελληνισμού στο διεθνές γίγνεσθαι, μια ευκαιρία να συνδιαμορφώσουμε εμείς το πολιτικό και όχι μόνο περιβάλλον στην ευρύτερη περιοχή μας.

Το τέλος του ψυχρού πολέμου δεν σημαίνει τέλος της πολιτικής, αντίθετα τώρα δίνονται οι δυνατότητες, τώρα υπάρχει η πρόκληση να συνδιαμορφώσουμε τις τύχες μας στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, της Μεσογείου και της Ευρώπης.

Σήμερα η δικιά μας χώρα, η Ελλάδα, βρίσκεται σε μια πλεονεκτική θέση σ' αυτήν την περιοχή, ακριβώς για να μπορέσει να συμβάλει εποικοδομητικά στην προσπάθεια διαμόρφωσης ενός διαφορετικού περιβάλλοντος, ενός περιβάλλοντος ασφάλειας, ειρήνης και σεβασμού του Διεθνούς Δικαίου, ενός περιβάλλοντος δημοκρατίας και σεβασμού των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων, ενός περιβάλλοντος οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης. Η συνεχής εξέλιξης της χώρας μας, ο εκσυγχρονισμός της, η μεταρρύθμιση των δικών μας δομών, έχουν δώσει μια νέα αυτοπεποίθηση στον ελληνικό λαό και μια νέα αξιοποστία στην Ελλάδα. Οι εξελίξεις των τελευταίων ετών έχουν αναδείξει τη χώρα μας σε μια χώρα δημοκρατίας και σταθερότητας, μια χώρα με ισχυρή ανεξάρτητη φωνή δικαίου, μια ελληνική φωνή και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς, μια χώρα με δυναμική οικονομία και επενδυτική δραστηριότητα στην ευρύτερη περιοχή, με άνθιση του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού μέσα σε ένα πολυπολιτιστικό περιβάλλον και μια χώρα που διατηρεί την ισχύ της άμυνάς της, ενώ παράλληλα υπηρετεί την υπέρτατη αξία με συνέπεια: τη φιλειρηνική της παράδοση. Ο κεντρικός στόχος της οικονομικής της πολιτικής, που είναι αυτήν τη στιγμή η επίτευξη των κριτήριων της ένταξης στην ΟΝΕ, πλησιάζει και έχει σημαντικό όφελος και στη διεθνή μας σχέση. Πέρα από την εξυγίανση και τον εξορθολογισμό στη λειτουργία της οικονομίας μας, την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και τα κοινωνικά οφέλη τα οποία θα έχει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, αλλά και άμεσα, είναι εξίσου σημαντική η συνεισφορά της επιτύευσης του στόχου στο διεθνή ρόλο της χώρας μας, τόσο στην ευρύτερη περιοχή μας, όσο και παγκοσμίως, εφόσον πλέον συμμετέχουμε ισότιμα σε ένα ισχυρότατο κέντρο αποφάσεων.

Και βεβαίως, αυτό δεν δημιουργεί απλώς ένα πλεονέκτημα της χώρας μας, αλλά δημιουργεί και νέες ευθύνες για μας, ευθύνες να συμβάλει πρωτοποριακά, ο Ελληνισμός, η Ελλάδα, στη διαμόρφωση ενός νέου οράματος για την ευρύτερη βαλκανική περιοχή, μια περιοχή που έχει ταλαντούσει αυτόν τον αιώνα από αλλεπαλληλες συγκρούσεις. 'Ενα όραμα για την επόμενη χιλιετία, ένα όραμα για το οποίο βεβαίως απαιτείται η εγρήγορση και η συμμετοχή του ίδιου του πολίτη στην εξωτερική πολιτική.

Διαμορφώνουμε αν θέλετε μία νέα στρατηγική, για να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε και νέα εργαλεία που θα ανταποκρίθουν σε αυτές τις καινούριες μας ευθύνες, μια νέα στρατηγική αντίληψη του Υπουργείου Εξωτερικών που ενσωματώνει αυτό το οποίο ονομάζουμε διπλωματία του πολίτη. Είναι αν θέλετε και μία διαδικασία εκδημοκρατισμού της εξωτερικής πολιτικής της χώρας μας σε ένα παγκόσμιο γίγνεσθαι. Το άνοιγμα στην κοινότητα των πολιτών, καθιστά τους ίδιους τους πολίτες συνδιαμορφωτές στην εξωτερική μας πολιτική και στηρίζει το ρόλο τους έναντι των άλλων λαών στα Βαλκάνια, στην Τουρκία και ευρύτερα.

Η προώθηση ακριβώς των μη παραδοσιακών νέων εργαλείων, είναι ένας σημαντικός στόχος που υλοποιείται και με το νέο Προϋπολογισμό για το 2000, με το οποίο ξεκινά μία νέα περίοδος προσπαθειών ενός νέου ανοίγματος και νέων ευκαιριών στην ευρύτερη περιοχή.

Πάρινων ως παράδειγμα την άμεση παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας είτε μέσω Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων είτε απ' ευθέιας από το κράτος, που έδωσαν στη χώρα μας τη δυνατότητα να διασφαλίσει, αφενός μεν την παρουσία της Ελλάδας στο διεθνή περίγυρο, αλλά και αφετέρου να ενισχύσει το ρόλο της στην ευρύτερη περιοχή μας.

Μια τέτοια θέση που την ονομάζουμε διπλωματία του πολίτη, συνιστούμε και δημιουργούμε μια ριζοσπαστική ανανέωση τόσο στις καθιερωμένες διαδικασίες όσο και σε σύγκριση με τη διατύπωση της εξωτερικής πολιτικής σε άλλες χώρες.

Εξίσου σημαντική -και αυτό διαφένηκε στα πρόσφατα γεγονότα στην ευρύτερη περιοχή μας- είναι και η συμβολή των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, το έργο των οποίων στηρίζει την Κυβέρνηση μας και με πρόσφατο νομοθετικό έργο, που βεβαίως θα υλοποιηθεί και έμπρακτα το 2000. 'Έχουμε πολύ σημαντική παρουσία φορέων, όπως οι "Γιατροί του κόσμου", οι "Γιατροί χωρίς σύνορα" και άλλες σημαντικές οργανώσεις σε αυτόν τον τομέα.

Η εξωτερική πολιτική έχει επίσης μία οικονομική, επιμορφωτική, περιβαλλοντολογική και πολιτισμική διάσταση. Αυτές είναι οι νέες μορφές διπλωματικής δραστηριότητας, που επιζητούμε να ενισχύσουμε και που μπορούν να βελτιώσουν τη χώρα μας, υπηρετώντας ταυτόχρονα και τα εθνικά μας συμφέροντα, αλλά θα έλεγα και ευρύτερα τα συμφέροντα των λαών της περιοχής.

Αν μου ζητούσατε σε αυτήν τη νέα χιλεύτια, το νέο αιώνα, να σας πω ποια θα ήταν η άποψή μου για την πρώτη προτεραιότητα στη νέα εξωτερική πολιτική -ιδιαίτερα μετά από τα θετικά αποτελέσματα στο Ελσίνκι, αποτελέσματα που ανοίγουν όπως σας είπα νέους δρόμους, νέες ευκαιρίες, χωρίς βέβαια να λύνουν άμεσα τα προβλήματα- θα σας έλεγα ότι κύριος στόχος μας ή αν θέλετε κύριο εργαλείο μας πρέπει να είναι η πολιτιστική και η μορφωτική διπλωματία. Αυτή, συνδυασμένη με την οικονομική, αμυντική και περιβαλλοντολογική διπλωματία, θα συμβάλει στο διάλογο των πολιτισμών, θα συμβάλει στην ελληνική παρουσία, στο πολιτιστικό γίγνεσθαι και βεβαίως σε μια σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία που διαμορφώνεται διεθνώς μέσα από τα πολυμέσα, τον κυβερνοχώρο, την παραγωγή στα μέσα ενημέρωσης και παράλληλα στον εκπαιδευτικό χώρο με τη μεταφορά τεχνογνωσίας, αλλά και τη διαμόρφωση δημοκρατικών πολιτών και συνειδήσεων στην ευρύτερη περιοχή.

Αυτός ο τομέας θα αποτελέσει εκ των πραγμάτων το απαράτητο συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μακροπρόθεσμα, αλλά και μεσοπρόθεσμα, για την περιοχή. Θα αποτελέσει επίσης και ένα σημαντικό εργαλείο υποστήριξης της ευρωπαϊκής ενοποίησης στα Βαλκάνια. Μέσα από τον πολιτισμό, μέσα από την εκπαίδευση, θα συμβάλουμε ουσιαστικά στη μεταμόρφωση, τη μεταρρύθμιση των βαλκανικών δομών και αντιλήψεων, βοηθώντας ακριβώς σε μια ειρηνική συνεργασία.

Αυτό σημαίνει παράλληλα ότι και εμείς πρέπει να δούμε τις δικές μας δομές, κάτι που κάνουμε στο Υπουργείο Εξωτερικών, αλλά και ευρύτερα τις δομές στη χώρα μας, που θα μπορέσουν να υποστηρίξουν τέτοιου ειδούς πρωτοβουλίες, μία τέτοια συστηματική προσπάθεια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και την ιδιωτική πρωτοβουλία στον πολιτισμό. Στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρ' ότι δεν έχουμε εκείνα τα συνταγματικά

πλαίσια για μεγάλα ανοίγματα στο χώρο των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια να αξιοποιήσουμε το υπάρχον Σύνταγμα για την προσφορά πολύτιμων υπηρεσιών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και στην τεχνική εκπαίδευση, για τους νέους των Βαλκανίων.

Θεωρώ στρατηγικής σημασίας αυτήν την υπηρεσία, που μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά σε δάλογο, αλλά και στην επιμόρφωση πάρα πολλών, που θα διαμορφώσουν διασυνδέσεις, διαπλοκές μεταξύ των βαλκανικών χωρών, που θα εμπεδώσουν την ειρηνική συνεργασία.

Πέραν από την πολιτιστική διάσταση, ένα σημαντικό μέσο είναι αυτό της αναπτυξιακής πολιτικής, που και αυτή βεβαίως περικλείει και το μορφωτικό τομέα. Η διμερής αναπτυξιακή συνεργασία και ανθρωπιστική βοήθεια είναι ένας από τους νέους βασικούς μοχλούς άσκησης της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Είχαμε ενεργή παρουσία στο Κοσσυφοπέδιο είτε με την οργάνωση προσφυγικών καταυλισμών στην Αλβανία και στα Σκόπια είτε με τη συνεχή ροή ανθρωπιστικής βοήθειας, μέσω των ελληνικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και στο Κόσοβο και ευρύτερα στη Γιουγκοσλαβία και έτσι καταδεικνύεται η σημασία νέων μορφών παρέμβασης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής.

Παράλληλη και ιδιαίτερα σημαντική ήταν η παρουσία μας στους σεισμούς στην Τουρκία, όπου η αυθόρυμη, αλλά και οργανωμένη παρουσία των Ελλήνων πολιτών, διαμόρφωσαν ένα νέο κλίμα στις σχέσεις των δύο λαών, που απαιτούσε να προχωρήσουμε σε ειρηνική συνεργασία και διάλογο των δύο χωρών. Ήταν μία καθοριστική για την ελληνική διπλωματία τομή, που έπαιξε καθοριστικό ρόλο ο ίδιος ο πολίτης, με τη λεγόμενη "διπλωματία του πολίτη".

Σε ό,τι αφορά τον Προϋπολογισμό, το ΥΠΕΞ διαχειρίζεται κάθε χρόνο ένα κονδύλι ύψους τεσσάρων δισεκατομμυρίων (4.000.000.000), ενώ παράλληλα συντονίζει με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ένα πρόγραμμα δεκαοκτώ δισεκατομμυρίων (18.000.000.000) δραχμών για διμερή αναπτυξιακή βοήθεια και προγράμματα ελληνικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, που αφορούν ένα ευρύ φάσμα δράσεων, επείγουσες ανθρωπιστικές ανάγκες -με τη διανομή τροφίμων και φαρμάκων- προσπάθειες ανασυγκρότησης, επισκευές σχολείων και ανέγερση νοσοκομείων, καθώς και ενίσχυση δημοκρατικών θεσμών, δηλαδή της κοινωνίας των πολιτών.

'Αμεση προτεραιότητα κατά την άσκηση αναπτυξιακής πολιτικής δίνουμε στις χώρες των Βαλκανίων. Ακολουθούν οι περιοχές της Μέσης Ανατολής, ιδιαίτερα οι Παλαιστίνιοι και βεβαίως η Μαύρη Θάλασσα, ο Εύξεινος Πόντος και ο Καύκασος, όπου διαβιούν κάτω από δύσκολες συνθήκες σημαντικές ελληνικές κοινότητες.

Χαρακτηριστικά το 1999, από τα 464,5 εκατομμύρια δραχμές που χορηγήθηκαν στις χώρες της Βαλκανικής, περίπου το 50% αφορούσαν πρόσφυγες Κοσσυφάρους από το Κοσσυφοπέδιο στην Αλβανία και στα Σκόπια, αλλά και μέσα στο Κόσοβο και ευρύτερα στη Γιουγκοσλαβία. Επίσης το Υπουργείο Εξωτερικών, εξαίτιας της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών και την άριστη συνεργασία που είχαμε με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις κλήθηκε να καλύψει σχετικά κενά και άλλων Υπουργείων και διοχετεύσεις περίπου ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000), εκ των τριών δισεκατομμυρίων (3.000.000.000) που διατέθηκαν συνολικά από την Κυβέρνηση, για την αντιμετώπιση της κρίσης στο Κόσοβο.

Η άμεση ανταπόκρισή μας εξουδετέρωσε τον κίνδυνο προσφυγικού κύματος προς τη χώρα μας, συνέβαλε σημαντικά στον περιορισμό της αποσταθεροποίησης των γειτονικών μας κρατών και στην Αλβανία και στα Σκόπια και αποτέλεσε δείγμα σημασιού και εποικοδομητικού ρόλου για τη χώρα μας. Συνέβαλε ώστε να μπορέσουν και οι διπλωματικές μας προσπάθειες για ειρήνευση στο Κόσοβο να έχουν ακόμα μεγαλύτερη αξιοποίηση και αποτελεσματικότητα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το πρόβλημα στο Κόσοβο έχει τελειώσει. Παραμένει μία από τις σημαντικές μας προτεραιότητες η εξομάλυνση των προβλημάτων, μέσα σε μια λογική πολυπολιτισμική συμβίωσης μέσα στα πλαίσια της Γιουγκοσλαβίας, ώστε να εξομαλυνθεί το πρόβλημα στο Κόσοβο και ευρύτερα στη Γιουγκοσλαβία.

Μέσα από το έργο που έχει ήδη επιτευχθεί προκύπτει ότι, η Ελλάδα, αυτή τη στιγμή, αντιμετωπίζεται στα Βαλκάνια ως ένα ευρωπαϊκό πρότυπο Βαλκανικής χώρας.

Πέραν αυτών των εργαλείων, υπάρχουν και νέοι μηχανισμοί στο Υπουργείο Εξωτερικών ή και παλαιότεροι, όπως είναι η Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού και επιδιώκουμε να αναδείξουμε αυτά τα εργαλεία σε αποτελεσματικά, για την προ-αγωγή των νέων προτεραιοτήτων, που έχουμε μπροστά μας. Μεταξύ αυτών, το 'ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού συγκαταλέγει στις δραστηριότητές του τη διαδοση της ελληνικής γλώσσας, του ελληνικού βιβλιού, την ενίσχυση των ελληνικών σπουδών σε ένα πανεπιστήμια, ενώ παράλληλα προσπαθούμε να υπάρχουν συντονισμένες πια προσπάθειες όλων των Υπουργείων, που εμπλέκονται στην ίδρυση και υποστήριξη ελληνικών εδρών, που είναι βεβαίως το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Παιδείας.

Το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού, έγινε θεσμός συνένωσης, αλλά και κινητοποίησης και ουσιαστικού διαλόγου, μεταξύ της διασποράς και της πολιτείας, αλλά και της Βουλής, των Βουλευτών και της ελληνικής κοινωνίας.

Με το νέο οργανισμό ξεκίνησε η λειτουργία του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού του Υπουργείου Εξωτερικών. Εγκαινιάστηκε ένα πολύ σημαντικό εργαλείο, για να εξετάζει και να επεξεργάζεται θέματα εξωτερικής πολιτικής, ο νους, αν θέλετε, που προβλέπει, αναλύει και που προτείνει για τις πολιτικές και τις διπλωματικές μας τακτικές.

Η Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας, η ΥΔΑΣ, έχει θεσμοθετηθεί προ ολίγων μηνών, τώρα, αυτήν τη στιγμή, διαμορφώνεται σε έναν σημαντικό οργανισμό, για την ανθρωπιστική και επιοπτιστική βοήθεια.

Μπροστά στην Πολιτιστική Ολυμπιάδα και τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, έχουμε προωθήσει την ιδέα ενός νέου διπλωματικού εργαλείου, της Ολυμπιακής Εκεχειρίας και ήθελα να ανακοινώσω ότι πριν από λίγες μέρες υπογράψαμε το Σύμφωνο με τον κ. Σάμαρανγκ για την ίδρυση του Διεθνούς Ιδρύματος Ολυμπιακής Εκεχειρίας, που θα έχει τρία κέντρα, το ιστορικό κέντρο στην Ολυμπία, το επιχειρησιακό κέντρο στην Αθήνα και το κέντρο δίπλα στη Διεθνή Οργάνωση Ολυμπιακών Αγώνων στη Λοζάνη.

Η Ελλάδα προωθεί επισημαντικές προσπάθειες για την περιοχή με κονδύλια τα οποία έχουν διατεθεί για κάθε χώρα, στο σύμφωνο, όπως σας είπα, Σταθερότητας.

Τέλος, θέλω να τονίσω ότι ο απότερος στόχος για την περιοχή είναι η επίτευξη κλίματος ασφαλείας και ειρήνης.

Πιστεύουμε ότι η υποψηφιότητα της Τουρκίας στο Ελσίνκι εντάσσεται σ' αυτές τις προϋποθέσεις επίτευξης ενός νέου κλίματος ασφαλείας, ενός ευρωπαϊκού προσανατολισμού της Τουρκίας, που σημαίνει ακριβώς ότι προωθούμε, μέσα απ' αυτή τη διαδικασία -και ελπίζουμε σύντομα να αντιμετωπισθούμε- σημαντικά εκκρεμή ζητήματα των τελευταίων ετών, όπως είναι οι ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα απλώς να πω ότι σ' αυτό το τέλος της χιλιετίας έχουμε ένα αισιόδοξο μήνυμα, να μεταφέρουμε για την περιοχή -με τις αποφάσεις στο Ελσίνκι στάλθηκε- ένα μήνυμα ελπίδας για ολόκληρα τα Βαλκάνια. Η Κύπρος διασφαλίζει την απρόσκοπτη πορεία της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία ενισχύονται στην ενταξιακή τους πορεία. Τα Σκόπια, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, ενισχύεται με ειδική σχέση σύνδεσης και σταθεροποίησης και η Ελλάδα θέλει να συμβάλει ακριβώς στη σταθερότητα αυτής της χώρας και στη διασφάλιση της ακεραιότητάς της. Το ίδιο και για την Αλβανία, που σημαίνει μια ευρωπαϊκή πορεία και μέσα από τη δική της ευρωπαϊκή πορεία, τη διασφάλιση και της ελληνικής μειονότητας.

Τέλος, για την Τουρκία άνοιξε μια μεγάλη ευκαιρία. Δεν έχουν κλείσει τα προβλήματα. Έχουν απλώς ανοίξει οι ευκαιρίες. Και θα είναι ένα μεγάλο στοίχημα, θα κριθούμε και εμεις και η Τουρκία και οι εταίροι μας στην Ευρώπη, για το κατά πόσο θα μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε αυτήν την πολύ σημαντική ευκαιρία. Θεωρούμε ότι αυτή η ευκαιρία μας επιτρέπει όχι μόνο

να συμβάλουμε στην άμβλυνση των προβλημάτων, αλλά τελικά και στην επίλυση προβλημάτων, όπως του Κυπριακού και της υφαλοκρηπίδας.

Πιστεύουμε επίσης ότι αυτή η ευκαιρία μας δίνεται για να μεταμορφώσουμε ολόκληρη την περιοχή, από μια περιοχή έντασης, σε μια περιοχή ασφάλειας και ειρήνης. Επικροτούμε τη σημερινή βούληση, που εκφράζει η τουρκική κυβέρνηση, βούληση να προχωρήσει σε αυτήν την ευρωπαϊκή πορεία και ελπίζουμε ότι η προσήλωση της Τουρκίας στο δύσκολο αυτό δρόμο που επέλεξε θα μείνει αταλάντευτη. Και μπορώ να υποσχεθώ -και είμαι σίγουρος ότι εκφράζω τη μεγάλη πλειοψηφία αυτής της Αίθουσας, αλλά είμαι σίγουρος και του ελληνικού λαού- ότι στη νέα αυτή εποχή που ανοίγει στις σχέσεις μας με την Τουρκία, αλλά και με τους λαούς της περιοχής, οι λαοί της περιοχής και η Τουρκία μπορούν να γνωρίζουν ότι, εμείς οι 'Ελληνες, ο Ελληνισμός, η Ελλάδα, θα μείνουμε αρωγοί στις δικές τους προσπάθειες για το κοινό ευρωπαϊκό οράμα ειρήνης, δημοκρατίας, ασφάλειας και ανάπτυξης. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συγκλονισμένος από το χθεσινό τραγικό γεγονός, βλέποντας δύο ανθοδέσμες στη θέση του συναδέλφου, ως γιατρός που βρέθηκα από τις πρώτες στιγμές στο δυασάρεστο γεγονός της απώλειας του συναδέλφου μας Δημητρίου Τσετινέ, θα ήθελα να πω ότι ο θάνατος είναι ένα σκληρό και ψυχρό φαινόμενο, γιατί δεν είναι αναστρέψιμο και αιφνιδιάζει. Έχει όμως το μεγαλείο της δικαιοσύνης. Δεν κάνει διακρίσεις. Άλλα σπάνια πιστεύωντας διεκδικεί να παιδεί την πρωταγωνιστικό ρόλο στη ζωή ενός σημαντικού προσώπου, όπως έπαιξε στην περίπτωση του συναδέλφου Βουλευτή Δημητρίου Τσετινέ. Του επεφύλαξε την τιμή να τον πάρει πάνω από το Βήμα της δημοκρατίας και να τον κάνει αλησμόντο, γιατί όπως ελέχθη και το πρώτο ο θάνατος επέρχεται μόνον όταν λησμονιέται κανείς. Άλλα η ζωή συνεχίζεται και αλλίμονο σ' αυτούς που δεν μπορούν να συνεχίσουν.

Θα ήθελα πριν προχωρήσω -βέβαια έφυγε ο Υπουργός Εξωτερικών- και πρέπει ασφαλώς να είμαι πολύ προσεκτικός από το Βήμα αυτό, για να απαντήσω στον Υπουργό Εξωτερικών- να πω ότι τα θετικά αποτελέσματα στο Ελσίνκι, που έχουν για πολλούς μεγάλο εύρος ερμηνείας, δεν θα πρέπει να μας εφησυχάζουν. Γιατί υπάρχουν, κύριε Υπουργεί, και αρνητικά, τα οποία ο κ. Ετοσεβήτ δεν χάνει ευκαιρία να τα επισημάνει. Γιατί δεν σας κρύβω ότι δεν εγνώριζα μέχρι το 1993 ή μετά τη Μαδρίτη, για να είμαι ακριβέστερος, ότι είχαμε διαφορές στη νηστά του Αιγαίου με την Τουρκία. Άλλα αυτές τις μονομερείς διεκδικήσεις η Τουρκία έχει την ευχέρεια να τις μεταφέρει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Και δεν μπορώ να είμαι βέβαιος και να εμπιστεύω τόσο την Τουρκία όσο και τους εταίρους μας στην Ευρώπη και να εμπιστευώ τη διαχείριση των εθνικών μας θεμάτων και εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα, τα οποία οι 'Έλληνες με αίμα εξασφάλισαν από πολλά χρόνια πριν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι θυσίες του ελληνικού λαού εξασφάλισαν με καθυστέρηση δύο ετών την είσοδό μας στην ΟΝΕ, μια εθνική επιλογή για όλους μας, όπως προ είκοσι ετών ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, με τη διορατικότητα που τον διέκρινε, έβαλε τη χώρα στην ΕΟΚ, παρά την πολεμική, που του άσκησαν οι σημερινοί όψιμοι Ευρωπαϊστές.

Ο Προϋπολογισμός τον οποίο συζητάμε -αλλά καθόλου δεν επηρεάζομε ούτε καν στο σκέλος των δαπανών- αποκρύπτει στοιχεία και ωραιοτοιεί την κατάσταση. Οι παροχές στους πολίτες είναι ψίχουλα σ' αυτά που αφαιρέστε με τη σκληρή εισοδηματική πολιτική σας και έχουν ημερομηνία λήξεως τις εκλογές.

Αποκρύπτει το ότι η Κυβέρνηση θα αναγκασθεί να επιβάλει πρόσθετα φορολογικά βάρη, όπως το συνηθίζει άλλωστε ο κ. Σημίτης, προκειμένου να διατηρήσει την πειθαρχία των δημοσίων οικονομικών για την ασφαλή συμμετοχή της Ελλάδος στο ευρώ την 1.1.2001

Θυμόσαστε ασφαλώς ότι το 1996 κατ'επανάληψη ο Υπουρ-

γός είχε υποσχεθεί στον ελληνικό λαό ότι δεν θα μπουν άλλοι φόροι, έκτοτε μπήκαν είκοσι οκτώ καινούριοι φόροι, έγιναν ογδόντα περίπου φορολογικές ρυθμίσεις και η φορολογία του ελληνικού λαού, διπλασιάστηκε.

Ο Προϋπολογισμός και η Κυβέρνηση θέλουν να βλέπουν την κατάσταση από τη μία πλευρά, την πλευρά των αριθμών, των δεικτών και των ισολογισμών, ενώ η πραγματικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι διαφορετική και τη γνωρίζετε. Η πραγματικότητα είναι άθλια και η μεγάλη μερίδα του ελληνικού λαού υφίσταται τις επιπτώσεις της.

Ο τομέας της υγείας είναι ο μεγάλος ασθενής και αναγκάζεται το αρμόδιο Υπουργείο, αλλά και ο ίδιος ο Υπουργός στην Αίθουσα αυτή, να ζητήσει συγνώμη από τους 'Ελληνες πολίτες. Το Ε.Σ.Υ. το εγκαταλείψατε, γιατί ξεπλήρωσε την κομματική του αποστολή. Το Ε.Σ.Υ., κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν το πολέμησε η Νέα Δημοκρατία, αλλά εσείς του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το υπονομεύσατε και το πολεμήσατε με τον άκρατο κομματισμό σας. Τις υπηρεσίες υγείας τις παραδόσατε στον ιδιωτικό τομέα, λόγω αδυναμίας να ανταποκριθείτε. Φτιάχατε το Ε.Σ.Υ. για να μην εμπορευματοποιηθεί η υγεία. 'Ομως η εμπορευματοποίηση έχει ανέβει στα ύψη. Για τους μάνατζερ των νοσοκομείων έχετε τεράστια ευθύνη. 'Όταν έγινε η προκήρυξη δεν προχωρήσατε στην πρόσληψη, διότι διαπιστώσατε ότι δεν ανήκαν οι περισσότεροι στο ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Θα κρατήσω μία λέξη από την πρωινή ομιλία του Υπουργού Υγείας, που δείχνει και το πνεύμα της προσπάθειας, που λέγει ότι θα κάνει, προκειμένου να ανατάξει τον τομέα της υγείας και του Ε.Σ.Υ. Αυτό δείχνει ότι το σύστημα έχει πολλαπλά κατάγματα ή και εξαρθρώσεις, οι οποίες έχουν επέλθει από την πολιτική που εφαρμόσατε μέχρι σήμερα. Χρωστάνε τα νοσοκομεία εκατόντας είκοσι δισεκατομμύρια, (120.000.000.000) παρά την περσινή ρύθμιση των διακοσίων δισεκατομμυρίων (200.000.000.000).

Τα χρήματα για τις εφημερίες των γιατρών μειώθηκαν, τα φαρμακεία κάνουν έξι μήνες για να πληρωθούν, ενώ οι φαρμακοποιοί πληρώνουν Φ.Π.Α. προκαταβολικά, η ιατρική επίσκεψη παραμένει καθηλωμένη στις δύο χιλιάδες (2.000) επί έξι συνεχή χρόνια και δεν εισπράττονται τα χρήματα εγκαίρως.

Η παιδεία είναι ένας τομέας που η Κυβέρνηση έδωσε εξετάσεις και απορρίφθηκε, όπως απορρίφθηκαν, κύριοι συνάδελφοι, εβδομήντα χιλιάδες νέοι, που τους στέλνετε στη χωματερή των Τ.Ε.Ε., χωρίς βιβλία, χωρίς καθηγητές, χωρίς τεχνικά μέσα.

Στον γεωργικό τομέα έγινε η μεγαλύτερη πολιτική απάτη σε μια κατηγορία σκληρά εργαζόμενων πολιτών. Ο αγροτικός τομέας παρουσιάζει ανάπτυξη μηδέν, το εισόδημα μειώθηκε κατά 8,1% και οι 'Ελληνες αγρότες έχουν το 1/3 του εισόδηματος των Ευρωπαίων αγροτών. Οι εξαγωγές μειώθηκαν από 6,8 δισεκατομμύρια δολάρια το 1991, στα 5,6 δισεκατομμύρια δολάρια το 1998 και διπλασιάστηκε η φορολογία. Οι επιδοτήσεις μειώθηκαν και καθυστερούν. Φέτος πλησιάζουν Χριστούγεννα και οι αγρότες δεν μπόρεσαν να πάρουν την κουτσουρεμένη επιδότηση στο λάδι, παραγωγής 1998-1999, που από τετρακόσιες εξήντα (460) δραχμές μειώθηκε στις διακόσιες ογδόντα έξι (286) συν τριάντα (30) δραχμές από την Α.Τ.Ε., χρήματα που θα παρακρατηθούν στην εκκαθάριση.

Με το έντυπο 70 και 71 οι αγρότες αστυνομεύονται, όπως στην κατοχή. Κύριοι της Κυβέρνησης, ενταφιάσατε την αγροτιά και τις δίνετε τώρα δέκα χιλιάδες (10.000) για προεκλογικούς λόγους, προκειμένου να την έγελάσετε, αλλά αυτές οι εκλογές τούτη τη φορά δεν θα αγοραστούν.

Η ανεργία καλπάζει και υφίσταται μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, ιδιαίτερα των νέων, των πτυχιούχων, των γυναικών. Οι μακροχρόνιοι άνεργοι, άνω των 60 ετών, αυξάνονται. Απορρίψατε προ ημερών πρόταση νόμου, να αποκτήσουν αναλογικό συνταξιοδοτικό επίδομα με ένστημα λιγότερα των τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων.

Κλείσατε εκατόντας είκοσι οκτώ χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οδηγήσατε στην ανεργία χιλιάδες εργαζόμενους.

Επίσης, ο τουρισμός, η απομονωμένη της ελληνικής οικονομίας έχει απορροφήσεις μόνο 18%, όταν εξασφαλίζει δουλειά σε επτακόσιες χιλιάδες εργαζόμενους.

Θα συντομεύσω, κύριε Πρόεδρε, γιατί ο χρόνος είναι πολύ περιορισμένος. Η πορεία και η ποιότητα της κατασκευής των μεγάλων έργων, μετά από την πρόσφατη πτώση της γέφυρας στο Μαρκόπουλο, επιβεβαιώνει το πόσο σαθρό είναι το όλο σύστημα. Πώς όμως να αλλάξει το σύστημα, αφού έχει στεγανά και κάποιοι γεννήθηκαν και δηλώνουν επάγγελμα Υπουργοί; Είσαστε, λοιπόν, η δεν είσαστε καθεστώς, που σας βαρέθηκαν ακόμα και οι οπαδοί σας;

Ενδεικτικά, κύριοι συνάδελφοι, για την Κέρκυρα, εν τάχει. Υποσχέθηκαν νέες φυλακές, νέες εργατικές κατοικίες, νέο δικαστικό μέγαρο, κτίρια για σχολές ΟΑΕΔ, νέο κτίριο για το 1ο και 2ο Τ.Ε.Λ., νέο διοικητικό κέντρο, νέο νομαρχιακό νοσοκομείο, το οποίο όφειλε να ολοκληρωθεί, κύριοι συνάδελφοι, τώρα το 1999 και βρίσκεται ακόμα στη θεμελίωση και στον σκελετό.

Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο δεκατέσερα χρόνια από την ίδρυσή του δεν έχει πρυτανικές αρχές, δεν έχει κτίρια και χίλιοι πεντακόσιοι φοιτητές βρίσκονται στους δρόμους, δεν έχουν λέσχη, δεν έχουν βιβλιοθήκες. Ζήτησα και κατά τη συζήτηση του προηγούμενου προϋπολογισμού και τώρα δέκα δισεκατομμύρια να εγγραφούν για να ξεκινήσει ένα συγκρότημα κτιρίων για τις σχολές του πανεπιστημίου, που εν πάσῃ περιπτώσει είναι ένα ιστορικό πανεπιστήμιο.

Τελειώνω, λέγοντας ότι δεν μπορείτε, κύριε Πρωθυπουργέ, να επικαλείσθε την ισχυρή Ελλάδα, όταν το 1/4 του πληθυσμού ζει στη φτώχεια, όταν οι κοινωνικές σας δαπάνες είναι οι χαμηλότερες στην Ευρώπη, παρά την επιχειρούμενη φετινή αύξηση, όταν τα ναρκωτικά θερίζουν και η ανεργία καλπάζει, όταν το δημογραφικό πρόβλημα δεν το ακουμπάτε, όταν κοντέψατε να κάνετε την Ελλάδα χώρα του τζόγου, της μίζας και της συναλλαγής.

Αντιμετωπίσατε τις κρίσεις με πρωτοφανή αδεξιότητα και εκθέσατε τη χώρα κατ' επανάληψη. Τις αποτυχίες σας στο εξωτερικό τις βαφτίσατε επιτυχίες στο εσωτερικό, με τη στήριξη των κρατικών, αλλά και των κρατικεσαρτώμενων μέσων ενημέρωσης. Τα γκάλοπ δεν θα σας σώσουν ούτε τα ψευτοδήλημα. Ο λαός δεν μπορεί να περιμένει τίποτε πλέον από εσάς. Κυβερνάτε δεκαεπτά χρόνια και ακόμα δίνετε υποσχέσεις. Δεν σας πιστεύουν πλέον. Εγκαταλείψατε την ιδεολογία σας και νοθεύσατε, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, το σοσιαλισμό, κρατήσατε όμως τη σφραγίδα, για να έγελάτε κάποιους, που ακόμα είναι ιδεολόγοι και ρομαντικοί. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πέρεργη της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο" τριάντα οκτώ μαθητές και δύο συνοδοί-καθηγητές από το 23ο Γυμνάσιο της Αθήνας.

Τους καλωσορίζουμε στο Εθνικό Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Τσιόκας έχει το λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι φτωχά τα λόγια, για να εκφράσει κανείς τα θερμά συλληπητήρια στην οικογένεια, τους φίλους και το λαό της Θράκης για το φίλο, εκλεκτό συνάδελφο και σύντροφο το Δημήτρη Τσετινέτη.

Ας αναπαύσει ο Θεός εν ειρήνη την ψυχή του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάμε σήμερα -και αυτό φαίνεται η Νέα Δημοκρατία δεν έχει καταλάβει- για την επιτυχή κατάληξη μιας πορείας, που οδηγεί την Ελλάδα στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Μιλάμε σήμερα για την επιτυχή κατάληξη, που γίνεται μετά από δύο αποτυχημένα εγχειρήματα, που επιχείρησε η Νέα Δημοκρατία την περίοδο 1990-1993. Πρόκειται για την κατάληξη μιας πορείας, που σταθεροποίησε το οικονομικό περιβάλλον, διαμόρφωσε καλύτερους όρους συμμετοχής της Ελλάδας στις εξελίξεις, στην Ευρώπη, στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, στον κόσμο. Και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μία αναπτυξιακή πορεία με συνοχή και δικαιοσύνη.

Είμαστε ειλικρινείς, γιατί αναγνωρίζουμε ότι αυτή η πορεία πέτυχε, γιατί στηρίχθηκε από την πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας. Είμαστε ειλικρινείς, γιατί αναγνωρίζουμε ότι αυτή η πο-

ρεία είχε επιπτώσεις ιδιαίτερες σε ευαίσθητα κοινωνικά στρώματα, που ιστορικά και παραδοσιακά εκφράζονταν και εκφράζονται μέσα από το ΠΑΣΟΚ. Γι' αυτό εμείς πρώτοι, η προοδευτική παράταξη, το ΠΑΣΟΚ, παράλληλα με το ιστορικό τρίπτυχο "σταθεροποίηση-ανάπτυξη-δικαιοσύνη" που ο Γιώργος Γεννημάτας και ο Ανδρέας Παπανδρέου σηματοδότησαν στις αρχές του 1993, θέσαμε και αναδείχαμε το ζήτημα της αναδιανομής αως κυρίαρχο πολιτικό ζήτημα αυτής της περιόδου.

Εμείς θέσαμε αυτό το ζήτημα και πιστεύουμε ότι αυτό πρέπει να είναι το τετράπτυχο πάνω στο οποίο πρέπει να κινηθεί η Ελλάδα στις επόμενες χρονιές, γιατί γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η ένταξη της Ελλάδας σε ευρωπαϊκές εξελίξεις θα γίνει αποδεκτή μόνο αν νομιμοποιείται καθημερινά από το λαό της, από την ελληνική κοινωνική πλειοψηφία.

Οι μεγάλες επιτυχίες στους οικονομικούς δείκτες σε τόσο σύντομο διάστημα, η διασφάλιση προγραμμάτων ανάπτυξης για την επόμενη εξαετία, σημαντικών και ουσιαστικών, Μεσόγειο και στον κόσμο γενικότερα, δείχνουν ότι εμείς μπορούμε να συνδέσουμε δίκαια τους εθνικούς μας στόχους, τους μεγάλους εθνικούς στόχους με τα καθημερινά προβλήματα. Όπως στη δεκαετία του 1980 αντρέψαμε ένα σύστημα κοινωνικά και πολιτικά άδικο με τον Ανδρέα Παπανδρέου και αναδείχαμε καινούριες δυνάμεις στο προσκήνιο, έτσι τώρα, εμείς θέτουμε και ανοίγουμε το ζήτημα: Τι πρέπει να γίνει στη μετά ΟΝΕ εποχή.

Γιατί αναγνωρίζουμε ότι τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται, απαιτούν ένα νέο οικονομικό και κοινωνικό μοντέλο οργάνωσης της ελληνικής κοινωνίας. Γι' αυτό διαμορφώνουμε τις προϋποθέσεις και τις κοινωνικές πλειοψηφίες που θα εγγυηθούν τη νέα πορεία με προοδευτικό προσανατολισμό, με συμμετοχή στις εξελίξεις ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας.

Εμείς μιλάμε για την ανάγκη να υπάρξει διεύρυνση του αναπτυξιακού προτόπου. Εμείς μιλάμε για την ανάγκη της ενίσχυσης του δικαιώματος και της υποχρέωσης της πολιτείας προς όλους τους πολίτες για τη μόρφωση, τη δουλειά, τη ζωή.

Δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία εξαντλεί τη συζήτηση κάνοντας κριτική σε μία πορεία, που επιτυχώς οδηγεί στην ΟΝΕ. Δεν τολμά, όμως, να πει με ποιες πολιτικές και με ποιες συμμαχίες προτείνει να βαθίσουμε στη μετά ΟΝΕ εποχή.

Η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό αποκαλύπτει ανάγλυφα ότι η Νέα Δημοκρατία είναι δέσμια της αχαλίνωτης αγοράς, της εμπορευματοποίησης των πάντων και ενός ιδιότυπου λαϊκισμού. Ψαρεύει σε θολά νερά. Αναμασά την καραμέλα των αποκρατικοποιήσεων για να επιβάλει πίσω από αυτήν, πολιτικές που σχετίζονται με τη ρευστοποίηση του εθνικού μας πλούτου.

Καταγγέλλει ψευδεπίγραφα το σπάταλο και διεφθαρμένο κράτος, γιατί στην πράξη ζητά την κατάργηση του κράτους, για να πληρώνουν πιο εύκολα στα μεγάλα συμφέροντα οι αγρότες και οι μικρομεσαίοι το "μάρμαρο" της αχαλίνωτης αγοράς.

Επιμένει σε ένα παρωχημένο καταγγελτικό λόγο, γιατί οι μοντερνιστικές της απόψεις, όταν εφαρμόστηκαν στην Ευρώπη, ακύρωσαν την αναπτυξιακή στρατηγική. Ανεργία, φτώχεια, περιθωριοποίηση είναι το ταμείο που άφησαν όπου εφαρμόστηκαν αυτές οι πολιτικές, που υπαινίσσεται τη Νέα Δημοκρατία.

Η συζήτηση για το νέο προϋπολογισμό έχει αποδείξει ότι ο συντηρητισμός αδυνατεί να κατανοήσει τα μεγάλα προβλήματα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε.

Με δεδομένη την παγκοσμιοποίηση που οδηγεί το κεφάλαιο σε αντιπαραγωγικές λειτουργίες, εμείς ανοίγουμε δρόμους για να απαντήσουμε με ποιο τρόπο θα ξαναδηγήσουμε τους πόρους στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, πως θα διαμορφώσουμε μία νέα σχέση συμμετοχής και ισορροπίας ανάμεσα στην πολιτική και την οικονομία, ανάμεσα στην πολιτική και την οικονομική σύγκλιση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή 'Ένωση.

Εμείς μιλάμε για τις ευκαιρίες και τους κινδύνους που σηματοδοτεί η ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ. Γνωρίζουμε ότι η αντιμετώπιση της ανεργίας, η διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, η ανάπτυξη, η δικαιοσύνη και η συνοχή της χώρας, είναι πρώτες προτεραιότητες στο νέο περιβάλλον που εισερχόμα-

στε.

Οι διαρθρωτικές αλλαγές που επαγγελλόμαστε αφορούν την αλλαγή του μοντέλου της κοινωνικής οργάνωσης, την τόνωση της ζήτησης, τη μετεξέλιξη του τραπεζικού συστήματος, την τόνωση των εξαγωγών και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, την ουσιαστική εμπλοκή των φορέων της περιφέρειας όχι μόνο στις κατανομές των προγραμμάτων, αλλά και στην υλοποίησή τους.

Εμείς λέμε ότι υπάρχει ανάγκη ολοκλήρωσης των ρυθμών της αποκέντρωσης με πιο ουσιαστική εμπλοκή των δυνάμεων της περιφέρειας στα κέντρα εξουσίας, στα συστήματα της εξουσίας. Για εμάς, το αίτημα για διεύρυνση της παραγωγικής βάσης έχει χρώμα, αναφέρεται σε συγκεκριμένες κοινωνικές και παραγωγικές δυνάμεις και εκφράζεται μέσα από προοδευτικές πολιτικές.

Για παράδειγμα θα ήθελα να αναφέρω τον αγροτικό χώρο. Γνωρίζουμε όλοι ότι αυτός ο χώρος βρίσκεται σε καμπή. Θα λύσουμε το αγροτικό πρόβλημα της χώρας απλά με τη διεκδίκηση κάποιων τιμών; μόνο με τη μείωση του κόστους παραγωγής; -όπως ισχυρίζεται η Νέα Δημοκρατία- με την επανεθνικοποίηση μέρους της αγροτικής πολιτικής; -όπως ισχυρίζεται γενικότερα ο συντηρητισμός στην Ευρώπη- ή θα εντάξουμε επιτέλους και την αγροτική οικονομία σε ένα τμήμα ευρύτερου σχεδίου περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης;

Εμείς πρέπει να σηκώσουμε τη φωνή μας, γιατί τα περιφερειακά προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης δεν πρέπει να απασχολήσουν πόρους για την ολοκλήρωση προγραμμάτων που αφορούν το προηγούμενο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Η ύπαθλος για να ανασυγκροτηθεί χρειάζεται συντονισμένο και ολοκληρωμένο πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης. Θέλει ο συντηρητισμός να διατεθούν αυτοί οι πόροι σε αυτήν την κατεύθυνση και από πού;

Γ' αυτό εμείς τώρα πρέπει να μιλήσουμε για την ανάγκη να υπάρξουν υποδόμες και αύξηση επενδύσεων στον αγροτικό χώρο. Κύρια στις ορεινές περιοχές πρέπει να τολμήσουμε -και τολμάμε- προγράμματα που αφορούν την παραγωγή παρασιακών, οικολογικών και βιολογικών προϊόντων.

Άρχισαν οι διαρθρωτικές αλλαγές. Η τράπεζα γης και ποστώσεων, η αλλαγή του νόμου για τους συνεταιρισμούς, τα κίνητρα για τους νέους αγρότες, η ισχυροποίηση του απόμαχου αγρότη είναι βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Η ελληνική περιφέρεια έχει ανάγκη από πολιτικές στήριξης της αγροτικής οικονομίας. Χρειάζεται ουσιαστική εμπλοκή στα κέντρα λήψης απόφασης. Χρειάζεται την ολοκλήρωση της αποκέντρωσης. Υπάρχουν οι προϋποθέσεις γι' αυτά. Τα εξασφάλισε αυτή η Κυβέρνηση, το πακέτο Σαντέρ, τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Αγροτικά Προγράμματα, οι Ολυμπιακοί Αγώνες, η ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, το Ταμείο Συνοχής, είναι πόροι πάνω στους οποίους καλούμαστε να απαντήσουμε με ποιους θα τους διαχειριστούμε και για ποιους.

Η Νέα Δημοκρατία αδυνατεί να μιλήσει γι' αυτά. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μπορεί και πάλι στην αυγή της νέας χιλιετίας να μιλήσει για ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο στη βάση μιας νέας κοινωνικής πλειοψηφίας και να εγγυηθεί αυτόν τον προοδευτικό προσανατολισμό.

Γ' αυτούς τους λόγους, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να υπερψηφίσουμε τον Προϋπολογισμό. Ευχαριτώστε.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η κ. Παπαδημητρίου έχει το λόγο. Αμέωνς μετά θα μιλήσει ο κύριος Υπουργός.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Τελειώσετε το μελάνι για το συμβόλαιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Τώρα ακούω για συμβόλαια, προηγούμενα άκουσα για νοθευμένες συσταλιστικές προοπτικές. Ας κρίνει ο καθένας, κύριε συνάδελφε, πώς θα πάμε.

Ορίστε, κυρία Παπαδημητρίου.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κύριοι συνάδελφοι, είμαι και εγώ συγκλονισμένη να στέκομαι πάνω σ' αυτό το Βήμα, όπου προ είκοσι τεσσάρων περίπου ωρών εξέπνευσε ένας καλός μας

συνάδελφος. Θα ήθελα να ευχηθώ με το νέο χρόνο να αποκτήσουμε, με τη στήριξη του ελληνικού λαού καλύτερη και πιο ήρεμη δυνατότητα άσκησης των κοινοβουλευτικών μας καθηκόντων και κυρίως συνθήκες αποφυγής αυτού του ψυχοφθόρου εγκληματικού άγχους. 'Όλοι το βιώνουμε, δεν μας το αιναγνωρίζουν, αν μας το αιναγνωρίζουν, ελάχιστοι εκ των Ελλήνων πολίτων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόερος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Ο τελευταίος Απολογισμός του αιώνα, λοιπόν, ο τελευταίος δραχμικός (ή μάλλον όχι μόνο δραχμικός) Κοινοβουλευτικός επίλογος της χρονιάς και του αιώνα απόψε, χωρίς να έχει τίποτα αλλάξει από όσα, τουλάχιστον για όσο καιρό είμαι εγώ σ' αυτήν την Αίθουσα, κάθε χρόνο επαναλαμβάνουμε όλοι ως ευχή και προτροπή: αριθμοί αριθμολαγνεία. Ψυχροί αριθμοί και απόλυτα ξένοι προς τους 'Ελληνες πολίτες μίζερη και γκρίζα για όλους εμάς ή τουλάχιστον για όλους όσους έχουν νύχια και θέλουν να έχουν κάτω από την επιφάνεια των πραγμάτων και των αριθμών.

Τι σημαίνουν, είμαι σίγουρη ότι αναρωτιούνται όλοι οι 'Ελληνες πολίτες, κύριοι Υπουργοί, όλα αυτά τα νούμερα, όλοι αυτοί οι αριθμοί που πυροβολούνται στα αυτιά τους το τελευταίο τετράμερο;

Ο αντίλογος βέβαια των εκ δεξιών καθημένων Υπουργών θα έχει αναφορά στο ολυμπιακό μετάλλιο που απένειμε στον κ. Σημίτη ο κ. Κλίντον.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Εκ δεξιών καθημένων όχι σκεπτομένων.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Μόνοι σας επιλέγετε εκεί που κάθεστε και πάνω σκέπτεσθε.

Πάντως, σε σχέση με το αντίκρισμα των αριθμών, κύριε Υπουργέ, δεν θα έχετε πάει καλά. Και δεν είμαι καθόλου σίγουρη επίσης, αν το μετάλλιο απενεμήθη για την επιτυχία της αριθμητικής σας. Μήπως ήταν για την "σώφρονα" θέστη σας στη Γιουγκοσλαβία, που μπορεί να κόστισε κάτι για τους Γιουγκοσλάβους ή για άλλες "σώφρονες" στάσεις που είχατε απέναντι σε όσους διατάζουν ως "υπερδομή" σας τα πάντα;

Ο αντίλογος για την Κυβέρνηση βέβαια, θα ήταν "ο παράδεισος που ανοίγοι η ΟΝΕ σύντομα" και που βεβαίως δεν μας πείθει. Θα έπρεπε εδώ μέσα να γίνει κριτική για όσα δεν έγιναν ή για όσα έγιναν λειψά, για όσα παρεκάμψθησαν τελικά για να γίνουν τα ολίγα, που έγιναν και κυρίως για το πόσο έτοιμοι θα είμαστε για την κατοπινή μέρα.

Ο κ. Παπαντωνίου το μισοείπε, βέβαια, με τον κομψό τρόπο που τον διακρίνει. Μήλησε για το οικονομικό θαύμα που πετύχαμε και για την κοινωνία που ορματίζόμαστε και θα φτιάξουμε. 'Άρα γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι η κοινωνία και οι κοινωνικές διαδικασίες και ο τρόπος που ζουν οι 'Έλληνες, δεν ακολούθησε την πολιτική σας στους αριθμούς.

Κλείνουμε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια εξαετία οραμάτων, οραμάτων Λαλιώτη, οραμάτων Βενιζέλου, οραμάτων όλης της Κυβέρνησης, που πότε δεν αντικρίσαμε στο ελληνικό πεδίο. Ουδέποτε. Δεκάδες βιβλία εξέδωσε το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. με τον κ. Λαλιώτη. 'Ολες οι περιβαλλοντικές πολιτικές ιυιοθετήθηκαν έτσι πομποδώς, εξετέθησαν τα πάντα στο Ζάππειο, πληρώθηκαν δισεκατομμύρια δραχμές σε συμβούλους σε αξιολογητές, σε ενδιάμεσους φορείς.

Γιαντώσαμε προσωπικότητες εκ των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά τελικά παραμένουμε χωρίς περιβαλλοντική πολιτική, χωρίς πολιτική διαχείρισης απορριμάτων, χωρίς συμμετοχή στα διεθνή φόρα, εκεί που παίρνονται οι περιβαλλοντικές αποφάσεις και παραμένουμε οι μικρότεροι και οι ελαχιστότεροι σε τομείς, που πάντα οι αυτοδιαφημιζόμενοι Υπουργοί, θεωρούν ως μονοδρόμους προς την Ευρώπη του 21ου αιώνα.

Επειδή μίλησα για τον κ. Βενιζέλο και επειδή πραγματικά φρόντισε αυτήν την εξαετία να περάσει για το πολιτικό του Curriculum Vitae θεσμικά πλαίσια και μεγαλεπίβολους φορείς, θα ήθελα να ρίξουμε μια ματιά -βλέπω τον κ. Σηφουνάκη να χαμογελάει, ξέρει τι έρχεται- στην πολιτιστική πολιτική αυτής της Κυβέρνησης.

Θα ήθελα, πραγματικά, το αντίκρισμα των αριθμών που περι-

λαμβάνονται στον Ισολογισμό και στον Προϋπολογισμό να το δούμε στο απτικό πεδίο. Επρεπε να είχε τελειώσει, τουλάχιστον το κομμάτι της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, που ήταν μέσα στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Εμείς το είχαμε, πολύ σεμνά, προσεγγίστε μέχρι την Πειραιώς. Ο κ. Λαλιώτης και ο κ. Βενιζέλος το πήγαν μέχρι την Ελευσίνα. Τελικά, είναι μόνο το σοβάτισμα κάποιων κτιρίων στην οδό Ερμού, που έχει γίνει ένας καλός πεζόδρομος, καλής εργολαβίας, για τζάμια παρκάρισμα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

'Εξι διαγωνισμοί για τα πρώτα δέξι έργα της ενοποίησης, που θα τελειώνει ο κ. Βενιζέλος την οριστική μελέτη το Δεκέμβριο του 1997. Ακόμα δεν έχει αποπληρωθεί η προμελέτη και βιαστικά, πριν από μια επερώτηση μας, φώναξαν τους μηχανικούς για να υπογράψουν, εν τάχει, την ανάθεση της μελέτης. Πάει κι αυτό στις ουρές του 3ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Το μουσείο της Ακρόπολης "ταξίδευσε στο μέλλον" κι αυτό, σε ένα οικόπεδο, το 1/4 της αρχικής επιλογής. Τα σαράντα τέσσερα χιλιάδες μέτρα έγιναν δέκα χιλιάδες μέτρα και "αν" γίνουν έργο. Βεβαίως, πρέπει να βιαστούμε να στεγάσουμε "τα μάρμαρα", που δυστυχώς για την Ελλάδα, έχουν ακόμα δρόμο για να γυρίσουν.

Το μεγαλεπίβολο σχέδιο του κ. Μικρούτσικου, το πολιτιστικό μονοπάτι μέσα από όλη την Ελλάδα, ήταν τελικά μόνο η Σχολή της Καλαμάτας, της Λάρισας που δεν έγινε και το κτίριο του Βόλου. Αυτό είναι όλο το πολιτιστικό μονοπάτι, για το οποίο κατηγόρηθε το εξαιρετικό πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, που αφορούσε στην πραγματική αναβάθμιση τεσσάρων μόνο πόλεων, του Ναυπλίου, της καταπληκτικής πόλης μου, του Ρεθύμνου, των Χανίων και της Κέρκυρας. Αντικατεστάθη για να συμπεριλάβει όλη την Ελλάδα και τελικά δεν έγινε τίποτα....

Το έργο αποδεκατίστηκε για να πάνε τα λεφτά στον τουρισμό. Θα μπορούσε να πει κάποιος ότι ο τουρισμός είναι σπουδαίο πράγμα. Αλλά δεν πήγαν στον τουρισμό, πήγαν σε ένα έργο μόνο, στην "Π.Ο.Τ.Α. της Μεσοπηγίας".

Πιστεύω ότι υπάρχει ανάγκη, τουλάχιστον πολιτιστική, αυτή τη Κυβέρνηση να αποκτήσει "πολιτισμό". Θεωρώ ότι είναι ντροπή να επαίρεται η Κυβέρνηση ότι αύξησε τον προϋπολογισμό του πολιτισμού, 34% φέτος. Πράγματι από 2,3% πήγε 3,3%. Αλλά η αύξηση αφορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μονοσήμαντα σε δύο έργα. Το ένα είναι αύξηση από δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) σε τέσσερα δισεκατομμύρια (4.000.000.000) υπέρ των Μεγάρων Μουσικής και το δεύτερο, από 1,5 δισεκατομμύριο σε 2,5 δισεκατομμύρια για το Κέντρο Κινηματογράφου.

Θα συνηγορούσαμε σ' αυτό, αν θέλαμε να κάνουμε ελληνικό κινηματογράφο. Αλλά το φεστιβάλ έγινε διεθνές και ό,τι ελληνικό προβάλλεται ή βραβεύεται αφορά σε επιλογές που από γκάλοπ είδαμε ότι τελικά μόνο το 1,5% των Ελλήνων έχει δει Αγγελόπουλο. Εγώ έχω δει όλα τα έργα του και λυπάμαι που δεν τα έχει δει ο ελληνικός λαός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα σας δώσω ένα λεπτό.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κάτι φταίει, όμως, αν ο ελληνικός λαός δεν έχει αναβαθμιστεί αρκετά, ώστε να αισθάνεται την ανάγκη να βλέπει τα έργα του Αγγελόπουλου.

Κάτι φταίει αν τα χρήματα τελικά κατασπαταλώνται κατά τρόπους που επιδοτούν άδειες καρέκλες κινηματογράφων.

Θα αφήσω στη Βουλή δύο έγγραφα που αποδεικνύουν την εξαιρετική αναπτυξιακή σας πολιτική! Θέλω να πω ότι τα δεκατώ χρόνια της πολιτικής των ιδιωτικών επενδύσεων σ' αυτόν τον τόπο υπήρξαν μηδενικά για την ελληνική επικράτεια, πλην Αθήνας και αφότου έγινε ο κ. Βενιζέλος Υπουργός Ανάπτυξης πλην Θεσσαλονίκης.

Ενώ οι πέντε αναπτυξιακοί νόμοι έγιναν -όπως αναφέρεται στην εισηγητική τους έκθεση- με στόχο κυρίως να αναπτυχθεί η ελληνική περιφέρεια, το 40% μόνο, κύριε Υπουργέ, όπως γνωρίζετε -από εσάς τα πήρα τα χαρτιά- πήγε στην ελληνική περιφέρεια. Και επί κ. Βενιζέλου -πριν ήταν κάπου το 47% στην ελ-

ληνική περιφέρεια πριν αναλάβει ο κ. Βενιζέλος το Υπουργείο Ανάπτυξης- το 40% πήγε στην ελληνική περιφέρεια, το 42% στην Αττική -το οποίο είναι απαγορευτικό βάσει του νόμου 84 του 1984- και στη Θεσσαλονίκη το 17%.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ε.Παπαδημητρίου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καταψήφιζω αυτόν τον Προϋπολογισμό γιατί θα περίμενα η στροφή του αιώνα να αφορούσε πολιτικούς με τεχνοκρατικότερη προσέγγιση στην πολιτική τους, Υπουργικό Συμβούλιο καλύτερα συντονιζόμενο και πρωθυπουργό με καλύτερη δυνατότητα προσέγγισης της ελληνικής κοινωνίας πάνω και πέρα από νούμερα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Σηφουνάκης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημαντικότερη συζήτηση του Κοινοβουλίου είναι εκείνη, που αφορά τον προϋπολογισμό και δυστυχώς φέτος κατά την συζήτηση συνέβη κάτι το τραγικό ο άδικος θάνατος του συναδέλφου μας Δημήτρη Τσετινέ που μιλώντας σωριάστηκε πίσω απ' αυτό, το Βήμα.

Το μόνιμο, το γλυκό, το χαμηλόβγαλτο χαμόγελο του θα είναι αποτυπωμένο μόνιμα στη δική μας μνήμη.

Τον γνώρισα εδώ στη Βουλή στη χρονιά του 1989, γιατί τότε εξελέγη και εκείνος για πρώτη φορά Βουλευτής, την εποχή που η δική μας παράταξη εβάλλετο. Αυτόν όμως τον ταπεινό υπηρέτη των λαϊκών αναγκών, αλλά και των απαίτησεων δεν τον γνώρισε το πανελλήνιο μέσω του Τύπου, γιατί ο Τύπος και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δεν τον εντυπωσίασε. Ο λόγος του δεν υπήρχε ισχυρός, και πλάνος, υπήρξε όμως τολμηρός και ευθύς, γιατί ο Δημήτρης υπήρξε σεμνός, αλλά και ευθύς. Για το φορτέο και το τίμημα του Βουλευτή, του βουλευτάκου, ίσως τώρα να γράψουν και να αναφερθούν ορισμένα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Μερικώς με εκφράζει το σημερινό κείμενο της κοινοβουλευτικής συντάκτριας Ντόρας Νταΐλιανα στην εφημερίδα που εργάζεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματοποιούμε το τελικό βήμα για την ένταξη της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Χωρίς αμφιβολία όλη αυτή η πορεία της Ευρώπης, αλλά και η μέχρι τώρα δική μας πορεία, προς αυτήν ήταν και επίπονη και δημοιόργησε προβληματισμούς και δυσαρέσκειες σε διάφορες κοινωνικές ομάδες, σε ορισμένες από τις οποίες είναι κατανοητό, αφού αρκετές φορές στο όχι και τόσο μακρινό παρελθόν οι εργαζόμενοι ήταν αυτοί που κλήθηκαν να σηκώσουν το μεγάλο βάρος της σύγκλισης.

Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς, να αναγνωρίσουμε όλες τις διαστάσεις του προβλήματος και να αποφεύγουμε τις μυθοποίησεις. Η παρατήρηση βέβαια αυτή, την οποία έχω κάνει αρκετές φορές και στο παρελθόν, δεν αναφέρει την πραγματικότητα ότι δηλαδή εκ των πραγμάτων είμαστε υποχρεωμένοι όχι απλά να αποδεχόμενη τη συμμετοχή μας με τα όπια προβλήματα και τις δυσκολίες στη νέα αρχιτεκτονική που διαμορφώνεται στην Ευρώπη μέσω της ΟΝΕ, αλλά να εργαστούμε όλοι αποτελεσματικά προς αυτήν την κατέυθυνση τους λίγους πλέον μήνες, που απομένουν μέχρι τον Ιούνιο οπότε θα επικυρωθεί, τυπικά πλέον, γιατί ουσιαστικά έχει κριθεί η ένταξη της Ελλάδος στην Ο.Ν.Ε.

Τα ρίσκα και τα προβλήματα από έναν ενδεχόμενο μη συγχρονισμό του δικού μας βιθματισμού με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα είναι μεγάλα.

Γνωρίζω καλά και γνωρίζουμε όλοι και έχει επισημανθεί πολλές φορές και με πολλές ευκαιρίες δημοσίως ότι ο λαός, οι εργαζόμενοι σήκωσαν τα πολλά βάρη αυτού του δρόμου. Το ότι η Ελλάδα μπαίνει πλέον με το σπαθί της στην ΟΝΕ, είναι αποτέλεσμα των προσπαθειών που κατέβαλαν τα τελευταία χρόνια οι απλοί Έλληνες πολίτες, ο ελληνικός λαός, που δίκαια προσέμενει σιγά-σιγά την ανταμοιβή για όλους τους κόπους, που κατέ-

βαλε.

Αποφεύγω τις υπερβολές και τις μεγάλες κουβέντες, όμως δύσκολα κάποιος θα παραβλέψει ότι τα τελευταία έξι χρόνια έχουν γίνει σημαντικές τομές και ουσιαστικά βήματα στην ελληνική οικονομία αυτή η οικονομία που δίνει σήμερα την ευκαιρία να συνταχθεί ένας σαφώς θετικός Προϋπολογισμός του κράτους, που αποτελεί κλειδί για την οριστικοποίηση της ένταξης μας ως ιστότιμου μέλους στην Ο.Ν.Ε., και ταυτόχρονα δημιουργεί προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και εφαρμογή μιας πιο πραγματικής κοινωνικής πολιτικής.

Τον Οκτώβρη του 1993 μετά την εκλογική νίκη του κόμματος μας ξεκίνησε ένας επίπονος και επίμονος αγώνας για την ανόρθωση και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας, με πρωταγωνιστές τότε τον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου και το οικονομικό του επιτελείο. Οι προσπάθειες αυτές συνεχίστηκαν εντατικότατα και από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που ακολούθησαν.

Σήμουρα και αργοπορίες υπήρξαν και παραλείψεις. Όμως μέσα από αυτά τα έξι χρόνια έγινε κάτι που ελάχιστοι το θεωρούσαν εφικτό. Και η οικονομία νοικοκυρεύτηκε και ορθολογικοποιήθηκε και η χώρα πλέον μπαίνει στην ΟΝΕ, ενώ παράλληλα ανοίγονται νέοι ορίζοντες για τον τόπο, για το λαό και ιδιαίτερα για τη νέα γενιά. Δεν μπορούμε να αμφισβητούμε τις θετικές εξελίξεις που υπήρξαν σε βασικά μεγέθη και δείκτες της οικονομίας, τα οποία επηρεάζουν και την καθημερινή ζωή του απλού πολίτη.

Ποιος δεν θυμάται το τέρας του πληθωρισμού, όπως λέγαμε πριν λίγα χρόνια, που ακουμπούσε την τσέπη του εργαζόμενου; Και όμως σήμερα κυμαίνεται λίγο πάνω από το 2% και αν δεν υπήρχε η πρόσφατος διεθνής ανόδος της τιμής του πετρελαίου, θα είχε υποχωρήσει πολύ περισσότερο. Και όμως το 1993 ο πληθωρισμός έτρεχε με 14%.

Οι αριθμοί μπορεί να είναι ξεροί, όμως αυτή η νίκη που επετύχαμε στο τέρας του πληθωρισμού, αν μη τι άλλο δημιουργήσε μία σταθερότητα στις τιμές της αγοράς και της οικονομίας.

Τα πραγματικά εισοδήματα, η αγοραστική δύναμη του μισθωτού, του συνταξιούχου, διασφαλίστηκαν και βελτιώθηκαν. Βέβαια, η προσπαθεία δεν σταματάει εδώ. Ας μην ξεχνάμε μετά από είκοσι περίπου χρόνια συνεχούς ανόδου ότι μειώθηκε το δημόσιο χρέος, ότι μειώθηκαν σημαντικά τα ελλείμματα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Το νοικοκύρεμα που επιχειρήθηκε αυτά τα χρόνια άλλαξε άρδην την εικόνα του δανεισμού της χώρας, που ήταν μία ανοιχτή πληγή, αφού πλέον δεν δανειζόμαστε όπως στο παρελθόν.

Η μείωση των επιτοκίων είναι εμφανής. Ήδη από τις 15 του τρέχοντος μηνός υπήρξε μία νέα μείωση κατά 0,75% και είναι σίγουρο ότι η πτωτική πορεία των επιτοκίων θα συνεχιστεί, ώστε να εναρμονιστούμε πλήρως με τα ευρωπαϊκά κρατούντα.

Αυτή δε η πτωτική πορεία των επιτοκίων δεν είναι άσχετη με την βελτίωση των οικονομικών δεικτών που είπα και βεβαίως θα έχει θετικές επιπτώσεις στον πολίτη. Όμως, οι δείκτες δεν αποτελούν αυτοσκοπό. Είναι ένα μέσο για να επιτευχθούν ευρύτεροι και ουσιαστικότεροι στοχοί. Σήμουρα μέσα από τη βελτίωση των δεικτών υπάρχουν οφέλη για την κοινωνία, για τους πολίτες. Επιμένων όμως ότι η βελτίωση των δεικτών από μόνη της δεν φθάνει, ιδιαίτερα τώρα που η Ελλάδα μπαίνει τυπικά στη Νομισματική Ένωση.

Πρέπει να δοθεί η μάχη για την αντιμετώπιση μεγάλων κοινωνικών προβλημάτων, που υπό το άγχος της σύγκλισης δεν αντιμετωπίσαμε με αποτελεσματικό δυνατό τρόπο.

Τώρα έχουμε δημιουργήσει κάποιες προϋποθέσεις, ένα συγκροτημένο εθνικό σχέδιο ισομερούς ανάπτυξης όλης της χώρας, που θα εξασφαλίζει ρυθμούς ανάπτυξης κατά πολύ ανώτερους από εκείνους του ευρωπαϊκού μπορεί να εκπονηθεί. Πρέπει να αποτελέσει πλέον την πρώτη προτεραιότητα της δικής μας Κυβέρνησης. Γιατί μόνο η ανάπτυξη δημιουργεί θέσεις εργασίας, δημιουργεί προϋποθέσεις για να σταθεί με αξιώσεις η Ελλάδα στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Και παράλληλα υποστηρίζει την άσκηση μίας ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής.

Η σύνδεση της ανάπτυξης με την απασχόληση πρέπει να είναι άμεση και ορατή. Και η πολιτική εξουσία οφείλει να κινητοποιήσει όλες τις δυνάμεις, εκείνες τις δυνάμεις, που εμπλέκο-

νται άμεσα στο κοινωνικό γίγνεσθαι για να δοθεί από δω και μπρος με αξιώσεις η μάχη κατά της ανεργίας. Μία τέτοια πολιτική θα βοηθούσε τα μέγιστα τις παραμεθόριες νησιώτικες περιοχές, που έχουν τους χαμηλότερους δείκτες ανάπτυξης και που η ανεργία εξακολουθεί να είναι το μείζον πρόβλημα. Και αναφέρομα στις νησιωτικές περιοχές γενικότερα, κυρίως των ανατολικών νησιών του Αιγαίου. Ας μην ξεχάμε την πληθυσμιακή αποψιλωση της Ελλάδος που δημιούργησαν οι πολιτικές της δεκαετίας του '50 και του '60, που στήριξαν την ανάπτυξη του τόπου και την προοπτική του, στην ανάπτυξη της βιομηχανίας στα αστικά κέντρα, που απεδείχθη μοιραία.

Πρέπει και είναι απαραίτητο, τώρα που έχουμε έναν θετικό Απολογισμό στην κατεύθυνση της σταθερότητας της οικονομίας, να ισχυροποιήσουμε ακόμα περισσότερο τις πολιτικές εκείνες που θα μας δίνουν προοπτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από εδώ και πέρα πρέπει να εργαστούμε με ομοψυχία και να πετύχουμε την ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας και μείωση του χάσματος κέντρου - περιφέρειας, κυρίως για το Αιγαίο και τη νησιά, αλλά και τη Θράκη. 'Ετοι θα υπάρξει αποτελεσματικότητα στις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις. Επιβάλλεται να υπάρξει γενναιότητα στους διατιθέμενους πόρους του κράτους των Ελλήνων αλλά και των Ευρωπαϊκών. Το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που με επιτυχία διεκδικήσαμε και πήραμε συνολικό πρόγραμμα δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000.000) δραχμών, πρέπει να συμπεριλάβει ολοκληρωμένες προτάσεις που θα αποδώσουν ολοκληρωμένα έργα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Πλαναγιώτης Σγουρίδης): Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας τριάντα πέντε μαθητές και ένας συνοδός-καθηγητής από το Ενιαίο Λύκειο Καλλίπολης Πειραιά, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο".

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Πάχτας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υψηλού Εθνικής Οικονομίας): Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, με συγκίνηση και σεβασμό στέκομαι κι εγώ, όπως κι όλοι μας στήμερα, μπροστά σε αυτό το Βήμα, το Βήμα που έπεισε χθες ορθίος ο αγαπητός μας συνάδελφος ο Δημήτρης Τσετινέας, όρθιος μέχρι την τελευταία του πνοή. 'Ηταν μαχητής ακούραστος με το Π.Α.Σ.Ο.Κ., αλλά και πριν με τον Ανένδοτο και τον 114. Τη συντριβή και την οδύνη της οικογένειάς του, αλλά και όλων των συνάδελφων και ειδικότερα της μεγάλης οικογένειας του Π.Α.Σ.Ο.Κ. απαλύνει το γεγονός ότι η ζωή του επεφύλαξε τη μεγαλύτερη τιμή, τη μεγάλη τιμή να φύγει από τούτο το Βήμα, τιμώντας αυτό το Βήμα και καθαγιάζοντάς το με τη συνεχή του προσπάθεια, μια προσπάθεια μέχρι τον ίδιο το θάνατο. Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, όταν το 1996 ο λαός μας έδωσε τη λαϊκή εντολή διακυβέρνησης της χώρας, είχαμε σε όλους τους τόνους διακηρύξει ότι αυτή δεν ήταν μία λαϊκή εντολή διαχείρισης των κρίσιμων οικονομικών και κοινωνικών ζητημάτων που είχε να αντιμετωπίσει η χώρα, αλλά ήταν μια λαϊκή εντολή εφαρμογής ενός πολιτικού σχεδίου ανόρθωσης της ελληνικής οικονομίας, εδραιώσης συνηθικών ευημερίας, σταθερότητος και ισχύος. 'Ηταν μια λαϊκή εντολή σύγκρουσης με εκείνον που κρατούσε την Ελλάδα μακριά από το 2000, μακριά από τη δυνατότητα ικανοποίησης δίκαιων αιτημάτων του λαού για ευημερία και δικαιοσύνη, μακριά από την Ευρώπη και τις ευκαιρίες της. 'Ηταν εντολή σύγκρουσης και με νοοτροπίες που αχρηστεύουν το περιεχόμενο της πολιτικής, που την οδηγούν σε μαρασμό, σε αποτελμάτωση.

Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος του 2000, ο έβδομος στη σειρά που κατατίθεται στη Βουλή από την Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ., επιβεβαιώνει με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο ότι πετύχαμε τους εθνικούς στόχους, που τότε είχαμε δρομολογήσει. Επιβεβαιώνει ότι υπηρετήσαμε με συνέπεια, υπευθυνότητα και ευαισθησία τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Επιβεβαιώνει ότι ο δύσκολος δρόμος που είχαμε επιλέξει ήταν αυ-

τός που έπρεπε να διαβούμε.

Είχαμε τότε τη βαριά ευθύνη να το κάνουμε. Είχαμε, όμως παράλληλα και τη δύναμη να μη λοιδοριμήσουμε, να μην αλλάξουμε πορεία. Θα έπρεπε να βάλουμε την επένδυση για το αύριο πάνω από την κατανάλωση για το σήμερα. Θέλαμε και μπορέσαμε να κινητοποιήσουμε όλες τις ζωντανές δυνάμεις της κοινωνίας, της Ελλησισμού, σε μία εθνική προσπάθεια για την ευημερία και την ανάπτυξη, για μια ισχυρή Ελλάδα, για μια Ελλάδα ισότιμη στην Ευρώπη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 αυτό ακριβώς αποτυπώνει, την επιτυχία των πολιτικών μας όλα αυτά τα χρόνια. Αποτυπώνει την αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης να ανταποκριθεί θετικά στην πολιτική και οικονομική πρόκληση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, να βελτιώσει τη θέση της χώρας μέσα στον ευρωπαϊκό και διεθνή ανταγωνισμό.

Σε λίγους μήνες κρίνεται η ένταξη μας στις χώρες του ευρώ. Στην αλλαγή της χιλιετίας βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη περίοδο για το μέλλον της χώρας. Κάνουμε το τελικό βήμα για τη συμμετοχή μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης. 'Όλοι οι σχεδόν σε αυτήν την Αίθουσα αναγνωρίζουμε ότι, η χώρα έχει πλέον διασφαλίσει τις προϋποθέσεις που θα την οδηγήσουν στη νέα ευρωπαϊκή οργάνωση.

Γνωρίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όλα αυτά δεν ήταν δεδομένα πριν από λίγα χρόνια, δεν προέκυψαν, όπως από πολλές πλευρές σκόπιμα αφήνεται να εννοηθεί. Ελάχιστοι, στο ξεκίνημα της προσπάθειας που έκανε η Κυβέρνηση, πίστευαν ότι θα επιτευχθούν οι στόχοι μας. Το μακροοικονομικό περιβάλλον παρουσιάζει πλέον μια θεαματική βελτίωση. Πάει σε ένα άλλο οικονομικό τοπίο στην πατρίδα μας.

Η θετική πορεία της οικονομίας μας, αλλά και η προσπάθεια της αναγνωρίζεται από τους εγκυρότερους οικονομικούς αναλυτές του κόσμου. 'Έχουμε σήμερα επιδόσεις που είναι πολύ καλύτερες από αρκετές ευρωπαϊκές οικονομίες. Με τους ρυθμούς ανάπτυξης που ήδη τρέχουν 3,7%, η χώρα μας έρχεται στην τρίτη θέση ανάμεσα στις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πάνω από χώρες, όπως η Γερμανία, η Αγγλία, η Γαλλία, η Ολλανδία, η Ισπανία, η Πορτογαλία. Με το 2% πληθωρισμό που θα έχουμε τους επόμενους μήνες, η χώρα μας θα είναι στην έβδομη θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πάνω από χώρες, όπως η Αγγλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία. Ο λαός απολαμβάνει πλέον ένα περιβάλλον με σταθερές τιμές, χαμηλά επιπόκια, χαμηλό έλλειψμα, συνεχώς μειούμενο χρέος. Τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων αυξήθηκαν με θετικούς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια. Και δεν υπάρχει βεβαίως πιο δημοκρατική και πιο προσδευτική πολιτική από το να μη φορτώνεις χρέος, βάρον στις επόμενες γενιές, στα παιδιά σου και στα παιδιά των παιδιών σου.

Το βιοτικό επίπεδο του πολίτη συγκλίνει με ταχείς ρυθμούς προς το μέσο ευρωπαϊκό. Από το 60% που ήμασταν στις αρχές της δεκαετίας του '90, βρισκόμαστε σήμερα περίπου στο 70% και με τους σημερινούς ρυθμούς ανάπτυξης σε λίγα μόλις χρόνια θα βρισκόμαστε πάνω από το 80% του μέσου βιοτικού επιπέδου των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πενταετής ήδη εφαρμογή του 2ου πακέτου Ντελόρ, έχει θέσει τη βάση για ένα ριζικό εκσυγχρονισμό στις υποδομές, στο παραγωγικό περιβάλλον, στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού. Η κοινή γνώμη, οι κοινωνικοί εταίροι, οι φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα αποβάλλουν σταδιακά παρωχημένες νοοτροπίες προστατευτισμού, συντεχνιασμού και εσωστρέφειας. Αντιλαμβάνονται σε ολοένα και μεγαλύτερο βαθμό τους νέους όρους που επιβάλλει η τεχνολογική εξέλιξη και η διεθνοποίηση των οικονομιών και θέτουν νέους όρους αξιολόγησης της κυβερνητικής πολιτικής.

Η παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων στις βαλκανικές και παρευξείνες οικονομίες ακολουθεί μία επιταχνόμενη πορεία και δημιουργεί τις προϋποθέσεις επενδύσεων για μια διευρυμένη και συνεχώς ανερχόμενη καταναλωτική αγορά, για μια συνολικότερη πολιτική συνεργασία για την ειρήνη και την ανάπτυξη της περιοχής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά πλέον δεν αμφισβητού-

νται. Η Κυβέρνηση απέδειξε όλα αυτά τα χρόνια ότι είχε όραμα για την κοινωνία. Χάραξε έναν καλύτερο δρόμο, ένα φωτεινότερο δρόμο με ορίζοντα, με προοπτική. Δεν αρκεί, όμως, μόνο το όραμα στη σημερινή σκληρή πραγματικότητα. Χρειάζεται αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα για να υπηρετήσεις σωστά τις ανάγκες της κοινωνίας, για να ανταποκριθείς στις προκλήσεις των καιρών.

Με αυτήν την αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα η Κυβέρνηση πορεύθηκε όλα αυτά τα χρόνια. Ποτέ δεν ισχυριστήκαμε ότι αντιμετωπίσαμε οριστικά όλα τα κρίσιμα ζητήματα του τόπου. Αυτό που απλά πιστεύουμε είναι ότι δημιουργήσαμε και δημιουργούμε σταθερά με συνέπεια, με ευθύνη της προϋποθέσεις για ένα καλύτερο αύριο. Και το αύριο θα είναι σίγουρα καλύτερο για όλους μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πραγματικά ευτυχής συγκυρία και όχι για μας, για την Κυβέρνηση, αλλά για το μέλλον αυτού του τόπου ότι η περίοδος που διανύουμε είναι μια περίοδος όπου καλούμεθα να ολοκληρώσουμε αυτό που είχαμε σχεδιάσει πριν μερικά χρόνια κατά τη διάρκεια έναρχης του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και ταυτόχρονα να σχεδιάσουμε με φαντασία, αλλά και με ρεαλισμό τις καλύτερες παρεμβάσεις για τις επόμενες γενιές, τις παρεμβάσεις που θα σημαδοτήσουν και θα ακολουθούν την πορεία της χώρας για πολλά χρόνια. Και λέω ευτυχής συγκυρία, γιατί αυτή η ευθύνη σχεδιασμού μεγάλων οριζόντων, μόνο από μία κυβέρνηση που οραματίζεται για το μέλλον αυτού του τόπου, που εργάζεται δημιουργικά και αποτελεσματικά μπορεί να αναληφθεί. Και αυτή είναι η Κυβέρνηση μας. Είναι η Κυβέρνηση του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος, είναι η Κυβέρνηση του Κώστα Σημίτη. Αυτό κατέδειξε η μέχρι σήμερα πορεία. Αυτό αναδεικνύεται από την καθημερινή μας προσπάθεια να διασφαλίσουμε ότι σε λίγα χρόνια η Ελλάδα γίνεται μια χώρα διαφορετική, σύγχρονη, ισχυρή, μια χώρα αλληλεγγύης και κοινωνικής μέριμνας.

Αυτό, όμως αναδεικνύεται και από τη στάση και τις πρακτικές κυρίων της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όλα αυτά χρόνια, που ποτέ δεν είχε αποδεχθεί αυτήν την πορεία και πότε με σημαία την απορρόφηση, πότε την ποιότητα των έργων, πότε τελευταία τη διαφάνεια, καταβάλλει μία αγωνιώδη προσπάθεια να μηδενίσει αυτό που με τόσο κόπο προσπαθούν όλες οι δημιουργικές δυνάμεις του τόπου να οικοδομήσουν. Υπάρχουν βέβαια και φωνές γνήσιας αγωνίας πώς θα το πετύχουμε. Αυτό που γίνεται ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας; Διασφαλίζονται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα οφέλη για τους πολίτες; Με αυτές τις αγωνίες ταυτίζομαστε. Γ' αυτές τις αγωνίες αναμένουμε δημιουργικές προτάσεις από όπου και αν προέρχονται. Σ' αυτές τις αγωνίες απαντάμε με το καθημερινό μας έργο.

Το Β' πακέτο Ντελόρ, το κατ'εξοχήν εργαλείο για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της χώρας βρίσκεται πλέον στην τελική ευθεία ολοκλήρωσής του. Οι ελληνικές επιδόσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα τα σήμερα οικονομικά στοιχεία επιβεβαιώνουν με τον πιο αδιάψευστο τρόπο την επιτυχία των χειρισμών της Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους. Επιβεβαιώνουν την ορθότητα των διορθωτικών και διαρθρωτικών παρεμβάσεων, που έγιναν προκειμένου να διασφαλίσει το σημερινό αποτέλεσμα. Γιατί θεωρώ ότι δεν υπάρχει κανείς σ' αυτήν την Αίθουσα που να πιστεύει ότι όσα έχουν επιτευχθεί είναι αποτέλεσμα μιας μηχανιστικής και λογιστικής διαδικασίας, όπως πολλές φορές αναφέρεται εδώ. Ήταν αποτέλεσμα μιας συλλογικής προσπάθειας, μιας τεράστιας κινητοποίησης των ζωντανών και δημιουργικών δυνάμεων της κοινωνίας μας.

Τι καταγράφεται, λοιπόν, σήμερα; Ολοκληρώθηκε -θέλω να το τονίσω αυτό- αυτές τις μέρες η δέσμευση του συνόλου του μεριδίου της Ελλάδος στον κοινοτικό προϋπολογισμό. Συνεπώς το 100% των κοινοτικών πόρων του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχει δεσμευτεί πλήρως για τη χώρα μας. Εξασφαλίσαμε και το τελευταίο ευρώ. Και αυτό που εμείς καταφέραμε, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι άλλες χώρες θα το καταφέρουν μέχρι τέλος του έτους.

Οι εισροές πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο τέλος του

έτους κυμαίνονται στο 83% των συνολικών πόρων που δικαιούται η χώρα. Μέχρι δε το τέλος του 2000 αναμένεται να έχει πρακτικά δαπανηθεί το σύνολο των πιστώσεων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, δηλαδή ένα χρόνο πριν το τέλος της τρέχουσας πραγματικής περιόδου που είναι το 2001.

Με βάση αυτές τις επιδόσεις, η χώρα μας βρίσκεται μέσα στην πρώτη τριάδα μεταξύ των δεκαπέντε μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και ίστον λέμε στην πρώτη τριάδα, αυτό σημαίνει ότι είμαστε μπροστά και από τις ίδες τις χώρες της συνοχής. Αναφέρομαι συγκεκριμένα και στην Ισπανία και στην Ιρλανδία. Ξεπεράσαμε, λοιπόν, χώρες όπως η Ισπανία, που είναι η μεγαλύτερη ελήπτρια των κοινοτικών πόρων, η Ιρλανδία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Γαλλία.

Ο υπερτριπλασισμός των δημοσίων επενδύσεων κατά την περίοδο 1993-2000 δείχνει ακριβώς την πρόοδο αυτή που σημειώνεται συνεχώς στην υλοποίηση των έργων και παρεμβάσεις του Κ.Π.Σ. αναδεικνύει.

Και γιατί εισρέουν αυτοί οι πόροι στη χώρα μας. Τα κονδύλια εισρέουν αυξανόμενα συνεχώς, γιατί ακριβώς όλα τα μεγάλα, μικρά, μεσαία και μικρότερα έργα υλοποιούνται καλύπτοντας τις τεράστιες ανάγκες της χώρας, συμβάλλοντας με τον αναπτυξιακό τους χαρακτήρα στην πραγματική σύγκλιση της οικονομίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, όταν κρίνουμε την πορεία υλοποίησης μιας διαρθρωτικής παρέμβασης, όπως αυτή του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, όταν κρίνουμε τη συμβολή του στην ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής, δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι πρόκειται για τη μεγαλύτερη και πιο πολύτλοκη επιχείρηση δημιουργίας κοινωνικού κεφαλαίου στη νεότερη ιστορία μας. Έργα πάντοτε εκτελούνται το κράτος μικρότερα ή μεγαλύτερα, απλά ή πολυπλοκότερα με μεγαλύτερη ή μικρότερη επιτυχία. Η κλίμακα όμως της παρέμβασης που υλοποιούμε, είναι πολλαπλάσια μεγαλύτερη. Η πολυπλοκότητα πολλών από τα μεγάλα έργα είναι πρωτόγνωρη. Η πολυπλοκότητα για το μετρό της Αθήνας τη διαπερνάει την αρχαία πόλη της Αθήνας, τη Εγνατία Οδός, που ποτέ δεν είχαμε ξανά σχεδιάσει στην πατρίδα μας έργο τέτοιας εμβέλειας, το έργο φυσικού αερίου που δεν είχε ποτέ η χώρα μας, η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου με τις τεράστιες τεχνικές δυσκολίες, η δημιουργία σύγχρονων περιφερειακών νοοτοκομίων και πολλά άλλα που είναι πρωτόγνωρα για τη χώρα μας. Το εύρος των παρεμβάσεων είναι μεγαλύτερο από ποτέ. Οι διαδικασίες είναι οι πιο σύνθετες που αντιμετωπίστηκαν έως σήμερα. Για όλα όμως αυτά δεν ακούστηκε ποτέ λέξη από το μεγαλύτερο μέρος της Αντιπολίτευσης, μόνο εύκολη κριτική σαν να μη χρειάζεται χρόνος για να σχεδιασθούν τα έργα και οι παρεμβάσεις σαν να μην χρειάζεται χρόνος για να τηρηθούν όλες οι νόμιμες διαδικασίες ανάθεσης των έργων, που επιβάλλονται από το κράτος και την Ευρωπαϊκή Ένωση, σαν να μην χρειάζονται χρόνο για να εκτελεσθούν τα έργα και να αντιμετωπισθούν τα πολλά τεχνικά και οργανωτικά προβλήματα που αναπόφευκτα ανακύπτουν.

Η δημιουργία της σήραγγας της Μάγχης που ενώνει την Αγγλία με την Γαλλία ολοκληρώθηκε με πολύ μεγάλες καθυστερήσεις, υπερτριπλασιό χρόνο από τον αρχικά σχεδιαζόμενο με πολύ μεγάλες αποκλίσεις από τον αρχικό προϋπολογισμό και με μεγάλες οικονομικές ζημιές για αρκετό διάστημα και τούτο παρά τα πολύ λιγότερα γραφειοκρατικά εμπόδια, τα καλύτερα τεχνικά και επιστημονικά μέσα, τα αποτελεσματικότερα συστήματα διοίκησης και τους γρήγορους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων, που χαρακτηρίζουν τις σύγχρονες μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις, διότι πρόκειται για μία ιδιωτική επένδυση.

Πριν από λίγο καιρό, διάβασα επίσης στην έγκριτη γαλλική εφημερίδα "LE MONDE" άρθρο σύμφωνα με το οποίο η Γαλλία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στην απορρόφηση των κοινωνικών κονδυλίων με ορατό τον κίνδυνο απώλειας πόρων. Και τούτο σε μία χώρα που όπως όλοι γνωρίζουμε, έχουμε πλούσια παράδοση στη Δημόσια Διοίκηση.

Δεν τα επισημάνω αυτά, κύριοι συνάδελφοι, απλά για να σας μεταφέρω τι συμβαίνει σε άλλες χώρες, αλλά τα επισημάνω γιατί πρέπει επιτέλους να μην υποβαθμίζουμε τις δημιουργικές προσπάθειες και να μην υποτιμούμε τις επιτυχίες που είναι επι-

τυχίες της χώρας. Δεν μπορεί αυτές οι επιτυχίες να αναγνωρίζονται στην Ευρώπη και να υπάρχουν εδώ φωνές που μεμψιφορούν. Ποτέ άλλοτε στη χώρα μας δεν υλοποίησαμε τόσα πολλά, τέτοιας εμβέλειας και τεχνικής δυσκολίας έργα στις υποδομές, στις τηλεπικοινωνίες, στον ενεργειακό τομέα. Αυτά είναι έργα που εντάσσουν την Ελλάδα στα μεγάλα διευρωπαϊκά δίκτυα και αναδεικνύουν τον ηγετικό της ρόλο στα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Σπάνια χώρα κάλυψε τόσο μεγάλη απόσταση σε τόσα λίγα χρόνια. Και αυτό αποτελεί ένα συλλογικό μας επίτευγμα ως 'Ελληνες πολίτες και πρέπει να είμαστε περήφανοι γι' αυτό. Αρκετά από αυτά που έγιναν δεν φαίνονται, αλλά όταν θα φανούν, θα το χρωστάμε σε όλα όσα έγιναν νωρίτερα και δεν φαινόντουσαν.

Τι έλεγε η Αντιπολίτευση πριν από δύο, τρία χρόνια για το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; 'Ολοι θα το θυμόμαστε. Δεν θα απορροφθούν οι κοινοτικοί πόροι. Η χώρα ήδη έχει απωλέσει κονδύλια. Τι συμβαίνει σήμερα; Αυτό πάντοτε η Κυβέρνηση έλεγε σε όλους τους τόνους. Δεν χάθηκε και βεβαίως όπως είπα και προηγουμένως, δεν πρόκειται να χαθεί ούτε ένα ευρώ από τους διαθέσιμους για την Ελλάδα πόρους. Οι ελληνικές επιδόσεις ήταν τα τελευταία χρόνια πολύ υψηλότερες από το μέσο όρο των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης. Υψηλότερες από χώρες όπως η Γερμανία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Ιρλανδία. Αυτές οι επιδόσεις είναι που οδήγησαν την Ευρωπαϊκή 'Ένωση να αναγνωρίσει ότι η χώρα έχει αντιμετωπίσει με απόλυτη επιτυχία το θέμα της απορρόφησης των πόρων, αλλά και να διασφαλίσει μία ποιοτικά καλή εφαρμογή και χρήση των κοινοτικών κονδύλων.

Ταυτοποιείτε, λοιπόν, επιτέλους με τη δημιουργική προσπάθεια της χώρας. Ποτέ οι επιτυχίες μας δεν σας χαροποιούν. Δεν τρέχατε βεβαίως μαζί μας όλον αυτόν τον καιρό. Το ελάχιστο που μπορείτε να κάνετε, είναι να αναγνωρίσετε επιτέλους τα επιτεύγματα του ελληνικού λαού τώρα, που ολοκληρώθηκε ο πρώτος κύκλος της επιτυχούς προσπάθειάς μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Μάρτη του 1999 στη Σύνοδο Κορυφής του Βερολίνου η Κυβέρνηση είχε μια ακόμη τεράστια επιτυχία, που θα τη σηματοδοτήσει τα επόμενα χρόνια. Μέσα από μία εξαιρετικά δύσκολη διαπραγμάτευση διασφαλίσαμε πολύ περισσότερους πόρους για την ανάπτυξη, για την κοινωνική συνοχή. Η επιτυχία αυτή δεν ήταν πάλι τυχαία, όταν μάλιστα συντελέστηκε σε μία περίοδο, που μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες ζητούσαν επίμονα σημαντικές περικοπές στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Πετύχαμε το αποτέλεσμα αυτό, γιατί η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός είχε μία συνεπή και αποτελεσματική διαπραγματευτική τακτική. Το πετύχαμε, γιατί στο δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης απορροφούμε τους πόρους και τους αξιοποιούμε αποτελεσματικά. Το πετύχαμε γιατί ξεκινήσαμε έγκαιρα την προετοιμασία και σχεδίασαμε το πρόγραμμά μας, γιατί οδηγούμε τη χώρα σε πραγματική σύγκλιση.

'Ετσι, η αυγή της νέας χλιδείας συμπίπτει με την έναρξη της υλοποίησης της νέας, πολύ μεγαλύτερης από την τρέχουσα τακτική παρέμβασης για τη χώρα περίοδο.

Η Κυβέρνηση παραλλήλα με την αγωνία που είχε για την επιτυχή και αποτελεσματική υλοποίηση του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έγκαιρα σχεδίασε και ολοκλήρωσε την προετοιμασία της, ώστε αυτή η νέα περίοδος να αρχίσει με τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις για τη χώρα. 'Έτσι σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, σε όλους τους τομείς της οικονομίας, σε όλες τις αναπτυξιακές προτεραιότητες θα υπάρχουν τώρα περισσότεροι πόροι από την περίοδο 1994-1999.

Οι συνολικοί πόροι που θα διατεθούν για τη νέα αναπτυξιακή προσπάθεια θα προσεγγίσουν περίπου τα δεκαέξι τρισεκατομμύρια (16.000.000.000) δραχμές, δηλαδή θα είναι αυξημένοι κατά 60% σε σχέση με εκείνους της τρέχουσας περιόδου. Αυτό το επίτευγμα είναι αυτής της Κυβέρνησης.

Οι πόροι που θα διαχειριστούμε την επόμενη επιπλέοντα περιοδούς από αυτούς που διαχειριστήκαμε τα τελευταία τριάντα χρόνια στην Ελλάδα.

Δεν είναι βεβαίως μόνο η διασφάλιση των πόρων, για την ο-

ποία η Κυβέρνηση με υψηλό αίσθημα ευθύνης κατέβαλε μία επίπονη και πολύμηνη προσπάθεια. Ήταν επίσης η μεγάλη κινητοποίηση της κοινωνίας εδώ και τρία χρόνια περίπου. Με απόλυτα διαφανείς και ανοιχτές διαδικασίες ο προβληματισμός του σχεδιασμού διαχύθηκε στα ευρύτερα στρώματα της κοινωνίας και επιπεύχθηκε ευρεία συναίνεση ως προς τις ιεραρχήσεις των σύνθετων επιλογών που έπρεπε να γίνουν.

Η κοινωνία ανταποκρίθηκε στη μεγάλη πρόκληση με ωριμότητα, υψηλό αίσθημα ευθύνης. 'Ολοι όσοι άμεσα ή έμμεσα συμμετείχαν στην προσπάθεια αυτή, αναγνώρισαν ότι οι διαδικασίες που ολοκληρώθηκαν ήταν πραγματικά πρωτόγονωρες και υποδειγματικές. Η Ευρωπαϊκή 'Ένωση αναγνώρισε ως πρότυπες αυτές τις διαδικασίες.

Η Ελλάδα ήταν η πρώτη χώρα, που κατέθεσε στην Ευρωπαϊκή 'Ένωση το νέο αναπτυξιακό σχέδιο, κατακτώντας μία πρωτιά, που δεν είναι καθόλου τυχαία.

Χθες η οικονομική και κοινωνική επιπροσή, η ΟΚΕ, ενέκρινε ομόφωνα το σχέδιο ανάπτυξης της πατρίδας μας για την επόμενη περίοδο. Αυτά δεν είναι αποκομμένα γεγονότα, είναι μέρος μιας τεράστιας προσπάθειας, που έγινε και οδήγησε στο σημερινό αποτέλεσμα.

'Όταν συμφωνήθηκε στην Ευρωπαϊκή 'Ένωση το νέο διαθρωτικό πλαίσιο, ήταν μια καλή ευκαιρία για την Κυβέρνηση να εξαγγείλει έργα και να μοιράσει υποσχέσεις προς όλες τις κατευθύνσεις. Το μέγεθος των πόρων και οι συνθήκες το επέτρεπαν. Εμείς όμως δεν το πράξαμε, γιατί απλά δεν υλοποιούμε έργα, υλοποιούμε πολιτικές. Αυτές τις πολιτικές θελήσαμε να αναδείξουμε, αυτές θέλουμε να δείξουμε. Με βάση αυτές τις πολιτικές και προτεραιότητες κάναμε το σχεδιασμό των επόμενων χρόνων.

Το σχέδιο ανάπτυξης της επόμενης προγραμματικής περιόδου, που ολοκληρώσαμε σχετικά πρόσφατα και θα υλοποιήσουμε από τις αρχές του 2000, συμπυκνώνει τις πολιτικές επιλογές για μία ισόρροπη κατανομή της ευημερίας στην Ελλάδα, για ένα ισχυρό αναπτυξιακό πρόγραμμα, για μία αξιοποίηση πόρων, που θα αποδίδουν τη μέγιστη δυνατή ωφέλεια στους πολέτες.

Πρώτη μας προτεραιότητα είναι οι ανθρώπινοι πόροι, είναι η μάχη κατά της ανεργίας, είναι η μάχη για την εργασία, για την παιδεία. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι μία χώρα, που έρει να επενδύσει σε ανθρώπινους πόρους, δεν χρειάζεται να επενδύει σε τύπο άλλο.

Δεν χρειάζεται κανείς να υπενθυμίζει στην Κυβέρνηση με αντιπολευτικούς τόνους τη σοβαρότητα του προβλήματος. Είμαστε οι πρώτοι που το αναγνωρίζουμε και που το θέτουμε ως τον κύριο μεσοπρόθεσμο στόχο της πολιτικής μας. Γνωρίζουμε ότι τα μεγάλα προβλήματα της ανεργίας, της κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής είναι ανοιχτά.

Στο σύγχρονο κόσμο η ανεργία είναι φαινόμενο σύνθετο και πολυδιάστατο. Δημιουργία και διασφάλιση θέσεων εργασίας σημαίνει ισχυρή, ανταγωνιστική, παραγωγική βάση. Σημαίνει σύγχρονες υποδομές, ικανές να μειώσουν τα κόστος παραγωγής και διάθεσης προϊόντων. Σημαίνει υγιείς μακροοικονομικό περιβάλλον, ικανό να δημιουργήσει αίσθημα ασφάλειας στους επενδυτές. Σημαίνει ολόενα υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης.

Αλλά και η κάλυψη των νέων θέσεων από τους ανέργους σημαίνει κατάρτιση τους με βάση τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς, απόρριψη αδιέξοδων συντεχνιακών πρακτικών και υπηρεσίες που να εξασφαλίζουν την ιστότιμη πρόσβαση των νέων, των γυναικών, των παλινοστούντων κ.ο.κ. στην αγορά εργασίας. Να, γιατί η ανεργία δεν λύνεται με μαγικές συνταγές, με εξορκισμούς και αοριστολογίες. Η μείωση της ανεργίας δεν διατάσσεται από το Βήμα της Βουλής.

Η επέκταση των ενεργών πολιτικών απασχόλησης και οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας πάνω του 4% επησίως, δηλαδή διπλάσιοι από το μέσο όρο της εξαετίας 1994 - 1999 και οκταπλάσιοι της περιόδου 1989 - 1993, θα οδηγήσουν σε ταχεία αποκλιμάκωση της ανεργίας, σε επίπεδα της τάξης του 6% στο τέλος του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Ο σχεδιασμός μας περιλαμβάνει όλες τις μεταβλητές από τις οποίες εξαρτάται η ανεργία. Η ανεργία θα υποχωρήσει. Δεν

μπορεί να γίνει διαφορετικά.

Ο σχεδιασμός της Κυβέρνησης αναδεικνύει ακόμη περισσότερο και την πολιτική για την ελληνική περιφέρεια και ιδιαίτερα για το νησιώτικο χώρο και τις ορεινές περιοχές της χώρας. Είναι η πολιτική της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής για όλη την επικράτεια. Είναι η πολιτική για την οποία το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έχει δώσει εξετάσεις στην ελληνική κοινωνία. Και είναι πραγματικά ανιστόρητο το να απευθύνει η Νέα Δημοκρατία κριτική στην Κυβέρνηση για την ύπαρξη περιφερειακών ανισοτήτων.

Μήπως κάνουμε λάθος, κύριοι συνάδελφοι, στο ότι η ερήμωση της ελληνικής υπαίθρου και η άτακτη συγκέντρωση πληθυσμού και οικονομικής δραστηριότητας στην Αθήνα είναι φαινόμενα που συντελέστηκαν στην περίοδο 1950 - 1980; Μήπως δεν ήταν η δεκαετία του 1980, η περίοδος κυβέρνησης Π.Α.Σ.Ο.Κ., η πρώτη μεταπολεμική δεκαετία που καταγράφεται σταθεροποίηση του πληθυσμού των ελληνικών περιφερειών και ταχεία αύξηση του αγροτικού εισοδήματος;

Δεν ήταν οι κυβερνήσεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ., που τόσο το 1982 όσο και το 1994, εισήγαγαν τα ισχυρότερα επενδυτικά κίνητρα υπέρ της ελληνικής περιφέρειας, ενώ το 1998 έθεσαν ως κεντρικό στόχο των κινήτρων τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης εκτός της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης;

Δεν προκαλέσαμε μία πλήρη αναστροφή και αντιστροφή του επενδυτικού κλίματος στη Θράκη, όπου εκατοντάδες νέες πραγματικές επιχειρήσεις δημιουργήθηκαν την τελευταία τετραετία; Δεν ήταν οι δικές μας κυβερνήσεις που έφεραν μία πραγματική επανάσταση στην αποκέντρωση των υπηρεσιών με τα κέντρα υγείας τη δεκαετία του '80 και την ανάπτυξη περισσότερων από είκοσι νέων περιφερειακών νοσοκομείων και μονάδων, την τρέχουσα περίοδο του δευτέρου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης;

Φυσικά και δεν εξαφανίστηκαν οι ανισότητες. Ούτε ισχυριζόμαστε ότι επήλθε ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη. Το γεγονός ότι η κατά κεφαλή διαπάνη του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων στις φωτιστήρες περιφέρειες, όπως η Ήπειρος και το βόρειο Αιγαίο, είναι πενταπλάσια της αντίστοιχης για την Αττική, δείχνει ότι έμπρακτα αναγνωρίζουμε την ανάγκη για περαιτέρω προσπάθεια.

Κι αυτό κάνουμε και με το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Υπερδιπλασιάσαμε τους πόρους για την περιφέρεια της Ηπείρου σε σχέση με το δεύτερο πακέτο Ντελόρ. Έχουμε στο Βόρειο Αιγαίο τη μεγαλύτερη κατά κεφαλή ενίσχυση σε σχέση με όλες τις περιφέρειες της πατρίδας μας. Έχουμε σχεδόν διπλασίασει τους πόρους για την Πελοπόννησο.

Όμως όλα τα έως τώρα στοιχεία δείχνουν ότι η χώρα μας έχει πλέον από τα πιο χαμηλά επίπεδα περιφερειακών ανισοτήτων στο εσωτερικό της, συγκρινόμενη με άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η απόσταση μεταξύ της Αττικής και της Ηπείρου είναι σημαντικά μικρότερη απ' ό,τι μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Γερμανίας, είναι σημαντικά μικρότερη απ' ό,τι μεταξύ Βορείου και Νοτίου Ιταλίας.

Όμως, η αναμφισβήτητη μείωση των διαπεριφερειακών ανισοτήτων φέρνει στην επιφάνεια τον επόμενο στόχο μας, την αντιμετώπιση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης διατυπώνεται ως στρατηγική υψηλής προτεραιότητας η ενίσχυση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των ορεινών και νησιωτικών περιοχών της χώρας, όπου εξακολουθούν να εμφανίζονται τα μεγαλύτερα προβλήματα υστέρησης.

Στις περιοχές αυτές, η βασική υποδομή, η αγροτική δραστηριότητα, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι δραστηριότητες στον τουρισμό και τον πολιτισμό ενισχύονται με πολύ αυξημένους πόρους και σύγχρονα μέσα πολιτικής, που δεν εξαντλούνται στην επιδοματική πολιτική.

Η αξιοποίηση των πραγματικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τους, ο σεβασμός στην ιδιαιτερότητα του φυσικού τους περιβάλλοντος και η ενεργοποίηση ενδογενών παραγωγικών δυνάμεων αποτελούν τους βασικούς άξονες δράσης.

Στον αγροτικό τομέα θα διατεθούν σημαντικά αυξημένοι πόροι σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο. Στόχος μας είναι η δημιουργία μιας "ζωντανής υπαίθρου", μία ολοκληρωμένη και λει-

τουριγική ανάπτυξη του αγροτικού χώρου, με προσαρμογή της γεωργικής παραγωγής, με ανάπτυξη νέων συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, με διαχείριση των φυσικών πόρων.

Θέλουμε να ενισχύσουμε τη θέση του 'Ελληνα παραγωγού στις διεθνείς αγορές. Και αυτό θα το πετύχουμε με την ανάπτυξη και εισαγωγή σημαντικών καινοτομιών που αυξάνουν την παραγωγικότητα των εδαφών, την ποιότητα και ανθεκτικότητα των προϊόντων. Θα το πετύχουμε με την καταχύρωση των επωνύμων αγροτικών προϊόντων, την τυποποίηση της παραγωγής και την ανάπτυξη νέων βιολογικών και παραδοσιακών προϊόντων.

Επιζητούμε το νέο ευαισθητοποιημένο "επαγγελματία αγρότη του 2000" που θα έχει πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες, θα έχει πληροφόρηση και ικανότητα προσαρμογής στις εξελίξεις. 'Όμως ο νέος αγρότης δεν μένει στην υπαίθρο μόνο επειδή μπορεί να έχει καλές επιδοτήσεις. Πρέπει να έχει χωριό βιώσιμο. Οι νέοι ζητούν όραμα, επαγγελματική προοπτική, αναγνώριση, κατάλληλες βιοτικές συνθήκες. Δεν μπορεί να υπάρξει γεωγραφική ανάπτυξη σε κοινωνικό κενό και φυσικό δεν μπορεί να υπάρξει ζωντανή υπαίθρος, αν δεν υπάρχει γεωργία. Οι αγρότες μας αποτελούν την καρδιά της ζωντανής υπαίθρου. Απ' αυτούς εξαρτάται η ζωντανία και η πρόσδοση της υπαίθρου. Ζωντανή υπαίθρος όμως σημαίνει άνθρωποι που βρίσκουν δουλειά, που δεν μεταναστεύουν, σημαίνει ότι δίπλα και πέρα από τη γεωργία δημιουργούνται και άλλες οικονομικές συμπληρωματικές δραστηριότητες. Γι' αυτό η νέα πολιτική μας στοχεύει και στην πολυδραστηριότητα, στη δημιουργία συμπληρωματικών εναλλακτικών ευκαιριών απασχόλησης στις αγροτικές περιφέρειες.

'Έχουμε, συνεπώς, τη γνώση, έχουμε όμως και το όραμα και κυρίως την τόλμη να αξιοποιήσουμε τη μεγάλη ευκαιρία για την αγροτική ανάπτυξη, για τον 'Ελληνα αγρότη, για την ελληνική υπαίθρο. Με τους αγρότες και την περιφέρεια μας συνδέουν ίδιαίτεροι δεσμοί που όχι μόνο θα τους διατηρήσουμε, αλλά και θα τους διευρύνουμε.

Η ολοκλήρωση των μεγάλων αναπτυξιακών μας υποδομών (οι υποδομές στις μεταφορές, στην ενέργεια, στις τηλεπικονιώνες), η βελτίωση της ποιότητας ζωής (η υγεία, η πρόνοια, το περιβάλλον, ο πολιτισμός), η βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος και η ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων, η προσαρμογή της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας στην κοινωνία της πληροφορίας διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στο σχεδιασμό της Κυβέρνησης για τα επόμενα χρόνια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι στόχοι μας είναι απόλυτα εφικτοί. Έχουμε διασφαλίσει τους πόρους, γνωρίζουμε το πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να κινηθούμε...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Σε ένα λεπτό θα τελεώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σε ένα λεπτό, κύριε Υπουργέ, παρακαλώ να τελειώσετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): ... έχουμε την εμπειρία να εφαρμόσουμε το εθνικό αναπτυξιακό μας πρόγραμμα.

Την περίοδο αυτή εξειδικεύουμε τις κατευθύνσεις και στόχους μας σε έργα και δράσεις. Η κοινωνία πρέπει να επιλέξει το καλύτερο, το πιο ώριμο έργο, αυτό που τελικά θα προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής, καλύτερες υπηρεσίες, ανταγωνιστικότερες θέσεις εργασίας. Τα έργα και τις παρεμβάσεις, που θα καλύψουν τις νέες ανάγκες που διαμορφώνονται. Είναι ευθύνη όλων μας να κάνουμε τις καλύτερες επιλογές, γιατί αυτό που θα σχεδιάσουμε σήμερα θα σηματοδοτήσει και θα ακολουθεί την πορεία της χώρας για πολλά χρόνια.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Κλείνοντας την παρέμβασή μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι η Ελλάδα εξέρχεται από το φαύλο κύκλο της κοινωνικής αδράνειας, τη συντεχνιακή αγρανάπαινη, το άκοπο κέρδος και το δόγμα του ρουσφετολογικού βολέματος εις βάρος της αξιοκρατίας.

Το ΠΑΣΟΚ πέτυχε το ακατόρθωτο. Να επαναπροσδιοριστεί εγκαίρως, να συνειδητοποιήσει πως ο κόσμος άλλαξε, να αφουγκραστεί τα υπόγεια κοινωνικά ρεύματα και να τεθεί επικεφα-

λήγει των νέων δημιουργικών δυνάμεων.

Πιστεύω, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, ότι η Ελλάδα εισέρχεται στη νέα χιλιετία με τους καλύτερους οιωνούς. Στο οικονομικό πεδίο τρία μοναδικά γεγονότα θα καθορίσουν τις εξελίξεις: Η είσοδός μας στην ONE, το πρωτοφανές μέγεθος των πόρων του νέου αναπτυξιακού μας προγράμματος, που διασφαλίζει τις προϋποθέσεις ανάπτυξης της χώρας και η πραγματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην Ελλάδα, εδώ στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, με συγχωρείτε, αλλά ο χρόνος είναι ελάχιστος για όλους μας. Κλείστε σας παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας): Εί- μαι βέβαιος πως τα τρία αυτά γεγονότα θα σφραγίσουν τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις όχι μόνο για την πρώτη δεκαετία του νέου αιώνα, αλλά και για τις επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος θεωρεί ότι ο φετινός Προϋπολογισμός είναι αναπόφευκτα χειρότερος απ' όλους τους προηγούμενους, βαθύτατα αντιλαϊκός ακριβώς γιατί είναι καλά και πλήρως εναρμονισμένος στις υποδείξεις της ONE. Ακριβώς γιατί κάνει προσπάθεια να προσαρμοστεί πλήρως στις κατευθύνσεις της λεγόμενης παγκοσμιοποίησης, που για μας βρίσκεται σε δυο αρμονία και σε αντίθεση με τα συμφέροντα των λαών.

Θα πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά, ότι μια από τις κατευθύνσεις της λεγόμενης παγκοσμιοποίησης είναι η μείωση του όγκου των παραγομένων τροφίμων. Πραγματικά αυτό υλοποιείται παγκόσμια και στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, με βάση τις επιλογές της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Κοινότητας και τις συμφωνίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Την ίδια ώρα όμως, οι πάντες -και οι οργανισμοί- διαπιστώνουμε ότι υπάρχει έλλειψη τροφίμων σε μεγάλα τμήματα του πλανήτη. Λιμοκτονούν όχι κάποιοι λαοί, αλλά ολόκληρες περιοχές.

Η σύγχρονη, λοιπόν, και μοντέρνα παγκοσμιοποίηση, όπως λέγεται, για την ακρίβεια είναι τόσο απάνθρωπη όσο πιο ταξική είναι.

Και μπαίνει ένα ερώτημα, πως αυτός ο Προϋπολογισμός είναι αναπτυξιακός, όπως συνήθως λέγεται. Εμείς, δεν θα στενοχωρίσουμε την Κυβέρνηση. Μπορούμε να παραδεχθούμε ότι αυτός ο Προϋπολογισμός είναι αναπτυξιακός, με την έννοια ότι δίνει νέα ώθηση στην συγκέντρωση του πλούτου και στην παραγωγή νέου πλούτου, ενώ ταυτόχρονα και αναπόφευκτα οδηγεί στην επέκταση και άξονης της φτώχειας.

Η Κυβέρνηση το τελευταίο διάστημα, με αφορμή την επίσκεψη του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Κλίντον και μετά το Ελσίνκι, προσπαθεί να διαμορφώσει από τα πάνω, θα έλεγα, ένα κλίμα θριαμβευτικής εφόδου και ανόδου και λίγο-πολύ διατυπωνίζει ότι είναι προκαθορισμένη η εκλογική της νίκη. Και οι ανίδειοι μπορούν να σκεφθούν ότι ίσως δεν χρειάζονται και οι εκλογές, μια και τα πράγματα είναι από τώρα κανονισμένα.

Αυτό που μπορούμε να πούμε μπροστά στον ελληνικό λαό, σε όσους έχουν την υπομονή να μας ακούσουν σήμερα, παραμονές εορτών, και αυτό που τουλάχιστον εμείς διαπιστώνουμε είναι ότι αυτό το θριαμβευτικό κλίμα που υπάρχει από τα πάνω δεν ισχύει και από τα κάτω. Η μεγάλη πλειοψηφία του λαού είναι βαθύτατα δυσαρεστημένη, ανεξαρτήτως, αν θέλετε, από το πολιτικό προσανατολισμόύς έχει και από το τι ιδεολογικές προτιμήσεις έχει.

Το μονότονο σύνθημα που λέει η Κυβέρνηση και ιδιαίτερα ο κ. Σημίτης, ότι δημιουργούμε πλούτο και τον αναδιανέμουμε, εμείς το βλέπουμε λίγο σαν ανέκδοτο, δεδομένου ότι η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ούτε καν τη στοιχεώδη αναδιανομή που έκανε τη δεκαετία του 1980 και ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια, μπορεί

να κάνει σήμερα, πράγμα που δεν το κάνει η σοσιαλδημοκρατία γενικότερα στην Ευρώπη και οι άλλες κυβερνήσεις οι μη σοσιαλδημοκρατικές.

'Οπως και να το κάνουμε δεν έχει αξία να ζούμε με τις αναμήσεις παλαιότερων εποχών, όπου οι τότε κυβερνήσεις είχαν τη δυνατότητα για διάφορους λόγους να κάνουν ορισμένες παραχωρήσεις στους λαούς και ιδιαίτερα στον τομέα της αναδιανομής του εισοδήματος. Σήμερα η παραμικρή αναδιανομή του εισοδήματος συναντάει τη λυσσασμένη αντίδραση του μονοπωλιακού κεφαλαίου και έτσι με τα σημερινά και με τα αυριανά δεδομένα, ο λαός δεν μπορεί να περιμένει ότι και εκεί που δημιουργείται ο πλούτος θα υπάρχει κάποιο δόσιμο στα λαϊκά στρώματα.

Αυτό το αποδεικνύουν και τα στοιχεία που υπάρχουν και στον Προϋπολογισμό και γενικότερα, όπου ενώ η Κυβέρνηση μιλάει για επιτυχίες, ενώ πραγματικά υπάρχουν κέρδη -και πραγματοποιούνται πάρα πολλά κέρδη-κεφαλαία υπάρχουν, μάλιστα τώρα οι μεγαλοκεφαλαίοι δεν εξάγουν τα κεφαλαία τους μόνο στις βαλκανικές χώρες ή στην Ευρώπη, αλλά και πιο πέρα από την ευρωπαϊκή ήπειρο- την ίδια ώρα και επισήμως -χώρια απ' αυτό που γίνεται στην πραγματικότητα- διατυπωνίζεται ότι η δημοσιονομική πολιτική θα είναι εξαιρετικά σφικτή.

Γ' αυτό τα πράγματα δείχνουν ότι απλές, αν θέλετε, ανακατατάξεις στο συσχετισμό των κομμάτων σήμερα -και με αφορμή τις εκλογές- δεν θα δώσουν ουσιαστικά αποτελέσματα. Χρειάζεται μια ριζική αλλαγή του συσχετισμού δύναμης και στο πολιτικό και στο κοινωνικό επίπεδο, ανάμεσα στο λαό και στις δυνάμεις που αντιπροσωπεύουν και υπηρετούν το μονοπωλιακό κεφάλαιο.

Αναπτυξιακά προγράμματα με τη λογική της Κυβέρνησης υπάρχουν, εθνικοί και κοινοτικοί πόροι επίσης υπάρχουν, μόνο που αυτά μοιράζονται στις ισχυρές μερίδες του μεγάλου κεφαλαίου, εξου και ο σκληρός ανταγωνισμός μεταξύ τους, ποιος θα βρεθεί πρώτος ή δεύτερος στη λίστα της κυβερνητικής διανομής.

Και με αυτήν την έννοια, ειλικρινά, πρέπει να πω ότι αναρωτήθηκα αυτές τις ημέρες που γίνεται αυτή η δημόσια συζήτηση μπροστά στο λαό, του Κρατικού Προϋπολογισμού τί περιμένει ο λαός από αυτήν τη συζήτηση, όχι μόνο από τον προϋπολογισμό, αλλά από αυτήν τη συζήτηση. 'Ισως και με ευθύνη όλων μας ο ελληνικός λαός πιστεύει ότι αυτή η συζήτηση που γίνεται για τον κρατικό προϋπολογισμό, έχει έναν ουσιαστικό χαρακτήρα, δηλαδή από υπάρχουν οι προϋποθέσεις, αν το θέλει η Κυβέρνηση, είναι δυνατόν μετά το πέρας της συζήτησης, ο Προϋπολογισμός να βελτιωθεί σε κάποια σημεία. Και δεν είναι τυχαίο ότι καταντάει και λίγο έθιμο λίγο πριν αρχίσει ο Προϋπολογισμός να βομβαρδίζομετε όλοι στα γραφεία μας με υπομνήματα, με αιτήματα, πείτε και τούτο στη Βουλή, πείτε και το άλλο στη Βουλή. Και δεν σας κρύβω ότι και εμείς δεχόμαστε τέτοιες πιέσεις, είναι απόλυτα φυσικό, ο καθένας θέλει να ακούσει το πρόβλημά του, ο εργάτης του άλφα ή του βήτα κλάδου, ο άνεργος, ο μικρομεσαίος, ο αγρότης. Ευχαριστούνται μάλιστα όταν οι Βουλευτές από το Βήμα κάνουμε μινεία των προβλημάτων τους. Και νομίζω, βεβαίως, ότι και οι Βουλευτές του Κομμουνιστικού Κόμματος που μίλησαν εδώ, δεν έκαναν μία απλή αναφορά σε κάποια τοπικά ή ειδικά ζητήματα ή αν θέλετε στα προβλήματα των περιφερειών τους, μίλησαν πολύ συγκεκριμένα και καθαρά και για γενικά και για ιδιαίτερα προβλήματα των εργαζομένων.

Με αυτήν την έννοια με απαλλάσσουν από το να ασχοληθώ ειδικά και με κατά χώρο προβλήματα, όχι γιατί θα ήταν και τίποτα άσχημο να ακουστούν για άλλη μια φορά τα προβλήματα των εργατούπαλλήλων, των συνταξιούχων, της φτωχής αγροτιάς, των μικρομεσαίων, των σεισμοπαθών, των μαθητών και των σπουδαστών, των ηλικιωμένων κλπ., αλλά γιατί θεωρώ ότι ο λαός πρέπει να ικανοποιείται και να αναφέρονται τα προβλήματά του από το Βήμα της Βουλής. Πάνω απ' όλα, όμως, πρέπει να απαιτεί να μην αναφέρονται τα προβλήματα, αλλά να λύνονται και κυρίως αυτό που έχει σημασία είναι ο ίδιος ο λαός να παρέμβει μαζικά με τους αγώνες του. Γιατί πες-πες από το Βήμα της Βουλής, έχουμε έναν προϋπολογισμό, ο οποίος δεν θα αλλάξει. 'Έχει μία σχετική αξία πληροφόρησης, όμως όπως και

να το κάνουμε δεν θα βγούμε διαφορετικά μετά από την ψηφοφορία για τον προϋπολογισμό. Και με αυτήν την έννοια, εγώ από την πλευρά μου θεωρώντας ότι οι Βουλευτές του ΚΚΕ που παρέμβηκαν, παρέμβηκαν ουσιαστικά, θέλω να σταθώ σε συγκεκριμένα, αλλά ίσως και σε γενικότερης σημασίας προβλήματα. Πριν σταθώ σε αυτά θέλω από την πλευρά του ΚΚΕ να δεκαθαρίσω το εεής ζήτημα. Είπαμε προηγούμενα ότι εμείς πιστεύουμε, ότι η μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού είναι βαθύτατα δυσαρεστημένη, αγανακτισμένη. Βεβαίως θα πει η Κυβέρνηση ότι στους αγώνες που γίνονται -και γίνονται αγώνες- ο πωσδήποτε δεν μετέχει στους δρόμους ή ακόμα και στις συγκεντρώσεις, στις απεργίες η πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Εμείς δεν μετράμε έτοι τα πράγματα. Υπάρχει ανοδική πορεία των αγώνων, υπάρχουν νέα τμήματα που βγαίνουν στη μάχη, αλλά υπάρχει και ένα μεγάλο μέρος του λαού, που θα ήθελε να αγωνιστεί, δεν είναι σίγουρο ότι θα έχει άμεσα αποτελέσματα και υπάρχει ένα σημαντικό τμήμα του λαού, που δυστυχώς, εν έτει 1999 παραμονές του 2000 φοβάται να μπει στη μάχη.

Με την ευκαιρία θα έλεγα στην Κυβέρνηση, να μη λέει ότι υπάρχει μία βουβή πλειοψηφία που χάρεται για το κυβερνητικό έργο, είναι υπέρ του κυβερνητικού έργου, αντίθετα υπάρχει μία πλειοψηφία λαϊκή, ένα μέρος της φωνάζει και κραυγάζει ανοχτά οργανωμένα μάχεται, αλλά η μεγάλη πλειοψηφία του λαού είναι βαθύτατα δυσαρεστημένη και το κυριότερο που μας απασχολεί είναι ότι πολλές φορές διστάζει, φοβάται να εκδηλώσει την αντίθεσή της. Φοβάται την απόλυτη, φοβάται τους μηχανισμούς του Π.Α.Σ.Ο.Κ. που είναι πανταχού παρόντες και είναι κάτι που πιστεύω ότι και οι Βουλευτές του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ως ένα βαθύ μόνο θα έχουν αντιληφθεί. Είμαι βέβαιη ότι αρκετοί είναι ευαίσθητοι, γιατί ο λαός πρέπει να εκφράζεται και βρισκόμαστε σε μία περίοδο που αυτή η δυσαρέσκεια δεν μεταφράζεται σε μία ανοιχτή καθημερινή διαμαρτυρία, εμείς πιστεύουμε ότι θα μεταφραστεί και σε μία διαφορετική επιλογή και στην ψήφο του. 'Όμως πάνω απ'όλα μας ενδιαφέρει ο λαός να οργανώνεται και να παλεύει παντού, γιατί τα προβλήματα είναι τεράστια και από εδώ και μπρος θα οξυνθούν πάρα πολύ επικίνδυνα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Τις τελευταίες μέρες γίνεται πάρα πολύ συζήτηση για το θέμα του χρηματιστηρίου. Και μάλιστα όταν και οι δημοσιογράφοι μιλάνε για μία λαϊκή δυσαρέσκεια και αγωνία, δεν μιλάνε τις περισσότερες περιπτώσεις για τον εργάτη, για τον υπάλληλο, το σεισμόλητο, το μικρομεσαίο, αλλά μιλάνε για τους επενδυτές του χρηματιστηρίου. 'Έχουν λέει- αγωνία και εκεί θα κριθεί και το εκλογικό αποτέλεσμα.

Εμείς κατ' αρχήν βλέπουμε πέρα από το χρηματιστήριο, ότι η αγορά έχει στραγγίσει κυριολεκτικά. Και όταν μιλάμε για στραγγισμένη αγορά ομιλούμε την αγορά λαϊκής κατανάλωσης, και όχι το ναό του χρηματιστηρίου Αθηνών. Μπορεί να υπάρχουν κάποιοι επενδυτές, μεγαλοεπενδυτές που να αγωνιούν ή κάποιοι μικρότεροι επενδυτές. Σε καμία περίπτωση δεν μιλάμε για τη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Και είναι μία ευκαιρία εν πάσῃ περιπτώσει κάπως να απομυθοποιηθεί όλη αυτή η ιστορία.

Πρώτα-πρώτα το Χρηματιστήριο Αθηνών δεν είναι δυνατόν να αποτελεί μία ντοσίδα. Θα εκφράζει και συγκεκριμένα θα εκφράσει ακόμα περισσότερο τους κύκλους κρίσης που θα περάσει η ελληνική οικονομία. Θα εκφράσει, εάν θέλετε και το γνωστό, ότι το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό. Εμείς σε ό,τι μας αφορά, αναφερόμαστε σε κάποιες χιλιάδες μικρών επενδυτών που προσβλέπουν στο χρηματιστήριο, είτε γιατί οι ιδιωτικές επιχειρήσεις στις οποίες δουλεύουν, είναι υπό ιδιωτικοποίηση και μοιράζουν υποχρεωτικά ή περίπου υποχρεωτικά και κάποιες μικρομετοχές. Εμείς η εικόνα που έχουμε -και η εικόνα όχι των τελευταίων χρόνων, αλλά απ' όλην την πορεία των μετοχών του λεγόμενου λαϊκού καπιταλισμού και σε καλύτερες στιγμές στη Δυτική Ευρώπη- είναι ότι οι μικρομέτοχοι ήταν πάντοτε χαμένοι, γιατί δεν είναι δυνατόν να κερδίζουν όλοι. Η Κυβέρνηση κάνει παρέμβαση στήμερα στο χρηματιστήριο -και αυτό θα το κάνει αποιαστή προς την Κυβέρνηση- να κρατήσει ψηλά τους δεύτερες σε ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις που δίνουν τη κύρια εικόνα του

χρηματιστηρίου, αλλά οι μικρομεσαίοι χάνουν. Δεν μπορεί να κερδίζουν όλοι και οι μεγάλοι και οι μικρομεσαίοι και οι απλοί. Κάποιος δεν θα χάσει; Δεν ξέρω, κάποια απλά μαθηματικά είναι και αυτά. Δεν μπορεί δηλαδή τα εκατό να γίνονται διακόσια και να κερδίζουν όλοι, αφού γίνεται αλλαγή χρήματος από χέρι σε χέρι. Παχινίδια γίνονται. Αυτά είναι στη φύση του χρηματιστηρίου. Ομως, ούτε το εκλογικό αποτέλεσμα θα κριθεί από το χρηματιστήριο, όσον αφορά τους μικρομετόχους, ούτε θα κριθεί, εάν θέλετε, όλη η πορεία της οικονομίας εάν συγκυριακά παραμονές του Μάρτη που το πιο πιθανό είναι να έχουμε εκλογές, το χρηματιστήριο θα ανέβει.

Η δική μας εκτίμηση είναι ότι η ελληνική οικονομία, ιδιαίτερα μετά την ένταξη στη Ζώνη του ΕΥΡΩ, θα αντιμετωπίσει προκλήσεις. 'Έτσι τις λένε. Εμείς λέμε νέα μεγάλα προβλήματα γιατί ο κύκλος της κρίσης θα είναι πιο συχνός και το χάσμα ανάμεσα στην ελληνική οικονομία και τις οικονομίες των ισχυρών καπιταλιστικών χωρών της Ευρώπης θα μεγαλώνει. 'Άλλωστε δεν έχει στεγνώσει το μελάνι. Πριν από λίγες μερες έγραψε ένα σημαντικό άρθρο κατά την γνώμη μου ο κ. Γιανίτσης που αυτό το επιβεβαιώνει. Και ο κ. Γιανίτσης βεβαίως είναι πιο αρμόδιος, διότι είναι πιο κοντά στον Πρωθυπουργό και στα πράγματα, παρά εκείνοι που θέλουν για διάφορους λόγους προπαγανδιστικά να αμβλύνουν τα προβλήματα.

Δυστυχώς -και λέγω δυστυχώς γιατί είναι η κρίση οξενθεί θα την πληρώσει πάλι ο λαός- η ελληνική οικονομία θα περάσει από σημαντικούς κραδασμούς τα επόμενα χρόνια. 'Εχει μία ανάκαμψη τα τελευταία χρόνια, αλλά ακριβώς αυτή η ανάκαμψη προετοιμάζει το νέο κύκλο της κρίσης και το πρόβλημα είναι ότι θα την πληρώσουν καθαρά και φανερά οι εργαζόμενοι. Και αυτό νομίζω ότι θα προσπαθήσω να το αποδείξω παρακάτω διότι ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι ένα σημαντικό εργαλείο στη δόλη υπόθεση, κέρδη και εισοδήματα εργαζομένων, αλλά αυτό το εργαλείο θα γίνει πιο αποτελεσματικό σε βάρος των εργαζομένων εάν κανείς παρακολουθήσει τη συνολική πορεία της οικονομίας.

Θα πω ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Λέγει η Κυβέρνηση ότι δείκτης της κοινωνικής πολιτικής της στον Προϋπολογισμό, είναι η ελάφρυνση των φόρων. Και μάλιστα λέγει ότι ακριβώς με τη μείωση της φορολογίας προς τα λαϊκά στρώματα υλοποιεί τη βασική κατεύθυνση παράγουμε πλούτο, μοιράζουμε πλούτο.

Με βάση τις εκτιμήσεις, όχι μόνο τις δικές μας, αλλά και δημοσιευμένες εκτιμήσεις, οι φόροι δίνουν στον Προϋπολογισμό, το 62,8% των συνολικών εσόδων. Η Κυβέρνηση, λοιπόν, θεωρεί ότι αυξάνονται τα φορολογικά έσοδα πράγμα που δείχνει και νοικοκυροσύνη, αλλά και τη δυνατότητα να πάρει περισσότερα χρήματα από τα υψηλά εισοδήματα.

Εμείς αυτήν τη θέση την απορρίπτουμε εντελώς, διότι το πιο σημαντικό, που δείχνει ότι οι φόροι δεν προέρχονται από τα υψηλά, υψηλότατα εισοδήματα, είναι το γεγονός ότι έχουμε μία γοργή αύξηση των εμμέσων φόρων. Αυτό έχει πολλές φορές αναπτυχθεί από αυτό το Βήμα της Βουλής και ξέρουμε ότι οι έμμεσοι φόροι κυρίως έχουν θύματα τα λαϊκά στρώματα. Και μάλιστα στη πλαίσια της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης γίνονται και σημαντικοί προβληματισμοί, σενάρια, τα οποία οδηγούν έως την ελαχιστοποίηση των άμεσων φόρων. Και μάλιστα, αυτό θεωρείται και δείκτης φορολογικής δικαιοσύνης.

Αλλά και από τους άμεσους φόρους το 60% το καταβάλλουν τα λαϊκά στρώματα. Μάλιστα διάβαζα μία έρευνα, δεν θα ήθελα να μπω σε λεπτομέρειες. Αν εξετάσει κανείς τις εφορίες, εκεί που βρίσκονται οι επιχειρήσεις με τα πολύ υψηλά εισοδήματα, εκεί δηλαδή που είναι οι ανώνυμες κερδοφόρες βιομηχανικές επιχειρήσεις, οι ανώνυμες εμπορικές κλπ., αν ρίξει λοιπόν μια ματιά στις εφορίες, θα δει ότι αυτές έχουν τους λιγότερους φόρους. Είναι και αυτή μια μεθόδος να εκτιμήσει κανείς ποιοι πληρώνουν. Πάρτε ένα άλλο παράδειγμα, οι τράπεζες, οι μεγάλες βιομηχανικές επιχειρήσεις, επίσης οι εμπορικές επιχειρήσεις κάθε χρόνου ανακοινώνουν τεράστια κέρδη. Αν δει ότι είναι ελάχιστα. Επομένως, μάλλον πάμε για μία ακόμη μεγαλύτερη άδικη φορολογική κατανομή, παρά για βελτίωση.

Υπήρχε ένα άλλο επιχείρημα της Κυβέρνησης, το οποίο και

προ του προϋπολογισμού, αλλά παρουσιάζεται στον προϋπολογισμό, ότι οι αποκρατικοποίησεις δημιουργούν προϋποθέσεις, το κράτος να κάνει δημόσιες επενδύσεις προς όφελος της ανάπτυξης και μέσω της ανάπτυξης να αυξάνονται και οι κοινωνικές παροχές.

Πραγματικά τα τελευταία χρόνια, πάλι δεν χρειάζεται να αναφέρω ποσοστά κλπ., υπάρχει μία τάση αύξησης των δημοσίων επενδύσεων. Το θέμα είναι ότι αυτές οι δημόσιες επενδύσεις, πέρα από το ότι πάνε σε υποδομή για το ιδιωτικό κεφάλαιο, πάνε αγκαλιά με την πιο σφιχτή δημοσιονομική πολιτική. Δηλαδή αν είχαμε αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και μία φιλολαϊκή δημοσιονομική πολιτική, θα μπορούσε να πει κανείς προσωρινά ας πάει και το παλιά μπελο, ας επωφεληθούν από την υποδομή και οι ιδιώτες, κάτι παίρνουν και οι εργαζόμενοι. Επομένως, δεν μπορεί να αποτελέσει δείκτη προοδευτικότητας, φιλολαϊκότητας από την πλευρά της Κυβέρνησης ο δείκτης ότι γίνονται δημόσιες επενδύσεις. Και αν θέλετε, αυτές πάντα θα είναι και μεγαλύτερες από τις ιδιωτικές, διότι οι ιδιωτικές επενδύσεις θέλουν το κράτος να βρίσκεται πίσω τους και να επενδύσει εκεί που αυτούς δεν τους συμφέρει, πολύ περισσότερο που τώρα θέλουν να κάνουν εξαγωγή κεφαλαίων, να πάνε προς τα έξα, διότι η πίτα έχει μεγαλώσει.

Με την ευκαιρία, θα ήθελα από αυτό το Βήμα να θυμίσω μία επίσημη τοποθέτηση του ΚΚΕ σε ένα πολύ επίκαιρο θέμα, το θέμα της εισοδηματικής πολιτικής. Εμείς παίρνοντας υπόψη τις ανάγκες των εργαζομένων, και αν θέλετε κέρδη-μισθοί-μεροκάματα, υποστηρίζουμε αίτημα, το οποίο έχει διατυπωθεί από μαζικές οργανώσεις για κατώτατο μεροκάματο, να αυξηθεί στις δέκα χιλιάδες δραχμές και κατώτατος μισθός διακόσιες πενήντα χιλιάδες δραχμές, και η κατώτατη σύνταξη να καθορισθεί στα είκοσι μισθούμισθια της εθνικής συλλογικής σύμβασης, δηλαδή στις διακόσιες χιλιάδες. Είναι τραγικό, γιατί τα επίσημα στοιχεία δείχνουν ότι το 49% μόνο των εργαζομένων πληρώνεται κανονικά με τις συλλογικές συμβάσεις. Δεν σημαίνει ότι το 51% παίρνει πάνω από τις συλλογικές συμβάσεις. Η συντριπτική πλειοψηφία με τη μορφή, αν θέλετε, ακόμα της ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων, παίρνει κάτω από τις συλλογικές συμβάσεις. Και είναι γνωστό το μαύρο ανέκδοτο, που κυκλοφορεί, ότι αν θέλει ένας εργαζόμενος να βγάλει έναν κανονικό μισθό, πρέπει να βρίσκεται δύο και τρεις δουλειές.

Υπάρχει ένα άλλο επιχείρημα της Κυβέρνησης, που λέει ότι με την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, θα πέσουν τα επιτόκια και έτσι θα μειωθεί το κόστος του δημοσίου, όταν δανείζεται. Άρα, και με αυτόν τον τρόπο το δημόσιο θα έχει περισσότερα έσοδα, άρα θα μπορεί αυτά τα έσοδα να τα δίνει για τις κοινωνικές ανάγκες του λαού. Ας ξεχάσουμε ποια είναι η πολιτική της Κυβέρνησης απέναντι στις κοινωνικές ανάγκες του λαού και ας πούμε ότι αυτό το επιχείρημα στέκει. Δηλαδή ότι με τη μείωση των επιτοκίων το κόστος του δημοσίου, όταν δανείζεται θα πέσει, άρα χαράς ευαγγέλια για το λαό. Εμείς θεωρούμε ότι χαράς ευαγγέλια ισχύουν μόνο για το τραπεζικό χρηματιστικό κεφάλαιο, εξαιτίας ακριβώς της ΟΝΕ και εξαιτίας της διατυπωνίζομενης μείωσης των επιτοκίων. Και θα φέρω ένα συγκεκριμένο παράδειγμα στο θέμα αυτό.

Ο προϋπολογισμός του 2000 προβλέπει ότι το σύνολο των πιστωτικών εσόδων του τακτικού προϋπολογισμού, που θα φτάσουν τα 4,3 τρισεκατομμύρια δραχμές θα προέλθουν από τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου. Πρόκειται ως γνωστό για δύο κατηγορίες ομολόγων, τα αποταμευτικά που είναι μικρής αξίας, ο κύριος όμως όγκος των ομολόγων θα είναι αυτός της μακράς διάρκειας, με σταθερό επιτόκιο διάρκειας πέντε, επτά, δέκα και δεκαπέντε χρόνων. Με άλλα λόγια δηλαδή, η Κυβέρνηση σε μια περίοδο που περιμένει πτώση των επιτοκίων, δανείζεται και θα δανείζεται δισεκατομμύρια δραχμές από τους λεγόμενους θεσμικούς επενδυτές και κατά κανόνα αυτοί θα αγοράζουν σε σταθερό επιτόκιο. Θα συμβούν, λοιπόν, κατά την εκτίμησή μας δύο πράγματα. Το κόστος του δανεισμού του δημοσίου δεν θα μειωθεί, δεν θα επωφεληθεί δηλαδή το δημόσιο, το κράτος τη μείωση των επιτοκίων, αφού θα δανείζεται με σταθερό επιτόκιο και για πολλά χρόνια. Οι δε τάχα φιλάνθρωποι θεσμικοί επενδυτές -έτσι λέγονται τώρα- οι μονοπωλιακές επιχει-

ρήσεις, που έχουν υπερσυσσωρευμένα κέρδη και τα έχουν υπερσυσσωρευμένα, διότι εκμεταλλεύονται απανταχού τους εργαζόμενους, μπορούν να τοποθετούν τα κεφάλαιά τους με υψηλότερο επιτόκιο από αυτό που ισχύει στην αγορά. Την ίδια ώρα, όταν αποφασίσουν να πάρουν τα κεφάλαιά τους και να τα βγάλουν από την Ελλάδα, θα έχουν να λάβουν ένα σχετικά υψηλό ποσό σταθερού επιτοκίου και την ίδια ώρα θα μπορούν να επενδύσουν ή να τοκίζουν ή να τοκίζουν ξανά τα χρήματά τους αλλού.

Κατά τη γνώμη μας δηλαδή, αυτό που η Κυβέρνηση εμφανίζει σαν πλεονέκτημα λόγω ΟΝΕ ή αν θέλετε σαν πλεονέκτημα της προσπάθειας που κάνει, να έχει έναν μακροχρόνιο δανεισμό με σταθερό επιτόκιο, μετατρέπεται τουλάχιστον για το επόμενο διάστημα σε μειονέκτημα, από τη στιγμή που αναμένεται ότι θα υπάρχει πτώση επιτοκίων, εκτός αν δεν πρόκειται να υπάρξει πτώση επιτοκίων. Τελικά δηλαδή, κατά τη γνώμη μας, το μάρμαρο είναι φανερό ότι θα το πληρώσει ο λαός.

Λέει, επίσης, η Κυβέρνηση ότι οι αποκρατικοποίησεις της μειώνουν τα έξοδα, που κατέβαλε στις δημόσιες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και όχι μόνο και διότι τώρα αυτά τα ποσά επίσης θα μπορεί να τα διαθέσει στις κοινωνικές ανάγκες.

Πρώτα-πρώτα, εμείς θεωρούμε ότι πραγματικά και προηγούμενα, όταν αυτές οι επιχειρήσεις ήταν στο κράτος 100%, μπορούσε να πληρώνει λιγότερα το κράτος και να υπάρχουν λιγότερα ελλείμματα, αν αυτές οι δημόσιες επιχειρήσεις ήταν πραγματικά δημόσιες, πλήρους κοινωνικού χαρακτήρα και όχι ημι-ιδιωτικές και ημι-κοινωνικού χαρακτήρα, γιατί πολλά από αυτά τα έξοδα, που πλήρωνε η Κυβέρνηση, είχαν να κάνουν είτε με αντισταθμισμα παροχών προς τους ιδιώτες είτε για τους γνωστούς παία και χιλιοεπαργόντες από όλα τα κόμματα, παλετειακούς σκοπούς.

Εν πάσῃ περιπτώσει, δεν έφταιγαν το ότι ήταν δημόσιες. Έφταιγαν ότι ήταν δημόσιες, συγκεκριμένου χαρακτήρα και στα πλαίσια συγκεκριμένης πολιτικής. Λέει όμως, ότι εν πάσῃ περιπτώσει, μειώνονται τα έξοδα του κράτους. Εμείς λέμε ότι μειώνονται και τα έσοδα και ότι έχει αποδειχθεί πάρα πολλές φορές από το Βήμα της Βουλής. Μειώνονται τα έσοδα, γιατί αυτές οι επιχειρήσεις, ο ΟΤΕ, η ΔΕΗ είχαν κέρδος. Δεν λέω κάτι καινούριο, αλλά νιώθουμε την ανάγκη να επιβεβαιώσουμε αυτήν τη θέση μας, διότι είναι εντελώς έωλο το επιχείρημα της Κυβέρνησης. Μπορεί λογιστικά έτσι να τα υπολογίζει, αλλά στην πραγματικότητα μειώνονται και τα έσοδα της και κυριότερα σε ελληνικός λαός αυτές τις υπηρεσίες θα τις πληρώνει πανάκριβα. Αυτό είναι γνωστό, έγινε σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης. Και εν πάσῃ περιπτώσει, μπορεί η Κυβέρνηση, το κράτος, να έχει λιγότερα έξοδα, αλλά οι τσέπες αδειάζουν. Και μάλιστα, δημοσιεύτηκε πρόσφατα σε όλες τις εφημερίδες και όχι μόνο στο "ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ", ότι γίνεται πολύ λόγος ότι η ΔΕΗ έχει σχετικά φθηνό ρεύμα σε σχέση με τους ιδιώτες, που θα έρθουν στην Ελλάδα και θα κάνουν τη δική τους προσφορά. Και πρέπει να ανέβει το κόστος της ΔΕΗ, για να υπάρχει ίσως ανταγωνισμός. Δηλαδή πάλι από τις τσέπες των εργαζομένων θα αφαιρεθούν ποσά. Αν στεκόμαστε σ' αυτό, είναι γιατί λίγο-πολύ οι αποκρατικοποίησεις, όπως λέγεται, ήταν ένα θέμα, το οποίο δεν το περαστίστηκε μόνο η Κυβέρνηση.

Βέβαια, σούπερ που υπερασπίστηκε η Νέα Δημοκρατία και τελικά, αν θέλετε, και τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης, κράταγαν μαζί μας τα μπόσικα στην αρχή, μετά άρχισαν και έκαναν εκπτώσεις. Θα μου πείτε είτε εμείς τα κόμματα της Αντιπολίτευσης λέγαμε να γίνουν ή να μη γίνουν, η Κυβέρνηση θα τις έκανε αυτές. Βέβαιως θα τις έκανε. Η αντίσταση με τους συγκεκριμένους συσχετισμούς δεν φέρνει πάντα αποτελέσματα. Άλλα ο ελληνικός λαός θα είχε συνειδητοποίησε το μέγεθος της ζημιάς που υφίσταται και η λεγόμενη ελληνική οικονομία, η εθνική και οι τσέπες τους. Και εν πάσῃ περιπτώσει ορισμένα πράγματα, αξίζει, ακόμη και όταν μια κυβέρνηση δεν προχωράει, να νιώθει μεγάλη αντίσταση, αξίζει να συναντάει εμπόδια. Γιατί αυτά τα εμπόδια αν δεν φέρουν άμεσα αποτελέσματα μπορούν να φέρουν στην πορεία.

Παραδείγματος χάρη, λέει η Κυβέρνηση ότι εγώ όλα αυτά τα κέρδη που είχα από τη δημιουργία του πλούτου, τα περνάω μέσα στον Προϋπολογισμό. Κατ' αρχήν εμείς αμφισβητούμε και τη

λογιστική απεικόνιση του Προϋπολογισμού. Γιατί υπάρχουν πράξεις που γίνονται στη διάρκεια του χρόνου και οι οποίες δεν φαίνονται μέσα στον Προϋπολογισμό, όπως λόγου χάρη όποιες δοσοληψίες γίνονται με τα έντοκα γραμμάτια. Η Κυβέρνηση βέβαια βάζει το τελικό αποτέλεσμα, αλλά δεν φαίνεται μέσα στον Προϋπολογισμό τι υπέρσημους τόκους πληρώνει το κράτος στους ιδιώτες. Και όλα αυτά, γιατί οι διάφορες ανάγκες προκύπτουν από τη συνολική φιλομονοπολιακή πολιτική. Και έτσι, μπορεί η Κυβέρνηση να πάζει με τα ποσοστά και να δείχνει μια σχετική αύξηση των κοινωνικών αναγκών.

Και ας πάρουμε τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης. Είναι ένα θέμα που το έχουν θίξει οι Βουλευτές του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας. 'Θελα όμως να βάλω την εξής πλευρά. Η Κυβέρνηση έχει καταφέρει -και γιατί εδώ δεν συνάντησε αντίσταση από την Αντιπολίτευση και δεν στηρίχθηκαν οι αγώνες των εργαζομένων από όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης- απρόσκοπτα και όχι με το χρόνο που χρειάζοταν, να περάσει είτε τα αποθεματικά των ασφαλιστικών οργανισμών στο χρηματοστήριο είτε να περάσει η διαχείριση της περιουσίας των ασφαλιστικών οργανισμών σε ιδιώτες.

Κατά τη γνώμη μας, όλες αυτές οι δοσοληψίες, που γίνονται με πρόσχημα την εξηγίανση, τον εκσυγχρονισμό και τη δήθεν πολύ ωραία λειτουργία των οργανισμών με ιδιωτικούς κονομικά κριτήρια, υπηρετούν ένα στόχο: Να μειωθεί η κρατική χρηματοδότηση στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Και όταν λέμε κρατική χρηματοδότηση, εμείς δεν τη θεωρήσαμε ποτέ ως μια δωρεά του κράτους προς τους εργαζόμενους. Απλώς τους εργαζομένους του ξεζουμίζει η εργοδοσία, τους ξεζουμίζει το κράτος και η κρατική χρηματοδότηση ήταν ένα τμήμα επιστροφής χρημάτων προς τα ασφαλιστικά ταμεία με τη μορφή της κρατικής επιχορήγησης.

Τελικά δηλαδή -και εδώ πρέπει να το δουν οι εργαζόμενοι- τα επομένα χρόνια η κρατική επιχορήγηση θα μειώνεται, στο όνομα κερδών που πραγματοούνται μέσα στο χρηματοστήριο ή από τη διακίνηση της περιουσίας από ιδιώτες και το κυριότερο, αυτές οι ασφαλιστικές εταιρείες μέσα στο χρηματοστήριο θα βρεθούν κάτω από τις δαγκάνες των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών και των επιχειρηματιών στον τομέα της υγείας.

Κατά τη γνώμη μας, ο Προϋπολογισμός στον τομέα των κοινωνικών δαπανών δείχνει όλη την αντιδραστικότητά του. Κατ' αρχήν, οι κοινωνικές δαπάνες στον προϋπολογισμό είτε μειώνονται είτε είναι στάσιμες. Η υποχρηματοδότηση της παιδείας καλά κρατεί. Δεν θα σταθώ αναλυτικά στα προβλήματα της παιδείας, γιατί κατά κόρον έχουν συζητηθεί. Και εμείς δεν θα κουραστούμε να λέμε ότι το σύγχρονο βενιζελικό ιδώνυμο δείχνει και τις προθέσεις της Κυβέρνησης για ποια παιδεία πάμε.

Αυτό που θέλουμε να υπογραμμίσουμε είναι ότι ακόμα και όταν η Κυβέρνηση λέει ότι δίνει χρήματα στην παιδεία, στην ουσία πρωθείται η εκτεταμένη ιδιωτικοποίηση της μεταγυμνασιακής και μεταλυκειακής κατάρτισης-ειδικευσης και η σταδιακή ιδιωτικοποίηση της ανώτατης παιδείας. Αυτά είναι σε άμεσο σχεδιασμό.

Κατά τη γνώμη μας έχουμε και στασιμότητα στον τομέα της υγείας -το θυμίζω- και περικοπές στον τομέα της πρόνοιας.

Οι εργαζόμενοι κατά τη γνώμη μας πρέπει να συνειδητοποιήσουν πως όταν η Κυβέρνηση λέει ότι "εξυγιαίνω τον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, τον τομέα της πρόνοιας και τα ταμεία", στην ουσία είναι εξηγίανση εντός εισαγωγικών από τις όποιες κατακτήσεις υπήρχαν. Μπορεί, αν θέλετε, να τις θέλαμε περισσότερες, να ήταν αναιμικές, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει ήταν κατακτήσεις. Και οι κατακτήσεις δεν ξεθεμελιώνονται. Αναβαθμίζονται, βελτιώνονται, αλλά δεν ξεθεμελιώνονται.

Η γνώμη η δική μας είναι ότι ιδιαίτερα στον κοινωνικό τομέα ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι βαθύτατα αντιλαϊκός και αντιδραστικός. Οπωσδήποτε δίδονται πόροι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση δίχως πόρους και η μόνη σημαντική αρμοδιότητα που έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι η αρμοδιότητα της ιδιωτικοποίησης.

Σύμφωνα με δική μας μελέτη υπάρχουν δύο νούμερα συγκρίσιμα: Δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) δραχμές παίρνει η

Τοπική Αυτοδιοίκηση και τέσσερα δισεκατομμύρια (4.000.000.000) δραχμές το Μέγαρο Μουσικής. Η σύγκριση νομίζω ότι μιλάει και από μόνη της. Με την ευκαιρία και λόγω επικαιρότητας και όχι μόνο.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι εξαιρετικά τσιγκούνικος όσον αφορά την αποκατάσταση των προβλημάτων των σεισμοπαθών και όσον αφορά μια μακρόχρονη αναμφισβήτητη δουλειά που πρέπει να γίνει -αλλά πρέπει να ξεκινήσει τώρα- για την αντισεισμική θωράκιση της χώρας. Και λέω της χώρας, όχι μόνο της Αθήνας.

Τουλάχιστον έχουμε διαβάσει πολλές φορές ότι ο καθηγητής Παπαζάχος μιλάει για τέσσερα εκατομμύρια σπίτια -ανάμεσά τους είναι πολλές πολυκατοικίες σε όλη την Ελλάδα- που έχουν κάποιο πρόβλημα. Και δεν το λέμε εμείς οι Κομμουνιστές για να πανικοβάλουν το λαό. Αντίθετα, υπάρχουν δυνατότητες η μεγάλη πλειοψηφία των σπιτιών αυτών να θωρακισθούν. Εδώ, όμως, χρειάζεται χρήμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Η Κυβέρνηση, είναι γεγονός, είχε βάλει ένα στόχο -δεν τον έχει πετύχει, έγινε αγόρευστη εδώ από το Βήμα της Βουλής από Βουλευτές του Κ.Κ.Ε., αν θυμάμαι καλά και από το Βουλευτή το Μήτσο τον Κωστόπουλο και με εικόνες- να εξαφανίσει τις σκηνές και να έχουμε παντού προκατασκευασμένα. Ούτε και αυτό το έχει πετύχει, γιατί και τα προκατασκευασμένα που έκανε είναι τόσο πρόχειρα που είναι καλύτερα να μην μπαίνεις σε αυτά.

Το θέμα όμως, της κρίσης της Κυβέρνησης, όσον αφορά τα προκατασκευασμένα, ήταν ένα κριτήριο που το είχαμε τον πρώτο, το δεύτερο μήνα. Δηλαδή επί χρόνια θα κρίνεται η Κυβέρνηση για το αν έχει βάλει τους ανθρώπους μέσα στα τροχόσπιτα, στα οποία δεν μπορείς να ζήσεις πάνω από ένα ορισμένο μικρό χρονικό διάστημα;

Εμείς από αυτό το Βήμα θέλουμε για άλλη μία φορά να υπογραμμίσουμε το εξής: Αποκατάσταση του σεισμού σημαίνει ότι οι άνθρωποι μπορούν σε ένα σύντομο και εύλογο χρονικό διάστημα να κάνουν τις επισκευές χωρίς να βάλουν το χέρι βαθιά στην τσέπη και να κάνουν επισκευές όπου τα σπίτια γίνονται στέρεα και να αποκτήσουν λαϊκή στέγη, σύγχρονη. Δεν λέμε πολυτελή, αλλά φθηνή και δωρεάν -για όσους χρειάζεται- και σύντομα. Και στέγη η οποία, αν θέλετε, θα τους εξασφαλίσει για εκατό χρόνια. Την καινούρια στέγη τη χτίζεις για εκατό χρόνια και όχι στα δύο την πέντε, των δέκα και των δεκαπέντε χρόνων.

Είμαστε πάρα πολύ μακριά. Τελικά, ένα μεγάλο μέρος των σεισμοπαθών, θα βρεθεί να δανείζεται από τις τράπεζες.

Μου είπαν χαρακτηριστικά σε μια περιοδεία: "δες, αυτά τα τροχόσπιτα μας τα χάρισε η EUROBANK, αλλά πολύ φοβούμαστε ότι σε κανένα χρόνο η EUROBANK θα μάζεψε στην παραστατική της ΤΡΑΠΕΖΑΣ".

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας οπωσδήποτε απορρίπτει τον Προϋπολογισμό για άλλη μια φορά, όχι από ρουτίνα και από διάθεση ρουτίνας, αλλά γιατί πραγματικά αυτός ειδικά είναι ο πιο αντιδραστικός -είναι η συνέχεια των προηγούμενων- είναι αυτός που μάς βάζει μέσα στη λαιμητόμο της ΟΝΕ.

Τα επόμενα χρόνια εμείς ελπίζουμε ότι θα έχουμε σημαντικές διεργασίες και ανακατατάξεις. Είτε έχουμε λιγότερες είτε περισσότερες, είμαστε βέβαιοι ότι η πρόβλεψη του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας πως η ένταξη της Ελλάδας στη Ζώνη του EYRO σε συνδυασμό αν θέλετε και με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα οδηγήσει σε μεγάλες ανισότητες και χάσμα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε δύσυντη των συγκρούσεων, αυτών που φοβόμαστε να το πούμε. Αυτό θα είναι ένα δεδομένο.

Απ' αυτήν την άποψη εμείς λέμε στον λαό ότι καμία εφησύχαση, επαγρύπνηση και μια ώρα νωρίτερα οργάνωση, πάλι, μετώπο, ψήφος σωστή και πάνω απ' όλα, καθημερινή δράση στους τόπους δουλειάς και στους τόπους κατοικίας.

Τελειώνοντας, θέλω να πω δυο λόγια, γιατί εμείς δεν μπορούμε κυριολεκτικά να συμφωνήσουμε με το γεγονός ότι μπορεί και με κάποια ημιμέτρα να βελτιωθεί η θέση των εργαζομένων.

Είναι άλλο πράγμα.

Εμείς πιστεύουμε ότι με τους αγώνες οι εργαζόμενοι μπορούν να αποστάσουν κάποιες παραχωρήσεις, γι' αυτό και οι αγώνες όχι μόνο δεν είναι μάταιοι, αλλά είναι και η μοναδική δέξιοδος. Επίσης, πιστεύουμε ότι εάν υπήρχε συστηματική στήριξη των αγώνων -όχι στα λόγια κι όχι πολύ κουβεντολό-ι από τους Βουλευτές και απ' όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης- η Κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να κάνει ό,τι θέλει σε ορισμένα ζητήματα. Και αν δεν υπήρχαν αυτοί οι αγώνες τότε θα ήταν πολύ χειρότερα τα πράγματα.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι μπορούν οι εργαζόμενοι να κατακτήσουν και επιμέρους παραχωρήσεις. Άλλα αυτές οι επιμέρους παραχωρήσεις μπροστά στα καινούρια προβλήματα που έρχονται, δεν θα μπορέσουν να ανακουφίσουν όσο χρειάζεται το λάθος και τους εργαζόμενους.

Για ποιο σκοπό; Είναι δυνατόν, παραδείγματος χάρη, να υπάρχει προγραμματισμένη αντιμετώπιση της ανεργίας, δημιουργία θέσεων απασχόλησης, υψηλό βιοτικό επίπεδο, με προγραμματισμό και παίρνοντας υπόψη όλες τις ιδιομορφίες - στα ημαστικά κέντρα-, στην απομακρυσμένη περιφέρεια, στα μεγάλα αστικά κέντρα- όταν ο τομέας της οικονομίας μας βρίσκεται στα χέρια των ιδιωτών; Και δεν μιλάμε τώρα για τον απλό ιδιώτη. Μιλάμε για μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους.

Δεν μπορούμε να φανταστούμε, πώς είναι δυνατόν να υπάρχει προγραμματισμένη φιλολαϊκή πολιτική, όταν αυτή μοιραία θα σταματάει μπροστά στην πόρτα του μεγαλοεπιχειρηματία, ο οποίος δεν είναι ένας επιχειρηματίας, δεν έχουμε να κάνουμε με τις παλιές οικογενειακές επιχειρήσεις. Εδώ έχουμε να κάνουμε με πολυεθνικούς ομίλους, με μονοπωλιακές επιχειρήσεις.

Γι' αυτό, εμείς θεωρούμε ότι πραγματικά υπάρχει ρεαλισμός για μία φιλολαϊκή πολιτική, όταν οι βασικές πλουτοπαραγωγικές πηγές της χώρας, τα συγκεντρωμένα μέσα παραγωγής, τομείς όπως είναι η ενέργεια, οι τηλεπικοινωνίες, τα ορυχεία, ορισμένοι βασικοί κλάδοι της μεταποίησης -αυτοί που ταριχάζουν στην Ελλάδα, δεν λέμε με κριτήριο Γερμανίας- το εξωτερικό εμπόριο, ένα βασικό δίκτυο εμπορίου, ανήκουν όχι απλώς σε ένα κράτος γενικά αλλά σε έναν οργανωμένο τομέα λαϊκής οικονομίας.

Πάρτε τον τομέα του εμπορίου. Είναι στα χέρια ιδιωτών. Μπάτε σκύλοι αλέστε. Έρχονται προϊόντα που υποκαθιστούν ελληνικά προϊόντα. Οι εξαγωγές. Πώς θα οργανωθεί ο τομέας των εξαγωγών -από το μικρόμπορο και το μικροαγρότη- αν αυτά δεν είναι ενταγμένα μέσα σε έναν τομέα λαϊκής οικονομίας; Αυτό λέμε εμείς. Άλλος μπορεί να βλέπει μια άλλη μορφή δημόσιου τομέα, οπωσδήποτε όμως πρέπει να είναι ένας τομέας λαϊκής οικονομίας.

Πώς θα τα βγάλει πέρα ο μικρός παραγωγός στον τομέα της αγροτικής οικονομίας; Δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα. Η συνεταιριστικοποίηση, ιδιαίτερα στον τομέα της αγροτικής παραγωγής είναι εντελώς αναγκαία, όπως και οι μορφές συνεταιρισμού στον τομέα της μεταποίησης, εκεί που υπάρχει χαμηλή συγκέντρωση. Πάρτε τον τομέα του επίπλου ή άλλους τομείς, που στην Ελλάδα υπάρχει μία παράδοση, όπως στον τομέα του δέρματος.

Ας δούμε το δημόσιο χαρακτήρα της υγείας, της παιδείας, της πρόνοιας και της ασφάλισης. Κατά τη δική μας γνώμη όταν ο δημόσιος χαρακτήρας συνυπάρχει με τον ιδιωτικό, δεν μπορούν να υπάρξουν οι κανόνες ισοτιμίας στον ανταγωνισμό -είναι φανερό- πολιτική λαϊκής στήριξης, προστασία της εγχώριας παραγωγής, ανάπτυξη της παραγωγικότητας, που λέμε, γιατί βεβαίως όλοι είμαστε υπέρ της ανάπτυξης της παραγωγικότητας.

Υπάρχει το τριανταπεντάρο που προτείνει η Κυβέρνηση στις Τράπεζες, που είναι πολιορκητικός κλοιός για τη μερική απασχόληση. Υπάρχει και το τριανταπεντάρο που προτείνουμε εμείς ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, που είναι με άλλους όρους. Δεν είναι μερική απασχόληση, είναι σταθερή, κανονική απασχόληση, ελεύθερος χρόνος, αυξημένες αποδοχές κλπ. Άλλα αυτό πια προϋποθέτει ότι η ανάπτυξη και η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών δεν μπορεί να γίνεται με κριτήριο, ότι πέφεται το ποσοστό κέρδους ή δεν πέφεται. Γίνεται με άλλο κριτήριο. Συνδυάζει και το ποσοστό κέρδους και τις λαϊκές ανάγκες.

Απ' αυτήν την άποψη, δεν μπορεί να υπάρξει σχεδιασμένη ή στοχοποιησηλωμένη στο λαό πολιτική, όταν οι καίριοι τομείς βρίσκονται στα χέρια του μονοπωλιακού κεφαλαίου. Η Κυβέρνηση εδώ πάιρνει άριστα, εμείς δεν έχουμε αντίρρηση, αλλά ο λαός πάει από το κακό στο χειρότερο.

Παρά το μουντό μέλλον που βλέπουμε -αν τα πράγματα συνεχιστούν έτσι, θα είναι περισσότερο μαύρη η ελληνική οικονομία, παρά γκρίζα και λευκή- εμείς θεωρούμε ότι μέσα στον ελληνικό λαό συσσωρεύονται εμπειρίες, υπάρχει ριζοσπαστικοποίηση, υπάρχουν σημαντικές υπόγειες δυνάμεις και θεωρούμε ότι τα λόγια που λέμε στο Βήμα της Βουλής και κυρίως η δράση που γίνεται έξω από τη Βουλή από τα κομμουνιστές, αλλά και άλλους ριζοσπαστικούς ανθρώπους, δεν θα πάει καθόλου χαμένη, ούτε στις εκλογές ούτε γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία σαράντα φοιτητές της Νομικής Σχολής Αθηνών, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο".

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Επίσης τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο" τριάντα πέντε μαθητές και ένας συνοδός-καθηγητής από το Ενιαίο Λύκειο Καλλίπολης Πειραιά.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Επίσης έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ψήφισμα συγκεντρώσεως στο Θέατρο Ακάδημος, της Ανωτάτης Διοικήσεως Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων. Είναι η Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και το λέων γιατί πολλοί δεν γνωρίζουν από που προκύπτει η ακροστιχίδα.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό θα προβούμε στην ορκωμοσία του κ. Χαράλαμπου Δαμιανίδη.

Καλείται ο Βουλευτής κ. Χαράλαμπος Δαμιανίδης να δώσει το νενομιμένο όρκο ενώπιον του εκπροσώπου της Εκκλησίας.

(Στο σημείο αυτό προσέρχεται ο Βουλευτής κ. Χαράλαμπος Δαμιανίδης και δίνει τον παρακάτω όρκο).

"Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας να είμαι πιστός στην Πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα, να υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου".

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αξιος, άξιος.
ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Αξιος, άξιος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συγχαρητήρια και καλή θητεία σας ευχόμαστε.

Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γεράσιμος Αρσένης έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση του Προϋπολογισμού δεν μπορεί να εξαντλείται μόνο σε μια ανάλυση των αριθμών. Το πολιτικό στοιχείο της συζήτησης έγκειται στο ότι πρέπει να συζητήσουμε τα μέτρα, τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται μέσα από τον Προϋπολογισμό και να αξιολογήσουμε από πράγματι οι προτεραιότητες των δραστηριοτήτων αυτών έχουν τεθεί ορθά, εάν η χρηματοδότηση είναι επαρκής και, ακόμη πιο σημαντικό, αν τα μέτρα που προβλέπονται είναι αποτελεσματικά, έτσι ώστε να επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό ποσοστό αποτέλεσμα με το ελάχιστο δυνατό κόστος.

Ομολογώ ότι παρακολουθώντας τη συζήτηση, μέχρι στιγμής, δεν άκουσα από τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης παρατηρήσεις πάνω σ' αυτό το ουσιαστικό ζήτημα. Αντί αυτού, άκουσα πολλές γενικές αφοριστικές προτάσεις σχετικά με συγκεκριμένες δραστηριότητες που καλύπτονται από τη χρηματοδότηση του Προϋπολογισμού και αναφέρομαι ειδικότερα στο θέμα της παιδείας.

Θα ήθελα, λοιπόν, πάνω σ' αυτό το θέμα να κάνω μερικές παρατηρήσεις, γιατί συνοπτικά πιστεύω ότι η κριτική που έχει ασκηθεί μέχρι στιγμής μπορεί να συνοψισθεί σε δύο τεχνάσματα που στηρίζονται κατά τη γνώμη μου, χαμηλής ποιότητας σοφίσματα.

Το πρώτο τέχνασμα είναι απλά αυτό: Οι συνολικες δαπάνες

για την παιδεία, σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, είναι χαμηλές σχετικά με αυτό που δαπανούν οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες, άρα η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει αποτύχει. Υπάρχει κάποιο λογικό χάσμα σε όλη αυτήν την επιχειρηματολογία. Το ερώτημα το οποίο πρέπει να μπει είναι εάν τα προγράμματα τα οποία πρωθεί από χρόνια τώρα η Κυβέρνηση, χρηματοδοτούνται επαρκώς.

Το γεγονός ότι η παιδεία δεν έχει προσελκύσει, για διάφορους ιστορικούς λόγους, την προτεραιότητα που έπρεπε να είχε στις προηγούμενες δεκαετίες, μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, είναι ένα άλλο θέμα και μία άλλη συζήτηση. Αυτό που πρέπει να δούμε είναι αν οι δραστηριότητες που πρωθεύουμε εμείς μέσα από το πρόγραμμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης για μία ριζική αλλαγή της παιδείας, για την αναβάθμιση της παιδείας, χρηματοδοτούνται επαρκώς ή όχι. Και το συμπέρασμα το οποίο βγαίνει από την ανάλυση των μέτρων αυτών και τους αριθμούς είναι ότι η χρηματοδότηση ήταν και παραμενει επαρκώς.

Η χρηματοδότηση για την παιδεία αυξάνεται με ρυθμούς υψηλούς, πέρα από την αύξηση του Γενικού Προϋπολογισμού και της Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και δεν ήταν και δεν είναι ο ανασταλτικός παράγοντας στην πρόσδοτο που υλοποιείται. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια και τους τελευταίους μήνες, έχει παρατηρηθεί μία εντυπωσιακή αύξηση της δυναμικής της απορροφητικότητας του διοικητικού τομέα να χρησιμοποιήσει πόρους στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Εδώ, σ' αυτήν την Αίθουσα, εδώ και ένα χρόνο είχε παρατηρηθεί από πολλά κόμματα της Αντιπολίτευσης ότι η Κυβέρνηση δεν μπορούσε να απορροφήσει τους πόρους του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για την παιδεία. Είχαμε τότε πει ότι, με τη βελτίωση της υπόδομής, η απορροφητικότητα θα είναι 100%. Και είμαι στην ευχάριστη θέση σήμερα να σας πω ότι όλοι οι πόροι που είχαν προγραμματισθεί για την παιδεία, από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, θα απορροφηθούν κατά 100%.

'Ετοι λοιπόν αυτό το επιχείρημα δεν στέκει.

Το άλλο επιχείρημα, το άλλο τέχνασμα το οποίο προβάλλεται, είναι κάπως πιο σύνθετο. Γίνεται μία προσπάθεια να ταυτισθεί η ίδια η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση με τα συμπτώματα της παθολογίας του παλαιού συστήματος, το οποίο η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση πάει να ανατρέψει.

Γνωρίζουμε όλοι ότι, όχι τώρα, δεκαετίες υπήρχαν προβλήματα στο χώρο της παιδείας. Η διπλοβάρδια στα σχολεία δεν ανακαλύφθηκε χθες, υπήρχε όλες αυτές τις δεκαετίες. Η χαμηλή ποιότητα διδασκαλίας στις τάξεις δεν είναι σύγχρονο φαινόμενο, είναι φαινόμενο που μας ακολούθησε όλες αυτές τις δεκαετίες. Η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού δεν είναι νέο φαινόμενο. Το γεγονός ότι τα σχολεία δεν είχαν βιβλιοθήκες, σύγχρονα εργαστήρια, δεν είναι κάτι που εμφανίστηκε χθες ή προχθές, Υπήρχε στη διαδρομή των δεκαετιών από τη δεκαετία του 50 και μετά. Και είναι ακριβώς αυτά τα συμπτώματα, τα οποία αντιμετωπίζει η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και προσπαθεί να διορθώσει.

Δεν μπορούμε, λοιπόν, να ταυτίζουμε μία προσπάθεια που διορθώνει αυτά τα συμπτώματα, με αυτά τα ίδια τα συμπτώματα. Ξαφνικά ανακαλύφθηκαν θέματα τα οποία βρίσκονταν εν υπνώσει στην κοινή γνώμη δεκαετίες τώρα.

Εμείς τολμήσαμε να σπάσουμε το απόστημα, να πούμε ότι πράγματα νοούσε η παιδεία και ότι πρέπει να την αλλάξουμε και προτείναμε και υλοποιούμε ένα πρόγραμμα για να αντιμετωπίσουμε αυτά τα θέματα.

Και η σύγχυση αυτή καμία φορά οδηγεί στην εντύπωση ότι όλα ήταν ειδυλλιακά πριν από το 1996 και όταν άρχισε η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση απορυθμίστηκε το σύστημα. Αυτό είναι αναληθές και θα ήθελα να αναφέρω ορισμένα παραδείγματα. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι ο εκπαιδευτικός αποκλεισμός αρχίζει από τα πρώτα βήματα της εκπαίδευσης στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό. Ο χαρακτήρας της σύγχρονης οικογένειας, της εργαζόμενης οικογένειας δημιουργεί άλλες ευθύνες για το σχολείο. Το παιδί πρέπει να το παρακολουθήσουμε στο σχολείο, σε όλα του τα βήματα και, αν έχει προβλήματα, αυτά πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε μέσα στο σχολείο, να βοηθήσουμε το παιδί να

μην αισθανθεί αποκλεισμό, να μπορέσουμε να βοηθήσουμε το παιδί να καλύψει τα μαθησιακά προβλήματα που τυχόν έχει.

Πριν από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν υπήρχε ολοήμερο νηπιαγωγείο, δεν υπήρχε ολοήμερο δημοτικό σχολείο. Από το 1997 και μέχρι σήμερα, έχουμε συγκροτήσει επτακόσια πενήντα ολοήμερα νηπιαγωγεία και χίλια πεντακόσια τμήματα ολοήμερου δημοτικού σχολείου, όπου τα παιδιά, μετά τις ώρες του σχολείου, τα προσέχουν ειδικοί εκπαιδευτικοί για δραστηριότητες εκπαιδευτικές και τα βοηθούν να καλύψουν μαθησιακά κενά και για το μάθημα της επόμενης μέρας έτσι που, η εργαζόμενη οικογένεια στις 4 ή στις 5 το απόγευμα, όταν πάρειν το παιδί από το σχολείο, το παιδί είναι και ξεκούραστο και έχει διαβάσει για την επόμενη ημέρα και έχει την αίσθηση ότι δεν έχει μείνει πίσω σχετικά με τα άλλα παιδιά.

Περίπου πενήντα μία χιλιάδες εργαζόμενες οικογένειες τα τελευταία χρόνια είναι χρήστες αυτού του σημαντικού παιδαγωγού και κοινωνικού θεσμού, που έχει στοιχίσει στο κράτος πάνω από πενήντα πέντε δισεκατομμύρια δραχμές το χρόνο. Αυτή είναι μία σημαντική κοινωνική και παιδαγωγική προσφορά. Και είναι έργο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, η οποία διορθώνει ακριβώς αυτήν την κοινωνική και παιδαγωγική ανισότητα στα πρώτα βήματα του σχολείου του παιδιού.

Θα έλθω σε ένα άλλο παράδειγμα για το οποίο έχει γίνει πολλή συζήτηση και που αφορά την κατάσταση στο ενιαίο λύκειο. Η κριτική για προβλήματα, που σαφώς υπάρχουν, γίνεται λες και το λύκειο, πριν την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, βρισκόταν σε μία ιδανική ισορροπία και ιδανική κατάσταση και όλα τα προβλήματα ανέκυψαν λόγω της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Να θυμηθώμε πώς ήταν η κατάσταση πριν.

Θα αναφερθώ σε πέντε μόνο χαρακτηριστικά: Αγραμματούν των μαθητών. Δεύτερον, πιθηκισμός και μηχανική εξειδίκευση. Τρίτον, υψηλότατο ποσοστό αποτυχίας των μαθητών στις εξετάσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τέταρτον, πολυετή και πολυδάπανα φροντιστήρια. Πέμπτον, φοιτητική μετανάστευση.

Τα θυμόμαστε αυτά: 'Ολοι το ξέραμε, αλλά δεν τολμούσαμε να το πούμε, ότι τα παιδιά βγάζουν το λύκειο και είναι αγράμματα και το ζέδειξαν αυτό οι εξετάσεις. Και τι κάναμε; Τα παιδιά δεν διάβαζαν στο σχολείο, δεν τους απασχολούσαν τα προγράμματα σπουδών, η ειδίκευσή τους ήταν στις δέσμες. Και τις δέσμες αυτές τις μάθαιναν έχω από το σχολείο, στα φροντιστήρια. Έτσι που είχαμε παιδιά, που ήταν καλά στα μαθηματικά αλλά δεν ήξεραν τίποτε από ιστορία, ούτε μπορούσαν να γράψουν και ελληνικά ή παιδιά που ήξεραν κάτι από φιλολογία και ιστορία αλλά δεν μπορούσαν να προσθέσουν δύο δεκαδικούς αριθμούς. Αυτά ζέδειξαν οι εξετάσεις. Και τι γινόταν; Ποιο το αποτέλεσμα αυτών των φροντιστών;

Το αποτέλεσμα ήταν ότι το ποσοστό αποτυχίας ήταν 75%. Μόνο ένας στους τέσσερις έμπαινε σε πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ. Τα άλλα παιδιά έπρεπε να επαναλάβουν τα φροντιστήρια για ένα ή για δύο χρόνια. Τέσσερα χρονιά φροντιστήριο ήταν ο μέσος όρος για το μαθητή για να προσπαθήσει να μπει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σαράντα χιλιάδες παιδιά φοιτούσαν στο εξωτερικό γιατί δεν μπορούσαν να μπουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αυτό ήταν το σύστημα που, πράγματι απορυθμίσαμε. Αυτό το σύστημα θέλουμε; Εμείς τι κάναμε τώρα. Εμείς είναμε ότι τα παιδιά στην κοινωνία της γνώσης χρειάζονται γενική παιδεία. Τα παιδιά πρέπει να μάθουν και μαθηματικά και ιστορία και ελληνικά και ξένες γλώσσες. Και θα πρέπει να αξιολογηθούν στο εύρος της γενικής παιδείας. Η ειδίκευση είναι κάτι που θα έρθει αργότερα, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Και αλλάξαμε το ποσοστό επιτυχίας από 25% που ήταν στο προηγούμενο σύστημα, το κάναμε 100%. Ο κόπος των παιδιών στο λύκειο αποδίδει με ελεύθερη εισαγωγή των αποφοίτων του ενιαίου λυκείου, άνευ εξετάσεων, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με το παλιό σύστημα, σαράντα χιλιάδες απόφοιτοι έμπαιναν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όχι μόνο από το έτος εκείνο αλλά και από προηγούμενα χρόνια. Το 2000 θα μπουν ογδόντα πέντε χιλιάδες παιδιά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτό είναι το πραγματικό αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Και έχουμε φροντίσει τα

παιδιά να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα της μάθησής τους μέσα στο σχολείο, με φροντίδα της πολιτείας και των καθηγητών. Για να περάσεις -και να περάσεις καλά- αρκεί να προσέξεις τα μαθήματα στην τάξη γιατί πάνω σ' αυτά εξετάζεσαι και αξιολογείσαι. Αν αισθανθείς ότι έχεις κάποια μαθησιακά προβλήματα, υπάρχει ενισχυτική διδασκαλία το απόγευμα που μπορεί να σε βοηθήσει για να καλύψεις τα μαθησιακά κενά, χωρίς φροντιστήριο.

Έτσι λοιπόν, το σύστημα έχει σχεδιασθεί να φροντίζει το ίδιο το σχολείο, η ίδια η πολιτεία για τα προβλήματα του μαθητή. Να τον βοηθήσει να έχει την αναγκαία υποδομή και μετά, ελεύθερος να προχωρήσει εκεί που θέλει να προχωρήσει, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή και αλλού. Μα θα μου πείτε φροντιστήρια δεν γίνονται τώρα; Εγώ θα σας πω, ναι. Γνωρίζω ότι υπάρχει το φαινόμενο των φροντιστηρίων. Άλλα το φροντιστήριο γίνεται μόνο στο βαθμό που η ποιότητα των μαθημάτων μέσα στην τάξη δεν είναι επαρκής, στο βαθμό που η ενισχυτική διδασκαλία δεν έχει ολοκληρωθεί. Αυτό όμως είναι μια κριτική για μέτρα τα οποία πρέπει να πάρουμε για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας μέσα στο σχολείο, για να βελτιώσουμε την ποιότητα. Και εγώ πιστεύω ότι είναι ζήτημα χρόνου μέχρις ότου αναβαθμιστεί η ποιότητα των σπουδών μέσα στο σχολείο, όπου το φροντιστήριο ως κοινωνικό παιδευτικό φαινόμενο θα εξαφανιστεί από την ελληνική σκηνή.

Οι βελτιώσεις αυτές δεν έχουν γίνει έτσι στο κενό. Έχουμε πάρει συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία δεν είχαν τολμηθεί στο παρελθόν.

Αυξήσαμε τον αριθμό των εκπαιδευτικών. Ενώ δεν αυξήθηκε ο αριθμός των μαθητών. Αυξήσαμε τις οργανικές θέσεις, μέσα σε τρία χρόνια, κατά δεκαπέντε χιλιάδες. Πήραμε δεκαπέντε χιλιάδες παραπάνω εκπαιδευτικούς για να βελτιώσουμε την ποιότητα της εκπαιδευτικής ζωής μέσα στο σχολείο. Έχουμε δημιουργήσει πεντακόσιες νέες υπερσύγχρονες βιβλιοθήκες στα λύκεια με ηλεκτρονικό εξοπλισμό και έχουμε προγραμματίσει άλλες πεντακόσιες έτσι, που όλα τα λύκεια να έχουν τη δική τους σύγχρονη βιβλιοθήκη.

Έχουμε προγραμματίσει και προχωρούν δύο χιλιάδες πολλαπλά εργαστήρια, εργαστήριο φυσικής, εργαστήριο πληροφορικής και εργαστήριο τεχνολογίας σε κάθε λύκειο. Σε δύο χρόνια, λοιπόν, το λύκειο γίνεται μία σύγχρονη σχολική ομάδα, εξοπλισμένη με περισσότερους εκπαιδευτικούς, με πρόγραμμα σπουδών, με εργαστήρια και με βιβλιοθήκες. Αυτό που πρέπει, λοιπόν, να εκτιμηθεί, δεν είναι τα προβλήματα που ακόμα μένουν, αλλά το μεγάλο κενό που έχουμε καλύψει τόσο γρήγορα μέσα σε δύο χρόνια.

Θέλω να έλθω τώρα σε ένα άλλο παράδειγμα, για το οποίο γίνεται πολύ συζήτηση και που αφορά τα ΤΕΕ. Δεν υπήρχε τεχνολογική επαγγελματική εκπαίδευση πριν.

Γνωρίζετε πολύ καλά την κατάσταση στις ΤΕΣ, την υποβαθμισμένη εκπαίδευση εκεί. Και γνωρίζετε, ότι τα ΤΕΛ δεν ήταν ούτε λύκεια γενικής μόρφωσης ούτε τεχνολογικά εκπαιδευτήρια με την πραγματική έννοια του όρου.

Εμείς τολμήσαμε να ανασυγκροτήσουμε το χώρο της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, δημιουργώντας δύο κύκλους και δίνοντας συγκεκριμένη προοπτική στα παιδιά είτε στην αγορά εργασίας ή αν θέλουν, πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν είχαν πριν αναλυτικά προγράμματα και υπήρχαν εκατό μόνο βιβλία για την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση, τα οποία ήταν τα περισσότερα της δεκαετίας του '70 και λίγα της δεκαετίας του '80, ξεπερασμένα.

Στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές το μάθημα γινόταν με βάση την τεχνολογία της δεκαετίας του '50.

Αυτή ήταν η κατάσταση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πριν από το 1996. Το αλλάξαμε αυτό το σύστημα και κάναμε μία μεγάλη κίνηση προς τα εμπρός. Παρουσιάσαμε και κυκλοφορήσαμε το νέο πρόγραμμα σπουδών, που αποτελείται από τέσσερις χιλιάδες σελίδες, όπου δίνει το πλαίσιο του προγράμματος σπουδών σε κάθε ειδικότητα. Δημιουργήσαμε δεκαπέντε τομείς που αναπτύσσονται σε σαράντα δύο συγκεκριμένες ειδικότητες που λειτουργούν τώρα.

Συγγράψαμε τριακόσια νέα εγχειρίδια. Εκατό από αυτά έ-

χουν ήδη διανεμηθεί. Τα άλλα έχουν δοθεί σε κάθε σχολική μονάδα με τη σύγχρονη μορφή του CD ROM και με χρήματα για κάθε σχολική μονάδα, να κάνει την εκτύπωση από μόνη της.

Έγιναν τεράστιες προσπάθειες και είναι στο πλαίσιο αυτών των προσπαθειών που πρέπει να γίνει η κίνηση προς τα μπρος. Άλλα όλα αυτά δεν θα μπορούσαν να τελεσφορήσουν αν παράλληλα δεν γινόταν και μία κίνηση σε επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έγινε μία ήρεμη επανάσταση. Μέσα σε δύο χρόνια δημιουργήσαμε ογδόντα νέα τμήματα σε σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα, στα ΤΕΙ και στα πανεπιστήμια. Αυτό σημαίνει δύο νέα καποδιστριακά πανεπιστήμια, τα οποία προσθέσαμε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γι' αυτό το λόγο μπορούμε να αυξήσουμε τον αριθμό των εισακτέων από τις σαράντα δύο χιλιάδες που ήταν στο παρελθόν στις ογδόντα πέντε χιλιάδες. Άλλα δεν μείναμε εκεί.

Πρωχρήσαμε σε νέους θεσμούς που δεν υπήρχαν πριν για τους εργαζόμενους, που δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν, για τεχνικούς λόγους, μαθήματα.

Δημιουργήσαμε τα προγράμματα σπουδών επιλογής για τη διά βίου εκπαίδευση, όπου μπορούν τις βραδυνές ώρες να παρακολουθήσουν μαθήματα κατά ένα ευέλικτο τρόπο, έτσι που να μπορούν και αυτοί να έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επτά χιλιάδες φοιτητές αυτής της κατηγορίας φοιτούν σήμερα στα πανεπιστήμια.

Ξεκίνησαμε το ανοιχτό πανεπιστήμιο για την εξ αποστάσεως μάθηση, για να ανοίξουμε το πανεπιστήμιο σε πολίτες ώριμης ηλικίας που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές, στη νοικοκύρα που έχει χρόνο να διαβάσει, αλλά δεν έχει ευκαιρία να παρακολουθήσει μαθήματα μέσα στο πανεπιστήμιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Υπουργέ, τελειώνετε σας παρακαλώ!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σε ένα λεπτό τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ωραία, τελειώνετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνετε επιτέλους, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Λαμπρόπουλε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Γιατί σας ενοχλούν αυτά τα νούμερα, κύριες συνάδελφες: Ακούστε τα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο στο οποίο φοιτούν επτά χιλιάδες φοιτητές, σε λίγα χρόνια θα έχει εξήντα χιλιάδες φοιτητές. Το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην κοινωνία είναι το μεγάλο βήμα προς την κοινωνία της γνώσης.

Ανέφερα όλα αυτά ενδεικτικά -θα μπορούσα να αναφέρω και πολλά άλλα- για να δείξω ότι η εκπαίδευτική μεταρρύθμιση αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τα προβλήματα που συνάντησε στην αναπτυξιακή περιόδου που υπήρχε με γοργούς ρυθμούς. Αυτό, ίσως ανησυχεί τη Νέα Δημοκρατία. 'Όχι το ότι υπάρχουν προβλήματα, αλλά το ότι τα προβλήματα λύνονται -και είμαστε αποφασισμένοι να τα λύσουμε- και το έργο αυτό θα ολοκληρωθεί γιατί είναι απαίτηση του ελληνικού λαού. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίαση παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο" τριάντα ένας μαθητές και ένας συνοδός-καθηγητής από το Ειαίο Λύκειο Καλλίπολης Πειραιά.

Η Βουλή τους καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα)

Ο Αρχηγός του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κίνηματος κ. Τσούλας έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλες αυτές τις πέντε μέρες που συζητείται ο κορυφαίος σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους νόμος, ο Προϋπολογισμός, ακούσαμε εις μέρους της Κυβέρνησης να μιλάνε για πετυχημένη οικονομική πολιτική η οποία έχει δρομολογήσει λύσεις στα μεγάλα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Ακούσαμε να μιλάνε οικονομικοί Υπουργοί για τη βελτίωση των αριθμών και ασφαλώς χρησιμοποίησαν και αριθμούς που δεν έχουν καμία μα καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Ενώ αυτά έλεγε -και θα ακούσουμε και απόψε να επαναλαμβάνει- ο κύριος Πρωθυπουργός και άλλοι Υπουργοί διαπιστώνουμε στην καθημερινή πράξη ότι αυτές τις μέρες που συζητείται ο Προϋπολογισμός στη Βουλή αλλά και λίγες μέρες πριν από τη συζήτηση και μετά την κατάθεσή του τα πλατιά λαϊκά στρώματα με πρώτη τη νεολαία της πατρίδας μας βρίσκονται στους δρόμους, βρίσκονται σε κινητοποιήσεις. 'Όπως γνωρίζουμε, αυτές τις μέρες βρίσκονται σε κινητοποίηση διαμαρτυρόμενοι για τα πενιχρά εισοδήματα, για τις χαμηλές δαπάνες στη δημόσια υγεία, για τις χαμηλές δαπάνες στη δημόσια παρούσα. Επίσης, ακούμε διαμαρτυρίες και κινητοποιήσεις συνταξιούχων οι οποίοι λόγω αυτής της πολιτικής των αριθμών που αδιαφόρησε επί έντεκα χρόνια για τον άνθρωπο, για την παραγωγική οικονομία, αντιμετωπίζουν προβλήματα τεράστια επιβίωσης.

Η άποψη του ΔΗ.Κ.ΚΙ. είναι ότι μία πολιτεία με όποια κυβερνητική έκφραση που θέλει να ισχυρίζεται ότι σέβεται το λαό, που θέλει να ισχυρίζεται ότι κάνει την οικονομία της χώρας και τη χώρα ισχυρή και στο διεθνές περιβάλλον αλλά και στην Ευρώπη που είναι ενταγμένη θα πρέπει να δίνει έμφαση στην πολύπλευρη ανάπτυξη της χώρας και όχι μόνο στους αριθμούς.

Ασφαλώς θα ήμουν ο τελευταίος ως διατελέσας οκτώ χρόνια Υπουργός Οικονομικών, που θα υποστήριζα ότι δεν θα πρέπει η όποια κυβέρνηση να στοχεύει με την πολιτική της και στη βελτίωση των αριθμών, στη μείωση των δημοσιονομικών ελλείμματων, κατ' επέκταση και στη μείωση του δημόσιου χρέους, στη μείωση του πληθωρισμού.

Αλλά η διαφορά μας από τη συντηρητική πολιτική, τη νεοφιλελεύθερη πολιτική, συνιστάται στο εξής, παρ' ότι σκόπιμα το παρακάμπτει και το νέο Π.Α.Σ.Ο.Κ. και τη Νέα Δημοκρατία: Πώς επιδιώκεις, πώς μοιράζεις το κόστος για να πετύχεις τη βελτίωση αυτών των αριθμών, αλλά και τι θεσμούς δημιουργείς, ώστε το απότελεσμα της κοινής προσπάθειας των παραγωγικών δυνάμεων και των εργαζομένων να μοιράζεται δίκαια μέσα από το εθνικό εισόδημα που θα προκύψει;

Και εμείς ως ΔΗ.Κ.ΚΙ., όπως είναι φυσικό, υποστηρίζουμε ότι πρέπει να μειωθεί ο πληθωρισμός, τα ελλείμματα και το δημόσιο χρέος, αλλά όμως στην εναλλακτική, γνήσια προοδευτική και ανθρωπιστική κυβερνητική πρόταση, πρόταση εξουσίας, λέμε ότι αυτά θα πρέπει να επιτευχθούν, για να στηρίχουν από τις κοινωνικές δυνάμεις και να διασφαλίζεται κοινωνική γαλήνη και εργασιακή ειρήνη, μέσα από μία αναπτυξιακή παραγωγική διαδικασία που θα δίνει προτεραιότητα στην περιφέρεια, που θα κάνει ουσιαστική αποκέντρωση πόρων και εξουσιών, που θα αναβαθμίζει παράλληλα τους θεσμούς λαϊκής συμμετοχής, που θα δημιουργεί έτσι τη βελτίωση της παραγωγής και της παραγωγικότητας με αύξηση της απασχόλησης και με κοινωνική προστασία.

Έτσι μέσα απ' αυτήν τη διαφορετική, τη γνήσια προοδευτική, εναλλακτική κυβερνητική πρόταση στον οικονομικό τομέα, θα μειώνονται τα ελλείμματα, το δημόσιο χρέος και ο πληθωρισμός, όχι συνεπεία, όπως συνέβη σήμερα, μιας παρατεταμένης επί έντεκα χρόνια κοινωνικά άδικης, αντιπαραγωγικής και αναπτυξιακής πολιτικής, που οδήγησε σε αύξηση της καταγεγραμμένης ανεργίας κατά 50% και πλέον. Από 7% που ήταν της καταγεγραμμένης ανεργία το 1989, πήγε κατά την επίσημη δήλωση της Κυβέρνησης στο 11,5% περίπου, ενώ η πραγματική υπερβαίνει το 15%.

Έτσι λοιπόν θα γίνεται η μείωση του πληθωρισμού, αλλά και

η βελτίωση των ονομαστικών οικονομικών δεικτών, χωρίς να πληρώνει το μάρμαρο κατά κοινωνικά άδικο τρόπο ο αγρότης, ο μισθωτός, ο συνταξιούχος, οι νέοι άνθρωποι, που απολαμβάνουν κάθε μέρα την τρομακτική ανεργία, που βλέπουν κάθε μέρα να αυξάνεται η ανεργία, γιατί στην Ελλάδα με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, όπως ξέρετε, ένας στους τρεις νέους είναι άνεργος. Στην Ευρώπη ένας στους πέντε νέους είναι άνεργος.

'Έτσι λοιπόν, εμείς μιλάμε για μία τελείως διαφορετική πρόταση οικονομική και πολιτική, που δίνει έμφαση και προτεραιότητα στην παραγωγική ανάπτυξη, στην ανάπτυξη με άλλα λόγια της παραγωγικής και όχι της πλασματικής, της εικονικής οικονομίας των τραπεζιτών και του τζογαδόρικου χρηματιστηρίου, που βλέπουμε πού πάει.

Και η ευθύνη της Κυβέρνησης είναι πάρα πολύ μεγάλη με τις παρεμβάσεις που κάνει από το Σεπτέμβριο και αυτές τις μέρες και εγκλωβίζει εκαντοντάδες χιλιάδες μικρομεσαίους επενδυτές ή παίκτες, όπως θέλετε πείτε τους, κάτω από λόγια φεύγτικα, μεγάλα που ακούει ο λαός και από τραπεζίτες κρατικών τραπεζών, αλλά και από δηλώσεις της Κυβέρνησης, με αποκορύφωμα χθες και προχθές τέτοιες απαράδεκτες δηλώσεις -που επεμβαίνουν στο χρηματιστήριο- του Πρωθυπουργού, αλλά και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

'Σ' αυτήν λοιπόν την άλλη αναπτυξιακή πρόταση που κάνει το ΔΗ.Κ.ΚΙ., θεωρούμε την ανάπτυξη όχι ως μία ουδέτερη τεχνοκρατική διαδικασία, όπως σκόπιμα οι νεοφιλελεύθερες παρατάξεις της Νέας Δημοκρατίας και του νέου ΠΑΣΟΚ προσπαθούν να περάσουν στη νεολαία και στο λαό, αλλά ως μία διαδικασία προγραμματική, που πρέπει να προσεγγίζει -λέει το ΔΗ.Κ.ΚΙ.- ανθρώπους στόχους, κοινωνικές αξίες.

Σε μια τέτοια ανάπτυξη το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα λέει ότι η αναπτυξιακή πολιτική πρέπει να έχει ως αναπόσπαστα τμήματά της την παιδεία και τον πολιτισμό.

Η παιδεία κατά συνέπεια πριν προχωρήσει η πολιτεία σε συνεργασία και μετά από διάλογο με τους μαθητές, με τους γονείς, με τους εκπαιδευτικούς, με τους κοινωνικούς φορείς θα πρέπει να προσδιορίζει το όραμα που θέλει να δώσει μέσω της παιδείας στο λαό και στη νεολαία. Πρέπει πριν γίνουν οποιεσδήποτε αλλαγές στο εκπαιδευτικό και το εξεταστικό σύστημα να προσδιορίζεται ο τύπος του πεπαιδευμένου ανθρώπου αλλά και το σύστημα κοινωνικών αξιών που θέλουμε και ασφαλώς το ΔΗ.Κ.ΚΙ. λέει ότι ο τύπος του πεπαιδευμένου ανθρώπου δεν είναι αυτός που αντιτοιχεί με τη μηχανή του ανθρώπου ο οποίος θα φτιάχνει απλά ισολογισμούς όπως βολεύει το σύστημα το νεοφιλελεύθερο το απάνθρωπο και το βάρβαρο. Αλλά θα πρέπει μέσω της παιδείας να δημιουργούμε τον άνθρωπο της αλληλεγγύης, τον άνθρωπο ο οποίος θα προωθεί μια λογική συλλογικής δράσης μια λογική η οποία θα υπηρετεί και τις πανανθρώπινες αξίες, φιλοπατρία, δημοκρατία, εθνική αξιοπρέπεια, ελευθερία.

Αφού προσδιορίσουμε, λέει το ΔΗ.Κ.ΚΙ., το όραμα, το σύστημα κοινωνικών αξιών και τον τύπο του πεπαιδευμένου ανθρώπου, μετά θα πρέπει να έρθουμε ως πολιτεία σε συνεργασία με όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, με τα κόμματα με τους κοινωνικούς φορείς και να φτιάξουμε το εκπαιδευτικό σύστημα όλων των βαθμίδων από την προσχολική αγωγή, το δημοτικό, τη δευτεροβάθμια, την τριτοβάθμια εκπαίδευση, που θα δημιουργεί στα πλαίσια αυτού του οράματος αυτής της κοινωνίας και αυτού του ανθρώπου τα στελέχη τα οποία θα οδηγούν και σε μια άλλη κοινωνία η οποία θα είναι ανθρώπινη η οποία θα υπηρετεί το συνάνθρωπο, θα υπηρετεί τον άνθρωπο που γιατί μιλάμε για παιδεία για τον άνθρωπο και όχι για τους αριθμούς όχι για τους λίγους όχι για τους τραπεζίτες.

Και εκεί ασφαλώς εμείς λέμε ως ΔΗ.Κ.ΚΙ ότι θα πρέπει το λύκειο να είναι γενικής εκπαίδευσης και μόρφωσης αλλά όχι μόνιμο εξεταστικό κέντρο, όπως είναι αυτό που φτιάχτε, κύριε Υπουργές της Παιδείας, μ' αυτόν το νόμο της ψευδεπίγραφης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Τι κάνατε μ' αυτόν το νόμο; Το ζουν οι γονείς και οι μαθητές από πέρυσι. Κάνατε πολύπλοκο το σύστημα, πολλαπλά δαπανήρο και πολλαπλασιάσατε το ψυχικό άλγος και των μαθητών και

των γονιών. Θα τρελάνετε τα παιδιά μ' αυτό το σύστημα και μ' αυτήν τη λογική για να το πω απλά όπως το λέει ο λαός.

Μ' αυτήν τη ψευδεπίγραφη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αυξήσατε σημαντικά την παραπαιδεία, την ιδιωτική παιδεία στο όνομα δήθεν της αναβάθμισης της παιδείας, αλλά εδώ στην πραγματικότητα κάνατε την παιδεία πισωγυρίζοντάς την πολλά χρόνια προνόμιο των λίγων, των εχόντων και των κατεχόντων σε βάρος των πολλών. Υποβαθμίζετε συνεχώς τη δημόσια παιδεία, το δημόσιο σχολείο και δίνετε τη δυνατότητα άνισων ευκαιριών στην προώθηση και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στα παιδιά των οικογενειών που έχουν και κατέχουν εισοδήματα. Αυτά για την παιδεία και όση προσπάθεια και αν κάνατε να φτιάξετε καθοδηγητές πίσω από την αγανάκτηση και την οργή των μαθητών και των γονιών θα πέσουν στο κενό όλες αυτές οι προσπάθειες.

Αποκλειστικά υπεύθυνη γι' αυτήν την έξαρση γι' αυτήν την αντίδραση στο χώρο του σχολείου είναι η κυβερνητική πολιτική.

Θα σας θυμίσω τι έλεγε ο Αριστοτέλης. Η φτώχεια, η μιζέρια, η εξαθλιώση φέρουν στάσεις και επαναστάσεις, κύριοι της Κυβέρνησης. Μην προσπαθείτε να κρύψετε την πραγματικότητα ότι αυτή γενικότερα η αντεκπαιδευτική, αλλά και η αντιλαϊκή σας οικονομική πολιτική είναι εκείνη που -και το έχουμε επιστρέψαντες κατ' επανάληψη- θα φέρει ανεξέλεγκτες κοινωνικές εκρήξεις νομοτελειακά και όλα τα υπόλοιπα είναι εκ του πονηρού.

Γεωργία: Είναι ανακριβή όσα μας είπαν χθες και ο Υπουργός Γεωργίας, ότι τάχα αυξήθηκαν στον προϋπολογισμό, που συζητάμε, του 2000 κατά 11,5% οι πιστώσεις για την γεωργία. Εδώ, εν γνώσει του ο κύριος Υπουργός και η Κυβέρνηση κάνει ότι παραβλέπει ένα στοιχείο που περιέχεται στον Προϋπολογισμό. Βλέπετε ότι έχετε να κάνετε με άθρωπο που ξέρει από προϋπολογισμό. Αν αφαιρέσετε τα εκατόν δέκα δισεκατομμύρια επιπλέον που γράφετε για το 2000 στον τομέα γεωργίας, σε σχέση με τη χρονιά που τελειώνει -γιατί προβλέπεται ότι θα είναι αυξημένα τα ποσά των αποζημιώσεων για ζημιές που θα γίνουν στην αγροτική παραγωγή του χρόνου και επίσης για τους συνταξιούχους λόγω της αύξησης κατά δέκα χιλιάδες μηνιαίων της σύνταξης- θα δείτε ότι σε πραγματικό όρους το ποσόν που γράφεται για την γεωργία είναι ακριβώς το ίδιο με το ποσό της χρονιάς που τελειώνει. Και ήταν χρονιά η οποία οδήγησε σε μεγαλύτερη εξαθλιώση την πλειοψηφία των Ελλήνων αγροτών, οι οποίοι ζουν τα τελευταία χρόνια μία πραγματικότητα -που οφείλεται σ' αυτήν την αντιαγροτική πολιτική που εφαρμόζει και η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και προηγουμένως η Νέα Δημοκρατία- παραδείγματος χάρη τα εσπεριδοειδή, το λάδι, το βαμβάκι, το σιτάρι και μία σειρά άλλα προϊόντα να πουλιώνται αντί πινακίου φακής, ενώ από την άλλη μεριά το κόστος παραγωγής, τα επιπτώκια της Αγροτικής Τράπεζας μετά το 1991 τους έχουν κάνει να χάσουν τον ύπνο τους. Καταχρεωμένοι πλέον στην Αγροτική Τράπεζα είναι οι αγρότες λόγω των υψηλών επιτοκίων. Μη μου λέτε εμένα ότι μειώσατε τα επιπτώκια. Να τα πείτε σε εκείνους που δεν ξέρουν μέχρις ότου τα αντιληφθούν.

Σημασία για το διαβέσιμο εισόδημα των αγροτών και των πολιτών, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν έχει η μείωση των ονομαστικών επιπτώκιων που γίνεται λόγω της μείωσης του πληθωρισμού, αλλά έχει το πραγματικό επιπτόκιο, που είναι η διαφορά μεταξύ του εκάστοτε πληθωρισμού και του τρέχοντος επιπτοκίου στη δεδομένη στιγμή.

Αν πάρω αυτά που μου είπε ο Πρωθυπουργός στην Αίθουσα αυτή, όταν πριν κάποιους μήνες μέσα στο 1999 συζητήθηκε επίκαιρη ερώτηση μου στην ώρα του Πρωθυπουργού, ότι μειώθηκαν τα επιπτώκια, κύριε Τσοβόλα, διότι ενώ το 1993 δάνειζε η Αγροτική Τράπεζα τους αγρότες με επιπτόκιο 22%, τώρα, το 1999, τον δανείζει με 14%. Αυτό σημαίνει όχι μειώση των πραγματικών επιπτώκιων, αλλά αύξηση, γιατί το 1993 που δάνειζε με 22% ο πληθωρισμός ήταν 14%. Άρα, θεωρητικά το αγροτικό εισόδημα αυξανόταν κατά 14%, όπως το ίδιο του εργάτη, του μισθωτού και του συνταξιούχου. Άρα, το πραγματικό επιπτόκιο το 1993 ήταν οκτώ μονάδες. Σήμερα που ο πληθωρισμός είναι 2% ή 2,5%, όταν δανείζει η Αγροτική με 14%, σημαίνει ότι το πραγματικό επιπτόκιο από το οποίο εξαρτάται διαθέσιμο εισόδημα του αγρότη, αντί για 8%, έχει γίνει 12% κύριοι. Άρα για να εξο-

φλήσει το χρέος ο αγρότης -το ίδιο συμβαίνει και με τις άλλες κατηγορίες εργάτες κλπ.- το 1993 χρειαζόταν να δώσει εκείνο που επαιρεί αύξηση στο εισόδημά του θεωρητικά λόγω πληθωρισμού και να βγάλει από την τσέπη 8%. Σήμερα πρέπει να βγάλει από την τσέπη 12%, αν θέλετε να μιλάμε σοβαρά με οικονομικά επιχειρήματα και όχι στον αέρα πολιτικολογώντας και αξιοποιώντας την άγνοια του πολύ κόσμου πάνω στα οικονομικά ζητήματα.

Άρα και την καινούρια χρονιά στοχεύετε στο να δημιουργήσετε προβλήματα στους αγρότες, οι οποίοι βρίσκονται ήδη σε απελπιστική κατάσταση.

Για την άμυνα της χώρας, το ΔΗ.Κ.ΚΙ. για πρώτη φορά φέτος, σε αντίθεση με ό,τι έκανε τα προηγούμενα τρία χρόνια, καταψηφίζει και τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, γιατί το 1999 αποκαλύφθηκε πλήρως με τη συνυπογραφή από την ελληνική κυβέρνηση, του κ. Σημίτη, της απαραδέκτης ΝΑΤΟϊκής απόφασης για βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία, που εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα των ΗΠΑ και τη νέα τάξη πραγμάτων που θέλουν να επιβάλουν οι ΗΠΑ στην περιοχή. Αυτά τα συμφέροντα είναι αντίθετα προς τα συμφέροντα της χώρας μας και θέτουν σε κίνδυνο την εδαφική μας ακεραιότητα και τα εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα.

Επίσης μετά από την άλλη απόφαση που πήρε η Κυβέρνηση και έστειλε δήθεν ειρηνευτική δύναμη με συμμετοχή ελληνικών στρατευμάτων, στο Κοσσυφοπέδιο και Μετόχιο, προκειμένου να εμπεδώσει μια κατάσταση που θέλησαν να δημιουργήσουν οι Αμερικανοί για απόσχιση σιγά-σιγά του Κοσσυφοπέδιου και Μετόχιου από την υπόλοιπη Γιουγκοσλαβία -την οποία θα πληρώσουμε ακριβά εμείς, με δεδομένο ότι μετά τη συνυπογραφή του νέου καταστατικού χάρτη του ΝΑΤΟ, που μετατρέπεται το ΝΑΤΟ σε ομπρέλα των ΗΠΑ, σε ένα παγκόσμιο διεθνή τρομοκράτη και χωροφύλακα, παραβιάζοντας διεθνείς αξίες, αλλά και παραμερίζοντας τον ΟΗΕ, αλλά και τις αποφάσεις που πήρατε στη συνέχεια, που καταργείτε τα ελληνικά, εθνικά αεροπορικά κέντρα και τα θέτετε πλέον στην αρμοδιότητα του ΝΑΤΟ- οι διαπάνες που γράφονται στον προϋπολογισμό δεν είναι πλέον για να προασπίσουν οι Ένοπλες Δυνάμεις τα σύνορά μας και τα εθνικά συμφέροντα, αλλά πάρινονται από το υστέρημα του λαού για να εξηπερητηθούν τα αντίθετα προς τα ελληνικά, συμφέροντα των ΗΠΑ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι ληξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος).

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μετά την υπογραφή του Συμφώνου του Ελσίνκι, ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Πρωθυπουργό περιμένοντας να δώσει απάντηση. Αφού ισχυρίζεσθε ότι μετά το Σύμφωνο του Ελσίνκι εξασφαλίζεται πορεία ειρήνης και θα σεβαστεί η Τουρκία τους διεθνείς κανόνες και τις διεθνείς συμβάσεις, σας ερωτώ: Πρώτον, κύριε Πρωθυπουργέ, θα σταματήσετε τώρα πλέον τους εξοπλισμούς τεσσάρων τρισεκατομμυρίων για τη χώρα μας, που προγραμματίσατε και αποφάσισατε στο Υπουργικό Συμβούλιο;

Δεύτερον, αφού, κύριε Πρωθυπουργέ, λέτε ότι δεν υφίσταται η απειλή χρήσης βίας από την Τουρκία και αφού ισχυρίζεσθε ότι η Τουρκία συμφώνησε να σεβαστεί το Διεθνές Δίκαιο, γιατί δεν επεκτείνετε σήμερα τα χωρικά μας ύδατα και τον εθνικό εναέριο χώρο στα δώδεκα μίλια, όπως έχουμε δικαιώμα από το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας, με τις συμβάσεις;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι ληξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος)

Τρίτον, οι Τούρκοι, κύριε Πρωθυπουργέ, στο Αιγαίο, από δω και πέρα για να εισέλθου στο FIR Αθηνών, θα υποβάλλουν σχέδια πτήσης στην Ελλάδα εγκεκριμένα από τις ελληνικές αρχές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Τσοβόλα, ο χρόνος πραγματικά μας πιέζει. Είσθε κοινωνιούλευτικός άνδρας χρόνια και πρέπει να ξέρετε ότι φθάνοντας στην τελευταία μέρα του προϋπολογισμού.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κύριε Πρόεδρε, τελείωσα. Δώστε μου ένα λεπτό σας παρακαλώ να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, θα σας δώσω ένα λεπτό, αλλά θα σας παρακαλέσω να τελειώσετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Οι S-300 που είναι αποθηκευμένοι θα αναπτυχθούν όπου νομίζει η Ελλάδα; Θα ξαναγίνουν κοινές ασκήσεις Ελλάδας-Κύπρου και αν ναι σε ποια έκταση; Περιμένουμε απάντηση πάνω σε αυτά.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι το εθνικό σύστημα υγείας υποβαθμίζεται. Οι γιατροί βρίσκονται σήμερα σε κινητοποιήσεις, δύπως και το προσωπικό. Τα κέντρα υγείας, τα αγροτικά iατρεία, επίσης υποβαθμίζονται. Μονάδες που έχουν γίνει δεν λειτουργούν, γιατί δεν υπάρχει προσωπικό. Το κράτος πρόνοιας, λοιπόν, έχει υποβαθμιστεί και σταματήστε να λέτε αυτά που λέγατε μέχρι αυτήν τη στιγμή επί πέντε μέρες, κύριοι Υπουργοί και κύριοι Πρωθυπουργοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου έχει το λόγο.

Θα σας παρακαλέσω να είστε συνεπής στο χρόνο σας, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 αναμφίβολα αποτυπώνει την εικόνα μιας ισχυρής οικονομίας. Μίας οικονομίας που αποτελεί τη βάση για την κοινωνική πρόσδο της χώρας, για την καλύτερη ζωή των πολιτών της. Μίας οικονομίας που ισχυροποιεί τη θέση της χώρας όχι μόνο στο γειτονικό της γεωγραφικό χώρο, αλλά και διεθνώς.

Για να φθάσουμε εδώ, κύριοι συνάδελφοι, εργαστήκαμε σκληρά όλα αυτά τα χρόνια με πρόγραμμα, με στρατηγικούς αλλά και ενδιάμεσους στόχους.

Διαμορφώσαμε ένα πρόγραμμα, το μόνο αξιόπιστο πρόγραμμα που παρουσιάστηκε ποτέ στη χώρα μας που κινήθηκε με συνέπεια με την ιδεολογία και την πολιτική μας για σταθεροποίηση, ανάπτυξη, κοινωνική προστασία. Και σήμερα δεν έχουμε μόνο μια υγιή οικονομία, αλλά έχουμε και μια ισχυρή κοινωνική προστασία για όλους τους Έλληνες. Και αυτή, αν θέλετε, είναι η κρίσιμη, η ειδοποιός διαφορά μας από τη νεοφιλελεύθερη και φιλελεύθερη ιδεολογία. Για του λόγου το αληθές είδαμε και ζήσαμε το πρόγραμμα σύγκλισης της Νέας Δημοκρατίας, ένα πρόγραμμα σύγκλισης που χρεοκόπησε τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του, που μετεξελίχθηκε σε πρόγραμμα απόκλισης σε όλους τους μακροοικονομικούς στόχους που είχε θέσει και παράλληλα οδήγησε σε πτώση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, στην περιοπή των κοινωνικών δαπανών, στις αλχημείες αν θέλετε του μηδέν συν μηδέν ίσον δεκατέσσερα. Η "μαύρη τρύπα" του 1993 με το 1.300.000.000.000 (1,3 τρισ. δρχ.) έλειψμα τα λέει όλα.

Εμείς αναθεωρήσαμε το πρόβλημα, διαμορφώσαμε το δικό μας πρόγραμμα, ακολουθήσαμε το σοσιαλιστικό δρόμο προς την ONE και πετύχαμε. Πετύχαμε τους στόχους της σύγκλισης, τη δημοσιονομική εξυγίανση, τη σταθεροποίηση με παράλληλη γενναία χρηματοδότηση της κοινωνικής πολιτικής, με αύξηση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων και των συνταξιούχων.

Κύριοι συνάδελφοι, να συνειδητοποιήσουμε κάτι. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που εντάχθηκε στην ONE με αύξηση και όχι μείωση των κοινωνικών δαπανών. 'Όλες οι άλλες χώρες όχι μόνο μείωσαν τις κοινωνικές δαπάνες, αλλά πάγωσαν ή και μείω-

σαν και τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων.

Και είμαστε σήμερα έτοιμοι να εγκαινιάσουμε την μετά ONE εποχή ενδυναμώνοντας την κοινωνική Ευρώπη, κτίζοντας το νέο ο κοινωνικό κράτος στη χώρα μας. Αυτή είναι η βούλησή μας. Αυτή είναι η πολιτική της σημερινής Ευρώπης, που η πλειοψηφία της είναι σοσιαλιστικές κυβερνήσεις. Αυτό το γεγονός το δέχονται όλοι οι ιδεονομικοί οργανισμοί. Το δέχεται η πλειοψηφία του ελληνικού λαού, τα φτωχότερα στρώματα του λαού και μόνο η Αντιπολίτευση, η στείρα αντιπολίτευση ένθεν και ένθεν εθελοτυφλεί. Και μη έχοντας τι να κάνει παραποτεί τα στοιχεία, παραμισφώνει την πραγματικότητα και δεν είναι λίγες οι φορές που λαϊκίζει, που δημιαγωγεί και το είδαμε και σε αυτό το Βήμα πριν από λίγο.

Επιμένει η Νέα Δημοκρατία και πολλά στελέχη της στη γκάφα του Αρχηγού της ότι δήθεν τα στοιχεία που δίνουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι σωστά, δεν είναι σύμφωνα με τα κριτήρια σύγκλισης, στοιχεία αναγνωρισμένα, όπως είπα, από όλους.

Δεν θα σταθώ σ' αυτό περισσότερο, το έχουν κάνει πολλοί συνάδελφοί μου. Εγώ απλώς και μόνον θα καταγράψω εδώ αυτό που ακούω από πολλούς 'Έλληνες πολίτες, ότι οι της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι μόνο δεξιοί στην πολιτική είναι και αδέξιοι στους χειρισμούς.

Σκεφθείτε τη γκάφα που κάνετε, κύριοι συνάδελφοι, όταν ισχυρίζεσθε τέτοια ζητήματα και από την άλλη πλευρά έχετε και την απάτηση να κυβερνήσετε τη χώρα.

'Άλλοι πάλι συνάδελφοι επιμένουν ότι έχουμε μείωση των κοινωνικών δαπανών και αρέσκονται να εμφανίζουν τη χώρα μας συραγό της Ευρώπης.

Και αυτή η εικόνα είναι παραμορφωτική. Κοιτάξτε τα στοιχεία όχι μόνο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, αλλά και της EUROSTAT που είναι στην 126 σελίδα της εισηγητικής έκθεσης.

Και επειδή προηγούμενα ο κ. Τσοβόλας μίλησε για αριθμούς που ευημερούν, θα ήθελα να του πω και να πω και στον ελληνικό λαό και σε εσάς, ότι όταν οι αριθμοί ευημερούν, κύριοι συνάδελφοι, πιθανόν να ευημερούν και οι άνθρωποι. Άλλα όταν οι αριθμοί δεν ευημερούν, τότε σίγουρα δυστυχούν οι άνθρωποι. Αυτή είναι μια σκληρή πραγματικότητα. Και εδώ και οι αριθμοί ευημερούν και οι άνθρωποι είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση απ' ότι ήταν χθες.

Αλλά τι κάνει η Νέα Δημοκρατία και οι άλλοι; Επικαλούνται, όσον αφορά τις κοινωνικές δαπάνες, τις δαπάνες των χωρών του Βορρά (της Δανίας, της Σουηδίας, της Γερμανίας) αν και η Ελλάδα από το 1996 βρίσκεται υψηλότερα από όλες τις άλλες χώρες του Νότου με 23,1%. Μια υπεροχή που αιυάνεται σε σχέση με το εθνικό προϊόν, αφού το 1998 είναι στο 24,3%.

Σημειώστε εδώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι το ΠΑΣΟΚ το 1990 παρέδωσε ποσοστό κοινωνικής προστασίας στη Νέα Δημοκρατία 23% και εκείνη το 1993 στο ΠΑΣΟΚ 22,25%, σε σχέση με το ΑΕΠ και μάλιστα τότε το ΑΕΠ ήταν με μηδενική αύξηση. Δηλαδή, είχαμε μια μείωση της τάξης του 0,8%. Εμείς σε λίγα χρόνια το 22,2% το φθάσαμε στο 24,3%. Αυτή είναι η αλήθεια και καταθέτω τον πίνακα από τα επίσημα στοιχεία της EUROSTAT.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) : Θα σας διαβάσω από τις εκθέσεις της EUROSTAT δύο αποσπάσματα.

‘Εκθεση 1990-1993. Είναι η Νέα Δημοκρατία στην κυβέρνηση. Λέει: “Η πραγματική δαπάνη για κοινωνική προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυξήθηκε κατά 4% ετησίως. Μόνο η Ελλάδα περιέκοψε τις πραγματικές δαπάνες αυτήν την περίοδο”.

Έρχομαι τώρα στην περίοδο 1993-1996. Αναφέρει η σχετική έκθεση: “Τα πρόσφατα χρόνια διαπιστώνεται επιβράδυνση στις πραγματικές δαπάνες για την κοινωνική προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο η Ελλάδα και η Γερμανία σημείωσαν επιτάχυνση των πραγματικών αυξήσεων”.

Αυτά είναι τα στοιχεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα προσθέσω και κάτι ακόμα. Είπε προηγουμένως ο συνάδελφος από τη Νέα Δημοκρατία, ότι υπολειπόμαστε πολύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα του Βορρά. Αν δείτε την έκθεση, χωρίζει τις χώρες σε Βορρά και σε Νότο και δεν είναι τυχαίος ο διαχωρισμός.

Αλλά το κάνετε αυτό, γιατί ξεχνάτε την αφετηρία, κύριοι συνάδελφοι. Ξεχνάτε από πού ξεκίνησαν. ‘Όταν στην Ευρώπη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και πολλές χώρες πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έκτιζαν κοινωνικό κράτος, οι κυβερνήσεις της Δεξιάς -εγώ θα την θυμάμαι την Δεξιά στη χώρα μου- περί αλλων ετύρβαζαν. Έχτιζαν το αστυνομικό κράτος -όχι το κοινω-

νικό κράτος- που κατέγραψε ο λαός ως κράτος της Δεξιάς. Ξεχνάτε, κύριοι συνάδελφοι, ότι το κοινωνικό κράτος άρχισε ουσιαστικά να χτίζεται στην Ελλάδα το 1981 και εμπνευστής του ήταν ο Ανδρέας Παπανδρέου. Ξεχνάτε ότι μόνο εμείς, λόγω ακριβώς της ιδεολογίας μας και της πολιτικής μας, μπορούμε να υποσχόμαστε και να υλοποιούμε αποτελεσματικά κοινωνικές παροχές.

(Θόρυβος απ' την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) : Εμείς, θα σηκώνουμε τον πήχη και θα υπηρετούμε με αναδιανεμητικές πολιτικές τους χαμηλοσυνταξιούχους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους κοινωνικά αποκλεισμένους.

Θα σας δώσω λοιπόν ένα στοιχείο. Οι δαπάνες για συντάξεις, που αναφερθήκατε προηγούμενα και σχολίασε ο κύριος συνάδελφος, αυξήθηκαν κατά 68,8% την περίοδο 1994-1999, με επή σια αύξηση 13,8%. Δείτε τη σελίδα 205 της εισηγητικής έκθεσης. Πάρτε παρακαλώ, επειδή δεν έχω άλλο χρόνο, αναλυτικά τα στοιχεία για τις συντάξεις όλων των κατηγοριών.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

Στην περίπτωση των συντάξεων (που αντιπροσωπεύουν περί το 50% της κοινωνικής προστασίας) μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε πληροφορίες από άλλες πηγές για να σχηματίσουμε εικόνα:

- Ετσι, την περίοδο 1993 - 1990,
- Η συνολική δαπάνη σε σταθερούς όρους για συντάξεις μειώθηκε κατά 4%.
- Ο αριθμός συνταξιούχων αυξήθηκε κατά 6,7%.
- Άρα η μεταβολή κατά κεφαλή συνταξιούχου ήταν αρνητική κατά 10%.
- Τα κατώτατα όρια του ΙΚΑ μειώθηκαν κατά περισσότερο από την μέση μεταβολή, ενώ η βασική του ΟΓΑ κατά λιγότερο, όπως και του ΤΕΒΕ.
- Άρα υπάρχουν ενδείξεις ότι η κατανομή άλλαξε σε βάρος των χαμηλών συντάξεων του ΙΚΑ.
- Την περίοδο 1997 - 1993:
  - Η συνολική δαπάνη σε σταθερούς όρους για συντάξεις αυξήθηκε κατά 16%.
  - Ο αριθμός συνταξιούχων αυξήθηκε κατά 7,3%.
  - Άρα η μεταβολή κατά κεφαλή συνταξιούχου ήταν θετική κατά 9%.
  - Τα κατώτατα όρια του ΙΚΑ επίσης αυξήθηκαν, αν και κατά λιγότερο από την μέση μεταβολή. Ομως, για τους 360 χιλιάδες συνταξιούχους που εισπράττουν το ΕΚΑΣ η κατά κεφαλή αύξηση ήταν υψηλότερη του μέσου όρου.
  - Για τις πιο χαμηλές συντάξεις, όπως αυτή του ΟΓΑ ή την κατώτατη του ΤΕΒΕ η αύξηση ήταν θεματική. (47% για τον ΟΓΑ, 30% στο ΤΕΒΕ με ΕΚΑΣ).
  - Άρα υπάρχουν ενδείξεις ότι η κατανομή άλλαξε σε βάρος των υψηλότερων συντάξεων και υπέρ των πολύ χαμηλών συντάξεων, ιδίως αυτών που είναι αρκετά χαμηλές για να δικαιούνται ΕΚΑΣ.

Στην περίπτωση των συντάξεων, άρα υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι οι αυξήσεις δαπανών κατευθύνθηκαν κατά προτεραιότητα στις χαμηλές συντάξεις και ότι αντιπροσωπεύουν αυξήσεις σε πραγματικούς όρους για την πλειοψηφία των συνταξιούχων.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ : Πόσα λεφτά παίρνουν, κύριε Υπουργε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Κύριε Γιακουμάτο, σας παρακαλώ.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) : Την (δια περίοδο, έκαναν αναδιανεμητήριες πολιτικές -δεν θα πάω στις παλιές- τετρακόσια εβδομήντα δισεκατομμύρια (470.000.000.000) δραχμές με φόρους υγείες, φόρους στις χρηματιστηριακές συναλλαγές, πάταξη της φοροδιαφυγής στις ανώνυμες εταιρείες. Αυτά τα τετρακόσια εβδομήντα δισεκατομμύρια (470.000.000.000) δραχμές αναδιανεμή-

θηκαν στους μισθωτούς, αλλά κυρίως στους ανέργους, στους χαμηλοσυνταξιούχους, στους αγρότες.

Αυτή είναι η πολιτική μας. Αν δεν είναι αυτή σοσιαλιστική πολιτική, τότε ποια είναι; Γιατί τελικά κρίνεσαι από το πού εισπράττεις και πού αναδιανέμεις. Στο πεδίο της πρακτικής κρίνεται η πολιτική και όχι μόνο στο πεδίο των διαπιστώσεων, κύριοι συνάδελφοι.

Θα πάω στο μεγάλο ζήτημα της βελτίωσης των συνθηκών κατοικίας. Την περίοδο 1996-1999, ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας διέθεσε τριακόσια πενήντα δύο δισεκατομμύρια (352.000.000.000) δραχμές, το 1999 διακόσια δισεκατομμύρια (200.000.000.000) για τα προγράμματά του. Αυτήν τη στιγμή που μιλάμε, στη χώρα μας ανεγείρονται εννέα χιλιάδες τριακόσιες κατοικίες σε όλη την Ελλάδα και σε μικρούς δήμους που θα στεγάσουν πενήντα χιλιάδες οικογένειες. Και βέβαια ο Πρωθυπουργός πήρε τη μεγάλη απόφαση το Ολυμπιακό χωρίο να το κάνει ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας που σημαίνει ότι μετά το 2004, δύο χιλιάδες πεντακόσιες αναβαθμισμένες κατοικίες θα δοθούν στους εργαζόμενους του λεκανοπεδίου Αττικής.

Έγινε αυτό σε καμιά άλλη χώρα του κόσμου;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Στο Καματερό να φτιάξετε τις κατοικίες γιατί θα πέσουν.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Πηγαίνω σε μια άλλη μεγάλη υπόθεση, κύριοι συνάδελφοι, που αφορά το κοινωνικοασφαλιστικό μας σύστημα. Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση ξεκίνησε στη χώρα μας. Απαντάμε με αίσθημα ευθύνης, χωρίς μεγάλες κοινωνικές αναταραχές στη μεγάλη πρόκληση των καιρών. Ολοκληρώσαμε, στη βάση ενός ευλικρινούς κοινωνικού διαλόγου και ταυτόχρονα αποτελεσματικού, την πρώτη δέσμη μέτρων, μέτρα που αφορούσαν διαρθρωτικές παρεμβάσεις, επίλυση επειγόντων προβλημάτων και διόρθωση μεγάλων αδικιών που έγιναν επί Νέας Δημοκρατίας. Και τώρα, προετοιμαζόμαστε για το δεύτερο μεγάλο βήμα.

Με λίγα λόγια αναφέρομαι στο νέο ΟΓΑ, που λειτουργεί πλέον ως ταμείο κύριας ασφάλισης αγροτών, με μία αισθητή πλέον παροχή υπηρεσιών στους αγρότες, με υπερδιπλασιασμό της βασικής σύνταξης. Και δεν αναφέρομαι στις νέες συντάξεις, αλλά στις παλαιές σε σχέση με -από την ημέρα που αναλάβαμε εμείς τη διακυβέρνηση της χώρας- την τιμαριθμική αναπροσαρμογή και με τις δέκα χιλιάδες από 1.1.2000. Και βέβαια, οι αγρότες διαμορφώνουν σιγά-σιγά ασφαλιστική συνείδηση. Και μου προκλέσεις έκπληξη προηγουμένων ο κ. Τσοβόλας, όταν προσπάθησε να μπλέξει τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με το Υπουργείο Γεωργίας. Και επικαλεσθήκατε κιόλας, κύριε Τσοβόλας, και τις γνώσεις σας από το Υπουργείο Οικονομικών. Δεν γνωρίζετε ότι η αύξηση των δέκα χιλιάδων δραχμών δεν συνδέεται με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, αλλά με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας;

Προχωρώ. Άλλη μεγάλη αλλαγή και τομή το ΕΚΑΣ. Στηρίζουμε περισσότερο τους πλέον αδυνάτους. Από την πλευρά του ΚΚΕ, αλλά και από άλλους, ακούων τα αίτημα για σύνταξη -λέσιση- με τα είκοσι ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη.

Για δύοσυς είναι δικαιούχοι του ΕΚΑΣ -και είναι τριακόσιοι πενήντα χιλιάδες οι χαμηλοσυνταξιούχοι, γιατί εμείς κάνουμε πολιτική χαμηλοσυνταξιούχων- είναι πάνω από τα είκοσι μεροκάματα του ανειδίκευτου εργάτη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Γιατί δεν το κάνετε με νόμο, τότε;

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτήν τη στιγμή, λοιπόν, είναι 20,68. Καταθέτω το σχετικό πίνακα και παρακαλώ να αμφισβητηθεί σωστά και όχι φωνασκώντας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Παπαϊωάννου, καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα ο οποίος έχει ως εξής:

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Γενικεύστε το τότε σε όλους τους χαμηλοσυνταξιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ, κύριε Κολοζώφ. Εσείς είσαστε πάντα ευπρεπής.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα ακούσετε τις αλήθειες, κύριοι συνάδελφοι. Ακούστε και κάτι. Είναι εύκολο κανένας να πλησιάζει τα πράγματα επιφανειακά. Εμείς δεν κάνουμε ισοπεδωτική πολιτική όλων των συνταξιούχους. Κάνουμε διαφορετική πολιτική για τους χαμηλοσυνταξιούχους από αυτούς που έχουν υψηλές συντάξεις, κύριε Κολοζώφ. Πιστεύω να μη συμφωνείτε ότι ο συνταξιούχος των πεντακοσίων χιλιάδων πρέπει την (ίδια αύξηση) να πάρει με το συνταξιούχο των εκατό χιλιάδων δραχμών. Μην κάνετε αυτό το λάθος.

Το Ταμείο Αυτοαπασχολούμενων είναι ένα μεγάλο εξυγιαντικό βήμα στο ασφαλιστικό σύστημα, μια ενοποίηση προς τα επάνω. Επιπλέον υπάρχουν αυξήσεις στους αυτοκινητιστές, αναβαθμισμένες ιατροφαρμακευτικές υπηρεσίες στους εμπόρους, αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας περιθαλψης σε όλους τους 'Ελληνες, ιατροφαρμακευτική κάλυψη για όλους τους ανέργους της χώρας. Ξεχνάτε ότι αυτή τη στιγμή όλοι οι άνεργοι έχουν τουλάχιστον βιβλιάριο υγείας; Εδώ και δύο χρόνια είχαν ιατροφαρμακευτική κάλυψη όσοι είναι πάνω από τα πενήντα πέντε χρόνια και οι νέοι μέχρι είκοσι εννέα ετών. Δεν το γνωρίζετε, λυπάμαι γι'αυτό.

Να πάμε σε μια άλλη μεγάλη ενότητα. Η αξιοποίηση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων. Διαμορφώσαμε νέους όρους επενδυτικής συμπεριφοράς, κανόνες που εγγυώνται την αποτελεσματική και χωρίς ρίσκο αξιοποίηση της περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων. Τα αποτελέσματα; Η συνολική κινητή περιουσία στις 31.10.1993 ανήρχετο σε ένα τρισεκατομμύριο διακόσια εξήντα εξιά δισεκατομμύρια (1.266.000.000). Στις 31.10.1998 ήταν τρία τρισεκατομμύρια διακόσια πενήντα επτά δισεκατομμύρια (3.257.000.000), που σημαίνει 157% αύξηση επί τρία χρόνια και με τα στοιχεία του 1999 θα είναι ακόμη μεγαλύτερη.

'Ερχομαι τώρα στο υπ' αριθμόν 1 κοινωνικό πρόβλημα, που είναι η ανεργία. Επισημάνθηκε απ' όλους η σοβαρότητά του. Άλλα κάποιοι έμειναν και μένουν μόνο στις διαιτιστώσεις. Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα δεν το κρύψαμε. Το αντιπαλέψαμε στα ίσια και τα αποτελέσματα άρχισαν να φαίνονται.

Μίλησε ο κ. Τσοβόλας για την εγγεγραμμένη ανεργία. Η εγγραφή των ανέργων μητρώα του ΟΑΕΔ είναι μια συνειδητή μας επιλογή. Για να έχει κάποιος συμμετοχή στα είκοσι δύο ειδικά προγράμματα, που σήμερα υλοποιεί ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, από τον Απρίλιο του 1998, προϋπόθεση είναι η εγγραφή στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ. Η ανεργία βέβαια την καλή συνταγή έχει την ανάπτυξη, αλλά εμείς σχεδιάσαμε και υλοποιούμε πολιτικές απασχόλησης, δεν αφήσαμε την ενίσχυση της απασχόλησης μόνο στην ανάπτυξη. Και όλοι οι κυβερνητικοί τομείς συμμετέχουν στη μεγάλη μάχη κατά της ανεργίας.

Σήμερα η χώρα, κύριε συνάδελφε, έχει εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση. 'Ένα εθνικό σχέδιο δράσης που έχει άξονες, που έχει στόχους, που κινητοποιεί όλες τις υγείες δυνάμεις του τόπου.

Το 1998 -και αυτά τα στοιχεία τα αποσιωπάτε- η Ελλάδα έχει 3% αύξηση της απασχόλησης, η υψηλότερη της Ευρώπης, εκατόν δέκα τέσσερις χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Τα σεμινάρια χρεώνωνται!

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Η Ελλάδα την περίοδο 1994-98 είχε μέση επίτσια αύξηση 1,3% έναντι 0,4% που είχε η Ευρωπαϊκή 'Ενωση την ίδια περίοδο.

Το 1999 είχαμε εκατόντα σαράντα χιλιάδες ανέργους και εκατόν δέκα χιλιάδες εργαζόμενους, που αξιοποίησαν τα προγράμματα του Υπουργείου Εργασίας.

Πηγαίνω στα ζητήματα που συνδέονται, κύριοι συνάδελφοι, με τις προοπτικές, γιατί αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία. Γίνεται κι εδώ παραμόρφωση των στοιχείων. Η αύξηση της απασχόλησης

στα επόμενα χρόνια, που έρχεται ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης, θα μειώσει και την ανεργία και μάλιστα δραστικά. Γιατί; Διότι το 1998 είχαμε μία μεγάλη εισροή ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, λόγω της νομιμοποίησης των οικονομικών μεταναστών και της τεράστιας εισροής του γυναικείου πληθυσμού. Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί. Τουναντίον, εκείνο που συνεχίζεται είναι η αύξηση της απασχόλησης. 'Άρα, τα επόμενα χρόνια η χώρα τι θα έχει; 'Ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, μία αναβάθμιση και αποτελεσματική σύνδεση της αρχικής με τη συνεχίζομενη κατάρτιση, για να μπορεί να εντάξει το ανθρώπινο δυναμικό στις νέες ανάγκες που διαμορφώνει η αγορά εργασίας και κυρίως θα έχει τη στήριξη της μικρής και μεσαίας επιχείρησης. Προσθέτω σ' αυτά τα 15 τρισεκατομμύρια του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, τους αυξημένους πόρους γύρω από τα ζητήματα της απασχόλησης. Αυτές είναι οι βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζουμε τη δική μας εκτίμηση, μία εκτίμηση που οδηγεί, κύριοι συνάδελφοι, στη βεβαίωσή της ότι τη τετραετία 2000-2004 θα καταγραφεί ως η τετραετία της απασχόλησης για τη χώρα μας.

Εδώ μπαίνει ένα κρίσιμο ερώτημα: Είμαστε ικανοποιημένοι; Ασφαλώς όχι, κύριοι συνάδελφοι. 'Όσο υπάρχει ακόμα κι ένας άνεργος, εμείς θα δίνουμε τη μάχη. Είμαστε όμως αισιόδοξοι και αυτήν την αισιόδοξία τη στηρίζουμε σε συγκεκριμένες πολιτικές, σε συγκεκριμένα προγράμματα.

Δύο λόγια μόνο για να θυμόμαστε. Την περίοδο 1990-1993 η ανεργία παρουσίασε μια μεγάλη αύξηση της τάξης του 2,7%. Από 7%, στο 9,7%. Η αρνητική αυτή εξέλιξη παίρνει δραματικές διαστάσεις, κύριοι συνάδελφοι, αν σκεφθείτε ότι εκείνη την περίοδο δημιουργήθηκαν μόνο χιλιες νέες θέσεις εργασίας. Πού είναι οι εκατό χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας της Νέας Δημοκατίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ, τελειώστε.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Την ανοχή που δείξατε και στους άλλους, ένα λεπτό, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σε ένα λεπτό, παρακαλώ, τελειώστε.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το 1993 φταίει για τη σημερινή κατάσταση;

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Μην τρώτε χρόνο, κύριοι συνάδελφοι κι εσείς. Σας παρακαλώ!

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το 1993 φταίει για την ανικανότητά σας; Ντροπή! Τόσο άχρονοι είστε!

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, θα περιμέναμε μία δημιουργική αντιπολίτευση, για να μεγιστοποιήσουμε το κοινωνικό όφελος. Άλλα, όταν συζητούσαμε τα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση, φεύγατε από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή. Δεν είχατε να καταθέσετε καμία πρόταση.

Απλώς και μόνο διαπιστώντες γεγονότα.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση συνεχίζει να παραμένει στα γεγονότα και να πλειοδοτεί. Μένει όμως στο παρελθόν και εκεί θα μείνει. Από κει και πέρα εμείς μένουμε στο παρόν και στο μέλλον και δίνουμε φερέγγυες λύσεις. Εμείς ό,τι λέμε το κάνουμε. Μέχρι τις εκλογές και μετά τις εκλογές εμείς θα παραμείνουμε η μόνη αξιόπιστη δύναμη στον τόπο, μια αξιόπιστη δύναμη που στηρίζει κυρίως τους αδύνατους, τους φτωχούς, που στοχεύει στη βελτίωση της ζωής των πολιτών. Και αυτό θα είναι, πέρα από τα όλα, το μεγάλο μας όπλο για τις εκλογές που έρχονται με νίκη του ΠΑΣΟΚ που όποτε και αν γίνουν οι εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.): Κύριε Πρόεδρε παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Οι Βουλευτές διαμαρτύρονται γιατί δεν μπορούν να πάρουν το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.): Κύριε Πρόεδρε ένα λεπτό με το ρολό. Για την τάξη. Γιατί δεν μπορεί ο Υπουργός Εργασίας όταν δεν ξέρει κάποια πράγματα να κά-

νει ότι τα ξέρει και να τα αντιπαρατίθεται σε άλλον. Αν ρίξει μια ματιά στη σελίδα 104 της έκθεσης που υπογράφει ο κ. Παπαντωνίου, θα πρέπει να ζητήσει συγνώμη αυτήν τη στιγμή γιατί θα διαβάσει, ότι στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας υπάρχουν δαπάνες αποζημίωσης για ζημιές και συντάξεις αγροτών ύψους πεντακοσίων ενενήπτα πέντε δισεκατομμυρίων (595.000.000.000) δραχμών έναντι τριακοσίων ογδόντα δύο δισεκατομμυρίων δραχμών (382.000.000.000) το 1998 που είναι για ζημιές του ΟΓΑ για την αύξηση των συντάξεων. Τουλάχιστον στον σε θέματα που δεν ξέρετε καλό θα είναι να σωπάτε.

ΜΙΛΤΙΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Τσοβόλα, ανοίξτε τον προϋπολογισμό και βρέστε τους κωδικούς αριθμούς. Αυτό που αναφέρεται για την εισηγητική έκθεση αναφέρεται στην πρώωρη συνταξιοδότηση όχι στις αυξήσεις που δίνονται κανονικά στις αγροτικές συντάξεις. Θα περίμενα από σας μια και έχετε κάνει Υπουργός Οικονομικών να το γνωρίζετε ή σε κάθε περίπτωση να λέγατε την αλήθεια στον ελληνικό λαό. Πέστε ότι κάνατε λάθος και μην επιμένετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.Ι.): Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): 'Όχι, κύριε Τσοβόλα, παρακαλώ.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Βουλευτής κ. Τζανής Τζαννετάκης ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η Βουλή ενέκρινε. Ο κ. Αλεξόπουλος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο συζητούμενος Προϋπολογισμός παρ' ότι ενταξιακός δεν εξασφαλίζει την πορεία της Ελλάδος στη μετά ΟΝΕ εποχή. Μιλούμε για έναν Προϋπολογισμό που οδηγεί σε νέα φορολογικά βάρη περίπου της τάξεως του μισού τρισεκατομμυρίου δραχμών και σε σχετικά αυξημένη έμμεση φορολογία. Το ακανθώδες πρόβλημα της ανεργίας κινείται σε επίπεδα απογοητευτικά με τάση αυξητική. Περίπου το 11,5 των Ελλήνων είναι σήμερα εκτός απασχόλησης ενώ οι περισσότεροι απ' αυτούς είναι νέοι και αρκετοί μάλιστα με πανεπιστημιακή μόρφωση.

Στην παιδεία η δήθεν εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει ήδη υποβάλει σε ένα μαρτύριο διαφορετικούς μαθητές. 'Έχει εξουθενώσει οικονομικά τους γονείς τους και συνεχίζει να τρέφει συστηματικά την παραπαιδεία. Προ ολίγου ο Υπουργός Δημοσίας Τάξεως κατελθών του Βήματος αναφέρθηκε στην εγκληματικότητα και με στατιστικά στοιχεία, ότι δήθεν έχουμε μικρό ποσοστό στην Ελλάδα συγκριτικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Θέλησε να εμπεδώσει το αίσθημα ασφαλείας στους 'Έλληνες πολίτες.

Κύριε Υπουργέ, ρωτήστε τους 'Έλληνες πολίτες πόσο ανασφαλείς αισθάνονται. Και για να αντιμετωπίσετε το θέμα χρειάζεται σωστή αποτίμηση και δύναται να αντιμετωπιστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ενώ η ντόπια εγκληματικότητα θέλει σωστή παιδεία και σωστή δικαιοσύνη. Δύο καίριους τομείς τους οποίους έχετε καταστήσει εργαλείο της κομματικής σκοπιμότητας και έχει αποδιοργανώσει το κράτος δικαίου και ασφαλείας για τον 'Έλληνα πολίτη.

Η ευθύνη είναι καθαρά πολιτική και μάλιστα της Κυβερνήσεώς σας, γιατί φροντίσατε να οδηγήσετε τη νεολαία στα ναρκωτικά και την περιθωριοποίηση, συνεπεία της μεγάλης ανεργίας που μαστίζει κυρίως τη νεολαία μας.

Στην υγεία, πρόνοια και κοινωνική ασφάλιση με τις μικρές αυξήσεις που επιχειρούνται για το 2000 στον Τακτικό Προϋπολογισμό και στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, δεν είναι δυνατόν να ευελπιστούμε για τίποτα καλύτερο. Υπογραμμίζω την απαράδεκτα ελάχιστη αύξηση στα επιδόματα των πολυταθών πολυτέκνων.

Η Κυβέρνηση δεν πέτυχε να αξιοποιήσει από το δεύτερο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης ικανοποιητικό ποσοστό από το πρόγραμμα υγεία και πρόνοια, στο οποίο σημειωτέον η χώρα προσιάζει δυστυχώς τη χειρότερη επίδοση.

Τα περισσότερα κέντρα υγείας υπολειτουργούν, ενώ με την περικοπή πιστώσεων για εφημερίες ειδικευμένων γιατρών, καθίστανται αδύνατα να εξυπηρετήσουν τα επείγοντα περιστατικά.

Αναφερόμενος στην περίθαλψη των ασφαλισμένων του δημοσίου, κατορθώσατε με τον περίφημο αριθμό μητρώου συντάξεων υπόχων να προσδιορίσετε σε ένα εκατομμύριο τριακόσια δεκατριά επτακόσιά σαράντα επτά ατόμα το σύνολο των Ελλήνων που καλύπτονται από το δημόσιο. Και εμμένετε στο ότι τα τρεις χιλιάδες διπλά βιβλιάρια ήταν η αιτία του κακού για να ματαιώσετε την ασφάλιση των ασφαλισμένων του δημοσίου.

Θα περίμενε κανείς να αξιοποιήσετε σωστά ένα σύστημα το οποίο με την ευθύνη του κράτους περισσότερο από τριάντα πέντε χρόνια αποτέλεσε και αποτελεί τη βάση για την περίθαλψη των ασφαλισμένων των ταμείων.

Λίαν αιταράδεκτη είναι η στάση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. απέναντι στο ιατρικό λειτούργημα με την καθήλωση των αμοιβών ιατρικής επισκέψεως στις δύο χιλιάδες διακοσίες (2.200) δραχμές επί δέκα περίπου χρόνια και το ίδιο περίπου γίνεται για τις ιατρικές πράξεις.

Τα δημόσια νοσοκομεία είναι υπερχρεωμένα με ποσό που θα ξεπεράσει τα εκατόντα δισεκατομμύρια (160.000.000.000) δραχμές, τα οποία θα κληθούν να πληρώσουν τα ήδη βεβαρημένα ασφαλιστικά ταμεία.

Ο κύριος Υπουργός Υγείας κατελθών του Βήματος προ δύο ωρών έφυγε με πλήρη ικανοποίηση, για το επιτελεσθέν έργο στη δημόσια υγεία. Ο κύριος Υπουργός την αρετή του αυτοελέγχου και της αυτογνωσίας την καθυπέταξε στο κομματικό πάθος. Εθελοτυφλεί ότι στήμερα όλοι οι φορείς υγείας, γιατροί και νοσηλευτές, βρίσκονται σε πανελλήνια απεργία διαμαρτυρόμενοι για το αδιέξοδο στο οποίο οδηγήθηκε η υγεία από την παρούσα Κυβέρνηση.

Η σοσιαλμανία είχε την άπταιστο εφαρμογή στον τομέα της υγείας, ενώ στους άλλους τομείς συναγωνίζεται κακέτυπα τη φίλελευθερή πολιτική της Νέας Δημοκρατίας.

Στην υγεία, πλην ορισμένων, όπως ο σημερινός διοικητής του ΙΚΑ και ο πρώην Υπουργός Υγείας κ. Κρεμαστινός, οι οποίοι επετόλμησαν να μιλήσουν για ιδιωτικοποίηση των κρατικών νοσοκομείων, για να στηρίζετε το κομματικό σας κράτος για λόγους εκλογικής σκοπιμότητας, εμμένετε στο αποτυχημένο ΕΣΥ.

Επειδή κατάγομαι και από περιοχή γεωργική θα αναφερθώ για λίγο στη γεωργία. Το εισόδημα των αγροτών μας μειώθηκε κατά 8% σε σχέση με το μέσο κοινοτικό εισόδημα χάνοντας έτσι ένα αξιόλογο και λίαν μεγάλο ποσοστό συγκριτικά με τους ευρωπαϊκούς συναδέλφους τους.

Στην ευρωπαϊκή αγορά τα ελληνικά προϊόντα εξακολουθούν να μην τυγχάνουν δυναμικής υποστήριξης. Τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα, καπνά, λάδι, εσπεριδοειδή, βαμβάκι, είναι καταδικασμένα εξαιτίας της απαράδεκτης έλλειψης δυναμικών διαπραγματεύσεων μέσα στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις τιμές, τις επιδοτήσεις και τις ποσοστώσεις.

Οι 'Έλληνες παραγωγοί ακόμα παραμένουν ανίσχυροι μπροστά στον αδυσώπητο διεθνή ανταγωνισμό. Στην παραγωγή ελαιολάδου μειώθηκε δραστικά η σχετική κοινοτική ενίσχυση, ενώ η χώρα μας χάνει επιδοτήσεις ύψους περίπου εκατόντα δισεκατομμυρίων δραχμών. Μιλάμε για μία κατάσταση απογοητευτική.

Περισσότερο από πέντε δισεκατομμύρια επιδοτήσεων χάνει το ελληνικό κράτος ετησίως από την καθυστέρηση καταβολής κοινοτικών ενισχύσεων λόγω της δυσλειτουργίας των αναλόγων υπηρεσιών και του μη οργανωμένου συστήματος διαχείρισης σχετικών κονδυλίων.

Για το λάδι και τα κρασιά δεν έχουν ακόμα διατεθεί οι απαιτούμενες πιστώσεις για την ταχύτερη δυνατή δημιουργία ελαιοκομικού και αμπελουργικού μητρώου.

Η Αγροτική Τράπεζα πρέπει επιτέλους να εξυγιανθεί, να ενισχύσει τους αγρότες μας με λογικά επιτόκια και να μη συμμετέχει στα επαίσχυντα προεκλογικά τεχνάσματα για τη δήθεν ρύθμιση των αγροτικών χρεών και την ελάφρυνση από τα δυσβάσταχτα πανωτόκια.

Επιβάλλεται να γίνει η μείωση του κόστους παραγωγής και η

παροχή άμεσων οικονομικών διευκολύνσεων για την προμήθεια σύγχρονων αγροτικών μέσων και εφοδίων.

Το μητρώο αγροτών πρέπει επιτέλους να φθάσει στην τελική υλοποίηση και ολοκλήρωσή του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στην ιδιαίτερη εκλογική μου περιφέρεια, το Νομό Αιτωλοακαρνανίας, ο οποίος υποφέρει από τη συνεχή κρατική εγκατάλειψη, παρά τις όποιες κυβερνητικές εξαγγελίες.

Η περίφημη ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου έχει καθυστερήσει χαρακτηριστικά.

Οι αγρότες ακόμη περιμενούν την πριμοδότηση για την ελαιοπαραγωγή, ενώ αρκετοί ελαιοπαραγωγοί υποφέρουν από τη ληστρική εκμετάλλευση από τους ευπόρους στο θέμα της διάθεσης των προϊόντων τους.

‘Αγνωστη είναι η τύχη των κονδυλίων, ύψους ενός δισεκατομμυρίου, για την πραγματοποίηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων στους ορεινούς όγκους Ναυπακτίας και Τριχωνίδας.

Σε περιπτώσεις θεωμηνίας ο νομός παραμένει ανοχύρωτος, παρά τις όποιες εξαγγελίες των αρμόδιων Υπουργών.

Στον 21ο αιώνα δεν γίνεται να κινούμαστε με την πολιτική νοστροπία του παρελθόντος. Πολλά ακούμε, αλλά δυστυχώς λιγότερα γίνονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τελευταίος Προϋπολογισμός αυτής της χιλιετίας θα αποτελέσει και τον τελευταίο Προϋπολογισμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ., καθότι η θητεία του θα λάβει οριστικά τέλος με τις επερχόμενες εθνικές εκλογές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τον εν λόγω Προϋπολογισμό δεν παρουσιάζει έμπρακτα την κοινωνική του ευαίσθησία και δεν μπορεί να μας πείσει ότι στο μέλλον θα το επιτύχει. Γ'αυτό και τον καταψηφίζω στο σύνολό του.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Δρύς έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ : Αξιούμενος πρέπει λεπτά λιγότερο οι κύριοι Υπουργοί για να προλάβουν να μιλήσουν και οι Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Τριάντα λεπτά δικαιούται ο κύριος Υπουργός κύριε συνάδελφε. Θα σας δώσω είκοσι λεπτά, κύριε Υπουργέ, και θα σας παρακαλέσω να τελειώσετε μέσα στο χρόνο σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) : Κυρίες και

κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 είναι ο σημαντικότερος Προϋπολογισμός των τελευταίων χρόνων, γιατί αποτελεί το εφαλτήριο για την ένταξη της χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Είναι επίσης σημαντικός γιατί, εκτός από τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη συνέχιση της καλής πορείας όλων των μακροοικονομικών μεγεθών, καθορίζει τόσο το αναπτυξιακό πρόσωπο της κοινωνίας μας, όσο και το κοινωνικό περιεχόμενο της πολιτικής μας.

Ο Προϋπολογισμός του 2000 είναι ένας δίκαιος Προϋπολογισμός ενός κράτους σε ανάπτυξη. Είναι ένας Προϋπολογισμός με αυξημένη κοινωνική ευαισθησία και προσπτική ευημερίας.

Με τον Προϋπολογισμό αυτόν, κάνουμε το πρώτο βήμα προς τον 21ο αιώνα. Υλοποιούμε τις δεσμεύσεις μας στον ελληνικό λαό. Ακολουθούμε με συνεπεία μία οικονομική πολιτική, η οποία είναι οργανικά δεμένη με τις επιδιώξεις της κοινωνίας μας. Η πολιτική αυτή έχει σχεδιαστεί με βασικό κριτήριο τη δημιουργία της ισχυρής Ελλάδος στο Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γίγνεσθαι.

Κρίσιμο μέγεθος για την ολοκλήρωση της προσαρμογής και της εξυγίανσης του δημοσιονομικού μας συστήματος είναι η ποιοτική σύνθεση και το μέγεθος των εσόδων του Προϋπολογισμού.

Από τα έσοδα του Προϋπολογισμού προσδιορίζεται η δυνατότητα και η ικανότητα της Κυβέρνησης, να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της Κοινωνίας και του Κράτους.

Οι δαπάνες για την υγεία, την παιδεία, την πρόνοια, την άμυνα, αλλά και οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους εξαρτώνται άμεσα από το μέγεθος των υγιών εσόδων και κυρίως από το μέγεθος των φορολογικών εσόδων.

Η πορεία των εσόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 1999 είναι ιδιαίτερα θετική. Τα έσοδα αυτά θα αυξηθούν κατά 11%, σε σχέση με το 1998 και θα υπερβούν τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού κατά τετρακόσια ογδόντα δισεκατομμύρια (480.000.000.000) δραχμές.

Καταθέτω σχετικό πίνακα από τον οποίο μπορείτε να διαπιστώσετε τα μεγέθη αυτά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Δρύς καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) : Ο πίνακας αυτός είναι ο 11ος πίνακας, τον οποίο δίνει στη δημοσιότητα το Υπουργείο Οικονομικών με πρώτο τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους.

Από την ανάλυση των εσόδων του 1999, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Πρώτον, υπάρχει μία ανακατανομή των φορολογικών βαρών μέσα στη φορολογία των φυσικών προσώπων, σε όφελος των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών τάξεων, λόγω των σημαντικών φορολογικών ελαφρύνσεων.

Δεύτερον, υπάρχει μια μετατόπιση των φορολογικών βαρών στην άμεση φορολογία από τα φυσικά πρόσωπα προς τα νομι-

κά πρόσωπα.

Τρίτον, η μάχη του Υπουργείου Οικονομικών στον αγώνα κατά της φοροκλοπής του ΦΠΑ που γίνεται σε βάρος τόσο των πολιτών όσο και του δημοσίου, φαίνεται από το γεγονός ότι ο ρυθμός αύξησης των εσόδων του ΦΠΑ είναι 7,8% σε ενδεκάμηνη βάση και έχει ρυθμό μεγαλύτερο από την αύξηση του ΑΕΠ, που είναι 6,7%.

Σας δίνω τον πίνακα από τον οποίο φαίνεται το διάγραμμα και η σχέση αυτή την οποία σας ανέφερα.

(Στο σημείο αυτό το Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Δρυς καταθέτει για τα πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Τέταρτον, από το 1993 ως το 1999 υπάρχει μία σοβαρή μετατόπιση των φορολογικών βαρών από τους έμμεσους φόρους που επιβαρύνουν τους πολίτες ανεξαρτήτου εισοδήματος προς τους άμεσους φορους, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από προοδευτικότητα και φορολογική δικαιοσύνη.

Ειδικότερα παρατηρείται μείωση στο ποσοστό συμμετοχής των έμμεσων φόρων στο σύνολο των φορολογικών εσόδων, η οποία ανέρχεται σε 9,4 ποσοστιαίες μονάδες. Δηλαδή, από εβδομήντα-τριάντα που ήταν το 1993 γίνεται τώρα εξήντα-σαράντα, με την πολιτική την οποία ακολουθεί η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Πότε, κύριοι συνάδελφοι, πείτε μου, σε ποιά άλλη χρονική περίοδο υπήρξε αυτή η μείωση των έμμεσων φόρων και η αντίστοιχη αύξηση των άμεσων φόρων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η θετική πορεία των εσόδων του Προϋπολογισμού του 1999 καθώς και η δημιουργία για δεύτερη συνεχή χρονιά ενός σημαντικού πλεονάσματος εσόδων, διαμόρφωσε τις προϋποθέσεις ώστε το 2000 η εκτέλεση του Προϋπολογισμού να μην εξαρτάται από την επιβολή νέων φόρων ή την αύξηση παλαιών.

Σας θυμίζω ότι Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ο κ. Παπαντώνιος, είπε το 1998 ότι "θέλω να είμαι ο τελευταίος Υπουργός Οικονομικών όπου θα βάλει νέους φόρους, αλλά μηδέν θα μειώνει τους υπάρχοντες φόρους". Και το κάναμε αυτό εξαιτίας της θετικής εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Η αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για το 2000 εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 6,4%, ενώ το ποσοστό αύξησης των φορολογικών εσόδων του Προϋπολογισμού είναι 5,3%. Τι σημαίνει αυτό, κύριοι συνάδελφοι; Αυτό σημαίνει ότι η φορολογική επιβάρυνση της οικονομίας θα μειωθεί αφού οι φορολογούμενοι θα πληρώσουν λιγότερους φόρους ως ποσοστό των εισοδημάτων τους.

Συνολικά τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού το 2000 ε-

κτιμάται ότι θα φθάσουν στο ύψος των έντεκα τρισεκατομμυρίων (11.000.000.000.000) δραχμών και θα αυξηθούν έναντι του '99 κατά 5,8%. Πιστεύω ότι η επίτευξη του στόχου αυτού είναι απολύτως εφικτή, κυρίως για τέσσερις λόγους.

Πρώτος λόγος: Η αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατά 6,4% το 2000 θα οδηγήσει σε αύξηση των εισοδημάτων, άρα και σε αύξηση των φορολογικών εσόδων.

Δεύτερος λόγος: Η ολοκλήρωση της οργανωτικής αναδιάρθρωσης των Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και η εισαγωγή της πληροφορικής σε όλες τις λειτουργίες του. Βασικό στοιχείο της αναδιάρθρωσης αυτής είναι η αποτελεσματική λειτουργία των νέων ελεγκτικών μηχανισμών του Υπουργείου Οικονομικών. Το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, το Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο, τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα, και από τον επόμενο χρόνο τα Τοπικά Ελεγκτικά Κέντρα, θα συμβάλουν σημαντικά στον περιορισμό της παραικονομίας, καθώς βεβαίως και στη διαμόρφωση πιο συνεπούς φορολογικής συμπεριφοράς εκ μέρους των πολιτών και βεβαίως των επιχειρήσεων.

Τρίτος λόγος: Η αξιοποίηση όλων των δεδομένων που προέρχονται από το σύστημα TAXIS μας δίνουν τη δυνατότητα να εντοπίζουμε πηγές εσόδων οι οποίες μέχρι σήμερα ήσαν αδρανείς και οι οποίες βέβαια "βάλτωναν" στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες. Ως παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, θα σας αναφέρω ότι τα ληξιπρόθεσμα χρέη προς το Δημόσιο, ανέρχονται περίπου σε 3,2 τρισεκατομμύρια δραχμές. Στον τομέα αυτό έχουμε εντοπίσει τα προβλήματα και σχεδιάζουμε τρόπους είσπραξης των μη επισφαλών απαιτήσεων, όπου εκτιμάμε ότι ανέρχονται σε 1,5 τρισεκατομμύρια δραχμές.

Σας καταθέτω σχετικό πίνακα, ο οποίος δείχνει αυτά τα μεγέθη.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) : Τέταρτον, η αλλαγή που έχει συντελεστεί στη φορολογική συμπεριφορά των επιχειρήσεων. Σήμερα, οι μεγάλες επιχειρήσεις, σε αντίθεση με ό,τι γινόταν στο παρελθόν, επιδιώκουν τον περιορισμό των ελαστικών τους δαπανών και την αύξηση των διανεμομένων κερδών τους, προκειμένου να βελτιώσουν τα οικονομικά τους μεγέθη, με στόχο οι μεν εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις να κάνουν ελκυστικότερες τις μετοχές τους στο επενδυτικό κοινό, οι δε μη εισηγμένες να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την ένταξή τους στο χρηματιστήριο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Ταυτόχρονα, βέβαια, οι δυναμικά αναπτυσσόμενες μεσαίες επιχειρήσεις ετοιμάζονται να ενταχθούν στη Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά και γ' αυτό ενδιαφέρονται να βελτιώσουν τα οικονομικά τους αποτελέσματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διατάξεις του νέου φορολογικού νόμου συμβάλλουν σημαντικά στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και δημιουργούν κίνητρα για τη βελτίωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας. Παράλληλα, απλοποιούν τις φορολογικές διαδικασίες και διευκολύνουν τόσο τους φορολογούμενους πολίτες, όσο και τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

Ειδικότερα, με τα νέα μέτρα: Πρώτον, κατανέμονται δικαιότερα τα φορολογικά βάρον, με σημαντική ελάφρυνση όλων των φορολογουμένων και ιδιαίτερα των μικρών και μεσαίων εισοδηματικά τάξεων, καθώς και για πρώτη φορά, των πολυμελών οικογενειών.

Δεύτερον, ενισχύονται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους και τη μείωση της φορολογικής τους επιβάρυνσης. Όταν οι συντελεστές φορολογίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μειώνονται από 35% στο 25% αυτό αποτελεί μια σημαντική άθηση για τις επιχειρήσεις αφού μειώνεται το κόστος τους και αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά τους.

Τρίτον, συνεπείς με αυτά τα οποία είχε δηλώσει ο Πρωθυπουργός τον Αύγουστο του 1996, καταργήσαμε τα αντικειμενικά κριτήρια. Στη θέση τους εισάγεται η δυνατότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, να φορολογούνται με τα πραγματικά τους οικονομικά δεδομένα.

Τέταρτον, συμβάλλουν στην ενίσχυση της απασχόλησης, ό-

πως είναι η έκπτωση από τα κέρδη των επιχειρήσεων του 50% των εργοδοτικών εισφορών του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και η ενίσχυση της απασχόλησης με τηλε-εργασία, μέτρα που λαμβάνονται για πρώτη φορά.

Πέμπτον, υιοθετούνται κίνητρα για την εισαγωγή της πληροφορικής στις επιχειρήσεις, όπως για παράδειγμα η δαπάνη των επιχειρήσεων για αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, ή οποία θα αφαιρείται κατευθείαν από τα κέρδη των επιχειρήσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και εφέτος τα κόμματα της Αντιπολίτευσης και κυρίως η Νέα Δημοκρατία, προσπαθώντας να αποκομίσουν μικροκομματικά οφέλη, στην κριτική τους για τον Προϋπολογισμό, καταφεύγουν σε εφευρήματα και λογιστικά τρυκ. Η μέχρι τώρα κριτική εστιάζεται κυρίως σε τρία επίπεδα.

Πρώτον, όσον αφορά την άποψη ότι τα μεγέθη που εμφανίζονται στον Προϋπολογισμό είναι πλασματικά, ειλικρινά λυπάμαι. Παρά το ότι έχω προκαλέσει τα στελέχη της Αντιπολίτευσης να παρουσιάσουν έστω ένα στοιχείο από το οποίο να φαίνεται η πλασματικότητα των αναφερομένων μεγεθών του Προϋπολογισμού, ούτε ένας έχει κάνει τον κόπο να παρουσιάσει τα στοιχεία αυτά.

'Οσοι υιοθετούν αυτές τις απόψεις, όχι μόνο αγνοούν τα πραγματικά μεγέθη της εθνικής μας οικονομίας, αλλά υπονομεύουν την καλή εικόνα της οικονομίας μας.

Για παράδειγμα, αναφέρουν οι κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ότι οι προβλέψεις στο ύψος των εσόδων του ΦΠΑ και του φόρου από τις χρηματιστηριακές συναλλαγές είναι υπερβολικές.

Κύριοι συνάδελφοι, οι προβλέψεις για τα έσοδα του ΦΠΑ στηρίζονται στη μείωση της φοροκλοπής, η οποία μάλιστα φέτος θα είναι μικρότερη από ότι τα προηγούμενα χρόνια λόγω της αναβάθμισης των ελεγκτικών μας μηχανισμών.

Για το φόρο στο χρηματιστήριο οι προβλέψεις μας είναι ρεαλιστικές και βασίζονται στη θετική πορεία του χρηματιστηρίου το 2000 λόγω και της ένταξης μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Σας καταθέτω σχετικό πίνακα, όπου φαίνονται οι αποδόσεις του χρηματιστηρίου στο εντεκάμηνο του 1999.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) : Επιτρέψτε μου όμως, κύριοι συνάδελφοι, να σας υπενθυμίσω ότι την ίδια ακριβώς κριτική κάνατε και στον περισσό προϋπολογισμό, τον οποίο η Νέα Δημοκρατία χαρακτήρισε ως προϋπολογισμό "τραβεστί".

Δεν θέλω να πω τίποτα για το χαρακτηρισμό αυτό και πόσο είναι δυνατόν να χαρακτηρίζει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τον Προϋπολογισμό του 1999 "τραβεστί". Ας κάνει επιτέλους την αυτοκριτική του όταν είναι γνωστό ότι ο Προϋπολογισμός του 1999 εκτελέστηκε επ' ακριβώς και όχι μόνο αυτό, θα παρουσιάσει στο τέλος και ένα πλεόνασμα στο σκέλος των εσόδων των τετρακοσίων ογδόντα δισεκατομμυρίων (480.000.000.000) δραχμών.

Επίσης, η Αξιωματική Αντιπολίτευση προκειμένου να δημιουργήσει στην κοινή γνώμη την εντύπωση της υπερβολικής φορολόγησης, ισχυρίζεται ότι "το 1993 ο μέσος φορολογούμενος πλήρων λιγότερες δραχμές απ' ότι το 1999".

Με αυτά τα επιχειρήματα, κύριοι συνάδελφοι, υποτιμάτε τη νοημοσύνη της κοινής γνώμης. Για να πετύχετε την παραπλάνηση των πολιτών αναφέρεσθε από τη μια μεριά στο δραχμικό φόρο και από την άλλη στο μέσο φορολογούμενο. Θα πάρετε, λοιπόν, την κατάλληλη απάντηση.

'Οσον αφορά το τρίκ του δραχμικού φόρου, προσπαθείτε να "παραβιάσετε ανοιχτές πόρτες". Γιατί είναι γνωστό, κύριοι συνάδελφοι, ότι η αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης. Διότι, πρώτον, όταν η δραχμική αύξηση του φόρου οφείλεται στον πληθωρισμό, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη και αύξηση της πραγματικής φορολογικής υποχρέωσης των πολιτών. Και δεύτερον, όταν η δραχμική αύξηση του φόρου οφείλεται στην αύξηση των πραγματικών εισοδημάτων, δεν σημαίνει ταυτόχρονα και αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης, αφού ισχύει ο κανόνας -νομίζω ότι είναι γνωστός σε όλους- ότι "όσο περισσότερα παίρνω, τόσο περισσότερα δίνω, όσο λιγότερα παίρνω, τόσο λιγότερα δίνω".

Για να αποδείξετε, λοιπόν, τα αναπόδεικτα, αναφέρεσθε επίσης στο μέσο φορολογούμενο. Άλλα η κοινή γνώμη ξέρει ότι, με το τρίκ αυτό, βάζετε τους φορολογούμενους "στο ίδιο σακί" και πλούσιους και φτωχούς.

Τι αξία, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, μπορεί να έχει ο μέσος όρος δύο φορολογούμενων όταν ο ένας απ' αυτούς είναι βιομήχανος και ο άλλος για παράδειγμα είναι ένας ξενοδοχούπαλλος στην Κέρκυρα;

Επιβάλλεται, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να δώσετε απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά. Άλλιως βεβαίως θα είστε έκθετοι πολιτικά.

'Ενα τρίτο επίπεδο κριτικής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης είναι ότι "από το 1994 μέχρι σήμερα επεβλήθησαν ογδόντα πέντε νέες φορολογίες".

Κύριοι συνάδελφοι, είστε σίγουροι ότι είναι ακριβή αυτά τα οπία λέτε; Διότι ογδόντα πέντε δεν είναι οι φορολογίες ολόκληρου του φορολογικού μας συστήματος, νέες και παλιές μαζί.

Δεν υπάρχουν, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, νέες φορολογίες. Υπάρχουν, κύριοι, νέες πολιτικές που για να εφαρμοσθούν χρειάζονται ρυθμίσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι ποιες πολιτικές εφαρμόζονται και τι επιπτώσεις έχουν στην ανακατανομή των φορολογικών βα-

ρών και στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Οι φορολογικές αυτές διατάξεις για τις οποίες μας κατηγορείτε και τις οποίες βεβαίως εμείς καθιερώσαμε, σκοπό έχουν:

Πρώτον, την ανακατανομή των φορολογικών βαρών και την αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης, η οποία βεβαίως είναι γνωστό στον ελληνικό λαό, ότι επλήγει βαρύτατα την τετραετία 1990-1993.

Δεύτερον, τον εκσυγχρονισμό του συστήματος συλλογής των φόρων για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής, της φοροκλοπής και του λαθρεμπορίου.

Τρίτον, την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής και την εκπαίδευση του προσωπικού για να αυξηθεί η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών στον πολίτη, να μειωθεί το διαχειριστικό κόστος για το Κράτος, καθώς βεβαίως και να μειωθεί το κόστος των φορολογικών διαδικασιών για τους φορολογούμενους.

Η ανακατανομή των φορολογικών βαρών θα ήταν, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ένας απλός λαϊκισμός, αν όχι και κορορίδια, αν αφήναμε εντελώς αφορολόγητα και άθικτα τα μεγάλα εισόδηματα, τις εταιρείες αμοιβαίων κεφαλαίων, τα ομόλογα, τις χρηματιστηριακές συναλλαγές ή την υπεράξια των μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών των ανωνύμων εταιρειών.

Θέλω ευθέως να απευθύνω ένα ερώτημα στη Νέα Δημοκρατία: Αν δεν αποβλέπετε πράγματι στη δημιουργία εντυπώσεων, τότε πρέπει να πείτε σήμερα στον ελληνικό λαό ποιες από αυτές τις φορολογίες σκοπεύει να καταργήσει αν ποτέ και όταν η Νέα Δημοκρατία γίνει Κυβέρνηση. Και δεύτερον, σε ποιες οικονομικές τάξεις θα μεταθέσει τα αντίστοιχα φορολογικά βάρη, τα οποία θα αφαιρέσει από τα μεγάλα εισόδηματα και τις μεγάλες επιχειρήσεις; Αν δεν απαντήσει και πάλι η Αξιωματική Αντιπολίτευση στα ερωτήματα αυτά, τότε θα παραμείνει για άλλη μια φορά πολιτικά έκθετη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα ιδιαιτέρως σημαντικό επίτευγμα που σχετίζεται άμεσα με τη δημοσιονομική διαχείριση των κυβερνήσεων του Π.Α.Σ.Ο.Κ. Το 1994 το Ελληνικό Δημόσιο πλήρων για την εξόφληση των τόκων 3,4 τρισεκατομμύρια δραχμές ενώ τα έσοδα που εισέπραττε από τη φορολογία ήταν 5,2 τρισεκατομμύρια. Η κατάσταση αυτή χαρακτήριζε μία οικονομία στα πρόθυρα της χρεωκοπίας αφού για κάθε χίλιες δραχμές -προσέξτε το καλά- πλήρων το 1994 ο 'Ελληνας φορολογούμενος εξακόσιες σαράντα πέντε δραχμές, αποκλειστικά για την αποπληρωμή των τόκων του Δημόσιου χρέους. Το 2000 οι τόκοι που θα πληρώσει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχονται σε 3,2 τρισεκατομμύρια ενώ το ύψος των φορολογικών εσόδων θα διαμορφωθεί περίπου στα 9,9 τρισεκατομμύρια. Δηλαδή, το 2000 για κάθε χίλιες δραχμές που θα πληρώσει ο 'Έλληνας φορολογούμενος μόνο οι τριακόσιες είκοσι τέσσερις θα πάνε για την αποπληρωμή των τόκων του Δημόσιου χρέους.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κεφαλαιοποιείτε τους τόκους, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Γιατί ωρύεσθε, κύριε συνάδελφε; Τι συνέβη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας καταθέτω σχετικό πίνακα για να τον μελετήσετε.

(Στο σημείο ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς, καταθέτει για τα Πρακτικά τον σχετικό πίνακα ο οποίος έχει ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) : Είναι φανερό πλέον ότι η Κυβέρνηση με τη συνεπή οικονομική της πολιτική κατόρθωσε να βγάλει τη Χώρα από τη χρεοκοπία. Τονίζω ότι έχει πάψει πλέον μία ολόκληρη κοινωνία να δουλεύει προκειμένου να πλουτίζουν οι διάφοροι θεσμικοί επενδυτές ή οι έχοντες υψηλά εισοδήματα. Σήμερα ο ελληνικός λαός μοχθεί πράγματι και εργάζεται για την προκοπή της χώρας μας. Η μεθόδευσην και βαθμιαία εξυγίανση που πραγματοποιήθηκε τα τελευταία χρόνια στα δύο σκέλη του Προϋπολογισμού, στα έσοδα και στις δαπάνες, οδήγησε στην εδραιώση μιας υγιούς και κυρίως διατηρήσιμης δημιοσιονομικής πολιτικής.

Ο επανασχεδιασμός των Υπηρεσιών μας, ο οποίος έχει δρομολογηθεί από το 1995, βρίσκεται σήμερα στο τελικό στάδιο της υλοποίησής του. Οι τομές που έχουν σχεδιάστει εστιάζονται σε τέσσερα διακριτά αλλά ταυτόχρονα αλληλοσυμπληρούμενα επίπεδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Το πρώτο επίπεδο αφορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ να κλείστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να έχω τριάντα λεπτά, όπως όλοι οι ομιλητές του Υπουργείου Οικονομικών.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τι συμβαίνει, κύριοι συνάδελφοι; Ο Υφυπουργός Οικονομικών είναι. Δεν θα τον ακούσουμε για τον Προϋπολογισμό; Προς Θεού. Κύριε Δρυ, σας παρακαλώ, δύο λεπτά και να κλείστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Δεν μπορώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας είπα από πριν, ότι είκοσι λεπτά θα μιλήσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):

Σε εμένα είκοσι λεπτά, όταν οι άλλοι μιλησαν τριάντα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εν πάσῃ περιπτώσει, κοιτάξτε να μας διευκολύνετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Θα προσπαθήσω να συντομεύσω.

Το πρώτο επίπεδο αφορά την ανάπτυξη Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων, που επιτρέπουν την εισαγωγή του Υπουργείου Οικονομικών για πρώτη φορά πλέον στην "Κοινωνία της Πληροφορίας", με ανάλογη αναδιοργάνωση των τρόπων λειτουργίας. Μέχρι σήμερα έχει παραδοθεί στο Υπουργείο Οικονομικών το σύνολο του εξοπλισμού πληροφορικής, καθώς και το σύνολο των εφαρμογών του συστήματος TAXIS το οποίο λειτουργεί σε διακόσιες τριάντα ΔΟΥ και οι οποίες καλύπτουν περίπου το 94% του συνόλου των φορολογικών εσόδων. Η σημασία του προγράμματος TAXIS και οι δυνατότητές του έχουν αναβαθμίσει σε μεγάλο βαθμό το φοροελεγκτικό έργο του Υπουργείου Οικονομικών, με την εισαγωγή νέων ελεγκτικών μηχανισμών κεντρικής παρακολούθησης και κυρίως για πρώτη φορά διασταύρωσης των φορολογικών στοιχείων και δεδομένων.

Σας καταθέτω ένα σχετικό πίνακα για τα θέματα αυτά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς, καταθέτει για τα Πρακτικά τον σχετικό πίνακα ο οποίος έχει ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Εντός του 2000 πρόκειται να λειτουργήσουν τα εξής: Η σύνδεση των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών με το TAXIS, δεύτερον η σύνδεση του Εθνικού Ελεγκτικού Κέντρου και των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων με το TAXIS. Ανάλογων δυνατοτήτων με το TAXIS είναι το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Τελωνείων το γνωστό "ICIS". Μέχρι την άνοιξη του 2000 θα έχουν παραδοθεί έξι εφαρμογές του. Το πιλοτικό σύστημα ICIS θα ολοκληρωθεί για όλα τα Τελωνεία, έως το τέλος του 2000, ενώ θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά στο τρίτο Τελωνείο του Πειραιά τον Απρίλιο του 2000.

Προς την κατεύθυνση αυτή, κύριοι συνάδελφοι, θα λειτουργήσουν επίσης σε πλήρη παραγωγή από 1/1/2000 η ηλεκτρονική υποβολή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας μέσω του TAXIS-NET καθώς και η ηλεκτρονική έκδοση της Φορολογικής Ενημέρωσης.

Και επειδή είναι δύσκολο να τα κατανοήσει η Αξιωματική Αντιπολίτευση, θέλω να τονίσω τούτο: Δύο δίκτυα υπάρχουν στην Ελλάδα, το ένα θα είναι το σύστημα ΔΙΑΣ των Τραπεζών και το δεύτερο το θα είναι το TAXIS - NET του Υπουργείου Οικονομικών.

Το Υπουργείο Οικονομικών, κύριοι συνάδελφοι, πραγματοποιεί σήμερα το μεγάλο άλμα προς τον 21ο αιώνα. Γ' αυτό το λόγο θα ήθελα οσού μπορώ πιο σύντομα να πω τα εξής: 'Όλη αυτή την περίοδο βελτιώσαμε τις κτιριακές εγκαταστάσεις των Οικονομικών μας Υπηρεσιών, προωθώντας την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, και εκπαιδεύοντας το προσωπικό μας. Σας λέγω χθες ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας εγκαινίασε τη ΔΟΥ Κηφισίας. Καλό είναι να επισκεφθείτε τη ΔΟΥ Αγίας Παρασκευής, τη Β' ΔΟΥ Κέρκυρας, τη Β' ΔΟΥ Ηρακλείου, τη ΔΟΥ Κοζάνης, τη ΔΟΥ Μοσχάτου και το Κέντρο Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σας έχουμε καλέσει, κύριοι συνάδελφοι, πάμπολλες φορές να επισκεφθείτε το Κέντρο Πληροφορικής ή μια ΔΟΥ να διαπιστώσετε τι γίνεται. Συνεχώς απόντες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σεβόμενος κυρίως το χρόνο που ο Πρόεδρος μου επισημαίνει, θέλω να πω ότι η εμπιστοσύνη ανάμεσα στους φορολογούμενους και τις φορολογικές αρχές δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση ενός, επιτέλους, υγιούς φορολογικού περιβάλλοντος και αυτή η σχέση εμπιστοσύνης είναι που δημιουργεί τους κανόνες μιας δημοσιονομικής πειθαρχίας, αντάξιας των αναπτυξιακών φιλοδοξιών της Χώρας μας και των κοινωνικών απαιτήσεων του λαού μας. Και σ' αυτές τις απαιτήσεις και φιλοδοξίες ανταποκρίνεται ο Προϋπολογισμός που καταθέσαμε.

Σας ζητώ λοιπόν την υπερψήφισή του, παραμερίζοντας επιτέλους αυτά που μας χωρίζουν και κρατώντας μόνο αυτά που μας ενώνουν.

Είμαι σίγουρος ότι στη συνείδηση των περισσότερων Βουλευτών ο Προϋπολογισμός αυτός υπερψήφιζεται, οπως υπερψήφιζεται και η ανάγκη να πορευούμε προς τη νέα χιλιετία συμπεριφέρομενοι κατά το εθνικό και όχι βέβαια το κομματικό συμφέρον.

Ας κάνουμε, κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο βήμα στον 21ο αιώνα ενωμένοι, υπηρετώντας έτσι τα συμφέροντα του τόπου, του έθνους και του λαού. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσεως και Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ.Κώστας Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνομαι την ανάγκη, εισαγωγικά, να προσθέσω και εγώ την έκφραση της οδύνης μου για την απώλεια ενός εκλεκτού συναδέλφου, του Δημήτρη Τσετινέ, και να εκφράσω τα βαθύτατα συλλυπητήρια στους οικείους του, στους συμπολίτες του και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα τον τελευταίο Προϋπολογισμό, που καταθέτει η σημερινή Κυβέρνηση. Τον πρώτο Προϋπολογισμό, που θα κληθεί να εφαρμόσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Με αυτήν προφανώς τη σκέψη ο Πρωθυπουργός και το οικονομικό επιτελείο του αποφάσισαν να παρουσιάσουν έναν Προϋπολογισμό του αέρα, έναν Προϋπολογισμό, που υποτιμά τα έξοδα και υπερεκτιμά τα έσοδα. Έναν Προϋπολογισμό, που μεταθέτει τα προβλήματα για την επομένη των εκλογών, όπως ακριβώς είχε γίνει και στην προεκλογική περίοδο του 1996.

Κύριοι της Κυβέρνησης, αντί να μοιράζετε ωραιολογίες και αντί να κάνετε το άστρο μαύρο, θα έπρεπε σήμερα να απολογείσθε για εκείνα που είπατε να κάνετε και δεν τα κάνατε. Για εκείνα που είχατε αποκλείσει και είναι τα μόνα που χαρακτηρίζουν την πολιτική σας.

Βελτιώθηκαν κάποιοι δείκτες, που υπέδειξε το Μάστριχτ. Οφείλετε, όμως, αν είσθιε ειλικρινείς, να αναγνωρίσετε ότι επιδεινώσατε πολλούς άλλους δείκτες, τους πιο ζωτικούς, αυτούς που αφορούν στα βάρη της ελληνικής οικονομίας, όπως για παράδειγμα το διπλασιασμό του δημόσιου χρέους και τη διεύρυνση του χάσματος στο ισοζύγιο συναλλαγών, αυτούς τους δείκτες προπαντός, που αφορούν στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας και πλήρους την πλειοψηφία των Ελλήνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάτε για μείωση του δημόσιου χρέους και των υποχρεώσεων, που προκύπτουν από το δημόσιο χρέος. Επιχειρείτε να συγκαλύψετε την αλληλεια, προποιούμενοι ότι ξεχάσατε την προειδοποίηση του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου ότι είτε θα αφανίσουμε το χρέος, είτε το χρέος θα αφανίσει το έθνος. Παραποίησεις, όμως, η πραγματικότητα δεν επιδέχεται. Και αφού αρέσκεσθε στους αριθμούς, να τους λέτε όλους. Πείτε, λοιπόν, καθαρά, ότι το δημόσιο χρέος ήταν είκοσι δύο τρισεκατομμύρια το 1996 και είναι σαράντα τέσσερα τρισεκατομμύρια σήμερα.

Επειδή, λοιπόν, δεν μπορούσατε να βελτώσετε με ουσιαστικά αποτελέσματα την οικονομία, να πιάσετε τους ουσιαστικούς δείκτες, καταφεύγετε σε τερτίπια. Για να δείξετε ότι συγκρατείτε τα ελλείμματα, τι κάνετε; Κεφαλαιοποιείτε τους τόκους, τους φορτώνετε στο χρέος και, αφού απαλλάσσεσθε από αυτούς, ίσχυρίζεσθε ότι πετύχατε συγκράτηση των ελλειμμάτων.

Πράγματι, τα τεχνάσματα αυτά αποβλέπουν στην επίτευξη του στόχου της ΟΝΕ. Πράγματι, τα χρησιμοποιήσαν εν μέρει και άλλοι. Πρέπει, όμως, να ξέρει ο κόσμος -γιατί εσείς το ξέρετε καλά- ότι μεταθέτετε ένα ακόμα σοβαρότατο πρόβλημα στις επόμενες γενενές. Κάθε Έλληνας χρωστά σήμερα για λογαριασμό του κράτους περίπου τεσσεράμισι εκατομμύρια δραχμές. Αυτή είναι η αλήθεια. Βάλτε την, λοιπόν, και αυτή στα επιτεύγματά σας.

Σε ότι αφορά τα στοιχεία, που προκύπτουν για την περίοδο που διανύουμε, σας υπενθυμίζω ότι το ενδοκυβερνητικό χρέος αυξάνεται από το 1999 στο 2000 κατά πεντακόσια τριάντα έξι δισεκατομμύρια (536.000.000.000) δραχμές, ότι οι κεφαλαιοποιημένοι τόκοι, που μεταφέρονται σε άλλες χρήσεις, ανέρχονται στο ένα τρισεκατομμύριο οκτακόσια δισεκατομμύρια (1.800.000.000) δραχμές και ότι, πέρα από αυτά, υπάρχει και το αφανές δημόσιο χρέος, που εκτιμάται στα εππά με οκτώ τρισεκατομμύρια (7 με 8.000.000.000) δραχμές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς στηρίζαμε και στηρίζουμε μόλις μας τις δυνάμεις την πολιτική επιδίωξη για ένταξη στην ΟΝΕ. Εμείς, άλλωστε, εντάξαμε τη χώρα στην ΕΟΚ, όταν εσείς, κύριοι της Κυβέρνησης, πολεμούσατε τη στρατηγική αυτή επιλογή, τον ιστορικό αυτό στόχο.

Αποχωρούσατε από τη Βουλή, εμείς όμως ήμασταν εκείνοι, ως παράταξη, που υπογράψαμε την ιδρυτική πράξη της ΟΝΕ. Και βέβαια, αν είχατε στοιχειώδη υπευθυνότητα, θα αναγνωρίζατε ότι, σε αντίθεση με σας, ασκήσαμε πάντα δημιουργική αντιπολίτευση.

Θέλω όμως να σας θυμίσω και κάτι ακόμα. Τότε που εμείς βάλλαμε την Ελλάδα στην ΕΟΚ, η οικονομία μας πληρούσε όλους τους όρους, που έθεσε αργότερα το Μάστριχτ για την ΟΝΕ. Εσείς, λοιπόν, καταστήσατε τη χώρα ουραγό στην πορεία αυτή, εσείς υπονομεύσατε τη θέση της χώρας. Για μας η Ελλάδα μπορούσε και έπρεπε να βρίσκεται στην ΟΝΕ εδώ και καιρό. Βρισκόμαστε τώρα στο παρά πέντε, ακόμα και τώρα όμως αναγκάζεσθε να καταφεύγετε σε τερτίπια, σε αλχημείες, να κάνετε πλατιά χρήση της εξωραϊστικά λεγόμενης δημιουργικής λογι-

στικής. Υποχρεώνεστε να επιστρατεύετε έκτακτα μέτρα, όπως η μείωση ορισμένων ειδικών φόρων και τιμολογίων, για να πιάσετε την τελευταία στιγμή τους στόχους, που δεν έπιασε η αντίπληθωριστική σας πολιτική.

Αφού δεν μπορέσατε να φθάσετε στα αναγκαία επίπεδα, κάνετε αυτό. Καλά κάνετε, αφού δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Μην παρουσιάζετε όμως τα έκτακτα αυτά μέτρα σαν κοινωνική ευασθησία. Ομολογήστε ότι ο Προϋπολογισμός αυτός μεταφέρει, όπως και οι προηγούμενοι, σημαντικά προβλήματα, τεράστια προβλήματα, που αφορούν σ' ολόκληρη την ελληνική κοινωνία στην αμέσως μετά-ONE περίοδο. Και αυτό υπήρξε και εξακολουθεί να παραμένει ένα από τα τεράστια λάθη της πρακτικής σας. Ποτέ δεν κοιτάξατε μπροστά. Αρκεστήκατε στην ονομαστική σύγκλιση. Δεν προχωρήσατε στις αναγκαίες διαρθρωτικές τομές. Μόνο δειλά βήματα και αυτά σημειωτόν.

Δεν αποκρατικοποιήσατε την Ολυμπιακή, τις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας, την Εμπορική Τράπεζα. Δεν απελευθερώνετε εγκαίρως τις αγορές, την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες. Ακόμα και σήμερα είστε δέσμιοι της ιδεοληψίας σας και του κομματικού σας στρατού.

Απομένει μόλις ένας χρόνος ως την κυκλοφορία του ευρώ και δεν υπάρχει ούτε πρόβλεψη ούτε σχεδιασμός για τη νέα πραγματικότητα. Και τα ερωτήματα που απασχολούν τους πολίτες, τα ερωτήματα που απασχολούν τη χώρα είναι κρίσιμα. Ποιοι κίνδυνοι υπάρχουν και ποιες ευκαιρίες δημιουργεί η ONE; Τι θα συμβεί με το παραγωγικό και το εργατικό δυναμικό; Ποια προβλήματα θα αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις, οι βιομηχανίες, οι βιοτεχνίες; Ποιες θα είναι οι συνέπειες στους τομείς του εμπορίου, του τουρισμού, της ναυτιλίας, που θα είναι εκτεθειμένοι περισσότερο από κάθε άλλον στο διεθνή ανταγωνισμό; Τι θα συμβεί στον τραπεζικό τομέα μετά την αναμενόμενη εισβολή έξων τραπεζών;

Βέβαιο είναι ότι ο ανταγωνισμός θα γνωρίσει νέα ένταση και οι τιμές θα υποστούν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο πιέσεις εξίσωσης, αλλού προς τα πάνω και αλλού προς τα κάτω. Τι θα σημαίνει αυτό; Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στον πληθωρισμό; Πώς θα μοιραστεί η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών; Τι θα γίνει με τους μισθούς;

Πότε θα τα δούμε όλα αυτά; Ποιος θα τα δει; Πάντα πίσω από τα γεγονότα θα τρέχουμε; Η συστηματική μελέτη και, ακόμα λιγότερο, ενημέρωση του κόσμου δεν υπάρχει.

Ο δημόσιος τομέας, ακόμα και οι άμεσα επηρεαζόμενοι τομείς, έχουν βαθιά μεσάνυχτα. Το πιο μεγάλο πρόβλημα αφορά στην απασχόληση. Αφορά στον κίνδυνο έξαρσης της ανεργίας. Και ο κίνδυνος αυτός στην πρώτη φάση της μετά-ONE εποχής είναι εξαιρετικά μεγάλος. Έτσι που πάτε, η ανεργία μπορεί, δυστυχώς, να φθάσει το 20%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαρακτήρισαμε τον Προϋπολογισμό αυτόν ως Προϋπολογισμό του αέρα -και επιμένουμε διότι υπερεκτιμά τα έσοδα και υποτιμά τα έξοδα.

Είναι αλήθευτα ότι υπήρξε κατά τα τελευταία χρόνια μια αύξηση στων δημοσίων εσόδων. Πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι η αύξηση αυτή οφείλεται σε δύο κυρίως λόγους. Πρώτον, στο διπλασιασμό των φορολογικών βαρών. Και δεύτερον στην πρόσκαιρους ή συγκυριακούς λόγους. Αναφέρω σαν παραδείγματα τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, την αύξηση των εσόδων από το χρηματιστήριο, τα έσοδα από κάποιες αποκρατικοποιήσεις.

Ο Προϋπολογισμός λοιπόν του 2000 προβλέπει αύξηση των φορολογικών εσόδων κατά πεντακόσια (500.000.000.000) δισεκατομμύρια. Αυτό όμως έρχεται, πρώτα απ' όλα, σε πλήρη αντίφαση με την προσπάθεια της Κυβέρνησης να δημιουργήσει την εντύπωση ότι προχωρεί σε φορολογικές μειώσεις.

Διατείνεται βέβαια το οικονομικό επιτελείο σας ότι όλα αυτά θα προέλθουν από το διπλασιασμό του φόρου των συναλλαγών στο χρηματιστήριο. Άλλα ούτε αυτό είναι ακριβές και, πάντως, σίγουρα δεν είναι ασφαλές. Γιατί, για να φθάσουν οι φόροι από τις συναλλαγές του χρηματιστηρίου τα εξακόσια επτά δισεκατομμύρια (607.000.000.000) δρχ. που υπολογίζει -και μάλιστα με τέτοια θαυμαστή ακρίβεια- η Κυβέρνηση, το ύψος των χρηματιστηριακών συναλλαγών δεν πρέπει να πέσει ούτε μέρα κάτω από τα τετρακόσια δισεκατομμύρια (400.000.000.000) δρχ.

Εδώ κι ένα μήνα όμως τέτοιο ύψος το χρηματιστήριο δεν έχει πάσσει ούτε μια μέρα.

Ανάλογες υπερεκτιμήσεις γίνονται και με τον Φ.Π.Α. Για να υπάρξουν τα έσοδα που αναφέρετε, χρειάζονται νέοι φόροι. Εάν αυτή είναι η πρόθεσή σας, πείτε το ανοιχτά. Μην κρύβεστε πίσω από αριθμούς και τεχνάσματα. Εμάς αυτό δεν μας εκφράζει. Μας βρίσκει απόλυτα αντίθετοι.

Ταυτόχρονα όμως ο Προϋπολογισμός αυτός υποτιμά τα έξοδα. Προβλέπεται βέβαιο ότι οι δαπάνες θα αυξηθούν κατά τετρακόσια εξήντα δισεκατομμύρια (460.000.000.000) δρχ., γεγονός που επισημαίνει την αδυναμία της Κυβέρνησης να προχωρήσει στις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές.

Δεδομένων ωστόσο των δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει η ίδια η Κυβέρνηση, θεωρείται βέβαιο ότι τα έξοδα θα ξεπεράσουν το 20,75% του ΑΕΠ, θα είναι σαφώς περισσότερα από όσα αναφέρετε. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό. Αφού το ξεπερνούν το 1999, που δεν ήταν προεκλογική χρονιά, πολύ περισσότερο είναι βέβαιο ότι θα το ξεπεράσουν το 2000. Το έχουμε ξαναδεί, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το έργο.

Στο σημείο αυτό επιβάλλεται να υπογραμμίσω ότι, όπως προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία, οι δαπάνες για τις αποδοχές του προσωπικού σημείωναν μια υπέρβαση των 100 δις. Και ερωτούμε: Γιατί άραγε; Τί είναι εκείνο που έγινε χωρίς να προβλεφθεί; Πόσα επιπλέον μοιράστηκε ο κομματικός στρατός, που στιβάζεται στα κυβερνητικά γραφεία; Σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται καθαρά ότι από τη μια δεν εξασφαλίζονται τα προβλεπόμενα έσοδα και από την άλλη είναι βέβαιο πως θα υπάρξει υπέρβαση εξόδων. Κατά συνέπεια, μόνο στα χαρτιά ισορροπεί αυτός ο Προϋπολογισμός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βασική αδυναμία του νέου Προϋπολογισμού είναι τα λογιστικά τερτίπια, που ωραιοποιούν την εικόνα, αλλά δεν μπορούν να μεταβάλουν την πραγματικότητα. Αντίθετα μάλιστα -και αυτό είναι το σημαντικό- σωρεύουν προβλήματα για το μέλλον. Αναφέρομαι σ' αυτό που είπαμε και ευσχήμως λέγεται δημιουργική λογιστική, κυρίως μάλιστα στα τεχνάσματα που χρησιμοποιούνται, για να εμφανίσουν μείωση των ελλειψών με τη μετατροπή των βραχυπρόθεσμων εντόκων γραμμάτων σε μακροπρόθεσμα ομόλογα, με την κεφαλαιοποίηση των τόκων, που μεταθέτουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις στις πλάτες των επόμενων γενεών, με τους αστερίσκους που παραπέμπουν άμεσες υποχρεώσεις κάπου μετά τις εκλογές ή στη μετά ONE εποχή. Στα χαρτιά που αραδιάζει η Κυβέρνηση παρουσιάζεται μια ωραιοποιημένη εικόνα, η οποία όμως είναι έξιν με την πραγματικότητα. Αυτή είναι η αλήθεια. Μια εικόνα που επιστρατεύεται από την Κυβέρνηση για την παραπληροφόρηση και την εξαπάτηση των πολιτών.

Κεντρικό χαρακτηριστικό της οικονομικής πολιτικής σας τα τελευταία χρόνια ήταν και είναι η φορολογητική επιδρομή. Εξαπατήσατε τους 'Ελληνες, όταν πήρατε την εξουσία, με τη διαβεβαίωση ότι δεν χρειάζονται νέα οικονομικά μέτρα και ότι δεν θα επιβάλετε νέους φόρους. Από την επομένη, επιδοθήκατε σε χαριοτικές ρυθμίσεις προς τους έχοντες, όπως αρέσκεσθε να τους ονομάζετε, και σε μια ανελέητη φοροεπιδρομή κατά των πολλών. Στην εξαετία 1994-1999 ψηφίστηκαν συνολικά δεκαέξι φορολογικοί νόμοι και επιβλήθηκαν ογδόντα πέντε νέες φορολογίες. Διπλασιάστηκαν τα φορολογικά έσοδα. Η μέση ελληνική οικογένεια επιβαρύνθηκε με επιπλέον φορολογικά βάροι ύψους 1.350.000 δραχμών το χρόνο. Και ακόμη πιο πολύ επιβαρύνθηκαν τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα. Επισημαίνω απλά ότι, ενώ οι έχοντες μεσαία εισοδήματα αποτελούν το 23% του πληθυσμού, εντούτοις πληρώνουν το 53% των φόρων. Μην τρέψει λοιπόν κανένας αυταπάτες. Θα μείνετε στην πολιτική ιστορία του τόπου ως η Κυβέρνηση των φόρων. Δεν μπορεί να αλλάξει αυτό!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Με "μερεμέτια" της τελευταίας στιγμής δεν διορθώνεται το αντικοινωνικό κυβερνητικό πρόσωπο. Και κάτι ακόμη. Προσπαθείτε να παρουσιάσετε τις τελευταίες μειώσεις κάποιων ειδικών φόρων και κάποιων τιμολογίων σαν κοινωνικά μέτρα. Το είπα πιριν και θέλω να το υπογραμμίσω έντονα. Πείτε επιτέλους, έστω και τώρα, την αλήθεια. Τα μέτρα αυτά δεν προβλέπονται

στην πολιτική σας και στο πρόγραμμά σας. Δεν υπαγορεύονται από ευαισθησία. Είναι έκτακτα μέτρα, που επιβάλλει η αποτυχία της αντιπληθωριστικής σας πολιτικής. Από ανάγκη γίνεται, από αδυσώπητη ανάγκη και όχι από ευαισθησία. Δείχνετε έτοιμοι να δεχθείτε ότι αποκλείστε μέχρι τώρα. Μοιράζετε υποσχέσεις παντού. Καταφεύγετε σε αποσπασματικά και περιστασιακά μπαλώματα.

Σε ό,τι μας αφορά, επαναλαμβάνω, παραμένουμε σταθεροί στις αρχές, στις ιδέες και τις προτάσεις μας. Έχουμε σχεδιάσει και είμαστε έτοιμοι να εφαρμόσουμε άμεσα μια φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή κατεύθυνση προς όφελος όλων των πολιτών - και κυρίως των χαμηλόδιμοσθων, των συνταξιούχων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Οι κεντρικές δεσμεύσεις μας, σε ό,τι αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση, αφορούν στη δημιουργία ενός σταθερού και απλού φορολογικού πλαισίου με ορίζοντα τετραετίας, στην αύξηση του αφορολογήτου και την άρση των αδικιών που εμφαίνονται σε ειδικές περιπτώσεις, στην κατάργηση και όχι απλά τη μετονομασία των αντικειμενικών κριτήριων, στη φορολόγηση των κερδών των ομόρρυθμων και ετερόρυθμων εταιρειών με βάση τη φορολογική κλίμακα και τη φορολογική εξομοίωση των ανωνύμων εταιρειών, που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, με τις εισηγμένες, στη δραστική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών με την εγκαθίδρυση αξιοκρατίας και διαφάνειας, αλλά και στην ταχεία ολοκλήρωση του TAXIS -όσο και να απολογείστε γι' αυτό, δέρουμε όλοι την αλήθεια, δέσμευση υπήρχε για τον Απρίλη του 1997, φθάσαμε στο 2000 και ακόμη ξέρετε ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση, πέρα των τεραστίων θεμάτων που έχουν ανακύψει, με το απαρχαιωμένο λογισμικό- στην κατάργηση του ΕΦΤΕ, στην πλήρη φορολογική απαλλαγή των πολυτέκνων για τα εισοδήματα μέχρι το ύψος, στο οποίο επιβάλλεται ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής, στην επαναφορά του συστήματος κινήτρων, όπως ίσχει πριν την αλλαγή του αναπτυξιακού νόμου, με στόχο την ανάπτυξη της σήμερα χειμαζόμενης ελληνικής περιφρειας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θέλω, παράλληλα, να τονίσω ότι ένας από τους πρωταρχικούς στόχους μας είναι η ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας στην ύπαιθρο. Είναι μια νέα αγροτική και περιφερειακή πολιτική. Και κρίσιμο σημείο εδώ είναι η αποτελεσματική υλοποίηση του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Προτεραιότητα για μας έχουν η ενίσχυση των υποδομών της περιφέρειας με νέα μεγάλα έργα, η εισαγωγή της πληροφορικής στα σχολεία όλης της χώρας, οι ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε κάθε μια από τις καθυστερημένες περιφέρειες της χώρας.

Η πολιτική σας, όπως ανάγλυφα συνάγεται και από το νέο προϋπολογισμό, αγνοεί, παντελώς αγνοεί, περιφρονεί, ξεπερνά τα προβλήματα της καθημερινότητας, τα προβλήματα των πολλών, τα προβλήματα των πολιτών, την ανεργία, τη διεύρυνση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων, το δημογραφικό, την ερήμωση της υπαίθρου, την καταρράκωση του αγροτικού τομέα, την ασφυξία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα προβλήματα του τουρισμού και της ναυτιλίας, τη χαώδη κατάσταση στην παιδεία, τη χρεοκοπία και την κατάρρευση του συστήματος υγείας, την έξαρση της εγκληματικότητας.

Η πολιτική σας είναι καταστροφική σε ό,τι αφορά τις αυξανόμενες δημόσιες δαπάνες, τις τρομακτικές δαπάνες για τον κομματικό στρατό, τα συνεχιζόμενα ελλείμματα.

Κάποιους τομείς καίριους και ευαίσθητους, όπως το ασφαλιστικό και τις αστικές συγκοινωνίες, ούτε καν τα αγγίζετε. Σε κάποιες δράσεις, όπως οι αναθέσεις έργων και προμηθειών του δημοσίου, η προστασία και η αξιοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας, η διαχείριση των κοινωνικών πόρων, γίνατε εξαιρετικά επιπόλαιοι στους χειρισμούς.

Η αδιαφάνεια και η διαπλοκή συνδιαμορφώνουν το πιο αντικοινωνικό μείγμα για την κυβέρνησή σας. Αγνοήσατε καίριους τομείς της οικονομίας, για να φτιάξετε αριθμούς σε βάρος των ανθρώπων, για να βελτιώσετε εικόνες, όχι όμως πραγματικές καταστάσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επίμονα και συστηματικά, εδώ

και τρία χρόνια, επισημαίνουμε την ανάγκη ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, γιατί είναι ανάγκη να αντισταθούμε στην πολιτική που συνεπάγεται ολοένα και μεγαλύτερη συγκέντρωση πλούτου σε ολοένα και λιγότερους. Γιατί μια ρωμαλέα οικονομική ανάπτυξη μπορεί μονάχα να επιτευχθεί, αν στηρίζεται στους πολλούς και όχι μόνο στους λίγους. Γιατί ακόμη οι επιχειρήσεις αυτές μπορεί να αποτελέσουν αποτελεσματικό μοχλό ανάσχεσης, αντιμετώπισης της ανεργίας. Η διεθνής εμπειρία αποδεικνύει ότι εππά στις δέκα νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται από τη δραστηριότητα μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Και αυτό δεν πρέπει ούτε να λησμονεύται ούτε να παραγνωρίζεται. Κωφεύετε επίμονα στις προτάσεις μας για κατάργηση του 35% και των δήθεν αντικειμενικών κριτήριων. Δεν διανοηθήκατε ποτέ να προχωρήσετε στη λήψη μέτρων για την ενίσχυση του χώρου αυτού.

Παρακολουθούσατε αδρανής την καταστροφή ενός ολόκληρου κόσμου. Τα στοιχεία του 1999 δείχνουν ότι εννέα επιχειρήσεις την ημέρα καταβέτουν αίτηση πτώχευσης. Το ποσό των ακάλυπτων και απλήρωτων επιταγών εγγίζει τα διακόσια ογδόντα πέντε δισεκατομμύρια (285.000.000) δραχμές. Τίποτα δε σας ακουμπτά; Τίποτα δεν σας αγγίζει;

Σήμερα, για να μπορέσει μία επιχειρηση να ενταχθεί στα προγράμματα χρηματοδότησης, πρέπει να έχει τζίρο πάνω από εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) δραχμές. Μα, το περισσότερο από το 90% των επιχειρήσεων έχουν μικρότερο τζίρο. Αποκλείετε ουσιαστικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από κάθε χρηματοδότηση. Σπάτε ανάλγητη τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής παραγωγής και αυτό είναι εγκληματικό λάθος σε βάρος της οικονομίας και της κοινωνίας.

Οι δικές μας θέσεις είναι γνωστές, δεδομένες και δεσμευτικές. Ανοίγουμε το δρόμο για την πρόσβαση των μικρομεσαίων στις χρηματοδοτήσεις. Θεσπίζουμε χρηματοδοτικά κίνητρα για συγχωνεύσεις, αλλά και για συνεργασίες ικανές να οδηγήσουν στη μείωση του λειτουργικού κόστους και την τόνωση της δράσης τους. Διευκολύνουμε με κρατικές εγγυήσεις την πρόσβασή τους στο τραπεζικό σύστημα. Καταργούμε οριστικά τα αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία η Κυβέρνηση απλώς μετονομάζει, για να εξαπατήσει τους πολίτες εν όψει εκλογών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αποτυχία της πολιτικής σας απεικονίζεται εξεκάθαρα και στον αγροτικό τομέα. Ενώ η χώρα έχει όλες τις δυνατότητες για μία ρωμαλέα αγροτική ανάπτυξη, και ενώ το 20% των πληθυσμού απασχολείται στον τομέα αυτό, αδιαφορήσατε προκλητικά. Περιφρονήσατε έναν ολόκληρο κόσμο και τον θέσατε υπό διώγμο, στην ουσία.

Γνωρίζετε πολύ καλά τη συνεχή διεύρυνση του ελλείμματος στο αγροτικό ισοζύγιο. Η Ελλάδα δαπανά ολοένα και περισσότερα και εισπράττει ολοένα και λιγότερα στον αγροτικό τομέα. Αυτό σημαίνει καίριο πλήγμα στην οικονομία της. Σημαίνει προπάντων πλήγμα στον κόσμο της ελληνικής περιφέρειας.

Τα τρία τελευταία χρόνια οι Έλληνες αγρότες είδαν το εισόδημά τους να υποχωρεί περισσότερο από 12%. Αντιμετώπισαν κλειστές πόρτες, όταν προσπάθησαν να αναπτύξουν τις θέσεις τους.

Μόλις τώρα, πριν τις κάλπες, ευδόκησε ο Υπουργός Γεωργίας να ανακοινώσει τη μείωση των επιτοκίων της Αγροτικής Τράπεζας. Αργήσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, και είναι φανερό ποια είναι και τα κίνητρά σας. Όταν ξεκινούσατε, το μόνο που αποφασίζατε ήταν οι χαριστικές ρυθμίσεις σε χρεοκοπημένους, στις περισσότερες περιπτώσεις, παρασιτικούς συνεταιρισμούς και σε ημέτερα "χέλια". Τώρα που τελειώνετε, είδατε ότι είναι εγκληματικό το ύψος των επιτοκίων και παράταιρο σε σχέση με όσα ισχύουν σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Είστε επτά χρόνια στην εξουσία, σας τα είπαμε εππά χιλιάδες φορές. Πού ήσασταν τόσον καιρό; Επτά χρόνια η ελληνική επαρχία ρημάζει. Επτά χρόνια ο αγροτικός κόσμος βρίσκεται σε απόγνωση και διαμαρτύρεται απελπισμένα. Εσείς τι κάνατε; Επιχειρήσεις βουλκανιζατέρ, για να μην ξανασηκώσουν κεφάλι, και ποινικές διώξεις. Κανένα μέτρο για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, τον εκσυγχρονισμό των καλλιεργειών, τη μείωση του κόστους, την ενίσχυση του ανταγωνισμού, την προώθηση των εξαγωγών.

Από καιρό έχουμε εξαγγείλει μία ολοκληρωμένη παρέμβαση. Το Υπουργείο Γεωργίας γίνεται Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αποκεντρωμένες υπηρεσίες και παράλληλα δημιουργείται οργανισμός προώθησης των αγροτικών προϊόντων.

Στις άμεσες προτεραιότητες του κυβερνητικού μας προγράμματος εντάσσεται η μείωση του κόστους παραγωγής, με κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης καυσίμων, η μείωση της τιμής του ρεύματος, η μείωση του ΦΠΑ στα αγροτικά μηχανήματα από 18% σε 8% και η ουσιαστική μείωση των επιτοκίων. Δεσμευόμαστε ακόμα για μείωση της φορολογίας στις μεταβιβάσεις αγροτικής γης, για οριστική ρύθμιση του αίσχους με τα πανωτόκια, για έντοκη καταβολή κάθε αποζημιώσης ή επιδότησης προς τους αγρότες, που καθυστερεί περισσότερο από τρεις μήνες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κυβερνητική πολιτική αγνόησε και τις ανάγκες στον πιο ευαίσθητο, στον πιο κρίσιμο τομέα, στον τομέα της παραγωγής. Δεν θα μπω στα ειδικότερα ζητήματα σήμερα, παρά μόνο, για να επαναλάβω ότι ο πλούτος του αύριο είναι συνώνυμος με τη γνώση. 'Οτι εάν θέλουμε να κατακτήσουμε την εποχή που έρχεται, οφείλουμε να επενδύσουμε στον ανθρώπινο παράγοντα, στη νέα γενιά, στους νέους ανθρώπους.

Τέτοια επένδυση δεν έχουμε δει μέχρι σήμερα. Αντιθέτως μάλιστα παρακολουθούμε προχειρότητες και πείσματα. Ο ένας Υπουργός διαγράφει ό,τι ξεκίνησε ο άλλος και από 'κει και πέρα αλαζονεία και αυταρχισμός.

Εισάγετε μια δήθεν μεταρρύθμιση. Μόνοι σας την έχετε σχεδόν πάρει πίσω. Γιατί δεν έχετε την παλικαριά να πείτε, "Ήταν μια προσπάθεια που ξεστράτισε, απέτυχε" και να συμφωνήσετε μαζί μας στην πρόταση, που σας έχουμε κάνει;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

'Οχι για να σας επιβάλουμε κατ' ανάγκη τις απόψεις μας, αλλά σε μια κορυφαία πρόταση για εθνικό διάλογο. Και εμποδίζεται αυτή από την επίμονη, τη στείρα άρνησή σας για συναίνεση. Σκοντάφτει στην αλαζονεία σας.

Η δήθεν δωρεάν παραγωγή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταντήσει, ειδικά την τελευταία πενταετία, το μεγαλύτερο οικονομικό βάρος για κάθε ελληνική οικογένεια. Αυτή είναι η αλήθεια. Δαπανώνται δισεκατομμύρια στα φροντιστήρια για την ιδιωτική εκπαίδευση και, την ίδια ώρα, εξαιτίας των δογματισμών σας, φεύγουν τεράστια ποσά για σπουδές στο εξωτερικό. Αναγκάζετε τους Έλληνες να χρηματοδοτούν θέσεις εργασίας στα πανεπιστήμια όχι μόνο της Δύστης, αλλά και των Βαλκανίων ακόμη. Πλήττετε πέρα απ' όλα τα άλλα και την ελληνική οικονομία.

Και αυτό, τη στιγμή που θα έπρεπε η Ελλάδα να έχει ως μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα αυτόν το χώρο, της παραγωγής και του πολιτισμού. Να μπορεί να παράγει παραγωγή, να προσφέρει υπηρεσίες παραγωγής, να εισάγει και όχι να εξάγει φοιτητές και συνάλλαγμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακόμη πιο αλγενή είναι η πραγματικότητα στο χώρο της υγείας. Είναι χρεοκοπημένα τα δημόσια νοσοκομεία της χώρας. Το σύστημα καταρρέει. Οι εικόνες που επικρατούν είναι τριτοκοσμικές. Προσβάλλουν και τον άνθρωπο, και την κοινωνία μας, και τον πολιτισμό μας. Έχουμε το χειρότερο και ταυτόχρονα το πιο ακριβοπληρωμένο σύστημα υγείας στην Ευρώπη. Και αυτό, την ώρα που η Ελλάδα διαθέτει εξαιρετικό επιστημονικό και νοσηλευτικό δυναμικό.

Γιατί άραγε συμβαίνουν αυτά; Γιατί το χειρότερο; Γιατί το πιο ακριβοπληρωμένο; Πώς γίνεται να συμβαίνουν και τα δύο αυτά; Μήπως υπερηφανεύεσθε και γι' αυτό; Δεν υπάρχει ευθύνη και μάλιστα αποκλειστική ευθύνη για το κατάντημα;

Εμείς πιστεύουμε ότι μπορεί να αποτελέσει πρότυπο η Ελλάδα στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Μπορεί ακόμη να αποτελέσει κέντρο υψηλής περιθαλψης για την ευρύτερη περιοχή μας. Μπορεί και ο τομέας της υγείας να προσθέτει, αντί να αφαιρεί στην οικονομία της χώρας. Μπορεί προπάντων -και αυτό είναι καίριο- να σταματήσει η ντροπή που παρακολουθούμε στα δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα, όπου καταρρακώνεται η αξιοπρέπεια των συμπολιτών μας. Δεν έχουμε τίποτε με τους εύπορους, δεν έχουμε τις δυνατότητες να ζητήσουμε άλλες λύσεις.

Αλλά μια πολιτεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα κράτος,

μία κυβέρνηση κρίνεται από το ποιο επίπεδο υπηρεσιών προσφέρει στους πολλούς, στους πολίτες, στις Ελληνίδες και στους Έλληνες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης απεικονίζονται ξεκάθαρα στη διεύρυνση των περιφερειακών και κοινωνικών ανισοτήτων, στις παρέες των νεόπλουτων και τις στρατιές των νεοζηπτών, στην έξαρση της ανεργίας.

Η πιο φτωχή ευρωπαϊκή επαρχία είναι η δική μας η 'Ηπειρος και από κοντά ακολουθούν τα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου, η Δυτική Μακεδονία, η Θράκη, η Πελοπόννησος. Περισσότεροι από δυόμισι εκατομμύρια 'Έλληνες βρίσκονται κάτω από τα όρια της φτώχειας.

Σύμφωνα με επίσημες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης, το χάσμα πλουσίων και φτωχών διευρύνεται στη χώρα μας με μεγάλη ταχύτητα. Ανοίγει η ψαλίδα και αυτό δεν είναι υγιές φαινόμενο. Καταλάβετε το, επιτέλους!

Εμείς είμαστε η παράταξη, που με συνέπεια πιστεύει στην ελεύθερη κοινωνία, στην οικονομία της αγοράς, με ένα στόχο: να βελτιώνονται οι όροι ζωής για τους πολλούς. Αυτή είναι η μόνη καταξίωση κάθε πολιτικής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κατρακυλήσαμε κιόλας στην προτελευταία θέση μεταξύ των δεκαπέντε. Και οι τάσεις αυτές είναι εφιαλτικές. Επιφυλάσσουμενανεξέλεγκτηκοινωνικήδιχοστασία.

Το πρόβλημα της ανεργίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παίρνει πια εκρηκτικές διαστάσεις. Σε όλη την Ευρώπη πια υποχωρεί. Στη χώρα μας αυξάνει και μάλιστα ραγδαία.

Εσείς το ανεβάζετε στο 11%. Το Ευρωπαϊκό Παραπτηρίου Απασχόλησης το φθάνει στο 14% και την υποαπασχόληση στο 25%. 'Ένας στους δύο νέους κοντεύει να είναι άνεργος σήμερα. Η ανεργία χτυπάει σχεδόν κάθε ελληνική οικογένεια. Εκατόντα χιλιάδες σχεδόν επιστήμονες μάταια ψάχνουν να βρουν θέση εργασίας. 'Έτσι θα υποδεχθεί το 2000 ένας ολόκληρος κόσμος;

Και ερωτούμε: έτσι θα πάμε στο νέο αιώνα; 'Έτσι θα κατακτήσουμε τη νέα εποχή; 'Έτσι θα φτιάξουμε την ισχυρή Ελλάδα; Ας συμφωνήσουμε επιτέλους σε κάτι και αυτό θα είναι καίριο.

Μια κοινωνία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που δεν δίνει ευκαιρίες σε όλα της τα παιδιά, είναι μια κοινωνία που δεν έχει μέλλον, που δεν δικαιούται να κοιτάει προς τα εμπρός με αισιοδοξία. Αυτό πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα όλων μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι καιροί απαιτούν άλλες πολιτικές. Υπαγορεύουν μια οικονομική πολιτική, που θα εγγυάται αφ' ενός ένα δυναμικό αναπτυξιακό άλμα και αφ' ετέρου θα δημιουργεί ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους, για τις γυναίκες, τους ανθρώπους των ειδικών κατηγοριών, που πλήττονται πιο πολύ.

Με ακούτε συχνά να μιλώ για ένα νέο αναπτυξιακό άλμα. Μπορούμε να το κάνουμε. Το κάναμε σε πολύ χαλεπούς καιρούς, όταν δεν υπήρχαν ούτε πακέτα Ντελόρ ούτε πακέτα Πρόντι. Το κάνουν σήμερα άλλες κοινωνίες, με τις οποίες υποτίθεται ότι είμαστε στην ίδια ομαδοποίηση των χωρών της συνοχής, αλλά εκείνες τρέχουν προς τα μπρος και εμείς είμαστε στο βήμα σημειωτόν.

Η πολιτική της Κυβέρνησης και ο σχεδιασμός που ακολουθεί εξαντλείται στο άμεσο διάστημα. Κρύβετε την αλήθεια, γιατί στοχεύετε να ρίξετε σε μας το βάρος για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, που μεταθέτετε στο αύριο. Το ξέρουμε, τα παρακολουθούμε και έχουμε τις λύσεις για την απελευθέρωση της οικονομίας, για την ενίσχυση του χρηματιστηρίου, χωρίς παρεμβάσεις άνωθεν, για την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, για τη δημιοσιονομική εξυγίανση, για την τόνωση του τουρισμού και της ναυτιλίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Οι αγκυλώσεις του παρελθόντος βλάπτουν την οικονομία. Το βασικό ωστόσο πρόβλημα, μπροστά στο οποίο εμφανίζεται παντελώς ανήμπορη η Κυβέρνηση είναι το δημόσιος τομέας. Είναι ένα κράτος παγερά αδιάφορο, απόμακρο από τον πολίτη, το ο-

ποίο λεηλατεί, καταδυναστεύει, κατασπαταλά, ταλαιπωρεί και εκβιάζει τους πολίτες. Αν ο πολίτης δεν έχει μέσο ή αν δεν καταφύγει σε άλλες ανομολόγητες μεθόδους, αντιμετωπίζεται ως ιθαγενής. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Είναι το κράτος της μιζέριας, της αδιαφάνειας και της εξάρτησης. Είναι οι συναλλαγές που πλήγουν τον πολίτη, που υπονομεύουν τον υγιή ανταγωνισμό στον επιχειρηματικό κόσμο και, σε τελική ανάλυση, τροφοδοτούν μια υποχθόνια απειλή σε βάρος της ίδιας της δημοκρατίας.

Παρά τις κυβερνητικές αλχημείες, η πραγματικότητα είναι ότι το νοσηρό κατεστημένο που δημιουργήσατε και επιμένετε να συντηρείτε συνεχίζει να δημιουργεί ελλείψεις σε ασφαλιστικά ταμεία και στους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ιδιαίτερα προκλητική για έναν κόσμο που στενάζει κάτω από τα φορολογικά βάρη, κάτω από την ανεργία, είναι η σπατάλη στους συγκοινωνιακούς οργανισμούς, στην Ολυμπιακή, στις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας, στον ΟΣΕ, στα κρατικά μονοπώλια, στα δημόσια νοσοκομεία, κυρίως όμως στα υπουργικά και διευθυντικά γραφεία, όπου έχει τη βάση του ο πολύ ακριβοπληρωμένος σήμερα κομματικό στρατός.

Η σπατάλη του δημόσιου χρήματος ξεπερνά κάθε όριο φαντασίας. Η διαφθορά υπονομεύει κάθε προσπάθεια νοικοκυρέματος του κράτους. Η εξάρτηση πλήγει την τεράστια πλειοψηφία του επιχειρηματικού κόσμου. Χάνονται δισεκατομμύρια, όπως ομολογούν τα ίδια τα κυβερνητικά στελέχη. Δεν είναι μόνο δική μας διαιπίστωση και καταγγελία. Τα ίδια τα ανώτατα στελέχη της Κυβέρνησής σας, νυν ή πρώην, τα έχουν πει επανειλημένα αυτά δημοσίως. Η ισόρροπη, δυναμική, υγιής οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να επιτευχθεί κάτω από τέτοιες συνθήκες.

Εμείς αγωνίζομαστε για την αντιμετώπιση των παρακμακών φαινομένων, που καθηλώνουν τον τόπο στην εξάρτηση και τη μιζέρια. Και δεν θα σταματήσουμε, γιατί δεν έχουμε κανένα λόγο να σταματήσουμε. Το χωρατάμε στους πολίτες. Έχουμε κατέθεσει συγκεκριμένες προτάσεις, που δυστυχώς τις αρνείσθε και δεσμευόμαστε να τις υλοποιήσουμε έναντι οιουδήποτε τιμήματος.

Η διαφάνεια, η διαύγεια πρέπει να λάμψουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε πολλές φορές -και στη συζήτηση αυτή και πιο πριν- τα στελέχη της Κυβέρνησης να ομολογούν σημαντικές αδυναμίες και ταυτόχρονα να ρίχνουν ευθύνες στη Νέα Δημοκρατία. Πάγια επωδός, γνωστό το τραπάριο.

Πρώτα απ' όλα, τι θα πει ομολογούν σημαντικές αδυναμίες. Μια Κυβέρνηση, η οποία, διαδοχικά, κυβερνά τόσα πολλά χρόνια, έρχεται σήμερα να ομολογήσει αδυναμίες; Και ποιος φτάιει γι' αυτές τις αδυναμίες;

Σε ό,τι αφορά το άλλο, εδώ πλέον γίνεται κωμικό. 'Όλα όσα κάνουν οι κυβερνήσεις οι δικές σας, είναι σωστά. Για όλα τα στραβά φταίνε όλοι οι άλλοι. Επιτέλους, όμως, κυβερνάτε δεκαεπτά από τα εικοσι τελευταία χρόνια. Ε, φτάνει πια η υποκρισία. Σας είδαμε, σας μάθαμε, σας σέρρουμε. Και το κυριότερο, σας έρχουν οι πολίτες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Η χώρα δεν αντέχει άλλο τη σημειωνή πραγματικότητα. Δεν μπορεί να μεταθέτουμε τα προβλήματα στο μέλλον. Δεν αντέχουμε άλλο τη σπατάλη, την αδιαφάνεια και την εξάρτηση. Γίνεται κατεστημένο. Μόνη έννοια σας είναι η συντήρηση. Και η συντήρηση της σημειωνής πραγματικότητας είναι απειλή τελικά για το μέλλον του τόπου.

Η Ελλάδα έχει ανάγκη από ένα δυναμικό, αναπτυξιακό άλμα στο αύριο, από ένα νέο ξεκίνημα. Εσείς το μόνο που κάνατε για το αύριο είναι να το φορτώνετε καινούρια προβλήματα. Αυτό αποκαλύπτει και ο τελευταίος Προϋπολογισμός, ο τελευταίος της Κυβέρνησής σας και γι' αυτόν τον καταψήφιζουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι η νέα εποχή, ο νέος αιώνας που ανατέλλει, η καινούρια πραγματικότητα και οι δυσκολίες που διαγράφονται, επιβάλλουν τη συνεργασία και τη συστράπευση των δυνάμεών μας για τα σημαντικά και για τα μείζονα.

Υπάρχουν τομείς κρίσιμοι για την πορεία της χώρας. Σε αυ-

τούς τους τομείς η κοινωνία, οι πολίτες, επιζητούν τη συναίνεση μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων του τόπου. Ο Πρωθυπουργός αρνείται τη συνεννόηση, απορρίπτει τη συνεργασία που του προσφέρουμε, που του προτείνουμε και θεσμικά συχνά. Δεν αποδέχεται τη συναίνεση στους κρίσιμους για το μέλλον του τόπου τομείς, που η μεγάλη πλειοψηφία, η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών, ασχέτως κομματικών προτίμησεων, επιθυμεί. Επιμένετε αλαζονικά σε μια τακτική, σε μια συμπεριφορά του χθες, του παρελθόντος, στη μονοκομματική, μοναχική και στείρα ασκηση πολιτικής.

Ο τρόπος, με τον οποίο ενεργείτε και συμπεριφέρεσθε μέχρι σήμερα, συνιστά μείζον πολιτικό πρόβλημα.

Επισημάναμε, συνεπώς, από την αρχή ότι κυρίαρχη παράμετρος των αποφάσεών μας είναι η ανάγκη επίλυσης του πολιτικού προβλήματος, γιατί υπάρχει μείζον πολιτικό πρόβλημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μείζονα πτυχή του πολιτικού προβλήματος αποτελεί η άρνηση του Πρωθυπουργού για συνεργασία, για συναίνεση στη χάραξη μακροπρόθεσμης εθνικής στρατηγικής, παρά τη μονότονα επαναλαμβανόμενη πρόσταση μας. Σε αντίθεση μάλιστα και με τον ίδιο τον Υπουργό Εξωτερικών, ο Πρωθυπουργός αλαζονικά επιμένει στην απόρριψη της πρόστασης για Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Ακόμα και τη σύγκληση του συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε κρίσιμες για τη χώρα στιγμές την αρνείσθε. Μείζονα ακόμα πτυχή του πολιτικού προβλήματος αποτελεί η κατάσταση, που επικρατεί στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και ειδικότερα στις συναλλαγές του, στις συμβάσεις, στις προμήθειες, στα έργα του δημοσίου. 'Όλοι οι συμφωνούμε -τουλάχιστον έτοις λέτε στην ανάγκη διαφανείας. Το ίδιο το κυβερνών κόμμα, στις προεκλογικές εξαγγελίες του, πρότασε τη δέσμευση να συγκροτήσει ανεξάρτητη διοικητική αρχή για τον έλεγχο των συμβάσεων για έργα και προμήθειες του δημοσίου. Ε, μπαίνουμε στο 2000 και είναι τουλάχιστον θλιβερό να εκβιάζεται ο πολίτης, για να κάνει τη δουλειά του.

Την ώρα που η χώρα έχει ανάγκη και μπορεί να πετύχει ένα δυναμικό αναπτυξιακό άλμα, την ώρα που η ανεργία ξεπερνάει κάθε προηγούμενο, είναι τουλάχιστον απαράδεκτο να καταδίκαζονται εκατοντάδες επιχειρήσεις, μόνο και μόνο γιατί η Κυβέρνηση επιμένει να αναθέτει τα πάντα σε λίγους εκλεκτούς της.

Επιπρόσθετα, επιβάλλεται από την ίδια τη δημοκρατία η διασφάλιση εντίμων και διαφανών κανόνων στην πολιτική για τη διαμόρφωση όρων, που θα βάλουν φραγμό σε κάθε προσπάθεια νόθευσης του πολιτικού βίου και της βούλησης των πολιτών.

Στην κατεύθυνση αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο -και το έρουμε όλοι- ότι μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά οι προτάσεις μας για την κατανομή του τηλεοπτικού χρόνου, τον αποτελεσματικό έλεγχο των δαπανών κομμάτων και υποψηφίων και βεβαίως ένα σταθερό εκλογικό σύστημα, ένα σταθερό εκλογικό νόμο, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να τροποποιείται για τις επόμενες εκλογές.

Η παιδιάτρια βρίσκεται σε κατάσταση αποσύνθεσης. Τους προχειρους πειραματισμούς τους πληρώνουν γονείς και παιδιά. Σε ένα σκληρά ανταγωνιστικό κόσμο οι νέοι μας δεν έχουν τα εφόδια, που τους οφείλουμε ως κοινωνία. Και στην παιδεία αρνείσθε την πρόταση μας για διάλογο για μια εθνική πολιτική παιδείας με ορίζοντα εικοσαετίας. Προσθέτεστε σε αυτά την ανεργία, την εγκληματικότητα, τις κοινωνικές ανισότητες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ίδιοι άνθρωποι που κυβερνούν τόσα χρόνια έχουν γίνει αλαζονικοί. Έχουν αποκοπεί από το μέσο πολίτη, έχουν γίνει κατεστημένο, αυτή είναι η αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτά, δεν είναι υγιή φαινόμενα για το πολιτικό μας σύστημα, για την ίδια την κοινωνία. Γ' αυτό και τα όποια σωστά έγιναν στις δεκαετίες αυτές -ασφαλώς έγιναν και κάποια σωστά, εμείς δεν είμαστε ούτε ολετήρες ούτε ισοπεδώτες- επισκιάζονται από τα σημερινά μεγάλα κοινωνικά αδιέξοδα, που συσσωρεύονται καθημερινά και μεγαλώνουν.

Τα παραπάνω είναι οι μείζονες πτυχές του πολιτικού προβλή-

ματος και είναι υποχρέωση όλων μας να εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Γι' αυτό πρέπει επιτέλους να ξεκαθαρίσει το πολιτικό πρόβλημα και ένας τρόπος υπάρχει, για να ξεκαθαρίσουν δημοκρατικά τα προβλήματα, οι εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ο κ. Σημίτης δήλωσε πρόσφατα πως βλέπει εκλογές στις 26 Μαρτίου. Πρωθυπουργός και κυβερνητικά στελέχη διατείνεσθε πως δε φοβάστε τις πρόωρες εκλογές. Σας λέμε λοιπόν: δεσμευθείτε εδώ και τώρα για εκλογές στις 26 Μαρτίου και πιο νωρίς, αν θέλετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ελάτε να θέσουμε το πολιτικό πρόβλημα στο λαό, ώστε οι πολίτες, το συντομότερο δυνατόν, να αποφασίσουν ποιος θα οδηγήσει τη χώρα στη μετά-ONE εποχή. Ας προχωρήσουμε, λοιπόν, σε εκλογές απειπλέκοντάς τες από την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και έρχομαι τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο μείζον ζήτημα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Η όλη υπόθεση και οι διαστάσεις, που έδωσε ο Πρωθυπουργός με αποκλειστική του ευθύνη, αποδεικνύουν τον τρόπο που αντιλαμβάνονται τους θεσμούς και το ρόλο τους στην εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματός μας. Επιλέξατε να ξεκινήσετε την κουβέντα γύρω από την Προεδρία της Δημοκρατίας έναν ολόκληρο χρόνο πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής ψηφοφορίας στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Υπάρχει κανείς που να αναρωτιέται για ποιο λόγο το κάνατε; Είναι προφανής ο λόγος. Επιλέξατε να χρησιμοποιήσετε το θεσμό σαν κομματικό εργαλείο. Αυτή είναι η αλήθεια και την ξέρουν όλοι. Δεν σας απασχόλησε η φθορά του. Δεν ενδιαφερθήκατε καν για την παραφιλογία που αναπτύξατε γύρω από ένα πρόσωπο, το οποίο συγκεντρώνει το σεβασμό όλων μας. Το μοναδικό σας μέλημα ήταν η δημιουργία εντυπώσεων. Και τι κάνατε, όταν σας εναντιώθηκε σύσσωμος ο πολιτικός κόσμος της χώρας; Τι κάνατε, όταν σας υποδείξαμε το γεγονός ότι ποτέ στη σύγχρονη κοινοβουλευτική ιστορία δεν ανακινήθηκε τόσο πρόωρα το θέμα; Δεν κάνατε τίποτε απολύτως.

Αντίθετα συνεχίσατε το θεσμικό σας κατήφορο, ακόμα και όταν κανένας άλλος δεν σας ακολουθούσε. Πρόσφατα μάλιστα - και αυτό πλέον ξεπερνάει κάθε όρο - ο εκπρόσωπός σας, ο Υπουργός Τύπου, έδωσε την πλήρη διάσταση της φιλοσοφίας σας, της στενής και μικροκομματικής φιλοσοφίας σας, για ένα τέτοιο μεγάλο ζήτημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Χωρίς καμία περιστροφή χαρακτήρισε την υπερψήφιση του κ. Στεφανόπουλου, ψήφο εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση. Αν είναι δυνατόν!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτή είναι υπεύθυνη, εθνικά και πολιτικά, στάση; Ή μήπως με αυτούς τους τραγελαφους θα επιτύχετε τη δήθεν συναίνεση;

Κρυφήκατε πίσω απ' το θεσμό και με την πρωτόγνωρη συμπεριφορά σας το αποδείξατε και στους πλέον ανύποπτους. Επιλέξατε να σύρετε το θεσμό, να εμπλέξετε το πρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας, με γνώμονα μόνο το κομματικό σας συμφέρον. Αυτή είναι η αλήθεια.

Και τολμάτε να κατηγορείτε εμάς, επειδή δεν ακολουθήσαμε την απαράδεκτη πρακτική σας;

Εμείς, κύριε Πρωθυπουργέ, ενεργούμε με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πολίτες, που αξιώνουν σεβασμό και πίστη στις αξίες και τους θεσμούς. Και σ' αυτό είμαστε αμετακίνητοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αλλά και έναντι του νυν Προέδρου, με τον οποίο, αν μη τι άλλο, συμπίπτουμε και συμβαδίζουμε πολιτικά, και αυτό το ξέρουν όλοι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ : Ψηφίστε τον!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας) ...σ' αυτήν την επιλογή, σ' αυτό το μικροπολιτικό ολίσθημα, μείνατε μόνοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία είναι υπεύθυνη πολιτική δύναμη. Για μας, το πολιτικό πρόβλημα είναι ένα

μείζον ζήτημα. Αλλά δεν σας χαρίζουμε έναν επιτυχημένο Πρόεδρο Δημοκρατίας, που προέρχεται άλλωστε από τα σπλάχνα αυτής της παράταξης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

...και ο οποίος, πάνω απ' όλα, τιμά το θεσμό του Προέδρου και υπηρετεί το εθνικό συμφέρον.

Η ιστορία αυτής της παράταξης, η συνείδηση του καθενός από μας, η νοοτροπία μιας νέας γενιάς πολιτικών, που δεν έχει σχέση με νοοτροπίες άλλων εποχών, δεν μας επιτρέπει να αρνηθούμε έναν επιτυχημένο Πρόεδρο, έναν Πρόεδρο που θέλουν οι πολίτες. Εμείς αφούγκραζόμαστε τη λαϊκή βουλήση και απεριφράστα δηλώνουμε: και τον κ. Στεφανόπουλο θα ψηφίσουμε ως Πρόεδρο και εκλογές ζητάμε στις 26 Μαρτίου ή και νωρίτερα, αν θέλετε.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ : Πότε θα τον ψηφίσουμε όμως;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Παρακαλώ ησυχία!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας) : Ζητούμε σήμερα, ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας, αλλά και των πολιτών, η Κυβέρνηση να απαντήσει στις δικές μας πράξεις ευθύνης με τη δική της πράξη ευθύνης. Να πορευθούμε έτσι και στην εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας και σε εκλογές τον Μάρτιο του 2000.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Η θέση μας είναι κρυστάλλινη, δεν έχει καμία σκιά. Δεν επιδέχεται παρερμηνείες και δεν μας ενδιαφέρουν τα κομματικά παιχνίδια. Πήραμε μια απόφαση ευθύνης, με γνώμονα τη συνείδησή μας και καλούμε την Κυβέρνηση να συμπλεύσει με όλη την Αντιπολίτευση, τα άλλα Κόμματα, στο να γίνουν πρόωρες εκλογές, αφού πριν έχουμε εκλέξει από κοινού Πρόεδρο Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο κατώφλι του 21ου αιώνα, πρέπει στην πολιτική να πορευθούμε με άλλες αντιλήψεις. Γιατί μόνο έτσι θα αποκατασταθεί η αξιοπιστία της πολιτικής. Και ζητώ από την Κυβέρνηση να μας ακολουθήσει στις αντιλήψεις αυτές.

Ζητώ από την Κυβέρνηση να μας ακολουθήσει στις αντιλήψεις αυτές, ζητώ από την Κυβέρνηση να ενισχύσει και όχι πάλι να υπονομεύσει τη συναίνεση, μία συναίνεση που θα συμβάλει και στο υψηλό επίπεδο του πολιτικού, του προεκλογικού αγώνα, ιδίως εάν συμφωνήσετε να τις κάνουμε τις εκλογές.

'Άλλωστε, το ζητούμενο στη μετά-ONE εποχή είναι, πάνω απ'

όλα, η συναίνεση. Γ' αυτό επίμονα ζητώ Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ ησυχία. Τα σχόλια αργότερα. Εκτός εάν θέλετε να κάνουμε διακοπή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Γ' αυτό ζητώ εθνική στρατηγική για την παιδεία.

Προτείνουμε, λοιπόν, και την εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας και εκλογές για το μείζον πολιτικό πρόβλημα.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το τι θα πράξει η Κυβέρνηση, αφορά στην ίδια. Ας αναλάβει τις ευθύνες της. Η παράταξη, που έχω την τιμή να εκπροσωπώ, έχει ήσυχη τη συνείδησή της. Αυτήν την ώρα δεν κάνουμε τίποτε άλλο, παρά μόνον το καθήκον μας απέναντι στον τόπο, θα ζητήσουμε να κριθούμε από τους πολίτες στις εκλογές που έρχονται, εκλογές που ζητάμε το συντομότερο δυνατόν, εκλογές που, όπως και τις δύο προηγούμενες, είναι βέβαιο ότι θα κερδίσουμε.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σταθώ πρώτα στο δεύτερο τμήμα της ομιλίας του κ. Καραμανλή. Προσπάθησα να παρακολουθήσω τους μαιανδρους της συλλογιστικής του και δεν μπορεσα να τους κατανοήσω. Το δικό μου συμπέρασμα είναι ότι ο κ. Καραμανλής έκανε μία πρόταση για συναλλαγή. Είπε να εκλέξουμε τον κ. Στεφανόπουλο και να γίνουν αμέσως μετά εκλογές. Έτσι το κατάλαβα.

Εγώ θα πω ότι με τον τρόπο αυτό, ο κ. Καραμανλής προσπαθεί να υπεκφύγει το κύριο πρόβλημα. Δέχεται τον κ. Στεφανόπουλο ως Πρόεδρο της Δημοκρατίας χωρίς συναλλαγή, χωρίς εκλογές; Ναι ή όχι;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)
(Θόρυβος, γέλια από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
(Κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εδώ είναι Κοινοβούλιο, δεν είναι καφενείο. Σας παρακαλώ να σεβαστείτε το χώρο. Τι είναι αυτά τα πράγματα;

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, συνεχίστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Το πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι απλό. 'Όπως ξέρουμε όλοι το Φλεβάρη πραγματοποιείται η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ο κ. Στεφανόπουλος έχει την τεράστια αποδοχή της κοινής γνώμης, την τεράστια αποδοχή για τον τρόπο με τον οποίο εξεπλήρωσε τα καθήκοντά του, τρόπο υποδειγματικό. Έχει την αναγνώριση όλων των πολιτικών κομμάτων και ακούσαμε σήμερα και τον Αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας να λέει ότι έχει και την αναγνώριση της Νέας Δημοκρατίας.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Δικός μας άνθρωπος είναι να είναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Η ψήφος προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είναι ψήφος προς το πρόσωπο, είναι ψήφος που έχει σχέση με το υποψήφιο πρόσωπο. Απαντάς στο ερώτημα: "Θεωρείς το πρόσωπο ικανό να εκλεγεί όχι;" Καμία σχέση δεν έχει με εκλογές και κόμματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Γιατί όλη αυτή η συλλογιστική για εκλογές;

Τι γίνεται τώρα; Προσπαθεί η Νέα Δημοκρατία να κάνει μία συνδεση.

Παλιά είχε αφήσει να διαρρεύσει ότι θα γίνουν εκλογές και ίσως ψηφίσουμε μετά τον κ. Στεφανόπουλο. Αφού αυτό αποκρύπτει από την κοινή γνώμη, λέει τώρα θα ψηφίσουμε τον κ. Στεφανόπουλο, αλλά να γίνουν εκλογές. Έτσι το κατάλαβα.

Η άποψη αυτή είναι ανεπίτρεπτη πρώτα απ' όλα όσον αφορά το πρόσωπο του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας του κ. Στεφανόπουλου. Τον παρουσιάζει τον κ. Στεφανόπουλο ως εξαρτώμενο από μία συναλλαγή η οποία θα γίνει ανάμεσα στα κόμματα, αν θα γίνουν εκλογές ή όχι. Ο κ. Στεφανόπουλος δεν είναι εξαρτώμενος από συναλλαγές και είναι ανεπίτρεπτο ο ποιοδήποτε κόμμα να προσπαθεί να συνδέσει την εκλογή του προσώπου του, όπως επιδιώκει η Νέα Δημοκρατία.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, θα αναγκαστώ να κάνω συστάσεις προσωπικά, για να σοβαρευτούν κάποιοι συνάδελφοι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Το δεύτερο είναι ότι η άποψη αυτή δεν συμβιβάζεται με το Σύνταγμα. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι, κατά το Σύνταγμα, άσχετη προς την κυβερνητική θητεία.

Από πουθενά μα πουθενά μέσα στο Σύνταγμα, δεν προκύπτει ότι τα κόμματα μπορούν να συμφωνούν στο πρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά να διαφωνούν με την κυβερνητική πολιτική και επειδή διαφωνούν με την κυβερνητική πολιτική να μην αποδέχονται τον Πρόεδρο και να μην τον ψηφίζουν.

Το Σύνταγμα δεν συνδέει την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας με την κυβερνητική θητεία. Το Σύνταγμα δεν συνδέει την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας με εκλογές, οι οποίες, όπως ακούσαμε σαφέστατα, δεν αφορούν...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε,

εκ Μεσσηνίας, επιτέλους! Το έχετε παρακάνει τέσσερα χρόνια εδώ μέσα! Επιτέλους σεβαστείτε κάτι!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Το Σύνταγμα δεν συνδέει την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας με την κυβερνητική θητεία, όπως είπα πριν και δεν επιτρέπει αυτού του είδους τις τοποθετήσεις ή τις εξαρτήσεις ή τους όρους.

Η απάντησή μου, λοιπόν, στον κ. Καραμανλή είναι απλή: Να πάρετε καθαρά θέση, χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Να πείτε με σαφήνεια αν ψηφίζετε όχι και ας αφήσουμε τις εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Οι εκλογές τις οποίες επιθυμείτε εσείς, σύμφωνα με το Σύνταγμα -γιατί για εκλογές έχετε πει πολλές φορές- οι εκλογές τις οποίες επιθυμείτε εσείς για το πολιτικό θέμα -και το θέσατε ξεκάθαρα ότι επιθυμείτε εκλογές για το πολιτικό θέμα- είναι εκλογές οι οποίες δεν εξαρτώνται από την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και σύμφωνα πάλι με το Σύνταγμα, εάν χρειάζεται να γίνουν, εξαρτώνται από απόφαση αυτής της Κυβέρνησης. Δεν εξαρτώνται από απόφαση δική σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Το Σύνταγμα, κύριε Καραμανλή, αν έχετε την καλοσύνη να το διαβάσετε, λέει καθαρά ότι η Κυβέρνηση εξαντλεί την τετραετία. Αν η Κυβέρνηση κρίνει ότι υπάρχει ένα εθνικό θέμα προ του τέλους της τετραετίας, τότε κάνει πρόωρες εκλογές.

Το Σύνταγμα δεν λέει ότι συνδυάζει η Αξιωματική Αντιπολίτευση την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας με εκλογές. Το Σύνταγμα δεν λέει πουθενά ότι γίνεται συναλλαγή. Και να σεβαστούμε το Σύνταγμα και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Αυτά τα τερτίπια -γιατί για τερτίπια πρόκειται- να ξεχάσετε αυτά που είπατε περί επικίνδυνης Κυβέρνησης που πρέπει να φύγει και να προσπαθείτε τώρα να συγκαλύψετε την υπαναχώρησή σας, να προσπαθήσετε να καλύψετε τη φυγή σας, αυτά δεν αρμόζουν στο πολίτευμά μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Λυπάμαι, κύριε Καραμανλή, γιατί δεν πρόκειται να σας κάνουμε τη ζωή εύκολη όπως θέλετε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Εμείς θα προχωρήσουμε στην εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Θα κληθείτε εκεί να πάρετε σαφή θέση. Να πείτε "ναι" στο πρόσωπο ή "όχι" στο πρόσωπο και έτσι να αναλάβετε τις ευθύνες σας απέναντι στον τόπο. Γιατί σήμερα προσπαθήσατε να υπεκφύγετε. Δεν θέλετε να αναλάβετε τις ευθύνες σας απέναντι στον τόπο. Και αυτό δεν συμβάλλει στην ομαλή πολιτική ζωή. Να έχετε το θάρρος να πείτε τη γνώμη σας για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, αφήνοντας κατά μέρος το άλλο, το πολιτικό πρόβλημα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ : Το είπε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης) : Ας μας πει, ας μας εξηγήσει.

Εμείς, μετά την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, θα προχωρήσουμε όπως επιτάσσει το Σύνταγμα. Γιατί αυτή είναι πάντα η γραμμή μας, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα. Το Φλεβάρη, λοιπόν, να δούμε ποια θα είναι η πράξη σας. Και μετά το Φλεβάρη, θα προχωρήσουμε όπως επιτάσσει το Σύνταγμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να συμπληρώσω αυτό το πρώτο τμήμα της παρέμβασής μου με μερικά σχόλια, σε σχέση με το πρώτο τμήμα της παρέμβασης του κ. Καραμανλή. Χρειάζεται αυτό -θα μιλήσω μετά επί της ουσίας- γιατί σε αυτήν την Αίθουσα χρειάζεται επίσης μνήμη. Και φαίνεται ότι η Νέα Δημοκρατία δεν διαθέτει μνήμη. Δεν διαθέτει τη δυνατότητα πρόβλεψης, αλλά ξεχνάει επίσης.

Στο παρελθόν απέτυχε να διακρίνει ποια είναι η επιβεβλημένη πολιτική για τον τόπο, η επιβεβλημένη οικονομική πολιτική. Και αφού απέτυχε να διακρίνει, διαστρεβλώνει τώρα τα πράγματα.

'Έχω εδώ μερικά κείμενα ομιλιών του Αρχηγού της Νέας Δημοκρατίας.

Τον Νοέμβρη του 1997 ο κ. Καραμανλής διεπίστωνε - οι λέξεις του - ότι: "Η αλήθεια είναι ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε πολύ δύσκολη κατάσταση και πατάει σε σαθρά πόδια. Η

ελληνική οικονομία βρίσκεται σε εξακολουθητική πορεία από-κλισης και απομάκρυνσης από την Ο.Ν.Ε, παρά τους εξωραϊσμούς και τις ωραιοποιήσεις." Διεπίστωνε, δηλαδή, ότι δεν πρόκειται εμείς να φθάσουμε κοντά στους στόχους για την Ο.Ν.Ε, να πετύχουμε το στόχο μας. "Εξακολουθητική πορεία απόκλισης" είναι η έκφρασή του.

Τον ίδιο χρόνο, στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό, προ-ώρησε σε υψηλού επιπέδου οικονομικές αναλύσεις και υψηλή ποιότητα πολιτικού λόγου. Είπε: "Επιμένετε τον μακιγιάζ και παρουσιάζετε τραβεστί την ελληνική οικονομία. Η πολιτική που ακολουθείτε δεν οδηγεί στο στόχο της ένταξης στην Ο.Ν.Ε. Μπορείτε, αλλά δεν θέλετε." Σαφέστατα, λοιπόν, η πολιτική μας δεν οδηγεί στην ένταξη στην Ο.Ν.Ε.

Μετά την αναπροσαρμογή της δραχμής, αντί να κατανοήσει ότι κάναμε ένα σημαντικό βήμα σε αυτήν την πορεία προς την ένταξη στην Ο.Ν.Ε, διαπίστωνε: "Η υποτίμηση μας απομακρύνει από την ευρωπαϊκή προοπτική και επιβεβαίωνε την απόκλιση της ευάλωτης οικονομίας μας από τις ισχυρές οικονομίες της Ευρώπης." Επιμένει τότε.

Στις 14.12.98, ένα χρόνο μετά, αφού διαπιστώνει ότι τα πράγματα δεν πάνε όπως τα έχει προβλέψει και ότι δεν υπάρχει αυτή η απόκλιση, ο κ. Καραμανλής μας μιλάει για τεχνάσματα πολιτικής, λογιστικής και στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό τον χαρακτήρισε επί λέξει ως "έναν Προϋπολογισμό εικονικής πραγματικότητας". Είπε "αποτύχατε και η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού αποδοκιμάζει τις κυβερνητικές επιλογές". Και προσθέτει "αν είναι να κάνουμε μαϊμουδιά για να μπούμε μέσα στην ΟΝΕ" -υψηλής ποιότητας πολιτικός λόγος- "κομμάτια να γίνει. Αν όμως, κάνουμε δημιουργική λογιστική και στη συνέχεια πιστεύουμε ότι πετύχαμε τους στόχους, αυτό είναι επικίνδυνο". Προσπαθεί τώρα να βρει μια νέα επινόηση, αφού πλησιάσαμε. Η νέα επινόηση είναι η δημιουργική λογιστική, είναι η "μαϊμουδιά".

Στις 25 Σεπτεμβρίου αυτού του χρόνου, μιλώντας στη Θεσσαλονίκη ο κ. Καραμανλής -έχει και κάποια αξία λόγω της ομιλίας του σε σχέση με τις εκλογές- είπε ότι ειμένει στην άποψη για εκλογές το Μάρτιο του 2000, κατηγορώντας την Κυβέρνηση και εμένα προσωπικά για κινδυνολογία στο θέμα αυτό ότι πρόκειται η ένταξη στην ΟΝΕ να διακινδυνεύσει από την εκλογική αναμέτρηση.

Τον ακούσαμε σήμερα να επαναλαμβάνει τα περί δημιουργικής λογιστικής. Είπε ότι "είναι προϋπολογισμός του αέρα". Θα θυμίσω ότι ανέφερε άλλες φορές ότι η Ελλάδα μπαίνει στην Ο.Ν.Ε "με γυάλινα πόδια, με ευθύνη της Κυβέρνησης". Το είπε με άλλο τρόπο.

Εγώ θα ήθελα να ρωτήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν διατυπωνίζει με αυτόν τον τρόπο ότι η ελληνική οικονομία έχει "γυάλινα πόδια" και το αποτέλεσμα που είχαμε οφείλεται στη δημιουργική λογιστική τι λέει όταν συναντά τους Ευρωπαίους συνομιλητές του; Επιμένει ότι τα στοιχεία της Κυβέρνησης είναι ψευδή; Ανταποκρίνονται αυτοί οι ισχυρισμοί τους οποίους προβάλλει στην επιθυμία που εκφράζει ότι θέλει η Ελλάδα να μπει στην ΟΝΕ και εργάζεται και η Νέα Δημοκρατία για την ένταξη στην ΟΝΕ;

Ρωτώ: Καταγγέλλει ή όχι την Κυβέρνηση και τη χώρα ότι δεν πληρού τα κριτήρια λόγω δημιουργικής λογιστικής στα ίδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία έχουν ελέγχει τα στοιχεία, έχουν παρακολουθήσει τα στοιχεία και διαπιστώνουν ότι αυτά είναι ακριβή;

Είπε ότι ο φετινός Προϋπολογισμός είναι ο τελευταίος αυτής της Κυβέρνησης. Εννοεί προφανώς ότι θα γίνει Πρωθυπουργός. Θα ήθελα να ρωτήσω: Εάν βρεθεί σ' αυτήν τη θέση, τι θα αντιτείνει σε όλους αυτούς με τους οποίους θα συνομιλεί για την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και οι οποίοι θα του παρουσιάζουν όλα αυτά τα περί δημιουργικής λογιστικής, τα περί "γυάλινων ποδιών" και ανικανότητας της χώρας να αντιμετωπίσει τα προβλήματα; Τι θα πει τότε; Θα πει ότι δεν είμαστε ωριμοί και νην μπούμε στην ΟΝΕ;

Δεν φοβάται η Νέα Δημοκρατία ότι αν πετύχουν όλα αυτά τα οποία ισχυρίζεται, οι συνομιλητές της θα της φέρουν αυτά τα στοιχεία των λόγων της για να τεκμηρώσουν τις οποιεσδήποτε

αρνήσεις;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά δείχνουν ότι η Νέα Δημοκρατία δεν είχε εμπειρία και ικανότητα να προβλέψει, δεν είχε εμπειρία και ικανότητα να προβάλει ένα ουσιαστικό πρόγραμμα, δεν έχει και εμπειρία και ικανότητα να χειρίστε τα θέματα του τόπου. Και η πρώτη πρότασή της, η οποία συνδέει την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας με τις εκλογές και τη δεύτερη τοποθέτηση της σε σχέση με τον Προϋπολογισμό και την οικονομική πολιτική, δείχνουν ότι είναι βαθιά ακατάλληλη για να κυβερνήσει τον τόπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, το ποιος είναι ακατάλληλος να κυβερνήσει τον τόπο αποδεικνύεται από τα έργα και τις ημέρες εκείνων που κυβερνούν τόσα χρόνια και μας έχουν πάει τόσο πίσω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εκείνων που ευθύνονται, που οι νέοι σήμερα δεν έχουν δικαίωμα ούτε στη μόρφωση ούτε στη δουλειά. Εκείνων που καταδίκασαν τον αγροτικό κόσμο σε αδιέξοδο. Εκείνων που ευθύνονται για τις διευρυνόμενες κοινωνικές ανισότητες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αφήστε, λοιπόν, αυτές τις κουβέντες.

Θα σας πω δύο λέξεις για τα οικονομικά και μετά θα πάμε στο μείζον θέμα.

Βέβαια, ο κύριος Πρωθυπουργός με τιμά ότι με διαβάζει έτσι προσεκτικά. Φαντάζομα να πάρωντες και καμιά καλή ιδέα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και μια και με ενθαρρύνετε με την ανάγνωσή σας, θα σας στείλω και το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, γιατί λέτε κάθε τόσο ότι δεν έχουμε θέσεις. Να τις πάρετε να τις μελετήσετε, να πάρετε και εσείς καμιά καλή ιδέα.

Λέτε, λοιπόν, ότι έλεγα το '97 ότι η οικονομία βρίσκεται σε σαθρά πόδια. Τι χρεία καλύτερου μάρτυρα, ποιος είναι πιο αδιάψευστος μάρτυρας από το γεγονός ότι είμαστε η μόνη χώρα που ήθελε και δεν μπορούσε να μπει στην ΟΝΕ τον κατάλληλο χρόνο; Και μπαίνουμε τελευταίοι και καταϊδρωμένοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

'Όπως, επίσης, το γεγονός ότι όλη η προσοχή σας ήταν στραμένη στην ονομαστική σύγκλιση γι' αυτό υπάρχει τόσο μεγάλο πρόβλημα και στην πραγματική οικονομία, όπως αντικατοπτρίζεται στις μικρομεσαίες, στην ανεργία, στον αγροτικό τομέα, αλλά και στην αδιαφορία σας για τους πολίτες αυτής της χώρας.

Είναι ή δεν είναι, λοιπόν, άρωρηση η κατάσταση; Εμείς λέμε ότι είναι και έτσι είναι βέβαιο ότι πιστεύει η συντριπτική πλειοψηφία των συμπολιτών μας.

Για δεύτερη φορά μέσα σε μια εβδομάδα κάνατε έναν κακό υπαινιγμό και αυτό επιτρέψτε μου να πω δείχνει μικροψυχία. Μου λέτε εμμέσως ότι υπονομεύω την πορεία της χώρας στην ΟΝΕ.

Κύριε Σημίτη, όταν σας μιλώ για δημιουργική λογιστική, σας λέω απλώς τα κόλπα, και τα τερτίπια, και τα τεχνάσματα που μετέρχεσθε, για να πετύχετε κουτσά-στραβά τους στόχους της ονομαστικής σύγκλισης. Και είπαμε και σήμερα, "Σύμφωνοι, τα έκαναν και άλλοι αυτά", αλλά μη δημιουργείτε και την αίσθηση ότι μπορεί να πατήσει σ' αυτούς τους δείκτες η πραγματική οικονομία, για να προχωρήσει. Το τι κάνουμε εμείς στην Ευρώπη, για να στηρίξουμε το στόχο για την ΟΝΕ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

'Όποτε ήταν κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία, όποια κορυφαία επιλογή έκανε -και αυτές ακόμη, με τις οποίες μετά ήλθατε και συμφωνήσατε- τις πολεμήσατε λυσσασμένα, αδιέξοδα. Είναι η πρώτη φορά που η Αντιπολίτευση στηρώνει την Κυβέρνηση στη σωστή κατεύθυνση. Αν ήσασταν εσείς Αντιπολίτευση σήμερα,

ξέρετε τι θα κάνατε; Θα βάζατε εμπόδια, για να προχωρήσουμε στην ΟΝΕ.

Εμείς σας επισημαίνουμε λάθη και σας σπρώχνουμε στη σωστή κατεύθυνση. Επιπλέον, αναγνωρίστε το! Δεν θέλετε; Μην το αναγνωρίζετε. Το αναγνωρίζουν οι πολίτες αυτής της χώρας.

Και όπως και να έχει το πράγμα, ξέρουμε όλοι -και το ξέρετε και εσείς- ότι αυτός ο ρόλος είναι που εγγυάται και την απρόσκοπτη πορεία στην ΟΝΕ και, κυρίως, την επόμενη μέρα της μετά-ΟΝΕ εποχής.

Έρχομα τώρα στο θέμα που επιχειρήσατε, στρεψόδικα, να περιπλέξετε. Μίλήστε για συναλλαγές.

Συναλλαγές, κύριε Σημίτη, φαντάζεται εκείνος που είναι εξοικειωμένος με συναλλαγές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Καμία συναλλαγή και καμία υπεκφυγή.

Εμείς λέμε πολύ απλά και καθαρά: εκτιμούμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. 'Εκανε καλά τη δουλειά του. 'Έχει την εκτίμηση της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών.

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ ησυχία. Θα κολλήστε και εσείς τώρα να κάνετε φασαρία;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Τώρα θα το πούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όχι όταν διασύρετε το θεσμό ένα χρόνο εσείς! Τώρα θα το πούμε. Τώρα είναι η ώρα να το πούμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και γι' αυτόν το λόγο, αποφασίζουμε να υπερψηφίσουμε τον κ. Στεφανόπουλο για Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δεν σας τον χαρίζουμε. Δεν θα σας αφήσουμε να κρύβετε τη γύμνια σας την πολιτική πίσω από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί αυτό επιχειρείτε να κάνετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Από κει και πέρα, υπάρχει πράγματι πολιτικό πρόβλημα και ζητούμε εκλογές. Δεν το θέτουμε σε συνάρτηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί σεβόμαστε και το θεσμό, εκτιμάμε και το πρόσωπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ζητούμε εκλογές. Και επειδή μιλάτε για υπεκφυγές, υπεκφυγή είναι η δική σας. Σας έγινε η πρόταση, σας απευθύνθηκε η πρόκληση και δεν είπατε τίποτε. 'Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε. Εδώ είναι απλά τα πράγματα. Πείτε τώρα να κάνουμε εκλογές. Είπατε για 26 Μαρτίου; 26 Μαρτίου. Θέλετε νωρίτερα; Θέλουμε νωρίτερα. Πείτε, δεσμευθείτε όμως. Δεν λέτε τίποτε. Γιατί; Τις φοβάστε τις εκλογές;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τολμήστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαίρομαι γιατί ο κ. Καραμανλής αισθάνθηκε την ανάγκη να γίνει σαφής. Χαίρομαι για την απόφασή του ότι, το Φεβρουάριο, όταν γίνει η ψηφοφορία για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η Νέα Δημοκρατία θα ψηφίσει τον κ. Στεφανόπουλο. Το θεωρώ πολύ θετικό, το θεωρώ ότι εκφράζει την ενότητα της Βουλής, του έθνους και το θεωρώ θετικό για τη χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

'Όλα τα άλλα, κύριε Καραμανλή, θα γίνουν όπως το επιπτάσει το Σύνταγμα, όπως το προβλέπει το Σύνταγμα, με τις διαδικασίες που προβλέπει το Σύνταγμα. Δεν πρόκειται, όσο να προτείνετε και να επιμένετε, εμείς να κάνουμε αυτήν τη σύνδεση, που θέλετε να κάνετε εσείς, για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για τον τόπο και θα έλεγα και για συνέπεια στην πολιτική ζωής, συνέπεια, την οποία δείξατε σήμερα ότι δεν έχετε. Είναι σωστό για τον τόπο ότι δεν την έχετε, αλλά ας μην το ξεχνάμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):

μοκρατίας: Μία λέξη μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Είναι προφανής η αμηχανία, στην οποία έχετε περιέλθει, κύριε Σημίτη. Προφανέστατη!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Εμείς κάνουμε μία τομή και δεν παίζουμε με τους θεσμούς. Και σας λέμε "Ελάτε να συμφωνήσουμε και για εκλογές". Και δεν το θέλετε, γιατί τις φοβάστε. Δεν τολμάτε να συμφωνήσετε για εκλογές, γιατί έχετε ότι θα τις χάσετε. Αυτή είναι η απλή αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καταθέτουν σχέδιο νόμου: "Προσαρμογή του θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών".

Επίσης, οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας καταθέτουν σχέδιο νόμου: "Προσαρμογή του ελληνικού δικαίου στον 29826 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων".

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διαρκείες Επιτροπές.

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Πρόσδου κ. Κωνσταντόπουλος, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Πρόσδου): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για την εκλογή του Προέδρου Δημοκρατίας που έγινε απόψε, στα πλαίσια της συζήτησης για τον Προϋπολογισμό, αποδεικνύει μία απλή αλήθεια, ότι και το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και η Νέα Δημοκρατία χειρίζονται το θέμα της εκλογής του Προέδρου με μικροκομματικά κριτήρια. Π.Α.Σ.Ο.Κ. και Νέα Δημοκρατία ερίζουν για το ποιος θα οικειοποιηθεί το πρόσωπο του Προέδρου ως προεκλογικό χαρτί.

Και έχει μεγάλη ευθύνη και το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και η Νέα Δημοκρατία, γιατί έτσι οδηγούν σε πρωτοφανή φθορά και το θεσμό και το πρόσωπο και γενικότερα το πολιτικό σύστημα της χώρας.

Επιτρέψτε μου να μιλήσω για μια αποθέωση της δικομματικής υποκρισίας απόψε. Η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία έκαναν το θεσμό και το πρόσωπο του Προέδρου, με δική τους επιλογή, επίκεντρο της κομματικής και πολιτικής αντιμαχίας. Θα έλεγα ότι έκαναν το θεσμό κλωτσοσκούφι στο όνομα μικροκομματικών σκοπιμοτήτων.

Η ηγεσία του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας θέλουν τον Πρόεδρο ως παραταξιακή τους σημαία. Ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Πρόσδου αισθάνεται δικαιωμένος, απέναντι στην κοινωνία πολιτικά και ιστορικά, γιατί όταν άρχισε η πρώτη προεδρολογία, με εμφανίες τις επιλογές σκοπιμότητας, εμείς είπαμε με πολιτικά κριτήρια, ότι δεν συμπράττουμε σε αυτές τις μεθοδεύσεις. Είπαμε τότε: πενήντα χρόνια μετά τον εμφύλιο στο γύρισμα του αιώνα, γιατί όχι Πρόεδρος από την αριστερά; Δεν ακολουθήσαμε την τακτική άλλων κομμάτων, που εσιώπησαν και σιωπούν μέχρι σήμερα. Δεν ακολουθήσαμε την τακτική άλλων κομμάτων, που σκοπίμως δεν είπαν τη θέση τους περιμένοντάς, "με το βλέποντας και κάνοντας". Δεν ακολούθησαμε την τακτική άλλων κομμάτων, που υιοθέτησαν την πολιτική και κομματική μπλόφα σε κρίσιμα τέτοια ζητήματα. Είπαμε ευθαρσώς και με ευθύνη την πολιτική μας πρόταση και σήμερα δικαιούμαστε να ελέγχουμε και την Κυβέρνηση και τη Νέα Δημοκρατία, γιατί έκαναν το πολιτικό σύστημα χαρτοπαίγνιο με μπλόφες και κρυφούς άσσους τακτικής.

Η Κυβέρνηση έκινησε μια μεθόδευση για να εγκλωβίσει τη Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία επιχειρεί να εγκλωβίσει την Κυβέρνηση. Αυτή είναι η κατάντια του πολιτικού μας συστήματος στα πλαίσια της δικομματικής νοοτροπίας. Αντιμετάθεση εκβιαστικών διλημμάτων, για τη νομή της εξουσίας και μόνο, σε βάρος των θεσμών και της ιστορικής συγκυρίας. Είναι, όμως, πέρα από αυτά, σε ένα δευτέρο επίπεδο, αυτές οι κινήσεις, κινήσεις που οδηγούν την ηγεσία του Π.Α.Σ.Ο.Κ και της Νέας Δημοκρατίας σε μια σύμπτωση, στη σύγκλιση ενός σταθερού άξονα κεντροδεξιάς, που θα αποτελεί πλαίσιο αναφοράς της πολιτικής μας ζωής στο έμπατου 21ου αιώνα.

Αυτό είναι που σήμερα αποκαλύπτεται με τακτικές κινήσεις προσαρμογής και πίεσης. Τα δύο μεγάλα κόμματα ενδιαφέρο-

νται να κρατήσουν σταθερό τον άξονα της κεντροδεξιάς, ως σημείο στήριξης του δικομματικού πολιτικού συστήματος της χώρας.

Δεν ξέρω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιος δρομολόγησε εξ αρχής τη συναλλαγή. Εάν θελήσω να απαντήσω στο ερώτημα ποιος δρομολόγησε τη συναλλαγή, τότε θα πω ότι είναι η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, της Κυβέρνησης. Δεν ξέρω ποιος οδηγήθηκε, εκ των υστέρων, στην αναζήτηση της όποιας συναλλαγής. Εάν πρέπει να απαντήσω στο ερώτημα, ποιος εκ των υστέρων οδηγήθηκε σε αυτήν τη συναλλαγή, θα πω τότε ότι είναι η ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας. Δεν ξέρω εάν πίσω από τους θεσμούς και τις δομές του πολιτικού μας συστήματος, άλλοι υπέρτεροι μηχανισμοί, αξιώσαν αυτό το πλαίσιο της σύγκλισης των δύο κομμάτων και της συναλλαγής. Αν πρέπει να απαντήσω σ' αυτό το ερώτημα, ποιοι ενδεχομένως πίσω από τους θεσμούς και τις δομές του συστήματος, έσπρωξαν και ενδιαφέρθηκαν γι' αυτό το πλαίσιο συναλλαγής, τότε θα απαντήσω ότι είναι τα εξωθεσμικά κέντρα, οι μηχανισμοί που υπερτερούν τούτη την ώρα έναντι των δημοκρατικών μας θεσμών.

Κύριε Πρωθυπουργέ και κύριε Αρχηγέ της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, με τούτα και με τ' άλλα, θα την πάτε πιο χαμηλά την πολιτική αξιοπιστία. Θα την κάνετε πιο βαθιά την πολιτική κρίση. Θα απομακρύνετε ακόμη περισσότερο τη λειτουργία του δημοκρατικού μας συστήματος από τις απαντήσεις των καιρών και από τις ανάγκες των πολιτών και της κοινωνίας.

Πίστεψε η ηγεσία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι θα βρει ένα βασικό σημείο ο διαχωρισμού από τη Νέα Δημοκρατία στην εκλογή του Προέδρου, δεδομένου ότι στα άλλα σημεία οι διαφορές σας είναι ασήμαντες. Η Νέα Δημοκρατία θέλησε να μη χαρίσει ως σημείο διαφορισμού αυτό που αναφέρεται στην εκλογή του Προέδρου.

Εμείς, από την πλευρά του Συνασπισμού, της Αριστεράς και της Προόδου, λέμε πώς αυτό θυμίζει στον απλό πολίτη, ότι τα επικοινωνιακά και πολιτικά σας επιτελεία, κύριοι, παραπέμπουν σε εκείνο που ο λαός καταγράφει σε στιγμές ανευθυνότητας και αναξιοπιστίας με την αποστροφή "τα παιδία παιζει".

Από την πλευρά του Συνασπισμού, αντιμετωπίζουμε το θέμα στη βάση αρχών, με ιδεολογικά και πολιτικά κριτήρια. Εμείς σας είπαμε, γιατί η Βουλή να μην εκλέξει νέο Πρόεδρο, που να αντιστοιχείται με τη μεγάλη κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία, γιατί όχι Πρόεδρος από την Αριστερά!

Η ηγεσία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επιλέγει την κεντροδεξιά σύγκλιση. Η ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας σπρώχνει προς την ακροδεξιά σύγκλιση. Εμείς προτείνουμε την εκλογή Προέδρου από το χώρο της Αριστεράς, γιατί δεν είναι κανένα θεσμικό άβατο, που μπορεί τούτη την ώρα να ταλαιπωρεί, στο γύρισμα του αιώνα, την ευρύτερη Αριστερά στον τόπο μας. Γ' αυτό και προτείναμε με υπεύθυνο και συνεπή τρόπο την πρότασή μας για το Λεωνίδα Κύρκο.

'Οσο για τις εκλογές, δεν μας ενδιαφέρει το εάν θα γίνουν το Μάρτιο ή αν θα γίνουν το Σεπτέμβριο ή αν θα γίνουν ενδιαμέσως ή νωρίτερα. Πάλι με πολιτική ευθύνη είπαμε στον ελληνικό λαό ότι το θέμα είναι από τις εκλογές να προκύψουν οι νέοι συσχετισμοί, να προκύψει το νέο πολιτικό σκηνικό, η νέα κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία, που θα παραμερίσει τις πολιτικές που εφαρμόζονται και δεν θα επιτρέψει αυτές τις κεντροδεξιές συγκλίσεις, που γίνονται στο όνομα άλλων σκοπιμοτήτων και άλλων προτεραιοτήτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να λοιπόν πώς είμαστε σήμερα μάρτυρες ενός πολιτικού θεάτρου που παίζεται μόνο και μόνο για τις εντυπώσεις. Και εμείς από την πλευρά μας δεν συμπράττουμε σε τέτοιες πρακτικές. Εξηγείστε στον ελληνικό λαό όλες αυτές τις μεθοδεύσεις σας, γιατί ο ελληνικός λαός έχει περισσότερη κρίση από εκείνη την οποία υπολογίζουν τα επικοινωνιακά σας επιτελεία και όλοι οι μηχανισμοί που στηρίζουν τη διαιώνιση και την ανακύκλωση, την ανασύνθεση και την αναδάταξη των δυνάμεων του δικομματισμού. Έτσι εγκλωβίζετε την κοινωνία, έτσι αιχμαλωτίζετε τον κοινωνικό και πολιτικό δυναμισμό της χώρας, έτσι οδηγείτε σε φαινόμενα τα οποία καμία ωραιοποίηση δεν μπορεί σήμερα να διασκεδάσει.

Γιατί και ο Προϋπολογισμός του 2000, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ένα βασικό χαρακτηριστικό που τον προσδιορί-

ζει, είναι προεκλογικός Προϋπολογισμός, Προϋπολογισμός συνέχισης της μονόδρομης πολιτικής. Και εδώ που τα λέμε, αυτό το παιχνίδι, με την μπλόφα του ενός εις βάρος του άλλου, σας φέρνει και τους δυο σε δυσχέρεια και θα καταναλώσετε πολύ χρόνο ακόμη για να εξομαλύνετε τα πράγματα έτσι όπως τα έχετε διαμορφώσει.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Εμείς λέμε ότι αυτός ο Προϋπολογισμός είναι προεκλογικός Προϋπολογισμός και επιβεβαιώνμαστε σε εκείνο που είπαμε εξ αρχής ότι η Κυβέρνηση εντάσσει τα πάντα στην προεκλογική της τακτική, από την εκλογή Προέδρου μέχρι τον Προϋπολογισμό, από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στρογγυλής μέχρι και τους Ολυμπιακούς του 2004, από το χρηματιστήριο μέχρι και την πολιτική συμφωνία στο Ελσίνκι.

Στα λόγια ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι δεν επιθυμεί πρόωρες εκλογές. Στην πράξη επιδώκει την προσφυγή στις κάλπες. Γ' αυτό και έχει κηρύξει με δική της επιλογή την πιο μακρόχρονη προεκλογή περίοδο. Η σημερινή τακτική κίνηση της Νέας Δημοκρατίας θα σας οδηγήσει και τους δύο σε αναπροσαρμογές της τακτικής σας.

Είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση θέλει να αξιοποιήσει προεκλογικά την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, όσο η ίδια η ένταξη θα εκκρεμεί. Η Κυβέρνηση θέλει να προλάβει τις διαδικασίες αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας και τις οδηγίες για την ακολουθήσει οικονομική πολιτική, που θα διατυπώσουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στις αντίστοιχες εκθέσεις τους το Μάιο του 2000.

Αυτές οι συστάσεις θα κάνουν φανερό ότι είναι ακάλυπτες οι μεταχρονολογιμένες επιπτάγες ευφορίας, που απλόχερα μοιράζει σήμερα η Κυβέρνηση για λόγους προεκλογικής σκοπιμότητας. Οι συστάσεις και οι ογγήες για τη συνεχίζομενη προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας στις συνθήκες της ζώνης του ΕΥΡΩ, θα κάνουν πιο ασφυκτικά, πιο σκληρά τα πλαίσια της περιόδου που έρχεται μετά την ΟΝΕ. Παίζεται, λοιπόν, για μια φορά ακόμη το ίδιο παλαιοκομματικό παιχνίδι. Προεξοφλούνται εντυπώσεις, δεν λέγονται τα πράγματα με το όνομά τους, τα συνθήματα κυριαρχούν και εμποδίζουν τη συζήτηση επί της ουσίας. Δεν προετοιμάζεται σωστά η οικονομία και η κοινωνία, μόνο και μόνο για να περάσουν τα κόλπα για την όποια κυβερνητική αυτοδύναμια.

Και μετά; Μετά τις εκλογές η ίδια τακτική. Για όποιον και αν κερδίσει τις εκλογές, το εκλογικό αποτέλεσμα θα είναι το άλλοθι για τη συνέχιση των πολιτικών του μονόδρομου, της κοινωνικής αδικίας και αναληγήσας, της ρηχής και επίπλαστης σύγκλισης των αριθμών, της εγκαταλείψης της πραγματικής οικονομίας και της πραγματικής κοινωνίας στις ασφυκτικές πιέσεις των αγορών και των εκπροσώπων τους.

'Ηδη από τώρα σε αυτήν την προεκλογική περίοδο έχουν δεξειτεί το πραγματικό τους πρόσωπο, το γνωστό τους χαρακτήρα, οι παραδοσιακές παρεκτροπές της αυτοδύναμης κυβερνητικής ισχύος, παρεκτροπές πολιτικής αλληγορίας, αλαζονείας και αναληγήσας, αυταρχισμού και τακτικισμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας φτάσαμε στο 2000. Ας αλλάξει σε λίγες μέρες ο αιώνας, όπως θεωρείται. Τι και αν αλλάζουν οι αιώνες; Το μόνο που παραμένει αναλλοίωτο, σε τούτο τον τόπο, είναι, το πολιτικό σύστημα, οι πρακτικές του και οι μεθοδεύσεις του. Το αποδεικνύει άλλωστε και ο τρόπος, με τον οποίο έγινε η σημερινή συζήτηση, το αποδεικνύει και ο τρόπος, με τον οποίο συντάσσεται και συζητείται ο Προϋπολογισμός.

'Έτσι, λοιπόν, μέσα σε αυτά τα πλαίσια της δικομματικής καθήλωσης, του κυβερνητικού κομματισμού και του εξωθεσμικού εγκλωβισμού, εύλογα εγείρεται το ερώτημα: Ποια ανάπτυξη προωθείται; Ποια κοινωνική πρόοδος συντελείται και ποια πολιτική πράγματα παράγεται;

Μιλάμε για την Ελλάδα του 2000. Πενήντα χρόνια μετά τον εμφύλιο, είκοσι έξι χρόνια μετά τη δικτατορία, είκοσι χρόνια μετά την ένταξη στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, δέκα χρόνια μετά την αποτυχία των καθεστώτων του λεγόμενου "υπαρκτού", σοσιαλισμού, ένα χρόνο πριν από την αναμενόμενη ένταξη στην ΟΝΕ. Ο απλός πολίτης ξέρει πολύ καλά ότι η χώρα μας αλλά

και η ζωή του, έπρεπε να βρίσκονται σε καλύτερα επίπεδα. Ξέρει ο 'Έλληνας πολίτης, πάρα πολύ καλά, ότι, τα χρόνια, τις θυσίες και τα χρήματα, οι εναλλασσόμενες Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, δεν τα αξιοποίησαν με κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες. Ξέρει ότι άλλες χώρες με δυσμενέστερους όρους ή με παρόμιοις συνθήκες προς την Ελλάδα, πέτυχαν και πετυχάνουν περισσότερες, σταθερότερες και αποτελεσματικότερες κατακτήσεις.

Είκοσι έξι χρόνια μετά τη δικτατορία, η μεταπολίτευση των ισχυρών και εναλλασσόμενων κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας οδήγησε, από τον ενθουσιασμό για την αποκατάσταση της δημοκρατίας, στην απογοήτευση και της αναξιοποιστία, στην υποταγή και στην εξουθένωση της πολιτικής από τα ποικιλώνυμα μέσα. Από τη μεγάλη κοινωνική παρέμβαση και το έντονο συλλογικό ενδιαφέρον, στη σημερινή αδιαφορία και απόρριψη, από τα κοινωνικά κινήματα και την αγωνιστική τους έξαρση, στις πελατειακές σχέσεις και στους κομματικούς στρατούς του δικομματικού παραγοντισμού εξουσίας.

'Έχετε ευθύνη, κύριοι της Κυβέρνησης, έχετε ευθύνη, κύριε Πρωθυπουργέ, γιατί συμπληρώνετε εσείς της προσωπική ολόκληρη τετραετία στη διακυβέρνηση. Και αντί να τολμήσετε διαρθρωτικές αλλαγές στις πολιτικές δομές και λειτουργίες της χώρας, το μόνο που κάνατε είναι να προσθέσετε στη λιτανεία των αχρηστευμένων και μεταλλαγμένων εννοιών και την έννοια του εκσυγχρονισμού. Δουλεύετε με τα ίδια εργαλεία και τις ίδεις λογικές. Δεν βελτιώσατε το πολιτικό κλίμα. Δεν ανορθώθηκε ούτε επί των ημερών σας η πολιτική ζωή του τόπου.'

Μιλώ γι' αυτά, γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση δεν θέλησε εγκαίρως να υπάρξει δεσμευτική ρύθμιση με κυρώσεις για το όριο των προεκλογικών δαπανών, ώστε να μη γίνεται το γνωστό όργιο των δεκάδων δισεκατομμυρίων, από φανερές και αφανείς πηγές, που σκορπιούνται στις επικοινωνιακές προεκλογικές εκστρατείες και τροφοδοτούν τη φαυλότητα και τη διαφθορά.

Γιατί δεν θελήσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, να υπάρξει πλαίσιο ελέγχου της προβολής και διαφήμισης στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που παίζουν πια πρωταγωνιστικό ρόλο, παραβιάζοντας κάθε αρχή δημοκρατικής ισοτιμίας και δεοντολογίας; Γιατί δεν θελήσατε εγκαίρως να αλλάξετε το σχιζοφρενή και ανέντιμο εκλογικό νόμο, που ισχύει και προκαλεί πια θεσμική και πολιτική παραμόρφωση της χώρας, αφού πλαστογραφεί τους εκλογικούς συσχετισμούς και αλλοιώνει τις πολιτικές λειτουργίες, μέσα και έξω από τη Βουλή;

Μιλώ γι' αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί ξέρετε πολύ καλά εσείς στην Κυβέρνηση ότι το πολιτικό σύστημα, το κυβερνητικό μοντέλο αποφάσεων και διαχείρισης των πόρων, μάζι με την κοινωνική συνοχή και προστασία, είναι αποφασιστικές προϋποθέσεις για την πραγματική ανάπτυξη και τη συλλογική πρόοδο της χώρας.

Μιλώ γι' αυτά, γιατί και ο σημερινός Προϋπολογισμός επιβεβαιώνει εκείνο που μέχρι σήμερα έχει αποκαλυφθεί στα μάτια της ελληνικής κοινωνίας, ως ακλόνητη και οδυνηρή βεβαιότητα. Αυτό το σύστημα αποφάσεων και διαχείρισης στα πλαίσια του δικομματισμού -και το ευρύτερο πολιτικό σύστημα με τη συμμετοχή όλων των δυνάμεων- στάθηκε ανίκανο να συνειδητοποιήσει εγκαίρως και να αφομοιώσει αποτελεσματικά την περίοδο ένταξης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, με τις δυνατότητες και τις πιέσεις που έφερνε. 'Άλλες χώρες το μιόρεσαν και γι' αυτό έκαναν συντονισμένα και πριν από μας τις ωφέλιμες προσαρμογές.

Το ελληνικό κυβερνητικό και κρατικό μοντέλο του παραγοντισμού, του συγκεντρωτισμού και των πελατειακών σχέσεων, δεν μπόρεσε να απορροφήσει ορθολογικά και να διαχειριστεί με κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες τους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους. 'Άλλες χώρες, κύριοι της Κυβέρνησης, το κατόρθωσαν, εξασφαλίζοντας τις χρήσιμες υποδομές ανάπτυξης και κοινωνικής πολιτικής, που στην Ελλάδα λείπουν δραματικά ακόμα και σήμερα.

Το ίδιο σύστημα είναι που δεν μπόρεσε να οδηγήσει την Ελλάδα στην ΟΝΕ εγκαίρως, χωρίς το μονόδρομο της διαρκούς και εξουθενωτικής λιτότητας, που μεγαλώνει υπέρμετρα το κοι-

νωνικό κόστος και το κατανέμει άδικα σε βάρος εκείνων που δεν κατέχουν, που δεν έχουν και δεν αντέχουν.

Το ίδιο, τέλος, σύστημα είναι που δεν προετοιμάζει την οικονομία, την κοινωνία, τη χώρα, για τη μετά ΟΝΕ εποχή. Απεναντίας προετοιμάζει τον ίδιο μονόδρομο, που μας φέρνει στις έντονες κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες, στην εξάπλωση της ανεργίας και των αποκλεισμών, στη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους, στη διασπάση του δημοσίου χρήματος και στη φαυλότητα του δημοσίου βίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση επιδιώκει την εν λευκώ διαχείριση της μετά ΟΝΕ εποχής. Για το λόγο αυτό και το επικαρποποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης του 1999-2002 που υπέβαλε στην ευρωπαϊκή επιτροπή την περασμένη Τετάρτη, εκτός από αισιόδοξο είναι και ελλειμματικό, θα έλεγα ψευδεπίγραφο. Αποκρύπτει τις ακριβείς προθέσεις της Κυβέρνησης στα δύο σημαντικότερα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, την ανεργία και το ασφαλιστικό. Στη σελίδα 32 αυτού του προγράμματος η διατύπωση είναι σαφής. "Η δεύτερη φάση της μεταρρύθμισης της κοινωνικής ασφάλισης είναι στην ημερήσια διάταξη της επόμενης Βουλής, με στόχο τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης".

Αυτός είναι ο κεντρικός στόχος της επόμενης Βουλής. Γιατί αποφύγετε τη συζήτηση αυτού του προγράμματος; Γιατί δεν το φέρατε στη Βουλή; Γιατί επαναλάβατε την ίδια πρακτική της εν κρυπτώ ονομαστικής κατάρτισης; Γιατί αποφύγετε το δημοκρατικό και κοινωνικό διάλογο; Γιατί αποφεύγετε ακόμα και σήμερα αναφορά στα σχέδιά σας; Ερωτώ, κύριοι Υπουργοί, έφυγε ο κύριος Πρωθυπουργός: Δεν έχει η Κυβέρνηση διαμορφωμένη άποψη, τουλάχιστον για τις βασικές παραμέτρους της αναμόρφωσης του ασφαλιστικού συστήματος; Αν έχει, γιατί δεν τη διατυπώνει ρητά, γιατί δεν τη λέει ανοιχτά από τώρα; Μήπως γιατί βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο και εν όψει του ενδεχομένου πολιτικού και εκλογικού κόστους, από τη δημοσιοποίηση των θέσεών της για το ασφαλιστικό, προτιμά να κρύβεται πίσω από το ΚΕΠΕ και τους εξειδικευμένους διεθνείς οίκους; Μήπως επιδιώκει να νομιμοποιήσει κοινωνικά και πολιτικά τις θέσεις της για το ασφαλιστικό, ως έναν ακόμα μονόδρομο στις πολιτικές της;

Είναι χαρακτηριστικό -και θα το πω- ότι μόλις την Πέμπτη το ΚΕΠΕ αποφάσισε την προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού για την πρόσληψη ένου συμβούλου, ο οποίος θα πρέπει να υποβάλει τις προτάσεις του για την αναμόρφωση του ασφαλιστικού σε διάστημα έξι μηνών, δηλαδή, μετά τις εκλογές που είχατε προγραμματίσει για τις 26 Μαρτίου.

Και ο κύριος Πρωθυπουργός ως Πρωθυπουργός της χώρας, αλλά και όλοι σας κύριοι Υπουργοί είσθε υπεύθυνοι. Εφόσον δεν επιθυμείτε να αποκαλύψετε προεκλογικά τους στόχους σας και τους σχεδιασμούς σας, τουλάχιστον να δεσμευθείτε -μπορείτε να δεσμευθείτε τώρα- ότι δεν θα πρωθήσετε τη μερική ιδιωτικοποίηση του ασφαλιστικού συστήματος, την ιδιωτικοποίηση των υποδομών άσκησης κοινωνικής πολιτικής, τη δημιουργία ασφαλιστικών παροχών δύο ή περισσότερων ταχυτήων ότι δεν θα δρομολογήσετε τη μετατόπιση πρόσθετων δαπανών από το κράτος στους ίδιους, τους εργαζόμενους και στους άνεργους για τη συνταξιοδότηρη τους και την περιθαλψή τους.

Ο κύριος Πρωθυπουργός μιλώντας προ καιρού σε μια ακόμη κομματική εκλογική σύσκεψη, στον τομέα συνδικαλισμού του ΠΑΣΟΚ, είχε πει επί λέξει: "Ενας καλά εφοδιασμένος νέος εργαζόμενος μπορεί από κει και πέρα να αναλάβει περισσότερο ο ίδιος της ευθύνες για την ασφάλισή του, τη στέγασή του και την υγειονομική του περίθαλψη, με αντίστοιχη μείωση (όχι κατάργηση) των ευθυνών του κράτους". Τι προοινίζεται αυτή η δήλωση σε σχέση με τις κυοφορούμενες αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα; Μήπως αυτό που διατύπωσα προηγουμένως ως ερώτημα; 'Οτι δηλαδή οι αλλαγές θα περιλάβουν και την ανακατανομή της ευθύνης και των δαπανών, για ασφάλιση και υγειονομική περίθαλψη, από το κράτος στους πολίτες, στους ώμους των προσώπων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αποτελεσματικό τρόπο στην οικονομική βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος,

αλλά και στη σταθερότητα της οικονομίας, συμβάλλουν οι πολιτικές για την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης. 'Όπως επισημαίνουν ειδικοί επιστήμονες "οι επιπτώσεις της ανεργίας στην κοινωνική ασφάλιση -και το ξέρετε πολύ καλά-είναι σημαντικότερου βαθμού απ' αυτές των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων". Δυσμενέστερες οι επιπτώσεις από την ανεργία απ' ό,τι οι αρνητικές δημογραφικές εξελίξεις.

Η Κυβέρνηση, σύμφωνα με αυτά που στο πρόγραμμα σύγκλισης αποκαλύπτονται, αντιμετωπίζει την ανεργία ως μικροοικονομικό φαινόμενο και με μέτρα που κάνουν πιο μεγάλη την ελαστικότητα της εργασίας. Δηλαδή, αντιμετωπίζει την ανεργία με την αστάθεια της εργασίας και τον κοινωνικό αποκλεισμό με την απειλή του κοινωνικού αποκλεισμού.

Εμείς απορρίπτουμε αυτήν τη λογική και έχουμε αντιπροτείνει συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία εσείς δεν τολμάτε να αντιμετωπίσετε επί της ουσίας. Αντιπροτείναμε μια ενεργητική και κοινωνική στρατηγική, για την αντιμετώπιση της ανεργίας και τη διεύρυνση της απασχόλησης, με αιχμή τη σταδιακή καθιέρωση εργασίας τριάντα πέντε ωρών, χωρίς παράλληλη μείωση των αποδοχών.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι, μόλις στις αρχές αυτού του μήνα, η Κυβέρνηση απέρριψε τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία του Συνασπισμού. Και ο αρμόδιος Υπουργός κ. Παπαϊωάννου τη χαρακτήρισε "ως επικινδυνό άλμα που θα πλήξει το επενδυτικό κλίμα της χώρας". Ουσιαστικά δηλαδή, αρνείσθε την πολιτική ευθύνη να πάρετε μια απόφαση. Παραπέμπετε το θέμα στη διαδικασία των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Το θέτετε, δηλαδή, υπό την κρίση της εργοδοσίας για να απορριφθεί.

Αν η Κυβέρνηση συναίνοισε, στη νομοθετική πρωτοβουλία του Συνασπισμού, τα οφέλη στην απασχόληση και την καταπολέμηση της ανεργίας, από τη σταδιακή εφαρμογή της εργασίας των τριάντα πέντε ωρών την εβδομάδα, από 1.1.2000, θα ήταν πάρα πολύ σημαντικά. Εκτιμάται ότι θα είχε ως άμεσο αποτέλεσμα τη δημιουργία εκατόντα χιλιάδων θέσεων και τη διάσωση άλλων πενήντα χιλιάδων θέσεων εργασίας. Επιπλέον, δεν θα επιβάρυνε το κόστος εργασίας και την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, διθέντος ότι στη χώρα μας το κόστος εργασίας ανέρχεται στο 17% του συνολικού κόστους των προϊόντων, έναντι του 30% ως 37% στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αρνείται η Κυβέρνηση σας, η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη, η σοιαλιστική κυβέρνηση, όπως λέτε, να συνανέσει σε αυτό, με δική της νομοθετική πρωτοβουλία, με δύο νόμους της Μαρτίν Ομπρύ, πράττει αυτήν τη στιγμή η Γαλλική κυβέρνηση.

"Η επανάσταση των τριάντα πέντε ωρών", όπως τη χαρακτηρίζει η MOND της περασμένης Παρασκευής, ξεκινάει σε λίγες μέρες στη Γαλλία, από 1/1/2000, σε όλες τις επιχειρήσεις, που απασχολούν περισσότερους από είκοσι εργαζόμενους, χωρίς φυσικά να προβλέπεται μείωση των αποδοχών τους.

Δεν ευελπιστούμε βεβαίως ότι η Κυβέρνηση θα μεταβάλει την πολιτική της και στην άλλη πρόταση νόμου του Συνασπισμού για την προστασία ειδικών κατηγοριών ανέργων, για την καταβολή συνταξιοδοτικού δικαιώματος στους ηλικιωμένους ανέργους, με βάση την εκάστοτε ισχύουσα κατώτατη σύνταξη γήρατος του ΙΚΑ, για τη σταδιακή αύξηση του επιδόματος της ανεργίας στο 80% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη, για επιμήκυνση της διάρκειας χορήγησης του επιδόματος ανεργίας πέραν του δωδεκάμηνου, καθώς και για τη σύσταση λογαριασμού κοινωνικής αλληλεγγύης, με σκοπό τη στήριξη, με ένα ελάχιστο εισόδημα, όσων δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Αυτές οι δυο νομοθετικές πρωτοβουλίες του Συνασπισμού, αποτελούν αξιόπιστες και άμεσα εφαρμόσιμες εναλλακτικές προτάσεις. Σας ωράμε λοιπόν, γιατί δεν τις δέχεσθε, γιατί δεν τις επιλέγετε, γιατί δεν τις εφαρμόζετε.

'Ερχεστε εδώ, δια στόματος του κυρίου Υπουργού και παιανίζετε ιαχές θριάμβου για την προώθηση του εθνικού σχεδίου για την απασχόληση, την ώρα που η ανεργία στην Ελλάδα καλπάζει και είμαστε η μοναδική χώρα, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που παρατηρείται αυτή η αύξηση.

Θα ήθελα ακόμη να επισημάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελ-

φοι, ότι η ανατίμηση της τρέχουσας ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ, ως προς την κεντρική ισοτιμία της, θα έχει και αυτή την αρνητικές συνέπειες, τόσο στην πραγματική οικονομία, όσο και στα εισοδήματα των μισθωτών και των συνταξιούχων, μετεκλογικά. Θα διαταράξει ακόμα περισσότερο τις εύθραυστες βάσεις της ονομαστικής σύγκλισης και θα υποσκάψει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, η οποία ήδη έχει τρωθεί από το μείγμα οικονομικής πολιτικής που εφαρμόζετε αδιατάρακτα την τελευταία δεκαετία.

Γ'αυτό και εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επισημαίνουμε ότι η επικείμενη πραγματική ανατίμηση της δραχμής, έχει δύο όψεις με διαμετρικά αντίθετες καταστάσεις. Την προεκλογική όψη, για να διευκολύνει την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, τη μείωση των επιποκίων, και να στηρίξει την προσδοκία της Κυβέρνησης ότι η μείωση αυτή θα είναι σε τέτοια έκταση, ώστε να αντιστρέψει το κλίμα στην αγορά και να αναζωογονήσει το χρηματιστήριο. Να λειτουργήσει δηλαδή, ως προεκλογικό μέρισμα για την (διά την) Κυβέρνηση.

'Έχει βεβαίως και τη μετεκλογική όψη, οπότε θα γίνει ορατό ότι η προαναγγελία της πραγματικής ανατίμησης της δραχμής, ισοδύναμη με προαναγγελία έντασης της μονότλευρης λιτότητας. Και αυτό το ξέρετε και δεν το λέτε.

Είναι φανερό ότι η επικοινωνιακή πολιτική της Κυβέρνησης πανηγυρίζει. Αξιοποιεί τα αποτελέσματα της ονομαστικής σύγκλισης και θέλει να δημιουργήσει παραισθήσεις ευημερίας, με τη συνέργεια βέβαια σημαντικής μερίδας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Η πραγματική υστέρηση και απόκλιση εκτοπίζεται στο περιθώριο του δημόσιου προβληματισμού, ωσάν να μην είναι αυτή η απόκλιση που προδιορίζει την καθημερινή ζωή των πολιτών, την αγοραστική τους δύναμη και την ευημερία τους.

Ξέρετε ποια είναι η εικόνα που συνθέτουν τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της EUROSTAT και άλλων φορέων, ως προς τη διεύρυνση, τόσο των εισοδηματικών, όσο και των περιφερειακών ανισοτήτων. Επιβεβαιώνουν τη διαπίστωση ότι η πορεία της χώρας μας προς την ONE συνδυάστηκε με την αποκρυστάλλωση στο εσωτερικό της κοινωνίας μας, δομών κοινωνίας των 2/3, με τον κοινωνικό αποκλεισμό του πιο αδύναμου μέρους του ελληνικού πληθυσμού.

Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτήν την έκτη περιοδική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και την ανάπτυξη των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης -δόθηκε τώρα το 1999 στη δημοσιότητα- η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο πραγματικά κατά κεφαλήν εισόδημα μεταξύ των δεκαπέντε χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά την περίοδο 1986-1999, η Ελλάδα απέκλινε από τις υπόλοιπες τρεις χώρες της συνοχής, αυξάνοντας το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημά της, με ρυθμό που υπολείπεται της μέσης ανόδου των χωρών της συνοχής. Προς τα εκεί να κάνετε τη σύγκριση.

Οκτώ από τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας συγκαταλέγονται στις είκοστε πέντε φτωχότερες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η 'Ηπειρος παραμένει η φτωχότερη περιφέρεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με κατά κεφαλήν εισόδημα που αντιστοιχεί στο 44% του μέσου κοινοτικού. Το Βόρειο Αιγαίο είναι η έκτη φτωχότερη περιφέρεια, με εισόδημα ίσο προς το 52% του μέσου κοινοτικού.

Μόνο τρεις περιφέρειες της χώρας έχουν κατά κεφαλή εισόδημα, ως ποσοστό του μέσου κοινοτικού, υψηλότερο από το εθνικό μέσο όρο, όπως είναι η Αττική, το νότιο Αιγαίο και η Κρήτη. Τρεις περιφέρειες της χώρας, η 'Ηπειρος, η Στερεά και η Πελοπόννησος αποκλίνουν, σε σύγκριση με το 1986, δηλαδή, σε σύγκριση με το εισόδημά τους, πριν από την εφαρμογή των συστηματικών διαρθρωτικών πολιτικών της κοινότητας.

Δέκα από τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας παρουσιάζουν μείωση των ποσοστών απασχόλησης σε σχέση με το 1988 . Η ανεργία των νέων στη δυτική Μακεδονία έχει εκτοξευθεί στο 45%, στο 43% στην 'Ηπειρο, στο 42% και πλέον στη Στερεά Ελλαδα. Σε οκτώ περιφέρειες της χώρας οι μακροπρόθεσμα άνεργοι, δηλαδή οι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι, για διάστημα μεγα-

λύτερο από δώδεκα μήνες, υπερβαίνουν το 50% του συνόλου των ανέργων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτοί οι δείκτες της περιφερειακής ανισότητας και στασιμότητας, συμπληρώνονται δυστυχώς από ανάλογους δείκτες κοινωνικής αποδιάρθρωσης και αποκλεισμού. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της EUROSTAT πάλι, το 21% του πληθυσμού ζει σε συνθήκες φτώχειας.

Το εισόδημα του πλουσιότερου 20% των Ελλήνων είναι κατά 6,5 φορές μεγαλύτερο από εκείνο του ασθενέστερου 20%. Το φτωχότερο 10% των Ελλήνων απολαύει μόλις του 2,2% του εθνικού εισοδήματος, ενώ το πλουσιότερο 10% καρπώνεται το 26,3% του εθνικού εισοδήματος. Οι αμοιβές των εργαζομένων το 1998, σε πραγματικές τιμές, βρίσκονται στο επίπεδο του 1984.

Η πραγματική αύξηση των μισθών κατά το 1998 αντιστοιχούσε μόλις στο 66% της αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας, εντείνοντας την αναδιανομή του εισοδήματος από τον κόσμο της μισθωτής εργασίας στην εργοδοσία.

Αυτή είναι η εικόνα της πραγματικής Ελλάδας, καθώς μπαίνουμε στον επόμενο αιώνα.

Εσείς μπορείτε να πανηγυρίζετε ως κυβερνητικό επιτελείο. 'Επερεπε όμως να κυριαρχεί και σε σας κλίμα περισυλλογής και ευθύνης, πρώτον, γιατί η Ελλάδα δεν είναι ακόμη μέλος της ONE, με ευθύνη των πολιτικών που εφαμόστηκαν. Δεύτερον, επειδή η Ελλάδα θα είναι η τελευταία χώρα της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης, που ασθμαίνοντας θα μπει στην ONE με υπέρμετρο και άδικο κοινωνικό κόστος και τρίτον, γιατί η Ελλάδα, στο σύνολό της, δεν έχει προετοιμασθεί και δεν προετοιμάζεται για τη μετά ONE εποχή.

Ταυτίστε, κύριοι της Κυβέρνησης, τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές με τις ιδιωτικοποιήσεις και μετοχοποιήσεις δημοσίων επιχειρήσεων. 'Έτσι, ουσιαστικά δώσατε το μήνυμα ότι, αν κάτι πρέπει να αλλάξει στην ελληνική οικονομία, αυτό είναι να εισαχθούν στο χρηματιστήριο ή να πουληθούν κάποιες επιχειρήσεις.

Αυτή η πολιτική που κυριάρχησε τα τελευταία χρόνια μπορεί να σας έδωσε έσσοδα, αφού εκποιήθηκαν κερδοφόρα τμήματα της ελληνικής οικονομίας. Δεν απέδωσε όμως σε όρους ανασυγκρότησης, ανασύνταξης, επέκτασης της παραγωγικής βάσης της χώρας και της ανταγωνιστικότητας.

Το σύνολο της παραγωγικής βάσης της χώρας δεν ωφελήθηκε, γιατί έμεινε έξω από τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς. Εξακολουθούν να παραμένουν οι διαρθρωτικές αδυναμίες της παραγωγικής διαδικασίας, που περιορίζουν την αναπτυξιακή προοπτική και μεγιστοποιούν το κοινωνικό κόστος.

Θα ήθελα να αναφέρω ορισμένα χαρακτηριστικά δείγματα που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς αυτούς. Μόλις προχθές ανακοινώθηκε από την ICAP η κατάσταση για την ελληνική βιομηχανία. Αντιπροσωπεύει μόλις το 14% του ενεργητικού της ελληνικής οικονομίας, έχοντας συρρικνωθεί σημαντικά από το 1974, που αντιπροσώπευε το 24%.

Την ίδια περίοδο αντίστοιχη συρρίκνωση γνώρισε και ο αγροτικός τομέας της οικονομίας. Και ξέρετε ότι οι αποτελέσματα της συρρίκνωσης της βιομηχανίας και του αγροτικού τομέα της οικονομίας, είναι η διαρκής μεγέθυνση της ανεργίας, που ξεπέραν πλέον το 11,5%. Άλλα και από τα πρόσφατα στοιχεία του ΚΕΠΥΟ για τα εισοδήματα του '98 προκύπτει ότι το 22% των Ελλήνων πολιτών ζει με εισοδήματα μικρότερα από το ανεκτό επίπεδο διαβίωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν επιδιώχθηκε η δημοσιονομική εξυγίανση σε αντίθεση με αυτά που διακηρύσσει η Κυβέρνηση. Είναι φανερή η εισοδηματική καθήλωση για μια ολόκληρη δεκαετία. Ειναι δεύτερη η Ελλάδα μετά την Πορτογαλία στις εισοδηματικές ανισότητες.

Οι μισθωτοί, που αποτελούν το μέσο του ενεργού πληθυσμού, παραμένουν η μεγαλύτερη ομάδα φορολογουμένων. Αρνείσθε πεισματικά τη γνήσια φορολογική μεταρρύθμιση. Η φορολογική μεταρρύθμιση δεν αποτελεί επιλογή σας. Απεναντίας, με φορολογικά νομοσχέδια, επιλογή σας έγινε η φορολογική επιβάρυνση, με αποτέλεσμα το σύνολο του φόρου που κατέβαλαν τα φυσικά πρόσωπα να αυξάνεται διαρκώς την τελευταία

πενταετία, με επήσιους ρυθμούς που φθάνουν το 28%.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι δεν μπαίνει για την Κυβέρνηση σε μια διαδικασία διαρθρωτικών αλλαγών η φορολογική μεταρρύθμιση. Δεν υπάρχουν σήμερα στις επιλογές της Κυβέρνησης οι προϋποθέσεις, για να εξασφαλιστεί έστω η αρχή μιας δικαιηγρίας κατανομής των βαρών, η αρχή της σταθερότητας στη σχέση μεταξύ έμμεσων και άμεσων φόρων, με αλλαγή του σημερινού συσχετισμού που τροφοδοτεί την ανισορροπία, την ανισότητα και την αδικία.

Είναι φανερό, επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μ' αυτές τις επιλογές περιορίζονται οι δυνατότητες για την αποκατάσταση των απωλειών, που υπέστησαν οι πολυτηρίθεις ομάδες των μισθωτών και των συνταξιούχων.

Χαρακτηριστικό είναι το φαινόμενο ότι στη Διάσκεψη Κορυφής οι Κυβερνήσεις των χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης, δεν μπόρεσαν να συμφωνήσουν σε μια απόφαση για τη φορολόγηση των ομολόγων. Αυτή η απροθυμία και η αδυναμία δείχνει ότι η πορεία για τη φορολογική εναρμόνιση στις χώρες της ζώνης της ONE και του ΕΥΡΩ δεν θα ενθαρρύνει τις αυξήσεις στη φορολογία του κεφαλαίου. Απεναντίας θα εμποδίζει την αναδιανομή και ανακατανομή εισοδημάτων και πλούτου συπέρ των κοινωνικά και οικονομικά ασθενέστερων ομάδων και τάξεων.

Γ' αυτό κι εμείς σας προτείνουμε επίμονα και με συνέπεια την ανάγκη της ουσιαστικής φορολογικής μεταρρύθμισης. Πανηγυρίζετε την ώρα που καλπάζει η ανεργία, την ώρα που η αβεβαιότητα διακατέχει τους εργαζομένους, τους συνταξιούχους και τους μισθωτούς για το ασφαλιστικό σύστημα, την ώρα που είναι φανερή η φορολογική αδικία. Πανηγυρίζετε για "μεταρρύθμιση στην παιδεία", την ώρα που η παιδεία αναστατώνεται και συγκλονίζεται από τα αποσπασματικά μέτρα, τα οποία εφαρμόζετε.

Οι τολμηρές και ουσιαστικές αλλαγές δεν έχουν δει ακόμη το φως της πολιτικής ζωής. Οι πρόσφατες αποφάσεις, ακόμα και του Συμβουλίου της Επικρατείας έδειξαν τον αναποτελεσματικό και μη χρηστό τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων στον τομέα της παιδείας.

Πρέπει να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η διαχείριση των κοινοτικών πόρων. Γιατί θα ρωτήσω, κύριοι της Κυβέρνησης: Τόσα κονδύλια και τόσα χρήματα, σαν αυτά που έχετε στον Προϋπολογισμό για την παιδεία από το πρώτο και το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, γιατί δεν έκαναν αισθητές τις αλλαγές στην ελληνική εκπαίδευση; Γιατί δεν οδήγησαν στη βελτίωση του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος;

Το ίδιο συμβαίνει και με την υγεία, η οποία σταδιακά γίνεται ιδιωτικό αγαθό. Καθηλώνονται οι δημόσιες δαπάνες. Υπάρχει στασιμότητα των κοινωνικών δαπανών για την υγεία, που εξηγείται μόνον ως συνέπεια της πολιτικής μείωσης των δαπανών για τη μείωση των ελλειμμάτων.

Τρεις φορές επιχειρήσατε σ' αυτήν την περίοδο μια δήθεν εξυγίανση του Ε.Σ.Υ. Αποτύχατε και στον οργανωτικό τομέα και στην αναβάθμιση των δομών και του περιεχομένου της δημόσιας υγείας. Γ' αυτό και έχει αφεθεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας μονάχα στην ευσυνειδησία και την επαγγελματική επάρκεια των λειτουργών της δημόσιας υγείας, την ίδια ώρα που παρατηρείται έξαρση των δαπανών στον τομέα της ιδιωτικής υγείας.

'Άλλοι συνάδελφοι και ο γενικός εισηγητής και ο ειδικός αγροτής και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και Βουλευτές του Συνασπισμού αναφέρθηκαν στα προβλήματα εξουθένωσης του αγροτικού τομέα, στα προβλήματα εκείνα που είναι συναρπτέμνα με τη στήριξη των αγροτικών εισοδημάτων αλλά και με τη συνολική αναδιάρθρωση της υπαίθρου.

Θέλω να τελειώσω, μνημονεύοντας ότι την περίοδο από το 1996 μέχρι το 2000 η Κυβέρνηση, για τις ανάγκες του εξοπλιστικού προγράμματος, δαπάνησε πάνω από τέσσερα τρισεκατομμύρια (4.000.000.000.000) δραχμές, δεκατρία δισεκατομμύρια (13.000.000.000) δολάρια.

Κατανοούμε την ανάγκη για μια αποτρεπτική πολιτική, εκτιμούμε όμως ότι αυτή η αποτρεπτική πολιτική μπορούσε να έχει μικρότερου ύψους δαπάνες, κατανεμημένες με ορθολογικότερο τρόπο.

Οι συνεχείς “αγορές του αιώνα” επεβάρυναν καταλυτικά το πρόγραμμα σύγκλισης της χώρας και αυτές απετέλεσαν έναν από τους κύριους παράγοντες, για την επιβολή τέτοιας έκτασης θυσιών στον ελληνικό λαό. Στέρησαν πολύτιμους πόρους από τις συντάξεις, την παιδεία, την υγεία και την κοινωνική πολιτική.

Ακούμε ότι είναι στα σκαριά ένα άλλο σχέδιο για την περίοδο 2000-2005 τεσσάρων τρισεκατομμυρίων, άλλων δεκατριών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Οκτώ τρισεκατομμύρια σε μια δεκαετία αποτελούν παράλογη πρόκληση. Και σας ερωτώ κύριοι της Κυβέρνησης, ερωτώ και τον κύριο Πρωθυπουργό: Θα επιτρέψετε να γίνει μια τέτοιας έκτασης σπατάλη; Οι μόνοι ωφελημένοι είναι εκείνοι οι οποίοι επιδιώκουν την ένταση, τον ανταγωνισμό των εξοπλισμών. Οι μόνοι κερδισμένοι είναι όσοι κερδοσκοπούν και αποθησαυρίζουν από τα οπλικά συστήματα.

Εμείς είπαμε ότι, στα πλαίσια της εθνικής στρατηγικής, χρειάζεται μια πολιτική άμυνας εξορθολογισμένη. Στα πλαίσια αυτής της εθνικής στρατηγικής, το κρίσιμο ερώτημα είναι, ποιοι και πώς αποφασίζουν να επιβάλουν τέτοια προγράμματα, που γονατίζουν την οικονομία και την κοινωνία. Μόλις διακόσια δισεκατομμύρια απαιτούνται για να γίνει ανθρώπινη η αγροτική σύνταξη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. Κωνσταντόπουλου)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δεν έκανα χρήση ούτε του δικαιώματος παρέμβασης ούτε της δευτερολογίας.

Με τριακόσια δισεκατομμύρια, επιλύεται οριστικά το στεγαστικό πρόβλημα της παιδείας. Με πεντακόσια δισεκατομμύρια, οι σεισμόπληκτοι της Αττικής θα ένιωθαν ουσιαστική βοήθεια από το κράτος για την ανοικόδημηση του νοικοκυρίου τους. Με τριακόσια έως τετρακόσια δισεκατομμύρια, μπορούν να ενισχυθούν προγράμματα για τη στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των εμπόρων, των βιοτεχνών, που είναι και για την ενίσχυση της απασχόλησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Υπερκαλύψατε το χρόνο σας, κύριε Πρόεδρε. Θα παρακαλέσω να τελειώσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπι - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Αυτή η παράλογη κατασπατάλιση των πόρων πρέπει να περιορισθεί. Και εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού είπαμε την πρόταση. Πρωτοβουλία της ελληνικής Κυβέρνησης για αμοιβαία και ισόροπη μείωση των εξοπλιστικών προγραμμάτων και των στρατιωτικών δαπανών, ώστε να εξοικονομηθούν πόροι, προκειμένου η χώρα να δώσει προτεραιότητα στην κοινωνική ανάπτυξη και την κοινωνική στήριξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού με ευθύνη και τεκμηρίωση αντικρούόυμε τον πραγματικό χαρακτήρα της πολιτικής σας, τις πραγματικές συνέπειες των επιλογών σας. Πρέπει να περαμεριστεί αυτή η πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώστε. Υπερβήκατε το χρόνο σας κατά πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπι - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Πρέπει να ήττηθεί αυτή η πολιτική τόσο στην εκδοχή του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., όσο και στην εκδοχή της Νέας Δημοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά έχουμε περιορισμένα τα όρια του χρόνου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπι - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε. Δεν έκανα χρήση κανενός δικαιώματος, όπως ξέρετε, ούτε δευτερολογίας ούτε παρέμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ναι, αλλά δεν έχουμε χρόνο. Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπι - σμού της Αριστεράς και της Προόδου): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε δύο λεπτά.

Με ευθύνη και ρεαλισμό εμείς σας είπαμε ότι η ένταξη της χώρας στη ΟΝΕ καθιστά ακόμα πιο αναγκαίο το διαφορετικό σχεδιασμό της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, τις ριζικές αλλαγές στους κρατικούς και κυβερνητικούς θεσμούς, πραγματική περιφερειακή αποκέντρωση και ορθολογική αξιοποίηση του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στη βάση νέων προτεραιοτήτων. Δεν μπορείτε και το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης να το χειρίστεις ως κυβερνητικό ταμείο και ως οικογενειακή σας υπόθεση. Ζητάμε να έρθουν στην πρώτη γραμμή οι κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες, η αντιμετώπιση της ανεργίας, η μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, η ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, η φορολογική δικαιοσύνη, η μείωση της περιφερειακής ανισότητας, η ενίσχυση του αγροτικού τομέα, η ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, η εξασφάλιση οικονομίας ανθεκτικής στο νέο ανταγωνιστικό πλαίσιο.

Ο Πρόϋπολογισμός του 2000 κινείται με διαφορετική λογική και με άλλες προτεραιότητες. Γι' αυτό και ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου θα τον καταψηφίσει στο σύνολό του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν λίγη ώρα στην Αίθουσα αυτή συντελέστηκαν δύο πολύ σημαντικά, αλλά διαφορετικής τάξεως πολιτικά γεγονότα. Πρώτον, επιβεβαιώθηκε πλήρως και πανηγυρικώς η σταθερή, απλή και καθαρή θέση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. πως η Βουλή αυτή και δικαιούται και οφείλει να αναδείξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας επανεκλέγοντας το σημερινό Πρόεδρο τον κ. Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο, που έχει ασκήσει άψογα και υποδειγματικά τα καθήκοντά του, που συγκεντρώνει την εμπιστοσύνη όλου του ελληνικού λαού, που συμβολίζει την εθνική ενότητα, που προσωποποεί το συναινετικό κλίμα μέσα στο οποίο μπορεί να κινηθεί και οφείλει να κινηθεί ο τόπος αυτός.

Πρέπει να σας πω ότι είναι πολύ σημαντικό το γεγονός να αποδεικνύουμε πως μπορούμε να συναντούμε, έστω και αν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, η συναίνεση που δείχνετε είναι συναίνεση εξαναγκασμένη, έστω και εάν οφείλεται στην πίεση που ασκήθηκε μέσα από την δια την εξέλιξη του συσχετισμού των πολιτικών δυνάμεων.

Η Νέα Δημοκρατία αποδέχεται το αυτονόητο την ανάγκη φιλοτιμίαν ποιούμενη. Αποδέχεται την επανεκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας και το αποδεχόμαστε και το χαιρετίζουμε αυτό, γιατί έχει βρεθεί σε δεινή θέση, γιατί απορία ψάλτη βηξ, γιατί η αμηχανία πια είναι τεράστια και απόλυτη και έπρεπε να γίνει ένας ελιγμός απεγκλωβισμού της Νέας Δημοκρατίας και του Προέδρου της προσωπικά από τη δεινή θέση, στην οποία έχει περιέλθει. Άλλα αυτό που είναι κακό για τη Νέα Δημοκρατία, είναι ευτυχώς καλό για το πολιτικό κλίμα, είναι καλό για το πολιτικό σύστημα της χώρας. Είναι καλό γιατί το φρόνημα του ελληνικού λαού, είναι αυτό που τελικά επέβαλε τη λύση αυτή και την επέβαλε μέσα από τις στάσεις που έχουν καταγραφεί και τις οποίες γνωρίζει πάρα πολύ καλά ο κ. Καραμανής, ο οποίος συνηθίζει να διαμορφώνει την πολιτική του επί τη βάση των καταγραφών αυτών και όχι επιχειρώντας να καθοδηγήσει τα πολιτικά γεγονότα.

Το δεύτερο όμως μεγάλο συμβάν της σημερινής βραδιάς, είναι πως για πρώτη φορά εδώ και πολλά χρόνια, στη μεταπολιτευτική ιστορία της χώρας αυτής, εμφανίζεται ο Αρχηγός του Κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ενώπιον της Βουλής και καταθέτει τα αντιπολιτευτικά του όπλα, δηλώνει πως αποδέχεται την έλλειψη πρωτοβουλίας πολιτικών κινήσεων.

Ο κ. Καραμανής εμφανίστηκε εδώ και ουσιαστικά έκανε αυτό που ο λαός με τη θυμοσοφία του λέει το “στρίβειν δια του αρραβώνος”. Διότι ενώ επέμενε στην ανάγκη επίσπευσης των εκλογών, ενώ είχε οικοδομήσει όλη την πολιτική του και ιδίως όλη την εσωκομματική τακτική του για τον έλεγχο του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας και μετά την επικείμενη εκλογική ήττα, αναγκάστηκε, θυσιάζοντας τους ενδοκομματικούς συσχετισμούς και τις εσωκομματικές σχέσεις, στενοχωρώντας προφανώς, προφανέστατα τον κ. Μητσοτάκη και όλη την άλλη ομάδα των υποψηφίων Προέδρων της Δημοκρατίας που ευδοκιμούν

στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, αναγκάστηκε να αποδεχθεί το απλό γεγονός πως όλη η στρατηγική της Νέας Δημοκρατίας απέτυχε, πως κατέρρευσε το οικοδόμημα. Πως η αλαζονική στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -επειδή έκανε παρερμηνεία και παρανάγνωση του αποτελέσματος των ευρωεκλογών- δηγήσεις σε απόλυτο αδιέξοδο. Και έρχεται τώρα ο κ. Καραμανλής με έναν τρόπο ο οποίος είναι παιδαριώδης να διατυπώσει με τη μορφή δήθεν εκβιαστικού διλήμματος, την άποψή του. Να πει, δηλαδή, ότι εάν θέλετε να εκλέξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας από κοινού, πανηγυρικά, συναινετικά, δεσμευθείτε ότι η χώρα θα οδηγηθεί σε εκλογές. Άλλα είναι και προσχηματικό και υποκριτικό αυτό που λέει, διότι ο κ. Καραμανλής φοβάται τις εκλογές και αναγκάστηκε -και ορθώς έκανε- να μεταβάλει την πολιτική γραμμή του κόμματός του, να τη μετατρέψει σε μια παραδοχή επικείμενης ήττας, σε μία γραμμή ηπτοπαθή, ακριβώς επειδή γνωρίζει ποιος είναι ο πραγματικός συσχετισμός των δυνάμεων.

Ουσιαστικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα δύο πολιτικά γεγονότα, που συνέβησαν πριν από λίγη ώρα στην Αίθουσα αυτή, συγκροτούν μία διπλή πολιτική νίκη του ΠΑΣΟΚ. Και βεβαίως συγκροτούν μία πολύ σημαντική θεσμική και πολιτειακή νίκη της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, γιατί επιπέλους άκουσα τη Νέα Δημοκρατία αναγκάζεται να παραδεχθεί το αυτονότο, ότι δεν μπορούσε να έχει διαφορετική άποψη ως προς την επανεκλογή του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας.

Και μόνο σε έλλειψη εμπειρίας, σε αστοχία εν τη ρήμη του λόγου του κ. Καραμανλή, αποδίδω τη φράση του πως ο σημερινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας συμφωνεί πολιτικά και ιδεολογικά με το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Ο σημερινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέχθηκε το 1995 με πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ, η Νέα Δημοκρατία τον κατεψήφισε και δεν συμπίπτει πολιτικά και ιδεολογικά με κανένα κόμμα, ούτε με το ΠΑΣΟΚ ούτε με τη Νέα Δημοκρατία. Εκφράζει την ενότητα και την ομοφυχία του ελληνικού λαού. Και εν πάσῃ περιπτώσει όταν αναγκάζεσθε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να αντιστρέψετε τη λογική σας, να κάνετε στροφή 180 μορίων, καλό είναι αυτό να το κάνετε με τη σεμνότητα που επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Διότι, ποιο είναι το πολιτικό συμπέρασμα όλης αυτής της συζήτησης; Τι καταλαβαίνει ο πολίτης; Καταλαβαίνει πάρα πολύ απλά ότι η Νέα Δημοκρατία διέθετε ένα όπλο. Είχε μία πρωτοβουλία κινήσεων, επειδή η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία. Είχε μία βαρύνουσα και κρίσιμη ψήφο. Και τη δίνει την ψήφο αυτή, τώρα πια, μετά τις διευκρίνισεις που αναγκάστηκε να δώσει ο κ. Καραμανλής καθαρά, άνευ όρων, άνευ αιρέσεων, άνευ προϋποθέσεων υπέρ της επανεκλογής του κ. Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου και ορθώς αναγκαστικά κάνει. Άλλα ποια είναι η ουσία; Η ουσία είναι ότι την πρωτοβουλία των κινήσεων πλέον την έχει η Κυβέρνηση και η κοινοβουλευτική πλειοψηφία του ΠΑΣΟΚ στη Βουλή. Αυτό σημαίνει αντιστροφή των δεδομένων, σημαίνει πως στο πολιτικό σκηνικό η πολιτική συγκυρία πλέον διαγράφεται με διαφορετικό τρόπο. Τα πράγματα είναι απλά. Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας μη γελιόμαστε. Εάν η Νέα Δημοκρατία είχε διαφορετική πρόγνωση για το εκλογικό αποτέλεσμα, εάν πίστευε στις δυνάμεις της, εάν είχε κάτι να πει και να προτείνει στον ελληνικό λαό, τότε δεν θα είχαμε αυτήν την ευπρόσδεκτη και καλοδεχούμενη εκ του αποτελέσματος, αλλά πάντως εξαναγκασμένη, συναίνεση της Νέας Δημοκρατίας. Έτσι πλέον τα πράγματα διαγράφονται πολύ επώδυνα για το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Και δεν ξέρω πώς θα εκληφθεί στο εσωτερικό του κόμματος η σημερινή πρωτοβουλία του κ. Καραμανλή, η οποία ήταν πρωτοβουλία βεβαίως του κόμματος, αλλά και της ηγετικής του ομάδας η οποία πρέπει να διαμορφώσει, όπως είπα και προηγουμένως, τις προϋποθέσεις του ελέγχου του κόμματος, του κομματικού οργανισμού και μετά την προδιαγεγραμμένη πλέον και ομολογημένη εκ των προτέρων ήττα στις επόμενες βουλευτικές εκλογές.

Και πρέπει να σας πω επιπλέον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όλα όσα είπε ο κ. Καραμανλής στο πρώτο μέρος της ομιλίας του, ουσιαστικά εξηγούν το γιατί βρέθηκε στην ανάγκη

να μετατρέψει, ουσιαστικά να αναποδογυρίσει τη γραμμή του κόμματός του σε σχέση με το μείζον πολιτικό ζήτημα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Δεν διαμορφώνει ο ελληνικός λαός τυχαία τη στάση του. Τα όσα είπε ο κ. Καραμανλής για την εικόνα της χώρας, για την κατάσταση του τόπου, για τον Προϋπολογισμό, για το μεγάλο στόχο της ΟΝΕ είχαν ουσιαστικά απέναντι τους έναν τοίχο. Έναν τοίχο που συγκροτεί τη ίδια η κοινή γνώμη. Δεν υπάρχει πλέον στις μέρες μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανένας 'Ελληνας πολίτης που να μην αντιλαμβάνεται τι συμβαίνει, που να μην ξέρει πώς εξελίσσονται τα μακροοικονομικά και τα δημοσιονομικά μεγέθη, που να μην αντιλαμβάνεται ότι εφαρμόζεται μια οικονομική πολιτική με αρχή, μέση και τέλος, που βελτιώνει το επίπεδο διαβίωσης όλου του ελληνικού λαού, που ανεβάζει το δείκτη της κοινωνικής ανάπτυξης, που μετατρέπει την εικόνα της χώρας, που αποδίδει αποτελέσματα. 'Όλοι ξέρουν τι συμβαίνει.'

'Όταν, λοιπόν, έρχεται κάποιος και περιγράφει μία εικόνα η οποία δεν αντιποκρίνεται στην πραγματικότητα αυτή, τότε βρίσκεται αντιμέτωπος με πολίτες που κατοικούν στον τόπο αυτό, που γνωρίζουν τι συμβαίνει στην καθημερινότητά τους, που γνωρίζουν τι μεταβολές έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια, πώς αλλάζει το κλίμα.'

Διότι πάντοτε λέγαμε -και επαναλαμβάνουμε- ότι η ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική 'Ενωση, δηλαδή ο στόχος να μειωθεί ο πληθωρισμός στα πρωτοφανή για τα ελληνικά δεδομένα επίπεδα του 2% και ακόμα λιγότερο, ο στόχος της μείωσης των επιτοκίων, ο στόχος της μείωσης των δημοσιονομικών ελλειψών, η ππατική τάση του δημοσίου χρέους και άρα η μείωση των αναγκών εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, όλα αυτά, δεν είναι μία υπόθεση των εθνικών λογαριασμών του κράτους, των μεγάλων επιχειρήσεων, των χρηματαγορών, αλλά είναι μία υπόθεση όλου του ελληνικού λαού.

Ο στόχος της ένταξης στην Οικονομική και Νομισματική 'Ενωση λέγαμε πάντα και αποδείχθηκε ότι ήταν μία μεγάλη λαϊκή υπόθεση. Και αυτό ο κ. Καραμανλής και η Νέα Δημοκρατία δεν το κατανόησαν. Και ουσιαστικά, παρά τις υπεκφυγές, έχουν αυτοαποκλεισθεί πολιτικά από την επιδιώξη, αλλά και από την επίτευξη ενός πολύ σημαντικού πολιτικού στόχου, όπως είναι η ένταξη της χώρας στη ζώνη του ΕΥΡΩ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον κάθε Ελληνα πολίτη, για τον κάθε οικογενειακό προϋπολογισμό. Διότι ο πληθωρισμός δεν είναι αφηρημένο μέγεθος. Πληθωρισμός σημαίνει ότι εξωβελτίζεται η ακρίβεια από το δημόσιο λόγο και από το καθημερινό λεξιλόγιο, ότι υπάρχει σταθερότητα τιμών.

Τα αντιπληθωριστικά μέτρα, δεν είναι μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης. Είναι μέτρα που ενισχύουν το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, είναι μέτρα που ενισχύουν τον κάθε πολίτη.

Η μείωση των αναγκών εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους δεν είναι μία αφηρημένη μαθητική έννοια. Είναι κάτι πολύ συγκεκριμένο που αφορά τα πρωτογενή πλεονάσματα του Προϋπολογισμού και το πώς αυτά κατανέμονται.

Και αν θέλετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να εξετάσουμε τη συνολική άποψη του κ. Καραμανλή για τον Προϋπολογισμό του 2000, πώς συνοψίζεται η άποψή του αυτή; Η άποψή του συνοψίζεται στην πάρα πολύ εύηχη φράση "Προϋπολογισμός του αέρα". Αυτά είναι δυστυχώς λόγια του αέρα, διότι η ομιλία του κ. Καραμανλή ήταν μια ομιλία αρχείου. Το βασικό χαρακτηριστικό της ήταν ότι είχε ανασυρθεί από το αρχείο των κομματικών στερεοτύπων. Είχε πλήρη έλλειψη αίσθησης της ιστορίας και ιδίως πλήρη έλλειψη αίσθησης της οικονομικής πραγματικότητας.

Διότι εάν υπάρχουν δύο χαρακτηριστικά στον Προϋπολογισμό του 2000 αυτά είναι τα εξής: Πρώτον, ότι πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό που αντιστοιχείται με την πραγματική οικονομία, που έχει την όψη του και το στόχο του στραμμένο στην πραγματική οικονομία και δεύτερον, πώς πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό ανακατανομής του κοινωνικού πλεονάσματος, για έναν Προϋπολογισμό που έχει ως ακροατήριό του συνολικά την ελληνική κοινωνία, την ελληνική κοινωνία των 3/3, την ακέραιη κοινωνία, την κοινωνία της συνοχής και της ασφάλειας και

όχι επιλεκτικά ορισμένες κοινωνικές κατηγορίες.

Το πρόβλημα της Αντιπολίτευσης είναι πως δεν αντιλαμβάνεται ότι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. με αυτά που κάνει ουσιαστικά διατυπώνει ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό, ευθύβολο λόγο περί γενικού συμφέροντος της ελληνικής οικονομίας, του ελληνικού λαού, της ελληνικής κοινωνίας, του τόπου αυτού συνολικά. Διότι μόνο όταν υπάρχει η αίσθηση της ισορροπίας, η αίσθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, μόνο τότε γίνονται αντιληπτά και δικαιώνονται τα μέτρα αυτά.

Πρέπει να σας πω επίσης, ότι το άλλο βασικό χαρακτηριστικό του Προϋπολογισμού αυτού είναι πως για πρώτη ίσως φορά στη δημοσιονομική μας ιστορία πρόκειται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για έναν Προϋπολογισμό ο οποίος είναι προαποδεδειγμένος. Διότι είναι ένας Προϋπολογισμός που έρχεται προς ψήφιση ενώ ήδη έχει ψηφιστεί το φορολογικό νομοσχέδιο, ενώ ήδη έχουν ανακοινωθεί όλα τα κρίσιμα μέτρα κοινωνικής κυρίως πολιτικής, που ανακατανέμουν τον κοινωνικό πλούτο που έχει συγκεντρωθεί, ενώ ήδη έχουν εξαγγελθεί μέτρα τα οποία είναι πολύ σημαντικά για κατηγορίες όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι χαμηλούσυνταξιούχοι, οι αγρότες, οι άνεργοι και οι ίδιως οι νέοι και οι γυναίκες.

Αυτά έχουν πολύ μεγάλη σημασία διότι κατά έναν εξαιρετικά γοητευτικό και σχεδόν αυτόματο τρόπο, μετά την επισημοποίηση της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ και στη ζώνη του ΕΥΡΩ, μετακινούμαστε αναγκαστικά στο πεδίο της πραγματικής οικονομίας. Εκεί πρέπει να αναζητήσουμε το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας. Και ο Προϋπολογισμός αυτός στηρίζει δημοσιονομικά το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας, ένα μεταβιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης που βασίζεται όχι απλά και μόνο στην κοινωνία της πληροφορίας, αλλά στην κοινωνία της γνώσης, δηλαδή, σε φυσικά πλεονεκτήματα που έχει ο ελληνικός λαός, η ελληνική οικονομία, όπως είναι η ευελιξία, η ικανότητα να διατυπώνονται καινοτομικές προτάσεις για έξυπνα αγαθά και έξυπνες υπηρεσίες.

Γι' αυτό, τομείς όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στις οποίες προαναφέρθηκα, βρίσκονται στο στόχαστρο, στο επίκεντρο της προσοχής της κυβερνητικής πολιτικής.

Έχουν εξαγγελθεί, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, όλα τα σημαντικά μέτρα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όλα τα κρίσιμα οριζόντια μέτρα. Έχουν εξαγγελθεί, αποφασιστεί, ψηφιστεί και εφαρμόζονται τα μέτρα φορολογικής ελάφρυνσης. Τα μέτρα ελάφρυνσης, ως προς τις κοινωνικοσαφαλιστικές υποχρεώσεις. Και έχουν αποφασιστεί και ανακοινωθεί τα μέτρα, που διευκολύνουν την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ίδιως των μικρών επιχειρήσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, με τη νέα ίδεα, με την καινοτομία του Εγγυητικού Κεφαλαίου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που επιτρέπει να διακινθούν κεφάλαια περίπου ενός τρισεκατομμυρίου, ειδικά προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εγγυημένα σε μέσο ποσοστό 50%, από αυτό το εγγυητικό κεφάλαιο, που συγκροτεί η Κυβέρνηση χάρη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Και φυσικά αυτό αποδεικνύεται από τη σημασία που δίνουμε σε τομείς, όπως η ψηφιακή οικονομία και το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου μπορεί να διαπρέψει η μικρή επιχείρηση, ίδιως η μικρή και ευέλικτη ελληνική επιχείρηση. Σε τομείς όπως ο τουρισμός, που είναι το μεγάλο γεωφυσικό, ιστορικό, πολιτιστικό πλεονέκτημα της χώρας. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός, ότι υπάρχει ένα νέο δόγμα τουριστικής πολιτικής για τουρισμό υψηλής ποιότητας, δωδεκάμηνης διάρκειας, με πολλές θεματικές επιλογές. Έχουν υπερδιπλασιαστεί, σχεδόν τριπλασιαστεί, τα κονδύλια του τουρισμού στο τρίτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, προκειμένου να διευκολυνθεί η συνολική και οριζόντια αναβάθμιση των τουριστικών υποδομών και των τουριστικών υπηρεσιών σε όλη τη χώρα.

Θα μπορούσα να μιλάω επί ώρα για τις συμβαίνει στο χώρο της πραγματικής οικονομίας, τι συμβαίνει στον τομέα της ενέργειας, με νέες επενδύσεις, με μία εξαιρετικά διεισδυτική ενέργειακή διπλωματία, που αποδίδει αποτελέσματα και για τη χώρα και για την ανασυγκρότηση των Βαλκανίων. Για τις συμβαίνει στον τομέα της βιομηχανικής παραγωγής, όπου όλοι οι δεικτές έχουν κινηθεί φέτος σε πάρα πολύ υψηλά επίπεδα. Για το

τι καινοτομίες έχουν εφαρμοστεί τον τελευταίο καιρό στην αγορά, στον τομέα του εμπορίου, στις κρατικές προμήθειες, στη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, στη νομοθεσία περί μισθώσεων, σε όλα όσα διέπουν τη διακίνηση και την εμπορία των υγρών καυσίμων.

Θα μπορούσα να αναφερθώ επί ώρα στο μεγάλο γεγονός, που έχει πια συμβεί και που αλλάζει τα δεδομένα της αγοράς και που είναι η απελευθέρωση και η ανασυγκρότηση της αγοράς ρελεκτρικής ενέργειας.

Θα μπορούσα να αναφερθώ στο νέο περιβάλλον, που διαμορφώνεται, όχι μόνο στον ενεργειακό τομέα, αλλά και στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Αυτά όλα τις σημαίνουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Σημαίνουν κάτι, που αδυνατούν να αντιληφθούν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Και λυπάμαι που το λέω αυτό. Σημαίνουν ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα με προβλήματα, ναι, με σημαντικά προβλήματα. Υπάρχουν προβλήματα. Υπάρχουν κοινωνικές ανισότητες, υπάρχουν διεκδίκησις. Υπάρχουν αξιώσεις. Η ιστορία δεν σταματάει ποτέ και όλοι θέλουν να βελτιώσουν το κοινωνικό τους επίπεδο. Αυτή είναι η γοητεία και η βαθύτερη λογική της ιστορίας. Όμως, το θέμα είναι από ποια αφετηρία ξεκινάς, ποια διαδρομή έχεις ακολουθήσει, με ποιους συγκρίνεις τον εαυτό σου.

Και η Ελλάδα -το επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά από το Βήμα αυτό- είναι δέκατη όγδοη χώρα στον παγκόσμιο δείκτη κοινωνικής ανάπτυξης, μεταξύ όλων των χωρών του κόσμου, χωρίς να συνυπολογίζονται τα μεγέθη της ανεπίσημης οικονομίας της, της παραικονομίας της, με μόνο τα επίσημα οικονομικά της μεγέθη. Και τελικά τα πάντα κρίνονται σε αυτόν τον ενιαίο και σύνθετο δείκτη της κοινωνικής ανάπτυξης.

Βεβαίως υπάρχουν προβλήματα. Υπάρχουν προβλήματα συσσωρευμένα εδώ και δεκαετίες. Άλλα έχουμε μπροστά μας τη μεγάλη ευκαιρία, όλες τις διαρθρωτικές μειονεξίες της ελληνικής οικονομίας, το μεγάλο αγροτικό τομέα, το μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων, να τις μετατρέψουμε σε συγκριτικά πλεονεκτήματα μέσα στη νέα εποχή.

Και σε τελευταία ανάλυση, ας μην ξεχνάμε ότι η Ελλάδα είναι έβδομη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση πληθυσμιακά, ότι έχουμε μία εντυπωσιακή άνοδο του ακαθάριστου κατά κεφαλήν εισοδήματος, ότι έχουμε τη δυνατότητα να παίξουμε ρόλο με όλες τις πειριφερειακές μας ταυτότητες: την ευρωπαϊκή, τη βαλκανική, τη μεσογειακή, την παραευείνια. Ότι η Ελλάδα βεβαίως διεκδίκει πολλά. Οι 'Ελληνες διεκδικούν πολλά. Δεν είναι ικανοποιημένοι. Και αλίμονο αν ήταν ικανοποιημένοι. Άλλα ας σκεφθούμε πού έχουμε τη δυνατότητα να πάμε.

Αυτή είναι η πραγματική αιτιολογία για την οποία ο κ. Καραμανλής αναγκάστηκε να συρθεί στην αποδοχή της επανεκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αναγκάστηκε, ουσιαστικά, να απορρίψει αναδρομικά τον προηγούμενο εαυτό του. Και αυτό είναι ευχάριστο, το υποδεχόμαστε, το χαιρετίζουμε, ικανοποιεί τον ελληνικό λαό που το επέβαλε, αλλά βεβαίως, αυτό δε δικαιώνει τη Νέα Δημοκρατία. Την καθιστά έκθετη σε μια κριτική που οπία είναι και ενδοκομιατική, αλλά κυρίως είναι μια κριτική πολιτική, ιστορική, κοινωνική. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Σιούφα, έχει ζητήσει το λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας. Σας παρακαλώ να μιλήσετε για τέσσερα λεπτά, γιατί δεν έχουμε περιθώριο χρόνου. Ορίστε, κύριε Κολοζώφ, έχετε το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ : Θα προσπαθήσω να είμαι και πολύ πιο σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα έπαιρνα το λόγο αν δεν γινόμασταν θεατές εδώ πέρα ενός ρεσιτάλ υποκριτισίας ...

(Θάρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Θα παρακαλέσω το "κόμμα" του κ. Μάνου να μη θορυβεί.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ : Για τον Πρόεδρο λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Καλώς.

Ορίστε, κύριε Κολοζώφ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ : Κύριε Πρόεδρε, δεν θα έπαιρνα το λόγο γιατί καταλαβαίνω πόσο ο χρόνος είναι πολύτιμος και υπάρχουν και Βουλευτές που δεν μπόρεσαν να μιλήσουν. Όμως, γίναμε μάρτυρες εδώ πέρα ενός ρεστάλ υποκρίσιας μεταξύ της Κυβέρνησης και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, μεταξύ του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας.

Από τη μια μεριά η Κυβέρνηση να προσπαθεί να πείσει τη Νέα Δημοκρατία να μην αλλάξει θέση για να πάμε στις εκλογές το Μάρτιο και απ' την άλλη μεριά η Νέα Δημοκρατία να προσπαθεί να κερδίσει τις εντυπώσεις γύρω από το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και η ταμπακιέρα ποια είναι; Ακριβώς αυτή, το ποιος από τους δύο θα κερδίσει πόντους, θα κερδίσει τις εντυπώσεις πηγαίνοντας προς τις εκλογές.

Θα ξαναπάτω, κύριε Πρόεδρε, αυτό που είπα και στην ομιλία μου. Η φιλολογία περι σεβασμού των θεσμών είναι μόνο για τους αφελείς. Εδώ υπάρχει ένα πολιτικό πρόβλημα, υπάρχει ένα πολιτικό ζήτημα. Προβλέπει το Σύνταγμα πώς θα λυθεί αυτό το πρόβλημα, το Σύνταγμα προβλέπει ότι αυτή η διαδικασία έχει δύο λύσεις. Η μια είναι να εκλεγεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας από τα κόμματα, με τους προβληματισμούς που έχουν, με το πώς κρίνουν την κατάσταση, με το ποιες θεωρούν ότι είναι οι ανάγκες της χώρας. Και η δεύτερη λύση είναι να προχωρήσει σε εκλογές, εφόσον τα κόμματα δεν συναινούν και δεν μπορούν να βρουν λύση για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

'Όλα αυτά είναι μέσα στο Σύνταγμα, όλες αυτές οι διαδικασίες σέβονται το Σύνταγμα και σέβονται το θεσμό της δημοκρατίας, γιατί ακριβώς αυτός ο θεσμός προβλέπει και την ασυμφωνία μεταξύ των κομμάτων που είναι θεμιτή. Και φαίνεται και η στάση των κομμάτων γύρω απ' αυτό το ζήτημα στην προκειμένη περίπτωση.

'Άλλα κόμματα όπως εμείς βάλαμε ανοικτά το ζήτημα. Είναι θέμα αυτή η Κυβέρνηση να μην προχωρήσει τη θητεία της, να ανατραπεί όσο το δυνατόν πιο γρήγορα γιατί είναι επικίνδυνη για τη χώρα. 'Άλλα κόμματα βρήκαν έναν άλλο τρόπο να πουν ότι δεν συναινούν, προτείνοντας το δικό τους υποψήφιο, γνωρίζοντας καλά ότι δεν μπορεί να υπάρχει συναίνεση γύρω απ' αυτόν.

Είναι θεμιτές αυτές οι επιλογές που κάνουν τα κόμματα. Και δεν μπορεί να έρχεται εδώ πέρα η Κυβέρνηση και να μας κάνει μαθήματα περί σεβασμού των θεσμών και δεν συμμαζεύεται. Νομίζω ότι αυτό είναι το πολιτικό ζήτημα σήμερα, αυτό το παχνίδι παίζουν και είναι καλό να το ξέρει ο ελληνικός λαός ότι μ' αυτά τα ζήτηματα προσπαθούν να κλέψουν την ψήφο τους τα δύο μεγάλα κόμματα και πρέπει να τα καταδικάσει και τα δύο στις επόμενες εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Σιούφα, θα σας δώσω για ένα λεπτό το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ : Για δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων δεν έχει μιλήσει, κύριε συνάδελφος. Θα του δώσουμε πέντε λεπτά, εν συνεχείᾳ θα μιλήσει η κυρία Υπουργός και ο Πρωθυπουργός.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ : Θα είχαμε ήδη τελειώσει. Δύο λεπτά μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ορίστε, κύριε Σιούφα, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, ο μόλις κατελθών από το Βήμα Υπουργός Ανάπτυξης ο κ. Βενιζέλος, με όλη την πληθωρικότητά του και τη ρητορική του δεινότητα ανέλαβε να εκφωνήσει τον υπέρ αδυνάτου λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης) : Τον πανηγυρικό της ημέρας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ : Αντιλαμβάνεσθε τι εννοώ.

Προσπάθησε να καλύψει την αδυναμία του Πρωθυπουργού, που αιφνιδιάστηκε πριν από λίγο, αποδιοργανώθηκε, τα έχασε, από το διπλό νοκ άστο που υπέστη από τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας.

Και τώρα που έφυγε το προκάλυμμα της δημοτικότητας του

Προέδρου της Δημοκρατίας και απεδείχθη η γύμνια του ίδιου και της Κυβέρνησής του, δεν ανταποκρίνεται σ' αυτό που μέχρι χθες έσπρωχνε και προετοιμάζόταν το ΠΑΣΟΚ, τις εκλογές. Εκλογές στις 26 του Μάρτη ανακοίνωνται από το Ελσίνκι. Τώρα, που "του έριξε το γάντι" ο κ. Καραμανλής "άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε" έκανε ότι δεν καταλαβαίνει. Αυτό απέδειξε πόσο γυμνός είναι, πόσο έντρομη είναι η Κυβέρνηση και πώς "το έβαλαν στα πόδια" και μόνο στο άκουσμα της λέξης "εκλογές".

Δύο πράγματα είναι το συμπέρασμα της αποψίνης συζήτησης, κύριος Πρόεδρε. Ο κύριος Πρωθυπουργός απέδειξε ότι "τα χάνει", όταν πρόκειται να χειριστεί κρίσιμα θέματα. Γ' αυτό σχεδόν τραυλίζοντας προσπάθησε να αποφύγει το θέμα των εκλογών, για το οποίο μάλιστα προχθές ανακοίνωσε ότι ετοιμάζει και την επιτροπή εκλογικού αγώνα που κάπως περιέργως διέρρευσε από τα υπόγεια του Μαξίμου και χθες και σήμερα "σφάζονται" στο ΠΑΣΟΚ για να δουν γιατί απεκαλύφθη και αυτό και εκείνο το οποίο ο κ. Ρέππας με την καθημερινή του συνομιλία στο press room αποκάλυψε τους πραγματικούς στόχους της Κυβέρνησης, ότι αν ψηφίσει η Νέα Δημοκρατία τον κ. Στεφανόπουλο, θα είναι ψήφος εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση και αυτό πλέον ως απόδειξη των επιχειρημάτων που χρησιμοποιήσαμε, έδειξε ότι η Κυβέρνηση φοβάται τις εκλογές και χρησιμοποιούσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το θεσμό για να καλύψει τη γύμνια και την αδυναμία της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Γιαννακόπουλος έχει το λόγο για τέσσερα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω με τη σειρά μου κατ' αρχήν να εκφράσω τη βαθιά μου θλίψη και οδύνη για το χαμό του συντρόφου του συνάδελφου και φίλου Δημήτρη Τσετινέ και να συλλυπθώ θερμότατα τους οικείους του.

Συζητούμε όλες αυτές τις μέρες τον Προϋπολογισμό του 2000 ο οποίος πρωτίστως είναι ένας ενταξιακός προϋπολογισμός. 'Ακουσα πολλές από τις τοποθετήσεις των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα εκείνων της Νέας Δημοκρατίας και αναλογίζομαι αν πραγματικά σ' αυτήν την Αίθουσα υπάρχει κάπι που μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι πήγε καλά.

Ειλικρινά σας ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, δεν πήγε τίποτα καλά για σας στην οικονομία τα τελευταία εξι χρόνια; Δεν βλέπετε τι λένε οι διεθνείς οργανισμοί; Δεν βλέπετε τι λένε τα θεσμοθετημένα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Πριν από λίγο καιρό επισκέφθηκε τη χώρα μας ο Πρόεδρος των ΗΠΑ. Δεν ακούσατε πώς εκφράστηκε για την ελληνική οικονομία; Πιστεύω ότι έχετε αποδύθει σε μια στέρια αντιπολιτευτική τακτική η οποία δεν βοηθά τη χώρα, αλλά ούτε και σας. Η πολιτική που ακολουθείτε είναι λαθαμένη. Ακόμα και εδώ απόψε αποδείχθηκε ότι η Νέα Δημοκρατία δεν παίρνει στο σωστό χρόνο τις σωστές αποφάσεις. Θα ήταν ευφυής η κίνησή σας εάν τότε που το ΠΑΣΟΚ πρότεινε ξαφνικά ως Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας τον κώστα Στεφανόπουλο, να πείτε και εσείς "ναι". Πράγματι θα είχατε κερδίσει πόντους.

Σήμερα όμως, προσπαθείτε να βγείτε απ' το αδιέξοδό σας. Συρθήκατε στην επιλογή του ΠΑΣΟΚ ουσιαστικά και προσπαθείτε να ποιήσετε την ανάγκη φιλοτιμίαν. Όμως, όπως κρίνεται η Κυβέρνηση, κρίνεται και η Αντιπολίτευση. Ο ελληνικός λαός σήμερα έχει κρίση και κρίνει σωστά, αγαπητοί συνάδελφοι.

'Έχω την εντύπωση ότι δεν πολιτεύεσθε σωστά, και ότι η σύγκριση του σήμερα με το χθες είναι καταλυτική σε βάρος σας.

Το 1993 η χώρα μας παρέπαιπε οικονομικά, ο τιμάριθμος ήταν στα ύψη, τα ελλείμματα τεράστια και το χρέος αυξανόταν επικίνδυνα. Τα 2/3 των εσόδων ήταν δεσμευμένα για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους. Η παραγωγή ήταν στάσιμη και τα επιτόκια ήταν στα ύψη.

Σήμερα, μετά από επίπονη προσπάθεια έξι ετών, αναρθώσαμε την οικονομία και επιτύχαμε όλους τους στόχους που είχαμε βάλει. Ο πληθωρισμός όπως έρετε, έχει κατρακυλήσει στο 2,2%. Οι τιμές σταθεροποιούνται. Τα χαμηλά εισοδήματα αναστανούν.

Θυμηθείτε τι λέγατε για τον πληθωρισμό πριν από δύο και τρία χρόνια. Δεν πιστεύατε ότι θα φθάσουμε σ' αυτές τις επιτυ-

χίες. Παραδεχθείτε τουλάχιστον έστω και τώρα ότι αυτό ήταν η μεγαλύτερη προσφορά κυβερνητικού κόμματος στον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα στα μικρά εισοδήματα.

Θα μπορούσε κανείς να πει πολλά. Για την αγροτική οικονομία, όμως, επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να πω διο λόγια.

Πιστεύω ότι η ελληνική γεωργική οικονομία είναι μια επιδοτούμενη οικονομία κατά 50% περίπου. 'Όμως, εμείς δεν θέλουμε μια επιδοτούμενη γεωργία, θέλουμε μια ανταγωνιστική γεωργία, μια βιώσιμη γεωργία και πρέπει να εκμεταλλευτούμε τις άριστες ποιότητες που έχουμε σε όλα τα αγροτικά προϊόντα.

Ο χρόνος είναι ελάχιστος. Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να μην κλείσω με ένα μεγάλο ζήτημα που έχει αναδειχθεί πάλι με πρωτοβουλία των Βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Είναι το μεγάλο κοινωνικοοικονομικό ζήτημα των πανωτοκίων, του ανατοκισμού των τόκων. Κυβερνητικοί Βουλευτές, ο υποφαινόμενος με τροπολογία του εμπρόθεσμη, που συζητήθηκε πρώτη φορά στη Βουλή και ο κ. Μπεντενιώτης έκανε επίκαιρη ερώτηση, έφεραν αυτό το μεγάλο θέμα.

Κύριε Μητσοτάκη, δεν έχει συζητηθεί ξανά τροπολογία γι' αυτό το θέμα, άλλο στο παρελθόν με ερώτηση νομίζω που είχατε κάνει εσείς.

'Όμως, είμαι βέβαιος ότι και αυτό το μεγάλο ζήτημα η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα το λύσει. Και η λύση που θα δώσει θα είναι οριστική, θα είναι ορθολογιστική. Θα είναι μια λύση που δεν θα ανταποκρίνεται στα τοκοτεχνάσματα των τραπεζών, αλλά στην επίλυση του μεγάλου αυτού κοινωνικοοικονομικού ζητήματος.

Για όλους αυτούς τους λόγους και για χίλιους άλλους που είπαν Βουλευτές και Υπουργοί της Συμπολίτευσης, δίνω θετική ψήφο στον Προϋπολογισμό και καλώ και εσάς να δώσετε θετική ψήφο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Βάσω Παπανδρέου, έχει το λόγο.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ' αρχήν να εκφράσω τη θλίψη για το θάνατο του συνάδελφου και συντρόφου Δημήτρη Τσετινέ, που η μοίρα θέλησε να αφήσει σ' αυτό εδώ το Βήμα την τελευταία του πνοή. Είναι μια σημαντική απώλεια και για τη Ροδόπη και για το Κοινοβούλιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο αιώνας που έρχεται βρίσκει την Ελλάδα σε μια θέση που δεν είχε ποτέ στο παρελθόν. Μέσα από μια δύσκολη διαδρομή με πολέμους, με εμφύλιο, με φτώχεια, με υπανάπτυξη, με καταπίεση τη χώρα μας συγκαταλέγεται σήμερα στον όμιλο των ισχυρών αυτού του κόσμου.

Η κοινωνία μας έχει ανεβάσει σημαντικά το βιοτικό της επίπεδο. Οι 'Ελληνες πολίτες ζουν περισσότερο και ζουν πολύ καλύτερα σε σχέση με το παρελθόν.

Η Ελλάδα κατακτά με το σπαθί της τη θέση της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Ο ρόλος της χώρας μας στην ευρύτερη περιοχή είναι πλέον σεβαστός απ' όλους.

Και όλα αυτά τα κατακτήσαμε τα τελευταία χρόνια με την πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και με τις μεγάλες θυσίες του ελληνικού λαού. Θα ήταν όμως λάθος σε μια τέτοια συζήτηση να περιοριστούμε στην αυταρέσκεια του απολογισμού, θα ήταν λάθος να μείνουμε στην παράθεση των όσων θετικών έγιναν τα τελευταία χρόνια. Δεν έχουμε την πολυτέλεια του εφησυχασμού, δεν έχουμε την πολυτέλεια της θριαμβολογίας, γιατί το αύριο δεν περιμένει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία χρόνια ρίξαμε το βάρος στην οικονομία, ρίξαμε το βάρος στην ανόρθωση της Ελλάδας και αυτό έπρεπε να κάνουμε. Τώρα είναι χρέος μας να ρίξουμε το βάρος στην κοινωνία. Η νέα τετραετία, θα είναι η τετραετία του πολίτη.

Από το 1993 ως σήμερα το ΠΑ.ΣΟ.Κ., η Κυβέρνηση και η ελληνική κοινωνία έδωσαν ένα μεγάλο αγώνα για να μπορέσει τώρα να πάρει το εισητήριο της νέας εποχής, Σ' αυτόν τον αγώνα απαιτήθηκαν θυσίες. Δεν τις κατανείμαμε ίσως πάντοτε με το δικαιότερο τρόπο. 'Ηρθε, λοιπόν, η ώρα της νέας ανακατανομής

του πλούτου. Ηρθε η ώρα να ξαναδούμε εκείνους και εκείνες που έμειναν πίσω, που κτυπήθηκαν στην πορεία της ελληνικής κοινωνίας προς την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό. 'Ηρθε η ώρα του άνεργου και της άνεργης, του αγρότη και της αγρότισσας, του μικρομεσαίου, όλων εκείνων που έκαναν τις μεγαλύτερες θυσίες για να προχωρήσει η Ελλάδα στον 21ο αιώνα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

'Ολους εκείνους για τους οποίους η μέριμνα του κράτους σ' αυτήν τη δύσκολη πορεία ήταν βεβαίως υπαρκτή. 'Οχι όμως στο βαθμό που θα θέλαμε, γιατί δεν μπορούσαμε. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν, είναι και θα είναι το κόμμα του μη προνομιούχου. Είμαστε το κόμμα της ελπίδας, αλλά είμαστε και το κόμμα της σοβαρότητας και της αξιοπιστίας. Η νέα τετραετία θα είναι η τετραετία της κοινωνικής δικαιοσύνης. Κυρίως όμως θα είναι η τετραετία της ποιότητας και σ' αυτό θέλω να επιμεινω. 'Έγιναν πολλά όλα αυτά τα χρόνια για την καθημερινή ζωή του 'Ελληνα και της Ελληνίδας. 'Ηταν όμως λίγα μπροστά σ' αυτά που έπρεπε να γίνουν. 'Ήταν λίγα για να μειωθεί η απόσταση που μας χωρίζει από τις άλλες ισχυρές κοινωνίες. Η Κυβέρνησή μας όμως δεν είχε τη δυνατότητα να διαθέσει περισσότερους πόρους για την εξυπηρέτηση του πολίτη, για τη Δημόσια Διοίκηση, για την αυτοδιοίκηση, για την υγεία, για την παιδεία, για τον πολιτισμό. Οι προτεραιότητές μας ήταν αναγκαστικά άλλες, από τη στιγμή που η Νέα Δημοκρατία μας παρέδωσε μία οικονομία μουσιαστικά κατεστραμμένη. 'Όμως τώρα μπορούμε. Η Ελλάδα τώρα μπορεί γιατί η οικονομία μας μπορεί. Η νέα τετραετία θα είναι η τετραετία της ποιότητας. Να ξεφύγουμε επιτέλους από τη μιζέρια, την εγκαταλειψη, τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους πολίτες στην καθημερινή τους ζωή.

'Ηρθε η ώρα να δεσμευθούμε για ειδάλειψη της ουράς στις δημόσιες υπηρεσίες, για εξάλειψη της διαφθοράς, για καλύτερες συγκοινωνίες, για καλύτερη υγεία, για πραγματικά δημόσια σχολεία, για ασφαλείς πόλεις και χωριά. Η νέα τετραετία θα είναι η τετραετία του συγκεκριμένου, θα είναι η τετραετία της καθημερινότητας, η τετραετία της ποιότητας. Και για μια τέτοια τετραετία προετοιμαζόμαστε.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι έτοιμο να δώσει τη μάχη της ποιότητας. Μια μάχη πολύ δύσκολη, πολύ πολύ δύσκολη από όλες εκείνες που δώσαμε ως σήμερα, επειδή ακριβώς είναι πολλές φορές ένας αγώνας με τους ίδιους μας τους εαυτούς. Μάχη με τις κατεστημένες αντιλήψεις και νοοτροπίες, μάχη με την κατεστημένη μιζέρια, μάχη με το 'δε βαριέσαι'.

Και προς αυτήν την κατεύθυνση ήδη έχουμε κάνει σημαντικά βήματα. 'Έχουμε ήδη βάλει τα θεμέλια για τη ριζική μεταρρύθμιση στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης και της αυτοδιοίκησης. Τελικός μας στόχος είναι η δημιουργία ενός μικρού και ευέλικτου κράτους-στρατηγίου και ταυτόχρονα ισχυρών μονάδων περιφερειακής διοίκησης και αυτοδιοίκησης. Αποκεντρώσαμε ένα μεγάλο μέρος αρμοδιοτήτων, πόρων, ανθρώπινου δυναμικού προς τις περιφέρειες. Αναμορφώνουμε τους οργανισμούς των κεντρικών υπουργείων για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Δημιουργούμε ανεξάρτητες διοικητικές μονάδες στις περιφέρειες. Βρίσκεται σε εξέλιξη ένα ολόκληρο πρόγραμμα ώστε οι περιφέρειες να γίνουν αυτόνομες μονάδες για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Όλες αυτές οι ενέργειες στοχεύουν αφ' ενός να αποσυμφορίσουν την κεντρική διοίκηση και τη Υπουργεία και αφ' επέρου να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για αποτελεσματικότερο δημοκρατικό προγραμματισμό και εξυπηρέτηση του πολίτη.

Ενισχύσαμε και δημιουργήσαμε νέους ελεγκτικούς μηχανισμούς για να αντιμετωπίσουμε μία πάγια αδυναμία του ελληνικού κράτους. Τον έλεγχο υλοποίησης των νόμων, των αποφάσεων, των μέτρων πολιτικής, τη διαφύλαξη της αξιοπρέπειας του πολίτη.

Ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη, η αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων, το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, το Σώμα Οικονομικού Ελέγχου, το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων 'Εργων κλπ., αρχίζουν να έχουν προφανή θετικά αποτελέσματα για την εξυπηρέτηση του πολίτη και τη διαχεί-

ριση του δημοσίου χρήματος.

Με το ν. 2190 κάναμε ένα μεγάλο βήμα στον αγώνα για την εξάλειψη της πελατειακής σχέσης. Ήταν ένα μεγάλο βήμα στον τομέα αυτό, αλλά πολύ μικρό μπροστά σε όλα όσα πρέπει να γίνουν, για να έχει ο 'Ελληνας πολίτης αυτό που του αξίζει, μια καλύτερη ζωή.

Εμείς, όχι μόνο στηρίζουμε και θα εξακολουθούμε να στηρίζουμε το νόμο Πεπονή αλλά τον βελτιώσαμε έτσι ώστε να είναι πιο αποτελεσματικός.

Με ικανοποίηση διαπιστώνων τελευταία ότι και η Αντιπολίτευση κινείται στη γραμμή στήριξης του συγκεκριμένου νόμου. Δεν αρκεί αυτό. Θέλουμε την ευρύτερη δυνατή στήριξη στο μεγάλο αγώνα για την ποιότητα. Το θέλει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., το θέλει η ελληνική κοινωνία.

'Οπως αποδείχθηκε και στην περίπτωση του ν. 2190, όταν προχωρούμε σε μία τομή δεν κερδίζει ένα κόμμα, κερδίζει ολόκληρο το πολιτικό σύστημα. Μειώνεται η απαξίωση της πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήμουν ο τελευταίος 'Ελληνας πολίτης σ' αυτήν την Αίθουσα που θα μπορούσε να ισχυρισθεί ότι όλα βαίνουν καλώς, ότι όλη αυτή η προσπάθεια είναι χωρίς προβλήματα ότι δεν έχουμε αδυναμίες ότι δεν κάνουμε λάθος. 'Ομως από την άλλη πλευρά υπάρχει το έργο μας, υπάρχει η χειροπιαστή πραγματικότητα που δεν δικαιούται κανείς να την αγνοεί και να την υποβαθμίζει.

Ιδιαίτερα στο χώρο της αυτοδιοίκησης έχουμε προχωρήσει σε ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις που επέφεραν καίριο πλήγμα στον υδροκεφαλισμό του κράτους.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να επισημάνω τη σφροδρή αντίδραση της Νέας Δημοκρατίας σε κάθε προσπάθεια αποκέντρωσης, σε κάθε προσπάθεια ενίσχυσης της αυτοδιοίκησης.

Καταψηφίσατε το νόμο για τη δημιουργία αυτοδύναμων περιφερειακών μονάδων. Καταψηφίσατε το νόμο που καθιέρωσε το θεσμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Καταψηφίσατε το νόμο για τη μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ". Και μάλιστα ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Καραμανλής, πριν λίγες εβδομάδες στο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ τόλμησε να πει ότι, αν τυχόν έλθει στην κυβέρνηση, θα καταργήσει το νόμο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ". Το συνέδριο της ΚΕΔΚΕ ομόφωνα του έδωσε την απάντηση ότι στηρίζει το νόμο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ". Το ίδιο έκανε και στο επίσημο συνέδριο της ΕΝΑΕ, που αρνήθηκε να υποστηρίξει την προσπάθεια που καταβάλλει η Κυβέρνηση για την ολοκλήρωση της διοικητικής δομής και λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Και ομόφωνα η ΕΝΑΕ στήριξε την προσπάθεια που καταβάλλει η Κυβέρνηση για να ολοκληρώσει διοικητικά το θεσμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Είναι βέβαια γνωστό ότι η συντηρητική παράταξη στην ιστορική διαδρομή βρέθηκε απέναντι και εξακολουθεί να βρίσκεται με όλες εκείνες τις δυνάμεις για την αποκέντρωση και το δημοκρατικό προγραμματισμό που ιστορικά στη χώρα μας εξέφρασε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε ένα χρόνο από την εφαρμογή του νόμου "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" και η μεταρρύθμιση αυτή υποστηρίζεται συστηματικά από την εφαρμογή προγραμμάτων που έχουν ως στόχο την ενίσχυση των δήμων. Για τη λειτουργία των καποδιστριακών δήμων έχουμε διαθέσει μηχανολογικό εξοπλισμό, επιστήμονες, όλα τα μέσα και προχωρήσαμε για πρώτη φορά στην κατανομή κονδυλίων για μακροχρόνιο προγραμματισμό των δήμων. 'Ηδη έχουμε κατανείμει εκατόν πενήντα δισεκατομμύρια (150.000.000.000) δραχμές και τις επόμενες εβδομάδες θα κατανείμουμε άλλα τριακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (350.000.000.000) δραχμές στους δήμους της χώρας για τα προγράμματα που έχουν και μπορούν να υλοποιήσουν τα επόμενα χρόνια. Επίσης, προωθούμε προγράμματα κοινωνικής πολιτικής, γιατί εμείς πιστεύουμε στην αποκέντρωση, πιστεύουμε στην αυτοδιοίκηση.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο μόνος χώρος, που παρά τη δύσκολη πολιτική που είχαμε για την ανασυγκρότηση της οικονομίας τα τελευταία χρόνια, οι πόροι προς αυτήν μεταξύ των ετών 1994-1999 υπερδιπλασιάστηκαν

και θα υπάρξει σημαντική αύξηση και για την επόμενη χρονιά της τάξης των εβδομήντα πέντε δισεκατομμυρίων (75.000.000.000) δραχμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της περιφερειακής διοίκησης, αλλά και της αυτοδιοίκησης ήταν εμφανής και σε δύο πρόσφατα προβλήματα που κληθήκαμε να απαντήσουμε οργανωμένα και αποτελεσματικά. Και αναφέρομα στην πολιτική για την πρόληψη και καταστολή των πυρκαγιών και βέβαια στο πρόβλημα της αντιμετώπισης των καταστροφών από το σεισμό που έπληξε το Λεκανοπέδιο. Ήταν δύο προκλήσεις τις οποίες η κρατική μηχανή αντιμετώπισε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Κερδίσαμε και τα δύο στοιχήματα και αυτό οφείλεται στην προσπάθεια που έχουμε αναλάβει για να βελτιώσουμε τη συνεργασία της κεντρικής διοίκησης με την αυτοδιοίκηση.

Πετύχαμε ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματα, δώσαμε εξετάσεις κάτω από έκτακτες συνθήκες και τις περάσαμε με καλό βαθμό. Όμως οφείλουμε να μη σταματήσουμε εδώ, να κεφαλοποιήσουμε όλη αυτήν την εμπειρία, να βγάλουμε τα απαραίτητα συμπεράσματα, που θα μας οδηγήσουν στη μεγιστοποίηση της απόδοσής μας.

Θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι η Κυβέρνηση έχει πάρει όλα τα δυνατά μέτρα που αφορούν το πρόβλημα του ιού του 2000. 'Όμως δεν εφησυχάζουμε. Χρειάζεται η επαγρύπνηση και η εγρήγορση από όλους τους φορείς, έτσι ώστε να μπορέσει η χώρα μας να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τυχόν προβλήματα που κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει. Για τη νέα Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το κεφάλαιο της Δημόσιας Διοίκησης και αυτοδιοίκησης παραμένει ανοικτό. Εάν η τετραετία που διανύουμε μπορεί να χαρακτηρίσει ως η τετραετία του άλματος στον τομέα της οικονομίας, η τετραετία που έρχεται μπορεί και πρέπει να είναι η περίοδος των μεγάλων τομών στην ευρύτερη Δημόσια Διοίκηση και στην περαιτέρω ενίσχυση της αυτοδιοίκησης. Η διοικητική δομή της χώρας δεν έχει ολοκληρωθεί. Θέματα όμως για παράδειγμα τα μητροπολιτικά κέντρα, η δομή και η διοίκηση τους, είναι υπό εξέταση. Πρέπει να διαμορφώσουμε τη χάρτα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του 21ου αιώνα. Προχωρούμε για να αποκτήσουμε μία Δημόσια Διοίκηση στόχων και αποτελεσμάτων, όπου η αποκέντρωση του συστήματος λήψης των αποφάσεων συνοδεύεται από τον εξοπλισμό του κάθε επιπέδου διοικησης και αυτοδιοίκησης, με τα μέσα και τις δεξιότητες εκείνες που χρειάζονται για να αναλάβει πλήρως το ρόλο του.

Με την ταυτόχρονη ανάπτυξη ενός συστήματος μετρήσεως της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των συνόλου των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και της αυτοδιοίκησης, η αποκέντρωση θα διευρυνθεί, η αυτοδιοίκηση θα ενισχυθεί με πόρους και αρμοδιότητες, αλλά και αποτελεσματικότερο διοικητικό και κοινωνικό έλεγχο. Μπορούν και πρέπει να γίνουν πολλά. Έχουμε τις δυνατότητες να πετύχουμε πολλά, γιατί είμαστε στο σωστό δρόμο. Άλλωστε από τη μέχρι τώρα συζήτηση, εκείνο το οποίο αποδεικνύεται περίτραπα είναι ότι δεν υπάρχει άλλη πρόταση ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Αυτό αυξάνει τις υποχρέωσεις μας και το βάρος της ευθύνης που θα αναλάβει η Νέα Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ όποτε και εάν γίνουν οι εκλογές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς, το ΠΑΣΟΚ, μπορούμε να κοιτάξουμε τον ελληνικό λαό στα μάτια, γιατί ο ελληνικός λαός θέλει καθαρές θέσεις και καθαρές προτάσεις, χωρίς υπολογισμούς και τεχνάσματα, θέλει τις θέσεις του ΠΑΣΟΚ. Ο κ. Καραμανλής προσπάθησε για να δικαιολογήσει τη στροφή των εκατόν ογδόντα μοιρών που απόψε κάνει αναγκαστικά, να μας πει τάχα ότι το ΠΑΣΟΚ φοβάται τις εκλογές.

Απαντάμε στον κ. Καραμανλή, ότι το ΠΑΣΟΚ ήταν, είναι και θα είναι έτοιμο για εκλογές. Ο κ. Καραμανλής αποφάσισε ότι τώρα δεν τον συμφέρουν οι εκλογές. Να ξέρει ότι δεν θα έχει τη δυνατότητα να τις αποτρέψει με μία τότε υπαναχώρηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ είναι έτοιμο ανά πάσα στιγμή για εκλογές, όχι για να ικανοποιηθούμε επικρατώντας απέναντι στην χωρίς αρχές, χωρίς ιδέες και χωρίς πρόγραμμα Νέα Δημοκρατία, αλλά για να ανανεώσουμε την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού, στην πολιτική του ΠΑΣΟΚ, εν όψει των I-

διαίτερα κρίσμαν προβλημάτων που έχει να αντιμετωπίσει η κοινωνία μας.

Ο κ. Καραμανλής σήμερα μεταξύ της ήττας και του ευτελισμού, προτίμησε τον ευτελισμό. Είναι ακατάλληλος να κυβερνήσει αυτήν τη χώρα, γιατί είναι αναξιόπιστος και ανακόλουθος. Μας έλεγε και έλεγε προς τον ελληνικό λαό ότι τον Ιανουάριο θα αποφασίσει και θα ενημερώσει τον ελληνικό λαό για τις επιλογές του με βάση τις τελευταίες εξελίξεις στο πολιτικό κλίμα και στο εσωτερικό το κόμματός του. 'Εφερε νωρίτερα την ενημέρωση προς τον ελληνικό λαό το Δεκέμβριο.

Μας έλεγε και έλεγε προς τον ελληνικό λαό ότι προέχει το πολιτικό ζήτημα να φύγει αυτή η ανίκανη Κυβέρνηση. Σήμερα μας είπε ότι προέχει το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Αποδείχθηκε με τη δήλωση του κ. Μητσοτάκη του επίτιμου Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας ότι δεν είχε ενημερώσει ούτε τα βασικά στελέχη του κόμματός του και αυτό δείχνει ότι η παράταξη του είναι σε πανικό αλλά δείχνει και τον πανικό ενός άπειρου πολιτικού.

Μας είπε και έλεγε προς τον ελληνικό λαό ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση δεν ζητάει εκλογές γιατί αυτό είναι δικαίωμα της Κυβέρνησης. Σήμερα, αποδεικνύεται ανακόλουθος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση είναι πλήρως κυρίαρχη του πολιτικού σκηνικού στη χώρα μας. Οι εκλογές θα γίνουν σύμφωνα με αυτά που επιτάσσει το Σύνταγμα, είτε την εξάντληση της τετραετίας είτε για εθνικούς λόγους. Εμείς σεβόμαστε τους θεσμούς και η πρωτοβουλία ανήκει στην Κυβέρνηση. Ο κ. Καραμανλής έχει το θιλιβερό προνόμιο να σύρεται συνεχώς πίσω από τις εξελίξεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λέει ο κ. Καραμανλής ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. φοβάται τις εκλογές. Εγώ θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι όχι μόνο τον κ. Στεφανόπουλο θα ψήφιζε για να αποφύγει τις εκλογές, αλλά και τον Προϋπολογισμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα υπερψήφιζε εάν χρειαζόταν προκειμένου να αποφύγει αυτό που φοβάται πιο πολύ απ'όλα, τις εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Αλλά και αυτό το ποτήρι δεν πρόκειται να το αποφύγει όταν έρθει η ώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι και η Νέα Δημοκρατία σήμερα δεν έχει κανένα λόγο να μην υπερψηφίσει τον Προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 τον οποίο συζητούμε, συμβολίζει μια ιστορική στιγμή για την Ελλάδα. Είναι ο Προϋπολογισμός εκείνος ο οποίος σφραγίζει τους μεγάλους στόχους που θέσαμε το 1996.

Πρώτον, είναι ο Προϋπολογισμός της εισόδου μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η Ελλάδα το 2000 θα βρεθεί ισότιμα στο σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμμετοχή μας στην ΟΝΕ θα εξαλείψει τα σημαντικότερα στοιχεία αβεβαιότητας κινδύνου και πρόσθετου κόστους που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τη λειτουργία της οικονομίας μιας μικρής χώρας.

Δεύτερον, ο Προϋπολογισμός που επισφραγίζει και δίνει νέα ώθηση στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας, είναι αυτός ο Προϋπολογισμός τον οποίο θα ψηφίσουμε.

Από το 1996 έως σήμερα και από σήμερα έως το 2004 μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι η Ελλάδα θα διαθέτει έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Η ελληνική οικονομία κινείται σήμερα σε μια διαδικασία συνεχούς μετασχηματισμού που παράγει όλο και πιο στέρεα αναπτυξιακά αποτελέσματα. Τη χαρακτηρίζει αυτήν την οικονομία εξυγίανση, σταθεροποίηση, αναδιάρθρωση, επενδύσεις, νέες υποδομές, εκσυγχρονισμός θεσμών, ιδιωτικοποίησης. 'Όλα αυτά είναι μερικές από τις σημαντικές αλλαγές οι οποίες πραγματοποιούνται στην οικονομία.

Το τρίτο είναι ότι ο Προϋπολογισμός του 2000 επικυρώνει τη θεμελιώδη επιλογή που εξαγγείλαμε στις προγραμματικές δηλώσεις του 1996. Είπαμε τότε ότι οι έχοντες και κατέχοντες θα κληθούν να προσφέρουν αναλογικά στην κοινωνική και φορολογική δικαιοσύνη. Στα τέσσερα αυτά χρόνια τα οποία πέρασαν εμπεδώσαμε μια πολιτική κοινωνικής αλληλεγγύης και ασφαλίσαμε και επεκτείναμε το κράτος-πρόνοιας.

Κέντρο της πολιτικής μας είναι οι ασθενέστερες τάξεις του πληθυσμού μας.

Από το 1996 ως σήμερα η πολιτική μας αποσκοπεί συστηματικά σε μια δικαιότερη αναδιανομή του πλούτου και των εισοδημάτων.

Στόχοι μας είναι η εμβάθυνση της κοινωνικής συνοχής, η δημιουργία μιας κοινωνίας αλληλεγγύης, μιας κοινωνίας όπου υπάρχει κοινωνική δικαιοσύνη και η προοπτική για τους ασθενέστερους είναι μια προοπτική θετική. Στο μέτωπο της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής αλληλεγγύης πετύχαμε ήδη πολλά. Άλλα στα χρόνια που έρχονται το 2000 με το 2004 θα ολοκληρώσουμε τις πολιτικές πρόνοιας μέσω του κοινωνικού προϋπολογισμού συνολικού ύψους σαράντα πέντε τρισεκατομμυρίων (45.000.000.000) δραχμών από δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια.

Την τετραετία 1996-2000 αντιστρέψαμε -και θέλω να το τονίσω, αυτή η Κυβέρνηση αντέστρεψε- μία πορεία στασιμότητας ή επιδεινώσης η οποία υπήρχε σε σχέση με την κοινωνική θέση των ασθενέστερων. Σήμερα η Ελλάδα -και το δείχνουν όλοι οι αριθμοί- συγκλίνει όχι μόνο οικονομικά με τις χώρες της Ευρωπαϊκής 'Ένωσης αλλά συγκλίνει και κοινωνικά.

'Όπως ακούσαμε η Αντιπολίτευση προσπαθεί να μειώσει την αξία αυτής της επιτυχίας. Διαστρέφει τα δεδομένα, δεν διστάζει μπροστά σε δημαγωγικούς χειρισμούς αλλά τα στοιχεία είναι αδιάψευστα. Επισημαίνω ορισμένες πτυχές της πολιτικής μας:

Οι κοινωνικές δαπάνες ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος παρουσιάζουν τα τελευταία χρόνια συνεχή ανοδική πορεία και συγκλίνουν με το μέσο επίπεδο των χωρών της Ευρωπαϊκής 'Ένωσης. Αυξάνονται.

Οι πραγματικές αυξήσεις των μισθών μόνο στα τρία τελευταία χρόνια είναι της τάξης του 8,5% ενώ σε συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων οι αυξήσεις είναι μεγαλύτερες.

Αντίστοιχες βελτιώσεις πραγματοποιήθηκαν στις συντάξεις ίδιων στους χαμηλούς συνταξιούχους. Υπενθυμίζω το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης που αντιπροσωπεύει μια επιπρόσθετη σημαντική βελτίωση του εισοδήματος κατά 20% περίπου.

Θέλω να σημειώσω επίσης ότι οι φόροι τους οποίους καταβάλλουν οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι με εισόδημα κάτω των επτάμισιου εκατομμυρίων (7.500.000) δραχμών το χρόνο αντιπροσωπεύουν μόλις το 3,7% στα συνολικά φορολογικά έσοδα, δηλαδή, πολύ λίγο.

Η φορολογική πολιτική έγινε πιο δίκαιη και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι η σχέση άμεσων προς έμμεσους φόρους άλλαξε σημαντικά και αυξήθηκαν οι άμεσοι φόροι το οποίο δείχνει ένα βήμα κοινωνικής δικαιοσύνης.

Θέλω επίσης να θυμίσω επειδή η Αξιωματική Αντιπολίτευση μίλησε για φορολογική λαϊλαπτική από την ηφαιστειακή περιουσία τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και τις τράπεζες και είχε αναδιανεμητικό χαρακτήρα. Προφανώς η Αξιωματική Αντιπολίτευση δεν θέλει τέτοιες αναδιανεμητικές πολιτικές.

Το μερίδιο της εργασίας στο εθνικό εισόδημα αυξήθηκε από τις αρχές της δεκαετίας μέχρι σήμερα από το 36% στο 38% περίπου. Η εργασία είναι εκείνη η οποία παίζει μεγαλύτερη σημασία στο εισόδημα. Αντίστοιχα μειώθηκε το μερίδιο των εισοδημάτων από τόκους και η μείωση αυτή του μεριδίου των εισοδημάτων από τόκους σημαίνει ότι μέσα στα τελευταία τέσσερα - πέντε χρόνια δύο τρισεκατομμύρια (2.000.000.000) δραχμές δεν δόθηκαν στους κατόχους κεφαλαίων υπό τη μορφή μερισμάτων ή τόκων. Τα χρήματα αυτά πήγαν σε πολιτικές σταθεροποίησης, ανάπτυξης, κοινωνικές πολιτικές.

'Έχουμε επανειλημμένα μιλήσει για τις μειώσεις των φόρων κατανάλωσης, στο πετρέλαιο θέρμανσης και στη βενζίνη. Ακού-

σαμε σήμερα ότι αυτά τα κάναμε μόνο και μόνο για τον πληθωρισμό. Μα, δεν είναι όμως για όποιο σκοπό και αν τα κάναμε, που χωράνε πολλές συζητήσεις, μια σημαντική βελτίωση του εισοδήματος εκείνων οι οποίοι ζουν από το μισθό τους ή από τη σύνταξή τους; Δεν είναι μία βελτίωση της κοινωνικής τους και εισοδηματικής τους θέσης;

Και τέλος, θέλω να αναφέρω ότι το Σεπτέμβρη πήραμε μέτρα για την ενίσχυση των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που επλήγησαν από το σεισμό. Το πρόγραμμα αποκατάστασης προχωράει σύμφωνα με τους στόχους. Έχουμε παραδώσει έξι χιλιάδες τετρακόσιους λυόμενους οικισκούς, που καλύπτουν όλους τους δικαιούχους. Και αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν μια πολύ μεγάλη προσπάθεια, την οποία εκτελέσαμε μέσα στο χρονοδιάγραμμα που είχαμε διαγράψει και βοηθάει ανθρώπους που επλήγησαν. Να μην το ξεχνάμε.

Υπάρχει, λοιπόν, στην πολιτική μας ένα πολύ μεγάλο τμήμα που αφορά την αναδιανομή του εισοδήματος και την κοινωνική δικαιοσύνη. Αυτή η προσπάθεια είναι ένα κύριο χαρακτηριστικό της πολιτικής μας. Και αυτό το χαρακτηριστικό συμβιώνει, συμβαδίζει με τα άλλα χαρακτηριστικά της πολιτικής, που είναι η σταθερότητα και η ανάπτυξη. Και χάρη σ' αυτήν τη σταθερότητα που επιδιώκαμε και την ανάπτυξη, μπορούμε τον επόμενο Μάρτη να υποβάλουμε αίτηση για την ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Η οικονομία μας ήδη καλύπτει τα τέσσερα από τα πέντε κριτήρια. 'Άκουσα έκπληκτος από τη Νέα Δημοκρατία σήμερα το βράδυ ότι δεν καλύπτει το κριτήριο του δημοσίου χρέους -και αυτό ενάντια σε όλες τις διαπιστώσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση- ότι το δημόσιο χρέος αυξάνεται σε απόλυτους αριθμούς κατά ίλιγγωδη τρόπο. Τα ίθελα να συστήσω στη Νέα Δημοκρατία να κοιτάξει και να διαπιστώσει ότι το δημόσιο χρέος μετριέται ως ποσοστό του ΑΕΠ και η αύξηση ή τη μείωση του δημοσίου χρέους μετριέται επίσης σε ποσοστά του ΑΕΠ. Κανείς ποτέ στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είχε εφαρμόσει τους τρόπους μέτρησης της Νέας Δημοκρατίας. Και γι' αυτό λέμε ότι δεν καταλαβαίνει.

'Έχουμε πει ότι ως προς το κριτήριο του πληθωρισμού θα έχουμε μία πορεία γεμάτη πιέσεις και δυσκολίες μέχρι τέλους. Είναι γνωστό ότι το πετρέλαιο αυξήθηκε και η αύξηση αυτή του πετρελαίου ήταν πάρα πολύ μεγάλη. 'Ήταν τόσο μεγάλη που δεν είχε υπολογισθεί από καμία χώρα στον κόσμο. Άλλα παρ' όλα αυτά, θα καλύψουμε και το κριτήριο του πληθωρισμού, θα πετύχουμε το στόχο μας και η Ελλάδα τη 1-1-2001 θα συμμετεχεί στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Θα ολοκληρώσουμε έτσι μία τεράστια προσπάθεια του ελληνικού λαού, γιατί αυτή η προσπάθεια των τεσσάρων χρόνων ήταν προσπάθεια του ελληνικού λαού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Ακούσατε και πάλι σήμερα μία από τις τυποποιημένες επικρίσεις της Αντιπολίτευσης ότι οι προοπτικές της οικονομίας μας μέσα στη ΟΝΕ δεν είναι καλές. Φθάσαμε εδώ που φθάσαμε με μαίμουδα και δημιουργική λογιστική. Άλλα τα είπα και τα ξαναλέω για να τα θυμόσαστε, γιατί τα ξεχνάτε. Θα ήταν ευχής έργο να αναγνωρίσετε ότι έγινε μία προσπάθεια, γιατί η στάση σας είναι απέναντι στον ελληνικό λαό μία στάση που δεν τον τιμά και πρέπει να τον τιμάτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Τι θα γίνει μετά, μας λένε. Τι θα συμβεί, αγαπητοί συνάδελφοι, όταν ενταχθούμε στην ΟΝΕ; 'Όπως μέχρι τώρα, η πορεία μας θα είναι σταθερή με ταχύτερη ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη. Υπάρχουν προβλέψεις και δικές μας και αν οι δικές μας δεν αρέσουν, οι προβλέψεις των άλλων, για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας ότι η ελληνική οικονομία θα κινθεί με ρυθμούς αύξησης, οι οποίοι θα υπερβαίνουν το 4%.

Η μετά την ΟΝΕ εποχή θα είναι εποχή ακόμα μεγαλύτερης βελτίωσης των συνθηκών ζωής.

Θα χαρακτηρίζεται από σημαντικά μεγαλύτερη νομισματική σταθερότητα, γιατί νόμισμα μας θα είναι το νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ευρώ, από μεγάλη μείωση επιτοκίων, γιατί έχουμε υποχρέωση, εντασσόμενοι στην ΟΝΕ, να μειώσουμε τα επιτόκια στο επίπεδο των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θυμίζω για παράδειγμα ότι το επιπόκιο, όσον αφορά την αγορά του χρήματος εδώ στην Ελλάδα, αυτήν τη στιγμή κυμαίνεται περίπου στο 9% με 10%, στην Ευρωπαϊκή Ένωση κυμαίνεται γύρω στο 4% με 5%. Αυτή η μείωση από το 9% μέχρι το 5% θα γίνει.

Αυτό σημαίνει ενίσχυση της παραγωγής, των επενδύσεων, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, αλλά ταυτόχρονα σημαίνει και μείωση του κόστους χρηματοδότησης των νοικοκυριών για την κάλυψη των καταναλωτικών και επενδυτικών τους αναγκών. Πολύ απλά, τα στεγαστικά δάνεια, για παράδειγμα, θα γίνουν φθηνότερα. Σημαίνει επίσης ότι επειδή θα πληρώνουμε λιγότερους τόκους, θα έχουμε περισσότερους πόρους για τη χρηματοδότηση της κοινωνικής μας πολιτικής, υγεία, κοινωνική πρόνοια, παιδεία κλπ.

Τέλος, επειδή η οικονομική πολιτική θα εντάσσεται στο σύνολο της οικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το μακροοικονομικό πλαίσιο αναφοράς θα είναι σταθερό, οι επιχειρήσεις θα ξέρουν να προγραμματίζουν, να σχεδιάζουν, θα υπάρχει βεβαίωτη. Αυτό που ταλάνιζε την ελληνική οικονομία, η αβεβαιότητα σε σχέση με το μέλλον, θα μειωθεί στο ελάχιστο, γιατί θα συμβαίνει σε μας ότι θα συμβαίνει και στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η επιτυχία μέχρι σήμερα δεν είναι αποτέλεσμα τύχης βέβαια. Δεν είναι αποτέλεσμα, όπως ισχυρίζεται η Αξιωματική Αντιπολίτευση, ενός αυτόματου πιλότου, που δεν ξέρω πού υπάρχει. Χωρίς σχέδιο, χωρίς σωστές επιλογές, χωρίς συνέπεια στην εφαρμογή, το αποτέλεσμα δεν είναι δεδομένο και δεν είναι κανένα αποτέλεσμα δεδομένο χωρίς προγραμματισμό, σχέδιο και σοβαρή δουλειά. Και πάλι θα εξακολουθήσουμε να έχουμε σχέδιο, πρόγραμμα.

Προβλήματα βεβαίως υπάρχουν, όπως υπάρχουν και σήμερα στις χώρες, οι οποίες είναι ενταγμένες στην ΟΝΕ, όπως υπάρχουν και σε άλλες χώρες του κόσμου. Θα είμαστε όμως -και αυτό είναι το πιο σημαντικό- πιο δυνατοί, πιο αποτελεσματικοί στην αντιμετώπιση τους.

Η Ελλάδα θα έχει μια πιο δυνατή οικονομία, η Ελλάδα θα είναι πιο ισχυρή. Να το πούμε καθαρά. Κανένας κίνδυνος δεν υπάρχει στην ΟΝΕ, παρά μόνον οφέλη, όταν βέβαια κάποιος γνωρίζει πώς να εκμεταλλευτεί τις μεγάλες ευκαιρίες, που του διανοίγονται.

Εμείς στο ΠΑΣΟΚ οδηγήσαμε τη χώρα με σταθερό χέρι στην πορεία προς την ΟΝΕ. Εμείς στο ΠΑΣΟΚ έχουμε το σχέδιο, τη γνώση, την εμπειρία και το όραμα για την Ελλάδα στο νέο περιβάλλον. Έχουμε το σχέδιο και τη γνώση, ώστε από το 2000 μέχρι το 2004 να υπάρχει μία νέα αναπτυξιακή ώθηση.

Και έχουμε σχεδιάσει πολλά. Έχουμε σχεδιάσει, για παράδειγμα, οι μεγάλες επενδύσεις του δεύτερου και του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης να δράσουν πολλαπλασιαστικά. Εξασφαλίζουμε ένα πλέγμα υποδομών στις μεταφορές, στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στην εκπαίδευση, στη βιομηχανία, στον τουρισμό, στον αγροτικό τομέα, ώστε να αποδώσουν πολλαπλάσια από σήμερα.

Αλλά δεν θέλω να μπω στις λεπτομέρειες. Ακούστηκε ως ένσταση στα όσα λέει η Κυβέρνηση ότι η πραγματική οικονομία ακολουθεί μια άλλη πορεία, ότι μιλάμε μόνο με αριθμούς. Η πραγματική οικονομία, πρώτα απ' όλα βέβαια, φαίνεται από αριθμούς. Δεν φαίνεται μέσα από διαστήσεις, γι' αυτό και η πραγματική οικονομία σε όλες τις χώρες του κόσμου μετριέται με βάση ορισμένα στατιστικά δεδομένα, τα οποία αρνείται η Αντιπολίτευση.

Θέλω να τονίσω ότι όποιος παρακολουθήσει την αγορά και την εξέλιξη της οικονομίας, θα διαπιστώσει ότι γίνονται διαρθρώσεις ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις γνωρίζουν πολύ υψηλούς ρυθμούς, ψηλότερους από άλλοτε ότι υπάρχει ένα συνεχές ενδιαφέρον Ελλήνων και ξένων επενδυτών για επενδυτικά σχέδια και ευκαιρίες ότι οι επιχειρήσεις επενδύουν στον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού τους εξοπλισμού, σε νέες τεχνολογίες αιχμής, στην πληροφορική, κατακτούν νέες αγορές μέσω εξαγωγών και επενδύσεων στις χώρες της Βαλκανικής και όχι μόνο.

Αυτές τις παραπομέσεις, σε σχέση με την εξέλιξη της πραγματικής οικονομίας, δεν τις κάνει μόνο η Κυβέρνηση. Δεν είναι μια ωραιοποίηση της Κυβέρνησης. Αν καλέσουμε όσους αμφιβάλουν και αμφισβητούν αυτήν την πορεία, θα διαπιστώσουν τις εκθέσεις των διεθνών οργανισμών, τις εκθέσεις των εγκύρων διεθνών οίκων, οι οποίοι βαθμολογούν την ελληνική οικονομία, τις διαπιστώσεις των φορέων της οικονομίας. 'Ολοι το δέχονται. Οι μόνοι οι οποίοι δεν το δέχονται είναι η Αξιωματική 'Αντιπολίτευση και τα κόμματα της ελάσσονος Αντιπολίτευσης. Άλλα αυτό είναι ένα μόνιμο φαινόμενο, η αχρωματοψία, ιδίως ως προς τη Νέα Δημοκρατία. Και αυτό το φαινόμενο δεν εκπλήσσει κανέναν.

Κυρίες και κύριοι, η αναδιάρθρωση που επήλθε στην οικονομία μας τα τελευταία χρόνια έχει την πιο παραστατική της έκφραση στο τραπεζικό σύστημα και την κεφαλαιαγορά. Υπάρχει μια μεγάλη εξέλιξη. 'Έχουμε φροντίσει να υπάρχει ένα πλαίσιο το οποίο βοηθάει τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, την άντληση κεφαλαίων.

Θέλω να επισημάνω ορισμένους αριθμούς. Από το 1994 μέχρι σήμερα εισήχθησαν στην κύρια και παράλληλη αγορά εκατό νέες επιχειρήσεις. 'Όλες τις προηγούμενες δεκαετίες ήταν μόνο εκατόντα πενήντα οκτώ. Οι απασχολούμενοι στις εταιρείες που συμμετέχουν πια στην αγορά κεφαλαίων φθάνουν τις εκατόντα πέντε χιλιάδες περίπου και τα 2/3 των εταιρειών αυτών είναι μικρομεσαίες μονάδες.

Τι δείχνουν όλα αυτά; Δείχνουν ότι υπάρχει μια δυναμική στην οικονομία, δείχνουν ότι μέσα από την αγορά κεφαλαίων, όπως διοργανώθηκε, οι τράπεζες, το Χρηματιστήριο, η παράλληλη αγορά αντλούν νέες επιχειρήσεις, κεφάλαια, επενδύουν και πραγματοποιούν την ανάπτυξη.

Θέλω να αναφέρω επίσης ότι στα Βαλκανία πάνω από τρεισήμισι χιλιάδες (3.500) ελληνικές επιχειρήσεις έχουν ιδρύσει αυτοτελώς ή σε συνεργασία με εγχώριους επενδυτές θυγατρικές μονάδες. Υπάρχουν σημαντικές εξαγορές στις τράπεζες, στα πετρέλαια, στις τηλεπικοινωνίες. Είναι ένα φαινόμενο που δεν έχει προηγούμενο. Πότε άλλοτε η Ελλάδα είχε τέτοια παρουσία στη Βαλκανική; Σήμερα συμβαίνει αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Η Θεσσαλονίκη και η βόρειος Ελλάδα γνωρίζουν ένα συνεχή δυναμικό μετασχηματισμό της θέσης τους. 'Όλα αυτά είναι πρωτόγνωρες αλλαγές για τη χώρα μας.

Εμείς πιστεύουμε ότι στο νέο περιβάλλον, το οποίο διαμορφώνεται, η Ελλάδα θα πάει μπροστά με καθαρές πολιτικές προτάσεις, με σχέδιο, με όραμα, με μέθοδο και προοπτική, με υπεύθυνη εργασία και όχι με ανεύθυνες κραυγές, με γόνιμη δημιουργικότητα και όχι με στείρο αρνητισμό.

Επειδή τα κάναμε όλα αυτά, το 2000 ο ελληνικός λαός θα δώσει πάλι την εντολή σε μας, γιατί έχουμε μια καθαρή πολιτική πρόταση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Θα δώσει σε μας την εντολή για ασφάλεια, πρόσδοτο και κοινωνική αλληλεγγύη, για την ισχυρή και ιστότιμη Ελλάδα στην Ενωμένη Ευρώπη.

Το 2000 όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο η χρονιά στην οποία η ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ θα φθάσει στο κορυφαίο σημείο της απόφασης και οι κόποι και οι θυσίες πολλών ετών θα βρουν τη δικαίωσή τους. Είναι επιπλέον μια χρονιά που ανοίγουν νέες συνθήκες σταθερότητας και προοπτικών στο συνολικό περιβάλλον της χώρας.

Είχαμε συζητήσει πριν λίγο καιρό το θέμα των εξωτερικών εξελίξεων, την απόφαση για το Ελσίνκι και δεν θα επεκταθώ σ' αυτό το θέμα. 'Όμως, χρειάζεται εδώ να επαναλάβουμε κάτι γιατί η πορεία της οικονομίας δεν εξαρτάται μόνο από επενδύσεις, εξαρτάται και σε μεγάλο βαθμό από το διεθνές περιβάλλον το οποίο δημιουργούμε για να κινηθεί η οικονομία. Ανοίγει ένα νέο μεγάλο κεφάλαιο, όχι μονάχα για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, αλλά για την πορεία της χώρας γενικότερα. Δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις οι οποίες εφ' όσον αξιοποιηθούν σωστά απ' όλες τις πλευρές, θα εξασφαλίσουν ένα κλίμα ομαλότητας, ένα συναίσθημα ασφάλειας στην περιοχή, το οποίο είναι πολύ σημαντικό. Η σημασία μιας τέτοιας αλλαγής θα είναι πο-

λύ σοβαρή για την οικονομία, τόσο στην ευρύτερη περιοχή, όσο και συνολικά στην Ευρώπη. Η ενίσχυση της διεθνούς θέσης της χώρας έχει όμως και μια αντίστροφη όψη. Οι επιδόσεις που πετύχαμε στην οικονομία, ό,τι κάναμε αυτά τα χρόνια ήταν πολύ σημαντικό για τις εξωτερικές μας σχέσεις, γιατί το αποτέλεσμα του Ελσίνκι, η στάση των άλλων δεκατεσσάρων εταίρων, δεν είναι αποτέλεσμα μιας διαπραγμάτευσης που διεξάγεται σημειακά για ένα μόνο θέμα. Είναι αποτέλεσμα της γενικής εικόνας την οποία έχει μια χώρα και αυτήν τη γενική εικόνα, την αποκτά βέβαια με τις οικονομικές και κοινωνικές επιδόσεις της, την αποκτά με την άλλη πορεία της. Και έχουμε καταφέρει στη φάση αυτή να ακολουθήσουμε μια πορεία που θα ωφελεί τη χώρα γενικότερα.

Η επόμενη χρονιά, το 2000 συνδέεται πέρα απ' αυτά που ανέφερα και με άλλες σημαντικές εξελίξεις. Πρώτη σημαντική εξέλιξη, είναι ότι εφαρμόζουμε πια το τρίτο σχέδιο ανάπτυξης. 'Έχουμε πει ότι έχουμε δεκαπέντε τρισεκατομμύρια (15.000.000.000.000) δραχμές περίπου για το σχέδιο αυτό ανάπτυξης, αυτήν τη στιγμή η διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχωρά και σύντομα θα εγκριθεί αυτό το τρίτο σχέδιο ανάπτυξης, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Και με αυτό το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, θα προχωρήσει περαιτέρω ο οικονομικός και κοινωνικός μετασχηματισμός της χώρας και της υπαίθρου. Τα μεγάλα έργα που εκτελούνται θα ολοκληρωθούν και θα επεκταθούν σημαντικά. Ενδεικτικά αναφέρω το δυτικό άξονα, τη διπλή ηλεκτροκίνηση του σιδηροδρομικού άξονα Αθήνας-Θεσσαλονίκης, τη γέφυρα Ρίου - Αντίρριου, την ολοκλήρωση της Εγνατίας, του αεροδρομίου των Σπάτων, των οδικών αξόνων της Αττικής, το μετρό της Θεσσαλονίκης, η σημαντική επέκταση του μετρό Αθήνας και πολλά άλλα σημαντικά έργα σε λιμάνια, αεροδρόμια, νοσοκομεία, στην ενέργεια, στον αγροτικό τομέα, στον πολιτισμό, στις περιφέρειες όλης της χώρας.

(Θόρυβος απ' την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν καταλαβαίνω γιατί δύσανασχετίστε, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Αυτά είναι προς όφελος της χώρας, αυτά θα γίνουν και θ' αλλάξουν τη χώρα όπως την αλλάξαμε μέχρι τώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης συμπυκνώνει τις πολιτικές επιλογές μας για μια ισόρροπη κατανομή της ευημερίας στην Ελλάδα και θέλω να το τονίσω, μια ισόρροπη κατανομή της ευημερίας. Το 80% αυτών των έργων, αφορά την περιφέρεια αι γ' αυτό θα είναι και μια μεγάλη στιγμή για την ανάπτυξη της περιφέρειας.

Το δεύτερο σημαντικό για το 2000, αφορά τις αποφάσεις που πήρε η Κυβέρνηση μας τον περασμένο Σεπτέμβρη, σε θέματα φορολογίας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Οι αποφάσεις αυτές τις οποίες πήραμε το Σεπτέμβρη, στηρίχθηκαν στη διαπίστωση ότι η πολιτική που εφαρμόσαμε, οδήγησε σε μια βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών της χώρας, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα μιας αναδιανομής εισοδήματος και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Έχαμε πει ήδη από το 1996 ότι στο τέλος αυτής της προσπάθειας θα υπάρχουν πολύ ευρύτερα πλαίσια για να προχωρήσουμε σε αναδιανομή. Και πήραμε τα μέτρα. Θέλω να θυμίσω μερικά. Ο διπλασιασμός του αφορολογήτου ορίου, η κατάργηση των αντικειμενικών κριτηρίων, η μείωση της φορολογίας κερδών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι σοβαρές αυξήσεις στις αγροτικές συντάξεις και του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης στους χαμηλοσυνταξιούχους, οι μειώσεις φόρων σε είδη μαζικής κατανάλωσης. 'Όλα αυτά σημαίνουν μία πραγματική διοχέτευση προς τους φορολογουμένους τετρακοσίων πενήντα δισεκατομμυρίων δραχμών περίπου.

Ο διπλασιασμός του τέλους των χρηματιστηριακών συναλλαγών αποτέλεσε μία πράξη επίσης δίκαιης αναδιανομής και αλληλεγγύης. Τα αφορολόγητα οφέλη του τομέα αυτού, τώρα ενισχύουν ιδίως τις πιο αδύναμες ομάδες του πληθυσμού. 'Όλες αυτές οι αποφάσεις που πήραμε αφορούν κατά το μεγαλύτερο τους τμήμα το 2000 και δημιουργούν ένα ευνοϊκότερο κλίμα στην οικονομία και στην κοινωνία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσπάθησα πολύ συνοπτικά να περιγράψω ορισμένες εξελίξεις και πιστεύω ότι η παράταξή μας μπορεί να κάνει έναν υπερήφανο απολογισμό του έργου της. Πετύχαμε τους στόχους μας. Ακόμα πιο συγκεκριμένα πετύχαμε τους πιο δύσκολους στόχους στην οικονομία. Ανατρέψαμε τα πλαστά διλήμματα. Σταθεροποίηση-ανάπτυξη. Προχωρούμε και στα δύο μέτωπα. Πετύχαμε το δικό μας στόχο και ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη.

Πέρυσι σ' αυτήν την Αίθουσα στην ίδια συζήτηση ακούστηκαν πολλά και εύκολα από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, τα οποία επανέλαβαν και φέτος.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση διαβεβαίωνε τον ελληνικό λαό ότι η χώρα βρίσκεται σε περίοδο παρατεταμένης κοινωνικής και οικονομικής παρακμής ότι με αλχημείες παρουσιάζουμε βελτιωμένες επιδόσεις ότι αναφορικά με την ΙΟΝΙΚΗ οδηγηθήκαμε σε ένα φιάσκο ότι εγώ προσωπικά αδυνατώ να διαπραγματευθώ το θέμα των πόρων της ΚΑΠ όπου σας θυμίζω ότι στο Βερολίνο, το Μάρτη, εξασφαλίσαμε ενένα τρισεκατομμύρια (9.000.000.000.000) δραχμές, τόσο για επιδότησεις στη γεωργία, όσο και για την ανάπτυξη της υπαίθρου.

Ο κ. Κωνσταντόπουλος, διαβεβαίωνε τον ελληνικό λαό ότι θα ενταχθούμε στην ΟΝΕ με μία οικονομία εξουθενωμένη ότι η Κυβέρνηση είναι εγκλωβισμένη στη λογική της κάλυψης των ονομαστικών δεικτών ότι οι κινήσεις μας στην οικονομία υπακούουν σε εσωκομματικές ανάγκες, στις ανάγκες των ευρωεκλογών και των γενικών εκλογών. Απόδειξη όμως οι επιδόσεις μας, που δείχνουν ότι δεν είναι έτοι.

Η κ. Παπαρήγα, μήλησε για θρασύτατη επίθεση στις εργατικές και λαϊκές κατακτήσεις, για ανάπτυξη που όχι μόνο δεν διασφαλίζει τις θέσεις εργασίας, αλλά τις μειώνει, για τον ψευτοεθνικό στόχο της ΟΝΕ.

Ο κ. Τσοβόλας, διαβεβαίωνε ότι υποθηκεύσαμε το μέλλον της Ελλάδας, του ελληνικού λαού, της ελληνικής νεολαίας ότι είναι ανάληγη η οικονομική μας πολιτική ότι είναι καταστροφική για την ελληνική οικονομία μας ότι κάναμε δημοσιονομική αφαίμαξη.

Πιστεύω ότι κάποτε οι πολιτικοί πρέπει να είναι υπόλογοι για την αξιοπιστία των λόγων τους. Πρέπει να εξηγήσουν στο λαό ποια είναι η σχέση της καταστροφολογίας την οποία εδώ επανειλημένα έχουν κάνει με τα όσα πραγματοποιήθηκαν. 'Ένα χρόνο μετά ο κάθε πολίτης μπορεί να διαπιστώσει εύκολα ότι τα πράγματα συνεχώς αλλάζουν και παρ' όλα αυτά η Αντιπολίτευση μένει στο φάυλο κύκλῳ της μιζέριας και της άρνησης. Δεν μπορεί να κάνει προτάσεις δημιουργικές. Έχει πέσει στην παγίδα ενός διάχυτου και μόνιμου αρνητισμού.'

Η χώρα πάει μπροστά, η κοινωνία πάει μπροστά. Φυσικά και υπάρχουν ακόμα αδυναμίες στο ένα ή στο άλλο μέτωπο της μάχης. Η Κυβέρνηση, όμως, κάνει συνεχώς προσπάθειες να βελτιώσει τις αδυναμίες αυτές, να ενισχύσουμε την αποτελεσματικότητα. Και ζήσαμε παραδείγματα αυτό το χρονικό διάστημα. Το καλοκαίρι με τις πυρκαγιές, το φθινόπωρο με τους σεισμούς.

Η Κυβέρνηση μας διαθέτει ένα συνολικό όραμα, διαθέτει αισθητήριο, τι χρειάζεται, τι ζητά ο ελληνικός λαός. Προσπαθεί συνεχώς με όλες της τις δυνάμεις να δημιουργήσει μία νέα Ελλάδα, μία Ελλάδα ανανεωμένη, ικανή να πηγαίνει μπροστά σύμφωνα με τις απαιτήσεις των καιρών, μία Ελλάδα περήφανη, μία Ελλάδα δυναμική. Αυτό προσπαθούμε και αυτό καταφέρνουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρόσφατα ολοκληρώσαμε την αναμόρφωση του προγράμματος σύγκλισης της οικονομίας μας για τα χρόνια μετά το 2002. Στο πρόγραμμα αυτό αποτυπώνονται οι εκτιμήσεις και οι στόχοι της Κυβέρνησης για τα βασικά οικονομικά μεγέθη στα επόμενα χρόνια.

Μίλησα για την αύξηση με ετήσιο ρυθμό περίπου 4,1% όσον αφορά την ανάπτυξη. Οι επενδύσεις θα αυξάνονται κατά 9,2% αντίστοιχα. Η απασχόληση θα αυξηθεί κατά εκατόντα εβδομάδητα χιλιάδες άτομα περίπου στα τρία επόμενα χρόνια. Το δημοσιονομικό έλλειμμα θα εξαλειφθεί πλήρως.

Ακούσατε πολλές φορές την επισήμανση ότι τα πράγματα δεν πάνε καλά στο μέτωπο της απασχόλησης ότι η ανεργία μα-

στίζει τη χώρα. Ανεργία υπάρχει. Θέλω, όμως, να επαναλάβω ότι η ανεργία είναι πρόβλημα και είναι πρόβλημα σημαντικό για την Κυβέρνηση. Άλλα εμείς, τα χρόνια αυτά, από το 1996 μέχρι το 2000 αυξήσαμε κατά εκατόντα πέντε χιλιάδες τις θέσεις εργασίας και η αύξηση της απασχόλησης είναι πάνω από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης.

(Θέρμυνση από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τώρα, εσείς επειδή σχολιάζετε, είχατε υποσχεθεί κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής σας εκατό χιλιάδες θέσεις εργασίας και αν θυμάμαι καλά ξεπεράσατε κατά λίγο τις χώλες. Υπάρχει, λοιπόν, κάποια διαφορά ανάμεσα στις εκατόντα ενενήντα πέντε χιλιάδες και στις χώλες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Θέλω να πω ότι υπάρχει σχέδιο και γι' αυτό. Οι προοπτικές που διαμορφώνονται δίνουν τη βεβαιότητα ότι θα υπάρχει μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης τα επόμενα χρόνια. Είναι το σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, οι μεταρρυθμίσεις οι οποίες γίνονται στον οικονομικό τομέα, η στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004, οι οποίοι θα οδηγήσουν σε ένα διαφορετικό αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσπάθησα σε σύντομο χρονικό διάστημα να περιγράψω τι έγινε, ποια είναι η άμεση προοπτική.

Η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό σήμερα στράφηκε και σε μία άλλη κατεύθυνση, την κατεύθυνση της αντιμετώπισης του πολιτικού προβλήματος της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και η συζήτηση αυτή έδωσε ένα ανέλπιστο θετικό αποτέλεσμα. Την αναγνώριση από τη Νέα Δημοκρατία ότι η άρνηση της υπερψήφισης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλου ήταν αδιέξοδη. Την εγκατέλειψη την άρνηση. Τη δήλωση ότι θα ψηφίσει τον κ. Στεφανόπουλο έκανε η Νέα Δημοκρατία ότι θα ψηφίσει χωρίς όρους, χωρίς προϋποθέσεις.

Η υπαναχώρωση αυτή της Νέας Δημοκρατίας αποδεικνύει και επιβεβαιώνει ότι ο κ. Στεφανόπουλος είναι πρόσωπο κοινής αποδοχής. Η προσπάθεια της Νέας Δημοκρατίας να παρουσιάσει ότι ο κ. Στεφανόπουλος, ως στέλεχος της, δεν χαρίζεται σε κανέναν -γιατί έτσι άκουσα- είναι μία δικαιολογία, η οποία δείχνει το αδιέξοδο στο οποίο είχε οδηγηθεί. Τώρα το θυμήθηκε ότι δεν θα τον χαρίσει σε κανέναν;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Και θέλω να τονίσω ότι ο κ. Στεφανόπουλος δεν ανήκει σε κανέναν και δεν αρμόζει να μιλάμε με αυτόν τον τρόπο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

'Εδειξε, επίσης, η υπαναχώρωση αυτή τη θέση που είχαμε. Εμείς λέγαμε ότι η Βουλή μπορεί να εκλέξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και δεν είχαμε ακούσει για πολλούς μήνες κάτι αντίστοιχο.

Εμείς, για πολλούς μήνες, είχαμε ακούσει ότι η Κυβέρνηση είναι επικίνδυνη και πρέπει να πάμε σε εκλογές. Το αυτονότητο που λέχθηκε σήμερα, έπρεπε να είχε λεχθεί προ πολλού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Επιπεβαιώθηκε σήμερα ότι ένα πρόσωπο ευρύτατης αποδοχής, όπως ο κ. Στεφανόπουλος, μπορεί και πρέπει να εκφράσει την ενότητα. Και εξέφρασε η διαδικασία αυτή την ενότητα, τη θέληση συνενόησης, την κοινή πορεία των πολιτικών δυνάμεων, όπως την επιδιώκει το Σύνταγμα.

Επαναλαμβάνω ότι χαιρετίζω αυτήν την απόφαση της Νέας Δημοκρατίας. Χαιρετίζω, για έναν ιδιαίτερα λόγο. Η κοινή πεποίθηση του ελληνικού λαού επέβελε την επιλογή ενός άξιου προσώπου, κόντρα στη μικροπολιτική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

'Ηταν η νίκη του εθνικού συμφέροντος απέναντι στη μικροκομματική λογική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

'Ηταν η νίκη της καθαρής γραμμής απέναντι στους ελιγμούς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

'Ηταν η νίκη της συνέπειας απέναντι σε εκείνους, οι οποίοι βλέπουν μέρα με τη μέρα την πολιτική και δεν βλέπουν το συμφέρον της χώρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Και γι' αυτό πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή την μια μεγάλη πολιτική στιγμή. Μια μεγάλη πολιτική στιγμή, που θύμισε στον ελληνικό λαό ποιο είναι το σωστό, ποια είναι η σωστή πορεία. Και είναι μια πορεία η οποία επιβάλλεται από το λαό. Γιατί ο λαός έχει ποιο είναι το εθνικό συμφέρον.

Στο θέμα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας, η Νέα Δημοκρατία άργησε να κατανοήσει τις εξελίξεις, όπως και στο θέμα της οικονομίας. Γιατί, τώρα -όπως είπα πριν- ανακάλυψε το χρέος της -το χρέος της είπε- να ψηφίσει τον κ. Στεφανόπουλο; Τόσους μήνες πριν ένα χρέος δεν ήταν προφανές; Πού βρισκόταν αυτό το χρέος και δεν φαινόταν;

Γιατί τώρα ανακάλυψε την ανάγκη της συναίνεσης; Τόσους μήνες η ανάγκη της συναίνεσης δεν φαινόταν επιτακτική; Δεν μπορούσε να βγει, να πει τι θα κάνει; Τι μεσολάβησε; Μεσολάβησε ίσως το Ελσίνκι, ίσως η αποτυχία της πανστρατιάς η οποία δηλώθηκε, ίσως η στροφή στην απήχηση της κοινής γνώμης, ίσως η συναίσθηση "αν συνεχίσουμε έτσι, επέρχεται μία ήττα".

Λυπάμαι ότι την τελευταία στιγμή πριν από την απόφαση, επιχειρήθηκε εδώ μία πολιτική συναλλαγή με την ασφάρεια με την οποία παρουσιάστηκαν τα πράγματα. Η συναλλαγή ήταν: Η υποστήριξη του Προέδρου της Δημοκρατίας, έναντι της προκρυψης εκλογών. Τέτοιες συναλλαγές ούτε με το Σύνταγμα αρμόζουν ούτε με την επιδίωξη να τηρήσουμε ψηλά, όπως πρέπει, το κύρος του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Η πολιτική πρωτοβουλία, σύμφωνα με το Σύνταγμα, ανήκει στην Κυβέρνηση. Δεν τη διαπραγματεύμαστε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Κυβέρνηση θα εξακολουθεί να καθορίζει τις πολιτικές εξελίξεις με γνώμονα το συμφέρον του τόπου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Επαναλαμβάνω ότι το Φεβρουάριο θα γίνει η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως είχε προαναγγελθεί. Και οι εκλογές θα γίνουν σύμφωνα με τους όρους του Συντάγματος.

Επειδή πριν άκουσα φωνές για εκλογές, θέλω να σας πω ότι η συζήτηση την οποία θα προσπαθήσετε τώρα να κάνετε για εκλογές είναι άσκοπη για τη χώρα, για την προσπάθεια που κάνει, για την προσπάθεια ένταξης στην ΟΝΕ.

Το κλίμα το οποίο θα προσπαθήσετε να καλλιεργήσετε, δεν βοηθάει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας. Και μας είπατε ότι το ΠΑΣΟΚ φοβάται τις εκλογές, το φωνάζατε.

Σας διαβεβαίων ότι το ΠΑΣΟΚ θα κερδίσει τις εκλογές, όποτε και αν γίνουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Θα μου πείτε γιατί; Θα σας πω απλούστατα ότι θα κερδίσει τις εκλογές γιατί ο ελληνικός λαός τις μέρες αυτές διεπίστωσε δύο πράγματα: 'Ότι από τις "μαϊμούδιες" και την "τραβεστή" οικονομία, φθάσαμε σε μία αναγνώριση της προσπάθειας και το ρίξαμε αλλού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

'Ήταν ακατάλληλη η Αξιωματική Αντιπολίτευση να προβλέψει. Δεν μπορεί να προβλέψει, δεν μπορεί να σχεδιάσει και ο ελληνικός λαός βλέπει ότι γι' αυτό δεν μπορεί να κυβερνήσει τον τόπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Αλλά σήμερα, είδαμε επιπρόσθετα ότι όχι μόνο στην οικονομία -εκεί μπορεί να εθελοτυφούν ή να μην ξέρουν- ολλά ακόμη και στα βασικά θέματα της πολιτικής είναι ακατάλληλοι διότι δεν μπορούν να προβλέψουν, δεν έχουν αισθητήριο, τι θέλει ο ελληνικός λαός και δεν μπορούν να αναγνωρίσουν αλήθειες, ότι ο ελληνικός λαός αναγνωρίζει την αξία και έχουν και αυτοί χρέος να αναγνωρίσουν την αξία. Το έκαναν με το ζόρι, εξαναγκασμένοι και γι' αυτό είναι ακατάλληλοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Το συμπέρασμα; Στις εκλογές του 2000 ο λαός θα δώσει πάλι την εντολή στο ΠΑΣΟΚ για να συνεχίστει η πορεία προς την πρόοδο, την ανάπτυξη, την ευημερία, για να συνεχίστει η πορεία προς την κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη, για μια πιο δικαιητική κοινωνία για τους ασθενέστερους, για τον 'Ελληνα εργαζόμενο, τον 'Έλληνα αγρότη, για την καταπολέμηση της ανεργίας, για να ανοίξουν οι ορίζοντες στην ελληνική νεολαία.

Οι 'Ελληνες είναι εκείνοι που θα ωφεληθούν κυρίως από το

νέο περιβάλλον της χώρας που δημιουργούμε, για να συνεχίστε η πολιτική ασφάλειας και σταθερότητας στη χώρα μας, για να πάει η Ελλάδα μπροστά, με σχέδιο, όραμα, αποφασιστικότητα.

Γ' αυτό σας καλώ να υπερψηφίσετε τον Προϋπολογισμό του 2000, τον προϋπολογισμό ενός έτους τομή στην πορεία της χώρας μας, τον προϋπολογισμό ενός έτους που θα νικήσει πάλι το όραμα και η υπευθυνότητα. Θα νικήσει το έργο και η προοπτική, θα συντριβεί ο ευκαιριακός, παραπλανητικός και λαϊκιστικός λόγος, η ανευθυνότητα και ο καιροσκοπισμός.

Σας καλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δώσετε σήμερα ψήφο εμπιστοσύνης στον Προϋπολογισμό του 2000 για να ανοίξει ο δρόμος για τη συνέχιση της πορείας της αλλαγής της Ελλάδας 2000 με 2004 για τη νίκη στις επόμενες εκλογές. Για να φτιάξουμε μία Ελλάδα που μας κάνει όλους υπερήφανους. Για να φτιάξουμε μία Ελλάδα που δίνει στους 'Ελληνες προοπτική και στη νεολαία προοπτική. Για να συνεχίσουμε αυτήν την πορεία μας, την πορεία της αλλαγής, του εκσυγχρονισμού, της μεταρρύθμισης, της νέας Ελλάδας.

(Όρθιοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η πενθήμερη συζήτηση για τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τους Προϋπολογισμούς ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000, όπως και για τον Ισολογισμό και Απολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 1998 και θα προχωρήσουμε τώρα στην ψηφοφορία.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής η ψήφιση του Προϋπολογισμού γίνεται με ονομαστική ψηφοφορία που διεξάγεται ταυτοχρόνως και με χωριστούς καταλόγους και ψηφοφολέκτες για τα έσοδα και τις δαπάνες κάθε Υπουργείου. 'Οπως είναι γνωστό, όλα τα Υπουργεία έχουν μόνον έξοδα και μόνο το Υπουργείο Οικονομικών έχει με τον προϋπολογισμό έσοδα.

Συνεπώς για τα έσοδα του Υπουργείου Οικονομικών θα γίνει ιδιαίτερη ψηφοφορία, ενώ για όλα τα άλλα Υπουργεία που είναι δεκαεννέα θα γίνει ψηφοφορία για τα έξοδά τους.

Επίσης, θα γίνει χωριστή ψηφοφορία και για τα έξοδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Στον Προϋπολογισμό περιλαμβάνεται και ο Προϋπολογισμός της Βουλής, αλλά δεν θα τεθεί και πάλι υπόψη του Σώματος, γιατί ο Προϋπολογισμός της έχει ήδη ψηφιστεί από την Ολομέλεια του Σώματος στη συνεδρίαση της 19ης Οκτωβρίου 1999, είναι κατά τον Κανονισμό υποχρεωτικά εκτελεστός και έχει ενσωματωθεί στον Προϋπολογισμό του Κράτους χωρίς καμία μεταβολή.

'Οπως προαναφέρθηκε, η ονομαστική ψηφοφορία θα γίνει ταυτοχρόνως. Δηλαδή κατά την εκφωνήση των ονομάτων των Βουλευτών από τους συναδέλφους επί του καταλόγου, οι ψηφοφολέκτες που θα οριστούν για τα έξοδα κάθε Υπουργείου, τα έξοδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας και τα έσοδα του Υπουργείου Οικονομικών, θα σημειώνουν την ψήφο που δίνεται από κάθε Βουλευτή στο χωριστό κατάλογο του Υπουργείου για το οποίο ορίστηκαν.

Το ερώτημα που τίθεται έχει ως εξής: Εκείνοι που αποδέχονται τα έσοδα κάθε Υπουργείου και της Προεδρίας της Δημοκρατίας λένε "ΝΑΙ". Εκείνοι που δεν τα αποδέχονται λένε "ΟΧΙ". Είναι αυτονότο ότι μπορείτε να ψηφίσετε "ΝΑΙ" για ένα Υπουργείο και "ΟΧΙ" για κάποιο άλλο.

Παρακαλούνται να προσέλθουν επί του καταλόγου οι Κοσμήτορες, Βουλευτές, κύριοι Αθανάσιος Αλευράς από το ΠΑΣΟΚ και Αναστάσιος Καραμάριος από τη Νέα Δημοκρατία.

Παρακαλώ επίσης τους συναδέλφους που κάθονται στις έξι πρώτες σειρές της δεύτερης και της τρίτης πτέρυγας να μετακινηθούν και να παραχωρήσουν τις θέσεις τους στους ψηφοφολέκτες.

Παρακαλώ επίσης να κάνετε ησυχία για να ακουστούν τα ονόματα των ψηφοφολεκτών, οι οποίοι παρακαλούνται να καταλάβουν ανά δύο τις αντίστοιχες θέσεις, αρχίζοντας από την αρχή των σειρών των εδράνων της δεύτερης και τρίτης πτέρυγας.

Για τα έσοδα του Προϋπολογισμού, οι κύριοι Δημήτριος Κα-

τσικόπουλος από το ΠΑΣΟΚ και Λεωνίδας Κουρής από τη Νέα Δημοκρατία.

Για τα έξοδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, οι κύριοι Ευάγγελος Αργύρης και Νικόλαος Τσιαρτσιώνης.

Για το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, οι κύριοι Αθανάσιος Μάτης και Σπυρίδων Σπύρου.

Για το Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας, οι κύριοι Δημήτριος Θάνος και Παναγιώτης Καμμένος.

Για το Υπουργείο Εξωτερικών, οι κύριοι Δημήτριος Κουτσόγιαρης και Ιωάννης Λαμπρόπουλος.

Για το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, οι κύριοι Ιωάννης Γιαννάκης και Αχιλλέας Κανταρτζής.

Για το Υπουργείο Οικονομικών, οι κύριοι Ιωάννης Θωμόπουλος και Αθανάσιος Δαβάκης.

Για το Υπουργείο Ανάπτυξης, οι κύριοι Ευάγγελος Μαλέσιος και Παναγιώτης Μελάς.

Για το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, οι κύριοι Παναγιώτης Φωτιάδης και Γεώργιος Αλεξόπουλος.

Για το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, οι κύριοι Ιωάννης Καλαμακίδης και Γεώργιος Τρυφωνίδης.

Για το Υπουργείο Γεωργίας, οι κύριοι Ιωάννης Κουράκης και Ηλίας Βεζδρεβάνης.

Για το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι κύριοι Νικόλαος Κοκκίνης και Χαράλαμπος Αγγεουράκης.

Για το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, οι κύριοι Χρήστος Σμυρλής-Λιακατάς και Σπυρίδων Δανέλλης.

Για το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η κ. Ελένη Ανουσάκη και ο κ. Γεώργιος Καλός.

Για το Υπουργείο Πολιτισμού, η κ. Ελεωνόρα Κατσέλη και ο κ. Ιωάννης Δημαράς.

Για το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, οι κύριοι Φώτης Χατζημιχάλης και Αναστάσιος Νεράντζης.

Για το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, οι κύριοι Πέτρος Κατσιλέρης και Αθανάσιος Νάκος.

Για το Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης, οι κύριοι Χρήστος Θεοδώρου και Βασίλειος Μιχαλολιάκος.

Για το Υπουργείο Αιγαίου, οι κύριοι Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος και Ελευθέριος Παπαγεωργόπουλος.

Για το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, οι κύριοι Εμμανουήλ Φραγκιαδουλάκης και Παναγιώτης Σκανδαλάκης.

Για το Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, οι κύριοι Βασίλης Παπανικόλας και Θεόδωρος Σκρέκας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ ψηφίζοντας να μην αποχωρήσετε, γιατί θα επακολουθήσει ψηφοφορία με έγερση για τους προϋπολογισμούς των περιφερειακών υπηρεσιών, των Δημοσίων Επενδύσεων και προσαρτημένων προϋπολογισμών, καθώς και για τους προϋπολογισμούς των ειδικών ταμείων και υπηρεσιών, που αναφέρονται στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου: "Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000".

Θα επακολουθήσει ψηφοφορία με έγερση για την "Κύρωση του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998".

Σας ανακοινώνω επίσης ότι οι συνάδελφοι Χρήστος Ροκόφυλλος, Θεόδωρος Κατσανέβας και Νικόλαος Αναστασόπουλος αδυνατούν, όπως μας γνωστοποίησαν για λόγους διαφόρων κωλυμάτων να λάβουν μέρος στην ψηφοφορία, αλλά θα ψήφιζαν, αν ήταν παρόντες, τις θέσεις των κομμάτων, στα οποία ανήκουν.

Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η ψηφοφορία.

Παρακαλώ τους επί του καταλόγου συναδέλφους να αρχίσουν την εκφώνηση των ονομάτων και ο πρώτος εκφωνών κ. Αλευράς να επαναλαμβάνει το "ΝΑΙ" ή "ΟΧΙ" κάθε συναδέλφου που ψηφίζει.

(Ψ Η Φ Ο Φ Ο Ρ Ι Α)

(Κατά τη διάρκεια της πρώτης ανάγνωσης του καταλόγου την

Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Παρακαλώ να επαναληφθεί η ανάγνωση του καταλόγου ως προς τους απόντες.

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Υπάρχει κάποιος συνάδελφος να μην άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κύριοι συνάδελφοι, τελείωσε η εκφώνηση του καταλόγου και κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία για τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τους Προϋπολογισμούς ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000.

Παρακαλούνται οι κύριοι ψηφοφόλεκτες να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και να υπογράψουν τα σχετικά πρωτόκολλα, τα οποία θα παραλάβουν οι υπηρεσιακοί παράγοντες, για να ανακοινωθεί στη συνέχεια το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και να καταχωριστεί στα Πρακτικά.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

Στο μεταξύ όμως, για τη συντόμευση του χρόνου της συνέδριασης, αν δεν έχετε αντίρρηση, θα παρακαλούσα να προχωρήσουμε με έγερση στην ψηφοφορία επί του Προϋπολογισμού των Δημοσίων Επενδύσεων και των Προσαρτημένων Προϋπολογισμών, επί των προϋπολογισμών των Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών και επί του Προϋπολογισμού Περιφερειακών Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2000.

Τα Ειδικά Ταμεία και οι Υπηρεσίες είναι τα εξής:

1. Ταμείο Εθνικής 'Αμυνας.

2. Ταμείο Εθνικού Στόλου.

3. Ταμείο Αεροπορικής 'Αμυνας.

4. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας.

5. Εθνικά Κληροδοτήματα.

6. Υπηρεσία Κρατικών Λαχείων.

7. Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών (Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.)

8. Κεφάλαια Σποροπαραγωγής (Α'Παράρτημα Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.)

9. Υπηρεσία Εγγείων Βελτιώσεων (Β' Παράρτημα Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.)

10. Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων.

11. Λογαριασμός Πετρελαιοειδών.

Ερωτάται η Βουλή: Δέχεται τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και Προσαρτημένων Προϋπολογισμών του οικονομικού έτους 2000;

Παρακαλώ, όσοι τον αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ)

Προφανώς η γερέθησαν υπέρ της αποδοχής οι περισσότεροι.

Συνεπώς η Βουλή παρεδέχθη.

Ερωτάται, επίσης, η Βουλή: Δέχεται τον Τακτικό Προϋπολογισμό Περιφερειακών Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2000;

Παρακαλώ, όσοι τον αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Προφανώς γερέθησαν υπέρ της αποδοχής οι περισσότεροι.

Συνεπώς η Βουλή παρεδέχθη.

Ερωτάται η Βουλή: Δέχεται τους Προϋπολογισμούς των Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2000, τα οποία μηνμόνευσα προηγουμένως και τα οποία αναγράφονται στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου: "Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000";

Παρακαλώ, όσοι τους αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Προφανώς γερέθησαν υπέρ της αποδοχής οι περισσότεροι.

Συνεπώς η Βουλή παρεδέχθη.

Ερωτάται, επίσης, η Βουλή: Δέχεται το νομοσχέδιο: "Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998;"

Παρακαλώ, όσοι το αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: "Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998" έγινε δεκτό σε μόνη συζήτηση και έχει ως εξής:

(ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ερωτάται η Βουλή: Δέχεται το σχέδιο νόμου: "Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 1998";

Παρακαλώ, όσοι το αποδέχονται να εγερθούν.
(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: "Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 1998", έγινε δεκτό σε μόνη συζήτηση και έχει ως εξής:

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

